

Středočeský kraj

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR
VZDĚLÁVÁNÍ
A ROZVOJE
VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI
2024–2028**

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Obsah

Úvod	3
1. Sociální a ekonomická charakteristika Středočeského kraje	4
1.1. Sídlní struktura	4
1.2. Vývoj obyvatelstva.....	5
1.3. Vývoj počtu obyvatel ve věkových skupinách odpovídajících jednotlivým stupňům vzdělávání	6
1.4. Vzdělanostní struktura obyvatelstva	7
1.5. Ekonomická charakteristika.....	9
1.6. Trh práce.....	9
1.7. Nezaměstnanost a uplatnění absolventů na pracovním trhu	11
2. Priority Středočeského kraje	17
3. Strategie rozvoje regionálního školství ve Středočeském kraji – průřezová opatření.....	18
4. Strategie rozvoje regionálního školství ve Středočeském kraji	26
A. Předškolní vzdělávání	26
B. Základní vzdělávání.....	27
C. Střední a vyšší odborné vzdělávání.....	30
D. Podpora a rozvoj pedagogických a nepedagogických pracovníků.....	34
E. Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny děti, žáky a studenty bez rozdílů	36
F. Prevence a náhradní výchovná péče	38
G. Systémová podpora a řízení škol	40
H. Vzdělávání v celoživotní perspektivě	41
5. Strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení	44
6. Souhrnný přehled opatření na období 2024–2028	52
Přílohy	64
Příloha č. 1 Vyhodnocení dosaženého stavu a naplňování Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji 2020–2024.....	64
Příloha č. 2 Analýza vzdělávací soustavy v kraji.....	98
Příloha č. 3 Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let podle okresů a počty žáků v posledních ročních základních škol podle okresů	135
Příloha č. 4 Vzdělávání ve školách a školských zařízeních, které zřizuje Středočeský kraj	142
Příloha č. 5 Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji.....	146
Seznam použité literatury	309
Seznam zkratk	311

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Úvod

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2024–2028 (DZ SK 2024–2028) vychází z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027 (DZ ČR 2023–2027) a navazuje na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2020–2024. Je v pořadí již sedmým koncepčním a zároveň strategickým dokumentem, který definuje potřeby, záměry a cíle vzdělávací politiky Středočeského kraje. Při tvorbě Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2024–2028 se vycházelo především z dokumentů a informací poskytnutých Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT), dále z dokumentů a informací Národního pedagogického institutu České republiky (NPI), Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV), Českého statistického úřadu (ČSÚ), Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (MPSV), Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje (PPP) a Vzdělávacího institutu Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (Vzdělávací institut Středočeského kraje, VISK). Zdroji informací byly také vlastní údaje Odboru školství Krajského úřadu Středočeského kraje (Odbor školství, ŠKS).

Statistická data, která jsou převzata ze zdroje MŠMT, se vztahují ke školám a školským zařízením jako celku podle jejich sídla ředitelství uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení, nikoliv k jednotlivým místům poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

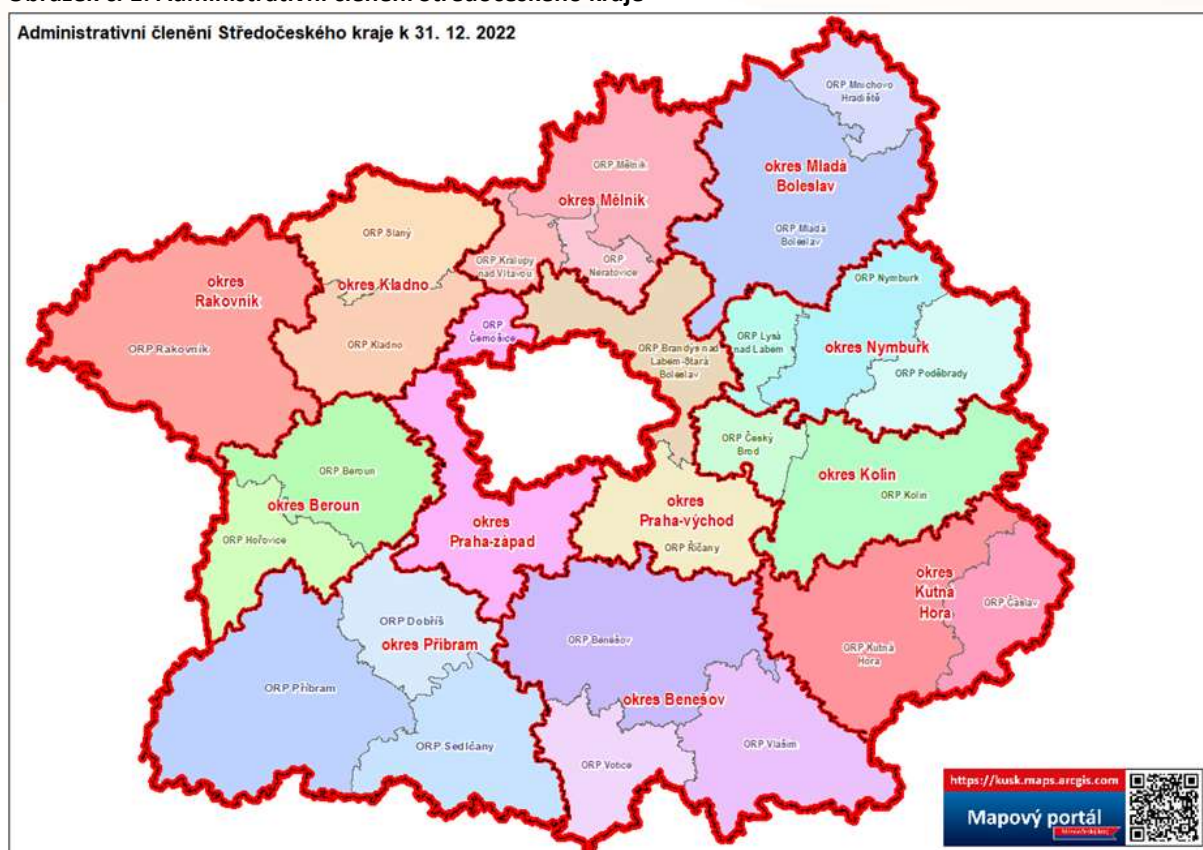
1. Sociální a ekonomická charakteristika Středočeského kraje

1.1. Sídelní struktura

Středočeský kraj je největším a nejlidnatějším krajem České republiky s největším počtem obcí. Kraj podle stavu k 31. 12. 2022 zabíral 13,9 % území České republiky se svou rozlohou 10 928,5 km² a dosahoval přibližně dvakrát větší rozlohy, než byla průměrná rozloha kraje v České republice. Kraj zcela obklopuje hlavní město Prahu a sousedí téměř se všemi českými kraji kromě Karlovarského kraje a moravských krajů. Reliéf kraje je poměrně málo členitý, sever a východ je rovinatý, na jihu a jihozápadě převládají vrchoviny.

Území Středočeského kraje se dělí na 12 okresů. Rozlohou je největší okres Příbram, nejmenším okresem je okres Praha-západ. Kraj se dále dělí na 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP). Z hlediska rozlohy je největší obvod ORP Rakovník, nejmenší rozlohu má obvod ORP Neratovice.

Obrázek č. 1: Administrativní členění Středočeského kraje

Zdroj: Mapový portál Středočeského kraje

Ve Středočeském kraji bylo k 31. 12. 2022 celkem 1 144 obcí (tj. 18,3 % z celkového počtu obcí v České republice), z nichž 858 mělo méně než 1 000 obyvatel. Největší počet obcí byl soustředěn v okrese Příbram (120 obcí) a Mladá Boleslav (120 obcí), nejmenší počet obcí měl okres Mělník (69 obcí). V rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností se nejvíce obcí nacházelo v obvodu ORP Mladá Boleslav (98 obcí), ve správních obvodech ORP Lysá nad Labem a Neratovice bylo nejméně obcí (12 obcí). Statut města byl přidělen 85 obcím, Kladno a Mladá Boleslav byly navíc statutárními městy. Mezi pět největších měst v kraji patří Kladno, Mladá Boleslav, Kolín, Příbram a Kutná Hora. Středočeský kraj jako jediný kraj nemá své krajské město, krajský úřad tak sídlí v hlavním městě Praze.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

1.2. Vývoj obyvatelstva

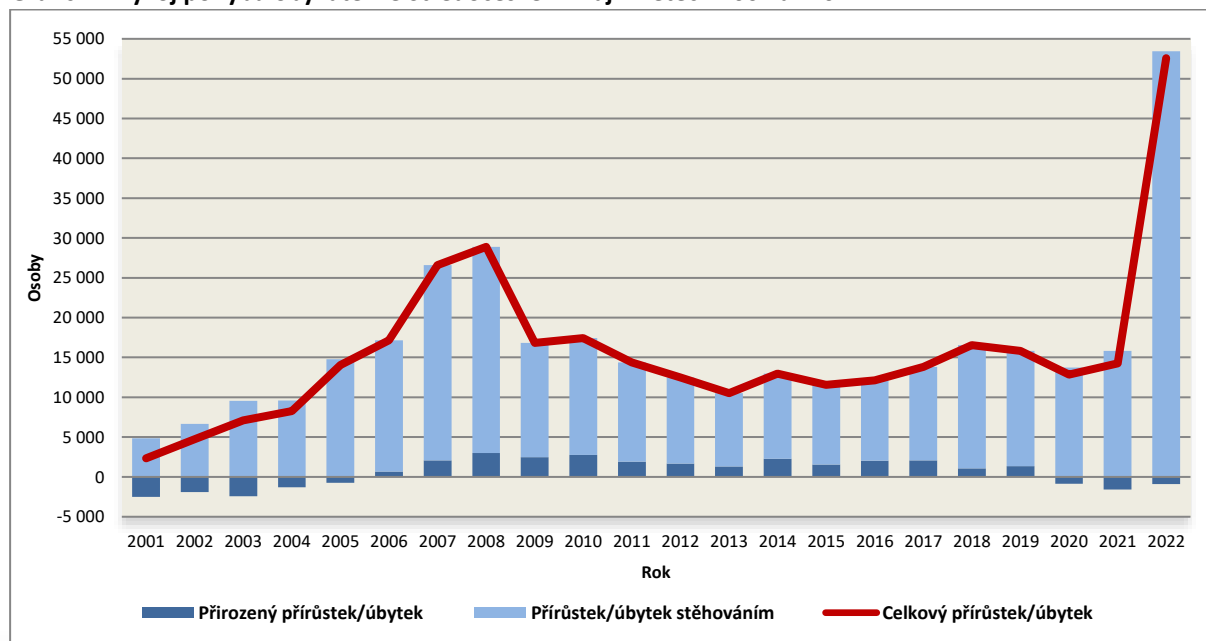
K 31. 12. 2022 ve Středočeském kraji žilo celkem 1 439 391 obyvatel a byl nejlidnatějším krajem České republiky. Okresem s největším počtem obyvatel byl okres Praha-východ (198 312 obyvatel), přes 100 000 obyvatel žilo také v okresech Kladno, Praha-západ, Mladá Boleslav, Příbram, Mělník, Kolín, Nymburk, Benešov a Beroun. Nejmenší počet obyvatel měl okres Rakovník (56 058 obyvatel). Hustota zalidnění Středočeského kraje k 31. 12. 2022 činila 131,7 obyvatel na km², což řadilo Středočeský kraj mezi řidčeji zalidněné kraje (hodnota byla pod celorepublikovým průměrem 137,3 obyvatel na km²).

Demografický vývoj zásadně ovlivňuje vývoj vzdělávací soustavy v kraji. Demografický vývoj Středočeského kraje se ve srovnání s ostatními kraji České republiky vyznačuje řadou specifík a odlišností. Velké změny v demografické struktuře Středočeského kraje mají kořeny už na počátku devadesátých let v souvislosti se změnami ve společnosti a s procesem suburbanizace.

V roce 2022 se do kraje přistěhovalo o 53 451 osob více, než se z něho vystěhovalo. Největší přírůstky stěhováním vykazovaly správní obvody obcí s rozšířenou působností v zázemí hlavního města Prahy – u správního obvodu ORP Černošice se v roce 2022 jednalo o 6 867 osob a u správního obvodu ORP Brandýs nad Labem-Stará Boleslav o 5 894 osob. Vysokého přírůstku stěhováním dosahoval dále správní obvod ORP Mladá Boleslav (o 5 828 osob).

Vývoj pohybu obyvatel ve Středočeském kraji v letech 2001 až 2022 je znázorněn v následujícím grafu.

Graf č. 1: Vývoj pohybu obyvatel ve Středočeském kraji v letech 2001 až 2022

Zdroj: ČSÚ

Od roku 2001 Středočeský kraj vykazoval celkový přírůstek počtu obyvatel, což až do roku 2005 bylo pouze vlivem migračního přírůstku. Od roku 2006 až do roku 2019 se na celkovém přírůstku počtu obyvatel podílel i přirozený přírůstek. V letech 2020 až 2022 docházelo k přirozenému úbytku obyvatel, který v roce 2022 dosahoval 884 obyvatel. Celkový přírůstek činil v roce 2022 ve Středočeském kraji 52 567 obyvatel díky migračnímu přírůstku. Jedná se o nejvyšší celkový přírůstek počtu obyvatel Středočeského kraje za sledované období.

Středočeský kraj se vyznačuje z celorepublikového pohledu relativně příznivou věkovou strukturou obyvatelstva, od roku 2011 je zároveň i nejmladším krajem České republiky. Důvodem je migrace v podobě převahy přistěhovalých osob v mladších věkových kategoriích. Mladí přistěhovalí zakládají

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

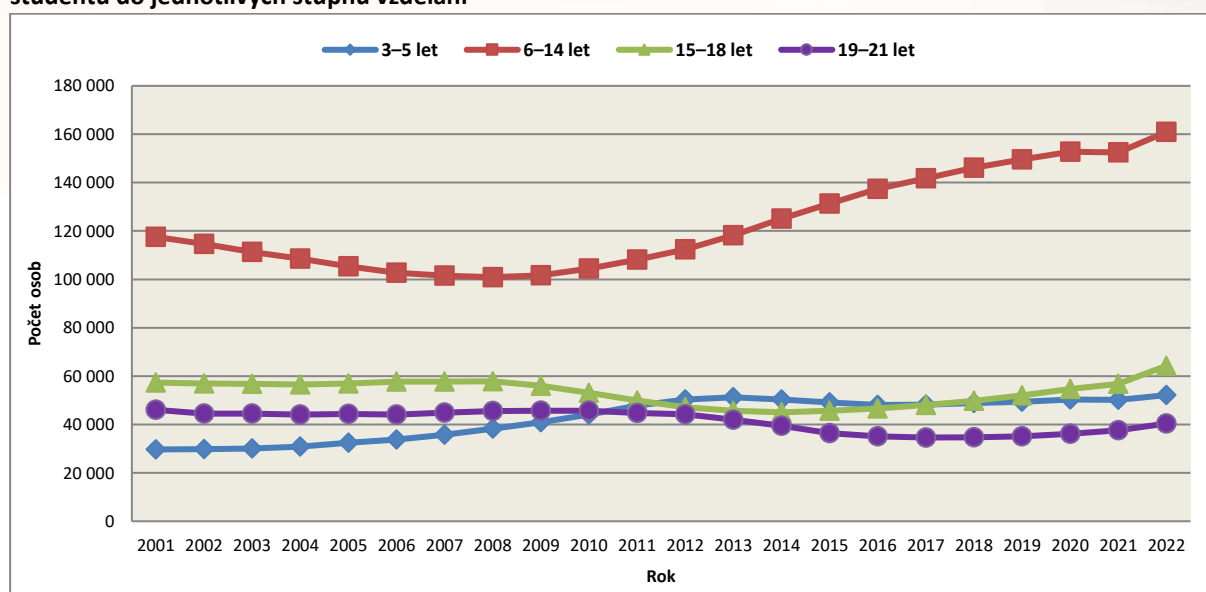
v kraji rodiny, a přispívají tak ke zpomalování procesu stárnutí i ke zmírnění nárůstu průměrného věku obyvatel žijících ve Středočeském kraji v porovnání s ostatními kraji republiky. Průměrný věk obyvatel Středočeského kraje dosáhl v roce 2022 nejnižší hodnoty mezi všemi kraji (41,3 roku).

1.3. Vývoj počtu obyvatel ve věkových skupinách odpovídajících jednotlivým stupňům vzdělávání

Pro stanovení vzdělávací politiky kraje v dalších letech je důležité sledovat a vyhodnocovat demografický vývoj populace ve věkových skupinách odpovídajících jednotlivým stupňům vzdělávání.

V následujícím grafu je zachycen demografický vývoj dle věkových skupin obvyklého nástupu dětí, žáků a studentů do jednotlivých stupňů vzdělání od roku 2001 do roku 2022 ve Středočeském kraji.

Graf č. 2: Demografický vývoj ve Středočeském kraji dle věkových skupin obvyklého nástupu dětí, žáků a studentů do jednotlivých stupňů vzdělání

Zdroj: ČSÚ

Ve věkové skupině 3–5letých docházelo od roku 2001 až do roku 2013 k nárůstu počtu dětí, v období let 2014 až 2016 došlo k poklesu počtu dětí. Mírný nárůst byl zaznamenán v roce 2017 a pokračoval až do roku 2022. V roce 2022 se meziročně zvýšil počet dětí o 2 009 (4,0 %). Ve skupině 6–14letých byl patrný pokles v období let 2001 až 2008 a od roku 2009 až do roku 2022 nárůst počtu žáků v této skupině. V roce 2022 se počet žáků meziročně zvýšil o 8 434 (5,5 %). Ve věkové kategorii 15–18letých docházelo v období let 2009 až 2014 k poklesu počtu žáků a od roku 2015 k nárůstu, který v roce 2022 meziročně činil 7 421 žáků (13,1 %). Věková skupina 19–21letých vykazovala od roku 2011 pokles. Až v roce 2018 byl zaznamenán mírný nárůst, který pokračoval i v následujících letech. V roce 2022 nárůst meziročně činil 2 741 osob (7,3 %).

V následující tabulce je uveden podíl věkových skupin obvyklého nástupu dětí, žáků a studentů do jednotlivých stupňů vzdělání na celkovém počtu obyvatel ve Středočeském kraji a v České republice k 31. 12. 2022.

Tabulka č. 1: Podíl věkových skupin na celkovém počtu obyvatel v roce 2022 (k 31. 12.)

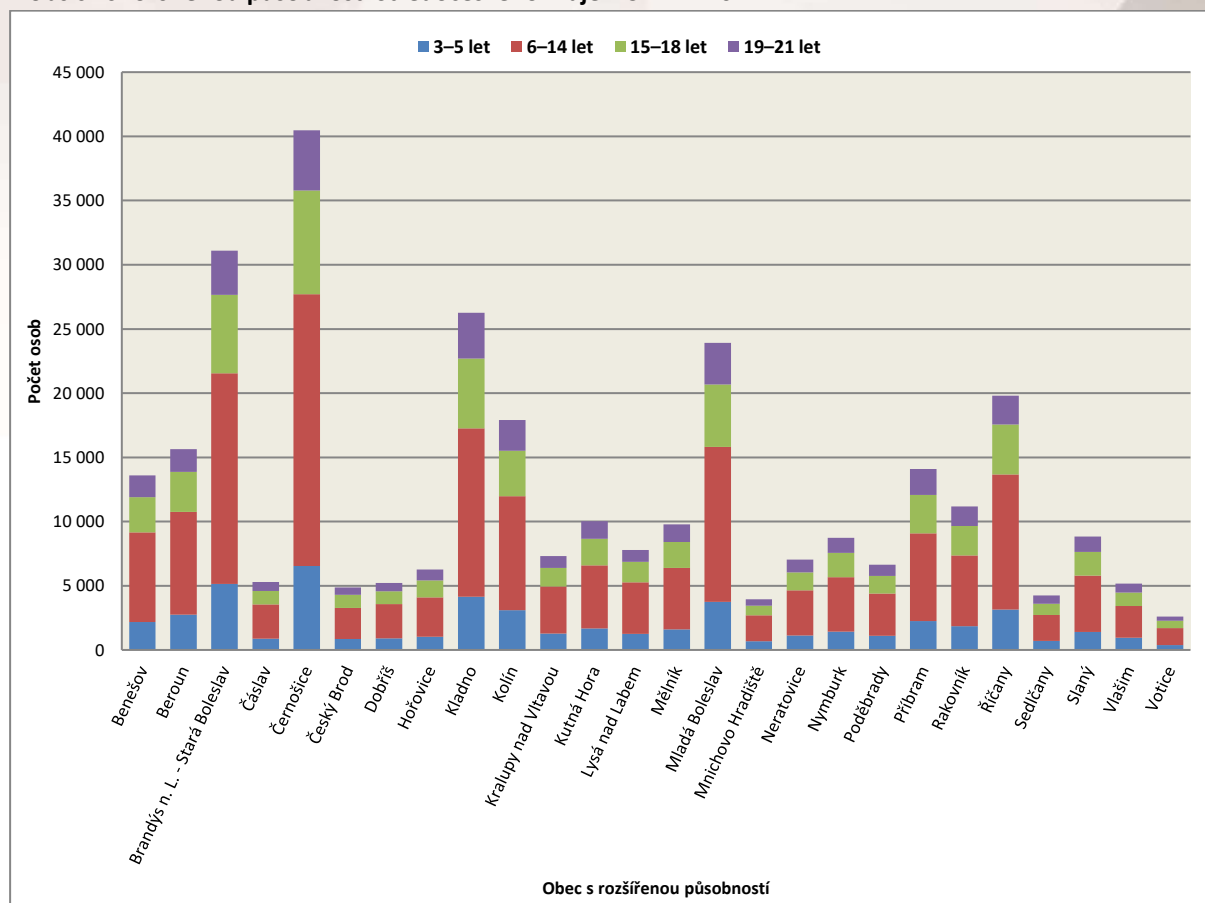
Území	3–5 let	6–14 let	15–18 let	19–21 let
Středočeský kraj	3,6 %	11,2 %	4,5 %	2,8 %
Česká republika	3,2 %	9,9 %	4,2 %	2,8 %

Zdroj: ČSÚ

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Z hlediska velikosti věkových skupin obvyklého nástupu dětí, žáků a studentů do jednotlivých stupňů vzdělání existují v rámci Středočeského kraje velké rozdíly mezi jednotlivými obcemi s rozšířenou působností, což je patrné z následujícího grafu, kde je uveden stav k 31. 12. 2022.

Graf č. 3: Velikost věkových skupin obvyklého nástupu dětí, žáků a studentů do jednotlivých stupňů vzdělání v obcích s rozšířenou působností Středočeského kraje k 31. 12. 2022

Zdroj: ČSÚ

Ve všech sledovaných věkových skupinách dosahovala nejvyšších hodnot ORP Černošice, následovaná ORP Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (druhá nejvyšší hodnota věkové skupiny 3–5 let, 6–14 let a 15–18 let, třetí nejvyšší hodnota věkové skupiny 19–21 let) a ORP Kladno (druhá nejvyšší hodnota věkové skupiny 19–21 let, třetí nejvyšší hodnota věkové skupiny 3–5 let, 6–14 let a 15–18 let). Naopak nejnižších hodnot ve sledovaných věkových skupinách dosahovala ORP Votice.

1.4. Vzdělanostní struktura obyvatelstva

K 26. 3. 2021 bylo ve Středočeském kraji celkem 1 162 092 obyvatel ve věku 15 a více let. Z tohoto počtu bylo 6 682 obyvatel bez vzdělání (0,6 %), 141 349 obyvatel se základním vzděláním včetně neukončeného základního vzdělání (12,2 %), 354 022 obyvatel s nižším středním a středním vzděláním (30,5 %), 346 187 obyvatel s úplným středním odborným a všeobecným vzděláním (29,8 %), 31 922 obyvatel s nástavbovým vzděláním a pomaturitním studiem (2,7 %), 20 836 obyvatel s vyšším odborným vzděláním a se vzděláním v konzervatoři (1,8 %) a 196 805 obyvatel s vysokoškolským vzděláním (16,9 %). U 64 289 obyvatel (5,5 %) nebylo nejvyšší dosažené vzdělání zjištěno.

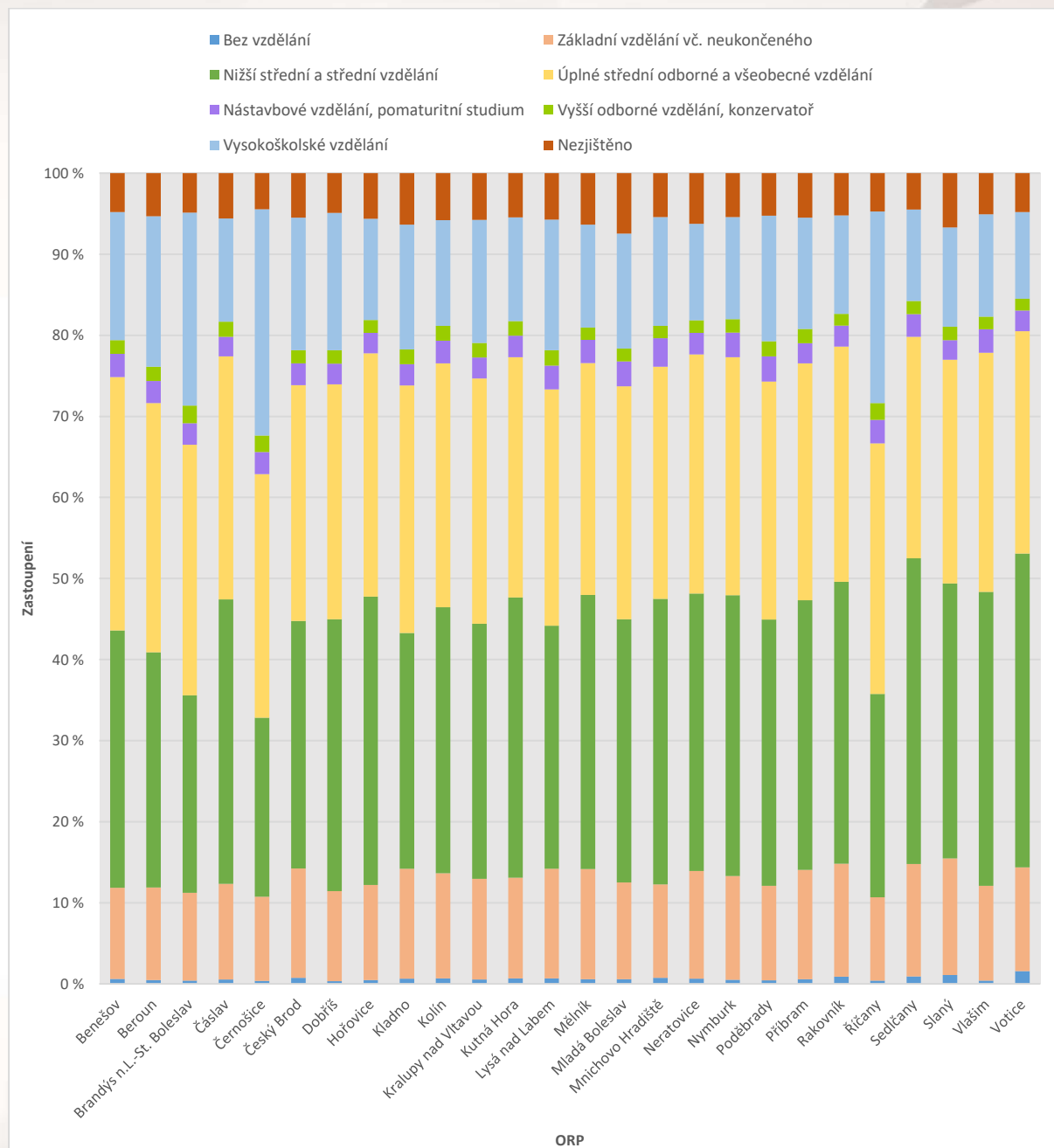
Z celkového počtu obyvatel na území České republiky ve věku 15 a více let bylo k 26. 3. 2021 celkem 0,6 % obyvatel bez vzdělání, 12,5 % obyvatel se základním vzděláním včetně neukončeného základního vzdělání, 31,0 % obyvatel s nižším středním a středním vzděláním, 28,3 % obyvatel s úplným středním

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

odborným a všeobecným vzděláním, 2,6 % obyvatel s nástavbovým vzděláním a pomaturitním studiem, 1,6 % obyvatel s vyšším odborným vzděláním a se vzděláním v konzervatoři, 17,6 % obyvatel s vysokoškolským vzděláním a u 5,8 % obyvatel nebylo nejvyšší dosažené vzdělání zjištěno.

V následujícím grafu je uvedeno zastoupení obyvatel jednotlivých obcí s rozšířenou působností Středočeského kraje podle nejvyššího dosaženého vzdělání k 26. 3. 2021.

Graf č. 4: Zastoupení obyvatel jednotlivých obcí s rozšířenou působností podle nejvyššího dosaženého vzdělání k 26. 3. 2021

Zdroj: ČSÚ, Sčítání lidu, domů a bytů 2021

Nejvyšší podíl obyvatel bez vzdělání byl v ORP Votice (1,6 %), naopak nejnižší podíl byl v ORP Dobříš (0,3 %). Nejvyšší podíl obyvatel se základním vzděláním včetně neukončeného základního vzdělání měly ORP Slaný (14,4 %) a Rakovník (14,0 %). Nejnižší podíl obyvatel se základním vzděláním včetně neukončeného základního vzdělání měly ORP Říčany (10,3 %) a Černošice (10,4 %). Podíl obyvatel s nižším středním a středním vzděláním byl nejvyšší v ORP Votice (38,7 %) a Sedlčany (37,7 %), tento

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

podíl byl naopak nejnižší v ORP Černošice (22,1 %) a Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (24,4 %). Nejvyšší podíl obyvatel s úplným středním odborným a všeobecným vzděláním byl v ORP Benešov (31,3 %), Říčany (30,9 %), Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (30,9 %) a Beroun (30,8 %), tento podíl byl nejnižší u ORP Sedlčany (27,3 %), Votice (27,4 %) a Slaný (27,6 %). Podíl obyvatel s nástavbovým vzděláním a pomaturitním studiem byl nejvyšší v ORP Mnichovo Hradiště (3,5 %) a nejnižší v ORP Čáslav (2,4 %) a Slaný (2,4 %). Podíl obyvatel s vyšším odborným vzděláním a se vzděláním v konzervatoři byl nejvyšší v ORP Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (2,2 %) a nejnižší v ORP Rakovník, Votice, Mělník, Neratovice a Mnichovo Hradiště (1,5 %). Nejvyšší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním byl v ORP Černošice (27,9 %), Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (23,8 %) a Říčany (23,6 %). Nejnižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním měla ORP Votice (10,7 %) a Sedlčany (11,3 %). Vyšší úroveň dosaženého vzdělání mělo obyvatelstvo Středočeského kraje zejména v obcích s rozšířenou působností v okolí hlavního města Prahy.

1.5. Ekonomická charakteristika

Poloha Středočeského kraje významně ovlivňuje jeho ekonomickou charakteristiku. Úzká vazba s hlavním městem a hustá dopravní síť činí polohu kraje mimořádně výhodnou. Kraj je pro Prahu významným zdrojem pracovních sil, doplňuje pražský průmysl, zásobuje Prahu potravinami a poskytuje Praze svůj rekreační potenciál.

Středočeský kraj má kromě Prahy nejhustší, ale také nejzatíženější dopravní síť v republice. Přes území kraje vedou do hlavního města historicky radiálně uspořádané hlavní železniční i silniční tranzitní sítě. Své zastoupení v kraji má i vodní doprava. Jedinou vodní cestu v České republice pro vnitrostátní i mezinárodní přepravu představuje v současné době labsko-vltavská vodní cesta, přibližně 3/4 její délky procházejí územím kraje.

Pro Středočeský kraj je charakteristická rozvinutá zemědělská i průmyslová výroba. Zemědělská výroba těží z vynikajících přírodních podmínek v severovýchodní části kraje. Kraj vyniká hlavně rostlinnou výrobou, pěstováním pšenice, ječmene, cukrovky, v příměstských částech pěstováním ovoce, zeleniny a květin. Stěžejními průmyslovými odvětvími jsou strojírenství, automobilový průmysl, chemie a potravinářství. ŠKODA AUTO a.s. Mladá Boleslav je podnikem celostátního významu, nadále také pokračuje výroba malých aut v TPCA Czech, s.r.o. Kolín. Několika významnějšími podniky je zastoupeno i sklářství, strojírenství, keramika a polygrafie. Ústup zaznamenaly dříve tradiční obory těžba uhlí, ocelářství a kožedělný průmysl. Od počátku devadesátých let minulého století ubývá zaměstnanců v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví, rybářství) a také v sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví). Dlouhodobě se zvyšuje zaměstnanost v oblasti služeb (terciér).

Průměrná hrubá měsíční mzda ve 3. čtvrtletí 2023 činila ve Středočeském kraji 42 990 Kč a mezi kraji byla druhou nejvyšší. Na území České republiky činila průměrná hrubá měsíční mzda ve 3. čtvrtletí 2023 celkem 42 658 Kč.

Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele ve Středočeském kraji v roce 2022 vykazoval 87,8 % průměrné úrovně hrubého domácího produktu na obyvatele České republiky, což jej zařadilo na třetí místo v porovnání s ostatními kraji. Tato skutečnost je vedle výsledku automobilového průmyslu výrazně ovlivněna strategicky výhodnou polohou Středočeského kraje obklopující hlavní město.

1.6. Trh práce

Nezaměstnanost v kraji je dlouhodobě nižší proti republikovému průměru. K 30. 11. 2023 byl podíl nezaměstnaných osob v kraji 3,0 % (ČR 3,5 %). Existují rozdíly v nezaměstnanosti uvnitř kraje, které jsou ovlivněné blízkostí hlavního města Prahy. Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob byl v okresech Mělník (4,4 %), Kladno (4,2 %) a Nymburk (4,2 %). Nejnižší podíl nezaměstnaných osob byl zaznamenán

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

v okresech Praha-východ (1,4 %), Praha-západ (1,5 %) a Benešov (1,8 %). Podíl nezaměstnaných žen ve Středočeském kraji činil 3,5 % a podíl nezaměstnaných mužů 2,6 %.

Celkový počet uchazečů o zaměstnání ve Středočeském kraji k 30. 11. 2023 byl 30 327 osob. Největší počet uchazečů měl okres Kladno (4 991), naopak nejméně uchazečů bylo v okrese Rakovník (1 099). Z celkového počtu nezaměstnaných bylo 27 627 dosažitelných nezaměstnaných¹ ve věku 15–64 let. V evidenci bylo 3 562 osob se zdravotním postižením, což představovalo 11,7 % z celkového počtu nezaměstnaných. Podporu v nezaměstnanosti pobíralo 9 602 uchazečů o zaměstnání, tj. 31,7 % všech uchazečů vedených v evidenci.

Celkem bylo k 30. 11. 2023 ve Středočeském kraji evidováno 56 009 volných pracovních míst. Nejvíce volných pracovních míst měl okres Mladá Boleslav (10 056). Nejméně volných pracovních míst bylo v okrese Rakovník (1 269). Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 0,5 uchazečů, z toho nejvíce v okresech Kladno (1,4) a Příbram (1,2). Z celkového počtu nahlášených volných míst bylo 1 248 míst vhodných pro osoby se zdravotním postižením, na jedno volné pracovní místo připadalo 2,9 osob se zdravotním postižením.

V následující tabulce je uveden počet uchazečů o zaměstnání, volná pracovní místa, počet uchazečů o zaměstnání připadajících na jedno volné pracovní místo a podíl nezaměstnaných osob ve Středočeském kraji podle okresů k 30. 11. 2023.

Tabulka č. 2: Uchazeči o zaměstnání, volná pracovní místa, počet uchazečů připadajících na jedno pracovní místo a podíl nezaměstnaných osob ve Středočeském kraji podle okresů k 30. 11. 2023

Okres	Uchazeči o zaměstnání	Volná pracovní místa	Počet uchazečů připadajících na 1 pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob (v %)
Benešov	1 321	3 030	0,4	1,8
Beroun	2 402	5 180	0,5	3,4
Kladno	4 991	3 548	1,4	4,2
Kolín	3 057	4 231	0,7	4,1
Kutná Hora	1 787	1 613	1,1	3,2
Mělník	3 495	6 649	0,5	4,4
Mladá Boleslav	2 278	10 056	0,2	2,5
Nymburk	3 014	3 015	1,0	4,2
Praha-východ	1 946	7 394	0,3	1,4
Praha-západ	1 728	7 279	0,2	1,5
Příbram	3 209	2 745	1,2	4,1
Rakovník	1 099	1 269	0,9	2,9
Středočeský kraj	30 327	56 009	0,5	3,0

Zdroj: MPSV

Nejžádanější třídou podle Klasifikace zaměstnání byla ve Středočeském kraji k 30. 11. 2023 tř. 8 Obsluha strojů a zařízení, montéři s počtem 26 144 volných pracovních míst. Dále to byla tř. 9 Pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci (11 052 volných míst) a tř. 7 Řemeslníci a opraváři (8 984 volných míst). Některá volná pracovní místa se dlouhodobě nedařilo obsazovat zejména z důvodu odlišné struktury nabízených volných pracovních míst od skladby uchazečů a jejich profesního zaměření, požadované praxe a kvalifikace.

¹ Dosažitelní nezaměstnaní jsou takoví uchazeči o zaměstnání evidovaní na úřadech práce, kteří nejsou ve vazbě, ve výkonu trestu, v rekvalifikačních kurzech, nepobírají peněžitou pomoc v mateřství a nejsou v pracovní neschopnosti.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Podle informací z projektu Predikce trhu práce – KOMPAS² by se počet zaměstnanců ve Středočeském kraji v období od roku 2022 do roku 2027 měl zvýšit nejvíce v odvětvích Vzdělávání (o 9,0 tisíc zaměstnanců), Skladování a pošta (o 3,4 tisíc zaměstnanců), Výroba dopravních prostředků (o 3,3 tisíc zaměstnanců), Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel (o 3,0 tisíc zaměstnanců) a Zdravotní a sociální péče (o 3,0 tisíc zaměstnanců). Počet zaměstnanců by se měl nejvíce snížit v odvětvích Výroba pryžových, plastových a ostatních nekovových minerálních výrobků (o 1,5 tisíc zaměstnanců) a Výroba elektrických a optických přístrojů (o 1,2 tisíc zaměstnanců).

1.7. Nezaměstnanost a uplatnění absolventů na pracovním trhu

Nezaměstnanost absolventů škol je výrazným způsobem ovlivněna ekonomickou situací státu, kraje, celkovou nezaměstnaností, nabídkou volných pracovních míst a také vzdělaností a oborovou strukturou absolventů škol přicházejících na trh práce. Na nezaměstnanost má dopad vývoj vzdělanostní struktury absolventů, preference a požadavky zaměstnavatelů na dosaženou úroveň vzdělání a počet absolventů škol vstupujících na pracovní trh.

K posouzení nezaměstnanosti absolventů se používá míra nezaměstnanosti absolventů. Hodnota míry nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů dané kategorie vzdělání, příp. skupiny oborů, zůstalo k 30. 4. následujícího roku bez zaměstnání.

Míra nezaměstnanosti absolventů v této kapitole je dána poměrem počtu nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů dané kategorie vzdělání k celkovému počtu absolventů dané kategorie vzdělání, kteří ukončili studium v kalendářním roce předcházejícím roku výpočtu. Nezaměstnaní „čerství“ absolventi jsou nezaměstnaní absolventi, kteří ukončili studium v uplynulých dvanácti měsících před okamžikem zjišťování a byli evidováni na úřadu práce k okamžiku zjišťování (k 30. 4.).

Vývoj míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů podle kategorie dosaženého vzdělání ve Středočeském kraji v denním studiu je uveden v další tabulce.

Tabulka č. 3: Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů ve Středočeském kraji (%) – denní studium (k 30. 4.)

Rok	Střední vzdělání s výučním listem (E, H)		Gymnaziální vzdělání (K)		Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem a nástavbové vzdělání (L/0, L/5)		Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou (M)		Vyšší odborné vzdělání (N)	
	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR	Kraj	ČR
2019	3,7	4,2	1,5	1,4	3,0	4,7	4,2	3,8	1,7	1,9
2020	6,5	6,5	1,5	1,6	6,5	6,4	6,0	4,7	3,7	3,4
2021	10,6	9,8	2,4	2,0	11,9	8,6	6,6	6,2	1,2	3,4
2022	8,1	7,0	2,0	1,6	5,3	5,6	5,0	4,4	4,0	1,8
2023	7,1	7,3	2,1	1,7	2,9	4,9	5,1	4,4	2,2	2,1

Zdroj: NPI

K 30. 4. 2023 vykazovali podle kategorie dosaženého vzdělání nejnižší míry nezaměstnanosti ve Středočeském kraji absolventi gymnázií (2,1 %) a absolventi vyšších odborných škol (2,2 %). U absolventů gymnázií je to způsobeno tím, že větší část těchto absolventů pokračuje v terciárním studiu. Nízké míry nezaměstnanosti dosahovali i absolventi středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem včetně nástavbového vzdělání (2,9 %). Vyšší míra nezaměstnanosti

² [Predikce trhu práce - Kompas \(predikcetrhuprace.cz\)](https://predikce.trhu.prace-kompas.predikcetrhuprace.cz)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

byla zaznamenána u absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (5,1 %) a středního vzdělání s výučním listem (7,1 %).

Meziročně se zvýšila míra nezaměstnanosti absolventů gymnázií a absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou. U ostatních kategorií dosaženého vzdělání se míra nezaměstnanosti absolventů meziročně snížila.

Ve srovnání s republikovými hodnotami míry nezaměstnanosti absolventů dosahovala ve Středočeském kraji k 30. 4. 2023 nižších hodnot míra nezaměstnanosti absolventů středního vzdělání s výučním listem a absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem včetně nástavbového vzdělání. V ostatních kategoriích byly krajské hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů vyšší než republikové.

V další tabulce je uvedena nezaměstnanost „čerstvých“ absolventů středních škol denní formy vzdělávání ve Středočeském kraji podle skupin oborů a kategorie dosaženého vzdělání v dubnu 2023.

Tabulka č. 4: Nezaměstnanost absolventů středních škol ve Středočeském kraji (duben 2023) – denní studium

Skupina oborů (kód, název)	Počet absolventů škol v kraji (2022)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2023)	Míra nezaměstnanosti absolventů (duben 2023)
Střední vzdělání s výučním listem (E, H)			
Celkem	2 204	157	7,1 %
23 Strojírenství a strojírenská výroba	456	17	3,7 %
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	249	12	4,8 %
29 Potravinářství a potravinářská chemie	241	27	11,2 %
31 Textilní výroba a oděvnictví	4	0	0,0 %
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	121	6	5,0 %
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	3	0	0,0 %
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	148	11	7,4 %
39 Speciální a interdisciplinární obory	9	1	11,1 %
41 Zemědělství a lesnictví	278	14	5,0 %
53 Zdravotnictví	50	4	8,0 %
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	329	31	9,4 %
66 Obchod	184	23	12,5 %
69 Osobní a provozní služby	114	10	8,8 %
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	8	0	0,0 %
82 Umění a užité umění	10	1	10,0 %
Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem a nástavbové vzdělání (L/0, L/5)			
Celkem	491	14	2,9 %
23 Strojírenství a strojírenská výroba	138	1	0,7 %
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	116	1	0,9 %
29 Potravinářství a potravinářská chemie	7	2	28,6 %
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	4	0	0,0 %
39 Speciální a interdisciplinární obory	33	0	0,0 %
64 Podnikání v oborech, odvětví	137	7	5,1 %
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	10	0	0,0 %
66 Obchod	14	1	7,1 %

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

69 Osobní a provozní služby	25	1	4,0 %
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	7	1	14,3 %
Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou (M)			
Celkem	2 665	135	5,1 %
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	19	2	10,5 %
18 Informatické obory	197	10	5,1 %
23 Strojírenství a strojírenská výroba	138	7	5,1 %
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	167	12	7,2 %
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	11	1	9,1 %
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	2	0	0,0 %
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	104	4	3,8 %
37 Doprava a spoje	45	0	0,0 %
39 Speciální a interdisciplinární obory	54	5	9,3 %
41 Zemědělství a lesnictví	107	7	6,5 %
43 Veterinářství a veterinární prevence	55	4	7,3 %
53 Zdravotnictví	228	6	2,6 %
63 Ekonomika a administrativa	492	29	5,9 %
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	180	8	4,4 %
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	173	10	5,8 %
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	5	0	0,0 %
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	200	7	3,5 %
78 Obecně odborná příprava	373	11	2,9 %
82 Umění a užité umění	115	12	10,4 %

Zdroj: NPI

V dubnu 2023 bylo ve Středočeském kraji celkem 157 nezaměstnaných absolventů středního vzdělání s výučním listem. Nejvyšší míru nezaměstnanosti v této kategorii vzdělání vykazovaly skupiny oborů Obchod (12,5 %), Potravinářství a potravinářská chemie (11,2 %) a Speciální a interdisciplinární obory (11,1 %). Nezaměstnaných absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem včetně nezaměstnaných absolventů nástavbového vzdělání bylo celkem 14. Nejvyšší míra nezaměstnanosti u těchto absolventů byla vykazována u skupin oborů Potravinářství a potravinářská chemie (28,6 %), Pedagogika, učitelství a sociální péče (14,3 %) a Obchod (7,1 %). Celkem bylo 135 nezaměstnaných absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou. Nejvyšší míru nezaměstnanosti v této kategorii vzdělání vykazovaly skupiny oborů Ekologie a ochrana životního prostředí (10,5 %), Umění a užité umění (10,4 %) a Speciální a interdisciplinární obory (9,3 %). Naopak nejnižší hodnotu míry nezaměstnanosti absolventů napříč všemi kategoriemi vzdělání (u skupin oborů s větším počtem absolventů než dvacet) vykazovala v dubnu 2023 skupina oborů Doprava a spoje.

V roce 2022 absolvovalo gymnaziální vzdělání 2 043 žáků, k 30. 4. 2023 bylo celkem 42 nezaměstnaných absolventů gymnázií a míra nezaměstnanosti absolventů dosahovala 2,1 %. Nízký počet nezaměstnaných absolventů gymnázií je způsoben tím, že větší část těchto absolventů pokračuje v terciárním studiu.

Nezaměstnanost „čerstvých“ absolventů vyšších odborných škol (VOŠ) denní formy vzdělávání ve Středočeském kraji dle skupin oborů v dubnu 2023 je uvedena v následující tabulce.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Tabulka č. 5: Nezaměstnanost absolventů VOŠ ve Středočeském kraji (duben 2023) – denní studium

Skupina oborů (kód, název)	Počet absolventů škol v kraji (2022)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2023)	Míra nezaměstnanosti absolventů (duben 2023)
Celkem	137	3	2,2 %
39 Speciální a interdisciplinární obory	13	2	15,4 %
41 Zemědělství a lesnictví	8	1	12,5 %
53 Zdravotnictví	81	0	0,0 %
61 Filozofie, teologie	3	0	0,0 %
63 Ekonomika a administrativa	9	0	0,0 %
64 Podnikání v oborech, odvětví	4	0	0,0 %
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	19	0	0,0 %

Zdroj: NPI

Ve Středočeském kraji byli v dubnu 2023 celkem 3 nezaměstnaní absolventi vyšších odborných škol. Byli to absolventi skupin oborů Speciální a interdisciplinární obory a Zemědělství a lesnictví.

K 30. 11. 2023 bylo ve Středočeském kraji evidováno celkem 1 945 nezaměstnaných absolventů a mladistvých (tj. 6,4 % z celkového počtu nezaměstnaných osob), z nichž bylo 1 912 dosažitelných nezaměstnaných absolventů a mladistvých.

Ve Středočeském kraji bylo k 30. 11. 2023 celkem 11 966 volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé (21,4 % z celkového počtu volných pracovních míst v kraji). Na jedno volné pracovní místo pro absolventy a mladistvé ve Středočeském kraji k 30. 11. 2023 připadalo 0,2 nezaměstnaných absolventů a mladistvých.

V následující tabulce je uveden podíl nezaměstnaných absolventů a mladistvých k celkovému počtu uchazečů v jednotlivých okresech Středočeského kraje k 30. 11. 2023.

Tabulka č. 6: Podíl nezaměstnaných absolventů a mladistvých k celkovému počtu uchazečů k 30. 11. 2023

Okres	Počet uchazečů o zaměstnání		Podíl absolventů a mladistvých k celkovému počtu uchazečů
	Uchazeči celkem	Absolventi a mladiství	
Benešov	1 321	74	5,6 %
Beroun	2 402	146	6,1 %
Kladno	4 991	310	6,2 %
Kolín	3 057	213	7,0 %
Kutná Hora	1 787	134	7,5 %
Mělník	3 495	211	6,0 %
Mladá Boleslav	2 278	135	5,9 %
Nymburk	3 014	221	7,3 %
Praha-východ	1 946	128	6,6 %
Praha-západ	1 728	77	4,5 %
Příbram	3 209	213	6,6 %
Rakovník	1 099	83	7,6 %
Středočeský kraj	30 327	1 945	6,4 %

Zdroj: MPSV

Ve Středočeském kraji dosahoval k 30. 11. 2023 podíl nezaměstnaných absolventů a mladistvých k celkovému počtu uchazečů nejvyšších hodnot u okresů Rakovník (7,6 %) a Kutná Hora (7,5 %). Naopak nejnižší hodnoty měly okresy Praha-západ (4,5 %) a Benešov (5,6 %).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Tabulka č. 7: Volná pracovní místa ve Středočeském kraji podle Klasifikace zaměstnání (30. 11. 2023)

Klasifikace zaměstnání		Počet volných pracovních míst
Kód	Název	
1	Zákonodárci a řídící pracovníci	243
2	Specialisté	1 530
3	Techničtí a odborní pracovníci	1 759
4	Úředníci	915
5	Pracovníci ve službách a prodeji	4 025
6	Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví, rybářství	1 137
7	Řemeslníci a opraváři	8 984
8	Obsluha strojů a zařízení, montéři	26 144
9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	11 052
0	Zaměstnanci v ozbrojených silách	220
Celkem		56 009

Zdroj: MPSV

K 30. 11. 2023 bylo ve Středočeském kraji evidováno celkem 56 009 volných pracovních míst. Nejžádanější třídou podle Klasifikace zaměstnání byla tř. 8 Obsluha strojů a zařízení, montéři s počtem 26 144 volných pracovních míst. Dále to byla tř. 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (11 052 volných míst) a tř. 7 Řemeslníci a opraváři (8 984 volných míst).

V následující tabulce je uveden počet uchazečů o zaměstnání a počet volných pracovních míst ve Středočeském kraji podle požadavků na vzdělání k 30. 11. 2023.

Tabulka č. 8: Počet uchazečů a volných pracovních míst ve Středočeském kraji podle požadavků na vzdělání (30. 11. 2023)

Vzdělanostní struktura	Uchazeči	Volná místa	Uchazeč na 1 volné místo
bez vzdělání	185	3 265	0,1
neúplné základní vzdělání	222	30	7,4
základní vzdělání	8 781	41 811	0,2
nižší střední vzdělání	16	182	0,1
nižší střední odborné vzdělání	680	2 003	0,3
střední odborné vzdělání s výučním listem	9 297	4 669	2,0
střední a střední odborné bez maturity i výučního listu	170	226	0,8
úplné střední všeobecné vzdělání	895	796	1,1
úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou	1 298	543	2,4
úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)	5 568	1 137	4,9
vyšší odborné vzdělání	392	205	1,9
bakalářské vzdělání	670	416	1,6
vysokoškolské vzdělání	2 063	703	2,9
doktorské vzdělání	90	23	3,9
Celkem	30 327	56 009	0,5

Zdroj: MPSV

Ve vzdělanostní struktuře uchazečů o zaměstnání k 30. 11. 2023 převažovala ve Středočeském kraji kategorie uchazečů se středním odborným vzděláním s výučním listem – 9 297 uchazečů, tj. celkem 30,7 % všech uchazečů o zaměstnání. Dále pak následovala kategorie uchazečů se základním

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

vzděláním, ve které bylo v evidenci 8 781 uchazečů (29,0 %), a kategorie uchazečů s úplným středním odborným vzděláním s maturitou (bez vyučení), kterých bylo v evidenci 5 568 (18,4 %).

Nejvíce volných pracovních míst bylo evidováno pro kategorii uchazečů se základním vzděláním (41 811 míst, tj. celkem 74,7 % všech volných míst). Naopak v kategorii doktorské vzdělání bylo evidováno nejméně volných pracovních míst (23).

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****2. Priority Středočeského kraje**

Základní priority rozvoje vzdělávání ve Středočeském kraji na období 2024–2028 navazují na dosavadní priority Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2020–2024 a současně zohledňují i cíle Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ (Strategie 2030+), Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027, specifika Středočeského kraje a aktuální potřeby ve vzdělávání. Jejich naplňování je podmínkou pro zvyšování kvality vzdělávání a efektivity vzdělávacího systému.

PRIORITA 1: Dostupné kvalitní vzdělání pro každého

1. Dostupnost předškolního, základního a středního vzdělávání na celém území Středočeského kraje
2. Podpora inovativních metod vzdělávání a hodnocení
3. Rozvoj vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (znevýhodněných, nadaných a mimořádně nadaných)
4. Podpora poradenských služeb
5. Podpora celoživotního učení a propojování formálního a neformálního vzdělávání

PRIORITA 2: Vzdělávání pro uplatnitelnost v dalším studiu i praxi

1. Podpora kariérového poradenství
2. Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání
3. Inovace oborové struktury středního vzdělání
4. Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli
5. Podpora digitálního vzdělávání
6. Podpora jazykového vzdělávání
7. Rozvoj klíčových gramotností, podnikavosti a kreativity dětí, žáků a studentů

PRIORITA 3: Podpora pedagogických pracovníků a spolupráce všech aktérů vzdělávání

1. Podpora ředitelů jako lídrů škol
2. Podpora začínajících ředitelů škol a školských zařízení
3. Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a rozšiřování jejich kompetencí
4. Spolupráce aktérů ve vzdělávání

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****3. Strategie rozvoje regionálního školství ve Středočeském kraji – průřezová opatření****VZDĚLÁVÁNÍ PRO UDRŽITELNOST**

Udržitelnost je tématem jednání pro současnost a budoucnost, ve kterém jsou environmentální, sociální a ekonomické aspekty ve vzájemné rovnováze a slouží ke zlepšování kvality života. V nejširším měřítku jej můžeme chápat jako výchovu k sociální transformaci s cílem vytváření udržitelnějších společností. Patří sem proto taková témata jako kritické myšlení, rozvoj občanské participace a dobrovolnictví, vztah k místu, udržitelná spotřeba a výroba, snižování sociálního napětí a další, a proto je také založeno na interdisciplinárním (mezioborovém) přístupu a rozvíjí klíčové kompetence, které jsou zcela zásadní pro to, aby se žáci a studenti mohli efektivně zapojit do fungování soudobé společnosti.³

Vzdělávání pro udržitelnost bude ve Středočeském kraji realizováno v souladu s platnými strategiemi a koncepčními materiály. Školy a školská zařízení, případně i další vzdělávací organizace budou podporovány v implementaci vzdělávání pro udržitelnost a vzájemné spolupráci v této oblasti.

Oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty řeší Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje - aktualizace pro roky 2021-2026.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) má obecně přispívat k uvědomění a přijetí zodpovědnosti všech obyvatel Středočeského kraje za stav životního prostředí. Vytváří podmínky pro konkrétní zapojení jednotlivce do ochrany životního prostředí. Cílem EVVO v České republice je rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání, tj. jednání, které je chápáno jako odpovědné osobní, občanské a profesní jednání, týkající se zacházení s přírodou a přírodními zdroji, spotřebitelského chování a aktivního ovlivňování svého okolí s využitím demokratických procesů a právních prostředků.⁴

V souladu s Koncepcí environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje - aktualizace pro roky 2021-2026 budou mimo jiné podporovány tyto aktivity:

- systematické vzdělávání pedagogických i dalších pracovníků škol a školských zařízení v oblasti EVVO mj. v akreditovaném vzdělávacím programu „Kordinátor EVVO“,
- evaluace za účelem zvyšování kvality realizovaných vzdělávacích programů/projektů a následné inovace stávajících i nově vznikajících programů EVVO a environmentálního poradenství,
- rozvoj spolupráce mezi veřejnou správou, poskytovateli EVVO, školami a dalšími aktéry,
- různé formy EVVO využívající především pobyt v přírodě nebo motivující k pobytu v přírodě,
- sdílení zkušeností a dobré praxe v oblasti EVVO.

Středočeský kraj dlouhodobě podporuje dekarbonizaci škol a dalších vzdělávacích zařízení, využívá dostupné dotační programy ke zvyšování energeticky šetrné vzdělávací infrastruktury. Aktuálně se jedná o Operační program Životní prostředí 2021–2027 a Národní plán obnovy.

³ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027, str. 25, MŠMT, 2023

⁴ Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje - aktualizace pro roky 2021-2026, str. 5, <https://stredoceskykraj.cz/web/zivotni-prostredi/koncepce>

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Podpoře vzdělávání pro udržitelný rozvoj se věnuje Operační program Jan Amos Komenský (OP JAK) formou projektů zjednodušeného vykazování a podpora tématu je plánována i v dalších výzvěch OP JAK.⁵

Síťování škol pro sdílení dobré praxe v různých oblastech podporuje Středočeský kraj dlouhodobě a bude i součástí implementačního projektu. Jedná se o pravidelné porady, tematická setkání, ale i sdílený prostor pro ředitele „Ředitelna“. Ten byl vytvořen na platformě „edu.visk“ a je využíván řediteli středních škol zřizovaných Středočeským krajem s tím, že v budoucnu by se měl rozšířit i pro ředitele dalších organizací.

Doporučení pro zřizovatele

1. Podporovat školy a školská zařízení v implementaci vzdělávání pro udržitelnost a vzájemnou spolupráci v této oblasti.
2. Podílet se na dekarbonizaci škol a školských zařízení a na zvyšování energeticky šetrné školské infrastruktury.
3. Podporovat vzdělávání ředitelů a dalších pedagogických pracovníků v oblasti témat udržitelnosti a jeho aplikace ve školském prostředí.
4. Podporovat síťování škol při sdílení dobré praxe.

Doporučení pro školy

1. Aplikovat tzv. celoškolský přístup k udržitelnosti a principy místně zakotveného učení.
2. Téma udržitelnosti realizovat ve školním vzdělávacím programu průřezově v rámci různých vzdělávacích oblastí, realizovat za participace celého pedagogického sboru a současně i ve spolupráci s partnery mimo školu (vzdělávací organizace, ekocentra, komunita, NNO).
3. Realizovat výuku mimo školu (v obci, v přírodě apod.) včetně spolupráce se širokou škálou institucí, kde dojde k propojení vzdělávacích oblastí s reálným životem.
4. Využívat funkci školních koordinátorů environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty k podpoře efektivního vzdělávání v tématech udržitelnosti a pro podporu implementace inovativních vzdělávacích metod.
5. Vzdělávat pedagogy ve všech oblastech vzdělávání pro udržitelnost (environmentálních i socioekonomických) včetně klimatického vzdělávání, mediální gramotnosti a rozvoje kritického myšlení a práce s informacemi a informačními zdroji a s jejich hodnocením (dezinformace).

DIGITÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A UMĚLÁ INTELIGENCE VE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální vzdělávání je nutností současné doby, kdy technologie ovlivňují každodenní život a pracovní prostředí, a je klíčové pro budoucnost. Pro rozvoj kompetencí žáků i pedagogických pracovníků v oblasti digitálního vzdělávání, rozvoje umělé inteligence a virtuální a rozšířené reality je nutné rovněž průběžně investovat prostředky jak do obnovy a modernizace informačních technologií, tak do zavádění nových moderních technologií do výuky.

MŠMT poskytlo školám finanční prostředky z Národního plánu obnovy na digitalizaci. Školám byly poskytnuty prostředky na podporu digitálních kompetencí a digitálního vzdělávání dětí, žáků a

⁵ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027, str. 26, MŠMT, 2023

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

pedagogů také prostřednictvím projektů Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), podpora dále pokračuje i prostřednictvím Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK).⁶

V roce 2021 Středočeský kraj u svých škol a školských zařízení zmapoval stav vybavenosti hardwarem, softwarem a stav konektivity. Od té doby systematicky podporuje obnovu a modernizaci informačních technologií a zajištění konektivity ve zřizovaných školách. Pro střední školy, VISK a PPP zajišťuje a financuje licence Microsoft 365. Finančně podporuje i kvalifikační studium ICT koordinátorů ve školách zřizovaných Středočeským krajem.

V souvislosti s rozvojem umělé inteligence a virtuální a rozšířené reality poskytuje školám zřizovaným Středočeským krajem finanční podporu na vytvoření podmínek pro zavádění inovativních metod do výuky. Od roku 2021 do roku 2023 částka činila téměř 330 mil. Kč.

V oblasti kybernetické bezpečnosti Středočeský kraj podporuje zapojení škol do projektu Kraje pro bezpečný internet, jehož cílem je zvýšit informovanost o rizicích internetu a možnostech prevence a pomoci. Od roku 2022 Středočeský kraj finančně podporuje zapojení krajem zřizovaných středních škol (primárně s oborem Informační technologie) do digitální platformy Haxagon včetně soutěže mezi těmito školami.

Digitální vzdělávání je jednou z priorit Středočeského kraje, která se promítá i do DZ SK 2024–2028 a bude se promítat i do implementačního projektu (viz kap. 4 Strategie rozvoje regionálního školství ve Středočeském kraji).

Doporučení pro zřizovatele

1. Podporovat školy při zajištění konektivity v souladu se Standardem konektivity škol, který zpracovalo MŠMT, a obnovování digitální infrastruktury.
2. Podporovat školy v oblasti kybernetické bezpečnosti a implementace nových technologií do výuky (např. propojování odborníků se školami).

Doporučení pro školy

1. Podporovat rozvoj informatického myšlení a digitálních kompetencí žáků s využíváním pokročilých digitálních technologií ve výuce a ve všech vzdělávacích oblastech.
2. Zaměřovat se na prevenci digitálního vyloučení, začleňování prvků inkluzivního online a kombinovaného vzdělávání.
3. Usilovat o efektivní zavádění inovací v kontextu digitalizace do všech vzdělávacích oblastí.
4. Sledovat vývoj umělé inteligence, virtuální a rozšířené reality a dalších průlomových digitálních inovací a zařazovat je do výchovně vzdělávacího procesu.
5. Začleňovat vzdělávací programy na podporu digitálního well-beingu, kybernetické bezpečnosti a prevence v oblasti bezpečného chování v digitálním prostředí do výuky.
6. Zaměřovat se na prevenci v oblasti bezpečného chování žáků, pedagogů a dalších zaměstnanců školy v digitálním prostředí, na osvětu rodičů v souvislosti s využíváním digitálních technologií dětmi (zdravé, bezpečné a věkově přiměřené).
7. Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálního vzdělávání, kybernetické bezpečnosti a prevence v oblasti bezpečného chování v digitálním prostředí.

⁶ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027, str. 27, MŠMT, 2023

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

8. Podporovat pozici ICT koordinátora/metodika jako klíčové osoby pomáhající pedagogům se zaváděním digitálních inovací a nových didaktických postupů.
9. Zpracovat digitální strategii školy zahrnující rozvoj a obnovu digitální infrastruktury, zajištění kybernetické bezpečnosti, vzdělávání zaměstnanců školy.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ VYUČOVACÍHO JAZYKA

Vzdělávání dětí a žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležitou oblastí s ohledem na trend přibývání cizinců v České republice (aktuálně zejména z Ukrajiny). Může se však týkat i žáků s českým občanstvím s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka.

Středočeský kraj ve spolupráci se zřizovateli škol zajišťuje jazykovou přípravu pro nově příchozí žáky-cizince v určených základních a středních školách. Seznam určených škol zveřejňuje na svých webových stránkách a pravidelně ho aktualizuje.

Vzdělávání dětí a žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je jednou z priorit Středočeského kraje, která se promítá i do DZ SK 2024–2028 (viz kap. 4 Strategie rozvoje regionálního školství ve Středočeském kraji).

Doporučení pro zřizovatele

1. Zajistit jazykovou přípravu pro nově příchozí cizince v určených základních a středních školách.

Doporučení pro školy

1. Podporovat děti a žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka při jejich začleňování do vzdělávání mj. využitím vhodných výukových pomůcek.
2. Podporovat pedagogické pracovníky při rozvoji kompetencí pro práci s dětmi a žáky s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka ve spolupráci s NPI.
3. Využívat metodickou podporu kmenovým i určeným školám od krajských center podpory Národního pedagogického institutu ČR: <https://cizinci.npi.cz/>.

WELL-BEING, DUŠEVNÍ ZDRAVÍ, BEZPEČNÉ PROSTŘEDÍ A PODPORA POHYBOVÝCH AKTIVIT

Důraz na well-being a duševní zdraví, a to jak dětí, žáků, studentů, tak i učitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání, se stal dalším celosvětovým trendem urychleným kvůli pandemii covid-19. Dle OECD by aktivity měly spočívat především v podpoře sociálně-emočních dovedností a strategií zvládnutí stresu, aby lidé byli lépe vybaveni zvládat obtížné situace a případně si vyhledat dostupnou pomoc.⁷

V DZ SK 2024–2028 je well-being chápán jako duševní a fyzické zdraví a pocit celkové pohody. V rámci podpory této oblasti se jedná o seberozvoj, schopnosti efektivní komunikace v oblasti mezilidských vztahů, schopnosti zvládat konfliktní situace, rozpoznat stres a nepohodu a umět se s nimi efektivně vyrovnat. Dále se jedná o pozitivní klima školy, tj. vytváření bezpečného a podnětného prostředí ve škole, aktivity podporující rozvoj sociálních a charakterových dovedností žáků, řešení rizikového chování – primární prevence, školní psycholog, školské poradenské zařízení.

Duševní zdraví, pozitivní klima ve školách včetně primární prevence jsou prioritami Středočeského kraje, jak vyplývá ze Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském

⁷ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027, str. 29, MŠMT, 2023

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

kraji na období 2022–2027. Jako cíle mimo jiné uvádí posílit programy poradenství a prevence v oblasti duševního zdraví ve školách (opatření: podporovat vzdělávání pedagogů v přístupu k individualitě dítěte, prevenci v oblasti duševního zdraví vč. rozpoznání symptomů duševního onemocnění, v respektujícím přístupu a vyhodnocování potřeb dítěte) a soustředit pozornost na bezpečné a přijímající prostředí ve třídách (opatření: podporovat realizaci programů specifické primární prevence v třídnických hodinách; podporovat realizaci adaptačních programů pro nově vzniklé třídní kolektivy nebo po delším období nepřítomnosti žáků ve škole). Podpora je realizována prostřednictvím dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Fondu prevence, příspěvkem z rozpočtu Středočeského kraje pro zřizované školy a školská zařízení nebo v rámci podpořených projektů z dotačního řízení MŠMT.

Podpoře well-beingu a psychohygieny na straně pedagogů i žáků se věnuje i OP JAK formou projektů zjednodušeného vykazování a podpora tématu je plánována i v dalších výzvách OP JAK.⁸

S well-beingem a duševním zdravím dětí a žáků souvisí také úroveň jejich fyzické kondice a pohybových dovedností. Této oblasti se věnuje Plán podpory pohybu dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních a státní politiky školního a vysokoškolského sportu pro období 2024–2028. Významnou součástí pohybových aktivit je podpora školního sportu. V řadě případů právě školní pohybové aktivity přispívají k budování pozitivního vztahu dětí ke sportu. Školní sportovní infrastruktura pak nabízí významné synergické efekty, neboť je v době výuky využívána v rámci hodin tělesné výchovy a mimo výuku (odpoledne, večer, o víkendech nebo o prázdninách) může být využívána v rámci volnočasových aktivit dětí, mládeže, pro činnost sportovních klubů nebo neorganizovanou sportovní činnost široké veřejnosti. Plán rozvoje sportu ve Středočeském kraji - Koncepce sportovní politiky Středočeského kraje 2018 – 2025 řeší i využití kapacit školních sportovišť a jako jednu z prioritních oblastí stanovuje sportovní aktivity dětí a mládeže ve školách.

Well-being a duševní zdraví je jednou z priorit Středočeského kraje, která se promítá i do DZ SK 2024–2028 a bude se promítat i do implementačního projektu (viz kap. 4 Strategie rozvoje regionálního školství ve Středočeském kraji).

Doporučení pro zřizovatele

1. Podporovat rozvoj školních poradenských pracovišť, metodiků prevence, výchovných poradců a školních psychologů.
2. Sdílet dobrou praxi škol, kterým se daří rozvíjet celoškolský přístup na podporu klimatu, vylepšovat bezpečné prostředí ve školách a aktivně předcházet problémům v oblasti rizikového chování.
3. Motivovat školy k realizaci pohybových aktivit dětí a žáků, k rozvoji jejich pohybových dovedností a k vysokému podílu pobytu a výuky žáků ve venkovním prostředí.
4. Podporovat školy v oblasti rozvoje podmínek pro pobyt a výuku žáků ve venkovním prostředí, pohybové aktivity dětí a žáků a podmínek pro školní sport.
5. Podporovat zdravé a kvalitní prostředí ve školách a jejich venkovních prostorech – z hlediska investičních i provozních opatření (např. z hlediska stravování, materiálů, pobytu v kvalitním přírodním prostředí).

⁸ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027, str. 30, MŠMT, 2023

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Doporučení pro školy

1. Zřídit anonymní způsob podání žádosti o pomoc (například anonymní schránka důvěry).
2. Seznamovat žáky s možností pomoci a s online systémy pro možnou žádost o pomoc.
3. Využívat třídnické hodiny k posilování třídního klimatu a k podpoře kvalitních vztahů ve třídě.
4. Ve spolupráci se školním psychologem a metodikem prevence plánovat rozvoj přístupu k pozitivnímu klimatu celé školy.
5. V rámci vzdělávacího obsahu i v oblasti primární prevence se zaměřovat na témata seberozvoje, well-beingu, prevence šikany a zároveň podporovat i rozvoj prevence nespecifické.
6. Provádět depistáže v oblasti duševního zdraví žáků.
7. Téma well-beingu zařazovat průřezově napříč obory vzdělání.
8. Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti well-beingu žáků a učitelů.
9. Přijímat opatření pro prevenci, včasnou identifikaci a řešení vyhoření pedagogů (například formou supervizí). Zavést a podporovat vzájemnou reflektivní praxi jako jedno z významných opatření.
10. Vnímat pohybové aktivity dětí a žáků a pobyt a výuku žáků ve venkovním prostředí jako nedílnou a důležitou součást vzdělávání a pobytu dětí a žáků ve škole.
11. Rozvíjet pohybové dovednosti žáků v rámci různých školních aktivit (aktivní přestávky, pohybové chvilky v různých předmětech, terénní výuka apod.).
12. Podporovat mimoškolní pohybové aktivity organizovaného charakteru (kroužky, spolupráce se středisky volného času, sportovními kluby apod.).
13. V rámci provozu i pedagogické činnosti dbát na kvalitní prostředí ve školách a jejich venkovních prostorech – např. z hlediska stravování, využívaných materiálů, pobytu v kvalitním přírodním prostředí.
14. Podporovat zdravou výživu a nabízet v zařízeních školního stravování nutričně vyváženou stravu.

ROVNOST PŘÍLEŽITOSTÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ

Rovnost příležitostí ve vzdělávání se vztahuje na všechny úrovně vzdělávání. V DZ SK 2024–2028 je rovnost příležitostí ve vzdělávání chápána tak, že všichni (děti, žáci, studenti i dospělí) mají mít stejné možnosti využívat vzdělávací příležitosti a dosáhnout svého potenciálu bez ohledu na své socioekonomické zázemí, kulturní, etnické, jazykové, fyzické nebo duševní podmínky či omezení, rodinný původ, pohlaví, sexuální orientaci, náboženské přesvědčení či jiné aspekty, které by mohly být diskriminující.

Rovnosti příležitostí a podpoře tématu genderové rovnosti ve vzdělávání se také věnuje OP JAK formou projektů zjednodušeného vykazování a podpora tématu je plánována i v dalších výzvách OP JAK.⁹

Středočeský kraj podporuje mj. stravování pro děti/žáky ohrožené chudobou v rámci projektu Obědy do škol. Řadu dalších aktivit na podporu rovnosti příležitostí realizoval v rámci projektu Implementace

⁹ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027, str. 32, MŠMT, 2023

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Krajského akčního plánu Středočeského kraje a Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje.

Rovnost příležitostí ve vzdělávání stejně jako kariérové poradenství je jednou z priorit Středočeského kraje, která se promítá i do DZ SK 2024–2028 a bude se promítat i do implementačního projektu (viz kap. 4 Strategie rozvoje regionálního školství ve Středočeském kraji).

Doporučení pro zřizovatele

1. Podporovat nestereotypní výběr kariérních drah formou osvětových kampaní a spoluprací se zaměstnavateli v regionech a prostřednictvím kariérového poradenství.
2. Připravovat opatření, která mají vliv na snižování nerovného přístupu ke vzdělávání, včetně souvisejících sociálních aspektů (jako jsou např. budování sítě dostupných internátů, úpravy dopravní dostupnosti či podpory terénní práce ve znevýhodněných komunitách aj.).
3. Připravovat vhodná opatření na podporu neformální zájmové činnosti sociálně nebo zdravotně znevýhodněných dětí a žáků (snižovat nerovnosti v přístupu k neformálnímu vzdělávání).

Doporučení pro školy

1. Podporovat pedagogy ve vzdělávání v oblasti rovného přístupu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami včetně žáků se zdravotním či duševním onemocněním a žákům nadaným/talentovaným.
2. Vytvářet bezpečné prostředí pro všechny děti, žáky a studenty a zabránění segregace a diskriminace.
3. Nabízet další poradenství v oblasti další volby vzdělávacích drah s ohledem na individuální nadání/talent žáků a studujících.
4. V kurikulu se věnovat problematice rozvoje vědomí osobní nedotknutelnosti a autonomie jedince a potřeby konsensu ve všech typech mezilidských vztahů.
5. Ve výuce nereprodukovat stereotypy (zejména etnicky podmíněné a genderové).

ZAJIŠTĚNÍ POTŘEBNÝCH KAPACIT STŘEDNÍCH A VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOL A JEJICH OBOROVÉ STRUKTURY ODPOVÍDAJÍCÍ OČEKÁVANÝM ŽIVOTNÍM DRAHÁM A POTŘEBÁM SPOLEČNOSTI

Středočeský kraj navyšuje kapacity středních škol již několik let s ohledem na naplněnost středních škol a předpokládaný demografický vývoj na úrovni jednotlivých okresů. Ve většině případů je navýšení kapacity možné v rámci stávajících objektů bez větších stavebních úprav. V některých případech je navýšení kapacity školy podmíněno přístavbou, nástavbou nebo půdní vestavbou. Tam, kde ani toto není možné, řeší Středočeský kraj novou výstavbu středních škol (aktuálně se jedná o území okresu Praha-západ). Nedostatečné kapacity v území kolem Prahy řeší pravidelně v součinnosti s Hl. m. Prahou.

Souběžně Středočeský kraj řeší navyšování kapacit stávajících oborů vzdělání, které jsou preferované trhem práce, a zápis nových oborů vzdělání v souvislosti s inovací oborové struktury středních škol zřizovaných Středočeským krajem. Pro přijímací řízení v roce 2024 ve Středočeském kraji výrazně posílila nabídka lyceálních oborů. Při řešení modernizace oborové struktury jsou využívána zjištění z výzkumu mapujícího přijímací řízení 2022/2023 v Praze a ve Středočeském kraji (Zpráva z výzkumu –

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Skrytá poptávka žáků a rodičů po SŠ¹⁰), který realizovala Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy ve spolupráci se Středočeským krajem a Prahou. Dalším významným zdrojem bude přijímací řízení v roce 2024 a prioritizace přihlášek.

Strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení je podrobně popsána v kapitole č. 5 a inovace oborové struktury středních škol zřizovaných Středočeským krajem i v kapitole č. 4 Strategie rozvoje regionálního školství ve Středočeském kraji.

V případě škol zřizovaných Středočeským krajem bude postupováno podle Strategie rozvoje sítě škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+, kterou v červnu 2022 schválilo Zastupitelstvo Středočeského kraje.

Doporučení pro zřizovatele

1. Podle výchozího stavu a s ohledem na demografický vývoj vytvářet nové kapacity středních škol, resp. uzpůsobovat jejich oborovou strukturu a posilovat podíl oborů gymnázium a zejména lyceum.
2. Restrukturalizovat otevírané obory vzdělání v prvních ročnících SŠ (ve spolupráci s hospodářskou sférou v regionu) včetně víceoborových tříd a tříd s malou naplněností.
3. Upřednostňovat obory vzdělání, které umožňují navazující studium ve vyšších odborných a vysokých školách na úkor neobsazovaných oborů vzdělání.
4. Navýšit počet žáků ve třídách na povolenou kvótu až na 34 žáků/třída v nezbytných případech podle platných právních předpisů.
5. Plánovat v porovnání s dlouhodobějšími výhledy vzdělávacích perspektiv v regionu s ohledem na rozvoj území, předpokládaný vývoj demografické křivky, uplatnitelnost absolventů na trhu práce a dostupnost vzdělávání podle místních podmínek.
6. Racionalizovat oborovou strukturu středního vzdělávání v kraji/regionu, která bude zohledňovat jak pracovní uplatnění absolventů v regionu, tak perspektivu jejich osobnostního rozvoje a dalších vzdělávacích cest (koncepční plánování kraje ve spolupráci s řediteli SŠ a zaměstnavateli, transformace části kapacit odborných maturitních oborů vzdělání na lycea, podpora nových kapacit a institucí lyceí).

¹⁰ [Zpráva z výzkumu – Skrytá poptávka žáků a rodičů po SŠ? – ÚVRV \(cuni.cz\)](#)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

4. Strategie rozvoje regionálního školství ve Středočeském kraji

A. Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělání je důležitý počáteční stupeň celoživotního vzdělávání, který hraje významnou roli v založení a rozvoji předpokladů společenské integrace a vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Napomáhá také vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zdůvodnění potřebnosti

Předškolní vzdělávání hraje významnou roli v celoživotním vzdělávacím procesu dítěte. Podle mezinárodních studií bylo dokázáno, že dítě zapojené do předškolního vzdělávání po dobu alespoň dvou až tří let dosahuje lepších výsledků v testech než žáci, kteří do předškolního vzdělávání zapojeni nebyli. Začlenění dětí v předškolním věku do vzdělávání je nejefektivnější i z hlediska finančního, protože se pozitivní efekty předškolního vzdělávání v dalších letech násobí. Děti navštěvující mateřskou školu tak mají následně lepší výsledky na základní škole, což vede k lepším výsledkům v dalším vzdělávání žáka. Takový žák si s větší pravděpodobností najde práci s vyšším výdělkem. Tento fakt je důležitý zejména pro sociálně znevýhodněné děti, jelikož jim předškolní vzdělávání může napomoci k úspěšnějšímu zahájení povinné školní docházky. Je proto důležité na mateřské školy nahlížet jako na instituci primárně vzdělávací.

Současný stav

Ve školním roce 2022/2023 zajišťovalo podle statistických informací MŠMT předškolní vzdělávání ve Středočeském kraji 811 mateřských škol. Většina mateřských škol byla zřizována obcemi (708 škol s 49 939 dětmi), 9 škol zřizoval Středočeský kraj (199 dětí), 8 škol zřizovala církev (227 dětí) a 86 mateřských škol bylo zřizováno soukromými subjekty (2 973 dětí). Celkem se v mateřských školách vzdělávalo 53 338 dětí. Výchova a vzdělávání byla zajišťována 261 dětem ve 12 mateřských školách pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou zřízeny samostatně, u základní školy nebo u dětského domova.

Ve školním roce 2022/2023 bylo vyhověno 20 075 žádostem o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, z toho předškolní vzdělávání zahájilo celkem 18 618 dětí. Počet žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání, kterým nebylo možno vyhovět, činil 7 339.

Přehled opatření

Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
A.1 Zajištění dostupnosti předškolního vzdělávání v návaznosti na demografický vývoj				
A.1.1 Podpora zajištění dostatečných kapacit mateřských škol v rámci dotačních titulů Středočeského kraje, EU	Počet podpořených projektů Počet nových míst v MŠ	2024–2028	SK, Fondy EU – IROP, zřizovatelé	zřizovatelé
A.2 Zvyšování účasti na předškolním vzdělávání				
A.2.1 Minimalizace bariér účasti na předškolním vzdělávání	Počet podpořených dětí v rámci projektu Obědy do škol	2024–2028	Fondy EU – OP Zaměstnanost plus, OP JAK	školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na podporu spolupráce školy s rodinou			
A.2.2 Metodická podpora integrace dětí s odlišným mateřským jazykem, se sociokulturním, socioekonomickým či zdravotním znevýhodněním a jejich příprava na vstup do základního vzdělávání	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů, konzultací pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR	ŠPZ, VISK
A.3 Zvyšování kvality předškolního vzdělávání				
A.3.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských škol	Počet realizovaných seminářů a kurzů pro pedagogické pracovníky Počet realizovaných seminářů pro pedagogy na podporu moderních forem výuky, program provázejícího učitele, sdílení dobré praxe provázejícího učitele	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
A.3.2 Podpora snižování počtu dětí ve třídách MŠ	Počet dětí ve třídách MŠ	2024–2028	Fondy EU – IROP, zřizovatelé, SK	školy, zřizovatelé
A.3.3 Podpora zavádění moderních a inovativních metod vzdělávání dětí v mateřských školách a rozvoje potenciálu všech dětí	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na inovativní vzdělávání dětí v MŠ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
A.3.4 Podpora sdílení moderního technologického vybavení center excelence při SOŠ a SOU	Počet sdílení center excelence, počet uskutečněných projektových dnů a dalších akcí pro žáky MŠ	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
A.4 Snižování odkladů povinné školní docházky				
A.4.1 Podpora pedagogické diagnostiky v předškolním vzdělávání	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR	vzdělávací instituce – VISK, NPI, ŠPZ
A.4.2 Povolování přípravných tříd v ZŠ podle potřeby v území a volných kapacit ZŠ	Počet přípravných tříd	2024–2028	SR	

B. Základní vzdělávání

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Stupeň základního vzdělání získá žák úspěšným ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole, úspěšným ukončením vzdělávání na nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo ukončením odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Stupeň základního vzdělání se získá po splnění povinné školní docházky rovněž úspěšným ukončením kurzu pro získání základního vzdělání uskutečňovaného v základní nebo střední škole.

Zdůvodnění potřeby

Základní vzdělávání je především zaměřeno na předávání znalostí a poznatků a pokud možno na jejich praktické využití. Je potřeba, aby základní vzdělávání odpovídalo současnému vývoji společnosti. Žáci by měli umět reagovat na změny ve společnosti. U žáků je například důležité zlepšit jejich schopnosti pro práci s informacemi, podporovat jejich orientaci v oblasti digitálního vzdělávání, podporovat jejich duševní i fyzickou odolnost a podporovat a posilovat jejich motivaci k celoživotnímu učení.

Současný stav

Ve školním roce 2022/2023 poskytovalo podle statistických informací MŠMT základní vzdělávání ve Středočeském kraji 579 základních škol, z toho bylo 538 běžných základních škol. Většina základních škol byla zřizována obcemi (487 škol se 140 248 žáky), 5 základních škol zřizovala církve (242 žáků), 52 škol soukromí zřizovatelé (4 435 žáků) a 4 školy byly zřizovány MŠMT (86 žáků). Středočeský kraj zřizoval 31 základních škol pro 1 872 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Celkem se v základních školách vzdělávalo 146 883 žáků.

Ve Středočeském kraji bylo ve školním roce 2022/2023 v 58 základních školách 381 speciálních tříd, v nichž se vzdělávalo 2 974 žáků. Celkem 41 základních škol poskytovalo základní vzdělání pouze pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a ve sledovaném období se v nich vzdělávalo 2 348 žáků.

Počet žáků se zdravotním postižením individuálně integrovaných v běžných třídách základních škol byl ve školním roce 2022/2023 celkem 13 239 žáků.

Přehled opatření

Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
B.1 Zajištění dostupnosti základních škol v návaznosti na demografický vývoj				
B.1.1 Podpora zajištění dostatečných kapacit základního vzdělávání v rámci dotačních titulů Středočeského kraje, ČR	Počet podpořených projektů Počet nových míst v ZŠ	2024–2028	SK, SR, zřizovatelé	zřizovatelé
B.2 Zvyšování kvality základního vzdělávání				
B.2.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky Počet realizovaných workshopů zaměřených na well-being, moderní volnočasové aktivity a udržitelný rozvoj	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
B.2.2 Podpora propojování základních a středních škol formou spolupráce při zajištění	Počet navázaných spoluprací ZŠ a SŠ	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

polytechnické výuky, rozvoje podnikavosti, kreativity, sdílení moderního technologického vybavení center excellence	Počet sdílení center excellence, počet volnočasových aktivit pro žáky ZŠ			
B.2.3 Podpora zavádění moderních a inovativních metod vzdělávání	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na inovativní vzdělávání žáků v ZŠ Počet podpořených ZŠ zřizovaných Středočeským krajem z prostředků kraje na vytvoření podmínek pro zavádění inovativních metod do výuky a výše podpory	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK	školy
B.2.4 Institucionální optimalizace základních škol zřizovaných Středočeským krajem formou spojeného řízení při zachování míst poskytovaného vzdělávání v souladu se Strategií rozvoje sítě škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+	Počet základních škol zřizovaných Středočeským krajem	2024–2028	SK	školy
B.3 Podpora rozvoje a zvyšování kvality kariérového poradenství na základních školách				
B.3.1 Zřízení pozice kariérového poradce v ZŠ	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na aktivitu kariérový poradce ZŠ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
B.3.2 Zvýšení informovanosti o kariérovém poradenství	Web Středočeské kariérko	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	VISK, školy
B.3.3 Metodická podpora kariérového poradenství na základních školách a zvýšení informovanosti kariérových poradců	Počet seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky Počet uskutečněných aktivit Centra kariérového poradenství Web Středočeské kariérko	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	VISK
B.3.4 Zvýšení a rozšíření kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti kariérového poradenství	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
B.3.5 Síťování kariérových poradců a jejich propojení se zaměstnavateli v regionu i rodiči s cílem vytvořit stabilní provázání pro systémovou spolupráci	Počet realizovaných setkání, vzdělávacích a popularizačních akcí Web Středočeské kariérko	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	VISK

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

B.4 Podpora prevence předčasných odchodů ze vzdělávání				
B.4.1 Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků – výchovných poradců, speciálních pedagogů a asistentů pedagoga při identifikaci žáků ohrožených předčasnými odchody ze vzdělávání	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI, ŠPZ
B.4.2 Mapování příkladů dobré praxe identifikace žáků ohrožených předčasnými odchody ze vzdělávání a jejich sdílení	Počet evaluací	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
B.4.3 Zřízení pozice sociálního pedagoga v ZŠ	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na aktivitu sociální pedagog ZŠ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
B.4.4 Podpora spolupráce školy, ŠPZ a rodiny	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na podporu spolupráce školy s rodinou a ŠPZ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
B.4.5 Podpora duševního zdraví žáků a učitelů a kvalitního klimatu ve školách	Počet realizovaných seminářů, kurzů Počet workshopů zaměřených na well-being ve škole Počet škol využívajících Průvodce well-beingem do škol Počet realizovaných šetření klimatu škol zřizovaných Středočeským krajem	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	školy, VISK
B.5 Podpora jazykové přípravy pro cizince v určených základních školách				
B.5.1 Zajištění jazykové přípravy pro nově příchozí cizince v určených základních školách dle potřeby v území	Počet základních škol určených pro poskytování bezplatné jazykové přípravy k začlenění do základního vzdělávání	2024–2028	SR	školy

C. Střední a vyšší odborné vzdělávání

Střední vzdělávání rozvíjí v návaznosti na základní vzdělávání vědomosti, dovednosti a kompetence žáka a připravuje ho na další studium na vysokých a vyšších odborných školách nebo na kvalifikovaný výkon povolání a pracovních činností. Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností.

Zdůvodnění potřeby

Odborné vzdělávání hraje klíčovou roli při zajištění uplatnitelnosti na trhu práce. Střední a vyšší odborné školy nabízejí žákům možnost získat praktické dovednosti a znalosti v konkrétních oborech,

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

kteří jsou vysoce ceněni zaměstnavateli. Tímto způsobem se zvyšuje šance absolventů na získání zaměstnání a jejich schopnost přizpůsobit se měnícím se potřebám trhu práce. Odborné vzdělávání tak představuje klíčový faktor pro dosažení osobního úspěchu a prospěchu ekonomiky jako celku. S rostoucí konkurencí a rychlými změnami v pracovním prostředí je nezbytné mít kvalifikaci a dovednosti odpovídající požadavkům současného trhu práce v jednotlivých krajích.

Současný stav

Podle statistických informací MŠMT poskytovalo ve školním roce 2022/2023 střední vzdělávání ve Středočeském kraji 146 škol, z toho bylo 131 běžných středních škol a 15 středních škol pouze pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve všech formách vzdělávání se vzdělávalo ve středních školách všech zřizovatelů 45 157 žáků, z toho v denní formě vzdělávání 43 224 žáků a v ostatních formách vzdělávání 1 933 žáků.

Ve školním roce 2022/2023 se vzdělávalo v oborech gymnázií v denní formě vzdělávání celkem 13 377 žáků, v oborech odborného vzdělání středních škol bez oborů nástavbového studia se vzdělávalo celkem 30 204 žáků a v oborech nástavbového studia se vzdělávalo 1 576 žáků.

Ve školním roce 2022/2023 poskytovalo vzdělávání celkem 14 vyšších odborných škol ve Středočeském kraji, na kterých se vzdělávalo 1 226 studentů, z toho v denní formě vzdělávání 479 studentů a v ostatních formách vzdělávání 747 studentů.

Přehled opatření

Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
C.1 Zajištění dostupnosti středních škol v návaznosti na demografický vývoj				
C.1.1 Podpora zajištění dostatečných kapacit středního vzdělávání na území jednotlivých okresů Středočeského kraje s ohledem na jejich očekávaný demografický vývoj a stávající naplněnost středních škol	Počet nových míst v SŠ	2024–2028	SK, SR, zřizovatelé	zřizovatelé
C.2 Racionalizace sítě středních škol zřizovaných Středočeským krajem				
C.2.1 Institucionální optimalizace středních škol zřizovaných Středočeským krajem např. formou spojeného ředitelství při zachování míst poskytovaného vzdělávání v souladu se Strategií rozvoje sítě škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+	Počet středních škol zřizovaných Středočeským krajem	2024–2028	SK	školy
C.3 Inovace oborové struktury středních škol zřizovaných Středočeským krajem				
C.3.1 Změna oborové struktury středních škol zřizovaných Středočeským krajem v souladu se Strategií	Počet nových oborů	2024–2028	SK	NPI, školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

rozvoje sítě škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+	Změna výše kapacity oborů			
C.3.2 Podpora vertikální i horizontální prostupnosti oborů	Počet škol s vertikální a horizontální prostupností oborů	2024–2028	SK	školy
C.4 Zvyšování kvality středního vzdělávání				
C.4.1 Podpora spolupráce škol s odborníky z praxe a se zaměstnavateli	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na podporu spolupráce s odborníky z praxe a se zaměstnavateli Počet uskutečněných exkurzí, stáží, praxí u zaměstnavatelů	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy, zaměstnavatelé, KHK
C.4.2 Podpora jazykového vzdělávání žáků včetně podpory výuky češtiny pro žáky-cizince	Počet škol zapojených do mezinárodních programů (Erasmus+ apod.) a spolupráce Počet škol určených pro bezplatnou jazykovou přípravu k začlenění do středního vzdělávání	2024–2028	EU, SR	školy, DZS, VISK
C.4.3 Rozvoj základních kompetencí v nematuritních oborech středního odborného vzdělávání	Počet realizovaných workshopů funkční gramotnosti pro žáky nematuritních oborů středního odborného vzdělávání Vytvoření uceleného programu „Život s úsměvem“ Počet uskutečněných interaktivních přednášek Počet realizovaných soutěží ve funkční gramotnosti	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	ŠPZ
C.4.4 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků středních škol	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky Počet uskutečněných rozvojových aktivit s důrazem na nestandardní formy vzdělávání a rozvoj digitálních kompetencí	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
C.4.5 Vznik center excelence odborného vzdělávání na středních odborných školách a středních odborných učilištích a sdílení jejich vybavení s MŠ, ZŠ, SŠ i VOŠ	7 center excelence zaměřených na různé obory (chemie, udržitelný rozvoj, inovativní technologie, inovativní výukové techniky, digitalizace, moderní technologie a moderní zemědělství) Počet sdílení vybavení center excelence, počet akcí pro žáky i pedagogy SŠ	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

C.4.6 Podpora zapojování odborníků z praxe do výuky i v mimoškolních aktivitách, vzdělávání v rámci center excellence	Počet akcí pro pedagogy i žáky s aktivním zapojením odborníků z praxe	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
C.4.7 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity žáků i pedagogů	Počet realizovaných soutěží na podporu kreativity a podnikavosti žáků i pedagogů Počet uskutečněných projektových dnů, workshopů, kroužků, fiktivních firem	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
C.4.8 Popularizace polytechnického vzdělávání v MŠ, ZŠ, SŠ i VOŠ, a to jak u pedagogů, tak žáků	Počet realizovaných stáží ve firmách pro pedagogické pracovníky i žáky Počet uskutečněných společných projektů žáků a zaměstnavatelů Počet realizovaných exkurzí, projektových dnů, kroužků	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
C.4.9 Podpora rozvoje vzdělávání pro udržitelný rozvoj	Centrum vzdělávání pro udržitelný rozvoj (centrum excellence)	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
C.4.10 Podpora duševního zdraví žáků a učitelů a kvalitního klimatu ve školách	Počet realizovaných seminářů, kurzů Počet uskutečněných workshopů zaměřených na well-being ve škole Počet realizovaných šetření klimatu škol zřizovaných Středočeským krajem	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy, VISK, ŠPZ
C.4.11 Podpora zvyšování kvality přípravy budoucích učitelů a učitelek mateřských škol na SŠ a VOŠ	Počet realizovaných seminářů, workshopů, projektových dnů	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
C.4.12 Podpora zavádění moderních a inovativních metod vzdělávání	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na inovativní vzdělávání žáků v SŠ Počet podpořených SŠ zřizovaných Středočeským krajem z prostředků kraje a dotací na vytvoření podmínek pro zavádění inovativních metod do výuky a výše finanční podpory	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, IROP, SK, SR	
C.4.13 Podpora zapojení středních škol zřizovaných Středočeským krajem (primárně s oborem Informační technologie) do projektu Haxagon	Počet zapojených středních škol	2024–2028	SK	

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

C.5 Podpora rozvoje a zvyšování kvality kariérového poradenství na středních školách				
C.5.1 Zvýšení informovanosti o kariérovém poradenství	Web Středočeské kariérko	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	VISK, školy
C.5.2 Metodická podpora kariérového poradenství na středních školách a zvýšení informovanosti kariérových poradců	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky Aktivity Centra kariérového poradenství Web Středočeské kariérko	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	VISK
C.5.3 Zvýšení a rozšíření kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti kariérového poradenství	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
C.5.4 Síťování kariérových poradců a jejich propojení se zaměstnavateli v regionu i rodiči s cílem vytvořit stabilní provázání pro systémovou spolupráci	Počet uskutečněných setkávání, vzdělávacích a popularizačních akcí	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	VISK
C.6 Podpora prevence předčasných odchodů ze vzdělávání				
C.6.1 Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků – výchovných poradců, speciálních pedagogů a asistentů pedagoga při identifikaci žáků ohrožených předčasnými odchody ze vzdělávání	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
C.6.2 Mapování příkladů dobré praxe identifikace žáků ohrožených předčasnými odchody ze vzdělávání a jejich sdílení	Počet evaluací	2025–2028	Fondy EU – SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
C.6.3 Zřízení pozice sociálního pedagoga v SŠ	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na aktivitu sociální pedagog SŠ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
C.6.4 Podpora spolupráce školy, školského poradenského zařízení a rodiny	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na podporu spolupráce školy s rodinou a školského poradenského zařízení	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy, ŠPZ

D. Podpora a rozvoj pedagogických a nepedagogických pracovníků

Zdůvodnění potřebnosti

Pro budoucí stabilitu vzdělávacího systému a zejména pro zlepšení kvality vzdělávání je podstatná

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

otázka vzdělávání a rozvoje pedagogů. Výsledky žáků jsou zásadně ovlivňovány kvalitou pedagogů. Podpora a rozvoj pedagogů tak představuje stěžejní faktor pro kvalitní vzdělávání a úspěch školního prostředí. Pedagogové a školní leaderi hrají nezastupitelnou roli při formování a rozvoji mladé generace, a proto je důležité poskytnout jim nejen potřebné zdroje, ale také adekvátní podporu a příležitosti k osobnímu i profesnímu růstu.

Nepedagogičtí pracovníci jsou nezbytnými členy týmu a hrají klíčovou roli v zajištění hladkého chodu školy a vytvoření prostředí, ve kterém mohou učitelé a žáci úspěšně fungovat. Jejich přispění a spolupráce s ostatními zaměstnanci školy jsou nezbytné pro dosažení vysoké kvality vzdělávání pro žáky.

Současný stav

Podle statistických informací MŠMT bylo ve školním roce 2022/2023 ve Středočeském kraji v mateřských školách celkem 5 338 pedagogů (4 990,0 po přepočtení na plně zaměstnané), na základních školách 13 070 pedagogů (10 011,7 po přepočtení na plně zaměstnané), na středních školách 4 968 pedagogů (4 026,9 po přepočtení na plně zaměstnané) a na vyšších odborných školách 269 pedagogů (64,6 po přepočtení na plně zaměstnané).

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků Vzdělávací institut Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (VISK) ve školním roce 2022/2023 uskutečnil 460 akcí (včetně aktivit projektu Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje) s účastí 6 023 pedagogických pracovníků a zrealizoval 17 kvalifikačních kurzů, kterých se zúčastnilo celkem 379 pedagogů.

V rámci odborného rozvoje se nepedagogičtí pracovníci zúčastňují různých vzdělávacích akcí, seminářů a školení, které se obsahově vztahují k jejich náplni práce.

Přehled opatření

Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
D.1 Podpora rozvoje pedagogických pracovníků a dalších pracovníků ve vzdělávání				
D.1.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků včetně oblasti moderních a inovativních metod výuky a hodnocení	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na profesní rozvoj pracovníků ve vzdělávání Počet uskutečněných akcí zaměřených na formativní hodnocení pro školy zřizované Středočeským krajem Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	školy, VISK, NPI
D.1.2 Podpora rozvoje kompetencí a gramotností pro pedagogické pracovníky	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů, stáží u zaměstnavatelů	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR	VISK, zaměstnavatelé, KHK
D.1.3 Podpora jazykového vzdělávání a zahraničních mobilit a stáží pedagogických pracovníků	Počet škol zapojených do programu mobilit pedagogů (Erasmus+ apod.)	2024–2028	EU	školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

D.1.4 Podpora rozvoje kompetencí dalších pracovníků ve vzdělávání	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro další pracovníky ve vzdělávání	2024–2028	SR	VISK
D.2 Rozvoj kompetencí ředitelů škol a školských zařízení				
D.2.1 Metodické vedení ředitelů škol a školských zařízení	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro ředitele	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK	VISK
D.2.2 Vzdělávání ředitelů škol a školských zařízení nejen v pedagogickém leadershipu a manažerských kompetencích	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů, koučinků/mentoringů pro vedoucí pracovníky škol a školských zařízení	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – NPI, VISK
D.3 Podpora mentoringu začínajících ředitelů škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem				
D.3.1 Zajištění mentoringu začínajících ředitelů škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem	Počet realizovaných mentoringů	2024–2028	SK	VISK

E. Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny děti, žáky a studenty bez rozdílu

Zdůvodnění potřeby

Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny děti, žáky a studenty bez rozdílu představuje základní princip spravedlivého vzdělávání. Každé dítě, žák a student, bez ohledu na své schopnosti, socioekonomické zázemí, etnický původ nebo jakékoliv jiné rozdíly, by měl mít stejnou možnost získat kvalitní vzdělání a plně se rozvíjet. Rovnost ve vzdělání znamená vytvoření podmínek, ve kterých budou všechny potřeby a individuální rozdíly dětí, žáků a studentů respektovány a adresovány.

Podpůrné profese, jako jsou školní psychologové a speciální pedagogové, hrají zásadní roli v poskytování podpory a pomoci žákům, kteří se potýkají s různými vzdělávacími a emocionálními překážkami. Školní psychologové mají za úkol poskytovat psychologickou podporu žákům s různými emocionálními problémy a potřebami. Pomoc se může věnovat duševnímu zdraví, sociálním vztahům, učení a chování. Dále školní psychologové provádějí psychologická hodnocení žáků, která mohou zahrnovat testování inteligence, emocionálního a akademického vývoje a dalších oblastí, které ovlivňují školní výkon. Na základě těchto hodnocení mohou navrhnout vhodné intervence a podporu, jako je například individuální terapie, skupinová terapie nebo podpora rodiny. Mezinárodními studiemi bylo navíc dokázáno, že vyšší podíl školních psychologů je spojován s lepšími výsledky žáků a zmírňováním negativního efektu nižšího socioekonomického statusu žáka.

Podporu žákům poskytují dále sociální pedagogové. Mezi jejich hlavní činnosti patří například podpora zájmu o vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků, zajišťování prevence obtíží v oblasti chování žáků, vytváření podmínek pro navázání kontaktu a pomáhajícího vztahu s rodinami v oblasti vzdělávání a zprostředkování pomoci odborných poradenských a zdravotnických pracovišť a jiných odborných zařízení.

Současný stav

Podle statistických informací MŠMT se ve školním roce 2022/2023 ve Středočeském kraji v mateřských školách vzdělávalo 1 848 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a 6 nadaných dětí. Na základních školách se vzdělávalo celkem 19 079 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 262 nadaných žáků. Na středních školách v denní formě vzdělávání bylo celkem 3 107 žáků se speciálními vzdělávacími

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

potřebami a 58 nadaných žáků. Na vyšších odborných školách v denní formě vzdělávání bylo 5 studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve Středočeském kraji byl ve školním roce 2022/2023 počet úvazků školního psychologa 54,7 úvazků, po přepočtení na 10 tis. žáků 2,2 úvazků (ČR – 3,2 úvazků). Počet úvazků speciálního pedagoga byl ve Středočeském kraji 107,4 úvazků, po přepočtení na 10 tis. žáků 4,4 úvazků (ČR – 5,2 úvazků).

Školská poradenská zařízení (pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra) poskytují odborné pedagogicko-psychologické a speciálně pedagogické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Zajišťují informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost.

Středočeský kraj zřizuje jednu pedagogicko-psychologickou poradnu, která ve školním roce 2022/2023 poskytla poradenské služby celkem 17 450 klientům. Ve Středočeském kraji poskytovalo služby dalších 7 pedagogicko-psychologických poraden jiných zřizovatelů, ve kterých byla poskytnuta péče 3 981 klientům. Dále se nacházelo ve Středočeském kraji jedno pracoviště pedagogicko-psychologické poradny, která má sídlo ředitelství v hlavním městě Praha.

Podle statistických informací MŠMT vykonávalo ve Středočeském kraji ve školním roce 2022/2023 činnost 18 speciálně pedagogických center, z nichž 14 bylo zřízeno při školách a 4 centra byla samostatná. Ve speciálně pedagogických centrech byla poskytnuta péče 6 441 klientům.

Přehled opatření

Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
E.1 Rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka a studenta bez rozdílů				
E.1.1 Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků v rozvíjení potenciálu každého žáka (podpora talentu, práce s heterogenní skupinou atd.)	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	školy, VISK, NPI
E.1.2 Zajištění dostatečných kapacit speciálních tříd, škol a oborů středního vzdělání pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami při zohlednění stávajících kapacit a demografického vývoje	Počet tříd, škol a oborů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	2024–2028	Zřizovatelé	zřizovatelé, školy
E.1.3 Podpora individualizované péče o děti, žáky s nízkým socioekonomickým statutem	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky Počet podpořených dětí, žáků v rámci projektu Obědy do škol	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, OP Zaměstnanost plus	vzdělávací instituce – VISK, NPI, školy
E.1.4 Podpora identifikace nadaných žáků a následná podpora jejich rozvoje	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů Počet uskutečněných projektových dnů, kroužků, expedic a dalších akcí pro nadané žáky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI, školy, ŠPZ
E.1.5 Podpora uplatňování různých metod a forem práce cílených na rozvoj talentu žáka	Počet uskutečněných akcí ke sdílení dobré praxe pro pedagogické pracovníky, počet diagnostik a testování talentů	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	ŠPZ

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

E.1.6 Podpora nadaných žáků ze škol zřizovaných Středočeským krajem zapojených do programů Centra pro talentovanou mládež finančním příspěvkem z rozpočtu Středočeského kraje	Počet podpořených žáků Výše poskytnuté podpory	2024–2028	SK	školy, CTM
E.1.7 Zřízení pozice sociálního pedagoga	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na aktivity sociální pedagog MŠ, ZŠ, SŠ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
E.2 Zvyšování kvality poradenských služeb				
E.2.1 Zlepšení provázanosti poradenských služeb školských poradenských zařízení a školských poradenských pracovišť	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů Adaptační kurz pro pracovníky školských poradenských pracovišť a školských poradenských zařízení k nastavení spolupráce a sdílení zkušeností Počet uskutečněných setkávání a sdílení dobré praxe (platforma)	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	PPP
E.2.2 Rozšíření portfolia poradenských služeb s ohledem na nejnovější trendy v oblastech diagnostiky a intervence	Počet standardizovaných testů a diagnostických materiálů	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	ŠPZ
E.2.3 Zvyšování a rozšiřování odborných kompetencí pracovníků školských poradenských zařízení a školských poradenských pracovišť v oblasti diagnostiky a intervence včetně jejich supervize	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pracovníky ŠPZ a ŠPP zaměřených na diagnostiku dětí, žáků a studentů, propojení rodiny a školy, základy duševního zdraví, práce s dětskou skupinou Počet uskutečněných supervizí a koučinků (individuální či týmové)	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	PPP

F. Prevence a náhradní výchovná péče

Zdůvodnění potřebnosti

Prevence a ústavní výchovná péče hrají důležitou roli v ochraně a podpoře dětí a mládeže. Prevence se zaměřuje na identifikaci a omezení rizikových faktorů, které mohou ohrozit vývoj dětí. Podporováno bude zvýšení dostupnosti a zkvalitnění primární prevence rizikového chování a zvyšování kvality ústavní a ochranné výchovy.

Současný stav

Ve školním roce 2022/2023 bylo v rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji zapsáno 17 dětských domovů, ve kterých bylo umístěno 473 dětí. Vedle nich se na území Středočeského kraje

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

nacházelo 1 detašované pracoviště dětského domova Hlavního města Prahy. Dále se na území Středočeského kraje nacházely 4 dětské domovy se školou, 3 výchovné ústavy zajišťující ústavní a ochrannou výchovu, mezi které patří 1 detašované pracoviště pražského výchovného ústavu. Střediska výchovné péče měla ve školním roce 2022/2023 ve Středočeském kraji 8 míst poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb.

Právník osoba Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče, Praha 4, Na Dlouhé mezi 19, zřízená MŠMT, poskytuje na dvou místech Středočeského kraje vzdělávání a školské služby diagnostického ústavu.

Deinstitucionalizace a transformace dětských domovů zřizovaných Středočeským krajem bude realizována v souladu s Konceptí deinstitucionalizace a transformace dětských domovů zřizovaných Středočeským krajem, kterou schválilo Zastupitelstvo Středočeského kraje v listopadu 2023.

V oblasti primární prevence rizikového chování bylo na projekty primární prevence středočeských škol, školských zařízení, obcí s rozšířenou působností a nestátních neziskových organizací působících na území kraje schváleno rozdělení finančních prostředků z Programu 2023 pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Fondu prevence v celkové výši 4 199 276 Kč. Celkem bylo podpořeno 52 subjektů. Dále v první polovině roku 2023 poskytl Středočeský kraj 76 krajem zřizovaným subjektům příspěvky na realizaci preventivního programu škol/školského zařízení v celkové výši 1 485 760 Kč. Podpora byla poskytnuta účelově na realizaci programů zaměřených na všeobecnou, selektivní a indikovanou specifickou primární prevenci rizikových projevů chování včetně programů na podporu bezpečného klimatu a péče o duševní zdraví, vzdělávání pedagogů v oblasti školské primární prevence s prioritní podporou specializačního studia pro školní metodiky prevence a adaptační programy pro žáky a studenty zaměřené na utváření zdravých vztahů v nově vzniklých třídních kolektivech.

Středočeský kraj realizoval také vlastní projekt primární prevence podpořený v dotačním řízení MŠMT v rámci Výzvy pro podávání žádostí o poskytnutí neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na aktivity v oblasti prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2023. Krajský projekt byl v roce 2023 podpořen dotací ve výši 815 500 Kč. Prostředky byly využity na supervizi školních poradenských pracovišť, sérii seminářů a kurzů pro pedagogy v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků z oblasti školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže a z oblasti podpory duševního zdraví, pokračující vzdělávací kurz krizové intervence pro členy krizového intervenčního týmu působícího na úrovni kraje pro práci ve školách a školských zařízeních a na konferenci na téma Zažít prevenci 2023.

Přehled opatření

Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
F.1 Zvýšení dostupnosti a zkvalitnění primární prevence rizikového chování				
F.1.1 Podpora vzdělávání v problematice primární prevence	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů Počet krajských projektů primární prevence	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	školy, VISK
F.1.2 Podpora pravidelných metodických setkání	Počet realizovaných metodických setkání krajského metodika prevence s metodiky prevence z PPP	2024–2028	SK	PPP, školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

	Počet realizovaných metodických setkání metodiků prevence z PPP se školními metodiky			
F.1.3 Podpora aktivit zaměřených na třídní a školní klima	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů, supervizí Počet podpořených tříd Počet krajských projektů primární prevence	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	školy, VISK
F.1.4 Finanční podpora primární prevence rizikového chování v rámci dotačního programu Středočeského kraje	Počet podpořených projektů Výše poskytnuté podpory	2024–2028	SK	
F.1.5 Finanční podpora škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem v oblasti primární prevence rizikového chování	Počet podpořených škol a školských zařízení Výše poskytnutých příspěvků	2024–2028	SK	
F.1.6 Podpora zvýšení bezpečnosti ve školách a školských zařízeních	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů zaměřených na postupy při mimořádných bezpečnostních událostech	2024–2028	MV ČR, SK	MV ČR
F.2 Zvyšování kvality ústavní a ochranné výchovy				
F.2.1 Podpora efektivní spolupráce zařízení poskytujících ústavní a ochrannou výchovu s OSPOD	Počet realizovaných společných setkání ředitelů DD a vedoucích OSPOD	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK	VISK
F.2.2 Deinstitutionalizace a transformace dětských domovů	Počet bytových jednotek	2024–2028	Fondy EU – NPO, SK, SR	zřizovatelé, dětské domovy
F.2.3 Tematická setkávání ředitelů, pracovníků dětských domovů	Počet realizovaných setkání	2024–2028	SK	VISK
F.2.4 Podpora vzdělávání pracovníků školských zařízení ústavní a ochranné výchovy	Počet realizovaných tematicky zaměřených vzdělávacích akcí	2024–2028	SR, SK	VISK

G. Systémová podpora a řízení škol

Zdůvodnění potřeby

Budování funkčního systému podpory přispěje ke zvýšení kvality vzdělávání, lepší spolupráci a zefektivnění řízení škol a školské soustavy. Podporována bude koordinace spolupráce aktérů vzdělávací politiky v kraji a metodická podpora aktérům v jednotlivých segmentech vzdělávání v kraji. V oblasti metodické podpory ředitelům i dalším členům vedení škol a zřizovatelům škol při plnění jejich zřizovatelské role bude podporována spolupráce se Středním článkem podpory.

Současný stav

Středočeský kraj realizuje systémovou přímou podporu škol, které zřizuje. Cílem je přímou podporou managementu škol a pedagogického leadershipu dosáhnout udržitelných systémových kvalitativních změn v oblasti vzdělávání garantované Středočeským krajem. Mezi hlavní realizované aktivity se řadí

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

například Sdílený prostor pro ředitele (vytvoření sdíleného prostoru pro ředitele, sdílení příkladů dobré praxe, zveřejňování metodik, legislativní podpora, dotazy ředitelů), Kyberbezpečnost a bezpečnost škol (programy primární prevence, programy prevence kriminality), Klima na školách (příprava a ověření systému provádění externího šetření klimatu škol), Podpora digitalizace (analýza informačních a komunikačních technologií (ICT) na školách, implementace Microsoft 365, průběžný helpdesk, akreditace kvalifikačního studia koordinátora ICT), Kariérové poradenství a Podpora školních poradenských pracovišť (systémová podpora v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, nastavování systému podpory školních poradenských pracovišť a supervizí, vytvoření centra kariérového poradenství při Vzdělávacím institutu Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků). Středočeský kraj je společně s dalšími zřizovateli škol zapojen do krajské platformy Středního článku podpory ve Středočeském kraji.

Přehled opatření

Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
G.1 Koordinace spolupráce aktérů vzdělávací politiky v kraji				
G.1.1 Setkávání ředitelů škol a školských zařízení, realizátorů MAP a dalších aktérů ve vzdělávání	Počet uskutečněných setkání a sdílení dobré praxe – platforma pro ředitele středních škol, platforma pro MAP	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	VISK
G.2 Zefektivnění činnosti škol a školských zařízení				
G.2.1 Metodická podpora aktérům v jednotlivých segmentech vzdělávání v kraji	Počet uskutečněných setkání Počet poskytnutých konzultací zřizovatelům, pracovníkům obcí a vedení škol a školských zařízení	2024–2028	SK, SR	

H. Vzdělávání v celoživotní perspektivě

Zdůvodnění potřeby

Celoživotní vzdělávání se stává nevyhnutelným požadavkem na jedince v dynamicky se měnícím světě. Další vzdělávání představuje způsob pro vyrovnání současných a budoucích společenských, ekonomických a environmentálních změn včetně transformace profesí.

Současný stav

Základní umělecké vzdělávání

Ve školním roce 2022/2023 poskytovalo základní umělecké vzdělávání 66 základních uměleckých škol ve Středočeském kraji, které navštěvovalo celkem 31 646 žáků a 322 dospělých. Většina základních uměleckých škol byla zřizována obcemi (43 škol, které navštěvovalo 20 511 žáků), 15 škol s 9 035 žáky zřizoval Středočeský kraj, 8 škol s 2 100 žáky bylo soukromých.

Jazykové vzdělávání

Vzdělávání ve školním roce 2022/2023 poskytovaly 4 jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, které navštěvovalo 263 žáků ve 20 kurzech.

Středočeský kraj realizuje svou podporu systémovými příspěvky na realizaci mezinárodních mobilit žáků a učitelů krajských škol a dále realizuje podporu prostřednictvím své přímo řízené příspěvkové organizace, kterou je Vzdělávací institut Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

pedagogických pracovníků. Podpora prostřednictvím VISK je určena všem školám bez rozdílu zřizovatele. Vzdělávací institut Středočeského kraje ve školním roce 2022/2023 pokračoval v pořádání kurzů a seminářů v oblasti cizích jazyků, realizoval Doplňkové didaktické studium anglického jazyka v jedné studijní skupině a s cílem rozšířit spektrum kvalifikačních studií pokračovaly přípravy na akreditaci Doplňkového didaktického studia němčiny.

Zájmové vzdělávání

Ve Středočeském kraji poskytovalo podle statistických informací MŠMT ve školním roce 2022/2023 zájmové vzdělávání celkem 572 školních družin a 108 školních klubů, školní družiny navštěvovalo 52 240 žáků a školní kluby 7 747 žáků.

Na území Středočeského kraje poskytovalo ve školním roce 2022/2023 zájmové vzdělávání 27 středisek volného času, ve kterých navštěvovalo pravidelně probíhající kurzy 3 267 dětí, 15 654 žáků, 68 studentů a 1 484 ostatních účastníků.

Vzdělávací aktivity zaměřené na mládež často poskytují i samotné školy a doplňují i spolky a obecně prospěšné společnosti, které uchazečům o organizované výchovně vzdělávací aktivity umožňují rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů. Propojování vzdělávání mládeže v rámci vzdělávací soustavy se vzděláváním mládeže mimo rámec vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji uskutečňují například krajská střediska ekologické výchovy, která nabízí pro mateřské školy, základní školy a střední školy řadu aktivit zaměřených na environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu.

Další vzdělávání

Vzdělávací institut Středočeského kraje v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2022/2023 zrealizoval 460 akcí (včetně aktivit projektu Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje) pro 6 023 pedagogických pracovníků a 17 kvalifikačních kurzů pro 379 pedagogů. V oblasti dalšího vzdělávání ve veřejné správě uskutečnil 36 akcí pro 466 účastníků a 2 kvalifikační kurzy pro 53 účastníků, v oblasti dalšího vzdělávání v sociálních službách zrealizoval 7 akcí pro 97 účastníků a v oblasti vzdělávání seniorů uskutečnil 52 akcí pro 1 012 osob.

Přehled opatření

Opatření / klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
H.1 Propojování formálního, zájmového a neformálního vzdělávání a informálního učení				
H.1.1 Podpora aktivit vedoucích k propojování všech složek vzdělávání a učení	Počet realizovaných aktivit (metodika, informace)	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR	školy, střediska volného času
H.2 Rozvoj potenciálu každého jednotlivce				
H.2.1 Podpora soutěží, přehlídek a projektů pro děti, žáky, studenty	Počet realizovaných soutěží, přehlídek a projektů	2024–2028	SR, SK, školy, střediska volného času	školy, střediska volného času
H.2.2 Podpora dobrovolnictví žáků a studentů ze škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem zapojených do programu Mezinárodní cena vévody z Edinburghu (DofE) finančním příspěvkem z rozpočtu Středočeského kraje	Počet zapojených škol a školských zařízení do programu DofE	2024–2028	SK	DofE

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

H.2.3 Podpora volnočasových aktivit (sportovních i nespportovních) v rámci dotačního programu Středočeského kraje	Počet podpořených projektů Výše poskytnuté podpory	2024–2028	SK	
H.3 Vytváření podmínek pro další vzdělávání občanů				
H.3.1 Podpora rozvoje škol jako center celoživotního učení	Počet škol – center celoživotního učení	2024–2028		školy
H.3.2 Podpora středních škol v poskytování dalšího vzdělávání, tvorbě nových programů dalšího vzdělávání ve spolupráci se zaměstnavateli	Počet zapojených středních škol	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, OP Zaměstnanost plus, SR	školy, NPI, zaměstnavatelé
H.3.3 Zvyšování informovanosti o možnostech uznávání profesních kvalifikací	Počet realizovaných vzdělávacích akcí	2024–2028		školy, NPI, zaměstnavatelé
H.3.4 Podpora kurzů k získání základního vzdělání	Počet realizovaných kurzů	2024–2028		školy

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****5. Strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení****Kritéria rozvoje a optimalizace vzdělávací soustavy a struktury budoucí vzdělávací nabídky škol**

Činnost školy a školského zařízení mohou vykonávat subjekty zapsané v rejstříku škol a školských zařízení, přičemž řízení o zápisu školy nebo školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení je upraveno ve školském zákoně. Zjištěný nesoulad žádosti o zápis do rejstříku škol a školských zařízení s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027 (DZ ČR 2023–2027) nebo Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2024–2028 (DZ SK 2024–2028) je zákonným důvodem pro zamítnutí žádosti.

Strategie dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení, kritéria rozvoje a optimalizace vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji navazují na kritéria uvedená v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2020–2024. DZ SK 2024–2028 v této kapitole povinně respektuje pravidla nastavená v DZ ČR 2023–2027. V oblastech, kde DZ ČR 2023–2027 předpokládá a umožňuje zohlednění krajských specifik, jsou nastaveny pro Středočeský kraj vlastní krajské principy pro rozvoj sítě škol a školských zařízení a z nich vycházející pravidla upravující podmínky zápisu škol a školských zařízení. Kritéria jsou závazná pro provádění změn v rejstříku škol a školských zařízení a vztahují se na školy a školská zařízení všech zřizovatelů.

Kapacity škol a školských zařízení v rejstříku škol a školských zařízení musí reagovat na změny požadavků ve vzdělávání, potřeby kraje, demografický vývoj a vývoj trhu práce.

V případě škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem bude dále postupováno v souladu se Strategií rozvoje sítě škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+, kterou v červnu 2022 schválilo Zastupitelstvo Středočeského kraje.

1. PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

1.1. V oblasti předškolního vzdělávání bude do rejstříku škol a školských zařízení zapisováno **navýšení kapacit spádových mateřských škol, další místa poskytování vzdělávání, případně nové spádové mateřské školy**, pouze:

- a) v místech¹¹, kde kapacity spádových mateřských škol nedostačují k přijetí všech dětí ve věku od 3 do 6 let, nebo
- b) v místech, ve kterých lze vzhledem k demografickému vývoji důvodně předpokládat, že kapacity spádových mateřských škol budou v příštích pěti letech nedostatečné pro přijetí všech dětí ve věku od 3 do 6 let,
- c) v případě reálného zájmu ze strany zákonných zástupců dětí mladších 3 let, který není možné v důsledku nedostatečných kapacit uspokojit.

1.2. Navyšování kapacit **nespádových mateřských škol, další místa poskytování vzdělávání, případně nové nespádové mateřské školy** budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány pouze:

- a) v případě reálného zájmu zejména ze strany zákonných zástupců¹² dětí s bydlištěm v přiměřené dojezdové době (zohledněna budou i stanoviska dalších subjektů, např. místní samosprávy a místních spolků věnujících se vzdělávání) a zároveň budou-li v přiměřené

¹¹ Pojem „místo“ je neurčitý termín, který není možné blíže specifikovat z důvodů faktické různorodosti možných řešených případů a bude předmětem výkladu v jednotlivých správních řízeních o zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení (vymezen bude v závislosti na velikosti obce a dopravní obslužnosti).

¹² Zjišťování reálného zájmu se týká pouze zápisu nových MŠ.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

dojezdové době kapacity nespádových mateřských škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, které poskytují vzdělávání obdobným způsobem, naplněné, a

- b) v těch lokalitách¹³, v nichž by zápisem těchto kapacit nedošlo k meziročnímu nárůstu kapacit nespádových škol o více jak 1 % z kapacit škol spádových vedených ve školském rejstříku k 30. 9. roku, který předchází školnímu roku, v němž má nastat účinnost zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení, s výjimkou lokalit, ve kterých bude v následujících letech trvalý převis poptávky po umístění dětí do MŠ. Při tomto tempu nárůstu může docházet k postupnému navyšování kapacit nespádových škol tak, aby nebyla ohrožena soustava škol spádových a nedošlo k meziročnímu skokovému nárůstu kapacit nespádových škol, který by zapříčinil nedostatek dětí na školách spádových, a tím podstatnou mírou snížil ekonomickou efektivnost systému spádových škol. Tento nárůst zároveň představuje dostatečný prostor pro rozvoj nespádových škol.

2. ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

2.1. V oblasti základního vzdělávání bude do rejstříku škol a školských zařízení zapisováno **navýšení kapacit spádových základních škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně spádové základní školy** nové pouze:

- a) v místech s nedostatečnými kapacitami spádových základních škol pro přijetí celého populačního ročníku v rámci školského obvodu dané školy, nebo
- b) v místech, ve kterých lze vzhledem k demografickému vývoji důvodně předpokládat, že kapacity spádových základních škol budou v příštích pěti letech nedostatečné pro přijetí celého populačního ročníku v rámci školského obvodu dané školy.

2.2. Navyšování kapacit **nespádových základních škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně nové nespádové základní školy** budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány pouze:

- a) v případě reálného zájmu zejména ze strany zákonných zástupců¹⁴ dětí s bydlištěm v přiměřené dojezdové době (zohledněna budou i stanoviska dalších subjektů, např. místní samosprávy a místních spolků věnujících se vzdělávání) a zároveň budou-li v přiměřené dojezdové době kapacity nespádových základních škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, které poskytují vzdělávání obdobným způsobem, naplněné, a
- b) v lokalitách, v nichž by zápisem těchto kapacit nedošlo k meziročnímu nárůstu kapacit nespádových škol o více jak 1 % kapacit škol spádových vedených ve školském rejstříku k 30. 9. roku, který předchází školnímu roku, v němž má nastat účinnost zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení. Při tomto tempu nárůstu může docházet k postupnému navyšování kapacit nespádových škol tak, aby nebyla ohrožena soustava škol spádových a nedošlo k meziročnímu skokovému nárůstu kapacit nespádových škol, který by zapříčinil nedostatek žáků na školách spádových, a tím podstatnou mírou snížil ekonomickou efektivnost systému spádových škol. Tento nárůst zároveň představuje dostatečný prostor pro rozvoj nespádových škol.

¹³ Pojem lokalita bude v jednotlivých správních řízeních o zápisu údajů do rejstříku škol a školských zařízení určen na základě přiměřené dojezdové doby, a to na úrovni okresu (úroveň LAU 1), případně jako průměr dotčených okresů (okresů v přiměřené dojezdové době).

¹⁴ Zjišťování reálného zájmu se týká pouze zápisu nových ZŠ.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

2.3. V oblasti základních škol budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány:

- a) **nové školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona a nové obory vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální** pouze v odůvodněných případech v místech s nedostatečnými kapacitami stávajících škol, s přihlédnutím k jejich dostupnosti v přiměřené dojezdové vzdálenosti a s ohledem na počty žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v dané lokalitě (počty žáků se 4. a 5. stupněm podpůrných opatření), přičemž bude zohledňováno vyjádření školského poradenského zařízení, které si vyžádá Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje. V případě nového oboru vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální musí být splněna podmínka minimálního počtu žáků ve třídě stanoveného právním předpisem,
- b) **navýšení kapacit stávajících škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, nová místa poskytovaného vzdělávání nebo navýšení kapacit stávajícího oboru vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální** pouze v odůvodněných případech v místech s nedostatečnými kapacitami stávajících škol, s přihlédnutím k jejich dostupnosti v přiměřené dojezdové vzdálenosti a s ohledem na počty žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v dané lokalitě (počty žáků se 4. a 5. stupněm podpůrných opatření), přičemž bude zohledňováno vyjádření školského poradenského zařízení, které si vyžádá Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje. V případě navýšení kapacity stávajícího oboru vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální musí být splněna podmínka minimálního počtu žáků ve třídě stanoveného právním předpisem.

3. STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Zápisy nových středních škol, nových míst poskytování vzdělávání nebo navýšování kapacit středních škol (vyjma středních škol poskytujících vzdělávání v oborech vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami):

- a) Nové střední školy a nová místa poskytovaného vzdělávání středních škol budou v rámci kraje vzhledem k dostatečným kapacitám středních škol a k demografickému vývoji nastupujících kohort 15letých zapisovány do rejstříku škol a školských zařízení jen v odůvodněných případech s ohledem na očekávaný průběh demografické křivky území okresu, v němž bude vzdělávání poskytováno, a na stávající naplněnost středních škol v něm. Nová místa poskytování vzdělávání budou u stávajících středních škol, které již poskytují vzdělávání na území Středočeského kraje, zapisována v rámci daného okresu bez omezení, pokud nedochází v souvislosti s jejich zápisem ke zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků ve škole. V případě, že střední škola přebírá obory vzdělání od jiné střední školy poskytující vzdělávání ve stejném okrese, pak lze v souvislosti s novým místem poskytování vzdělávání zvýšit nejvyšší povolený počet žáků ve škole za předpokladu recipročního snížení nejvyššího povoleného počtu žáků v původní škole.
- b) Navýšování kapacit současných středních škol bude zapisováno v odůvodněných případech, a to s ohledem na očekávaný průběh demografické křivky území okresu místa poskytovaného vzdělávání (viz bod a), dále s ohledem na stávající naplněnost dané školy a kvalitu školy¹⁵ a u oborů odborného vzdělávání s přihlédnutím k uplatnitelnosti absolventů školy na trhu práce a podle potřeb trhu práce v kraji. Zohlednění potřeb trhu práce v kraji se nevztahuje na gymnaziální a lyceální obory vzdělání.

¹⁵ Hodnocení školy Českou školní inspekcí, úspěchy žáků školy, spolupráce se zaměstnavateli apod.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Žádost o zápis nové střední školy nebo nového místa poskytování vzdělávání musí být zároveň v souladu s body v části 3.2.

3.2. Zápis nových oborů vzdělání, navyšování kapacit stávajících oborů vzdělání

- a) Obory vzdělání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo obory čtyřletého gymnázia, resp. lycea mohou být do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány a jejich kapacity navyšovány v návaznosti na demografický vývoj, naplněnost a dostupnost stávajících oborových kapacit¹⁶ na úrovni okresu místa poskytovaného vzdělávání.
- b) V oblasti oborů vzdělání s maturitní zkouškou všeobecného zaměření 6letých a 8letých oborů vzdělání nebudou, vzhledem k dopadům nadměrného odchodu žáků ZŠ do těchto oborů vzdělání, do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány nové školy, obory ani navyšovány stávající oborové kapacity.
- c) Výjimečně je možné zapsat obor vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou nebo navýšit jeho kapacitu. Zápis tohoto oboru vzdělání nebo změna jeho kapacity musí být v souladu s Plánem rozvoje sportu ve Středočeském kraji.
- d) Další obory vzdělání s maturitní zkouškou:

Při zápisu ostatních oborů vzdělání (M, L0) a navyšování jejich kapacity může být do struktury oborů vzdělání s maturitní zkouškou v kraji zapsán obor vzdělání, který bude nahrazovat ve stejné kapacitě a stejné formě jiný aktivní obor vzdělání s maturitní zkouškou, přičemž bude zohledňována analýza uplatnění absolventů příslušné skupiny oborů na trhu práce, dojezdová vzdálenost jiné školy, která má stejný obor vzdělání zařazen ve své nabídce vzdělávání, a stávající kapacity požadovaných oborů v kraji a v okrese místa poskytovaného vzdělávání.

Na základě analýzy uvedené v příloze č. 2, která obsahuje zhodnocení regionálních potřeb trhu práce a míru nezaměstnanosti a uplatnitelnosti absolventů na trhu práce v daném kraji, se při zápisu do rejstříku škol a školských zařízení neuplatní požadavek, **aby nově zapisovaný nebo kapacitně posílený obor vzdělání nahrazoval ve stejné kapacitě jiný aktivní obor vzdělání s maturitní zkouškou** u oborů vzdělání s maturitní zkouškou (kat. M, L0) uvedených v nařízení vlády č. 211/2010 Sb. jako skupiny oborů č. 18 Informatické obory, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 53 Zdravotnictví a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče.

Vzhledem k nedostatečné oborové nabídce středních škol na území okresů Praha-západ a Praha-východ a v souvislosti s nárůstem demografické křivky 15letých v tomto území nebude požadavek na náhradu stejné kapacity a stejné formy jiným aktivním oborem vzdělání s maturitní zkouškou uplatněn u všech oborů vzdělání (kat. M, L0) poskytovaných v tomto území, pokud budou odpovídat předpokládaným dlouhodobým potřebám trhu práce v kraji, míra nezaměstnanosti absolventů v tomto oboru nebude dlouhodobě vyšší než průměr Středočeského kraje (průměr nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů ve Středočeském kraji za období posledních pěti let) a budou vytvořeny předpoklady pro kvalitní výuku ve škole.

- e) V oblasti oborů vzdělání s výučním listem (H) nezvyšovat kapacity oborů vzdělání ve skupinách oborů vzdělání, v nichž je v posledních pěti letech vykazována míra nezaměstnanosti vyšší, než je průměr míry nezaměstnanosti absolventů v rámci Středočeského kraje, nebo je tendence

¹⁶ Pojem „oborová kapacita“ užívaný v této kapitole označuje nejvyšší povolený počet žáků a studentů v jednotlivých oborech vzdělání a formách vzdělávání.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

míry nezaměstnanosti rostoucí a jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce. Míra nezaměstnanosti bude posuzována podle podkladů zveřejněných MŠMT na webových stránkách a ve Věstníku MŠMT do 31. 7., tj. přehledu skupin oborů vzdělání, v nichž je dosahováno dlouhodobě vyšší míry nezaměstnanosti (jako průměr nezaměstnanosti absolventů středních škol za období posledních pěti let) a bude ho upravovat na základě údajů Úřadu práce a aplikovat pro řízení v následujícím školním roce. V případě, kdy v jednom roce došlo k výraznému výkyvu míry nezaměstnanosti absolventů, což silně ovlivnilo průměrnou míru nezaměstnanosti za období posledních pěti let, a v ostatních letech byla míra nezaměstnanosti nižší než průměr míry nezaměstnanosti absolventů v rámci Středočeského kraje, bude tato skutečnost zohledněna.

Vzhledem k výrazně naddimenzované nabídce učebních oborů na území Středočeského kraje bude navyšování kapacit oborů vzdělání s výučním listem možné jen při současném snížení kapacity jiného aktivního oboru vzdělání s výučním listem ve stejné kapacitě a formě v rámci území stejného okresu poskytovaného vzdělávání. Pouze ve výjimečných a odůvodněných případech bude možné snížení kapacity jiného aktivního oboru vzdělání s výučním listem ve stejné kapacitě a formě v rámci jakéhokoliv okresu Středočeského kraje.

Náhrada jiným aktivním oborem vzdělání s výučním listem ve stejné kapacitě a formě v rámci území stejného okresu poskytovaného vzdělávání se neuplatní, pokud místo poskytovaného vzdělávání je na území okresů Kolín, Praha-východ a Praha-západ, v nichž je navyšování kapacit oborů vzdělání s výučním listem možné při současném snížení kapacity jiného aktivního oboru vzdělání s výučním listem ve stejné kapacitě a formě v rámci jakéhokoliv okresu Středočeského kraje.

Náhrada jiným aktivním oborem vzdělání s výučním listem ve stejné kapacitě a formě poskytovaného vzdělávání se neuplatní:

- v případě, že škola žádá o zápis oboru vzdělání s výučním listem v rámci pokusného ověřování vzdělávání MŠMT (stupňovité propojení vybraných oborů vzdělání) nebo
  - u oborů skupiny č. 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika a 53 Zdravotnictví.
- f) Obory vzdělání s unikátním obsahem nebo obory vzdělání jedinečné v rámci ČR, jejichž oborová kapacita není postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, budou v rámci navyšování stávajících kapacit nebo zápisu nové střední školy nebo nového místa poskytování vzdělávání do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány s ohledem na naplněnost a dostupnost stávajících kapacit s přihlédnutím k nadregionální povaze těchto oborů. Seznam těchto oborů vzdělání zveřejní MŠMT na webových stránkách MŠMT a ve Věstníku MŠMT.
- g) U oborů vzdělání nástavbového studia (L5) ve Středočeském kraji, v nichž míra dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů nástavbového studia přesahuje průměr míry nezaměstnanosti všech absolventů daného oboru vzdělávání v ČR, nebude možné provádět jejich zápis a navyšovat jejich oborové kapacity.

4. VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Nové vyšší odborné školy (dále jen „VOŠ“), další místo poskytovaného vzdělávání nebo navýšení kapacity VOŠ budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány v oborech regulovaných povolání (Zdravotnictví a Pedagogika, učitelství a sociální péče) nebo ve skupinách oborů technického a přírodovědného vzdělávání (např. Informační technologie, Elektrotechnika,

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Kybernetická bezpečnost, Umělá inteligence, strojní, stavební a ekologické obory), a to s ohledem na demografický nárůst, potřeby regionálního rozvoje, naplněnost a dostupnost stávajících kapacit a současně také s ohledem na budoucí potřeby trhu práce.

4.2. Obory vyššího odborného vzdělání s unikátním obsahem nebo obory VOŠ jedinečné v rámci ČR, jejichž oborová kapacita není postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, budou v rámci navyšování stávajících kapacit nebo zápisu nové vyšší odborné školy nebo nového místa poskytování vzdělávání do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány s ohledem na naplněnost a dostupnost stávajících kapacit s přihlédnutím k nadregionální povaze těchto oborů. Seznam těchto oborů vzdělání zveřejní MŠMT na svých webových stránkách a ve Věstníku MŠMT.

5. KONZERVATOŘE

Z důvodu dostatečných volných kapacit konzervatoří nebudou po dobu platnosti tohoto Dlouhodobého záměru v oblasti konzervatoří do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány nové školy, nová místa poskytování vzdělávání ani navýšení kapacit.

6. JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Do rejstříku škol a školských zařízení nebudou vzhledem ke klesajícímu počtu žáků a dostatečným kapacitám zapisovány nové jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky ani nebudou navyšovány kapacity jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky a zapisována nová místa poskytování vzdělávání.

7. ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

7.1. Kapacity základních uměleckých škol

Podíl kapacit základních uměleckých škol (ZUŠ) vzhledem k velikosti populace ve věku 6–18 let ve Středočeském kraji v současné době nepřesahuje 20 % a lze předpokládat, že tento podíl nebude překročen po celou dobu platnosti DZ SK 2024–2028. V nabídce základního uměleckého vzdělávání jsou v rámci Středočeského kraje značné disparity, proto bude možné kapacity ZUŠ navyšovat pouze s ohledem na demografický vývoj, stávající kapacity ZUŠ a jejich obsazenost v rámci území obce s rozšířenou působností, maximálně však do dosažení 20% podílu kapacit ZUŠ na populaci 6–18 let na území obce s rozšířenou působností, kde má ZUŠ sídlo nebo má mít sídlo. V případě překročení 20% podílu v příslušné obci s rozšířenou působností bude zvýšení kapacity konkrétní ZUŠ možné pouze za současného recipročního snížení kapacity jiné ZUŠ na území stejné obce s rozšířenou působností.

Nebudou navyšovány kapacity ZUŠ s místy poskytování vzdělávání mimo území kraje nebo mimo území obce s rozšířenou působností, v níž má sídlo právnická osoba, která vykonává činnost základní umělecké školy.

7.2. Nová místa poskytování vzdělávání

Nebudou zapisována nová místa poskytování vzdělávání mimo území kraje nebo mimo území obce s rozšířenou působností, v níž má sídlo právnická osoba, která vykonává činnost základní umělecké školy. U stávajících ZUŠ se uvedené nevztahuje na zápis míst v těch obcích s rozšířenou působností na území Středočeského kraje, ve kterých již tyto školy poskytují vzdělávání nebo školské služby.

8. ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

8.1. Školní družiny a školní kluby:

Součet kapacit školní družiny a školního klubu, zřízených při základní škole, nesmí být vyšší než kapacita dané základní školy. Neplatí pro případy uvedené pod bodem 8.1. b).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

- a) Povolování zápisu nových školních družin nebo školních klubů nebo zvyšování jejich kapacity bude umožněno pouze v případě, že činnost školní družiny nebo školního klubu bude vykonávat nebo vykonává stejná právnická osoba jako činnost příslušné školy (dále jen „žadatel“). Tedy v případě školních družin základní škola s 1. stupněm a v případě školního klubu základní škola s 2. stupněm, šestileté nebo osmileté gymnázium nebo konzervatoř s osmiletým vzdělávacím programem.
- b) V případě, kdy školní družina nebo školní klub bude zajišťovat zájmové vzdělávání i pro žáky jiných škol, lze při zápisu nové školní družiny nebo školního klubu nebo zvýšení jejich kapacity přihlídnout ke kapacitám školních družin nebo školních klubů a naplněnosti škol v daném místě.

8.2. Střediska volného času

- a) **Zápis nových středisek volného času** musí odpovídat aktuální situaci na území obce s rozšířenou působností, kde je nabídka volnočasových aktivit nedostatečně pokryta, demografickému vývoji cílové skupiny – účastníků zájmového vzdělávání na území obce s rozšířenou působností, kde bude působit. Není možné zřídit nové středisko volného času v přiměřené dojezdové vzdálenosti od místa, kde už středisko volného času působí.
- b) V případě zápisu **nového místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb v rámci území Středočeského kraje, ale mimo obec s rozšířenou působností, v níž má sídlo právnická osoba**, která činnost střediska volného času vykonává, bude posuzování analogické jako v případě zápisu nového střediska volného času.
- c) Nebudou zapisována **nová místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb mimo území Středočeského kraje**, v němž má sídlo právnická osoba, která činnost střediska volného času vykonává.

9. ŠKOLSKÁ PORADENSKÁ ZAŘÍZENÍ

V oblasti školských poradenských zařízení:

- a) **zápis nových míst** poskytovaných školských služeb u stávajících školských zařízení bude umožněn jen v odůvodněných případech a s ohledem na demografický nárůst a dostupnost stávajících zařízení,
- b) **nová zařízení** nebudou po dobu platnosti tohoto Dlouhodobého záměru do rejstříku škol a školských zařízení zapisována. Případnou potřebu navýšení kapacit těchto zařízení lze řešit personálním posílením stávajících zařízení.

10. STŘEDISKA VÝCHOVNÉ PÉČE

Současná síť středisek výchovné péče bude doplňována s ohledem na velikost populace a dle míry výskytu rizikového chování v daném území, a to v návaznosti na analýzu potřeb regionů, demografický vývoj v daném regionu a současně predikci vývoje míry rizikového chování v populaci. Vzhledem k předpokládaným nedostatečným kapacitám středisek výchovné péče budou v územích se zvýšenou potřebností podle věty první v následném období zřizována nová střediska, respektive bude možné zvyšovat jejich kapacitu do rejstříku škol a školských zařízení, a to s ohledem na stávající síť středisek. V ostatních územích (kde není zvýšená míra výskytu rizikového chování) budou nová střediska výchovné péče (případně navyšování jejich kapacit) zapisována do rejstříku škol a školských zařízení pouze v případech prokázané potřebnosti s ohledem na stávající síť středisek výchovné péče a jejich kapacity.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****11. OSTATNÍ ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ**

V oblasti ostatních školských služeb budou nová školská zařízení a jejich kapacity do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány s ohledem na počet dětí, žáků a studentů vzdělávajících se ve školách na území kraje a s ohledem na demografický vývoj.

11.1. Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Nová školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků nebudou do rejstříku škol a školských zařízení zapisována. Oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je na území Středočeského kraje dostatečně pokryta zařízeními pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

11.2. Školská výchovná a ubytovací zařízení

Nová školská výchovná a ubytovací zařízení (domovy mládeže a internáty) nebo navýšování jejich kapacit budou zapisovány do rejstříku škol a školských zařízení pouze ve výjimečných a odůvodněných případech s ohledem na počet dětí, žáků a studentů vzdělávajících se ve školách v dané lokalitě, naplněnost stávajících zařízení v této lokalitě a na demografický vývoj.

11.3. Školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Kapacity dětských domovů ve Středočeském kraji jsou dostačující, proto nebude podporováno jejich navýšování a nebudou do rejstříku škol a školských zařízení zapisována nová zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy s výjimkou zařízení zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Středočeský kraj podporuje snižování počtu dětí v dětských domovech, ústavních zařízeních a preferuje náhradní rodinnou péči. Podporován bude zápis nových míst poskytovaného vzdělávání v souvislosti s deinstitucionalizací a transformací dětských domovů.

11.4. Zařízení školního stravování

Nová zařízení školního stravování, nová místa poskytované služby a navýšení kapacity stávajících zařízení budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisovány na základě požadavků škol a školských zařízení s ohledem na počet dětí, žáků a studentů, jimž je služba poskytována.

11.5. Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení budou do rejstříku škol a školských zařízení zapisována s ohledem na počet dětí, žáků a studentů, jimž je služba poskytována, a reálnou potřebnost zajištění služeb, které poskytují.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

6. Souhrnný přehled opatření na období 2024–2028

A. Předškolní vzdělávání				
Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
A.1 Zajištění dostupnosti předškolního vzdělávání v návaznosti na demografický vývoj				
A.1.1 Podpora zajištění dostatečných kapacit mateřských škol v rámci dotačních titulů Středočeského kraje, EU	Počet podpořených projektů Počet nových míst v MŠ	2024–2028	SK, Fondy EU – IROP, zřizovatelé	zřizovatelé
A.2 Zvyšování účasti na předškolním vzdělávání				
A.2.1 Minimalizace bariér účasti na předškolním vzdělávání	Počet podpořených dětí v rámci projektu Obědy do škol Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na podporu spolupráce školy s rodinou	2024–2028	Fondy EU – OP Zaměstnanost plus, OP JAK	školy
A.2.2 Metodická podpora integrace dětí s odlišným mateřským jazykem, se sociokulturním, socioekonomickým či zdravotním znevýhodněním a jejich příprava na vstup do základního vzdělávání	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů, konzultací pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR	ŠPZ, VISK
A.3 Zvyšování kvality předškolního vzdělávání				
A.3.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských škol	Počet realizovaných seminářů a kurzů pro pedagogické pracovníky Počet realizovaných seminářů pro pedagogy na podporu moderních forem výuky, program provázejícího učitele, sdílení dobré praxe provázejícího učitele	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
A.3.2 Podpora snižování počtu dětí ve třídě MŠ	Počet dětí ve třídách MŠ	2024–2028	Fondy EU – IROP, zřizovatelé, SK	školy, zřizovatelé
A.3.3 Podpora zavádění moderních a inovativních metod vzdělávání dětí v mateřských školách a rozvoje potenciálu všech dětí	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na inovativní vzdělávání dětí v MŠ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
A.3.4 Podpora sdílení moderního technologického vybavení center excelence při SOŠ a SOU	Počet sdílení center excelence, počet uskutečněných projektových dnů a dalších akcí pro žáky MŠ	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

A.4 Snižování odkladů povinné školní docházky				
A.4.1 Podpora pedagogické diagnostiky v předškolním vzdělávání	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR	vzdělávací instituce – VISK, NPI, ŠPZ
A.4.2 Povolování přípravných tříd v ZŠ podle potřeby v území a volných kapacit ZŠ	Počet přípravných tříd	2024–2028	SR	
B. Základní vzdělávání				
Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
B.1 Zajištění dostupnosti základních škol v návaznosti na demografický vývoj				
B.1.1 Podpora zajištění dostatečných kapacit základního vzdělávání v rámci dotačních titulů Středočeského kraje, ČR	Počet podpořených projektů Počet nových míst v ZŠ	2024–2028	SK, SR, zřizovatelé	zřizovatelé
B.2 Zvyšování kvality základního vzdělávání				
B.2.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky Počet realizovaných workshopů zaměřených na well-being, moderní volnočasové aktivity a udržitelný rozvoj	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
B.2.2 Podpora propojování základních a středních škol formou spolupráce při zajištění polytechnické výuky, rozvoje podnikavosti, kreativity, sdílení moderního technologického vybavení center excelence	Počet navázaných spoluprací ZŠ a SŠ Počet sdílení center excelence, počet volnočasových aktivit pro žáky ZŠ	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
B.2.3 Podpora zavádění moderních a inovativních metod vzdělávání	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na inovativní vzdělávání žáků v ZŠ Počet podpořených ZŠ zřizovaných Středočeským krajem z prostředků kraje na vytvoření podmínek pro zavádění inovativních metod do výuky a výše podpory	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK	školy
B.2.4 Institucionální optimalizace základních škol zřizovaných Středočeským krajem formou spojeného ředitelství při zachování míst poskytovaného vzdělávání v souladu se Strategií rozvoje sítě škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+	Počet základních škol zřizovaných Středočeským krajem	2024–2028	SK	školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

B.3 Podpora rozvoje a zvyšování kvality kariérového poradenství na základních školách				
B.3.1 Zřízení pozice kariérového poradce v ZŠ	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na aktivitu kariérový poradce ZŠ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
B.3.2 Zvýšení informovanosti o kariérovém poradenství	Web Středočeské kariérko	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	VISK, školy
B.3.3 Metodická podpora kariérového poradenství na základních školách a zvýšení informovanosti kariérových poradců	Počet seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky Počet uskutečněných aktivit Centra kariérového poradenství Web Středočeské kariérko	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	VISK
B.3.4 Zvýšení a rozšíření kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti kariérového poradenství	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
B.3.5 Síťování kariérových poradců a jejich propojení se zaměstnavateli v regionu i rodiči s cílem vytvořit stabilní provázání pro systémovou spolupráci	Počet realizovaných setkání, vzdělávacích a popularizačních akcí Web Středočeské kariérko	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	VISK
B.4 Podpora prevence předčasných odchodů ze vzdělávání				
B.4.1 Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků – výchovných poradců, speciálních pedagogů a asistentů pedagoga při identifikaci žáků ohrožených předčasnými odchody ze vzdělávání	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI, ŠPZ
B.4.2 Mapování příkladů dobré praxe identifikace žáků ohrožených předčasnými odchody ze vzdělávání a jejich sdílení	Počet evaluací	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
B.4.3 Zřízení pozice sociálního pedagoga v ZŠ	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na aktivitu sociální pedagog ZŠ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
B.4.4 Podpora spolupráce školy, ŠPZ a rodiny	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na podporu spolupráce školy s rodinou a ŠPZ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

B.4.5 Podpora duševního zdraví žáků a učitelů a kvalitního klimatu ve školách	Počet realizovaných seminářů, kurzů Počet workshopů zaměřených na well-being ve škole Počet škol využívajících Průvodce well-beingem do škol Počet realizovaných šetření klimatu škol zřizovaných Středočeským krajem	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	školy, VISK
B.5 Podpora jazykové přípravy pro cizince v určených základních školách				
B.5.1 Zajištění jazykové přípravy pro nově příchozí cizince v určených základních školách dle potřeby v území	Počet základních škol určených pro poskytování bezplatné jazykové přípravy k začlenění do základního vzdělávání	2024–2028	SR	školy
C. Střední a vyšší odborné vzdělávání				
Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
C.1 Zajištění dostupnosti středních škol v návaznosti na demografický vývoj				
C.1.1 Podpora zajištění dostatečných kapacit středního vzdělávání na území jednotlivých okresů Středočeského kraje s ohledem na jejich očekávaný demografický vývoj a stávající naplněnost středních škol	Počet nových míst v SŠ	2024–2028	SK, SR, zřizovatelé	zřizovatelé
C.2 Racionalizace sítě středních škol zřizovaných Středočeským krajem				
C.2.1 Institucionální optimalizace středních škol zřizovaných Středočeským krajem např. formou spojeného ředitelství při zachování míst poskytovaného vzdělávání v souladu se Strategii rozvoje sítě škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+	Počet středních škol zřizovaných Středočeským krajem	2024–2028	SK	školy
C.3 Inovace oborové struktury středních škol zřizovaných Středočeským krajem				
C.3.1 Změna oborové struktury středních škol zřizovaných Středočeským krajem v souladu se Strategii rozvoje sítě škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+	Počet nových oborů Změna výše kapacity oborů	2024–2028	SK	NPI, školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

C.3.2 Podpora vertikální i horizontální prostupnosti oborů	Počet škol s vertikální a horizontální prostupností oborů	2024–2028	SK	školy
C.4 Zvyšování kvality středního vzdělávání				
C.4.1 Podpora spolupráce škol s odborníky z praxe a se zaměstnavateli	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na podporu spolupráce s odborníky z praxe a se zaměstnavateli Počet uskutečněných exkurzí, stáží, praxí u zaměstnavatelů	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy, zaměstnavatelé, KHK
C.4.2 Podpora jazykového vzdělávání žáků včetně podpory výuky češtiny pro žáky-cizince	Počet škol zapojených do mezinárodních programů (Erasmus+ apod.) a spolupráce Počet škol určených pro bezplatnou jazykovou přípravu k začlenění do středního vzdělávání	2024–2028	EU, SR	školy, DZS, VISK
C.4.3 Rozvoj základních kompetencí v nematuritních oborech středního odborného vzdělávání	Počet realizovaných workshopů funkční gramotnosti pro žáky nematuritních oborů středního odborného vzdělávání Vytvoření uceleného programu „Život s úsměvem“ Počet uskutečněných interaktivních přednášek Počet realizovaných soutěží ve funkční gramotnosti	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	ŠPZ
C.4.4 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků středních škol	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky Počet uskutečněných rozvojových aktivit s důrazem na nestandardní formy vzdělávání a rozvoj digitálních kompetencí	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
C.4.5 Vznik center excelence odborného vzdělávání na středních odborných školách a středních odborných učilištích a sdílení jejich vybavení s MŠ, ZŠ, SŠ i VOŠ	7 center excelence zaměřených na různé obory (chemie, udržitelný rozvoj, inovativní technologie, inovativní výukové techniky, digitalizace, moderní technologie a moderní zemědělství) Počet sdílení vybavení center excelence, počet akcí pro žáky i pedagogy SŠ	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

C.4.6 Podpora zapojování odborníků z praxe do výuky i v mimoškolních aktivitách, vzdělávání v rámci center excellence	Počet akcí pro pedagogy i žáky s aktivním zapojením odborníků z praxe	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
C.4.7 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity žáků i pedagogů	Počet realizovaných soutěží na podporu kreativity a podnikavosti žáků i pedagogů Počet uskutečněných projektových dnů, workshopů, kroužků, fiktivních firem	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
C.4.8 Popularizace polytechnického vzdělávání v MŠ, ZŠ, SŠ i VOŠ, a to jak u pedagogů, tak žáků	Počet realizovaných stáží ve firmách pro pedagogické pracovníky i žáky Počet uskutečněných společných projektů žáků a zaměstnavatelů Počet realizovaných exkurzí, projektových dnů, kroužků	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
C.4.9 Podpora rozvoje vzdělávání pro udržitelný rozvoj	Centrum vzdělávání pro udržitelný rozvoj (centrum excellence)	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
C.4.10 Podpora duševního zdraví žáků a učitelů a kvalitního klimatu ve školách	Počet realizovaných seminářů, kurzů Počet uskutečněných workshopů zaměřených na well-being ve škole Počet realizovaných šetření klimatu škol zřizovaných Středočeským krajem	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy, VISK, ŠPZ
C.4.11 Podpora zvyšování kvality přípravy budoucích učitelů a učitelek mateřských škol na SŠ a VOŠ	Počet realizovaných seminářů, workshopů, projektových dnů	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	školy
C.4.12 Podpora zavádění moderních a inovativních metod vzdělávání	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na inovativní vzdělávání žáků v SŠ Počet podpořených SŠ zřizovaných Středočeským krajem z prostředků kraje a dotací na vytvoření podmínek pro zavádění inovativních metod do výuky a výše finanční podpory	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, IROP, SK, SR	
C.4.13 Podpora zapojení středních škol zřizovaných Středočeským krajem (primárně s oborem Informační technologie) do projektu Haxagon	Počet zapojených středních škol	2024–2028	SK	

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

C.5 Podpora rozvoje a zvyšování kvality kariérového poradenství na středních školách				
C.5.1 Zvýšení informovanosti o kariérovém poradenství	Web Středočeské kariérko	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	VISK, školy
C.5.2 Metodická podpora kariérového poradenství na středních školách a zvýšení informovanosti kariérových poradců	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky Aktivity Centra kariérového poradenství Web Středočeské kariérko	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	VISK
C.5.3 Zvýšení a rozšíření kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti kariérového poradenství	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
C.5.4 Síťování kariérových poradců a jejich propojení se zaměstnavateli v regionu i rodiči s cílem vytvořit stabilní provázání pro systémovou spolupráci	Počet uskutečněných setkávání, vzdělávacích a popularizačních akcí	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	VISK
C.6 Podpora prevence předčasných odchodů ze vzdělávání				
C.6.1 Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků – výchovných poradců, speciálních pedagogů a asistentů pedagoga při identifikaci žáků ohrožených předčasnými odchody ze vzdělávání	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
C.6.2 Mapování příkladů dobré praxe identifikace žáků ohrožených předčasnými odchody ze vzdělávání a jejich sdílení	Počet evaluací	2025–2028	Fondy EU – SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI
C.6.3 Zřízení pozice sociálního pedagoga v SŠ	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na aktivitu sociální pedagog SŠ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
C.6.4 Podpora spolupráce školy, školského poradenského zařízení a rodiny	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na podporu spolupráce školy s rodinou a školského poradenského zařízení	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy, ŠPZ

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

D. Podpora a rozvoj pedagogických a nepedagogických pracovníků				
Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
D.1 Podpora rozvoje pedagogických pracovníků a dalších pracovníků ve vzdělávání				
D.1.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků včetně oblasti moderních a inovativních metod výuky a hodnocení	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na profesní rozvoj pracovníků ve vzdělávání Počet uskutečněných akcí zaměřených na formativní hodnocení pro školy zřizované Středočeským krajem Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	školy, VISK, NPI
D.1.2 Podpora rozvoje kompetencí a gramotností pro pedagogické pracovníky	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů, stáží u zaměstnavatelů	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR	VISK, zaměstnavatelé, KHK
D.1.3 Podpora jazykového vzdělávání a zahraničních mobilit a stáží pedagogických pracovníků	Počet škol zapojených do programu mobilit pedagogů (Erasmus+ apod.)	2024–2028	EU	školy
D.1.4 Podpora rozvoje kompetencí dalších pracovníků ve vzdělávání	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro další pracovníky ve vzdělávání	2024–2028	SR	VISK
D.2 Rozvoj kompetencí ředitelů škol a školských zařízení				
D.2.1 Metodické vedení ředitelů škol a školských zařízení	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro ředitele	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK	VISK
D.2.2 Vzdělávání ředitelů škol a školských zařízení nejen v pedagogickém leadershipu a manažerských kompetencích	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů, koučinků/mentoringů pro vedoucí pracovníky škol a školských zařízení	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – NPI, VISK
D.3 Podpora mentoringu začínajících ředitelů škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem				
D.3.1 Zajištění mentoringu začínajících ředitelů škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem	Počet realizovaných mentoringů	2024–2028	SK	VISK
E. Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny děti, žáky a studenty bez rozdílů				
Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
E.1 Rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka a studenta bez rozdílů				
E.1.1 Zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků v rozvíjení potenciálu každého žáka (podpora talentu, práce s heterogenní skupinou atd.)	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	školy, VISK, NPI

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

E.1.2 Zajištění dostatečných kapacit speciálních tříd, škol a oborů středního vzdělání pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami při zohlednění stávajících kapacit a demografického vývoje	Počet tříd, škol a oborů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	2024–2028	Zřizovatelé	zřizovatelé, školy
E.1.3 Podpora individualizované péče o děti, žáky s nízkým socioekonomickým statutem	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů pro pedagogické pracovníky Počet podpořených dětí, žáků v rámci projektu Obědy do škol	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, OP Zaměstnanost plus	vzdělávací instituce – VISK, NPI, školy
E.1.4 Podpora identifikace nadaných žáků a následná podpora jejich rozvoje	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů Počet uskutečněných projektových dnů, kroužků, expedic a dalších akcí pro nadané žáky	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	vzdělávací instituce – VISK, NPI, školy, ŠPZ
E.1.5 Podpora uplatňování různých metod a forem práce cílených na rozvoj talentu žáka	Počet uskutečněných akcí ke sdílení dobré praxe pro pedagogické pracovníky, počet diagnostik a testování talentů	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	ŠPZ
E.1.6 Podpora nadaných žáků ze škol zřizovaných Středočeským krajem zapojených do programů Centra pro talentovanou mládež finančním příspěvkem z rozpočtu Středočeského kraje	Počet podpořených žáků Výše poskytnuté podpory	2024–2028	SK	školy, CTM
E.1.7 Zřízení pozice sociálního pedagoga	Počet škol zapojených do projektů zjednodušeného vykazování („šablony“) zaměřených na aktivity sociální pedagog MŠ, ZŠ, SŠ	2024–2028	Fondy EU – OP JAK	školy
E.2 Zvyšování kvality poradenských služeb				
E.2.1 Zlepšení provázanosti poradenských služeb školských poradenských zařízení a školských poradenských pracovišť	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů Adaptační kurz pro pracovníky školských poradenských pracovišť a školských poradenských zařízení k nastavení spolupráce a sdílení zkušeností Počet uskutečněných setkávání a sdílení dobré praxe (platforma)	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	PPP
E.2.2 Rozšíření portfolia poradenských služeb s ohledem na nejnovější trendy v oblastech diagnostiky a intervence	Počet standardizovaných testů a diagnostických materiálů	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	ŠPZ

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

E.2.3 Zvyšování a rozšiřování odborných kompetencí pracovníků školských poradenských zařízení a školních poradenských pracovišť v oblasti diagnostiky a intervence včetně jejich supervize	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pracovníky ŠPZ a ŠPP zaměřených na diagnostiku dětí, žáků a studentů, propojení rodiny a školy, základy duševního zdraví, práce s dětskou skupinou Počet uskutečněných supervizí a koučinků (individuální či týmové)	2025–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	PPP
F. Prevence a náhradní výchovná péče				
Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
F.1 Zvýšení dostupnosti a zkvalitnění primární prevence rizikového chování				
F.1.1 Podpora vzdělávání v problematice primární prevence	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů Počet krajských projektů primární prevence	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	školy, VISK
F.1.2 Podpora pravidelných metodických setkání	Počet realizovaných metodických setkání krajského metodika prevence s metodiky prevence z PPP Počet realizovaných metodických setkání metodiků prevence z PPP se školními metodiky	2024–2028	SK	PPP, školy
F.1.3 Podpora aktivit zaměřených na třídní a školní klima	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů, supervizí Počet podpořených tříd Počet krajských projektů primární prevence	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR, SK, IDZ	školy, VISK
F.1.4 Finanční podpora primární prevence rizikového chování v rámci dotačního programu Středočeského kraje	Počet podpořených projektů Výše poskytnuté podpory	2024–2028	SK	
F.1.5 Finanční podpora škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem v oblasti primární prevence rizikového chování	Počet podpořených škol a školských zařízení Výše poskytnutých příspěvků	2024–2028	SK	
F.1.6 Podpora zvýšení bezpečnosti ve školách a školských zařízeních	Počet realizovaných seminářů, kurzů, workshopů zaměřených na postupy při mimořádných bezpečnostních událostech	2024–2028	MV ČR, SK	MV ČR
F.2 Zvyšování kvality ústavní a ochranné výchovy				
F.2.1 Podpora efektivní spolupráce zařízení poskytujících ústavní a ochrannou výchovu s OSPOD	Počet realizovaných společných setkání ředitelů DD a vedoucích OSPOD	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK	VISK

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

F.2.2 Deinstitutionalizace a transformace dětských domovů	Počet bytových jednotek	2024–2028	Fondy EU – NPO, SK, SR	zřizovatelé, dětské domovy
F.2.3 Tematická setkávání ředitelů, pracovníků dětských domovů	Počet realizovaných setkání	2024–2028	SK	VISK
F.2.4 Podpora vzdělávání pracovníků školských zařízení ústavní a ochranné výchovy	Počet realizovaných tematicky zaměřených vzdělávacích akcí	2024–2028	SR, SK	VISK
G. Systémová podpora a řízení škol				
Opatření / Klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
G.1 Koordinace spolupráce aktérů vzdělávací politiky v kraji				
G.1.1 Setkávání ředitelů škol a školských zařízení, realizátorů MAP a dalších aktérů ve vzdělávání	Počet uskutečněných setkání a sdílení dobré praxe – platforma pro ředitele středních škol, platforma pro MAP	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SK, IDZ	VISK
G.2 Zefektivnění činnosti škol a školských zařízení				
G.2.1 Metodická podpora aktérům v jednotlivých segmentech vzdělávání v kraji	Počet uskutečněných setkání Počet poskytnutých konzultací zřizovatelům, pracovníkům obcí a vedení škol a školských zařízení	2024–2028	SK, SR	
H. Vzdělávání v celoživotní perspektivě				
Opatření / klíčová aktivita	Kritéria	Termín	Zdroj financování	Spolugesce
H.1 Propojování formálního, zájmového a neformálního vzdělávání a informálního učení				
H.1.1 Podpora aktivit vedoucích k propojování všech složek vzdělávání a učení	Počet realizovaných aktivit (metodika, informace)	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, SR	školy, střediska volného času
H.2 Rozvoj potenciálu každého jednotlivce				
H.2.1 Podpora soutěží, přehlídek a projektů pro děti, žáky, studenty	Počet realizovaných soutěží, přehlídek a projektů	2024–2028	SR, SK, školy, střediska volného času	školy, střediska volného času
H.2.2 Podpora dobrovolnictví žáků a studentů ze škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem zapojených do programu Mezinárodní cena vévody z Edinburghu (DofE) finančním příspěvkem z rozpočtu Středočeského kraje	Počet zapojených škol a školských zařízení do programu DofE	2024–2028	SK	DofE
H.2.3 Podpora volnočasových aktivit (sportovních i nespportovních) v rámci dotačního programu Středočeského kraje	Počet podpořených projektů Výše poskytnuté podpory	2024–2028	SK	
H.3 Vytváření podmínek pro další vzdělávání občanů				
H.3.1 Podpora rozvoje škol jako center celoživotního učení	Počet škol – center celoživotního učení	2024–2028		školy

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

H.3.2 Podpora středních škol v poskytování dalšího vzdělávání, tvorbě nových programů dalšího vzdělávání ve spolupráci se zaměstnavateli	Počet zapojených středních škol	2024–2028	Fondy EU – OP JAK, OP Zaměstnanost plus, SR	školy, NPI, zaměstnavatelé
H.3.3 Zvyšování informovanosti o možnostech uznávání profesních kvalifikací	Počet realizovaných vzdělávacích akcí	2024–2028		školy, NPI, zaměstnavatelé
H.3.4 Podpora kurzů k získání základního vzdělání	Počet realizovaných kurzů	2024–2028		školy

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Přílohy****Příloha č. 1 Vyhodnocení dosaženého stavu a naplňování Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji 2020–2024**

V roce 2020 Zastupitelstvo Středočeského kraje schválilo strategický dokument Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2020–2024, ve kterém jsou ve třetí kapitole s názvem „Strategie rozvoje vzdělávání na období let 2020–2024“ stanoveny hlavní cíle v oblasti vzdělávání pro Středočeský kraj a jednotlivá opatření k jejich plnění.

Naplňování prioritních cílů je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky a bylo průběžně popisováno ve výročních zprávách o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji.

Předškolní vzdělávání**Cíl: A. Dostupné a kvalitní předškolní vzdělávání****A.1 Podporovat zajištění dostatečné kapacity mateřských škol v návaznosti na demografický vývoj****Opatření A.1.1 Navýšení kapacit spádových mateřských škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně spádové mateřské školy nové**

Ve školním roce 2020/2021 bylo ve Středočeském kraji podpořeno navýšení kapacit 41 spádových mateřských škol, ve školním roce 2021/2022 bylo podpořeno navýšení kapacit 48 spádových mateřských škol (z toho dvě mateřské školy byly zapsané na podmínku, přičemž jedna od 1. 9. 2023) a ve školním roce 2022/2023 bylo podpořeno navýšení kapacit 49 spádových mateřských škol.

Opatření A.1.2 Navyšování kapacit nespádových mateřských škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně nové nespádové mateřské školy

Ve školním roce 2020/2021 bylo ve Středočeském kraji podpořeno navýšení kapacit 13 nespádových mateřských škol, ve školním roce 2021/2022 bylo podpořeno navýšení kapacit 3 nespádových mateřských škol a ve školním roce 2022/2023 bylo toto podpořeno u 5 nespádových mateřských škol.

Opatření A.1.3 Podpora zajištění dostatečných kapacit předškolního vzdělávání v rámci dotačních titulů Středočeského kraje

Od dubna 2021 mohly obce žádat o dotace ze Středočeského Fondu obnovy venkova 2021–2024 mj. na občanské vybavení, kam patří i stavby sloužící pro vzdělávání a výchovu. Ve školním roce 2020/2021 byly podpořeny dva projekty týkající se mateřských škol s celkovou dotací 920 000 Kč, ve školním roce 2021/2022 bylo podpořeno osm projektů týkajících se mateřských škol s celkovou dotací 3 905 992 Kč a ve školním roce 2022/2023 byly podpořeny tři projekty týkající se mateřských škol s celkovou dotací 1 475 000 Kč.

Pro rok 2022 byl vyhlášen Program Středočeského Infrastrukturního fondu, z něhož je možné získat dotaci na snížení spolufinancování ve vazbě na dotaci z programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT), Ministerstva financí České republiky (MF), Ministerstva pro místní rozvoj České republiky (MMR). Ve školním roce 2021/2022 byly poskytnuty dotace na pět projektů v celkové výši 20 466 214 Kč a ve školním roce 2022/2023 byly poskytnuty dotace na jeden projekt ve výši 10 000 000 Kč.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Opatření A.1.4 Podpora zvyšování účasti na předškolním vzdělávání budováním dostatečných kapacit**

Od dubna 2021 mohly obce žádat o dotaci ze Středočeského Fondu obnovy venkova 2021–2024 mj. na občanské vybavení, kam patří i stavby sloužící pro vzdělávání a výchovu. Ve školním roce 2020/2021 byly podpořeny dva projekty týkající se mateřských škol s celkovou dotací 920 000 Kč, ve školním roce 2021/2022 bylo podpořeno osm projektů týkajících se mateřských škol s celkovou dotací 3 905 992 Kč a ve školním roce 2022/2023 byly podpořeny tři projekty týkající se mateřských škol s celkovou dotací 1 475 000 Kč.

Pro rok 2022 byl vyhlášen Program Středočeského Infrastrukturního fondu, z něhož je možné získat dotaci na snížení spolufinancování ve vazbě na dotaci z programů MŠMT, MF, MMR. Ve školním roce 2021/2022 byly poskytnuty dotace na pět projektů v celkové výši 20 466 214 Kč a ve školním roce 2022/2023 byly poskytnuty dotace na jeden projekt ve výši 10 000 000 Kč.

A.2 Podporovat zkvalitnění předškolního vzdělávání**Opatření A.2.1 Podpora zajištění dostatečných prostorových a materiálních podmínek předškolního vzdělávání ve vazbě na snižování počtu dětí ve třídě dle platné legislativy (snižování kapacity tříd s 28 dětmi na 24 děti a dále tříd s 24 dětmi na 20) v rámci dotačních titulů Středočeského kraje**

Ze Středočeského Fondu obnovy venkova 2021–2024 mohly obce žádat o dotaci mj. na občanské vybavení, kam patří i stavby sloužící pro vzdělávání a výchovu. Ve školním roce 2020/2021 byly podpořeny dva projekty týkající se mateřských škol s celkovou dotací 920 000 Kč. Ve školním roce 2021/2022 bylo podpořeno osm projektů týkajících se mateřských škol s celkovou dotací 3 905 992 Kč. Ve školním roce 2022/2023 byly podpořeny tři projekty týkající se mateřských škol s celkovou dotací 1 475 000 Kč.

Opatření A.2.2 Podpora využití volných kapacit v mateřských školách ke snižování počtu dětí na třídu

Ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023 nebyly volné kapacity takového rozsahu, aby mohlo být opatření realizováno.

Opatření A.2.3 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských škol

Výzva „Šablony III“ pro mateřské školy a základní školy v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání byla vyhlášena v březnu 2020 a příjem žádostí byl ukončen v červnu 2021. Na základě výzvy podaly 3 krajské mateřské školy žádosti o dotace ve výši 531 748 Kč mimo jiné na šablony zaměřené na podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ. Realizace šablon byla možná do června 2023.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský byla 25. 5. 2022 vyhlášena výzva „Šablony pro MŠ a ZŠ I“, ve které 3 krajské mateřské školy podaly žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání MŠ.

Vzdělávací institut Středočeského kraje připravil a realizoval řadu seminářů určených pro pedagogické pracovníky. Pro pedagogy MŠ proběhl například webinář ke školní zralosti dětí, webinář k pedagogické podpoře při vzdělávání dětí s poruchami autistického spektra v mateřské škole, seminář k pedagogické diagnostice dítěte předškolního věku či praktický seminář zaměřený na rozvoj grafomotorických dovedností předškolního dítěte. VISK také realizoval semináře v rámci projektu Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje (IKAP II), jednalo se například o seminář k polytechnickému vzdělávání a tvořivým aktivitám v průběhu roku.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

V rámci projektu IKAP II se dále pro pedagogické pracovníky mateřských škol uskutečnily projektové dny, exkurze a síťování.

Opatření A.2.4 Podpora snižování odkladů povinné školní docházky

Ve školním roce 2020/2021 pracovníci Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje (PPP) provedli celkem 3 896 vyšetření školní zralosti. Z toho bylo vystaveno 3 207 doporučení k odkladu povinné školní docházky a 18 doporučení k dodatečnému odkladu povinné školní docházky. Meziročně se zvýšil počet vyšetření školní zralosti a počet všech odkladů povinné školní docházky, ale podíl všech odkladů ve vztahu k provedeným vyšetřením se snížil z 85,6 % na 82,8 %. Určitý podíl na zvýšení počtu odkladů měla epidemiologická opatření v souvislosti s onemocněním COVID-19, která se promítla i do provozu mateřských škol a činnosti PPP.

Ve školním roce 2021/2022 pracovníci PPP provedli celkem 3 902 vyšetření školní zralosti. Z toho bylo vystaveno 3 292 doporučení k odkladu povinné školní docházky a 9 doporučení k dodatečnému odkladu povinné školní docházky. Meziročně se zvýšil počet vyšetření školní zralosti o 6 a počet odkladů povinné školní docházky o 85, počet dodatečných odkladů povinné školní docházky se snížil o 9. Podíl všech odkladů ve vztahu k provedeným vyšetřením se meziročně zvýšil z 82,8 % na 84,6 %.

Ve školním roce 2022/2023 bylo pracovníky PPP provedeno celkem 4 073 vyšetření školní zralosti. Z toho bylo vystaveno 3 245 doporučení k odkladu povinné školní docházky a 7 doporučení k dodatečnému odkladu povinné školní docházky. Meziročně se zvýšil počet vyšetření školní zralosti o 171 a počet odkladů povinné školní docházky se snížil o 47. Počet dodatečných odkladů povinné školní docházky se snížil o 2. Podíl všech odkladů ve vztahu k provedeným vyšetřením se meziročně snížil z 84,6 % na 79,8 %.

Opatření A.2.5 Podpora logopedické péče

Na podporu logopedické péče je ustavena pozice krajského koordinátora logopedické péče, kterou pro Středočeský kraj v období od školního roku 2020/2021 do školního roku 2022/2023 zajišťovala Střední škola a Základní škola Beroun, příspěvková organizace.

Opatření A.2.6 Podpora rozvoje potenciálu všech dětí včetně rozvoje jejich tvořivosti

V rámci projektu IKAP II byly připraveny a probíhaly kroužky, tematicky zaměřené výukové bloky a workshopy pro děti MŠ. Jednalo se například o kroužek Řemeslníček či Hrajeme si s autičky, výukové bloky a workshopy byly dále zaměřeny například na rozvoj polytechnického vzdělávání dětí.

A.3 Podporovat rovný přístup k předškolnímu vzdělávání**Opatření A.3.1 Zpracování Školské inkluzivní koncepce kraje a její naplňování**

Dokument Školská inkluzivní koncepce Středočeského kraje 2020–2023 byl zpracován a je zveřejněn na webových stránkách projektu Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje (<https://ikap.kr-stredocesky.cz/kap-i-a-kap-ii/kap-ii>). Postupně probíhalo její naplňování např. prostřednictvím nabídky kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) či projektu „Obědy do škol“.

Opatření A.3.2 Odstraňovat rozdíly v průběhu a podmínkách vzdělávání žáků MŠ – projekt „Obědy do škol“

Do projektu „Obědy do škol“ bylo ve školním roce 2020/2021 zapojeno 148 dětí mateřských škol. Celková dotace na jejich stravování činila 437 588 Kč. Dětem bylo poskytnuto 8 059 jídel v rámci celodenní stravy, dále 3 457 obědů a 4 453 svačtin. Ve školním roce 2021/2022 bylo do projektu zapojeno 141 dětí mateřských škol. Celková dotace na jejich stravování činila 631 073 Kč. Dětem bylo

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

poskytnuto 8 602 jídel v rámci celodenní stravy, dále 6 800 obědů a 10 448 svačin. Ve školním roce 2022/2023 se zapojilo 142 dětí mateřských škol. Celková dotace na jejich stravování činila 760 495 Kč. Dětem bylo poskytnuto 8 602 jídel v rámci celodenní stravy, dále 6 800 obědů a 10 448 svačin. Největší podpora směřovala ve sledovaném období pokaždé do okresu Kladno.

Opatření A.3.3 Metodická podpora integrace dětí s odlišným mateřským jazykem a jejich příprava na vstup do základního vzdělávání

Krajský úřad Středočeského kraje dlouhodobě zajišťuje ve spolupráci se zřizovateli škol bezplatnou přípravu k začlenění dětí s odlišným mateřským jazykem do základního vzdělávání. Tato příprava zahrnuje výuku českého jazyka a podle možností i výuku mateřského jazyka a kultury země původu dítěte. Seznam ZŠ poskytujících tuto přípravu je zveřejněn na webových stránkách Středočeského kraje.

Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje dlouhodobě podporuje zapojování škol do rozvojových programů. Školy mohly podat žádost o dotaci v rámci výzev MŠMT (např. Podpora vzdělávání cizinců ve školách) na podporu aktivit integrace cizinců v regionálním školství.

V souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině vyhlásilo MŠMT v roce 2022 několik podpůrných výzev, jejichž smyslem bylo usnadnit adaptaci ukrajinských dětí a žáků na nové podmínky a podpořit jejich integraci do české společnosti a vzdělávacího systému. V rámci tří klíčových výzev bylo podpořeno jak jazykové vzdělávání, tak adaptační aktivity.

Opatření A.3.4 Podpora zvyšování podílu dětí v povinném předškolním vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách Středočeského kraje

Zvyšování podílu dětí v povinném předškolním vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách Středočeského kraje je podporováno. Zejména se jednalo o podporu bezplatného stravování v rámci projektu „Obědy do škol“.

Do projektu „Obědy do škol“ bylo ve školním roce 2020/2021 zapojeno 148 dětí mateřských škol. Celková dotace na jejich stravování činila 437 588 Kč. Dětem bylo poskytnuto 8 059 jídel v rámci celodenní stravy, dále 3 457 obědů a 4 453 svačin. Ve školním roce 2021/2022 bylo do projektu zapojeno 141 dětí mateřských škol. Celková dotace na jejich stravování činila 631 073 Kč. Dětem bylo poskytnuto 8 602 jídel v rámci celodenní stravy, dále 6 800 obědů a 10 448 svačin. Ve školním roce 2022/2023 se zapojilo 142 dětí mateřských škol. Celková dotace na jejich stravování činila 760 495 Kč. Dětem bylo poskytnuto 8 602 jídel v rámci celodenní stravy, dále 6 800 obědů a 10 448 svačin. Největší podpora směřovala ve sledovaném období pokaždé do okresu Kladno.

Opatření A.3.5 Podpora bezbariérovosti mateřských škol

Obce mohly žádat o dotaci ze Středočeského Fondu obnovy venkova 2021–2024 mj. na občanské vybavení, kam patří i stavby sloužící pro vzdělávání a výchovu. Podpořen byl projekt Umístění šikmé zvedací plošiny k budově ZŠ a MŠ Líšnice.

Základní vzdělávání

Cíl: B. Dostupné a kvalitní základní vzdělávání

B.1 Podporovat zajištění dostatečné kapacity základních škol v návaznosti na demografický vývoj

Opatření B.1.1 Navýšení kapacit spádových základních škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně spádové základní školy nové

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

Ve školním roce 2020/2021 bylo ve Středočeském kraji podpořeno navýšení kapacit 47 spádových základních škol, ve školním roce 2021/2022 bylo podpořeno navýšení kapacit 62 spádových základních škol a ve školním roce 2022/2023 tomu bylo u 43 spádových základních škol.

Opatření B.1.2 Navyšování kapacit nespádových základních škol, další místa poskytovaného vzdělávání, případně nové nespádové základní školy

Ve školním roce 2020/2021 bylo ve Středočeském kraji podpořeno navýšení kapacit 19 nespádových základních škol, ve školním roce 2021/2022 bylo podpořeno navýšení kapacit 24 nespádových základních škol a v následujícím školním roce došlo k podpoře navýšení kapacit 15 nespádových základních škol.

Opatření B.1.3 Nové obory vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální a nové školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona

Ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023 nebyl do rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji zapsán nový obor vzdělání Základní škola speciální (79-01-B/01). Ve školním roce 2022/2023 byla zapsána jedna nová základní škola zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Opatření B.1.4 Podpora zajištění dostatečných kapacit základního vzdělávání v rámci dotačních titulů Středočeského kraje.

Od dubna 2021 mohly obce žádat o podporu ze Středočeského Fondu obnovy venkova 2021–2024 mj. na občanské vybavení, kam patří i stavby sloužící pro vzdělávání a výchovu. Ve školním roce 2020/2021 bylo podpořeno pět projektů týkajících se základních škol s celkovou dotací 4 959 904 Kč, ve školním roce 2021/2022 bylo podpořeno jedenáct projektů týkajících se základních škol s celkovou dotací 10 315 026 Kč a ve školním roce 2022/2023 byly podpořeny tři projekty týkající se se základních škol s celkovou dotací 2 414 000 Kč.

Pro rok 2022 byl vyhlášen program Středočeského Infrastrukturního fondu, z něhož je možné získat dotaci na snížení spolufinancování ve vazbě na dotaci z programů MŠMT, MF, MMR. Ve školním roce 2021/2022 byly poskytnuty dotace na pět projektů v celkové výši 17 373 648 Kč a ve školním roce 2022/2023 byly poskytnuty dotace na dva projekty ve výši 20 000 000 Kč.

V květnu 2023 byl vyhlášen program Středočeského Infrastrukturního fondu s novým tematickým zadáním „Podpora rozvoje základních škol – navýšení kapacity“ s příjmem žádostí o dotaci od 17. 7. 2023 do 28. 6. 2024. Ve školním roce 2022/2023 nebyly dotace poskytnuty.

B.2 Podporovat zkvalitnění základního vzdělávání**Opatření B.2.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol**

V rámci projektu IKAP II se pro pedagogické pracovníky základních škol uskutečnily exkurze (např. na téma „Řemesla“) a workshopy (např. na téma „Šikovné ruce“), probíhaly semináře na různá témata (např. „Hry při výuce matematiky“, „Jak efektivně vést diskuse v hodinách anglického jazyka“, „Realie anglicky mluvících zemí netradičně a už od začátečníků“ či „Jak pracovat s informacemi a vést žáka ke kritickému myšlení“). Dále byly například realizovány platformy pro pedagogické pracovníky, na kterých se pedagogové základních a středních škol zabývali tématy jako „Jak čtenářská gramotnost ovlivňuje odborné vzdělávání“, „Formativní hodnocení“, „Jak efektivně číst“ nebo „Investigativní žurnalistika“. Projekt rovněž podpořil síťování a sdílení dobré praxe pedagogů základních škol.

Vzdělávací institut Středočeského kraje připravil a realizoval řadu seminářů určených pro pedagogické pracovníky. Pro pedagogy ZŠ proběhl například seminář ke čtenářské gramotnosti a jejímu vlivu na rozvoj a podporu aktivního čtenářství žáků, seminář ke kooperativním aktivitám na prvním stupni

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

ZŠ, seminář k herním činnostem v matematice či seminář zaměřený na výuku anglického jazyka na prvním stupni základní školy.

Výzva „Šablony III“ pro mateřské školy a základní školy v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání byla vyhlášena v březnu 2020 a příjem žádostí byl ukončen v červnu 2021. Na základě výzvy podalo 11 krajských základních škol své projekty s žádostí o dotace v celkové výši 3 230 563 Kč. Realizace šablon byla možná do června 2023.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský byla 25. 5. 2022 vyhlášena výzva „Šablony pro MŠ a ZŠ I“ na podporu zjednodušených projektů šablon pro mateřské, základní a základní umělecké školy, školská zařízení pro zájmové vzdělávání a pro pedagogicko-psychologické poradny. Celkem 16 krajských základních škol podalo žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ.

Opatření B.2.2 Podpora polytechnického vzdělávání a digitálních kompetencí v základních školách včetně materiálního vybavení a vybavení digitálními technologiemi

Ve sledovaném období 2020–2023 byla v rámci projektu IKAP II pro žáky ZŠ připravena a uskutečněna řada kroužků (např. kroužek Řemeslo má zlaté dno), dále byly připraveny projektové dny, workshopy a řemeslné trhy. Uskutečnily se praktické exkurze a rovněž byly pro žáky ZŠ uspořádány soutěže v technických dovednostech. Středočeský kraj v červnu 2023 uvolnil na vytvoření podmínek pro zavádění inovativních metod do výuky 13 základních škol 7 941 944 Kč. Jednalo se například o akci Učebna polytechniky Základní školy, Městec Králové, Nám. Republiky 303 a o akci Zavádění digitálních a virtuálních technologií do výuky žáků se SVP Základní školy a Praktické školy, Český Brod, Žitomířská 1359.

Ve výzvě „Šablony III“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání podaly 4 krajské základní školy žádosti o dotace pro šablony zaměřené mimo jiné na využití informačních a komunikačních technologií (ICT) ve vzdělávání. Šablony bylo možné realizovat do června 2023.

Opatření B.2.3 Podpora propojování základních a středních škol formou spolupráce při zajištění polytechnické výuky

V rámci projektu IKAP II bylo podporováno propojování základních a středních škol formou spolupráce při zajištění polytechnické výuky. Například Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola Kladno připravila pro žáky ZŠ technický kroužek se zaměřením na stavbu a programování robotů a Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Neratovice uspořádala soutěž v technických dovednostech. Dále Střední odborné učiliště stavební Kolín připravilo na podporu polytechnického vzdělávání a motivace žáků ke studiu „Veletrh řemesel“ a také projektové dny se zaměřením na řemesla.

Opatření B.2.4 Metodická podpora a rozvoj kariérového poradenství na základních školách

V rámci projektu IKAP II v oblasti kariérového poradenství Vzdělávací institut Středočeského kraje uskutečnil workshopy, které měly za cíl přinést konkrétní metody, informace a nástroje pro práci a vlastní rozvoj kariérových poradců. V září 2021 proběhlo „Pracovní setkání poskytovatelů kariérového poradenství ve Středočeském kraji“, na kterém byly představeny příklady dobré praxe z oblasti kariérového poradenství. VISK zprostředkoval podporu pedagogickým pracovníkům a žákům. Na školách probíhaly skupinové a individuální konzultace se žáky, konzultace s kariérovými poradci a supervize poradců. Byly připraveny metodické materiály ke kariérovému poradenství, které byly zveřejněny na portále projektu IKAP II. V říjnu 2022 se v rámci projektu IKAP II uskutečnila konference ke kreativě, inovačním technologiím a kariérovému poradenství. Součástí konference byly i vzdělávací workshopy, realizovaly se odborné konzultace a supervize pro žáky a pedagogické

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

pracovníky. VISK uskutečnil pracovní setkání kariérových poradců a připravil další metodické materiály ke kariérovému poradenství, které byly zveřejněny na portále projektu IKAP II.

Vzdělávací institut Středočeského kraje realizoval další semináře a kurzy z oblasti kariérového poradenství, například se jednalo o seminář zaměřený na plánování a tvorbu kurzu skupinového kariérového poradenství na základní škole.

Ve výzvě „Šablony III“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání podaly 3 krajské základní školy žádosti o dotace pro šablony zaměřené mimo jiné na kariérové poradenství. Šablony bylo možné realizovat do června 2023.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský byla 25. 5. 2022 vyhlášena výzva „Šablony pro MŠ a ZŠ I“ na podporu zjednodušených projektů šablon pro mateřské, základní a základní umělecké školy, školská zařízení pro zájmové vzdělávání a pro pedagogicko-psychologické poradny. Jedna krajská základní škola podala žádost o šablonu zaměřenou na aktivitu Kariérový poradce ZŠ.

Opatření B.2.5 Podpora omezování vnější diferenciacce na základním stupni vzdělávání především omezováním masového odchodu žáků na osmiletá gymnázia

Navyšování počtu přijímaných žáků do 1. ročníků na víceletá gymnázia nebylo podporováno. Regulace přijímaných žáků (vždy pro následující školní rok) probíhá stanovením maximálního počtu tříd a žáků přijímaných do prvních ročníků. Tyto počty jsou neměnné. Třída je naplňována do počtu 30 žáků. Rada kraje schválila Usnesením č. 019-04/2013/RK ze dne 28. 1. 2013 paušální výjimku z nejvyššího počtu žáků ve třídě středních škol na počet 32.

Opatření B.2.6 Podpora mentoringu začínajících ředitelů základních škol

Ve školním roce 2020/2021 nedošlo ke změně na pozicích ředitelů základních škol zřizovaných Středočeským krajem, ve školním roce 2021/2022 došlo ke změně na pozicích ředitelů dvou základních škol zřizovaných Středočeským krajem a ve školním roce 2022/2023 došlo ke změně na pozici ředitele jedné základní školy zřizované Středočeským krajem. Mentoring tak byl ve sledovaném období realizován u tří nových ředitelů.

B.3 Podporovat rovný přístup k základnímu vzdělávání včetně nadaných žáků

Opatření B.3.1 Zpracování Školské inkluzivní koncepce kraje a její naplňování

Dokument Školská inkluzivní koncepce Středočeského kraje 2020–2023 byl zpracován a je zveřejněn na webových stránkách projektu Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje (<https://ikap.kr-stredocesky.cz/kap-i-a-kap-ii/kap-ii>). Postupně probíhalo jeho naplňování např. prostřednictvím kariérového poradenství, nabídky kurzů DVPP, projektu „Obědy do škol“ atd.

Opatření B.3.2 Podpora identifikace nadaných žáků a další práce s nimi

VISK připravil a v červnu 2021 realizoval webinář věnovaný vzdělávání nadaných žáků na základní škole, ve kterém byli účastníci mimo jiné seznámeni s charakteristickými projevy nadaných žáků a možnostmi jejich identifikace přímo ve škole. V rámci aktivit pro rozvoj nadaných žáků pořádala Střední průmyslová škola strojírenská a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kolín IV kroužek robotiky pro ZŠ. Dále se realizoval kroužek práce s grafickými programy a multimédií pro žáky ZŠ, kde byla setkání zaměřena např. na tvorbu multimediálních prezentací a prezentací vytvořených pomocí AI, práci s videem, kamerou, ovládáním dronu a bezpečnostními pravidly létání s dronem. Své znalosti a dovednosti mohli žáci uplatnit v soutěži Víceboj, kterou škola pořádala ve školním roce 2022/2023 celkem třikrát.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Opatření B.3.3 Odstraňování rozdílů v průběhu a podmínkách vzdělávání žáků ZŠ – projekt „Obědy do škol“**

Do projektu „Obědy do škol“ bylo ve školním roce 2020/2021 zapojeno 783 žáků základních škol. Celková dotace na jejich stravování činila 1 925 592 Kč. Žákům bylo poskytnuto 69 339 obědů. Ve školním roce 2021/2022 bylo do projektu zapojeno 899 žáků základních škol. Celková dotace na jejich stravování činila 3 675 521 Kč. Žákům bylo poskytnuto 126 219 obědů. Ve školním roce 2022/2023 se do tohoto projektu zapojilo 916 žáků základních škol, celková dotace na jejich stravování činila 4 251 198 Kč, přičemž žákům bylo poskytnuto 135 093 obědů. Největší podpora směřovala ve sledovaném období pokaždé do okresu Kladno.

Opatření B.3.4 Metodická podpora integrace žáků s odlišným mateřským jazykem a s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka

Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje dlouhodobě podporuje zapojování škol do rozvojových programů. Školy mohly podat žádost o dotaci v rámci výzev MŠMT na podporu aktivit integrace cizinců v regionálním školství. Ve školním roce 2020/2021 čerpaly školy dotaci z rozvojového programu MŠMT Podpora vzdělávání cizinců ve školách.

V souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině byla v roce 2023 (stejně tak jako v roce předchozím) vyhlášena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy podpůrná výzva Adaptační skupiny pro děti-cizince migrující z Ukrajiny 2023, jejímž smyslem bylo usnadnit adaptaci ukrajinských dětí a žáků na nové podmínky a podpořit jejich integraci do české společnosti a vzdělávacího systému. V rámci této výzvy bylo ve Středočeském kraji podpořeno osm subjektů, které v souhrnné výši obdržely částku 6 360 000 Kč (z toho byly dvě školy zřizované obcemi – 2 100 000 Kč a šest městem nebo obcí – 4 260 000 Kč).

Opatření B.3.5 Podpora zřizování přípravných tříd při základních školách

V souladu s udělenými souhlasy Odboru školství Krajského úřadu Středočeského kraje bylo ve školním roce 2020/2021 zřízeno celkem 43 přípravných tříd při 37 základních školách, ve školním roce 2021/2022 celkem 55 přípravných tříd při 46 základních školách a ve školním roce 2022/2023 se jednalo o 66 přípravných tříd při 55 základních školách.

Opatření B.3.6 Podpora bezbariérovosti základních škol

Ve sledovaném období mohly obce žádat o dotaci ze Středočeského Fondu obnovy venkova 2021–2024 mj. na občanské vybavení, kam patří i stavby sloužící pro vzdělávání a výchovu. Podpořen byl projekt Umístění šikmé zvedací plošiny k budově ZŠ a MŠ Líšnice.

Střední vzdělávání**Cíl: C. Dostupné a kvalitní střední vzdělávání****C.1 Podporovat zajištění dostupnosti škol a vyučovaných oborů v návaznosti na potřeby trhu práce a v souladu s demografickým vývojem****Opatření C.1.1 Zápis nových středních škol a nových míst poskytovaného vzdělávání**

V průběhu školního roku 2020/2021 byly do rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji zapsány dvě soukromé střední školy, které zahájily činnost k 1. 9. 2021. Jednalo se o organizace Základní škola a gymnázium Navis (Světice) a U2B | multimediální střední škola (Smečno). Ve školním roce 2021/2022 nebyla do rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji zapsána nová střední škola. V průběhu školního roku 2022/2023 byla do rejstříku škol a školských zařízení

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

ve Středočeském kraji zapsána soukromá střední škola. Jednalo se o organizaci Digital Academy – Obchodní akademie, s.r.o. (Kutná Hora), která zahájila činnost k 1. 9. 2023.

Opatření C.1.2 Navyšování kapacit středních škol

Navýšení kapacity středních škol bylo do rejstříku škol a školských zařízení zapisováno pouze ve výjimečných a odůvodněných případech.

Ve školním roce 2020/2021 byla s účinností od školního roku 2021/2022 zvýšena kapacita u dvou středních škol z důvodu sloučení středních škol (Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Kladno, náměstí Edvarda Beneše 2353; Střední škola a Základní škola Jesenice, příspěvková organizace) a dále u jedné střední školy z důvodu zrušení vyšší odborné školy u této organizace (Hotelová škola Poděbrady, příspěvková organizace).

Ve školním roce 2021/2022 byla s účinností od školního roku 2022/2023 zvýšena kapacita u dvou středních škol z důvodu sloučení středních škol (Gymnázium, Příbram, Legionářů 402; Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Neratovice, Školní 664), dále byla zvýšena kapacita střední školy u organizace Dětský domov, Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Nymburk, příspěvková organizace a u organizace Akademie SOUVIN, střední škola.

Ve školním roce 2022/2023 byla s účinností od školního roku 2023/2024 zvýšena kapacita u sedmi středních škol (Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola, Benešov, Mendelova 131, Střední průmyslová škola strojírenská a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kolín IV, Heverova 191, Boleslavská soukromá střední odborná škola a Gymnázium, s.r.o., Střední zemědělská škola, Rakovník, Pražská 1222, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Kladno, Havířská 1141, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Mladá Boleslav, B. Němcové 482 a Střední odborná škola stavební a Střední odborné učiliště stavební, Kolín II, Pražská 112).

Opatření C.1.3 Zápis nových oborů vzdělání, navyšování kapacit stávajících oborů vzdělání

Žádosti organizací o zápis nových oborů vzdělání nebo o navýšení kapacit stávajících oborů vzdělání byly Odborem školství Krajského úřadu Středočeského kraje pečlivě zhodnoceny v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2020–2024 a dále s ohledem na aktuální situaci ve Středočeském kraji.

Ve školním roce 2020/2021 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno s účinností od 1. 9. 2021 celkem 10 nových oborů vzdělání, z toho bylo nově zapsáno 9 oborů u 7 středních škol soukromých a 1 obor u střední školy zřizované Středočeským krajem. Ve školním roce 2021/2022 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno s účinností od 1. 9. 2022 celkem 5 nových oborů vzdělání, z toho byly nově zapsány 4 obory u 2 středních škol soukromých a 1 obor u střední školy zřizované Středočeským krajem. Ve školním roce 2022/2023 (s datem zahájení účinnosti v průběhu školního roku nebo od 1. 9. 2023) bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno celkem 11 nových oborů vzdělání na 8 středních školách, z toho bylo nově zapsáno 10 oborů vzdělání na středních školách zřizovaných Středočeským krajem a 1 nový obor na soukromé střední škole.

Opatření C.1.4 Optimalizace a inovace oborové struktury středních škol na území kraje

Oborová optimalizace probíhá ve spolupráci s NPI a MŠMT. Na úrovni okresů byla k optimalizaci oborové struktury uspořádána setkání s řediteli středních škol, na jejichž základě ředitelé zpracovali svůj návrh na úpravu struktury oborů. Návrh byl v širším kontextu posouzen Odborem školství mj. i s ohledem na plánovanou revizi rámcových vzdělávacích programů, která má oproti předpokladu

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

zpoždění. První úpravy oborové struktury se projeví v nabídce oborů pro přijímací řízení na jaře 2024, tj. pro školní rok 2024/2025.

Opatření C.1.5 Optimalizace středních škol zřizovaných Středočeským krajem

První etapa optimalizace byla schválena na zasedání Zastupitelstva Středočeského kraje dne 29. 3. 2021. Jednalo se o sloučení Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Stanislava Kubra Středokluky se Střední odbornou školou a Středním odborným učilištěm, Kladno, náměstí Edvarda Beneše 2353 a Integrované střední školy, Jesenice, Žatecká 1 se Základní školou a Praktickou školou Jesenice, příspěvkovou organizací s účinností od 1. 9. 2021.

Ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 optimalizace středních škol zřizovaných Středočeským krajem pokračovala. Na zasedání Zastupitelstva Středočeského kraje dne 29. 11. 2021 bylo schváleno sloučení Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Kralupy nad Vltavou, Cesta brigádníků 693 se Střední odbornou školou a Středním odborným učilištěm, Neratovice, Školní 664 s účinností od 1. 9. 2022. Dále bylo schváleno s účinností od 1. 9. 2022 sloučení Gymnázia pod Svatou Horou, Příbram II, Balbínova 328 s Gymnáziem, Příbram, Legionářů 402.

C.2 Podporovat zkvalitnění středního vzdělávání**Opatření C.2.1 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů**

V rámci projektu IKAP II je podporována spolupráce středních škol se zaměstnavateli – odborné exkurze a stáže u zaměstnavatelů, workshopy a semináře odborníků z praxe atd. Ve školním roce 2020/2021 Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola Benešov zrealizovala dva workshopy pro žáky s odborníky z praxe. Ve školním roce 2021/2022 se odborných exkurzí u zaměstnavatelů účastnili žáci Středního odborného učiliště Hubálov ve firmě PEKASS a.s., žáci Vyšší odborné školy, Střední průmyslové školy a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Kutná Hora ve firmě MCAE Systems s.r.o. a žáci České zahradnické akademie Mělník ve firmě Školky – Montano, spol. s r.o. Ve školním roce 2022/2023 se například odborných exkurzí účastnili žáci oboru vzdělání Pekař Střední školy obchodní Kolín ve firmě Merhautovo pekařství s.r.o., žáci oboru vzdělání Strojírenství Vyšší odborné školy, Střední průmyslové školy a Obchodní akademie Čáslav ve společnosti NYMWAG CS a.s. a žáci oboru vzdělání Agropodnikání Vyšší odborné školy a Střední zemědělské školy Benešov na statku Dvůr Seletice

Celkem 52 krajských středních škol mělo ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené mimo jiné na spolupráci škol a zaměstnavatelů (např. zapojení odborníka z praxe do výuky). Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ podalo celkem 37 krajských středních škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele SŠ.

Opatření C.2.2 Podpora zavádění inovací do výuky

Projekt IKAP II například pomohl k široké modernizaci gastronomického vybavení Střední odborné školy a Středního odborného učiliště Horky nad Jizerou, k pořízení učebny 3D technologií na Střední průmyslové škole strojirenské a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Kolín a k modernizaci Vyšší odborné školy, Střední průmyslové školy a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky Kutná Hora vybudováním či zrekonstruováním učeben a výukových prostor (laboratoř robotiky, multimediální učebna pro výuku jazyků, informačních technologií a multimédií, laboratoř virtuální reality, přednášková aula atd.). Specializované počítačové učebny si díky zapojení do projektu IKAP II

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

vybavili na Střední průmyslové škole strojírenské a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Kolín a Vyšší odborné škole a Střední zemědělské škole Benešov. Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Neratovice, Obchodní akademie Dr. Edvarda Beneše Slaný, Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola Kladno si díky projektu pořídily vybavení dílen, laboratoří a učeben. Gymnázium a Střední odborná škola pedagogická, Čáslav, si v rámci projektu vybavily specializované počítačové učebny a doplnily vybavení laboratoří chemie, biologie i fyziky. Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Kladno, si vybavila strojní i elektro dílnu a laboratoř ATE. Dále se v rámci projektu IKAP II uskutečnily kurzy a semináře z různých oblastí určené pro pedagogické pracovníky.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ podalo celkem 77 krajských středních škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ.

Středočeský kraj v září 2021 uvolnil na vytvoření podmínek pro zavádění inovativních metod do výuky 78 440 715 Kč. Jednalo se například o akci Inovativní metody ve výuce ICT a matematiky Střední zdravotnické školy Beroun, Mládeže 1102 a o akci Modernizace vybavení odborných učeben pro výuku technologie přípravy pokrmů Hotelové školy Poděbrady, příspěvkové organizace. Dále školy pořizovaly např. robotické stavebnice, vybavení specializovaných laboratoří, software pro odbornou výuku. V říjnu 2022 Středočeský kraj uvolnil na vytvoření podmínek pro zavádění inovativních metod do výuky 53 středních škol 95 766 997 Kč. Jednalo se například o akci Inovace ve výuce přírodovědných předmětů – virtuální učebna anatomie, experimentální sady pro projektové vyučování Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Nymburk a o akci Geekova digilaboratoř v pedagogické praxi Gymnázia a Střední odborné školy pedagogické, Čáslav. V květnu 2023 dále na vytvoření podmínek pro zavádění inovativních metod do výuky 34 středních škol uvolnil Středočeský kraj částku 80 808 733 Kč. Jednalo se například o akci Vybudování ateliéru návrhové tvorby pro studijní obor Oděvní design Střední školy designu Lysá nad Labem, příspěvkové organizace nebo o akci Language PC Laboratory Gymnázia Joachima Barranda, Beroun.

Opatření C.2.3 Podpora polytechnického vzdělávání

V rámci projektu IKAP II se například podařilo na Gymnázium a Střední odborné škole pedagogické Čáslav rozšířit sadu pro virtuální realitu, na Střední průmyslové škole strojírenské a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Kolín a Vyšší odborné škole a Střední zemědělské škole Benešov byly vybaveny specializované počítačové učebny a Střední průmyslová škola strojírenská a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Kolín pořídila učebnu 3D technologií. Díky účasti v projektu IKAP II byly dále například na Vyšší odborné škole, Střední průmyslové škole a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Kutná Hora vybudovány a zrekonstruovány výukové prostory (laboratoř robotiky, multimediální učebna a laboratoř virtuální reality). Dále si školy s přispěním prostředků z projektu IKAP II vybavovaly dílny, laboratoře či specializované učebny.

V rámci programu Ministerstva zemědělství „Centra odborné přípravy“ byly ve sledovaném období podporovány 4 střední školy ve Středočeském kraji, které měly možnost požádat o dotaci na nákup učebních pomůcek. Jednalo se o Střední zemědělskou školu a Střední odbornou školu Poděbrady, Českou zahradnickou akademii Mělník, Vyšší odbornou školu a Střední zemědělskou školu Benešov a Střední odborné učiliště Hubálov. Školy pořídily například zemědělský traktor s úpravou pro výuku autoškoly, trenážer na autoškolu, rozmetadlo průmyslových hnojiv, soubor mechanizace pro zahradnické práce, malotraktor s kabinou, mulčovací sekačku, návěs a přepravník balíků a celou řadu dalšího vybavení a přístrojů pro výuku.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Opatření C.2.4 Podpora rozvoje čtenářské, matematické, cizojazyčné a digitální gramotnosti**

Rozvoj čtenářské, digitální, jazykové a matematické gramotnosti je jednou z klíčových aktivit projektu IKAP II. V rámci čtenářské gramotnosti byly realizovány například čtenářské dílny a besedy se zajímavými osobnostmi, k digitální gramotnosti probíhaly workshopy na téma virtuální reality a kroužky robotiky, v rámci jazykové gramotnosti se uskutečnily výjezdy pedagogů se žáky zaměřené na rozvoj kompetencí pedagogů ve výukových strategiích cizích jazyků a kurzy věnované metodě obsahově a jazykově integrovaného vyučování (CLIL). K matematické gramotnosti probíhala síťování pedagogů a setkávání kroužku „Matematika netradičně“. V rámci projektu IKAP II byl rovněž Vyšší odbornou školou a Střední zemědělskou školou Benešov zrealizován Evropský den jazyků pro žáky ZŠ, dále škola pro žáky ZŠ založená na principu příměstského tábora a přes 50 odpoledních jazykových škol.

Celkem 65 krajských středních škol mělo ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené mimo jiné na vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ podalo celkem 87 krajských středních škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ.

Podporováno je rovněž zapojení škol do programu Erasmus+, v jehož rámci jsou projekty zaměřeny zejména na mezinárodní spolupráci škol a mobilitu žáků a pedagogických pracovníků.

Opatření C.2.5 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků středních škol

V rámci projektu IKAP II proběhla řada akcí zaměřená na podporu vzdělávání pedagogických pracovníků. Pro pedagogy středních škol se například uskutečnily semináře na téma využití médií při výuce cizích jazyků nebo na práci s žáky v dílnách čtení, workshopy na různá témata (např. virtuální realita) a také se uskutečňovalo síťování pedagogů.

Vzdělávací institut Středočeského kraje rovněž realizoval řadu seminářů a kurzů z různých oblastí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Jednalo se například o seminář zaměřený na využití animačních programů ve výuce, o seminář zaměřený na filmové adaptace literárních děl ve výuce literatury, seminář na téma projektové výuky a její realizace, nebo o vzdělávací akci „Digitální gramotnost bezpečně“, která pedagogům ZŠ a SŠ nabídla různé oblasti v digitálním prostředí, v nichž si mohli zlepšit své dovednosti.

Celkem 65 krajských středních škol mělo ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené mimo jiné na vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ podalo celkem 87 krajských středních škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ.

Opatření C.2.6 Podpora kariérového poradenství

V rámci projektu IKAP II uskutečnil Vzdělávací institut Středočeského kraje workshopy zaměřené na kariérové poradenství, pracovní setkání kariérových poradců, na kterém byly představeny příklady dobré praxe z dané oblasti, dále realizoval odborné konzultace pro pedagogy a žáky a připravil metodické materiály ke kariérovému poradenství, které byly zveřejněny na portále projektu IKAP II. Dále se například uskutečnila konference ke kreativě, inovačním technologiím a kariérovému

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

poradenství, jejíž součástí byly i vzdělávací workshopy. V rámci Centra kariérového poradenství pořádal VISK workshopy pro pedagogické pracovníky a rovněž supervize.

Celkem 38 krajských středních škol mělo ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené mimo jiné na personální podporu – školní kariérový poradce. Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ podalo celkem 52 krajských středních škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Kariérový poradce SŠ.

Opatření C.2.7 Podpora snížení předčasných odchodů ze vzdělávání

Významná část projektu IKAP II je zaměřena na rozvoj gramotností a aktivit vedoucích k vytvoření podpůrných a motivačních sítí pro žáky ohrožené školním neúspěchem s cílem prevence předčasného ukončení vzdělávání. V rámci projektu IKAP II se do aktivity doučování žáků ohrožených školním neúspěchem zapojila např. Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Mladá Boleslav či Střední lesnická škola a Střední odborné učiliště Křivoklát. V oblasti kariérového poradenství VISK uskutečnil workshopy, pracovní setkání kariérových poradců, zrealizoval odborné konzultace pro pedagogy a žáky a připravil metodické materiály ke kariérovému poradenství, které byly zveřejněny na portále projektu IKAP II.

Celkem 58 krajských středních škol mělo ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené mimo jiné na doučování žáků SŠ ohrožených školním neúspěchem. Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

Opatření C.2.8 Podpora zavádění systémů vnitřní evaluace škol včetně propojování externího a vlastního hodnocení s využitím kritérií vycházejících z modelu kvalitní školy

VISK ve spolupráci s Odborem školství Krajského úřadu Středočeského kraje na jaře 2021 zahájil čtyřletý celokrajový Projekt podpory kvality vzdělávání, jehož součástí je široký komplex opatření směřujících ke zvýšení kvality vzdělávání na středních školách zřizovaných Středočeským krajem.

V první etapě projektu byla provedena analýza provádění autoevaluace na středních školách a zřízena pracovní skupina ředitelů ze třech skupin škol (skupina gymnázií, skupina středních odborných škol a skupina středních odborných učilišť), jejímž úkolem bylo nejen vyhodnotit výsledky analýzy, ale především navrhnout jednotnou strukturu autoevaluace a vybrat vhodné nástroje, ze kterých budou moci střední školy volně vybírat nejvhodnější nástroje pro konkrétní druh a typ školy. Pracovní skupina zároveň formuluje a navrhuje postupy pro hodnocení zřizovatelem.

Pokračovaly aktivity VISK v oblasti tzv. středního článku podpory regionálního školství. Středočeský kraj prostřednictvím VISK a jeho aktivit plnil v této oblasti řadu úkolů dle priorit stanovených programovým prohlášením Rady kraje, které směřovaly ke zlepšení podmínek pro vzdělávání a ke zvýšení kvality vzdělávání jako takového. Jednotlivé aktivity, které jsou součástí interního Projektu podpory kvality vzdělávání, se postupně protínají a doplňují. Ve sledovaném období se tak podařilo dále prohloubit naplňování role VISK v regionálním školství definované § 115 školského zákona. Nosnými aktivitami v oblasti středního článku podpory byly zejména aktivity v oblasti sjednocení pravidel autoevaluace školy na základě doporučených postupů a metodik, zásady a implementace pravidel formativního hodnocení, vypracování, implementace a technické zabezpečení systému hodnocení ředitelů škol a školských zařízení apod.

Od školního roku 2021/2022 byla autoevaluace zapracována do struktury výroční zprávy pro střední školy zřizované Středočeským krajem.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Opatření C.2.9 Podpora projektové činnosti středních škol zřizovaných Středočeským krajem**

Střední školy zřizované Středočeským krajem jsou podporovány při čerpání finančních prostředků z Evropské unie a národních zdrojů, a to poskytováním metodické pomoci při zpracování projektových záměrů, zabezpečováním spolufinancování a předfinancování projektů z rozpočtu zřizovatele, zajišťováním souhlasu zřizovatele s realizací projektů a spoluprací při přípravě podkladů k vyhlášení veřejných zakázek.

V rámci Integrovaného regionálního operačního programu bylo ve školním roce 2020/2021 Radou Středočeského kraje schváleno 11 projektových záměrů středních škol zřizovaných Středočeským krajem včetně financování projektové přípravy, u kterých se předpokládalo předložení do Integrovaného regionálního operačního programu v letech 2021–2027. Projektové záměry s celkovými náklady 274 484 887 Kč byly zaměřeny na zkvalitnění podmínek pro odbornou výuku. Úspěšně byl ukončen například projekt Odborného učiliště, Praktické školy, Základní školy a Mateřské školy Příbram IV, příspěvkové organizace „Odborné terapeutické učebny“ s celkovými náklady ve výši 3 439 392 Kč, z toho dotace činila 2 988 169 Kč a spolufinancování z rozpočtu Středočeského kraje bylo ve výši 451 223 Kč. Ve školním roce 2021/2022 byl úspěšně ukončen projekt Středního odborného učiliště a Praktické školy, Kladno-Vrapice, příspěvkové organizace „Modernizace a rozšíření prostor SPC Kladno-Vrapice“ s celkovými náklady ve výši 15 265 875 Kč, které byly pokryty dotací ve výši 11 030 404 Kč a spolufinancováním z rozpočtu Středočeského kraje ve výši 4 235 471 Kč. Ve školním roce 2022/2023 pokračovala v rámci Integrovaného regionálního operačního programu realizace 11 projektů s celkovými náklady ve výši 277 711 172 Kč, které byly pokryty dotací ve výši 243 111 149 Kč a spolufinancováním z rozpočtu Středočeského kraje ve výši 34 600 013 Kč.

V rámci Integrované teritoriální investice Pražské metropolitní oblasti se ve školním roce 2020/2021 podařilo úspěšně dokončit projekt „SOŠ a SOU, Kladno, Dubská – rozvoj infrastruktury pro výuku technických oborů“ Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Kladno, Dubská a projekt „Centrum vzdělávání klempířů“ Střední školy služeb a řemesel, Stochov, J. Šípka 187. Celkové náklady těchto projektů činily 79 682 754 Kč. Byly pokryty dotací ve výši 69 266 066 Kč a spolufinancováním z rozpočtu Středočeského kraje ve výši 10 416 688 Kč. Ve školním roce 2021/2022 se podařilo úspěšně dokončit a finančně vypořádat projekt „ISŠT Mělník – učebny pohonů, jejich ovládání a využití v obráběcích strojích“ Integrované střední školy technické Mělník, příspěvkové organizace a projekt „Technická inovace výuky“ Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Beroun-Hlinky, Okružní 1404. Celkové náklady uvedených projektů byly 32 117 169 Kč, z toho 27 337 409 Kč bylo pokryto dotací a 4 779 760 Kč bylo spolufinancováno z rozpočtu Středočeského kraje a těchto škol.

V rámci Integrovaných projektů komunitně vedeného místního rozvoje se ve školním roce 2020/2021 úspěšně podařilo dokončit čtyři projekty. Jednalo se o projekty Integrované střední školy technické Mělník, příspěvkové organizace „Vybudování moderních výukových prostor v ISŠT Mělník“, Středního odborného učiliště, Hluboš 178 „SOU Hluboš – moderní odborné pracoviště“, Střední školy služeb a řemesel, Stochov, J. Šípka 187 „Instalatér ze Stochova pro praxi připraven“ a Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Horky nad Jizerou 35 „Vybudování odborné učebny se zázemím ve školním zahradnictví SOŠ a SOU Horky nad Jizerou“ s celkovými náklady 10 222 626 Kč, které byly pokryty dotací ve výši 9 228 859 Kč a spolufinancováním z rozpočtu Středočeského kraje ve výši 993 768 Kč. Ve školním roce 2021/2022 se podařilo úspěšně zrealizovat projekty Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Dubno „Modernizace praktické výuky auto oborů“, Střední průmyslové školy stavební, Mělník, Českobratrská 386 „Modernizace učeben SPŠS Mělník“ a Gymnázia Jana Palacha, Mělník, Pod Vrchem 3421 „Škola pro budoucnost“. Celkové náklady těchto tří projektů činily

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

4 935 463 Kč, z toho 4 651 441 Kč bylo pokryto dotací a 284 022 Kč bylo spolufinancováno z rozpočtu Středočeského kraje a u jednoho projektu také danou školou.

V rámci Operačního programu Životní prostředí byly ve školním roce 2020/2021 předloženy dvě žádosti o dotaci na snížení energetické náročnosti budovy střední školy. Ve školním roce 2021/2022 se podařilo úspěšně dokončit a finančně vypořádat čtyři projekty s celkovými náklady 161 869 694 Kč, které byly pokryty dotací ve výši 42 807 467 Kč a spolufinancováním z rozpočtu Středočeského kraje ve výši 119 062 227 Kč. V období školního roku 2022/2023 probíhala realizace projektů Gymnázia Dr. Josefa Pekaře, Mladá Boleslav, Palackého 211, Integrované střední školy technické Mělník, příspěvkové organizace a Střední průmyslové školy, Mladá Boleslav, Havlíčkova 456 s celkovými náklady ve výši 404 973 201 Kč, které byly pokryty dotací ve výši 90 032 196 Kč a spolufinancováním 302 932 887 Kč.

Ve školním roce 2020/2021 podaly střední školy žádosti o dotace do programu Centra odborné přípravy s celkovými náklady 7 309 602 Kč, které byly pokryty dotací ve výši 6 534 642 Kč a spolufinancováním z rozpočtu Středočeského kraje ve výši 726 071 Kč. Ve školním roce 2021/2022 podávaly školy žádosti o dotace do programu Centra odborné přípravy s celkovými náklady 7 501 111 Kč, z toho byla dotace ve výši 6 662 000 Kč, spolufinancování z rozpočtu Středočeského kraje bylo ve výši 740 222 Kč a 98 889 Kč spolufinancovalo Střední odborné učiliště, Hubálov 17 ze svého Fondu investic. Ve školním roce 2022/2023 pak školy předložily žádosti o dotace do programu Centra odborné přípravy s celkovými náklady 7 161 110 Kč, z toho byla dotace ve výši 6 292 999 Kč, spolufinancování z rozpočtu Středočeského kraje bylo ve výši 699 222 Kč a 168 889 Kč spolufinancovalo Střední odborné učiliště, Hubálov 17 ze svého Fondu investic.

V rámci programu Erasmus+ ve školním roce 2020/2021 šest krajských škol požádalo o grant na realizaci svých mezinárodních projektů v následujících letech. Celkový rozpočet projektů byl 12 043 589 Kč a Středočeský kraj zajistil školám finanční pomoc v celkové výši 2 408 718 Kč na předfinancování zádržného. Ve školním roce 2021/2022 předložilo žádost o grant na realizaci mezinárodních projektů v následujících letech 11 krajských škol. Celkový rozpočet projektů činil 23 290 115 Kč a Středočeský kraj zajistil školám finanční pomoc v celkové výši 4 658 023 Kč na předfinancování zádržného. Také ve školním roce 2022/2023 se krajské školy zapojily do programu Erasmus+. Žádost o grant na realizaci svých mezinárodních projektů předložilo 21 příspěvkových organizací vykonávajících činnost střední školy. Celkový rozpočet 21 projektů činil 48 628 567 Kč a Středočeský kraj zajistil školám finanční pomoc na předfinancování zádržného v celkové výši 9 725 714 Kč.

Opatření C.2.10 Podpora mentoringu začínajících ředitelů středních škol

Ve školním roce 2020/2021 došlo ke změně ředitelů ve dvou středních školách zřizovaných Středočeským krajem, ve školním roce 2021/2022 došlo ke změně ředitelů ve třech středních školách zřizovaných Středočeským krajem a ve školním roce 2022/2023 došlo ke změně ředitelů v sedmi středních školách zřizovaných Středočeským krajem. Mentoring byl realizován u všech těchto dvanácti nových ředitelů.

C.3 Podporovat zájem žáků o vzdělávání ve vybraných oborech**Opatření C.3.1 Stipendijní program pro žáky vybraných oborů**

Ve školním roce 2020/2021 pokračovala realizace „Stipendijního programu pro žáky vybraných oborů“ do 30. 6. 2021. Rada Středočeského kraje schválila Usnesením č. 058-05/2021/RK ze dne 4. 2. 2021 zrušení „Stipendijního programu pro žáky vybraných oborů vzdělání“ ke dni 30. 6. 2021. Stipendijní program byl transformován na „Základní rámec pravidel pro využívání prostředků pro podporované

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

obory vzdělání ve středních školách zřizovaných Středočeským krajem“, který schválila Rada Středočeského kraje 27. 5. 2021.

Pro školní rok 2022/2023 byl upraven „Základní rámec pravidel pro využívání prostředků pro podporované obory vzdělání ve středních školách zřizovaných Středočeským krajem“. Ve spolupráci s Krajskou hospodářskou komorou Střední Čechy a Národním pedagogickým institutem České republiky byl aktualizován seznam podporovaných oborů vzdělání.

Ve školním roce 2022/2023 činil celkový objem rozdělovaných prostředků 13 mil. Kč. Prostředky byly rozděleny mezi střední školy poměrem podle počtu žáků v podporovaných oborech. Prostředky bylo možné použít na pořízení nezbytného vybavení pro žáky denního studia (max. 30 % přidělených prostředků), materiální motivaci žáků denního studia (max. 30 % přidělených prostředků) a zlepšení didaktického vybavení pro výuku vybraných podporovaných oborů. Další 3 mil. byly určeny pro obor vzdělání Praktická sestra, které byly rozděleny mezi školami s tímto oborem dle počtu žáků a poskytnuty jinou formou

C.4 Podporovat rovný přístup ke střednímu vzdělávání včetně nadaných žáků

Opatření C.4.1 Zpracování Školské inkluzivní koncepce kraje a její naplňování

Dokument Školská inkluzivní koncepce Středočeského kraje 2020–2023 byl zpracován a je zveřejněn na webových stránkách projektu Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje (<https://ikap.kr-stredocesky.cz/kap-i-a-kap-ii/kap-ii>). Postupně probíhalo jeho naplňování např. prostřednictvím kroužků pro nadané žáky SŠ, kariérového poradenství či doučování žáků ohrožených školním neúspěchem.

Opatření C.4.2 Podpora identifikace nadaných žáků a další práce s nimi

V projektu IKAP II v rámci aktivit pro rozvoj nadaných žáků probíhal například na Střední průmyslové škole strojírenské a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Kolín a na Gymnáziu Václava Beneše Třebízského Slaný kroužek robotiky. Dalším příkladem je Gymnázium Hostivice, příspěvková organizace, která vede úspěšný kroužek „Drumbeny“. Výsledky své práce v tomto kroužku žáci prezentovali též na konferenci ke kreativě, inovačním technologiím a kariérovému poradenství (říjen 2022).

Celkem 65 krajských středních škol mělo ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené mimo jiné na vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ podalo celkem 87 krajských středních škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ.

Opatření C.4.3 Podpora bezbariérovosti středních škol

Ve školním roce 2020/2021 byl v rámci Integrované teritoriální investice Pražské metropolitní oblasti ve vazbě na výzvu IROP č. 66 „Infrastruktura pro vzdělávání – integrované projekty ITI“ úspěšně dokončen projekt Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Kladno, Dubská „SOŠ a SOU, Kladno, Dubská – rozvoj infrastruktury pro výuku technických oborů“. V tomto projektu byl mimo jiné vybudován bezbariérový přístup do budovy školy, a to zajištěním pojízdné plošiny, rampy a výtahu.

Ve školním roce 2021/2022 se podařilo úspěšně dokončit projekt Integrované střední školy technické, Mělník, K Učilišti 2566 „ISŠT Mělník – učebny pohonů, jejich ovládání a využití v obráběcích strojích“ v rámci Integrované teritoriální investice Pražské metropolitní oblasti, ve kterém byly mimo jiné

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

provedeny úpravy pro zajištění bezbariérovosti objektu. V rámci Integrovaného regionálního operačního programu byl úspěšně ukončen projekt Středního odborného učiliště a Praktické školy, Kladno-Vrapice, příspěvkové organizace „Modernizace a rozšíření prostor SPC Kladno-Vrapice“, ve kterém byl mimo jiné vybudován bezbariérový vstup s výtahem.

V rámci realizace projektů středních škol do Integrovaného regionálního operačního programu je bezbariérovost řešena pomocí schodolezu, schodišťové plošiny či zřízením výtahu.

Vyšší odborné vzdělávání**D. Dostupné a kvalitní vyšší odborné vzdělávání****D.1 Podporovat zajištění dostupnosti vyšších odborných škol a vyučovaných oborů v návaznosti na potřeby trhu práce a v souladu s demografickým vývojem****Opatření D.1.1 Vznik nových vyšších odborných škol, navýšení kapacit stávajících vyšších odborných škol nebo další místo poskytovaného vzdělávání**

Ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023 nedošlo k zápisu nové vyšší odborné školy do rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji a kapacita stávajících vyšších odborných škol nebyla navýšena.

Opatření D.1.2 Obory vyššího odborného vzdělání s unikátním obsahem nebo obory VOŠ jedinečné v rámci ČR

Do rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji nebyl v období od školního roku 2020/2021–2022/2023 zapsán obor vzdělání vyšší odborné školy s unikátním obsahem.

Na Vyšší odborné škole a Střední zemědělské škole, Benešov, Mendelova 131 byl s účinností od 1. 9. 2021 zapsán obor vzdělání Veterinární asistent, který tato škola poskytuje jako jediná v rámci ČR.

Opatření D.1.3 Optimalizace kapacity oborů vzdělání vyššího odborného vzdělávání a inovace nabídky vzdělávacích programů

Nabídka oborů vzdělání vyšších odborných škol zřizovaných Středočeským krajem byla průběžně optimalizována a inovována. S účinností k 1. 9. 2021 bylo rozhodnuto o zrušení dvou vyšších odborných škol zřizovaných Středočeským krajem. Tyto dvě vyšší odborné školy byly součástí organizací Hotelová škola Poděbrady, příspěvková organizace a Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Mladá Boleslav, příspěvková organizace. S účinností od 1. 9. 2023 bylo rozhodnuto o snížení kapacity vyšší odborné školy, která je součástí organizace Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Mladá Boleslav, B. Němcové 482.

V průběhu školního roku 2022/2023 bylo rozhodnuto s účinností od 1. 9. 2023 o výmazu oboru vzdělání Diplomovaná dětská sestra a snížení kapacity vyšší odborné školy, která je součástí organizace Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Mladá Boleslav, B. Němcové 482. Obor vzdělání Diplomovaná dětská sestra byl rovněž vymazán u organizace Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Kladno, Havířská 1141. Důvodem pro výmaz těchto oborů bylo, že vzdělání v nich na těchto VOŠ v posledních letech nebylo poskytováno.

D.2 Podporovat zkvalitnění vyššího odborného vzdělávání**Opatření D.2.1 Podpora zavádění inovací do výuky**

VISK připravil a realizoval semináře a kurzy z různých oblastí určené i pro pedagogické pracovníky vyšších odborných škol. Jednalo se například o kurz věnující se grafickému programu SketchUp, kurz

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

zaměřený na základy práce s bitmapovou grafikou prostřednictvím programu GIMP a o seminář zaměřený na gradované úlohy a testy v matematice.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ podalo celkem 6 krajských vyšších odborných škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Inovativní vzdělávání studentů ve VOŠ.

Opatření D.2.2 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vyšších odborných škol

VISK připravil a realizoval semináře a kurzy z různých oblastí určené i pro pedagogické pracovníky vyšších odborných škol. Jednalo se například o kurzy anglického jazyka, seminář věnující se vybraným dílům současné světové literatury a o seminář zaměřený na gradované úlohy a gradované testy v matematice.

Celkem 7 krajských vyšších odborných škol mělo ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené na vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ podalo celkem 8 krajských vyšších odborných škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ.

Opatření D.2.3 Podpora kariérového poradenství

V rámci projektu IKAP II v oblasti kariérového poradenství Vzdělávací institut Středočeského kraje uskutečnil workshopy zaměřené na kariérové poradenství, pracovní setkání kariérových poradců, zrealizoval odborné konzultace pro pedagogy a žáky a připravil metodické materiály ke kariérovému poradenství, které byly zveřejněny na portále projektu IKAP II. Dále se například uskutečnila konference ke kreativité, inovačním technologiím a kariérovému poradenství, jejíž součástí byly i vzdělávací workshopy.

Celkem 2 krajské vyšší odborné školy měly ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené na personální podporu – školní kariérový poradce. Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

Opatření D.2.4 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů

V projektu IKAP II je podporována spolupráce škol se zaměstnavateli – odborné exkurze a stáže u zaměstnavatelů, workshopy a semináře odborníků z praxe atd. Například na Vyšší odborné škole a Střední zemědělské škole Benešov se ve školním roce 2021/2022 uskutečnily dva workshopy s odborníkem z praxe zaměřené na technické kreslení. Ve školním roce 2022/2023 Středočeský kraj pořádal přes 10 praktických exkurzí do regionálních podniků a firem, kde si žáci ZŠ osvojili nové dovednosti a získali cenné informace.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ podalo celkem 5 krajských vyšších odborných škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele VOŠ.

D.3 Podporovat rovný přístup k vyššímu odbornému vzdělávání včetně nadaných studentů

Opatření D.3.1 Zpracování Školské inkluzivní koncepce kraje a její naplňování

Dokument Školská inkluzivní koncepce Středočeského kraje 2020–2023 byl zpracován a je zveřejněn na webových stránkách projektu Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

(<https://ikap.kr-stredocesky.cz/kap-i-a-kap-ii/kap-ii>). Postupně probíhalo jeho naplňování např. prostřednictvím zajištění a sdílení zkušeností.

Opatření D.3.2 Podpora identifikace nadaných studentů a další práce s nimi

Celkem 7 krajských vyšších odborných škol mělo ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené na vzdělávání pedagogických pracovníků. Cílem výzvy bylo mimo jiné i zavedení a podpora nových metod ve výuce. Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ podalo celkem 8 krajských vyšších odborných škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ.

Opatření D.3.3 Podpora bezbariérovosti vyšších odborných škol

V rámci přípravy projektů škol do IROP 2021–2027 se řeší také bezbariérovost. Připravuje se např. projekt „Modernizace odborných učeben, laboratoří a školních dílen na SPŠ a VOŠ Kladno“ a s bezbariérovostí dotčených prostor počítá. Dále se jedná o projekt „SZŠ a VOŠZ Mladá Boleslav – vznik a modernizace učeben cizích jazyků a informačních technologií“, kde bezbariérovost bude řešena přístavbou výtahu.

Základní umělecké vzdělávání**E. Dostupné a kvalitní základní umělecké vzdělávání****E.1 Podporovat snižování disparit v dostupnosti základního uměleckého vzdělávání s ohledem na demografický vývoj****Opatření E.1.1 Kapacity základních uměleckých škol**

V průběhu školního roku 2020/2021 byla část změn kapacit základních uměleckých škol v rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji účinná od 1. 9. 2021, kdy celková kapacita ZUŠ byla 33 435 míst a podíl kapacit ZUŠ na populaci ve věku 6–8 let dosahoval 16,1 %. Meziročně se zvýšila kapacita o 1 112 míst, tj. o 3,4 %.

V průběhu školního roku 2021/2022 byla část změn kapacit základních uměleckých škol v rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji účinná od 1. 9. 2022, kdy celková kapacita ZUŠ byla 34 130 míst (meziročně o 695 míst více, tj. o 2,1 %) a podíl kapacit ZUŠ na populaci ve věku 6–18 let dosahoval 16,3 %.

V průběhu školního roku 2022/2023 byla část změn kapacit základních uměleckých škol v rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji účinná od 1. 9. 2023, kdy celková kapacita ZUŠ byla 34 820 míst (meziročně o 690 míst více, tj. o 2 %) a podíl kapacit ZUŠ na populaci ve věku 6–18 let dosahoval 15,5 %.

Opatření E.1.2 Zápis nových míst poskytovaného vzdělávání nebo nových základních uměleckých škol

V průběhu školního roku 2020/2021 byla do rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji zapsána jedna soukromá základní umělecká škola a jedna základní umělecká škola zřizovaná obcí. Obě školy zahájily činnost k 1. 9. 2021

V průběhu školního roku 2021/2022 byla do rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji zapsána jedna nová soukromá základní umělecká škola, která zahájila činnost k 1. 9. 2022.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

Ve školním roce 2022/2023 zahájily činnost tři základní umělecké školy (dvě soukromé a jedna zřizovaná obcí). V průběhu školního roku byly do rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji zapsány dvě nové soukromé základní umělecké školy, které zahájily činnost k 1. 9. 2023.

E.2 Podporovat zkvalitnění základního uměleckého vzdělávání**Opatření E.2.1 Podpora spolupráce a výměny zkušeností mezi jednotlivými základními uměleckými školami**

Ve školním roce 2020/2021 proběhlo online setkání spojené mimo jiné s výměnou zkušeností (forma setkání odpovídala tehdejší epidemiologické situaci). Ve školním roce 2021/2022 jakož i ve školním roce 2022/2023 se uskutečnily dvě porady ředitelů základních uměleckých škol spojené mimo jiné s výměnou zkušeností.

Opatření E.2.2 Podpora spolupráce se zahraničními školami

Z důvodu epidemiologické situace nebyla ve školním roce 2020/2021 realizována mezinárodní spolupráce základních uměleckých škol.

Základní umělecké školy zřizované Středočeským krajem mají možnost žádat o příspěvek na mezinárodní aktivity z rozpočtu Středočeského kraje. Ve školním roce 2021/2022 ani v roce 2022/2023 této možnosti nevyužila žádná základní umělecká škola.

Opatření E.2.3 Podporovat mentoring začínajících ředitelů základních uměleckých škol

Ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 nedošlo ke změně na pozicích ředitelů základních uměleckých škol zřizovaných krajem, proto nedošlo k realizaci mentoringu.

Ve školním roce 2022/2023 se vzdala funkce ředitelka jedné základní umělecké školy zřizované krajem. K realizaci mentoringu došlo u nové ředitelky po jejím nástupu od 1. 9. 2023.

Jazykové vzdělávání**Cíl: F. Optimální počet a kapacity jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky****F.1 Podporovat nezvyšování počtu a kapacit jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky****Opatření F.1.1 Vznik nových jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky, navýšení kapacit stávajících jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky nebo nová místa poskytovaného vzdělávání**

V období od školního roku 2020/2021 do školního roku 2022/2023 nedošlo k zápisu nové jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky v rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji a kapacita stávajících jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky nebyla navýšena.

Školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči**Cíl: G. Dostupná a kvalitní ústavní, ochranná výchova a preventivně výchovná péče****G.1 Podporovat zajištění dostupnosti ústavní, ochranné výchovy a preventivně výchovné péče****Opatření G.1.1 Navýšení kapacit dětských domovů**

Ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023 nebyla navýšena kapacita dětských domovů ve Středočeském kraji z důvodu dostatečné stávající kapacity.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Opatření G.1.2 Nová střediska výchovné péče a navyšování kapacit stávajících středisek výchovné péče**

Ve školním roce 2022/2023 bylo do rejstříku škol a školských zařízení zapsáno nové středisko výchovné péče ve Středočeském kraji zřizované MŠMT, které zahájilo činnost 21. 12. 2022. Kapacita stávajících středisek výchovné péče nebyla ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023 navyšena.

G.2 Podporovat zkvalitnění ústavní, ochranné výchovy a preventivně výchovné péče**Opatření G.2.1 Podporovat zkvalitnění poskytované péče**

Ve školním roce 2020/2021 byla provedena inspekční činnost České školní inspekce u tří právních subjektů vykonávajících činnost dětského domova. Při inspekční činnosti nebyla zjištěna pochybení vztahující se k činnosti dětských domovů. Ve školním roce 2021/2022 byla provedena inspekční činnost České školní inspekce u čtyř právních subjektů vykonávajících činnost dětského domova. Při inspekční činnosti nebyla zjištěna žádná závažná pochybení vztahující se k činnosti dětských domovů. Ve školním roce 2022/2023 byla provedena inspekční činnost České školní inspekce u pěti právních subjektů vykonávajících činnost dětského domova, u žádného z nich nebyla zjištěna závažná pochybení vztahující se k činnosti dětských domovů.

Činnost dětských domovů je financována v rozhodující míře z finančních prostředků určených na provozní výdaje těchto zařízení. Dlouhodobější zlepšování v této oblasti není účelově financováno. Jednotlivé organizace si toto řeší bez účelového určení v rámci běžného rozpisu rozpočtu na provozní výdaje.

Opatření G.2.2 Podporovat mentoring začínajících ředitelů dětských domovů

Během období od školního roku 2020/2021 do 2022/2023 došlo ke změně na pozici ředitele jednoho dětského domova zřizovaného Středočeským krajem. Mentoring byl realizován u jednoho nového ředitele.

Školská poradenská zařízení**Cíl: H. Dostupné a kvalitní školské poradenské služby****H.1 Podporovat zajištění dostupnosti školských poradenských služeb****Opatření H.1.1 Nová školská poradenská zařízení a nová místa poskytování služeb**

Ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023 nebylo do rejstříku škol a školských zařízení zapsáno nové školské poradenské zařízení ve Středočeském kraji.

H.2 Podporovat zkvalitnění školských poradenských služeb**Opatření H.2.1 Podpora metodického vedení pedagogických pracovníků škol při realizaci společného vzdělávání včetně práce s mimořádně nadanými dětmi, žáky, studenty**

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje v projektu IKAP II v rámci klíčové aktivity Podpora rovných příležitostí poskytovala podporu pedagogickým pracovníkům (kurzy, tematické semináře, individuální metodická podpora, sdílené informace na společném úložišti, síťování atd.).

Ve školním roce 2020/2021 se uskutečnilo například 6 supervizí pro celkem 20 pedagogických pracovníků a poradna realizovala celkem 27 setkání platformy, kterých se účastnilo 346 pedagogů. Ve školním roce 2021/2022 se uskutečnilo například 18 supervizí pro 46 pedagogických pracovníků a poradna realizovala celkem 33 setkání platformy, kterých se účastnilo 364 pedagogů a v následujícím

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

školním roce se jednalo o 20 supervizí či o dalších 24 setkání platformy, kterých se účastnilo přes 300 pedagogických pracovníků.

Opatření H.2.2 Podpora snižování odkladů povinné školní docházky

Ve školním roce 2020/2021 pracovníci Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje (PPP) provedli celkem 3 896 vyšetření školní zralosti. Z toho bylo vystaveno 3 207 doporučení k odkladu povinné školní docházky a 18 doporučení k dodatečnému odkladu povinné školní docházky. Meziročně se zvýšil počet vyšetření školní zralosti a počet všech odkladů povinné školní docházky, ale podíl všech odkladů ve vztahu k provedeným vyšetřením se snížil z 85,6 % na 82,8 %. Určitý podíl na zvýšení počtu odkladů měla epidemiologická opatření v souvislosti s onemocněním COVID-19, která se promítla i do provozu mateřských škol a činnosti PPP.

Ve školním roce 2021/2022 pracovníci PPP provedli celkem 3 902 vyšetření školní zralosti. Z toho bylo vystaveno 3 292 doporučení k odkladu povinné školní docházky a 9 doporučení k dodatečnému odkladu povinné školní docházky. Meziročně se zvýšil počet vyšetření školní zralosti o 6 a počet odkladů povinné školní docházky o 85, počet dodatečných odkladů povinné školní docházky se snížil o 9. Podíl všech odkladů ve vztahu k provedeným vyšetřením se meziročně zvýšil z 82,8 % na 84,6 %.

Ve školním roce 2022/2023 bylo pracovníky PPP provedeno celkem 4 073 vyšetření školní zralosti. Z toho bylo vystaveno 3 245 doporučení k odkladu povinné školní docházky a 7 doporučení k dodatečnému odkladu povinné školní docházky. Meziročně se zvýšil počet vyšetření školní zralosti o 171 a počet odkladů povinné školní docházky se snížil o 47. Počet dodatečných odkladů povinné školní docházky se snížil o 2. Podíl všech odkladů ve vztahu k provedeným vyšetřením se meziročně snížil z 84,6 % na 79,8 %.

Zájmové vzdělávání

Cíl: CH. Dostupné a kvalitní zájmové vzdělávání ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání

CH.1 Podporovat zajištění dostupnosti školských zařízení pro zájmové vzdělávání**Opatření CH.1.1 Podpora zajištění dostatečné kapacity školských zařízení pro zájmové vzdělávání v návaznosti na demografický vývoj**

V rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji bylo na začátku školního roku 2020/2021 zapsáno celkem 561 školních družin s celkovou kapacitou 56 500 míst. Část realizovaných změn zápisu v rejstříku škol a školských zařízení byla účinná od školního roku následujícího. Na začátku školního roku 2021/2022 bylo zapsáno v rejstříku ve Středočeském kraji celkem 569 školních družin a jejich kapacita dosahovala 57 750 míst (meziročně o 1 250 míst více, tj. o 2,2 %). Na začátku školního roku 2022/2023 bylo zapsáno v rejstříku ve Středočeském kraji celkem 575 školních družin a jejich kapacita dosahovala 59 763 míst (meziročně o 2 013 míst více, tj. o 3,5 %). Na začátku školního roku 2023/2024 bylo zapsáno v rejstříku ve Středočeském kraji celkem 580 školních družin a jejich kapacita dosahovala 61 519 míst (meziročně o 1 756 míst více, tj. o 2,9 %).

V rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji bylo na začátku školního roku 2020/2021 zapsáno celkem 121 školních klubů s celkovou kapacitou 13 964 míst. Část realizovaných změn zápisu v rejstříku škol a školských zařízení byla účinná od školního roku následujícího. Na začátku školního roku 2021/2022 bylo zapsáno v rejstříku ve Středočeském kraji celkem 121 školních klubů a celková kapacita dosahovala 14 009 míst (meziročně o 45 míst více, tj. o 0,3 %). Na začátku školního roku 2022/2023 bylo zapsáno v rejstříku ve Středočeském kraji 124 školních klubů a jejich celková kapacita dosahovala 14 286 míst (meziročně o 277 míst více, tj. o 2,0 %).

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

V rejstříku škol a školských zařízení ve Středočeském kraji bylo na začátku školního roku 2020/2021 zapsáno celkem 30 středisek volného času. Na začátku školního roku 2021/2022 byl zapsán stejný počet středisek volného času v rejstříku ve Středočeském kraji. Na začátku školního roku 2022/2023 bylo zapsáno v rejstříku ve Středočeském kraji 31 středisek volného času.

Opatření CH.1.2 Podpora využívání volných kapacit domovů mládeže zřizovaných Středočeským krajem pro zájmové vzdělávání

V období od školního roku 2020/2021 do 2022/2023 nebyly využívány volné kapacity pro zájmové vzdělávání.

CH.2 Podporovat zkvalitnění zájmového vzdělávání ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání**Opatření CH.2.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků působících v oblasti zájmového vzdělávání**

VISK připravil a realizoval semináře a kurzy z různých oblastí určené i pro pedagogické pracovníky působící v oblasti zájmového vzdělávání. Jednalo se například o praktický seminář zaměřený na zážitkové poznávání přírody a jeho využití v zájmovém vzdělávání, praktický seminář věnující se experimentování a dalším obdobným činnostem a pokusům na podporu polytechnické výchovy, seminář věnující se využití animačních programů ve výuce či o seminář „Kreativní kaligrafie – tvořivé psaní“.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský ve výzvě „Šablony pro MŠ a ZŠ I“ podalo celkem 10 příspěvkových organizací Středočeského kraje žádosti o šablony zaměřené na aktivitu vzdělávání pracovníků školních družin či školních klubů a 7 krajských středisek volného času podalo žádosti o šablony zaměřené na vzdělávání pracovníků středisek volného času.

Opatření CH.2.2 Podpora vytvoření kvalitních materiálně technických podmínek pro činnost školských zařízení pro zájmové vzdělávání

Vytváření kvalitních materiálně technických podmínek pro činnost školských zařízení pro zájmové vzdělávání je podporováno. Například byl v rámci výzvy Integrovaného regionálního operačního programu č. 56 „Infrastruktura pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání“ úspěšně ukončen projekt Domu dětí a mládeže Beroun, příspěvkové organizace „DDM Beroun – technické vzdělávání“. Cílem projektu bylo zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání, možnost zahájit a rozšířit vzdělávání v cizích jazycích, zaměřit se na rozvoj kompetencí v oblasti přírodních věd, technických a řemeslných oborech a při práci s digitálními technologiemi. Podporu bylo možné získat rovněž v programu Středočeského Infrastrukturního fondu, prostřednictvím dotace na snížení spolufinancování ve vazbě na dotaci z programů MŠMT, MF, MMR. V rámci tohoto projektu byla v roce 2022 poskytnuta dotace 2 000 000 Kč na akci „Stavební úpravy ZŠ Velký Borek 2019“. Díky tomu byla škola mimo jiné rozšířena o novou nástavbu, a vznikly tak i nové prostory pro školní družinu.

Dále bylo vytvoření kvalitních materiálně technických podmínek pro zájmové vzdělávání financováno z fondů investic jednotlivých organizací např. Dům dětí a mládeže, Kutná Hora, Kremnická 32 pořídil vypalovací pec, Dům dětí a mládeže Symfonie, Poděbrady, Za Nádražím 56 vyměnil svítidla ve výtvarné učebně a v sále.

Opatření CH.2.3 Podpora volnočasových aktivit v rámci dotačních titulů Středočeského kraje

Středočeský kraj dlouhodobě podporuje volnočasové aktivity v rámci Fondu sportu a volného času. V roce 2021 bylo v rámci tohoto Fondu podpořeno v oblasti volnočasových aktivit 122 subjektů v celkové 15,5 mil. Kč, v roce 2022 bylo podpořeno v oblasti volnočasových aktivit 131 subjektů

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

v celkové částce 15,5 mil. Kč a v roce 2023 bylo v rámci tohoto Fondu podpořeno v oblasti volnočasových aktivit 185 subjektů v celkové částce 40 mil. Kč.

Opatření CH.2.4 Podporovat mentoring začínajících ředitelů středisek volného času

Ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023 došlo ke změně na pozici ředitele jednoho střediska volného času zřizovaného Středočeským krajem. Mentoring byl tedy realizován u jednoho nového ředitele.

Domovy mládeže**Cíl: I. Optimální kapacity domovů mládeže****I.1 Podporovat optimální kapacity domovů mládeže****Opatření I.1.1 Optimalizace kapacit domovů mládeže**

Ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023 probíhala optimalizace kapacit domovů mládeže. Byla zpracována analýza domovů mládeže ve Středočeském kraji, která byla dále aktualizována. Z rejstříku škol a školských zařízení byly vymazány tři domovy mládeže zřizované Středočeským krajem, které neposkytovaly služby. Ve školním roce 2020/2021 byly zahájeny kroky ke společnému využívání domova mládeže Integrované střední školy, Jesenice, Žatecká 1 se Základní školou a Praktickou školou Jesenice, příspěvkovou organizací, posléze došlo k jejich sloučení.

Opatření I.1.2 Volné kapacity domovů mládeže při školách zřizovaných Středočeským krajem

Ve školním roce 2021/2022 jakož i 2022/2023 byly volné kapacity domovů mládeže využívány pro nouzové ubytování uprchlíků z Ukrajiny.

Pracovníci v regionálním školství**Cíl: J. Snížení věkového průměru pedagogických pracovníků****J.1 Podporovat snížení věkového průměru pedagogických pracovníků pod průměr ČR****Opatření J.1.1 Motivace pro nástup pedagogických pracovníků (zejména čerstvých absolventů VŠ)**

Byty jako motivační prvek pro pedagogické pracovníky nabízela ve školním roce 2020/2021 Střední průmyslová škola, Vlašim, Komenského 41. Ve školním roce 2021/2022 ani v roce 2022/2023 nedošlo k přebudování žádných volných kapacit domovů mládeže při školách zřizovaných Středočeským krajem na byty.

Další vzdělávání**Cíl: K. Dostupné a kvalitní další vzdělávání****K.1 Podporovat rozvoj a zkvalitnění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků****Opatření K.1.1 Podpora zavádění a využití digitálních technologií ve školách a školských zařízeních**

V rámci projektu IKAP II připravil VISK projekt „Digitální gramotnost bezpečně“, který nabízel pedagogům ZŠ a SŠ několik oblastí, v nichž si zvýšili své dovednosti v digitálním prostředí. VISK rovněž připravil „Cloudová řešení“ – cyklus technické podpory, implementace nástrojů cloudového řešení, proškolení pedagogických pracovníků a představení možností digitální komunikace. VISK také realizoval workshopy na různá témata (Microsoft Office, cloudová řešení, programování robotů apod.). K tématu digitální gramotnosti dále například probíhala setkání platformy realizované Gymnáziem Hostovice a Gymnáziem a Střední odborná škola pedagogická Čáslav realizovala pro pedagogické pracovníky workshopy (na téma výuka ve virtuální realitě, grafika na tabletu atd.).

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

VISK kladl velký důraz na programy zaměřené na vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zavádění a využívání digitálních technologií, a to zejména vzhledem k zavedení též distanční formy výuky na školách. V oblasti podpory digitalizace se VISK věnoval přípravě na implementaci Microsoft Office 365 do všech středních škol a přípravě nových vzdělávacích programů zaměřených na zdokonalování a využití moderních digitálních technologií ve výuce. Nejvýznamnější z tohoto pohledu bylo pilotní ověření kvalifikačního studia Koordinátora ICT, které bylo nově akreditováno.

Opatření K.1.2 Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zavádění metod řízení kvality vzdělávání, systémů vnitřní evaluace, prvků a metod formativního hodnocení včetně metodických postupů

VISK ve spolupráci s Odborem školství Krajského úřadu Středočeského kraje na jaře 2021 zahájil čtyřletý celokrajový Projekt podpory kvality vzdělávání, jehož součástí je široký komplex opatření směřujících ke zvýšení kvality vzdělávání v kraji. Součástí opatření je i přímá podpora DVPP v souvisejících oblastech jako je např. evaluace, zavádění formativního hodnocení do krajem zřizovaných středních škol, příprava supervizí jako podpora managementu, podpora školských poradenských pracovišť a podpora řady dalších témat.

Podařilo se připravit a zahájit realizaci několika klíčových aktivit a opatření. Zásadní aktivitou je podpora autoevaluace a vytvoření sdíleného prostoru pro ředitele krajských škol, ve kterém jsou umísťovány nejen nástroje, jež školy mohou použít na autoevaluaci školy, ale který je také prostorem určeným pro sdílení příkladů dobré praxe. Proškolování v oblasti autoevaluace a vzájemné učení se sdílením zkušeností je silně podporováno jak VISK, tak Středočeským krajem jako zřizovatelem škol. Druhou významnou aktivitou bylo zahájení proškolování a implementace formativního přístupu a formativního hodnocení do krajských středních škol.

Ve školním roce 2022/2023 pokračovaly aktivity VISK v oblasti tzv. středního článku podpory regionálního školství. Středočeský kraj prostřednictvím VISK a jeho aktivit plnil v této oblasti řadu úkolů dle priorit stanovených programovým prohlášením Rady kraje, které směřovaly ke zlepšení podmínek pro vzdělávání a ke zvýšení kvality vzdělávání jako takového. Ve sledovaném období se tak podařilo dále prohloubit naplňování role VISK v regionálním školství definované § 115 školského zákona. Nosnými aktivitami v oblasti středního článku podpory byly zejména aktivity v oblasti sjednocení pravidel autoevaluace školy na základě doporučených postupů a metodik, zásady a implementace pravidel formativního hodnocení, vypracování, implementace a technické zabezpečení systému hodnocení ředitelů škol a školských zařízení apod.

Opatření K.1.3 Podpora vzdělávacích aktivit v oblasti inovací a využití nových metod ve výuce

VISK připravil a realizoval semináře a kurzy pro pedagogické pracovníky v oblasti inovací a využití nových metod ve výuce. Jednalo se například o praktický seminář zaměřený na hru a její využití v MŠ a ZŠ jako prostředek k rozvoji kooperace a prevence sociálně-patologických jevů, webinář věnující se polytechnické výchově v mateřské škole nebo o seminář „robotické hračky v předškolním vzdělávání“, který byl zaměřený na podporu pedagogů v oblasti digitální a matematické pregramotnosti v MŠ při využívání moderních pomůcek ve vzdělávacích aktivitách pro děti.

V rámci projektu IKAP II například Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Kutná Hora uspořádala seminář o mediální gramotnosti, na Gymnáziu a Střední odborné škole pedagogické Čáslav probíhaly workshopy pro pedagogy na téma výuky ve virtuální realitě a VISK uskutečnil individuální jazykově metodické kurzy na metodu CLIL (metoda obsahově a jazykově integrovaného vyučování) a workshopy zaměřené na osvojení této metody a dále workshopy na téma programování robotů.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Opatření K.1.4 Podpora zahraniční mezuregionální spolupráce v oblasti vzdělávání**

Zahraněční mezuregionální spolupráce v oblasti vzdělávání je podporována dlouhodobě. Středočeský kraj pravidelně přispívá školám na mezinárodní spolupráci finančními prostředky, a to v souladu se schválenými „Zásadami pro přidělení příspěvku na podporu mezinárodních aktivit škol zřizovaných Středočeským krajem, které poskytují základní, střední nebo vyšší odborné vzdělávání“ ve výši 1 500 000 Kč. Cílem spolupráce škol je také výměna zkušeností a příprava a realizace výměnných praxí pedagogických pracovníků.

Ve školním roce 2020/2021 byly projekty v rámci Erasmus+, který podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání a v odborné přípravě, vzhledem k epidemiologické situaci, přerušeny. Realizováno bylo minimum kontaktů jak v mezinárodní spolupráci škol, tak v účasti škol v mezinárodních projektech. V návaznosti na zmírňující se epidemiologickou situaci ve školním roce 2021/2022 se mezinárodní spolupráce začala opět postupně rozvíjet. Probíhala realizace projektů v rámci programu Erasmus+. Dále byl např. v květnu 2022 partnerským regionem Porýní-Falc realizovaný společný seminář pro pedagogické pracovníky středních škol z partnerských regionů. Seminář byl zaměřený na navazování nových kontaktů pro spolupráci a tvorbu společných projektů v rámci programu Erasmus+ a seznámení se s novou platformou eTwinning. Odbor školství ve spolupráci s Francouzským institutem v Praze již několik let realizuje program „Rok v Burgundsku“, který byl rozšířen na program „Rok v Burgundsku – Franche-Comté“. V rámci tohoto programu žáci absolvují pobyt ve školách partnerského regionu.

Opatření K.1.5 Podpora projektových a dalších aktivit škol a školských zařízení zaměřených na další vzdělávání ve všech oblastech regionálního školství

Projektové a další aktivity škol a školských zařízení zaměřené na další vzdělávání ve všech oblastech regionálního školství jsou podporovány.

Celkem 65 krajských středních škol a 7 krajských vyšších odborných škol mělo ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené na vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

V rámci Operačního programu Jan Amos Komenský byla vyhlášena výzva „Šablony pro MŠ a ZŠ I“, ve výzvě podaly 3 krajské mateřské školy žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání MŠ a 16 krajských základních škol podalo žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání ZŠ.

Ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ I“ v rámci Operačního programu Jan Amos Komenský podalo celkem 87 krajských středních škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ a 8 krajských vyšších odborných škol žádosti o šablony zaměřené na aktivitu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ.

Opatření K.1.6 Podpora vzdělávacích aktivit primární prevence a prevence kriminality zaměřené zejména na oblast školství

Ve školním roce 2020/2021 Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje uskutečnil sérii 40 seminářů (22 seminářů pro pedagogické sbory a 18 individuálních) v oblasti primární prevence v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Dále bylo například v rámci krajského projektu primární prevence realizováno akreditované 6denní školení pedagogů na téma „Podpora třídnických hodin se zaměřením na primární prevenci“ a webinář na téma „Extremismus a radikalismus ve školním prostředí“.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

Ve školním roce 2021/2022 jakož i ve školním roce 2022/2023 vyčlenil Odbor školství část prostředků kap. 05 – Školství na realizaci vzdělávacích aktivit z problematiky školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže určené pro pedagogy, školní metodiky prevence, metodiky prevence z pracovišť Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje, výchovné poradce, školní psychology, speciální pedagogy a vychovatele dětských domovů. Středočeský kraj se také zapojil do Výzvy MŠMT pro podávání žádostí o dotaci na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2022 a realizoval vlastní projekt školské primární prevence zaměřený na vzdělávání pedagogů v dané problematice a supervize školních poradenských pracovišť. Vzdělávací institut Středočeského kraje uskutečnil celkem 34 seminářů z oblasti školské prevence, z toho 16 seminářů bylo pro jednotlivce s celkovým počtem 314 účastníků a seminářů pro celé pedagogické sbory bylo 18 s celkovým počtem 343 účastníků. Mnoho seminářů a konferencí organizovaných ŠKS a VISKem k tématu primární prevence a prevence kriminality proběhlo ve spolupráci s Odborem krizového řízení a bezpečnosti Krajského úřadu Středočeského kraje.

K.2 Podporovat rozvoj celoživotního a dalšího vzdělávání dospělých**Opatření K.2.1 Podpora rozvoje systému dalšího profesního vzdělávání realizovaného krajským vzdělávacím zařízením (VISK)**

Školní rok 2020/2021 byl v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzdělávání pracovníků ve veřejné správě a v sociálních službách včetně vzdělávání seniorů, silně poznamenán restriktivními opatřeními v souvislosti s pandemií COVID-19. Podpora Středočeského kraje prostřednictvím VISK byla soustředěna na všechny klíčové oblasti DVPP, ve kterých byly průběžně identifikovány a analyzovány regionální potřeby. Velký důraz byl kladen na programy napomáhající distanční výuce na školách, dále na programy z oblasti primární prevence a kyberbezpečnosti a používání ICT ve výuce. Vzhledem k restriktivním opatřením a zastavení většiny prezenčních aktivit byla část akcí v rámci celoživotního učení převedena do distanční formy. V oblasti DVVS, DVSS a vzdělávání seniorů se oproti minulému školnímu roku značně snížil celkový počet uskutečněných akcí. Úspěšně se podařilo realizovat dva plánované Kvalifikační kurzy pro pracovníky v sociálních službách a profesní kvalifikace u VISK absolvovalo sedm osob.

Ve školním roce 2021/2022 probíhalo postupné obnovování vzdělávacích aktivit zejména v prezenční formě. Podařilo se výrazně zpomalit a posléze zastavit pokles počtu realizovaných aktivit a počtu klientů. Přesto se v tomto období nepodařilo segment DVPP a obecně celé oblasti dalšího vzdělávání dostat zpět do stavu a výsledků období „předcovidového“. DVPP zůstalo hlavním segmentem dalšího vzdělávání dospělých poskytovaným VISK. Trvalou podporu měly programy zaměřené zejména na nové metody výuky s využitím kombinovaných a distančních forem. Oblast podpory digitalizace se nesla ve znamení příprav na implementaci Microsoft Office 365 do všech středních škol a příprav nových vzdělávacích programů zaměřených na zdokonalování a využití moderních digitálních technologií ve výuce. Podařilo se obnovit aktivity v oblasti primární prevence a prevence kriminality. Oproti minulému školnímu roku 2020/2021 se celkový počet uskutečněných akcí a počet účastníků v oblasti DVPP, DVVS, DVSS a vzdělávání seniorů zvýšil.

Oblasti dalšího profesního vzdělávání realizované krajským vzdělávacím zařízením (VISK) zahrnovaly ve školním roce 2022/2023 již komplexní problematiku škol a školských zařízení (zejména obsahy a formy vzdělávání, řízení a právní předpisy a metodika). Rozvíjela se ale také ucelená komplexní nabídka vzdělávání pro oblast veřejné správy, a to jak v obecné problematice, tak v jednotlivých specializacích. V této oblasti bylo nabízeno vstupní vzdělávání a vzdělávání prohlubující i průběžné. Nabídka byla směřována jak na řadové, tak na vedoucí úředníky. Ve spolupráci s odborem sociálních

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

věcí proběhly dva cykly kvalifikačních studií pro pracovníky v sociálních službách, které jsou poskytovány pracovníkům organizací zřizovaných Středočeským krajem v sociálních službách. VISK dále plnil specifické úkoly v oblasti dalšího vzdělávání dle úkolů zadaných zřizovatelem – v oblasti vzdělávání seniorů, mezinárodních aktivit apod. Oproti minulému školnímu roku se ve školním roce 2022/2023 celkový počet uskutečněných akcí a počet účastníků v oblasti DVPP, dalšího vzdělávání pracovníků ve veřejné správě, dalšího vzdělávání pracovníků v sociálních službách a vzdělávání seniorů snížil.

Opatření K.2.2 Podpora poskytování rekvalifikací a profesních kvalifikací

Ve školním roce 2020/2021 absolvovalo profesní kvalifikace u VISK 7 osob, ostatní kvalifikační studia absolvovalo celkem 474 osob, tj. 17 kvalifikačních kurzů DVPP pro 426 účastníků a 2 kvalifikační kurzy pro 48 účastníků v oblasti DVSS. Ve školním roce 2021/2022 absolvovalo profesní kvalifikace u VISK 9 osob. VISK realizoval celkem 17 kvalifikačních kurzů DVPP pro 370 účastníků a 2 kvalifikační kurzy DVSS pro 50 účastníků. Vzdělávacích programů kvalifikačního vzdělávání se zúčastnilo celkem 420 osob. Ve školním roce 2022/2023 absolvovala profesní kvalifikaci u VISK 1 osoba, tj. meziročně o 8 osob méně. VISK realizoval celkem 17 kvalifikačních kurzů DVPP pro 379 účastníků (meziročně se počet kurzů nezměnil a počet účastníků se zvýšil o 9 osob) a 2 kvalifikační kurzy DVSS pro 53 účastníků (meziročně se počet kurzů nezměnil a počet účastníků se zvýšil o 3). Vzdělávacích programů kvalifikačního vzdělávání se zúčastnilo celkem 432 osob, tj. meziročně o 12 osob více.

Projekt „Správná cesta II“ Středního odborného učiliště a Praktické školy Kladno-Vrapice, příspěvkové organizace pomáhal řešit obtížnou uplatnitelnost osob s nízkou úrovní kvalifikace a osob pečujících o malé děti na trhu práce tím, že těmto cílovým skupinám nabízel poradenství, rozvoj základních kompetencí, motivační kurz, získání kvalifikace a pracovního uplatnění. Projekt byl realizován za finanční podpory Operačního programu Zaměstnanost a byl úspěšně ukončen ve školním roce 2021/2022.

Mezinárodní spolupráce**Cíl: L. Rozvoj mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení****L.1 Podporovat rozvoj mezinárodní spolupráce škol a školských zařízení****Opatření L.1.1 Podpora zapojování škol do zahraničních mobilit a zahraniční meziregionální spolupráce**

Zahraniční meziregionální spolupráce v oblasti vzdělávání je podporována dlouhodobě. Středočeský kraj pravidelně přispívá školám na mezinárodní spolupráci finančními prostředky, a to v souladu se schválenými „Zásadami pro přidělení příspěvku na podporu mezinárodních aktivit škol zřizovaných Středočeským krajem, které poskytují základní, střední nebo vyšší odborné vzdělávání“ ve výši 1 500 000 Kč. Cílem spolupráce škol je nejen výměna zkušeností, ale zejména příprava a realizace výměnných praxí žáků, studentů i pedagogických pracovníků škol.

Ve školním roce 2020/2021 byly projekty v rámci Erasmus+, který podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání a v odborné přípravě, vzhledem k epidemiologické situaci, přerušeny. Realizováno bylo minimum kontaktů jak v mezinárodní spolupráci škol, tak v účasti škol na mezinárodních projektech.

Ve školním roce 2021/2022 v návaznosti na zmírňující se epidemiologickou situaci se mezinárodní spolupráce začala opět postupně rozvíjet. Probíhala realizace projektů v rámci programu Erasmus+, který podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání a v odborné přípravě. V září 2021 bylo podepsáno memorandum o spolupráci Středočeského kraje s župou Pešť. V dubnu 2022 se v návaznosti na podepsané memorandum uskutečnila návštěva ředitelů středních škol ze župy Pešť

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

ve Středočeském kraji. Zástupci středních škol navštívili středočeské střední školy a domluvili se na budoucí možné spolupráci a výměně žáků. Odbor školství ve spolupráci s Francouzským institutem v Praze ve školním roce 2021/2022 i ve školním roce 2022/2023 rovněž realizoval program „Rok v Burgundsku – Franche-Comté“. V rámci tohoto programu žáci absolvují pobyt ve školách partnerského regionu a ve sledovaném období se programu účastnilo sedm žáků.

V rámci programu Erasmus+ ve školním roce 2022/2023 předložilo 21 příspěvkových organizací vykonávajících činnost střední školy žádost o grant na realizaci svých mezinárodních projektů, celkově bylo podpořeno 21 projektů.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Cíl: M. Dostupné a kvalitní environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

M.1 Podporovat zajištění dostupného a kvalitního EVVO**Opatření M.1.1 Koordinace systému EVVO ze strany kraje a udržování stabilního krajského systému EVVO**

Zastupitelstvo Středočeského kraje v prosinci 2020 schválilo aktualizované znění Koncepte environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje pro roky 2021–2026. Současně Zastupitelstvo Středočeského kraje schválilo poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu Středočeského kraje na zajištění činností a základního provozu v letech 2021–2026 krajským střediskům ekologické výchovy v souladu s Konceptí environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

V období od školního roku 2021/2022 do 2022/2023 probíhalo naplňování Koncepte environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje pro roky 2021–2026.

V dubnu 2021 se uskutečnil 12. ročník setkání koordinátorů environmentální výchovy, který pořádal Klub ekologické výchovy, z. s. ve spolupráci se Středočeským krajem a Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy. V říjnu 2021 se uskutečnil 13. ročník setkání koordinátorů environmentální výchovy, na kterém byl vyhlášen 9. ročník Škola udržitelného rozvoje Středočeského kraje. V březnu 2022 se uskutečnil 14. ročník setkání koordinátorů environmentální výchovy a byl vyhlášen jubilejní 10. ročník Škola udržitelného rozvoje Středočeského kraje. Setkání koordinátorů environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pořádal Klub ekologické výchovy, z. s. ve spolupráci se Středočeským krajem a Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy.

Opatření M.1.2 Podpora projektových a dalších aktivit škol a školských zařízení v oblasti EVVO

Ve sledovaném období neproběhlo spolufinancování nebo předfinancování projektů v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, protože nebyly k dispozici vhodné dotační výzvy.

Opatření M.1.3 Finanční podpora EVVO v rámci dotačních titulů Středočeského kraje

V rámci „Programu 2021 pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje na Environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu“ byl celkový objem peněžních prostředků vyčleněných na podporu stanoveného účelu 7 000 000 Kč. Podpořeno bylo 28 žádostí.

V rámci „Programu 2022 pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje na Environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu“ byl celkový objem peněžních prostředků vyčleněných na podporu stanoveného účelu 7 000 000 Kč. Podpořeno bylo 27 žádostí.

Primární prevence rizikového chování

Cíl: N. Dostupná a kvalitní primární prevence rizikového chování

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****N.1 Podporovat zvýšení dostupnosti a zkvalitnění primární prevence rizikového chování****Opatření N.1.1 Podpora vzdělávání v problematice primární prevence**

Ve školním roce 2020/2021 Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje uskutečnil sérii 40 seminářů (22 seminářů pro pedagogické sbory a 18 individuálních) v oblasti primární prevence v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Individuální vzdělávací semináře byly určeny pro pedagogy, školní metodiky prevence, metodiky prevence v pedagogicko-psychologické poradně a výchovné poradce. V rámci krajského projektu primární prevence bylo realizováno akreditované 6denní školení pedagogů na téma „Podpora třídnických hodin se zaměřením na primární prevenci“ a webinář na téma „Extremismus a radikalismus ve školním prostředí“. Vzdělávání v oblasti primární prevence bylo podporováno i v rámci příspěvku, který poskytl Středočeský kraj 50 krajem zřizovaným subjektům v celkové výši 1 344 492 Kč.

Ve školním roce 2021/2022 Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje uskutečnil sérii 31 seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Realizace byla silně ovlivněna pandemií a restriktivními opatřeními včetně uzavírání škol. Z výše uvedeného počtu 31 seminářů proběhlo 15 seminářů pro individuální zájemce (z toho bylo 11 formou webinářů) s počtem 1 325 účastníků a 16 zakázkových seminářů na školách s počtem 237 účastníků. V listopadu 2021 se uskutečnila formou 4 webinářů on-line konference primární prevence na téma „Zažít prevenci 2021“. Každý den se ke konferenci připojilo cca 80 účastníků. Vzdělávání v oblasti školské primární prevence bylo podporováno také v rámci příspěvků na plnění preventivního programu školy/školského zařízení, které poskytl Středočeský kraj v roce 2022 celkem 69 krajem zřizovaným subjektům. V dubnu 2022 podal Středočeský kraj žádost o dotaci na projekt „Školská primární prevence pro Středočeský kraj v roce 2022“ v rámci Výzvy MŠMT pro podávání žádostí o dotaci na aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování a podpory duševního zdraví ve školách a školských zařízeních pro rok 2022 v celkové výši 667 000 Kč.

Ve školním roce 2022/2023 byly z dotace MŠMT ve výši 815 500,00,- Kč hrazeny supervize školních poradenských pracovišť v 9 školách, série 35 seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (organizováno ve spolupráci s VISK), dva kurzy pro pedagogy na téma podpora duševního zdraví žáků a pedagogů (cca 30 účastníků), dva semináře pro celkem 40 pedagogů na téma extremismus, radikalismus a dezinformace ve školním prostředí, kurzy vedení třídnických hodin se zaměřením na prevenci rizikového chování celkově pro 60 pedagogů a také konference na téma „Zažít prevenci 2022“ (listopad 2022), které se zúčastnilo cca 80 pedagogických pracovníků ze středočeských škol a školských zařízení. Vzdělávání v oblasti školské primární prevence bylo podporováno také v rámci příspěvků na plnění preventivního programu školy/školského zařízení, které poskytl Středočeský kraj v roce 2023 celkem 76 krajem zřizovaným subjektům v celkové výši 1 485 760 Kč.

Opatření N.1.2 Podpora pravidelných metodických setkání

Vzhledem ke zhoršené epidemiologické situaci ve školním roce 2020/2021 se jarní metodická setkání nekonala a komunikace mezi krajskou školskou koordinátorkou prevence a metodiky prevence z PPP probíhala pouze distanční formou v online prostředí.

Ve školním roce 2021/2022 jakož i v roce 2022/2023 se uskutečnila vždy dvě metodická setkání krajské koordinátorky prevence s metodiky prevence z pracovišť Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje, a to v září 2021, v březnu 2022, v prosinci 2022 a v březnu 2023 v budově Krajského úřadu Středočeského kraje. Dále probíhala pravidelná setkání metodiků prevence

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

z Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje se školními metodiky prevence z jednotlivých škol (1 až 2 ročně).

Opatření N.1.3 Podpora zlepšení činnosti metodiků prevence z PPP

Činnosti v oblasti primární prevence rizikového chování vykonávají pracovníci poradny v rámci běžné poradenské práce. Realizaci konkrétních preventivních aktivit zajišťuje na jednotlivých pracovištích PPP metodik prevence za nezbytné spolupráce dalších pracovníků poradny.

K 31. 8. 2020 byli na pozici oblastního metodika prevence čtyři pracovníci (celkem 4 úvazky), a to pro pracoviště Benešov (1 úvazek), Kolín (1 úvazek), Mělník (1 úvazek) a Mladá Boleslav (1 úvazek). K 31. 8. 2021 byli na pozici oblastního metodika prevence čtyři pracovníci (celkem 3,6 úvazku), a to pro pracoviště Benešov (1 úvazek), Kolín (1 úvazek), Mělník (1 úvazek) a Mladá Boleslav (0,6 úvazku). K 31. 8. 2022 byli na pozici oblastního metodika prevence čtyři pracovníci (celkem 3,1 úvazku), a to pro pracoviště Benešov (1 úvazek), Kolín (0,5 úvazek), Mělník (1 úvazek) a Mladá Boleslav (0,6 úvazku).

Ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023 byla činnost metodiků prevence bezproblémová. Vzhledem k nedostatku kvalifikovaných pracovníků na trhu práce se dlouhodobě nedaří počet metodiků prevence navýšit.

Opatření N.1.4 Finanční podpora primární prevence rizikového chování v rámci dotačních titulů Středočeského kraje

Ve školním roce 2020/2021 bylo schváleno rozdělení finančních prostředků z Programu 2021 pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Fondu prevence v celkové výši 4 144 540 Kč na projekty primární prevence středočeských škol, školských zařízení a nestátních neziskových organizací působících na území kraje.

Ve školním roce 2021/2022 na projekty primární prevence středočeských škol, školských zařízení, obcí s rozšířenou působností a nestátních neziskových organizací působících na území kraje bylo schváleno rozdělení finančních prostředků z Programu 2022 pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Fondu prevence v celkové výši 4 495 790 Kč a ve školním roce 2022/2023 se jednalo o obdobně definované finanční prostředky z Programu 2023 v celkové výši 4 199 276 Kč.

Opatření N.1.5 Finanční podpora škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem v oblasti primární prevence rizikového chování

V dubnu 2021 poskytl Středočeský kraj 50 krajem zřizovaným subjektům příspěvky na realizaci aktivit z oblasti primární prevence v celkové výši 1 344 492 Kč. V dubnu 2022 poskytl Středočeský kraj 69 krajem zřizovaným subjektům příspěvky na realizaci preventivního programu škol/školského zařízení v celkové výši 1 300 653 Kč a začátkem dubna 2023 poskytl Středočeský kraj příspěvky na realizaci tohoto programu 76 krajem zřizovaným subjektům v celkové výši 1 485 760 Kč.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

Cíl: O. Zajištění optimálních podmínek pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných

O.1 Podporovat zkvalitnění podmínek pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Opatření O.1.1 Podpora vytváření rovných podmínek pro vzdělávání všech dětí, žáků a studentů**

Jednou z klíčových aktivit projektu IKAP II je „Podpora rovných příležitostí“. V rámci této klíčové aktivity probíhal například průběžný sběr osvědčených postupů z uskutečněných akcí pro Komentovaný katalog pomůcek pro práci s dětmi se SVP. Dále pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje uskutečnila setkání odborné skupiny pro rovné příležitosti, při kterém došlo ke zmapování fungující praxe při práci se žáky a studenty se SVP a překážek v ní.

VISK připravil a realizoval semináře pro pedagogické pracovníky na různá témata. Jednalo se například o semináře zaměřené na možnosti pedagogické práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole a na začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem do třídního kolektivu.

V rámci Integrované teritoriální investice Pražské metropolitní oblasti ve výzvě IROP č. 66 „Infrastruktura pro vzdělávání – integrované projekty ITI“ byl ve školním roce 2020/2021 úspěšně dokončen projekt Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Kladno, Dubská „SOŠ a SOU, Kladno, Dubská – rozvoj infrastruktury pro výuku technických oborů“. V tomto projektu byl mimo jiné vybudován bezbariérový přístup do budovy školy, a to zajištěním pojízdné plošiny, rampy a výtahu.

V rámci výzvy Integrovaného regionálního operačního programu č. 86 „Infrastruktura vedoucí k přechodu do škol hlavního vzdělávacího proudu a k samostatnému způsobu života“ byl ve školním roce 2021/2022 úspěšně ukončen projekt Středního odborného učiliště a Praktické školy, Kladno-Vrapice, příspěvkové organizace „Modernizace a rozšíření prostor SPC Kladno-Vrapice“. V tomto projektu byl mimo jiné vybudován bezbariérový vstup s výtahem. Dále byla bezbariérovost řešena v rámci projektové přípravy do 96. výzvy Integrovaného regionálního operačního programu, která je mj. zaměřena na školská poradenská zařízení a speciální vzdělávání.

Opatření O.1.2 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

VISK připravil a realizoval semináře pro pedagogické pracovníky na různá témata. Jednalo se například o semináře zaměřené na možnosti pedagogické práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole a na začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem do třídního kolektivu.

V rámci projektu IKAP II probíhaly dvě systémové aktivity, z nichž první byla „Systémová podpora škol s vyšší koncentrací žáků z odlišného socio-ekonomického prostředí“, do které bylo zapojeno 9 škol. V této aktivitě bylo např. realizováno proškolení pedagogů, které se mimo jiné věnovalo práci s dětmi z odlišného kulturního prostředí. Druhou systémovou aktivitou bylo „Začlenění dětí se zvlášť těžkým postižením“, do které bylo zapojeno celkem 10 škol. Proběhly workshopy pro pedagogy, vstupní diagnostika a tvorba individuálních vzdělávacích plánů, teambuildingy pro třídy i příprava celoškolských akcí pod názvem Paralympijský den. Poskytnuta byla supervizní setkání jako bezpečný prostor a čas pro sdílení zkušeností, hledání nových úhlů pohledu a nových možností řešení ve spolupráci s kolegy.

O.2 Podporovat zkvalitnění podmínek pro vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných**Opatření O.2.1 Podpora identifikace nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků, studentů a další práce s nimi**

V projektu IKAP II v rámci aktivit pro rozvoj nadaných žáků probíhal například na Střední průmyslové škole strojírenské a Jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky Kolín a na Gymnáziu Václava Beneše Třebízského Slaný kroužek robotiky a pro pedagogické pracovníky byla připravena školení, která se věnovala kreativité – pedagogové se např. seznámili s metodami pro podporu a iniciaci

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

kreativního myšlení a jednání u svých žáků a s rozvojem potenciálu druhých pomocí rozpoznání kompetencí.

VISK například pro pedagogické pracovníky připravil webinář zaměřený na vzdělávání nadaných žáků na základní škole, ve kterém byli účastníci mimo jiné seznámeni s charakteristickými projevy nadaných žáků a možnostmi jejich identifikace přímo ve škole.

Celkem 65 krajských středních škol a 7 krajských vyšších odborných škol mělo ve výzvě „Šablony pro SŠ a VOŠ II“ v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání projekty zaměřené na vzdělávání pedagogických pracovníků. Cílem výzvy bylo mimo jiné i zavedení a podpora nových metod ve výuce. Ve školním roce 2021/2022 byla dokončena realizace projektů.

Opatření O.2.2 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů

V rámci projektu IKAP II například pro pedagogické pracovníky proběhl workshop na téma problematiky nadaných žáků a byla připravena školení, která se věnovala kreativitě – pedagogové se mimo jiné seznámili s metodami pro podporu a iniciaci kreativního myšlení a jednání u svých žáků a s rozvojem potenciálu druhých pomocí rozpoznání kompetencí.

VISK například pro pedagogické pracovníky připravil a realizoval webinář zaměřený na vzdělávání nadaných žáků na základní škole.

Sledování a průběžné vyhodnocování kvality počátečního vzdělávání**Cíl: P. Monitorování kvality počátečního vzdělávání****P.1 Podporovat monitorování kvality počátečního vzdělávání****Opatření P.1.1 Podpora zavádění systémů vnitřní evaluace škol včetně propojování externího a vlastního hodnocení s využitím kritérií vycházejících z modelu kvalitní školy**

VISK ve spolupráci s Odborem školství Krajského úřadu Středočeského kraje na jaře 2021 zahájil čtyřletý celokrajový Projekt podpory kvality vzdělávání, jehož součástí je široký komplex opatření směřujících ke zvýšení kvality vzdělávání v kraji.

V první etapě projektu byla provedena analýza provádění autoevaluace na středních školách, zřízena pracovní skupina ředitelů ze třech skupin škol (skupina gymnázií, skupina středních odborných škol a skupina středních odborných učilišť), jejímž úkolem bylo nejen vyhodnotit výsledky analýzy, ale především navrhnout jednotnou strukturu autoevaluace a vybrat vhodné nástroje, ze kterých budou moci střední školy volně vybírat nejvhodnější nástroje pro konkrétní druh a typ školy. Pracovní skupina zároveň formulovala a navrhovala postupy pro hodnocení zřizovatelem.

Podařilo se připravit a zahájit realizaci podpory autoevaluace a vytvoření sdíleného prostoru pro ředitele krajských škol, ve kterém jsou umístovány nejen nástroje, které školy mohou použít na autoevaluaci školy, ale který je také prostorem určeným pro sdílení příkladů dobré praxe. Proškolení v oblasti autoevaluace a vzájemné učení se sdílením zkušeností je významně podporováno Středočeským krajem jako zřizovatelem škol.

Autoevaluace byla zapracována do struktury výroční zprávy pro střední školy a vyšší odborné školy zřizované Středočeským krajem.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Opatření P.1.2 Sledování kvality a potřeb počátečního vzdělávání z dostupných zdrojů a vytváření vhodných podmínek pro jeho rozvoj**

Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje ve sledovaném období pracoval s informacemi a datovými zdroji např. České školní inspekce, Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání, Národního pedagogického institutu České republiky. Tyto informace byly podkladem pro strategické rozhodování o síti škol zřizovaných Středočeským krajem.

Řízení regionálního školství**Cíl: Q. Kvalitní řízení regionálního školství****Q.1 Podporovat zkvalitnění řízení regionálního školství****Opatření Q.1.1 Podpora nastavení mechanismu spolupráce s MŠMT**

Spolupráce probíhala průběžně a většina jednání se konala online.

Řešily se např. kapacity základních škol, povolování nových středních škol v souvislosti s optimalizací, digitalizace ve vzdělávání, problematika uprchlíků z Ukrajiny (adaptační skupiny, vzdělávání dětí z Ukrajiny na školách atd.), došlo ke sdílení informací a dat k digitálnímu vzdělávání s MŠMT a MPO, byl připomínkován mj. Standard konektivity a bezpečnosti pro školy v 21. století a návrh MŠMT Standardu konektivity pro IROP. Dále probíhala spolupráce nad dlouhodobými záměry a implementací opatření z dlouhodobých záměrů za finanční podpory Operačního programu Jan Amos Komenský.

Opatření Q.1.2 Metodická podpora a další pomoc zřizovatelům škol a školských zařízení

Metodická podpora a pomoc zřizovatelům škol a školských zařízení byla poskytována zejména v oblasti organizační (např. konkurzy na ředitele, stížnosti na ředitele) a financování.

Opatření Q.1.3 Podpora snižování administrativní zátěže škol a školských zařízení

Požadavky na informace od škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem jsou minimalizovány na nezbytnou úroveň. Požadovány byly pouze ty informace, které nejsou dostupné od MŠMT nebo jiných zdrojů.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Příloha č. 2 Analýza vzdělávací soustavy v kraji

Následující tabulka uvádí počet škol a školských zařízení zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení k 30. 9. 2023 ve Středočeském kraji podle zřizovatele a podle druhu školy nebo školského zařízení. Řada právních subjektů vykonávala více činností, součet uvedeného počtu škol a školských zařízení se tak nerovná celkovému počtu právních subjektů.

Tabulka č. 9: Počet škol a školských zařízení zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení k 30. 9. 2023 ve Středočeském kraji

Škola / školské zařízení	Celkem	Zřizovatel				
		Středočeský kraj	Obec	Privátní sektor	Církev	MŠMT
Mateřská škola	826	12	714	92	8	0
Základní škola	587	34	489	55	5	4
Střední škola	150	111	4	31	3	1
Vyšší odborná škola	17	13	0	2	2	0
Základní umělecká škola	68	13	45	10	0	0
Jazyková škola s právem st. jazyk. zk.	6	4	0	2	0	0
Dětský domov	17	14	0	2	1	0
Výchovný ústav	2	0	0	0	0	2
Dětský domov se školou	4	0	0	0	0	4
Středisko výchovné péče	4	0	0	1	0	3
Pedagogicko-psychologická poradna	9	1	1	7	0	0
Speciálně pedagogické centrum	18	10	3	5	0	0
Školní družina	579	30	488	56	5	0
Školní klub	125	5	103	14	3	0
Středisko volného času	32	11	12	8	1	0
Domov mládeže	53	46	2	3	2	0
Internát	4	4	0	0	0	0
Zařízení školního stravování	1 275	103	1 028	128	10	6

Zdroj: MŠMT

V rejstříku škol a školských zařízení bylo k 30. 9. 2023 ve Středočeském kraji zapsáno celkem 826 mateřských škol, z nichž bylo nejvíce zřizováno obcemi (714 škol). Základních škol bylo zapsáno 587, z toho byl největší počet zřizován obcemi (489 škol). Z celkového počtu 150 zapsaných středních škol zřizoval Středočeský kraj největší počet (111 škol). Vyšších odborných škol bylo zapsáno celkem 17, z nichž nejvíce zřizoval Středočeský kraj (13 škol). Dále bylo v rejstříku škol a školských zařízení k tomuto datu ve Středočeském kraji zapsáno celkem 68 základních uměleckých škol, 6 jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky, 17 dětských domovů, 2 výchovné ústavy, 4 dětské domovy se školou, 4 střediska výchovné péče, 9 pedagogicko-psychologických poraden, 18 speciálně pedagogických center, 579 školních družin, 125 školních klubů, 32 středisek volného času, 53 domovů mládeže, 4 internáty a 1 275 zařízení školního stravování.

Předškolní vzdělávání

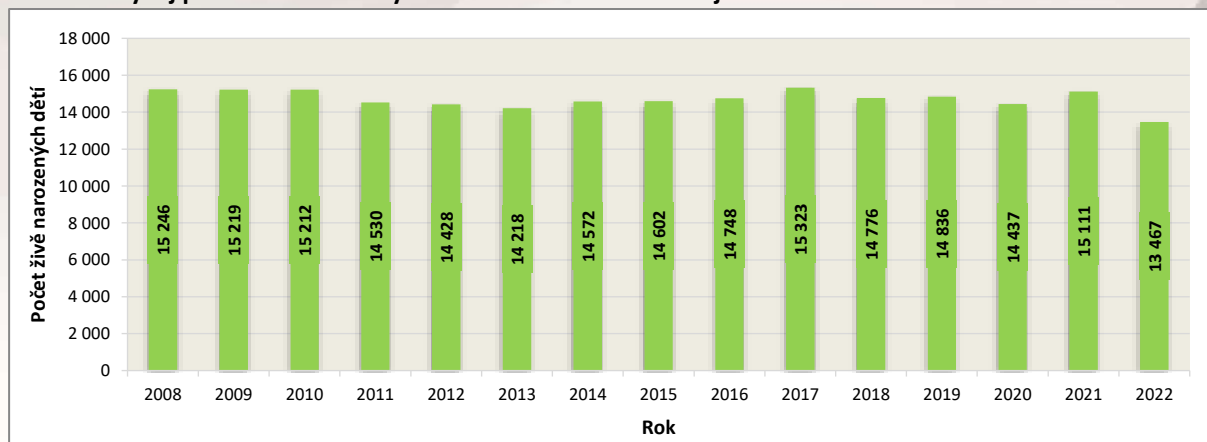
Demografický vývoj

Počet živě narozených dětí ve Středočeském kraji v letech 2009 až 2013 klesal a od roku 2014 až do roku 2017 se opět postupně zvyšoval. V roce 2018 byl zaznamenán pokles živě narozených dětí oproti roku 2017 a v roce 2019 se meziročně počet živě narozených dětí znovu mírně zvýšil. V roce 2020 došlo k dalšímu poklesu počtu živě narozených dětí, v roce 2021 se počet živě narozených dětí zvýšil a v roce 2022 opět poklesl. Celkem se v roce 2022 ve Středočeském kraji živě narodilo 13 467 dětí, což bylo o 1 644 méně než v předchozím roce. Vývoj počtu živě narozených dětí ve Středočeském kraji v letech

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

2008 až 2022 je zachycen v následujícím grafu.

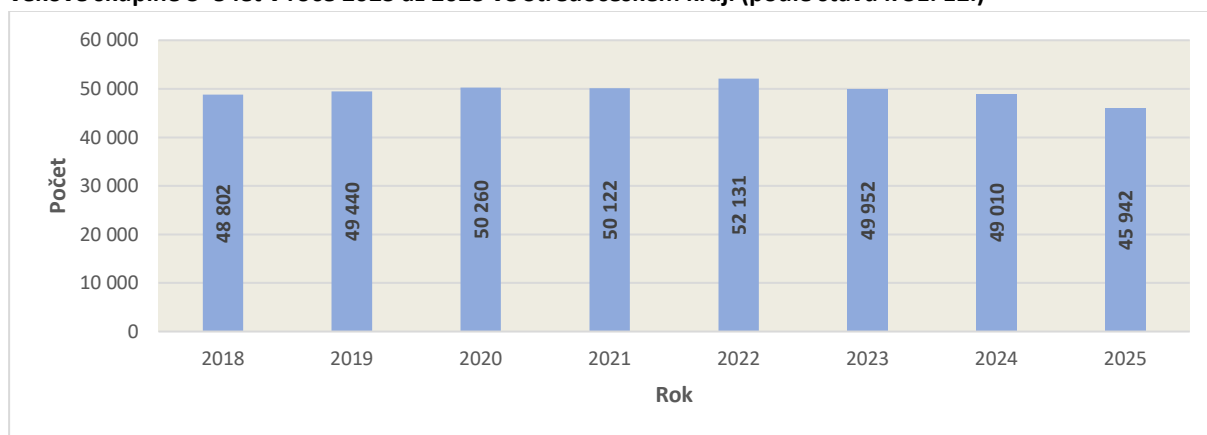
Graf č. 5: Vývoj počtu živě narozených dětí ve Středočeském kraji v letech 2008 až 2022

Zdroj: ČSÚ

V níže uvedeném grafu je zachycen vývoj počtu dětí ve věkové skupině 3–5 let v roce 2018 až 2022 (k 31. 12.) a předpokládaný počet dětí ve věkové skupině 3–5 let v roce 2023 až 2025 (k 31. 12.) ve Středočeském kraji. Předpokládaný počet dětí vychází z reálného počtu obyvatel (dětí) v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Graf č. 6: Vývoj počtu dětí ve věkové skupině 3–5 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu dětí ve věkové skupině 3–5 let v roce 2023 až 2025 ve Středočeském kraji (podle stavu k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2025 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet dětí ve věku 3–5 let se v posledních pěti letech zvyšoval s výjimkou v roce 2021, ve kterém se počet dětí mírně snížil. V následujících letech by se měl počet dětí ve věku 3–5 let snižovat.

Současný stav mateřských škol

Podle statistických informací MŠMT zajišťovalo ve školním roce 2022/2023 předškolní vzdělávání ve Středočeském kraji 811 mateřských škol, z toho bylo 12 mateřských škol pouze pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Většina mateřských škol byla zřizována obcemi (708 škol s 49 939 dětmi), 9 škol zřizoval Středočeský kraj (199 dětí), 8 škol zřizovala církev (227 dětí) a 86 mateřských škol bylo zřizováno soukromými subjekty (2 973 dětí). Celkem se v mateřských školách ve školním roce 2022/2023 vzdělávalo 53 338 dětí, tj. o 1 504 dětí více než ve školním roce 2021/2022.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Tabulka č. 10: Předškolní vzdělávání – školy, třídy, děti (všichni zřizovatelé)

Školní rok	Školy			Třídy			Děti		
	celkem	z toho		celkem	v tom na školách		celkem	v tom na školách	
		běžné	pro děti se SVP		běžných	pro děti se SVP		běžných	pro děti se SVP
2020/2021	803	791	12	2 364	2 335	29	51 197	50 941	256
2021/2022	808	796	12	2 402	2 372	30	51 834	51 564	270
2022/2023	811	799	12	2 460	2 430	30	53 338	53 077	261

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2022/2023 byla zajišťována výchova a vzdělávání ve Středočeském kraji 261 dětem ve 12 mateřských školách pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou zřízeny samostatně, u základní školy nebo u dětského domova.

Ve školním roce 2022/2023 bylo vyhověno 20 075 žádostem o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, z toho předškolní vzdělávání zahájilo celkem 18 618 dětí. Počet žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání, kterým nebylo možno vyhovět, se ve srovnání s předchozím obdobím zvýšil o 134 žádostí na 7 339. V tabulce č. 12 jsou uvedeny volné kapacity. Do této tabulky jsou zahrnuty pouze celkové kapacity jednotlivých MŠ uvedené v rejstříku škol a školských zařízení a není v ní zohledněno snížení kapacity v případě vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které mají přiděleného asistenta pedagoga.

Tabulka č. 11: Vývoj počtu žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání (všichni zřizovatelé)

Školní rok	Žádosti o přijetí, jimž nebylo vyhověno			Žádosti o přijetí, jimž bylo vyhověno	
	žádosti celkem	z toho do škol		žádosti celkem	z toho počet dětí, které nastoupily
		běžných	pro děti se SVP		
2020/2021	6 545	6 540	5	18 253	17 315
2021/2022	7 205	7 195	10	18 445	17 344
2022/2023	7 339	7 330	9	20 075	18 618

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2022/2023 byl největší počet žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání, kterým nebylo možno vyhovět, v okrese Praha-východ (1 198), Praha-západ (958) a Kladno (949). Ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 byl největší počet žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání, kterým nebylo možno vyhovět, rovněž v okrese Praha-východ, Praha-západ a Kladno.

K 30. 9. 2022 dosahovaly nejvyšší rejstříkové kapacity mateřské školy v ORP Černošice (6 909), Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (5 258) a Kladno (4 704). Naopak nejmenší kapacity měly ORP Votice (441) a Mnichovo Hradiště (671). Nejvíce volných míst bylo v ORP Kladno (439) a Černošice (431). Nejméně volných míst měly ORP Votice (29), Mnichovo Hradiště (27) a Český Brod (24). Nejvyšší naplněnosti mateřských škol dosahovaly ORP Český Brod (97,1 %), Kutná Hora (96,2 %) a Beroun (96,0 %). Nejmenší naplněnost měly mateřské školy v ORP Sedlčany (86,4 %), Poděbrady (87,2 %) a Rakovník (88,3 %).

V následující tabulce jsou uvedeny počty dětí, kapacity, volná místa a naplněnost mateřských škol poskytujících vzdělávání podle obcí s rozšířenou působností ve Středočeském kraji a podle sídla ředitelství uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení. Počet dětí je uveden podle stavu k 30. 9. 2022. V datech o kapacitách jsou zahrnuty pouze mateřské školy poskytující vzdělávání ve školním roce 2022/2023 a jejich kapacity dle rejstříku škol a školských zařízení podle stavu k 30. 9. 2022.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Tabulka č. 12: Kapacity a naplněnost mateřských škol poskytujících vzdělávání podle obcí s rozšířenou působností k 30. 9. 2022 a podle sídla ředitelství v rejstříku škol a školských zařízení

ORP	Děti	Kapacita	Volná místa	Naplněnost
Benešov	2 446	2 724	278	89,8 %
Beroun	2 872	2 992	120	96,0 %
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	4 927	5 258	331	93,7 %
Čáslav	899	967	68	93,0 %
Černošice	6 478	6 909	431	93,8 %
Český Brod	811	835	24	97,1 %
Dobříš	901	946	45	95,2 %
Hořovice	1 008	1 051	43	95,9 %
Kladno	4 265	4 704	439	90,7 %
Kolín	3 123	3 293	170	94,8 %
Kralupy nad Vltavou	1 235	1 303	68	94,8 %
Kutná Hora	1 667	1 733	66	96,2 %
Lysá nad Labem	1 272	1 353	81	94,0 %
Mělník	1 604	1 709	105	93,9 %
Mladá Boleslav	4 071	4 379	308	93,0 %
Mnichovo Hradiště	644	671	27	96,0 %
Neratovice	1 127	1 201	74	93,8 %
Nymburk	1 455	1 549	94	93,9 %
Poděbrady	1 079	1 238	159	87,2 %
Příbram	2 564	2 830	266	90,6 %
Rakovník	2 077	2 352	275	88,3 %
Říčany	3 348	3 542	194	94,5 %
Sedlčany	775	897	122	86,4 %
Slaný	1 395	1 483	88	94,1 %
Vlašim	883	944	61	93,5 %
Votice	412	441	29	93,4 %
Celkem	53 338	57 304	3 966	93,1 %

Zdroj: MŠMT

V tabulce je uvedena celková kapacita jednotlivých mateřských škol uvedená v rejstříku škol a školských zařízení. Není tak zohledněno snížení kapacity MŠ v případě vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které mají přiděleného asistenta pedagoga. V těchto případech se nejvyšší povolený počet dětí na třídu snižuje. Naplněnost může být ovlivněna přijímáním dětí mladších tří let pro naplnění celkové kapacity.

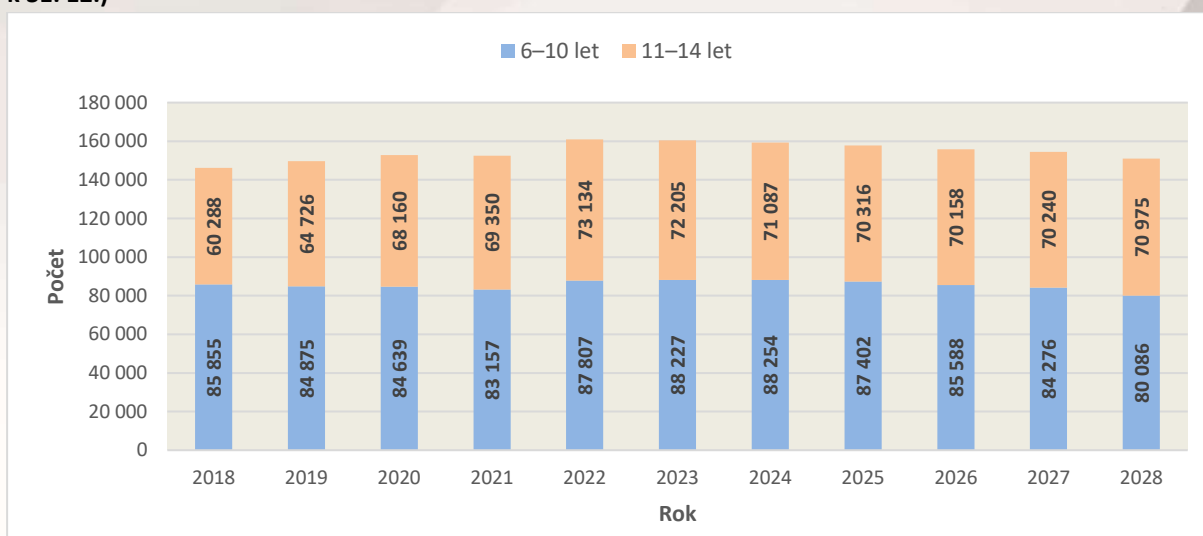
Základní vzdělávání

Demografický vývoj

V následujícím grafu je uveden vývoj počtu žáků ve věkové skupině 6–10 let (první stupeň) a 11–14 let (druhý stupeň) v roce 2018 až 2022 (k 31. 12.) a předpokládaný počet žáků ve věkové skupině 6–10 let a 11–14 let v roce 2023 až 2028 (k 31. 12.) ve Středočeském kraji. Předpokládaný počet žáků vychází z reálného počtu obyvatel (dětí/žáků) v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 7: Vývoj počtu žáků ve věkové skupině 6–10 let a 11–14 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu žáků ve věkové skupině 6–10 let a 11–14 let v roce 2023 až 2028 ve Středočeském kraji (podle stavu k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2028 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet žáků ve věku 6–10 let se v letech 2019 až 2021 snižoval a v roce 2022 se zvýšil. Následně by se měl počet žáků ve věku 6–10 let v roce 2023 a 2024 mírně zvyšovat a od roku 2025 až do roku 2028 opět snižovat. Počet žáků ve věku 11–14 let se v letech 2019 až 2022 zvyšoval, od roku 2023 až do roku 2026 snižovat a v roce 2027 a 2028 znovu zvyšovat.

Počet žáků ve věku 6–14 let se ve Středočeském kraji v roce 2019 a 2020 zvyšoval, v roce 2021 došlo k nepatrnému snížení počtu žáků a v roce 2022 se zvýšil. Následně by se měl počet žáků ve věku 6–14 let od roku 2023 až do roku 2028 snižovat.

Současný stav základních škol

Základní vzdělávání ve školním roce 2022/2023 poskytovalo podle statistických informací MŠMT ve Středočeském kraji 579 základních škol (z toho bylo 538 běžných základních škol). Oproti předchozímu školnímu roku došlo k nárůstu počtu škol o 5. Většina základních škol byla zřizována obcemi (487 škol se 140 248 žáky), 5 základních škol zřizovala církve (242 žáků), 52 škol soukromí zřizovatelé (4 435 žáků) a 4 školy byly zřizovány MŠMT (86 žáků). Středočeský kraj zřizoval 31 základních škol pro 1 872 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Celkem se v základních školách ve školním roce 2022/2023 vzdělávalo 146 883 žáků, tj. o 7 913 žáků více než ve školním roce 2021/2022.

Tabulka č. 13: Základní vzdělávání – školy, třídy, žáci (všichni zřizovatelé)

Školní rok	Školy			Třídy			Žáci		
	Celkem	z toho školy		Celkem	z toho školy		Celkem	z toho školy	
		běžné	pouze pro SVP		běžné	pouze pro SVP		běžné	pouze pro SVP
2020/2021	567	527	40	6 685	6 384	301	136 710	134 470	2 240
2021/2022	574	534	40	6 858	6 555	303	138 970	136 684	2 286
2022/2023	579	538	41	7 062	6 746	316	146 883	144 535	2 348

Zdroj: MŠMT

Ve Středočeském kraji bylo ve školním roce 2022/2023 v 58 základních školách 381 speciálních tříd, v nichž se vzdělávalo 2 974 žáků. Celkem 41 základních škol poskytovalo základní vzdělání pouze pro

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a ve sledovaném období se v nich vzdělávalo 2 348 žáků.

Z následující tabulky je patrné, že se celkový počet žáků integrovaných do běžných tříd v posledních letech zvyšoval.

Tabulka č. 14: Vývoj počtu žáků v základních školách – žáci se zdravotním postižením individuálně integrovaní v běžné třídě podle druhu postižení (všichni zřizovatelé)

Druh postižení	Počet žáků		
	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Závažné vývojové poruchy učení	6 014	5 794	5 726
Mentální postižení	394	422	426
Poruchy autistického spektra	271	263	285
Tělesné postižení	118	120	113
Sluchové postižení	83	83	99
Zrakové postižení	133	145	151
Souběžné postižení více vadami	368	328	291
Závažné vady řeči	1 535	1 705	1 928
Závažné vývojové poruchy chování	3 713	3 801	4 220
Celkem	12 629	12 661	13 239

Zdroj: MŠMT

Do systému předškolního vzdělávání bylo ve školním roce 2022/2023 zařazeno na základě souhlasu Odboru školství Krajského úřadu Středočeského kraje celkem 71 přípravných tříd zřízených při 59 základních školách. Jedná se o jeden z významných nástrojů ve vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním, přispívající rozvoji individualizace vzdělávacího procesu. V těchto přípravných třídách se ve školním roce 2022/2023 vzdělávalo 889 dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých byl předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Do přípravných tříd základních škol byly přednostně zařazeny děti, kterým byl povolen odklad zahájení povinné školní docházky. Ve školním roce 2021/2022 bylo do systému předškolního vzdělávání zařazeno 55 přípravných tříd při 46 základních školách, ve kterých se vzdělávalo 707 dětí. Ve školním roce 2020/2021 bylo zřízeno 43 přípravných tříd při 37 základních školách pro 544 dětí s odkladem povinné školní docházky.

K 30. 9. 2022 dosahovaly nejvyšší rejstříkové kapacity základní školy v ORP Černošice (18 912), Kladno (16 094), Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (14 650). Naopak nejmenší kapacity měly ORP Votice (1 438), Český Brod (1 962) a Mnichovo Hradiště (2 042). Nejvíce volných míst bylo v ORP Kladno (3 132), Černošice (2 164), Rakovník (2 128) a Příbram (1 829). Nejméně volných míst měly ORP Český Brod (85) a Neratovice (146). Nejvyšší naplněnosti základních škol dosahovaly ORP Neratovice (95,8 %), Český Brod (95,7 %) a Říčany (91,9 %). Nejmenší naplněnost měly základní školy v ORP Sedlčany (62,0 %), Rakovník (71,8 %) a Vlašim (72,4 %). Do budoucna může na místní úrovni docházet ke vzniku problému se zajištěním povinné školní docházky v oblastech, kde výstavba nových bytových komplexů nebyla doprovázena zajištěním dostatečné kapacity základních škol. Jedná se především o ORP Černošice, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Říčany a dále Český Brod a Neratovice.

V následující tabulce jsou uvedeny počty žáků, kapacity, volná místa a naplněnost základních škol poskytujících vzdělávání podle obcí s rozšířenou působností ve Středočeském kraji a podle sídla ředitelství uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení. Počet žáků je uveden podle stavu k 30. 9. 2022. V datech o kapacitách jsou zahrnuty pouze základní školy poskytující vzdělávání ve školním roce 2022/2023 a jejich kapacity dle rejstříku škol a školských zařízení podle stavu k 30. 9. 2022. V tabulce nejsou zahrnuta data ke 4 základním školám zřizovaným MŠMT, jelikož

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

podrobná data o počtu žáků těchto škol neměl Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje k dispozici.

Tabulka č. 15: Kapacity a naplněnost základních škol poskytujících vzdělávání podle obcí s rozšířenou působností k 30. 9. 2022 a podle sídla ředitelství v rejstříku škol a školských zařízení (všichni zřizovatelé mimo MŠMT)

ORP	Žáci	Kapacity	Volná místa	Naplněnost
Benešov	7 104	8 027	923	88,5 %
Beroun	7 260	8 486	1 226	85,6 %
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	13 179	14 650	1 471	90,0 %
Čáslav	2 518	3 014	496	83,5 %
Černošice	16 748	18 912	2 164	88,6 %
Český Brod	1 877	1 962	85	95,7 %
Dobříš	2 571	2 915	344	88,2 %
Hořovice	3 009	3 674	665	81,9 %
Kladno	12 962	16 094	3 132	80,5 %
Kolín	8 877	10 167	1 290	87,3 %
Kralupy nad Vltavou	3 446	3 855	409	89,4 %
Kutná Hora	4 444	5 509	1 065	80,7 %
Lysá nad Labem	3 900	4 545	645	85,8 %
Mělník	4 476	5 316	840	84,2 %
Mladá Boleslav	11 725	13 498	1 773	86,9 %
Mnichovo Hradiště	1 760	2 042	282	86,2 %
Neratovice	3 350	3 496	146	95,8 %
Nymburk	3 884	4 845	961	80,2 %
Poděbrady	3 139	3 653	514	85,9 %
Příbram	6 747	8 576	1 829	78,7 %
Rakovník	5 421	7 549	2 128	71,8 %
Říčany	8 987	9 774	787	91,9 %
Sedlčany	2 115	3 414	1 299	62,0 %
Slaný	3 948	4 655	707	84,8 %
Vlašim	2 283	3 155	872	72,4 %
Votice	1 067	1 438	371	74,2 %
Celkem	146 797	173 221	26 424	84,7 %

Zdroj: MŠMT

Střední vzdělávání

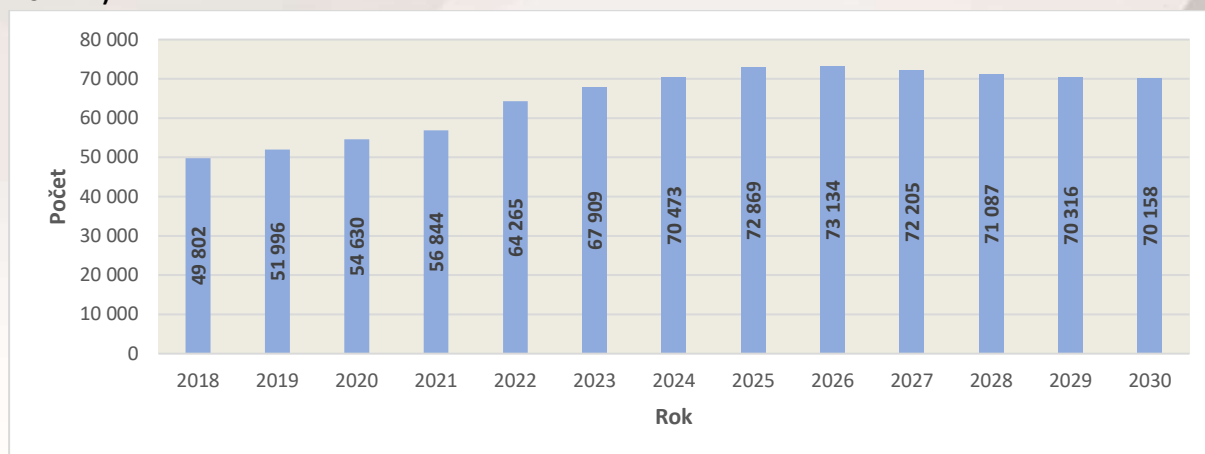
Demografický vývoj

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 ve Středočeském kraji zvyšoval. Následně by se měl počet mladistvých ve věku 15–18 let zvyšovat až do roku 2026 a od roku 2027 až do roku 2030 by se počet mladistvých v tomto věku měl snižovat.

V následujícím grafu je uveden vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 (k 31. 12.) a předpokládaný počet mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 (k 31. 12.) ve Středočeském kraji. Předpokládaný počet mladistvých vychází z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 8: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 ve Středočeském kraji (podle stavu k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Situace v jednotlivých okresech je uvedena v příloze č. 3.

Současný stav středních škol

Podle statistických informací MŠMT poskytovalo ve školním roce 2022/2023 střední vzdělávání ve Středočeském kraji 146 škol, z toho bylo 131 běžných středních škol a 15 středních škol pouze pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve všech formách vzdělávání se vzdělávalo ve středních školách všech zřizovatelů 45 157 žáků, z toho v denní formě vzdělávání 43 224 žáků a v ostatních formách vzdělávání 1 933 žáků. Nově bylo do 1. ročníku přijato celkem 13 702 žáků.

Tabulka č. 16: Střední vzdělávání – žáci, nově přijatí do 1. ročníku (všichni zřizovatelé)

Školní rok	Počet žáků celkem	z toho		Nově přijatí do 1. ročníku celkem	z toho	
		denní forma	ostatní formy		denní forma	ostatní formy
2020/2021	40 588	38 773	1 815	11 357	10 569	788
2021/2022	42 592	40 588	2 004	12 710	11 748	962
2022/2023	45 157	43 224	1 933	13 702	12 927	775

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2022/2023 se vzdělávalo v oborech gymnázií v denní formě vzdělávání celkem 13 377 žáků a do 1. ročníku bylo nově přijato celkem 2 404 žáků.

Ve školním roce 2021/2022 obory gymnázií navštěvovalo celkem 13 150 žáků a nově bylo přijato do 1. ročníku 2 414 žáků. Ve školním roce 2020/2021 se vzdělávalo v oborech gymnázií celkem 12 943 žáků a do 1. ročníku bylo nově přijato 2 366 žáků.

Tabulka č. 17: Střední odborné vzdělávání (bez nástavbového studia), všichni zřizovatelé

Školní rok	Počet žáků celkem	v tom forma		Nově přijatí do 1. ročníku celkem	v tom forma	
		denní	ostatní		denní	ostatní
2020/2021	26 262	24 944	1 318	8 229	7 683	546
2021/2022	27 830	26 452	1 378	9 314	8 738	576
2022/2023	30 204	28 783	1 421	10 440	9 904	536

Zdroj: MŠMT

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Ve školním roce 2022/2023 se vzdělávalo v oborech odborného vzdělání středních škol bez oborů nástavbového studia celkem 30 204 žáků, z toho v denní formě vzdělávání 28 783 žáků a v ostatních formách vzdělávání 1 421 žáků. Nově bylo do 1. ročníku přijato celkem 10 440 žáků.

Tabulka č. 18: Nástavbové studium, všichni zřizovatelé

Školní rok	Počet žáků celkem	v tom forma		Nově přijatí do 1. ročníku celkem	v tom forma	
		denní	ostatní		denní	ostatní
2020/2021	1 383	886	497	762	520	242
2021/2022	1 612	986	626	982	596	386
2022/2023	1 576	1 064	512	858	619	239

Zdroj: MŠMT

V oborech nástavbového studia se ve školním roce 2022/2023 vzdělávalo celkem 1 576 žáků a nově bylo do 1. ročníku přijato celkem 858 žáků.

Nezaměstnanost absolventů středních škol

V následující tabulce je uvedena míra nezaměstnanosti absolventů podle kategorií vzdělání v roce 2018 až 2022 ve Středočeském kraji. Data vychází z dat zaznamenaných Úřadem práce ČR a srovnáním s daty MŠMT o počtu absolventů v jednotlivých kategoriích (i oborech) vzdělání. V indikátoru jsou zahrnuti všichni absolventi škol, kteří byli registrovaní na úřadu práce k dubnu následujícího roku. Nejsou zde vyhodnocována data za absolventy, kteří se na úřad práce nepřihlásili. Hodnota je vypočítána jako podíl absolventů evidovaných na úřadu práce na celkovém počtu absolventů.

Tabulka č. 19: Míra nezaměstnanosti absolventů podle kategorií vzdělání (2018 až 2022)

Kategorie vzdělání	2018	2019	2020	2021	2022	Průměr
E (nižší střední odborné vzdělání s výučním listem)	5,4 %	2,4 %	7,6 %	12,9 %	14,5 %	8,6 %
H (střední odborné vzdělání s výučním listem)	4,8 %	4,0 %	6,3 %	10,2 %	7,3 %	6,5 %
M (úplné střední odborné vzdělání s maturitou bez vyučení)	4,1 %	4,2 %	6,0 %	6,6 %	5,0 %	5,2 %
L/0 (úplné střední odborné vzdělání s odborným výcvikem a maturitou)	3,9 %	2,0 %	5,5 %	10,7 %	4,0 %	5,2 %
K (úplné střední všeobecné vzdělání)	1,9 %	1,5 %	1,5 %	2,4 %	2,0 %	1,9 %
L/5 (úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou – nástavbové obory)	8,4 %	4,7 %	8,1 %	13,1 %	7,4 %	8,4 %

Zdroj: Monitorovací rámec MŠMT

Za období let 2018 až 2022 dosahovali nejvyšší průměrné nezaměstnanosti ve Středočeském kraji absolventi oborů vzdělání kategorie vzdělání E (nižší střední odborné vzdělání s výučním listem), tj. 8,6 %. Nejnižší průměrnou nezaměstnanost měli absolventi kategorie vzdělání K (úplné střední všeobecné vzdělání), tj. 1,9 %. U absolventů gymnázií (kategorie vzdělání K) je nízká nezaměstnanost způsobena tím, že větší část těchto absolventů pokračuje v terciárním studiu.

Míra nezaměstnanosti absolventů v další tabulce je dána poměrem počtu nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů dané kategorie vzdělání nebo dané skupiny oborů k celkovému počtu absolventů dané kategorie vzdělání nebo dané skupiny oborů, kteří ukončili studium v kalendářním roce předcházejícím roku výpočtu. Nezaměstnaní „čerství“ absolventi jsou nezaměstnaní absolventi, kteří ukončili studium v uplynulých dvanácti měsících před okamžikem zjišťování a byli evidováni na úřadu práce k okamžiku zjišťování (k 30. 4.).

V následující tabulce je uvedena nezaměstnanost absolventů středních škol denní formy vzdělávání ve

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Středočeském kraji podle skupin oborů a kategorií vzdělání v roce 2019 až 2023 (k 30. 4.). V tabulce je dále uvedena průměrná hodnota nezaměstnanosti za období posledních pěti let.

Tabulka č. 20: Nezaměstnanost absolventů středních škol ve Středočeském kraji (2019 až 2023) – denní studium

Skupina oborů (kód, název)	Míra nezaměstnanosti absolventů (duben)					Průměr
	2019	2020	2021	2022	2023	
Střední vzdělání s výučním listem (E, H)						
Celkem	3,7 %	6,5 %	10,6 %	8,1 %	7,1 %	7,2 %
23 Strojírenství a strojírenská výroba	3,0 %	4,2 %	7,3 %	4,2 %	3,7 %	4,5 %
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	4,3 %	1,3 %	4,8 %	2,7 %	4,8 %	3,6 %
29 Potravinářství a potravinářská chemie	5,3 %	7,5 %	12,4 %	12,2 %	11,2 %	9,7 %
31 Textilní výroba a oděvnictví	-	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	6,9 %	6,6 %	17,6 %	4,0 %	5,0 %	8,0 %
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	-	0,0 %	0,0 %	40,0 %	0,0 %	10,0 %
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	3,6 %	9,2 %	10,5 %	10,0 %	7,4 %	8,1 %
39 Speciální a interdisciplinární obory	9,1 %	0,0 %	14,3 %	75,0 %	11,1 %	21,9 %
41 Zemědělství a lesnictví	1,8 %	7,2 %	7,6 %	8,5 %	5,0 %	6,0 %
53 Zdravotnictví	0,0 %	4,2 %	3,3 %	0,0 %	8,0 %	3,1 %
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	2,1 %	7,5 %	12,4 %	10,8 %	9,4 %	8,4 %
66 Obchod	5,0 %	11,0 %	13,9 %	12,1 %	12,5 %	10,9 %
69 Osobní a provozní služby	7,6 %	11,7 %	22,5 %	9,7 %	8,8 %	12,1 %
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	10,0 %	0,0 %	16,7 %	15,4 %	0,0 %	8,4 %
82 Umění a užité umění	0,0 %	12,5 %	22,2 %	40,0 %	10,0 %	16,9 %
Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem a nástavbové vzdělání (L/0, L/5)						
Celkem	3,0 %	6,5 %	11,9 %	5,3 %	2,9 %	5,9 %
23 Strojírenství a strojírenská výroba	0,0 %	4,0 %	5,5 %	3,5 %	0,7 %	2,7 %
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	0,0 %	5,8 %	5,6 %	1,7 %	0,9 %	2,8 %
28 Technická chemie a chemie silikátů	0,0 %	-	25,0 %	-	-	12,5 %
29 Potravinářství a potravinářská chemie	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	28,6 %	5,7 %
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	50,0 %	11,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	12,2 %
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	0,0 %	12,5 %	0,0 %	12,5 %	-	6,3 %
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	-	-	0,0 %	-	-	0,0 %
39 Speciální a interdisciplinární obory	0,0 %	4,5 %	50,0 %	15,0 %	0,0 %	13,9 %
53 Zdravotnictví	0,0 %	0,0 %	-	-	-	0,0 %
64 Podnikání v oborech, odvětví	5,0 %	12,7 %	14,0 %	7,8 %	5,1 %	8,9 %
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	12,5 %	4,5 %	24,4 %	42,9 %	0,0 %	16,9 %
66 Obchod	-	0,0 %	0,0 %	0,0 %	7,1 %	1,8 %
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	-	0,0 %	-	-	-	0,0 %
69 Osobní a provozní služby	13,8 %	6,1 %	20,6 %	7,1 %	4,0 %	10,3 %
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	-	-	-	-	14,3 %	14,3 %

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou (M)						
Celkem	4,2 %	6,0 %	6,6 %	5,0 %	5,1 %	5,4 %
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	0,0 %	10,5 %	8,3 %	5,3 %	10,5 %	6,9 %
18 Informatické obory	7,9 %	10,6 %	6,7 %	7,1 %	5,1 %	7,5 %
23 Strojírenství a strojírenská výroba	2,2 %	6,8 %	6,5 %	3,9 %	5,1 %	4,9 %
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	4,5 %	3,7 %	3,2 %	4,8 %	7,2 %	4,7 %
29 Potravinářství a potravinářská chemie	0,0 %	-	-	0,0 %	-	0,0 %
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	9,1 %	1,8 %
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	0,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	0,0 %	10,0 %
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	6,1 %	12,7 %	8,2 %	8,8 %	3,8 %	7,9 %
37 Doprava a spoje	12,2 %	4,9 %	4,4 %	7,9 %	0,0 %	5,9 %
39 Speciální a interdisciplinární obory	3,5 %	9,8 %	9,8 %	6,5 %	9,3 %	7,8 %
41 Zemědělství a lesnictví	3,9 %	7,3 %	4,6 %	3,0 %	6,5 %	5,1 %
43 Veterinářství a veterinární prevence	2,3 %	3,4 %	5,2 %	4,3 %	7,3 %	4,5 %
53 Zdravotnictví	2,8 %	2,7 %	1,9 %	1,9 %	2,6 %	2,4 %
63 Ekonomika a administrativa	4,5 %	6,7 %	8,2 %	4,7 %	5,9 %	6,0 %
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	4,7 %	6,8 %	11,6 %	10,6 %	4,4 %	7,6 %
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	7,4 %	11,7 %	16,4 %	8,8 %	5,8 %	10,0 %
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	0,0 %	0,0 %	18,8 %	0,0 %	0,0 %	3,8 %
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	3,6 %	1,6 %	3,9 %	3,4 %	3,5 %	3,2 %
78 Obecně odborná příprava	1,9 %	3,7 %	4,0 %	3,1 %	2,9 %	3,1 %
82 Umění a užité umění	3,2 %	8,5 %	8,0 %	5,0 %	10,4 %	7,0 %

Zdroj: NPI, NÚV

V období posledních pěti let dosahovala ve Středočeském kraji nezaměstnanost absolventů středního vzdělání s výučním listem (absolventů oborů vzdělání E a H) v průměru 7,2 %. Nejvyšší průměrnou míru nezaměstnanosti v této kategorii vzdělání vykazovaly skupiny oborů 39 Speciální a interdisciplinární obory (21,9 %) a 82 Umění a užité umění (16,9 %). Nezaměstnanost absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem včetně nezaměstnaných absolventů nástavbového vzdělání (absolventů oborů vzdělání L/0 a L/5) dosahovala v období posledních pěti let v průměru 5,9 %. Nejvyšší průměrná míra nezaměstnanosti v této kategorii vzdělání byla zjištěna u skupin oborů 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (16,9 %), 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (14,3 %) a 39 Speciální a interdisciplinární obory (13,9 %). Nezaměstnanost absolventů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (absolventů oborů vzdělání M) dosahovala v období posledních pěti let v průměru 5,4 %. Nejvyšší průměrnou míru nezaměstnanosti v této kategorii vzdělání vykazovaly skupiny oborů 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (10,0 %) a 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (10,0 %).

Je však nutné brát v úvahu, že jednotlivé kategorie vzdělání a jednotlivé skupiny oborů mají různý počet absolventů. U kategorií vzdělání a u skupin oborů s nižším počtem absolventů může i jeden nezaměstnaný absolvent ovlivnit míru nezaměstnanosti pro danou kategorii vzdělání nebo skupinu oborů v rámci jednotek až desítek procent.

Oborová struktura středních škol

Ve školním roce 2023/2024 poskytovalo na území Středočeského kraje vzdělávání 146 středních škol.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Podle stavu k 30. 9. 2023 se na 111 středních školách zřizovaných Středočeským krajem vzdělávalo celkem 40 406 žáků v denní formě vzdělávání a 503 žáků v ostatních formách vzdělávání, na 4 středních školách zřizovaných obcemi se vzdělávalo 610 žáků v denní formě vzdělávání, 3 církevní střední školy navštěvovalo celkem 278 žáků v denní formě vzdělávání a na 27 soukromých středních školách se vzdělávalo 4 821 žáků v denní formě vzdělávání (bez započítání žáků odloučeného pracoviště jedné střední školy, které se nachází mimo Středočeský kraj) a 1 418 žáků v ostatních formách vzdělávání. Dále ve Středočeském kraji poskytovala vzdělávání jedna střední škola zřizovaná MŠMT, statistická data této střední školy neměl Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje k dispozici.

V následující tabulce je uveden přehled vývoje oborové struktury středních škol všech zřizovatelů mimo MŠMT poskytujících vzdělávání na území Středočeského kraje ve školním roce 2020/2021 až 2023/2024 (podle stavu k 30. 9.) dle skupin oborů. Do tabulky není zahrnut počet žáků organizace Střední odborná škola managementu a práva, s.r.o., která neposkytuje vzdělávání na území Středočeského kraje. Dále nejsou do tabulky zahrnuti žáci pracoviště organizace Akademie SOUVIN, střední škola, které se nachází v obci Nové Sedlo v Ústeckém kraji.

Tabulka č. 21: Oborová struktura středního vzdělávání – počty žáků ve skupinách oborů vzdělání a podíly z celkového počtu žáků ve školním roce 2020/2021 až 2023/2024 (všichni zřizovatelé mimo MŠMT)

Skupina oborů (kód, název)	2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	125	0,3	159	0,4	208	0,5	265	0,6
18 Informatické obory	1 061	2,8	1 180	2,9	1 304	3,0	1 456	3,2
23 Strojírenství a strojírenská výroba	3 047	7,9	3 021	7,5	3 127	7,3	3 333	7,2
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	2 308	6,0	2 457	6,1	2 708	6,3	2 847	6,2
28 Technická chemie a chemie silikátů	24	0,1	22	0,1	50	0,1	57	0,1
29 Potravinářství a potravinářská chemie	853	2,2	974	2,4	980	2,3	1 043	2,3
31 Textilní výroba a oděvnictví	23	0,1	5	0,0	32	0,1	32	0,1
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	535	1,4	585	1,5	655	1,5	748	1,6
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	45	0,1	42	0,1	54	0,1	53	0,1
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	1 200	3,1	1 358	3,4	1 590	3,7	1 777	3,9
37 Doprava a spoje	205	0,5	211	0,5	246	0,6	282	0,6
39 Speciální a interdisciplinární obory	505	1,3	524	1,3	566	1,3	608	1,3
41 Zemědělství a lesnictví	1 909	5,0	2 071	5,1	2 266	5,3	2 581	5,6
43 Veterinářství a veterinární prevence	453	1,2	511	1,3	516	1,2	516	1,1
53 Zdravotnictví	1 583	4,1	1 731	4,3	1 877	4,4	1 974	4,3
63 Ekonomika a administrativa	2 524	6,6	2 700	6,7	3 016	7,0	3 449	7,5
64 Podnikání v oborech, odvětví	594	1,5	649	1,6	691	1,6	636	1,4
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	2 453	6,4	2 425	6,0	2 610	6,1	3 098	6,7
66 Obchod	826	2,1	807	2,0	809	1,9	942	2,0
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	736	1,9	776	1,9	844	2,0	987	2,1
69 Osobní a provozní služby	682	1,8	698	1,7	779	1,8	867	1,9

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

72 Publicistika, knihovnictví a informatika	86	0,2	89	0,2	100	0,2	102	0,2
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	1 050	2,7	1 103	2,7	1 182	2,8	1 230	2,7
78 Obecně odborná příprava	2 127	5,5	2 379	5,9	2 587	6,0	2 826	6,1
79 Obecná příprava	12 943	33,6	13 150	32,6	13 377	31,1	13 517	29,3
82 Umění a užité umění	630	1,6	704	1,7	806	1,9	889	1,9
Celkem v denní formě vzdělávání	38 527	100,0	40 331	100,0	42 980	100,0	46 115	100,0
18 Informatické obory	18	1,0	15	0,8	13	0,7	26	1,4
21 Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárnictví	38	2,1	38	1,9	32	1,7	46	2,4
23 Strojírenství a strojírenská výroba	118	6,6	82	4,2	61	3,3	59	3,1
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	64	3,6	68	3,5	77	4,1	92	4,8
29 Potravinářství a potravinářská chemie	65	3,6	67	3,4	61	3,3	36	1,9
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	16	0,9	19	1,0	2	0,1	2	0,1
53 Zdravotnictví	77	4,3	80	4,1	30	1,6	34	1,8
63 Ekonomika a administrativa	215	12,0	240	12,2	330	17,7	378	19,7
64 Podnikání v oborech, odvětví	351	19,6	438	22,3	342	18,3	346	18,0
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	67	3,7	81	4,1	77	4,1	97	5,0
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	25	1,4	19	1,0	4	0,2	3	0,2
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	737	41,2	814	41,5	835	44,8	802	41,7
Celkem v ostatních formách vzdělávání	1 791	100,0	1 961	100,0	1 864	100,0	1 921	100,0

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo na středních školách poskytujících vzdělávání na území Středočeského kraje nejvíce žáků v denní formě vzdělávání skupinu oborů 79 Obecná příprava (29,3 %), což je skupina oborů gymnázií. Dále se velká část žáků vzdělávala ve skupinách oborů 63 Ekonomika a administrativa (7,5 %), 23 Strojírenství a strojírenská výroba (7,2 %) a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (6,7 %). Nejméně žáků v denní formě vzdělávání navštěvovalo skupiny oborů 31 Textilní výroba a oděvnictví (0,1 %), 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (0,1 %) a 28 Technická chemie a chemie silikátů (0,1 %). V ostatních formách vzdělávání navštěvovalo nejvíce žáků skupiny oborů 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (41,7 %), 63 Ekonomika a administrativa (19,7 %) a 64 Podnikání v oborech, odvětví (18,0 %). Nejméně žáků se vzdělávalo ve skupinách oborů 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (0,1 %) a 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (0,2 %).

V denní formě vzdělávání se mezi školním rokem 2020/2021 a 2023/2024 v absolutních číslech zvýšil počet žáků nejvíce ve skupinách oborů 63 Ekonomika a administrativa (o 925 žáků, tj. o 36,6 %), 78 Obecně odborná příprava (o 699 žáků, tj. o 32,9 %), 41 Zemědělství a lesnictví (o 672 žáků, tj. o 35,2 %) a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (o 645 žáků, tj. o 26,3 %). Celkový počet žáků se v denní formě vzdělávání mezi školním rokem 2020/2021 a 2023/2024 zvýšil o 7 588 žáků (tj. o 19,7 %). V ostatních formách vzdělávání se mezi školním rokem 2020/2021 a 2023/2024 nejvíce zvýšil počet žáků ve skupině oborů 63 Ekonomika a administrativa (o 163 žáků, tj. o 75,8 %). Celkem se v ostatních formách vzdělávání mezi školním rokem 2020/2021 a 2023/2024 zvýšil počet žáků o 130 (tj. o 7,3 %).

V další tabulce je uveden přehled vývoje oborové struktury středních škol všech zřizovatelů mimo MŠMT poskytujících vzdělávání na území Středočeského kraje ve školním roce 2020/2021 až 2023/2024 (podle stavu k 30. 9.) dle skupin oborů denní formy vzdělávání mimo oborů nástavbového studia, víceletých gymnázií (8leté a 6leté) a zkráceného studia. Do tabulky není zahrnut počet žáků

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

organizace Střední odborná škola managementu a práva, s.r.o., která neposkytuje vzdělávání na území Středočeského kraje. Dále nejsou do tabulky zahrnuti žáci pracoviště organizace Akademie SOUVIN, střední škola, které se nachází v obci Nové Sedlo v Ústeckém kraji.

Tabulka č. 22: Oborová struktura středního vzdělávání – počty žáků ve skupinách oborů vzdělání denní formy vzdělávání a podíly z celkového počtu žáků denní formy vzdělávání (mimo oborů nástavbového studia, víceletých gymnázií a zkráceného studia) ve školním roce 2020/2021 až 2023/2024 (všichni zřizovatelé mimo MŠMT)

Skupina oborů (kód, název)	2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)	Počet žáků	Podíl (%)
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	125	0,4	159	0,5	208	0,6	265	0,7
18 Informatické obory	1 061	3,6	1 180	3,8	1 304	3,9	1 456	4,0
23 Strojírenství a strojírenská výroba	2 911	9,9	2 870	9,2	2 974	8,9	3 194	8,7
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	2 169	7,4	2 319	7,5	2 542	7,6	2 720	7,4
28 Technická chemie a chemie silikátů	24	0,1	22	0,1	50	0,1	57	0,2
29 Potravinářství a potravinářská chemie	823	2,8	928	3,0	922	2,7	998	2,7
31 Textilní výroba a oděvnictví	23	0,1	5	0,0	32	0,1	32	0,1
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	529	1,8	577	1,9	646	1,9	739	2,0
34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	45	0,2	42	0,1	54	0,2	53	0,1
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	1 200	4,1	1 358	4,4	1 590	4,7	1 777	4,8
37 Doprava a spoje	205	0,7	211	0,7	246	0,7	282	0,8
39 Speciální a interdisciplinární obory	497	1,7	510	1,6	553	1,6	593	1,6
41 Zemědělství a lesnictví	1 909	6,5	2 066	6,7	2 266	6,7	2 581	7,0
43 Veterinářství a veterinární prevence	453	1,5	511	1,6	516	1,5	516	1,4
53 Zdravotnictví	1 583	5,4	1 731	5,6	1 877	5,6	1 974	5,4
63 Ekonomika a administrativa	2 524	8,6	2 700	8,7	3 016	9,0	3 449	9,4
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	2 415	8,2	2 389	7,7	2 565	7,6	3 047	8,3
66 Obchod	826	2,8	798	2,6	809	2,4	942	2,6
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	736	2,5	776	2,5	863	2,6	987	2,7
69 Osobní a provozní služby	680	2,3	698	2,2	760	2,3	867	2,4
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	86	0,3	89	0,3	100	0,3	102	0,3
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	1 002	3,4	1 058	3,4	1 150	3,4	1 198	3,3
78 Obecně odborná příprava	2 127	7,2	2 379	7,7	2 587	7,7	2 826	7,7
79 Obecná příprava	4 777	16,3	4 960	16,0	5 159	15,4	5 311	14,4
82 Umění a užité umění	630	2,1	704	2,3	806	2,4	889	2,4
Celkem v denní formě vzdělávání	29 360	100,0	31 040	100,0	33 595	100,0	36 855	100,0

Zdroj: MŠMT

V denní formě vzdělávání ve všech oborech vzdělání mimo oborů nástavbového studia, víceletých gymnázií a zkráceného studia na středních školách poskytujících vzdělávání na území Středočeského kraje ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo nejvíce žáků skupinu oborů 79 Obecná příprava

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

(14,4 %), tj. skupina oborů gymnázií (v tomto přehledu pouze 4letých). Velká část žáků se vzdělávala rovněž ve skupinách oborů 63 Ekonomika a administrativa (9,4 %), 23 Strojírenství a strojírenská výroba (8,7 %) a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (8,3 %). Nejméně žáků se vzdělávalo ve skupinách oborů 31 Textilní výroba a oděvnictví (0,1 %), 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (0,1 %), 28 Technická chemie a chemie silikátů (0,2 %) a 72 Publicistika, knihovnictví a informatika (0,3 %).

V následující tabulce je uveden přehled počtu žáků denní formy vzdělávání středních škol všech zřizovatelů mimo MŠMT poskytujících vzdělávání na území Středočeského kraje ve školním roce 2023/2024 (podle stavu k 30. 9.) dle okresů. Obory vzdělání byly v přehledu rozděleny do několika skupin – obory J a C (obory bez výučního listu a maturity), obory E a H (učební obory s výučním listem), obory L/0 (maturitní obory s odborným výcvikem), obory M (klasické maturitní obory bez lyceí), lycea, obory L/5 (nástavby), obory K (4letá a vyšší gymnázia, tj. bez žáků 1. až 4. ročníku 8letého gymnázia a bez žáků 1. až 2. ročníku 6letého gymnázia). Do přehledu není zahrnuto zkrácené studium. Do tabulky není zahrnut počet žáků organizace Střední odborná škola managementu a práva, s.r.o., která neposkytuje vzdělávání na území Středočeského kraje. Dále nejsou do tabulky zahrnuti žáci pracoviště organizace Akademie SOUVIN, střední škola, které se nachází v obci Nové Sedlo v Ústeckém kraji. Žáci organizace Základní škola a Střední škola JEDNA RADOST Pňov-Předhradí jsou uvedeni v okrese Nymburk, ve kterém škola poskytuje střední vzdělávání.

Tabulka č. 23: Počty žáků denní formy vzdělávání (mimo žáků zkráceného studia) středních škol všech zřizovatelů mimo MŠMT ve školním roce 2023/2024 (k 30. 9.) podle okresů

Skupiny oborů vzdělání (denní forma)	Počet žáků												
	Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha-východ	Praha-západ	Příbram	Rakovník	SK celkem
bez výučního listu a maturity (J, C)	8	9	212	104	16	27	30	15	7	0	21	29	478
učební obory s výučním listem (E, H)	913	690	2 079	590	950	828	1 465	870	405	114	1 036	675	10 615
maturitní obory s odborným výcvikem (L/0)	156	0	179	191	228	134	333	0	238	0	209	0	1 668
klasické maturitní obory M bez lyceí	1 308	1 231	2 680	1 782	1 716	941	1 841	1 867	436	92	1 651	836	16 381
nástavby (L/5)	43	51	123	117	84	65	167	138	21	11	49	107	976
lycea	225	338	451	104	156	0	480	143	0	0	410	95	2 402
gymnázia (4letá, vyšší gym.)	647	581	1 214	546	666	920	940	785	993	378	1 092	511	9 273
Celkem	3 300	2 900	6 938	3 434	3 816	2 915	5 256	3 818	2 100	595	4 468	2 253	41 793

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2023/2024 se na středních školách vzdělávalo nejvíce žáků v denní formě vzdělávání v okrese Kladno (6 938 žáků) a Mladá Boleslav (5 256 žáků), nejméně žáků se vzdělávalo v okrese Praha-západ (595 žáků). Největší počet žáků denní formy vzdělávání navštěvoval maturitní obory M (16 381 žáků bez započítání žáků oborů lyceí). Učební obory s výučním listem (E, H) navštěvovalo 10 615 žáků, 4letá a vyšší gymnázia navštěvovalo 9 273 žáků, v oborech lyceí se vzdělávalo 2 402 žáků, maturitní obory s odborným výcvikem (L/0) navštěvovalo 1 668 žáků, nástavbové studium navštěvovalo 976 žáků a obory bez výučního listu a maturity (J, C) navštěvovalo 478 žáků.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

V denní formě vzdělávání ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo zkrácené studium 78 žáků. Z toho bylo v okrese Kladno 32 žáků, v okrese Kolín 5 žáků, v okrese Mladá Boleslav 11 žáků a v okrese Nymburk 30 žáků. Všichni žáci navštěvovali zkrácené studium pro získání středního vzdělání s výučním listem (obory vzdělání H).

V další tabulce je uveden přehled zastoupení žáků denní formy vzdělávání v jednotlivých skupinách oborů vzdělání středních škol všech zřizovatelů mimo MŠMT poskytujících vzdělávání na území Středočeského kraje ve školním roce 2023/2024 (podle stavu k 30. 9.) dle okresů. Obory vzdělání byly v přehledu rozděleny do několika skupin – obory J a C (obory bez výučního listu a maturity), obory E a H (učební obory s výučním listem), obory L/0 (maturitní obory s odborným výcvikem), obory M (klasické maturitní obory bez lyceí), lycea, obory L/5 (nástavby), obory K (4letá a vyšší gymnázia, tj. bez žáků 1. až 4. ročníku 8letého gymnázia a bez žáků 1. až 2. ročníku 6letého gymnázia). Do přehledu není zahrnuto zkrácené studium. Do tabulky není zahrnut počet žáků organizace Střední odborná škola managementu a práva, s.r.o., která neposkytuje vzdělávání na území Středočeského kraje. Dále nejsou do tabulky zahrnuti žáci pracoviště organizace Akademie SOUVIN, střední škola, které se nachází v obci Nové Sedlo v Ústeckém kraji. Žáci organizace Základní škola a Střední škola JEDNA RADOST Pňov-Předhradí jsou uvedeni v okrese Nymburk, ve kterém škola poskytuje střední vzdělávání.

Tabulka č. 24: Zastoupení žáků denní formy vzdělávání v jednotlivých skupinách oborů vzdělání (mimo žáků zkráceného studia) středních škol všech zřizovatelů mimo MŠMT ve školním roce 2023/2024 (k 30. 9.) podle okresů

Skupiny oborů vzdělání (denní forma)	Zastoupení žáků denní formy vzdělávání v jednotlivých skupinách oborů vzdělání (%)												
	Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha-východ	Praha-západ	Příbram	Rakovník	SK celkem
bez výučního listu a maturity (J, C)	0,2	0,3	3,1	3,0	0,4	0,9	0,6	0,4	0,3	0,0	0,5	1,3	1,1
učební obory s výučním listem (E, H)	27,7	23,8	30,0	17,2	24,9	28,4	27,9	22,8	19,3	19,2	23,2	30,0	25,4
maturitní obory s odborným výcvikem (L/0)	4,7	0,0	2,6	5,6	6,0	4,6	6,3	0,0	11,3	0,0	4,7	0,0	4,0
klasické maturitní obory M bez lyceí	39,6	42,4	38,6	51,9	45,0	32,3	35,0	48,9	20,8	15,5	37,0	37,1	39,2
nástavby (L/5)	1,3	1,8	1,8	3,4	2,2	2,2	3,2	3,6	1,0	1,8	1,1	4,7	2,3
lycea	6,8	11,7	6,5	3,0	4,1	0,0	9,1	3,7	0,0	0,0	9,2	4,2	5,7
gymnázia (4letá, vyšší gym.)	19,6	20,0	17,5	15,9	17,5	31,6	17,9	20,6	47,3	63,5	24,4	22,7	22,2
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: MŠMT

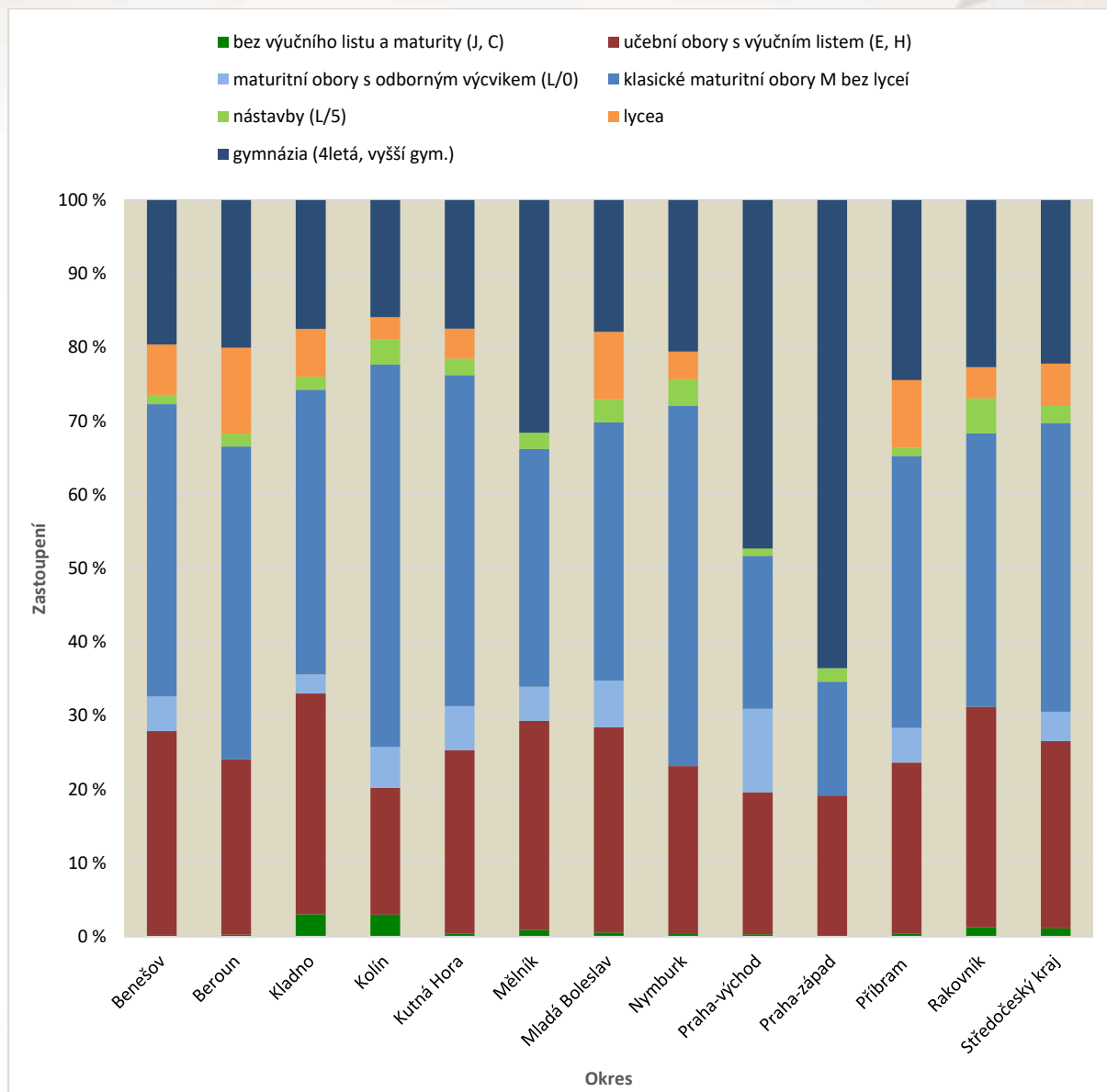
Ve školním roce 2023/2024 se na středních školách vzdělávalo nejvíce žáků v denní formě vzdělávání v maturitních oborech M bez oborů lyceí (39,2 %). Učební obory s výučním listem (E, H) navštěvovalo 25,4 % žáků, 4letá a vyšší gymnázia navštěvovalo 22,2 % žáků, v oborech lyceí se vzdělávalo 5,7 % žáků, maturitní obory s odborným výcvikem (L/0) navštěvovalo 4,0 % žáků, nástavbové studium navštěvovalo 2,3 % žáků a obory bez výučního listu a maturity (J, C) navštěvovalo 1,1 % žáků.

Následující graf zachycuje zastoupení žáků denní formy vzdělávání v jednotlivých skupinách oborů vzdělání středních škol všech zřizovatelů mimo MŠMT poskytujících vzdělávání na území

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Středočeského kraje ve školním roce 2023/2024 (podle stavu k 30. 9.) dle okresů a ve Středočeském kraji celkem. Obory vzdělání byly rozděleny do několika skupin – obory J a C (obory bez výučního listu a maturity), obory E a H (učební obory s výučním listem), obory L/0 (maturitní obory s odborným výcvikem), obory M (klasické maturitní obory bez lyceí), lycea, obory L/5 (nástavby), obory K (4letá a vyšší gymnázia). V datech není zahrnuto zkrácené studium.

Graf č. 9: Zastoupení žáků denní formy vzdělávání v jednotlivých skupinách oborů vzdělání (mimo žáků zkráceného studia) středních škol všech zřizovatelů mimo MŠMT ve školním roce 2023/2024 (k 30. 9.) podle okresů

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo v denní formě vzdělávání nejvyšší procento žáků obory bez výučního listu a maturity (J, C) v okrese Kladno (3,1 %) a Kolín (3,0 %), v okrese Praha-západ se v těchto oborech nevzdělával žádný žák. V učebních oborech s výučním listem (E, H) se nejvyšší procento žáků vzdělávalo v okrese Kladno (30,0 %), Rakovník (30,0 %) a Mělník (28,4 %), nejnižší procento žáků se vzdělávalo v těchto oborech v okrese Kolín (17,2 %). Maturitní obory s odborným výcvikem (L/0) navštěvovalo nejvyšší procento žáků v okrese Praha-východ (11,3 %), v okresech Beroun, Nymburk, Praha-západ a Rakovník se v těchto oborech nevzdělával žádný žák. V maturitních oborech M bez

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

oborů lyceí se nejvyšší procento žáků vzdělávalo v okrese Kolín (51,9 %), Nymburk (48,9 %) a Kutná Hora (45,0 %), nejnižší procento žáků se vzdělávalo v těchto oborech v okrese Praha-západ (15,5 %). Nástavbové studium navštěvovalo nejvyšší procento žáků v okrese Rakovník (4,7 %), nejnižší procento žáků navštěvovalo nástavbové studium v okrese Praha-východ (1,0 %). V oborech lyceí se vzdělávalo nejvyšší procento žáků v okrese Beroun (11,7 %), Příbram (9,2 %) a Mladá Boleslav (9,1 %), v okrese Mělník, Praha-východ a Praha-západ se v těchto oborech nevzdělával žádný žák. Vyšší gymnázia a 4letá gymnázia navštěvovalo nejvyšší procento žáků v okrese Praha-západ (63,5 %), Praha-východ (47,3 %) a Mělník (31,6 %), nejnižší procento žáků se vzdělávalo v těchto oborech v okrese Kolín (15,9 %), Kutná Hora (17,5 %), Kladno (17,5 %) a Mladá Boleslav (17,9 %).

Žáci a kapacity čtyřletých a vyšších gymnázií

V následující tabulce je podle okresu uveden počet žáků 4letých a vyšších gymnázií přepočtený na 10 000 obyvatel a kapacita 4letých a vyšších gymnázií přepočtená na 10 000 obyvatel ve školním roce 2022/2023. Počet obyvatel je uveden podle stavu k 31. 12. 2022, počet žáků je uveden podle stavu k 30. 9. 2022 a kapacita dle oborů je uvedena podle stavu v květnu 2023.

Tabulka č. 25: Žáci a kapacity 4letého a vyššího gymnázia na 10 000 obyvatel podle okresu ve školním roce 2022/2023

Okres	Počet obyvatel k 31. 12. 2022	Počet žáků – 4leté, vyšší gym. k 30. 9. 2022	Kapacita podle oborů – 4leté, vyšší gym. (květen 2023) ¹	Počet žáků (4leté, vyšší gym.) na 10 000 obyvatel	Kapacita podle oborů (4leté, vyšší gym.) na 10 000 obyvatel
Benešov	102 228	632	868	62	85
Beroun	100 517	585	679	58	68
Kladno	168 708	1 171	1 635	69	97
Kolín	107 268	540	777	50	72
Kutná Hora	78 072	661	915	85	117
Mělník ²	113 100	882	1 079,5	78	95
Mladá Boleslav	133 876	912	1 462	68	109
Nymburk ²	105 463	762	900,5	72	85
Praha-východ	198 312	938	1 362	47	69
Praha-západ	158 235	337	482	21	30
Příbram	117 554	1 121	1 383	95	118
Rakovník	56 058	522	623	93	111
Středočeský kraj	1 439 391	9 063	12 166	63	85

Zdroj: MŠMT, ČSÚ

¹ Uvedeny jsou pouze kapacity oborů gymnázia, ve kterých bylo poskytováno vzdělávání. Kapacity oborů pocházejí z rejstříku škol a školských zařízení. Kapacita podle oborů byla vytvořena součtem kapacit 4letého gymnázia s polovinou kapacity 8letého gymnázia a 2/3 kapacity 6letého gymnázia. Součet kapacit oborů gymnázia přesahuje u většiny škol celkovou kapacitu.

² Po rozdělení kapacity 8letého gymnázia vznikla polovina místa.

Ve školním roce 2022/2023 ve Středočeském kraji připadalo 63 žáků 4letého a vyššího gymnázia na 10 000 obyvatel. Největší počet žáků 4letého a vyššího gymnázia přepočtený na 10 000 obyvatel vycházel v okrese Příbram (95 žáků) a Rakovník (93 žáků). Nejmenší počet žáků 4letého a vyššího gymnázia přepočtený na 10 000 obyvatel byl zjištěn v okrese Praha-západ (21 žáků) a Praha-východ (47 žáků).

Ve školním roce 2022/2023 připadalo ve Středočeském kraji 85 míst 4letého a vyššího gymnázia na

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

10 000 obyvatel. Nejvyšší kapacity podle oborů 4letého a vyššího gymnázia přepočtené na 10 000 obyvatel dosahoval okres Příbram (118 míst), Kutná Hora (117 míst), Rakovník (111 míst) a Mladá Boleslav (109 míst). Nejmenší kapacita podle oborů 4letého a vyššího gymnázia přepočtená na 10 000 obyvatel vycházela v okrese Praha-západ (30 míst), Beroun (68 míst) a Praha-východ (69 míst).

Následující tabulka uvádí počet obyvatel ve věku 15–18 let přepočtený na 1 místo a na 100 míst 4letého a vyššího gymnázia podle okresu ve školním roce 2022/2023. Počet obyvatel ve věku 15–18 let je uveden podle stavu k 31. 12. 2022 a kapacita dle oborů je uvedena podle stavu v květnu 2023.

Tabulka č. 26: Počet obyvatel ve věku 15–18 let na 1 místo a na 100 míst 4letého a vyššího gymnázia podle okresu ve školním roce 2022/2023

Okres	Počet obyvatel ve věku 15–18 let (k 31. 12. 2022)	Kapacita podle oborů – 4leté, vyšší gym. (květen 2023) ¹	Počet obyvatel ve věku 15–18 let na 1 místo 4letého a vyššího gym.	Počet obyvatel ve věku 15–18 let na 100 míst 4letého a vyššího gym.
Benešov	4 340	868	5	500
Beroun	4 415	679	7	650
Kladno	7 283	1 635	4	445
Kolín	4 558	777	6	587
Kutná Hora	3 136	915	3	343
Mělník ²	4 879	1 079,5	5	452
Mladá Boleslav	5 591	1 462	4	382
Nymburk ²	4 842	900,5	5	538
Praha-východ	9 986	1 362	7	733
Praha-západ	8 072	482	17	1 675
Příbram	4 859	1 383	4	351
Rakovník	2 304	623	4	370
Středočeský kraj	64 265	12 166	5	528

Zdroj: MŠMT, ČSÚ

¹ Uvedeny jsou pouze kapacity oborů gymnázia, ve kterých bylo poskytováno vzdělávání. Kapacity oborů pocházejí z rejstříku škol a školských zařízení. Kapacita podle oborů byla vytvořena součtem kapacit 4letého gymnázia s polovinou kapacity 8letého gymnázia a 2/3 kapacity 6letého gymnázia. Součet kapacit oborů gymnázia přesahuje u většiny škol celkovou kapacitu.

² Po rozdělení kapacity 8letého gymnázia vznikla polovina místa.

Ve Středočeském kraji připadalo 528 obyvatel ve věku 15–18 let na 100 míst 4letého a vyššího gymnázia ve školním roce 2022/2023. Po přepočtení počtu obyvatel ve věku 15–18 let na 100 míst 4letého a vyššího gymnázia vycházela nejvyšší hodnota v okrese Praha-západ (1 675 obyvatel) a dále v okrese Praha-východ (733 obyvatel). Nejmenšího počtu obyvatel ve věku 15–18 let přepočteného na 100 míst 4letého a vyššího gymnázia dosahoval okres Kutná Hora (343 obyvatel) a Příbram (351 obyvatel).

Vyšší odborné vzdělávání

Demografický vývoj

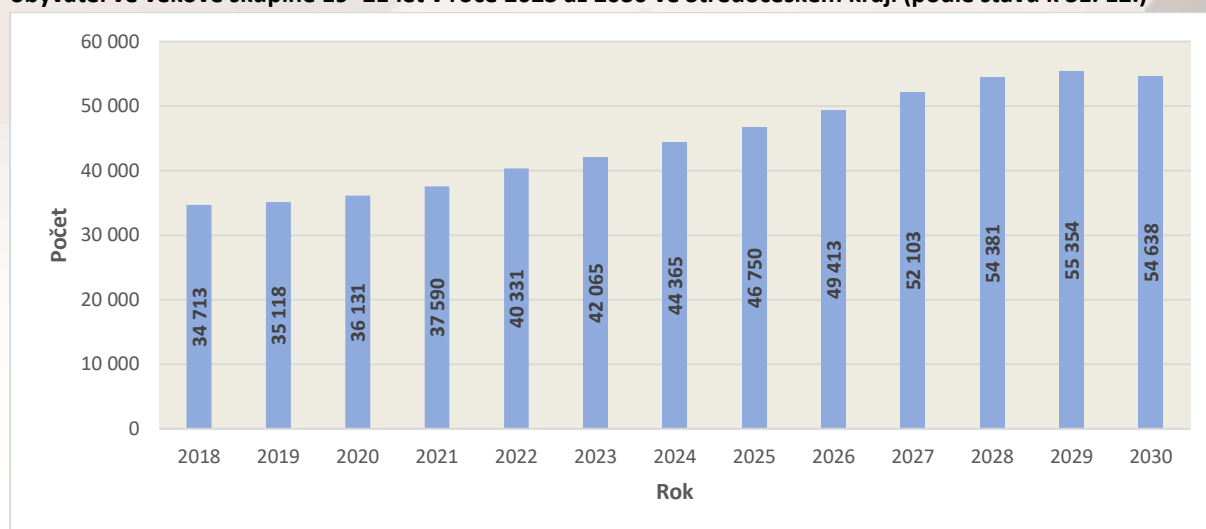
Počet obyvatel ve věku 19–21 let se v letech 2019 až 2022 ve Středočeském kraji zvyšoval. Následně by se měl počet obyvatel ve věku 19–21 let zvyšovat až do roku 2029 a v roce 2030 by se měl počet obyvatel v tomto věku snížit.

V následujícím grafu je uveden vývoj počtu obyvatel ve věkové skupině 19–21 let v roce 2018 až 2022 (k 31. 12.) a předpokládaný počet obyvatel ve věkové skupině 19–21 let v roce 2023 až 2030 (k 31. 12.)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

ve Středočeském kraji. Předpokládaný počet obyvatel vychází z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Graf č. 10: Vývoj počtu obyvatel ve věkové skupině 19–21 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu obyvatel ve věkové skupině 19–21 let v roce 2023 až 2030 ve Středočeském kraji (podle stavu k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Současný stav vyšších odborných škol

V rejstříku škol a školských zařízení bylo ve školním roce 2022/2023 ve Středočeském kraji zapsáno celkem 17 VOŠ, z nichž 13 zřizoval Středočeský kraj. Všechny krajem zřizované VOŠ byly zařazeny v jednom právním subjektu se střední školou. Dále byly 2 školy zřizovány církví a 2 školy byly soukromé.

Ve školním roce 2022/2023 poskytovalo vzdělávání celkem 14 vyšších odborných škol ve Středočeském kraji, na kterých se vzdělávalo 1 226 studentů. V 11 vyšších odborných školách zřizovaných Středočeským krajem se ve školním roce 2022/2023 vzdělávalo celkem 446 studentů v denní formě vzdělávání a 254 studentů v ostatních formách vzdělávání, ve 2 vyšších odborných školách zřizovaných církví se vzdělávalo 33 studentů v denní formě vzdělávání a 175 studentů v ostatních formách vzdělávání a na jedné soukromé vyšší odborné škole se vzdělávalo 318 studentů v ostatních formách vzdělávání.

Tabulka č. 27: Studenti vyšších odborných škol podle formy vzdělávání, všichni zřizovatelé

Školní rok	Celkem	z toho		Nově přijatí do 1. ročníku	z toho	
		denní forma	ostatní formy		denní forma	ostatní formy
2020/2021	1 225	449	776	497	190	307
2021/2022	1 317	532	785	601	265	336
2022/2023	1 226	479	747	525	219	306

Zdroj: MŠMT

Denní studium navštěvovalo 479 studentů (meziročně o 53 méně), dálkovou a kombinovanou formu vzdělávání 747 studentů (meziročně o 38 méně). Celkový počet vzdělávaných ve VOŠ se meziročně snížil o 91 studentů, tj. o 6,9 %.

Ve školním roce 2022/2023 vzdělávání ve VOŠ ukončilo 195 absolventů, z toho denní formu vzdělávání 90 absolventů. Ve školním roce 2021/2022 absolvovalo VOŠ celkem 289 studentů, z toho denní formu vzdělávání 125 studentů. Ve školním roce 2020/2021 vzdělávání ve VOŠ ukončilo 231 absolventů,

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

z toho denní formu vzdělávání 99 absolventů.

V oblasti terciárního vzdělávání je situace obdobná jako ve středním vzdělávání. I zde funguje Praha do značné míry jako spádové vzdělávací centrum pro střední Čechy. Nabídky terciárního vzdělávání pražských VOŠ využívají studenti ze všech krajů České republiky.

Nezaměstnanost absolventů vyšších odborných škol

Míra nezaměstnanosti absolventů v další tabulce je dána poměrem počtu nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů dané kategorie vzdělání nebo dané skupiny oborů k celkovému počtu absolventů dané kategorie vzdělání nebo dané skupiny oborů, kteří ukončili studium v kalendářním roce předcházejícím roku výpočtu. Nezaměstnaní „čerství“ absolventi jsou nezaměstnaní absolventi, kteří ukončili studium v uplynulých dvanácti měsících před okamžikem zjišťování a byli evidováni na úřadu práce k okamžiku zjišťování (k 30. 4.).

V následující tabulce je uvedena nezaměstnanost absolventů vyšších odborných škol denní formy vzdělávání ve Středočeském kraji podle skupin oborů v roce 2019 až 2023 (k 30. 4.). V tabulce je dále uvedena průměrná hodnota nezaměstnanosti za období posledních pěti let.

Tabulka č. 28: Nezaměstnanost absolventů vyšších odborných škol ve Středočeském kraji (2019 až 2023) – denní studium

Skupina oborů (kód, název)	Míra nezaměstnanosti absolventů (duben)					Průměr
	2019	2020	2021	2022	2023	
Celkem	1,7 %	3,7 %	1,2 %	4,0 %	2,2 %	2,6 %
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	-	11,8 %	-	-	-	11,8 %
39 Speciální a interdisciplinární obory	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	15,4 %	3,1 %
41 Zemědělství a lesnictví	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	12,5 %	2,5 %
53 Zdravotnictví	0,0 %	1,2 %	2,6 %	2,3 %	0,0 %	1,2 %
61 Filozofie, teologie	0,0 %	20,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	4,0 %
63 Ekonomika a administrativa	6,3 %	4,5 %	0,0 %	10,0 %	0,0 %	4,2 %
64 Podnikání v oborech, odvětvích	5,6 %	-	0,0 %	20,0 %	0,0 %	6,4 %
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	5,6 %	16,7 %	0,0 %	0,0 %	-	5,6 %
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	0,0 %	0,0 %	-	-	-	0,0 %
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Zdroj: NPI, NÚV

V období posledních pěti let dosahovala ve Středočeském kraji nezaměstnanost absolventů vyšších odborných škol průměru 2,6 %.

Je nutné brát v úvahu, že jednotlivé skupiny oborů mají různý počet absolventů. U skupin oborů s nižším počtem absolventů může i jeden nezaměstnaný absolvent ovlivnit míru nezaměstnanosti pro danou skupinu oborů v rámci jednotek až desítek procent.

Oborová struktura vyšších odborných škol

Ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo na vyšších odborných školách v denní formě vzdělávání nejvíce studentů skupinu oborů 53 Zdravotnictví (57,7 %) a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (13,0 %). Nejméně studentů se vzdělávalo ve skupině oborů 43 Veterinářství a veterinární prevence (4,9 %). V ostatních formách vzdělávání navštěvovalo nejvíce studentů skupinu oborů 53 Zdravotnictví (43,8 %) a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (33,7 %), nejméně studentů se vzdělávalo ve skupině oborů 61 Filozofie, teologie (0,6 %).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Přehled vývoje oborové struktury vyšších odborných škol všech zřizovatelů ve školním roce 2020/2021 až 2023/2024 (k 31. 10.) dle skupin oborů je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 29: Oborová struktura vyššího odborného vzdělávání – počty studentů ve skupinách oborů vzdělání a podíly z celkového počtu studentů ve školním roce 2020/2021 až 2023/2024 (všichni zřizovatelé)

Skupina oborů (kód, název)	2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	Počet studentů	Podíl (%)	Počet studentů	Podíl (%)	Počet studentů	Podíl (%)	Počet studentů	Podíl (%)
39 Speciální a interdisciplinární obory	46	10,2	40	7,5	34	7,1	47	9,3
41 Zemědělství a lesnictví	29	6,5	43	8,1	25	5,2	33	6,5
43 Veterinářství a veterinární prevence	-	-	26	4,9	21	4,4	25	4,9
53 Zdravotnictví	234	52,1	300	56,4	275	57,4	292	57,7
61 Filozofie, teologie	11	2,4	7	1,3	0	0,0	-	-
63 Ekonomika a administrativa	47	10,5	44	8,3	33	6,9	43	8,5
64 Podnikání v oborech, odvětvích	14	3,1	4	0,8	0	0,0	-	-
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	14	3,1	0	0,0	-	-	-	-
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	54	12,0	68	12,8	91	19,0	66	13,0
Celkem v denní formě vzdělávání	449	100,0	532	100,0	479	100,0	506	100,0
23 Strojírenství a strojírenská výroba	15	1,9	7	0,9	13	1,7	13	1,6
39 Speciální a interdisciplinární obory	49	6,3	37	4,7	32	4,3	18	2,2
41 Zemědělství a lesnictví	105	13,5	125	15,9	130	17,4	144	17,9
53 Zdravotnictví	300	38,7	318	40,5	303	40,6	352	43,8
61 Filozofie, teologie	16	2,1	13	1,7	9	1,2	5	0,6
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	291	37,5	285	36,3	260	34,8	271	33,7
Celkem v ostatních formách vzdělávání	776	100,0	785	100,0	747	100,0	803	100,0

Zdroj: MŠMT

Podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných, mimořádně nadaných a s nárokem na poskytování jazykové přípravy

V následující tabulce je uveden přehled počtu dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a počtu nadaných dětí, žáků a studentů v mateřských, základních, středních a vyšších odborných školách ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023.

Tabulka č. 30: Počet dětí, žáků a studentů se SVP a počet nadaných dětí, žáků a studentů ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023

Školní rok	Mateřské školy		Základní školy		Střední školy		Vyšší odborné školy	
	Děti se SVP	Nadané děti	Žáci se SVP	Nadaní žáci	Žáci se SVP	Nadaní žáci	Studenti se SVP	Nadaní studenti
2020/2021	1 524	10	18 023	250	2 831	49	1	0
2021/2022	1 647	5	18 082	227	2 884	48	3	0
2022/2023	1 848	6	19 079	262	3 107	58	5	0

Zdroj: MŠMT

Podle statistických informací MŠMT se ve školním roce 2022/2023 ve Středočeském kraji v mateřských školách vzdělávalo 1 848 dětí se SVP a 6 nadaných dětí. Na základních školách se vzdělávalo celkem 19 079 žáků se SVP a 262 nadaných žáků. Na středních školách v denní formě vzdělávání bylo celkem 3 107 žáků se SVP a 58 nadaných žáků. Na vyšších odborných školách v denní formě vzdělávání bylo 5 studentů se SVP.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Podpora dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpora rovných příležitostí byla jednou z klíčových aktivit projektu Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje. V rámci této klíčové aktivity proběhla řada akcí. Například Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje realizovala supervize pro specialisty a setkání odborné skupiny pro rovné příležitosti. Probíhaly dvě systémové aktivity, z nichž první byla „Systémová podpora škol s vyšší koncentrací žáků z odlišného socio-ekonomického prostředí“, do které bylo zapojeno 9 škol. Druhou systémovou aktivitou bylo „Začlenění dětí se zvláště těžkým postižením“, do které bylo zapojeno celkem 10 škol. Proběhly workshopy pro pedagogy, vstupní diagnostika a tvorba individuálních vzdělávacích plánů, teambuildingy pro třídy i příprava celoškolských akcí pod názvem Paralympijský den. V rámci klíčové aktivity bylo také zajištěno vzdělávání v oblasti rovných příležitostí. Poskytnuta byla supervizní setkání jako bezpečný prostor a čas pro sdílení zkušeností, hledání nových úhlů pohledu a nových možností řešení ve spolupráci s kolegy.

V rámci Středočeského kraje je Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje pověřena koordinací péče o klienty s poruchou autistického spektra (PAS), a to včetně ustavení funkce krajského koordinátora pro PAS. Pracovníci poradny tak poskytovali metodickou pomoc a vedení rodičům, pedagogickým asistentům a pedagogům klientů s autismem, zpracovávali doporučení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dle platné legislativy, podíleli se na vypracování funkčních individuálních vzdělávacích plánů. Pracovníci poradny obvykle pracují i s pedagogickými sbory a třídními kolektivy ve školách, kde je vzděláván žák s poruchou autistického spektra.

V této oblasti podpory Vzdělávací institut Středočeského kraje připravil a realizoval řadu vzdělávacích akcí (např. seminář zaměřený na možnosti pedagogické práce s dětmi se SVP v mateřské škole a seminář zaměřený na žáky s dominantní poruchou emocí a chování v pedagogické praxi).

Podpora dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných

Pozornost problematice péče o mimořádně nadané děti, žáky a studenty věnuje mimo jiné Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje. Na každém pracovišti poradny je zajištěna komplexní diagnostika mimořádného nadání i následná intervenční péče.

V projektu Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje v rámci aktivit pro rozvoj nadaných například Gymnázium Václava Beneše Třebízského, Slaný, Smetanovo nám. 1310 realizovalo kroužek Robotiky a pro pedagogické pracovníky byla připravena školení věnující se kreativité, na kterých se pedagogové mimo jiné seznámili s metodami pro podporu a iniciaci kreativního myšlení a jednání u svých žáků a s rozvojem potenciálu druhých pomocí rozpoznání kompetencí.

V rámci projektu Krajský akční plán vzdělávání Středočeského kraje byla rovněž dokončena analýza práce s nadanými dětmi na území kraje.

Podpora dětí, žáků s nárokem na poskytování jazykové přípravy

V mateřských školách jsou hlavní cílovou skupinou pro poskytování jazykové přípravy cizinci v povinném předškolním vzdělávání bez ohledu na délku jejich pobytu v ČR. Pokud má mateřská škola zřízená krajem, obcí nebo svazkem obcí v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání jedno až tři děti-cizince v povinném předškolním vzdělávání, je jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu. Pokud má mateřská škola v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání čtyři a více dětí-cizinců v povinném předškolním vzdělávání, zřizuje ředitel mateřské školy pro tyto děti skupinu pro jazykovou přípravu (dětem je poskytována jazyková příprava v rozsahu jedné hodiny týdně).

V základních školách jsou hlavní cílovou skupinou pro poskytování jazykové přípravy nově přichozí žáci-

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

cizinci, kteří plní povinnou školní docházku na území ČR po dobu nejvýše 12 měsíců. V základním vzdělávání je bezplatná příprava k začlenění do základního vzdělávání žáků-cizinců zajištěna ve školách zřízených obcí, krajem nebo dobrovolným svazkem obcí, které jsou určeny krajským úřadem. Krajský úřad zařadí školu na seznam určených škol od 1. září, pokud je podíl žáků-cizinců z celkového počtu žáků školy k 31. březnu bezprostředně předcházejícího školního roku alespoň 5 %. Namísto takto určené školy může krajský úřad ve spolupráci se zřizovateli zařadit na seznam určených škol jinou školu, pokud má s jazykovou přípravou dlouhodobé zkušenosti nebo má pro jazykovou přípravu vytvořeny vhodnější podmínky. Kromě toho může být škola na seznam zařazena na vlastní žádost, pokud se podíl žáků-cizinců na celkovém počtu zvýší na alespoň 5 % během školního roku nebo pokud je žákem školy alespoň pět žáků-cizinců, kteří plní povinnou školní docházku ve škole na území České republiky nejvýše 12 měsíců. Bezplatná příprava na vstup do základního vzdělávání zahrnuje výuku českého jazyka a podle možností i výuku mateřského jazyka a kultury země původu žáka (prezenční nebo distanční formou). Ve správním obvodu každé obce s rozšířenou působností zajišťuje bezplatnou přípravu vždy alespoň jedna určená škola (aktuální seznam je vždy zveřejněn na webových stránkách Středočeského kraje).

Na seznam určených základních škol pro jazykovou přípravu bylo ve školním roce 2022/2023 zařazeno 197 škol, jazykovou přípravu realizovalo 122 z nich. V období září–prosinec 2022 bylo v těchto školách otevřeno 299 skupin, v nichž se vzdělávalo 2 609 žáků-cizinců, v období leden–srpen bylo otevřeno 295 skupin, v nichž se vzdělávalo 2 520 žáků-cizinců.

Ve středním vzdělávání je bezplatná příprava k začlenění do středního vzdělávání žáků-cizinců zajištěna ve středních školách zřízených krajem a jsou určeny krajským úřadem. Pravidla pro zařazení školy do seznamu středních škol jsou podobná jako u základních škol, kdy se rovněž vychází z matriky k 31. 3. předchozího školního roku, případně z požadavku školy.

Na seznam určených středních škol pro jazykovou přípravu bylo ve školním roce 2022/2023 zařazeno 44 škol. Ve skupinách pro jazykovou přípravu se vzdělávalo 146 žáků-cizinců v 19 skupinách.

Pedagogičtí pracovníci

V následující tabulce je uveden počet pedagogických pracovníků a počet úvazků pedagogických pracovníků v mateřských, základních, středních a vyšších odborných školách ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023 ve Středočeském kraji.

Tabulka č. 31: Pedagogičtí pracovníci v mateřských, základních, středních a vyšších odborných školách ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023

Školní rok	Mateřské školy		Základní školy		Střední školy		Vyšší odborné školy	
	Počet	Úvazky	Počet	Úvazky	Počet	Úvazky	Počet	Úvazky
2020/2021	5 115	4 767,1	11 831	9 261,1	4 638	3 773,6	310	76,9
2021/2022	5 221	4 851,5	12 340	9 600,4	4 746	3 877,6	272	69,1
2022/2023	5 338	4 990,0	13 070	10 011,7	4 968	4 026,9	269	64,6

Zdroj: MŠMT

Podle statistických informací MŠMT bylo ve školním roce 2022/2023 ve Středočeském kraji v mateřských školách celkem 5 338 pedagogů (4 990,0 po přepočtení na plně zaměstnané), na základních školách 13 070 pedagogů (10 011,7 po přepočtení na plně zaměstnané), na středních školách 4 968 pedagogů (4 026,9 po přepočtení na plně zaměstnané) a na vyšších odborných školách 269 pedagogů (64,6 po přepočtení na plně zaměstnané).

V další tabulce je uveden počet úvazků školního psychologa a speciálního pedagoga a počet jejich úvazků přepočtený na 10 tis. žáků ve Středočeském kraji ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Počet úvazků školního psychologa a speciálního pedagoga na 10 tis. žáků je rovněž uveden za území ČR.

Tabulka č. 32: Počet úvazků školního psychologa a speciálního pedagoga ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023

Školní rok	Školní psycholog			Speciální pedagog		
	Počet úvazků	Počet úvazků na 10 tis. žáků	Počet úvazků na 10 tis. žáků (ČR)	Počet úvazků	Počet úvazků na 10 tis. žáků	Počet úvazků na 10 tis. žáků (ČR)
2020/2021	48,3	2,1	2,7	82,3	3,6	4,7
2021/2022	57,9	2,5	2,9	106,3	4,6	5,0
2022/2023	54,7	2,2	3,2	107,4	4,4	5,2

Zdroj: Monitorovací rámec MŠMT

Ve Středočeském kraji byl ve školním roce 2022/2023 počet úvazků školního psychologa 54,7 úvazků, po přepočtení na 10 tis. žáků 2,2 úvazků (ČR – 3,2 úvazků). Počet úvazků speciálního pedagoga byl ve Středočeském kraji 107,4 úvazků, po přepočtení na 10 tis. žáků 4,4 úvazků (ČR – 5,2 úvazků).

V následující tabulce je uveden počet úvazků asistenta pedagoga a počet úvazků asistenta pedagoga přepočtený na 10 tis. dětí a žáků v mateřských, základních a středních školách ve Středočeském kraji ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023. Počet úvazků asistenta pedagoga na 10 tis. dětí a žáků je rovněž uveden za území ČR.

Tabulka č. 33: Počet úvazků asistenta pedagoga ve školním roce 2020/2021 až 2022/2023

Školní rok	Mateřské školy			Základní školy			Střední školy		
	Počet úvazků	Počet úvazků na 10 tis. dětí	Počet úvazků na 10 tis. dětí (ČR)	Počet úvazků	Počet úvazků na 10 tis. žáků	Počet úvazků na 10 tis. žáků (ČR)	Počet úvazků	Počet úvazků na 10 tis. žáků	Počet úvazků na 10 tis. žáků (ČR)
2020/2021	455,3	88,9	100,6	475,2	34,8	38,8	125,9	31,0	23,2
2021/2022	546,5	105,4	115,5	2 241,4	161,3	161,5	110,6	26,0	22,9
2022/2023	617,0	115,7	130,6	2 487,6	169,4	172,6	110,7	24,5	22,5

Zdroj: Monitorovací rámec MŠMT

Ve školním roce 2022/2023 byl ve Středočeském kraji počet úvazků asistenta pedagoga v mateřských školách 617,0 úvazků, po přepočtení na 10 tis. dětí 115,7 úvazků (ČR – 130,6 úvazků). Počet úvazků asistenta pedagoga v základních školách byl 2 487,6 úvazků, po přepočtení na 10 tis. žáků 169,4 úvazků (ČR – 172,6 úvazků). Počet úvazků asistenta pedagoga ve středních školách byl 110,7 úvazků, po přepočtení na 10 tis. žáků 24,5 úvazků (ČR – 22,5 úvazků).

Informace o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků jsou uvedeny v části věnující se zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Základní umělecké školy

Ve školním roce 2022/2023 poskytovalo základní umělecké vzdělávání 66 základních uměleckých škol ve Středočeském kraji, tj. o tři více než v předchozím školním roce. Navštěvovalo je celkem 31 646 žáků (nárůst o 1 066 žáků oproti školnímu roku 2021/2022) a 322 dospělých.

Většina základních uměleckých škol byla zřizována obcemi (43 škol, které navštěvovalo 20 511 žáků), 15 škol s počtem žáků 9 035 zřizoval Středočeský kraj, 8 škol s 2 100 žáky bylo soukromých. V porovnání s předcházejícím školním rokem 2021/2022 se počet žáků zvýšil o 3,5 %.

Struktura žáků základních uměleckých škol podle uměleckých oborů se příliš nelišila od průměrného

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

rozložení žáků v oborech při celorepublikovém porovnání. Nejvíce žáků navštěvovalo hudební obor (62,4 %), výtvarný obor zvolilo 21,5 % žáků, taneční obor 11,5 % žáků. Nejméně žáků se vzdělávalo v oboru literárně-dramatickém (4,6 %). Část žáků navštěvovala více oborů. V tom případě jsou započítáni vícekrát. Individuální výuku v hudebním oboru navštěvovalo 19 205 žáků (nárůst o 2,5 %), kolektivní výuku v hudebním oboru 557 žáků (pokles o 7,6 %), literárně-dramatický obor navštěvovalo 1 448 žáků (nárůst o 3,8 %), výtvarný obor navštěvovalo 6 789 žáků (nárůst o 8,6 %), taneční obor navštěvovalo 3 647 žáků (nárůst o 1,4 %).

Tabulka č. 34: Počet žáků v základních uměleckých školách ve Středočeském kraji

Školní rok	Počet žáků celkem	z toho obor				
		taneční	výtvarný	literárně-dramatický	hudební (individuální výuka)	hudební (kolektivní výuka)
2020/2021	30 044	3 534	6 256	1 337	18 342	575
2021/2022	30 580	3 597	6 250	1 395	18 735	603
2022/2023	31 646	3 647	6 789	1 448	19 205	557

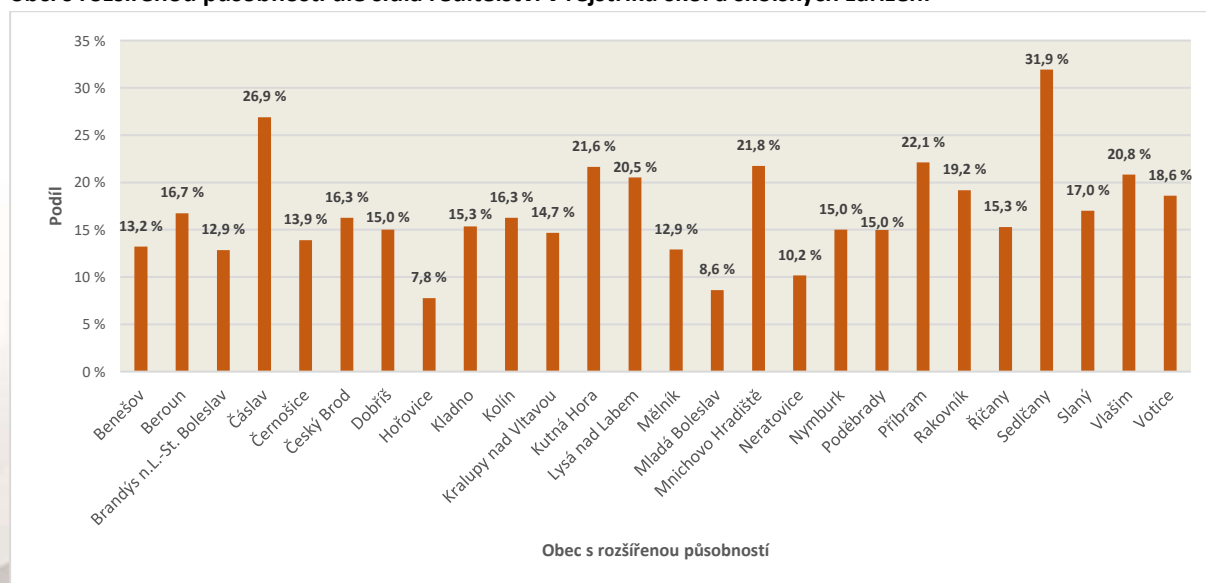
Zdroj: MŠMT

K 31. 12. 2022 bylo ve Středočeském kraji 225 206 obyvatel ve věku 6–18 let. Podle rejstříku škol a školských zařízení dosahovala k 1. 2. 2024 celková kapacita základních uměleckých škol ve Středočeském kraji 34 820 míst. Podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6–18 let dosahoval ve Středočeském kraji 15,5 %.

Podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6–18 let dosahoval nejvyšších hodnot v ORP Sedlčany (31,9 %) a Čáslav (26,9 %). Naopak nejmenší hodnoty podílu kapacit měla ORP Hořovice (7,8 %) a Mladá Boleslav (8,6 %).

V následujícím grafu je zachycen podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6–18 let podle obcí s rozšířenou působností ve Středočeském kraji. Podíl kapacit vychází z dat o kapacitě základních uměleckých škol k 1. 2. 2024 a dále z dat o populaci ve věku 6–18 let k 31. 12. 2022. Kapacity jednotlivých základních uměleckých škol se vztahují k jejich sídlu ředitelství uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení.

Graf č. 11: Podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6–18 let ve Středočeském kraji podle obcí s rozšířenou působností dle sídla ředitelství v rejstříku škol a školských zařízení

Zdroj: MŠMT, ČSÚ

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

V následující tabulce je uvedena kapacita základních uměleckých škol podle jejich sídla ředitelství uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení k 1. 2. 2024, počet obyvatel ve věku 6–18 let k 31. 12. 2022 ve Středočeském kraji a podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6–18 let ve Středočeském kraji podle obcí s rozšířenou působností.

Tabulka č. 35: Podíl kapacit základních uměleckých škol na populaci ve věku 6–18 let ve Středočeském kraji podle obcí s rozšířenou působností dle sídla ředitelství v rejstříku škol a školských zařízení

Obec s rozšířenou působností	Kapacity ZUŠ podle rejstříku (k 01.02.2024)	Počet obyvatel ve věku 6–18 let (k 31.12.2022)	Podíl kapacit ZUŠ na populaci ve věku 6–18 let (%)
Benešov	1 285	9 712	13,23
Beroun	1 860	11 123	16,72
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav	2 895	22 512	12,86
Čáslav	1 000	3 717	26,90
Černošice	4 060	29 229	13,89
Český Brod	560	3 445	16,26
Dobříš	550	3 668	14,99
Hořovice	340	4 374	7,77
Kladno	2 845	18 541	15,34
Kolín	2 020	12 411	16,28
Kralupy nad Vltavou	750	5 113	14,67
Kutná Hora	1 515	6 998	21,65
Lysá nad Labem	1 150	5 604	20,52
Mělník	880	6 814	12,91
Mladá Boleslav	1 460	16 929	8,62
Mnichovo Hradiště	600	2 758	21,75
Neratovice	500	4 919	10,16
Nymburk	920	6 129	15,01
Poděbrady	700	4 669	14,99
Příbram	2 175	9 836	22,11
Rakovník	1 495	7 801	19,16
Říčany	2 200	14 399	15,28
Sedlčany	920	2 881	31,93
Slaný	1 060	6 239	16,99
Vlašim	730	3 504	20,83
Votice	350	1 881	18,61
Středočeský kraj	34 820	225 206	15,46

Zdroj: MŠMT, ČSÚ

Jazykové vzdělávání

Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

Ve školním roce 2022/2023 byly ve Středočeském kraji zapsány v rejstříku škol a školských zařízení 4 jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky zřizované Středočeským krajem a 2 jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky zřizované soukromými subjekty. Jednalo se o tyto organizace zřizované Středočeským krajem: Obchodní akademie, Střední pedagogická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Beroun, U Stadionu 486; Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Mladá Boleslav, příspěvková organizace; Střední průmyslová škola

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

strojírenská a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kolín IV, Heverova 191 a Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Kutná Hora, Masarykova 197. Dále to byly tyto organizace zřizované soukromými subjekty: Vyšší odborná škola, střední škola, jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, základní škola a mateřská škola MILLS, s.r.o., se sídlem náměstí 5. května 2/12, Čelákovice a Střední hotelová škola, Vyšší odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky s.r.o., se sídlem Floriánské náměstí 350, Kladno.

Výuka ve školním roce 2022/2023 probíhala ve 20 kurzech (6 základních, 5 středních, 5 konverzačních, 3 přípravných ke státním jazykovým zkouškám a 1 speciálním), které navštěvovalo celkem 263 žáků. Státní jazykovou zkoušku složilo celkem 20 osob, z toho bylo 17 vlastních žáků. Ve školním roce 2021/2022 probíhala výuka v 8 kurzech (1 základním, 1 středním, 3 přípravných ke státním jazykovým zkouškám a 3 speciálních), které navštěvovalo celkem 57 žáků. Státní jazykovou zkoušku složilo celkem 24 osob, z toho bylo 21 vlastních žáků. Ve školním roce 2020/2021 probíhala výuka v 5 kurzech (1 středním, 3 přípravných ke státním jazykovým zkouškám a 1 speciálním), které navštěvovalo celkem 31 žáků. Státní jazykovou zkoušku složilo celkem 34 osob, z toho bylo 27 vlastních žáků.

Jazykové vzdělávání v regionálním školství

Jazykové vzdělávání v regionální školství pokračovalo v realizaci cílů stanovených školními vzdělávacími plány jednotlivých škol a v kontextu podpory jazykového vzdělávání ze strany zřizovatelů a zejména podpory ze strany Středočeského kraje. Školy, které jsou autonomní a nezávislé v tvorbě svých školních vzdělávacích programů, pokračovaly ve výuce cizích jazyků v souladu s pravidly nastavenými v těchto programech a v rámci rámcových vzdělávacích programů. Středočeský kraj realizuje svou podporu systémovými příspěvky na realizaci mezinárodních mobilit žáků a učitelů krajských škol a dále realizuje podporu prostřednictvím své přímo řízené příspěvkové organizace, kterou je Vzdělávací institut Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Podpora prostřednictvím VISK je určena všem školám bez rozdílu zřizovatele. VISK tak plní v této oblasti roli jednoho z klíčových aktérů středního článku podpory regionálního školství.

Vzdělávací institut Středočeského kraje pořádal kurzy a semináře v oblasti cizích jazyků, realizoval Doplnkové didaktické studium anglického jazyka a s cílem rozšířit spektrum kvalifikačních studií pokračovaly přípravy na akreditaci Doplnkového didaktického studia němčiny.

V projektu Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje v rámci jazykové gramotnosti realizoval Středočeský kraj semináře na různá témata (např. Jak efektivně vést diskuzi v hodinách anglického jazyka a Praktické využití didaktických materiálů ve výuce cizích jazyků). Vzdělávací institut Středočeského kraje uskutečnil individuální jazykově metodické kurzy cizích jazyků na metodu CLIL (Content and language integrated learning, tj. metoda obsahově a jazykově integrovaného vyučování) pro pedagogy a workshopy zaměřené na osvojení této metody. Dále například Střední průmyslová škola strojírenská a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Kolín realizovala kurzy technického anglického jazyka pro strojírenství a Gymnázium Hostivice výjezdy pedagogů se žáky po ČR zaměřené na rozvoj kompetencí učitelů ve výukových strategiích cizích jazyků.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školní družiny a kluby

Školní družiny a kluby poskytují zájmové vzdělávání ve volném čase převážně žákům základních škol a doplňují tím nabídku zájmového vzdělávání poskytovaného středisky volného času. Školní družiny jsou určeny především žákům prvního stupně základní školy, školní kluby nabízejí zájmovou činnost ve volném čase především žákům druhého stupně. Oba typy zařízení existují při základních školách, školní kluby mohou být zřízeny i při víceletých gymnáziích nebo konzervatořích.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Ve Středočeském kraji bylo podle statistických informací MŠMT ve školním roce 2022/2023 činných celkem 572 školních družin a 108 školních klubů, což je o 6 školních družin a o 6 školních klubů více než v minulém školním roce. Ve školních družinách bylo zapsáno o 2 705 žáků více a ve školních klubech o 886 žáků více než v předcházejícím školním roce.

Tabulka č. 36: Účastníci činnosti školních družin a školních klubů

Školní rok	Školní družiny		Školní kluby	
	Počet zařízení	Počet žáků	Počet zařízení	Počet žáků
2020/2021	558	48 589	97	6 438
2021/2022	566	49 535	102	6 861
2022/2023	572	52 240	108	7 747

Zdroj: MŠMT

Střediska volného času

Významné místo mezi subjekty zabezpečujícími a rozvíjejícími zájmové aktivity dětí, žáků a studentů ve volném čase zaujímají střediska volného času. Stěžejní činností středisek byla pravidelná zájmová činnost, která probíhala v zájmových útvarech. Do programu středisek byla zařazována vzdělávací, osvětová a informační činnost, metodická a odborná činnost a další volněji pojaté aktivity realizované formou krátkodobých kurzů či akcí příležitostného charakteru. Střediska se zaměřovala také na individuální práci s nadanými dětmi, žáky a studenty.

Dále v rámci spolupráce středisek volného času s jinými subjekty (např. složkami integrovaného záchranného systému) byly rovněž realizovány vzdělávací aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování žáků a na podporu zdravého životního stylu.

Na území Středočeského kraje poskytovalo ve školním roce 2022/2023 zájmové vzdělávání 27 středisek volného času. Celkem 11 středisek bylo zřizováno Středočeským krajem, 10 středisek bylo zřizováno obcemi, 5 středisek bylo zřizováno soukromými subjekty a 1 středisko mělo církevního zřizovatele.

Do 2 217 pravidelně probíhajících kurzů se na školní rok 2022/2023 přihlásilo 20 473 osob. Ve školním roce 2021/2022 se do 2 085 kurzů přihlásilo 21 763 osob a ve školním roce 2020/2021 se do 2 076 kurzů přihlásilo 21 770 osob.

Tabulka č. 37: Účastníci pravidelné zájmové činnosti ve střediscích volného času

Školní rok	Celkem	Z toho			
		děti	žáci	studenti	dospělí
2020/2021	21 770	2 843	16 721	323	1 883
2021/2022	21 763	2 995	16 716	109	1 943
2022/2023	20 473	3 267	15 654	68	1 484

Zdroj: MŠMT

Celkem 2 303 příležitostných akcí se v průběhu školního roku 2022/2023 zúčastnilo 179 671 osob všech věkových skupin. Ve školním roce 2021/2022 se 2 819 příležitostných akcí zúčastnilo 174 691 osob všech věkových skupin a v průběhu školního roku 2020/2021 se 1 464 příležitostných akcí zúčastnilo 90 521 osob všech věkových skupin.

Ve školním roce 2022/2023 se dalších činností zájmového vzdělávání středisek volného času zúčastnilo ve všech oblastech celkem 106 970 účastníků, tedy o 1 455 účastníků více než ve školním roce 2021/2022, kdy se jednalo o 105 515 účastníků.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Tabulka č. 38: Účastníci dalších činností zájmového vzdělávání středisek volného času podle zaměření

Školní rok	Počet účastníků				Celkem
	osvětová a informační	individuální	spontánní	ostatní	
2020/2021	20 637	2 502	25 367	6 616	55 122
2021/2022	21 369	10 617	59 598	13 931	105 515
2022/2023	18 651	6 668	63 450	18 201	106 970

Zdroj: MŠMT

V rámci prázdninové činnosti byly pořádány letní a zimní tábory i další pobytové akce. Střediska volného času ve školním roce 2022/2023 zorganizovala 455 akcí pro 11 752 účastníků. Z toho bylo 138 akcí v délce 5 a více dní se 4 646 účastníky, 49 pobytových akcí do 4 dní pro 1 193 účastníky a 268 městských a příměstských táborů s 5 913 účastníky. Ve školním roce 2021/2022 to bylo 442 akcí pro 11 311 účastníků a ve školním roce 2020/2021 se uskutečnilo 411 akcí pro 10 381 účastníků.

Náplní činnosti středisek volného času bylo také organizování soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT. Ve školním roce 2022/2023 proběhlo 227 soutěží s účastí 58 116 dětí, žáků a studentů. Ve školním roce 2021/2022 se uskutečnilo 309 soutěží s 55 586 účastníky a ve školním roce 2020/2021 proběhlo 116 soutěží s účastí 20 386 dětí, žáků a studentů.

Propojování vzdělávání mládeže v rámci vzdělávací soustavy se vzděláváním mládeže mimo rámec vzdělávací soustavy

Vzdělávací aktivity zaměřené na mládež doplňují i spolky a obecně prospěšné společnosti, které uchazečům o organizované výchovně vzdělávací aktivity umožňují rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů. Jedná se jak o organizace s celostátní působností (např. Český svaz ochránců přírody), tak i menší místní organizace.

Propojování vzdělávání mládeže v rámci vzdělávací soustavy se vzděláváním mládeže mimo rámec vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji uskutečňují například krajská střediska ekologické výchovy, která nabízí pro mateřské školy, základní školy a střední školy řadu aktivit zaměřených na environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu (např. komentované prohlídky a výukové programy).

Školská poradenská zařízení

Poradenské služby ve školách a školských poradenských zařízeních jsou poskytovány dětem, žákům a studentům, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Školská poradenská zařízení (pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogická centra) poskytují odborné pedagogicko-psychologické a speciálně pedagogické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Zajišťují informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost.

Ve Středočeském kraji tuto službu poskytují pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra zřízená při základních a středních školách a samostatná speciálně pedagogická centra.

V některých základních, středních a vyšších odborných školách jsou poradenské služby poskytovány též školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem (v rámci školních poradenských pracovišť). Cílem poskytování poradenských služeb je zkvalitnění sociálního klimatu ve školách, integrace vzdělávací, informační a poradenské složky kariérového poradenství a posílení primárně preventivních činností.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje (PPP nebo poradna) se sídlem Jaselská 826 v Kolíně sdružovala ve školním roce 2022/2023 tato pracoviště: Benešov a Vlašim (jedna organizační jednotka), Hořovice, Kladno, Kolín a Český Brod (jedna organizační jednotka), Králův Dvůr, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Příbram, Rakovník, Říčany, Jílové u Prahy a Černošice. Ve školním roce 2023/2024 zahájilo činnost nové pracoviště v Lysé nad Labem.

Poradna zajišťuje koordinovaný systém poradenství, jednotné metodické vedení a kvalitní poskytování odborných poradenských služeb v celém regionu. Významný díl realizovaných poradenských činností představuje individuální, skupinová, jednorázová nebo dlouhodobější práce s klienty navazující na základní diagnostické vyšetření. Z hlediska charakteru vyšetření převažuje individuální případová práce. Důležitou úlohu v činnosti poradny zaujímají odborné sekce, které jsou metodickým zázemím pro odbornou činnost poradny. Jedná se o pracovní uskupení, do kterých jednotlivá pracoviště delegují své zástupce dle příslušných odborných specializací. Činnost odborných sekcí je zaměřena na konkrétní tematické okruhy: diagnostiku, psychologickou intervenci – terapii, integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, péči o mimořádně nadané žáky, na pomoc klientům s poruchami autistického spektra, speciálně pedagogickou intervenci – reedukaci, kariérové poradenství, prevenci sociálně patologických jevů.

Tabulka č. 39: Vývoj počtu klientů PPP

Klienti	2020/2021	2021/2022	2022/2023
z mateřské školy	4 723	4 843	4 883
z přípravné třídy/přípravného stupně	89	94	74
ze základní školy ¹	10 438	11 026	10 472
ze střední školy	1 431	1 687	1 919
z VOŠ a konzervatoře	4	3	7
z rodiny, školsky nezařazení	79	142	95
Celkem	16 764	17 795	17 450

Zdroj: PPP

¹ včetně žáků nižšího stupně 6letých a 8letých gymnázií

Ve školním roce 2022/2023 byl ve srovnání se školním rokem 2021/2022 zaznamenán pokles počtu klientů o 345, tj. na 17 450. Největší počet klientů je ze základních škol. Vysoký počet klientů přichází i z mateřských škol a ze středních škol.

Tabulka č. 40: Vývoj počtu klientů PPP podle důvodu příchodu

Důvod příchodu	2020/2021	2021/2022	2022/2023
školní zralost	3 896	3 902	4 073
výukové problémy	8 949	9 720	9 806
výchovné problémy	1 520	1 587	1 481
profesní/studijní orientace	311	397	496
ostatní	2 088	2 189	1 594
Celkem	16 764	17 795	17 450

Zdroj: PPP

Nejčastějším důvodem příchodu klientů do poradny ve školním roce 2022/2023 byly výukové problémy (9 806 klientů, tj. 56,2 %), dále pak připravenost na zahájení školní docházky (4 073 klientů, tj. 23,3 %), řešení výchovných problémů (1 481 klientů, tj. 8,5 %) a volba profesní/studijní orientace (496 klientů, tj. 2,8 %). Ve srovnání s předchozími školními roky je pořadí důvodů stejné.

V rámci Středočeského kraje je poradna pověřena koordinací péče o klienty s poruchou autistického

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

spektra (PAS), a to včetně ustavení funkce krajského koordinátora pro PAS. Pracovníci poradny tak poskytovali metodickou pomoc a vedení rodičům, pedagogickým asistentům a pedagogům klientů s autismem, zpracovávali doporučení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dle platné legislativy, podíleli se na vypracování funkčních individuálních vzdělávacích plánů. Pracovníci poradny obvykle pracují i s pedagogickými sbory a třídními kolektivy ve školách, kde je vzděláván žák s poruchou autistického spektra. K 31. 8. 2023 činil počet klientů s PAS v péči poradny 575, přičemž v běžných školách se s účastí asistenta pedagoga vzdělávalo 323 klientů, 75 klientů bez pedagogické asistence. Ve školách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona to bylo 177 klientů. K 31. 8. 2022 bylo v péči poradny 572 klientů s PAS a k 31. 8. 2021 činil počet klientů s PAS v péči poradny 553.

Poradna věnuje pozornost též problematice péče o mimořádně nadané děti, žáky a studenty. Na každém pracovišti PPP jsou odborní pracovníci proškolení v problematice mimořádného nadání, kteří zajišťují komplexní diagnostiku mimořádného nadání (na ní se podílejí psycholog i speciální pedagog) i následnou intervenční péči. Ve školním roce 2022/2023 byla poskytnuta odborná péče 67 klientům, kteří byli diagnostikováni jako mimořádně nadaní. Ve školním roce 2021/2022 byla poskytnuta odborná péče 60 klientům a ve školním roce 2020/2021 byla poskytnuta odborná péče 61 klientům, kteří byli diagnostikováni jako mimořádně nadaní.

Pedagogicko-psychologické poradny jiných zřizovatelů

Na území Středočeského kraje bylo zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení ve školním roce 2022/2023 celkem 8 pedagogicko-psychologických poraden jiných zřizovatelů, z nichž 1 pedagogicko-psychologická poradna byla zřizována obcí a 7 pedagogicko-psychologických poraden bylo zřizováno soukromými subjekty. Služby ve školním roce 2022/2023 poskytovalo 7 pedagogicko-psychologických poraden jiných zřizovatelů, ve kterých byla poskytnuta péče 3 981 klientům. Ve školním roce 2021/2022 byla v pedagogicko-psychologických poradnách jiných zřizovatelů poskytnuta péče 3 184 klientům a ve školním roce 2020/2021 byla poskytnuta péče 2 736 klientům. Dále se nacházelo ve Středočeském kraji jedno pracoviště Pražské pedagogicko-psychologické poradny, s.r.o. (Masarykovo náměstí 14/10, 251 01 Říčany).

Speciálně pedagogická centra

Ve školním roce 2022/2023 vykonávalo činnost na území Středočeského kraje podle statistických informací MŠMT 18 speciálně pedagogických center, z nichž 14 bylo zřízeno při školách a 4 centra byla samostatná. Celkem 10 center bylo zřízeno Středočeským krajem, 3 obcemi a 5 soukromým subjektem. Územní uspořádání Středočeského kraje komplikuje klientele dostupnost do jednotlivých speciálně pedagogických center Středočeského kraje, jejichž počet není ideální pro rozlehlost území tohoto kraje.

Poradenství bylo ve školním roce 2022/2023 poskytováno speciálně pedagogickými centry na 24 pracovištích a celkově byla poskytnuta péče 6 441 klientům. Ve školním roce 2021/2022 byla poskytnuta péče 7 123 klientům a ve školním roce 2020/2021 byla poskytnuta péče 6 221 klientům.

Školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči

Školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, která zřizuje MŠMT, zajišťují náhradní výchovnou péči nezletilým osobám, zpravidla dětem ve věku od 3 do 18 let (případně zletilým osobám do 19 let). K zařazení dítěte do školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy dochází na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy mohou zůstat i osoby starší, pokud se připravují na budoucí povolání, a to až do věku 26 let.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Dětské domovy

Dětské domovy zajišťují péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací, sociální a pečují o děti podle jejich individuálních potřeb. Do dětských domovů jsou umísťovány děti zpravidla ve věku od 3 do 18 let. Vzdělávání jim poskytují školy, které nejsou součástí dětských domovů.

Středočeský kraj zřizoval 14 dětských domovů, z nichž 4 byly součástí jednoho ředitelství se školami pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedle těchto dětských domovů zřízených Středočeským krajem působily v kraji rovněž 2 dětské domovy privátních zřizovatelů a 1 dětský domov církevní. Dále se v kraji od 8. 6. 2009 nacházelo detašované pracoviště, a to na adrese Žitná 1869, 253 01 Hostivice, které patří pod Dětský domov, Praha 9 – Dolní Počernice, Národních hrdinů 1, zřízený Hlavním městem Prahou.

Tabulka č. 41: Dětské domovy – školní rok 2020/2021 až 2022/2023 (k 31. 10.)

Školní rok	Počet dětských domovů	Lůžková kapacita	Počet dětí	z toho		
				před zahájením povinné školní docházky	plní povinnou školní docházku	po ukončení povinné školní docházky
2020/2021	17	574	481	65	328	88
2021/2022	17	578	468	55	328	85
2022/2023	17	580	473	42	344	87

Zdroj: MŠMT

V tabulce není zahrnuto odloučené pracoviště dětského domova zřízené Hlavním městem Prahou, které působí na adrese Žitná 1869, 253 01 Hostivice, a to vzhledem k tomu, že je vykazováno podle sídla ředitelství v Praze. Počet dětí je vzhledem k celkové kapacitě lůžek celkem stabilní, a to okolo 80 %. Velká část dětí v dětských domovech pochází z jiných krajů (zejména z Prahy a z Ústeckého kraje). Během školního roku 2022/2023 bylo do dětských domovů nově přijato 86 dětí, celkem 77 dětí domovy opustilo. Většina dětí byla propuštěna trvale (74), 13 dětí se podařilo umístit do pěstounské péče, která je formou státem řízené a kontrolované náhradní rodinné výchovy, 3 děti byly ubytovány mimo zařízení. Adopce uskutečněna nebyla.

Výchovné ústavy

Do tří výchovných ústavů umístěných na území Středočeského kraje, jejichž zřizovatelem je MŠMT, jsou umísťovány děti s nařízenou ústavní výchovou nebo s uloženou ochrannou výchovou starší 15 let, které mají závažné poruchy chování. Děti s nařízenou a s uloženou výchovou jsou zařazeny odděleně. Do výchovných ústavů jsou umísťovány také nezletilé matky a jejich děti a dále děti, které vyžadují výchovně léčebnou péči. Mohou zde být zařazeny děti od 12 let, pokud mají uloženou ochrannou výchovu a v jejich chování se projevují tak závažné poruchy, že nemohou být umístěny v dětském domově se školou.

Dva z nich mají sídlo ve Středočeském kraji a jsou to Výchovný ústav, Kutná Hora, Hloušecká 279 a Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, Obořiště 1. Třetí, působící pod právnickou osobou Výchovný ústav, středisko výchovné péče Klíčov a střední škola, má ve Středočeském kraji od 1. 9. 2009 jedno ze svých tří míst poskytovaného vzdělávání a školských služeb, a to na adrese U Starého mostu 572, 277 13 Kostelec nad Labem.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Dětské domovy se školou

Účelem dětských domovů se školou je zajištění péče dětem s nařízenou ústavní výchovou, které mají závažné poruchy chování nebo které pro svou přechodnou nebo trvalou duševní poruchu vyžadují výchovně léčebnou péči. Ve Středočeském kraji jsou v provozu 4 dětské domovy se školou. Do těchto zařízení mohou být umístěny i děti s uloženou ochrannou výchovou nebo nezletilé matky s dětmi. Dětské domovy se školou jsou určeny zpravidla dětem od 6 let do ukončení povinné školní docházky. Jedná se o tato zařízení, jejichž zřizovatelem je MŠMT:

- Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Býchory;
- Dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Dobřichovice;
- Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Liběchov, Rumburská 54;
- Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola Sedlec-Prčice.

Střediska výchovné péče

Střediska výchovné péče jsou jednou z forem pomoci dětem, žákům a studentům, jejich rodinám a školám a školským zařízením. Doplňují služby jiných výchovných a poradenských pracovišť a spolupracují s nimi. Zajišťují preventivně-výchovnou péči pro děti, žáky a studenty s rizikem vzniku a vývoje poruch chování, přičemž poskytují svou intervenci také rodičům nebo školám. Poskytují služby diagnostické, preventivně výchovné a poradenské.

Střediska výchovné péče mají významnou funkci v rámci regionu z toho důvodu, že se komplexně věnují problematice chování dětí a dospívajících. Úzce spolupracují zejména s rodinami, školami, odborem sociálně právní ochrany dětí, probační a mediační službou a pedagogicko-psychologickou poradnou. V některých případech také s Policií ČR a soudy. Silnou stránkou je zejména práce s třídami přímo ve školách. Naopak rizikovým limitem je jejich nedostatečné zastoupení v regionu Středočeského kraje. Ve školním roce 2022/2023 měla střediska výchovné péče 8 míst poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb ve Středočeském kraji:

- Pražská 151, 252 29 Dobřichovice (součást právnické osoby Dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Dobřichovice);
- Tomanova 1361, 274 01 Slaný (součást právnické osoby Dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Dobřichovice);
- Školní 129, Příbram VIII, 261 01 Příbram (součást právnické osoby Diagnostický ústav a Středisko výchovné péče, Praha 4, Na Dlouhé mezi 19);
- Na Pustině 1068, Kolín II, 280 02 Kolín (součást právnické osoby Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Býchory);
- Přední Chlum 23, 262 56 Milešov (součást právnické osoby Středisko výchovné péče Orlíček Přední Chlum, o. p. s.);
- Tovačovského 163/7, Mladá Boleslav IV, 293 01 Mladá Boleslav (součást právnické osoby Výchovný ústav, středisko výchovné péče Klíčov a střední škola);
- Malé náměstí 1783, 256 01 Benešov (součást právnické osoby Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola Sedlec-Prčice);
- Masarykovo náměstí 1, 256 01 Benešov (součást právnické osoby Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola Sedlec-Prčice).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Školská výchovná a ubytovací zařízení

Domovy mládeže jako školská výchovná a ubytovací zařízení poskytují žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost a zajišťují jim školní stravování. Internáty poskytují dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem přípravného stupně základní školy speciální ubytování a výchovně vzdělávací činnost a zajišťují těmto dětem a žákům školní stravování.

Ve školním roce 2022/2023 zabezpečovalo služby žákům a studentům 46 domovů mládeže (meziročně o 1 méně). Celkem bylo v domovech ubytováno 3 271 žáků a studentů, z toho 104 se speciálními vzdělávacími potřebami. Počet ubytovaných se meziročně zvýšil o 126 žáků a studentů. V domovech mládeže bylo ubytováno dalších 392 osob, z toho 285 studentů vysokých škol.

Tabulka č. 42: Ubytovaní v domovech mládeže

Školní rok	Počet zařízení	Lůžková kapacita	Počet ubytovaných žáků a studentů	Přepočtený počet zaměstnanců
2020/2021	50	5 096	2 927	180,7
2021/2022	47	4 957	3 145	180,0
2022/2023	46	4 857	3 271	188,6

Zdroj: MŠMT

Ve 4 internátech s lůžkovou kapacitou 117 lůžek bylo ve školním roce 2022/2023 ubytováno 96 žáků základních a středních škol s diagnostikovanými speciálními vzdělávacími potřebami. Ve srovnání s předchozím školním rokem 2021/2022 poskytoval služby stejný počet internátů a celkový počet ubytovaných žáků se snížil o 10.

Zařízení školního stravování

Školní stravování dětí, žáků a studentů se v době jejich pobytu ve škole uskutečňuje v zařízeních školního stravování, dále ve školských výchovných a ubytovacích zařízeních a ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči. Zařízení školního stravování mohou zajišťovat za úplaty také stravování zaměstnanců škol a školských zařízení a stravovací služby dalším osobám. Převážná část jídelen byla zřizována při školách nebo školských zařízeních.

Stravování dětí, žáků, studentů, zaměstnanců škol a školských zařízení i dalších dospělých zajišťovalo k 31. 10. 2022 celkem 1 246 zařízení školního stravování. Služeb zařízení školního stravování využívalo celkem 253 081 pravidelně se stravujících osob (tj. meziročně o 14 168 osob více). Z celkového počtu osob bylo 206 591 dětí, žáků a studentů a 46 490 dalších pravidelně se stravujících osob.

Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně-technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Školní hospodářství

Účelem školního hospodářství je zajišťování praktického vyučování žáků středních škol v oblasti zemědělství, zahradnictví, lesnictví, veterinářství a rybářství podle školních vzdělávacích programů příslušných škol. Školní hospodářství je školní statek, školní zahradnictví, školní polesí nebo školní

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

rybářství.

Ve školním roce 2022/2023 působil v rámci Středočeského kraje Školní statek Středočeského kraje, příspěvková organizace. Školské účelové zařízení zajišťovalo praktické vyučování žáků středních škol v oblasti zemědělství, zahradnictví a lesnictví podle školních vzdělávacích programů příslušných škol. Školní statek Středočeského kraje působil v šesti střediscích: Poděbrady, Lázně Toušeň, Mělník, Rakovník, Benešov a Čáslav. Na všech střediscích probíhala klasická zemědělská výroba s částečnou specializací podle lokálních podmínek a dlouhodobých tendencí.

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

V rejstříku škol a školských zařízení bylo ve školním roce 2022/2023 zapsáno ve Středočeském kraji celkem 9 zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Níže jsou uvedena data za zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které zřizuje Středočeský kraj.

Vzdělávací institut Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (VISK) je příspěvkovou organizací, která je zřizována Středočeským krajem pro účely plnění úkolů v oblasti vzdělávání dospělých, a to zejména pro cílovou skupinu pedagogických pracovníků. Postupně VISK rozšířil své aktivity i do oblastí dalšího vzdělávání ve veřejné správě (DVVS), dalšího vzdělávání v sociálních službách (DVSS) a vzdělávání seniorů. Portfolio VISK bylo postupně dále doplněno nabídkou profesních kvalifikací, které jsou poskytovány v rámci celoživotního vzdělávání jako další segment hlavní činnosti v rámci Centra pro rekvalifikace a profesní kvalifikace při VISK. VISK poskytuje také kompletní kvalifikační vzdělávání, které platná legislativa umožňuje realizovat prostřednictvím zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. VISK je akreditovanou institucí, která svou činností pokrývá celé území Středočeského kraje a zabezpečuje jak vzdělávání kvalifikační, tak průběžné prohlubující.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků Vzdělávací institut Středočeského kraje ve školním roce 2020/2021 uskutečnil 494 akcí (se započtením aktivit projektu IKAP II), kterých se zúčastnilo 5 885 osob. Ve školním roce 2021/2022 VISK realizoval 522 akcí (včetně aktivit projektu IKAP II) pro 6 545 pedagogických pracovníků a ve školním roce 2022/2023 uskutečnil 460 akcí (včetně aktivit projektu IKAP II), kterých se zúčastnilo 6 023 pedagogických pracovníků.

Ve školním roce 2020/2021 realizoval VISK 17 kvalifikačních kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) pro 426 účastníků, ve školním roce 2021/2022 VISK realizoval 17 kvalifikačních kurzů v oblasti DVPP pro 370 účastníků a ve školním roce 2022/2023 zrealizoval VISK 17 kvalifikačních kurzů v oblasti DVPP, kterých se zúčastnilo celkem 379 osob.

V oblasti DVVS ve školním roce 2020/2021 uskutečnil VISK 13 akcí se 159 účastníky a 2 kvalifikační kurzy se 48 účastníky. Ve školním roce 2021/2022 realizoval 36 akcí pro 337 osob a 2 kvalifikační kurzy pro 50 osob. Ve školním roce 2022/2023 uskutečnil 36 akcí pro 466 účastníků a 2 kvalifikační kurzy pro 53 účastníků.

V oblasti DVSS ve školním roce 2020/2021 realizoval VISK 3 akce pro 63 osob, ve školním roce 2021/2022 celkem 4 akce pro 105 osob a ve školním roce 2022/2023 celkem 7 akcí pro 97 účastníků.

V oblasti vzdělávání seniorů ve školním roce 2020/2021 uskutečnil VISK 19 akcí pro 419 osob, ve školním roce 2021/2022 celkem 46 akcí pro 866 a ve školním roce 2022/2023 celkem 52 akcí pro 1 012 osob.

Profesní kvalifikace u VISK absolvovalo ve školním roce 2020/2021 celkem 7 osob, ve školním roce 2021/2022 celkem 9 osob a ve školním roce 2022/2023 absolvovala profesní kvalifikace 1 osoba.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Odborný rozvoj nepedagogických pracovníků**

V rámci odborného rozvoje se nepedagogičtí pracovníci zúčastňují různých vzdělávacích akcí, seminářů a školení, které se obsahově vztahují k jejich náplni práce (např. se jednalo o elektronickou spisovou službu, finanční kontrolu, inventarizaci a evidenci majetku a hygienické minimum pro pracovníky školních jídelen).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Příloha č. 3 Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let podle okresů a počty žáků v posledních ročníkách základních škol podle okresů

V následující části přílohy je uveden vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 (k 31. 12.) a předpokládaný počet mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 (k 31. 12.) podle jednotlivých okresů ve Středočeském kraji. Předpokládaný počet mladistvých vychází z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Okres Benešov

Graf č. 12: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Benešov (podle stavu k 31. 12.)

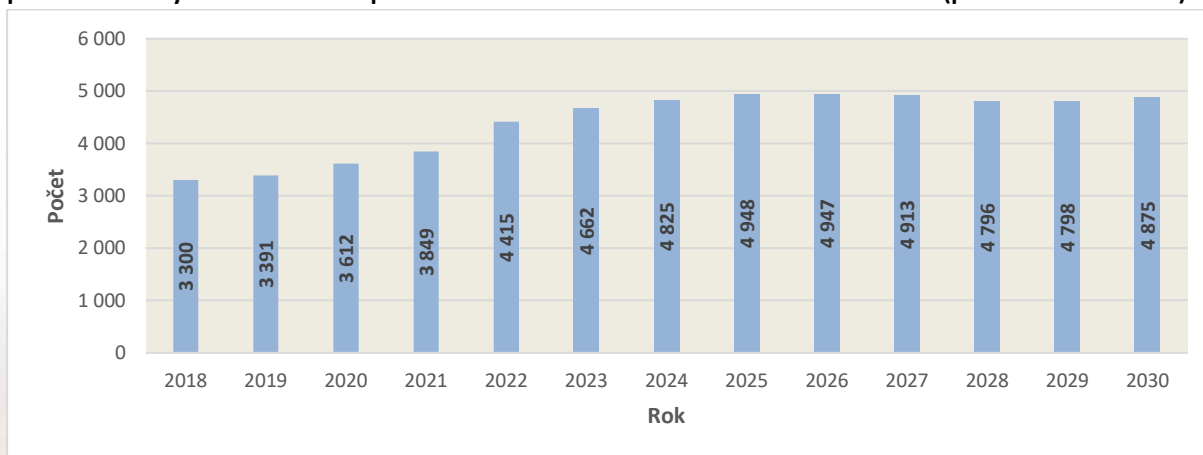
Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Benešov zvyšoval. Následně by se měl počet mladistvých ve věku 15–18 let zvyšovat až do roku 2025 a od roku 2026 až do roku 2029 by se měl snižovat. V roce 2030 by počet mladistvých v této věkové skupině měl zůstat na přibližně stejné úrovni.

Okres Beroun

Graf č. 13: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Beroun (podle stavu k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

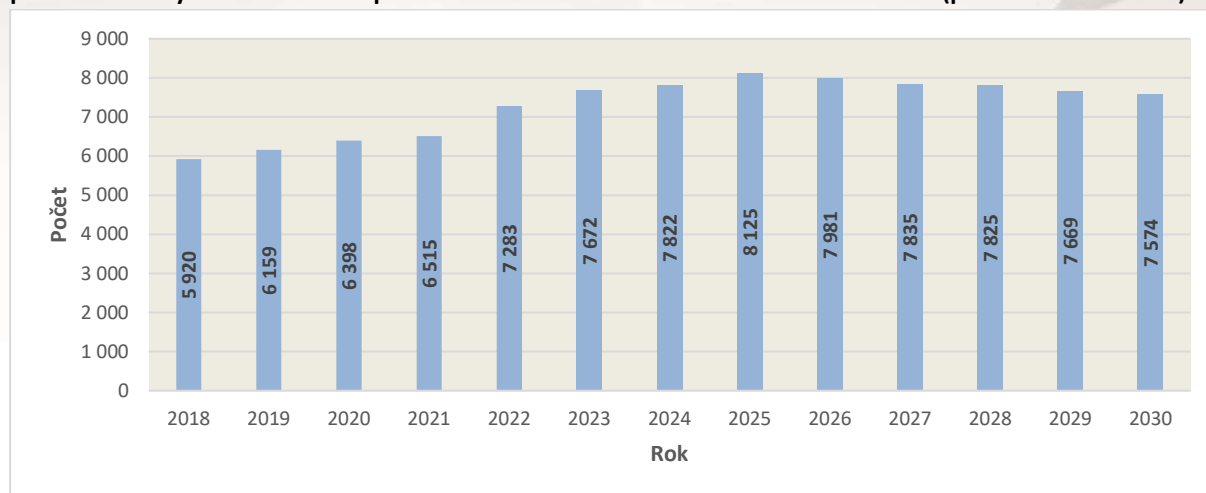
Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Beroun zvyšoval a měl by se zvyšovat až do roku 2025, následně by měl zůstat v letech 2026 a 2027 přibližně na stejné úrovni. V roce 2028 by mělo dojít k většímu snížení počtu mladistvých v této věkové skupině, v roce 2029 by měl počet zůstat přibližně stejný a v roce 2030 by se měl zvýšit.

Okres Kladno

Graf č. 14: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Kladno (podle stavu k 31. 12.)

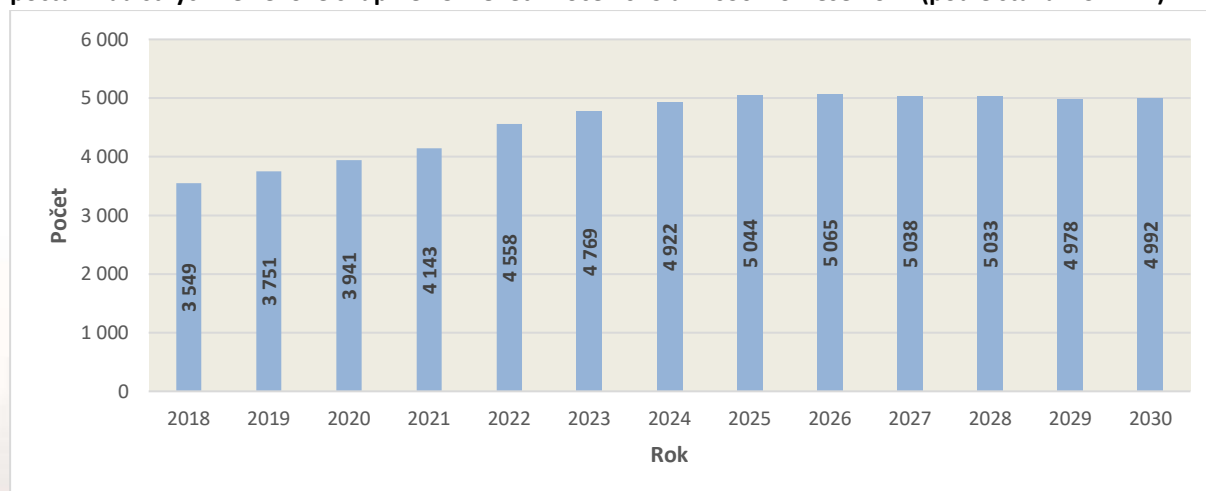
Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Kladno zvyšoval. V letech 2023 až 2025 by se počet mladistvých ve věku 15–18 let měl nadále zvyšovat a následně by se měl od roku 2026 až do roku 2030 snižovat.

Okres Kolín

Graf č. 15: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Kolín (podle stavu k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

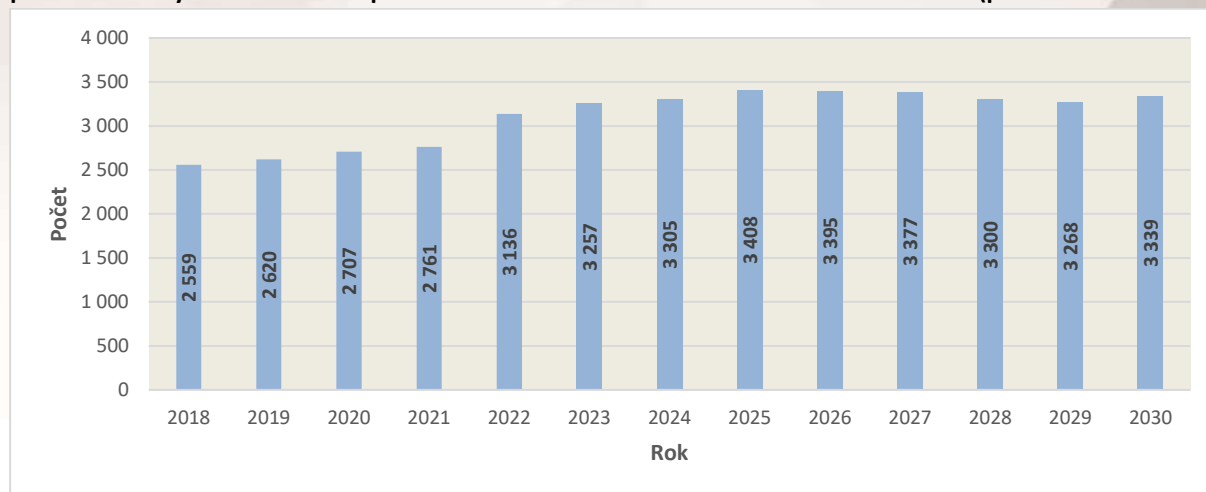
Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Kolín zvyšoval. V letech 2023 až

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

2026 by se počet mladistvých ve věku 15–18 let měl nadále zvyšovat a následně by měl až do roku 2030 zůstat na přibližně stejné úrovni.

Okres Kutná Hora

Graf č. 16: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Kutná Hora (podle stavu k 31. 12.)

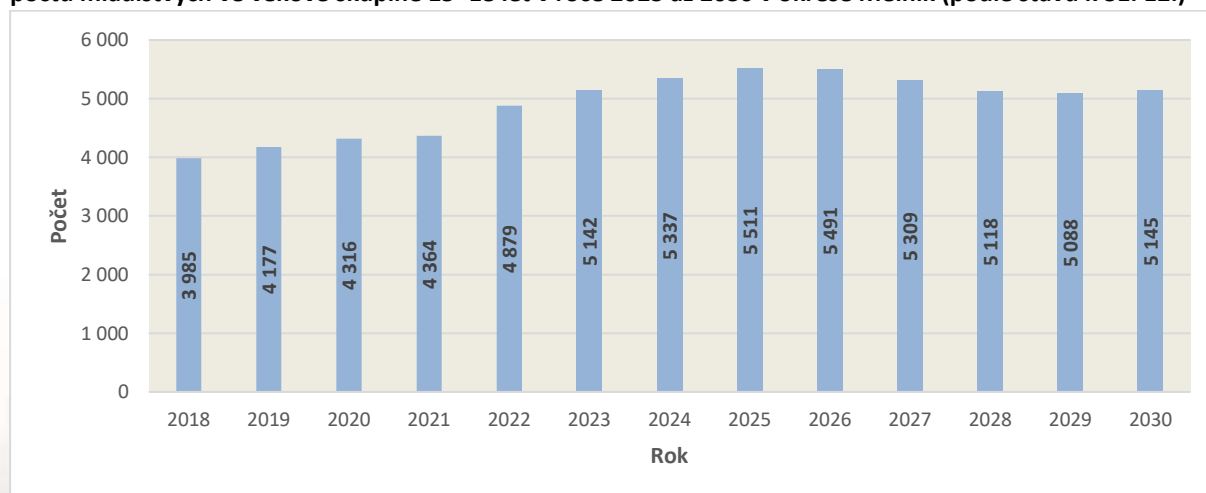
Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Kutná Hora zvyšoval. V letech 2023 až 2025 by se počet mladistvých ve věku 15–18 let měl nadále zvyšovat a následně by se měl od roku 2026 až do roku 2029 snižovat. V roce 2030 by se počet mladistvých v této věkové skupině měl zvýšit.

Okres Mělník

Graf č. 17: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Mělník (podle stavu k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

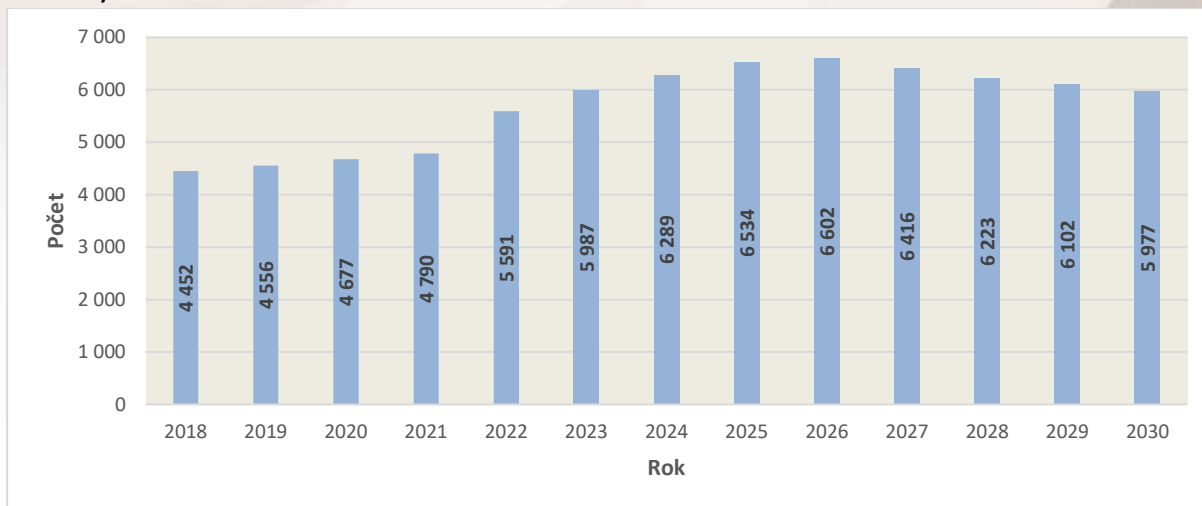
Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Mělník zvyšoval. V letech 2023 až 2025 by se počet mladistvých ve věku 15–18 let měl nadále zvyšovat a následně by se měl snižovat

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

až do roku 2029. V roce 2030 by se počet mladistvých v této věkové skupině měl zvýšit.

Okres Mladá Boleslav

Graf č. 18: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Mladá Boleslav (podle stavu k 31. 12.)

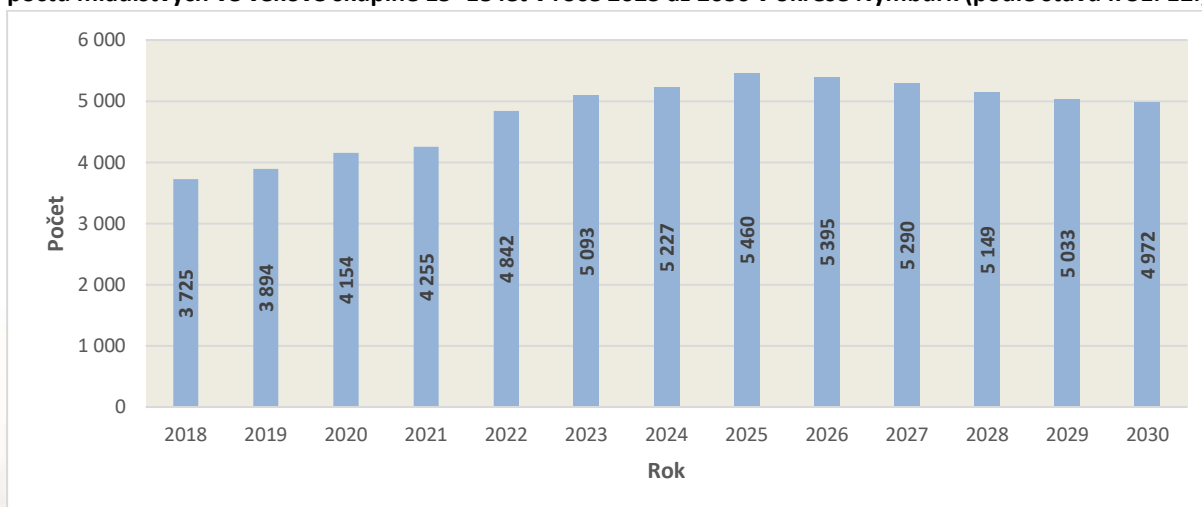
Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Mladá Boleslav zvyšoval. V letech 2023 až 2026 by se počet mladistvých ve věku 15–18 let měl nadále zvyšovat a následně by se měl od roku 2027 až do roku 2030 snižovat.

Okres Nymburk

Graf č. 19: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Nymburk (podle stavu k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

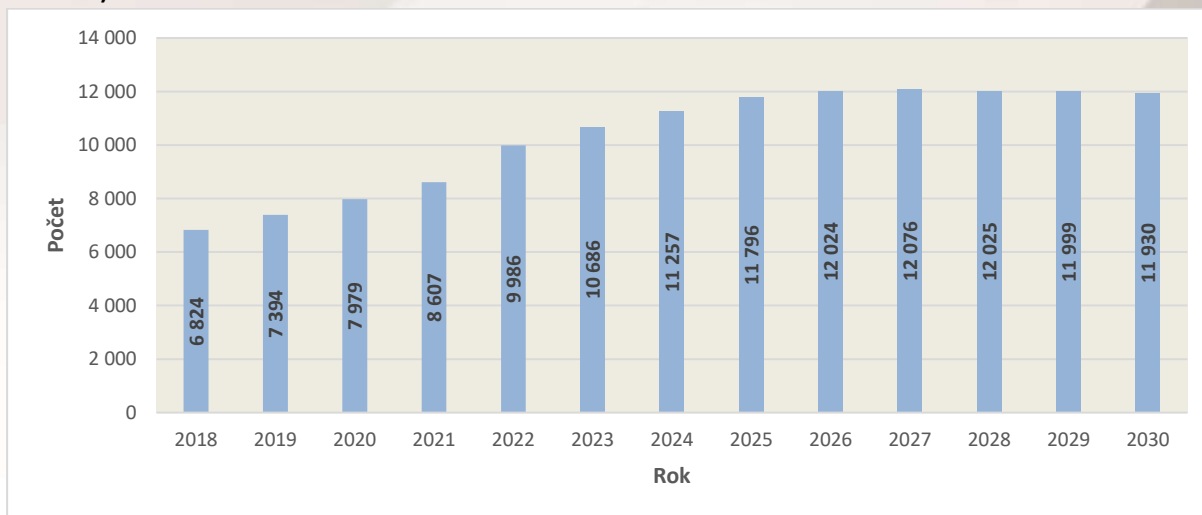
Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Nymburk zvyšoval. V letech 2023 až 2025 by se počet mladistvých ve věku 15–18 let měl nadále zvyšovat a následně by se měl od roku 2026 až do roku 2030 snižovat.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Okres Praha-východ

Graf č. 20: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Praha-východ (podle stavu k 31. 12.)

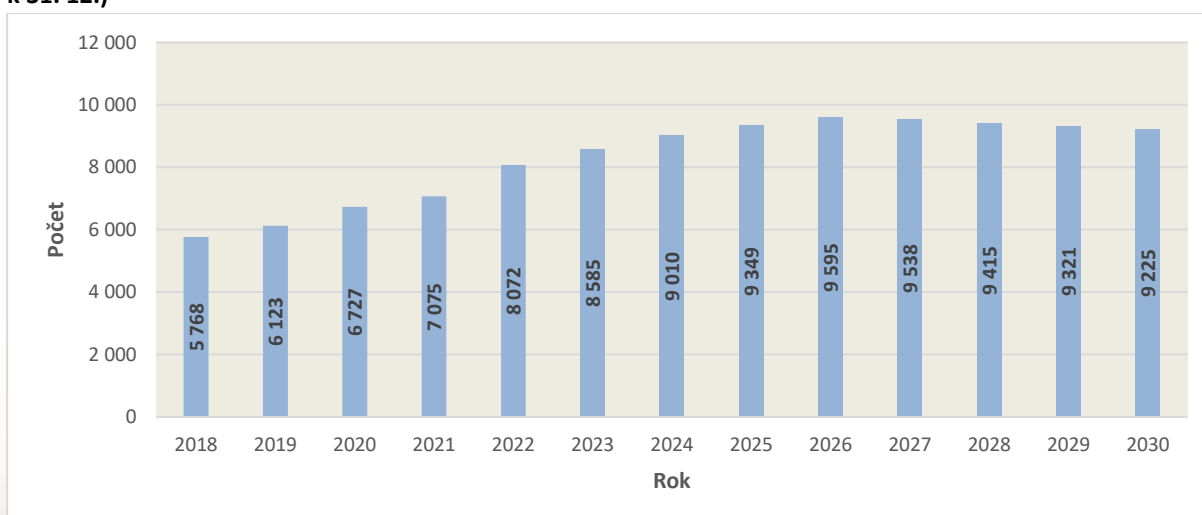
Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Praha-východ zvyšoval. V letech 2023 až 2027 by se počet mladistvých ve věku 15–18 let měl nadále zvyšovat a následně by měl v letech 2028 až 2030 zůstat na přibližně stejné úrovni.

Okres Praha-západ

Graf č. 21: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Praha-západ (podle stavu k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

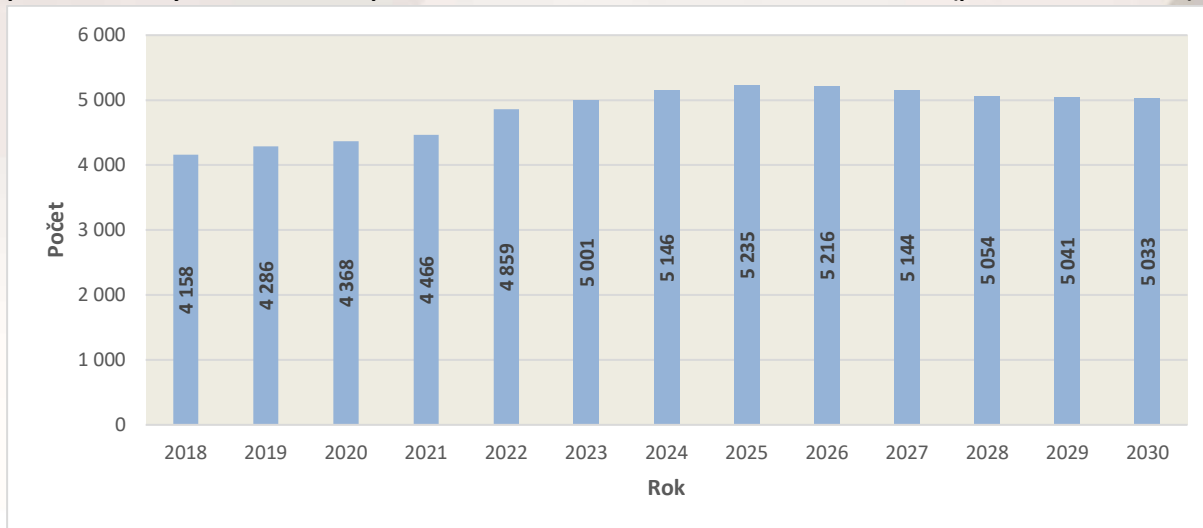
Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Praha-západ zvyšoval. V letech 2023 až 2026 by se počet mladistvých ve věku 15–18 let měl nadále zvyšovat a následně by se měl od roku 2027 až do roku 2030 snižovat.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Okres Příbram

Graf č. 22: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Příbram (podle stavu k 31. 12.)

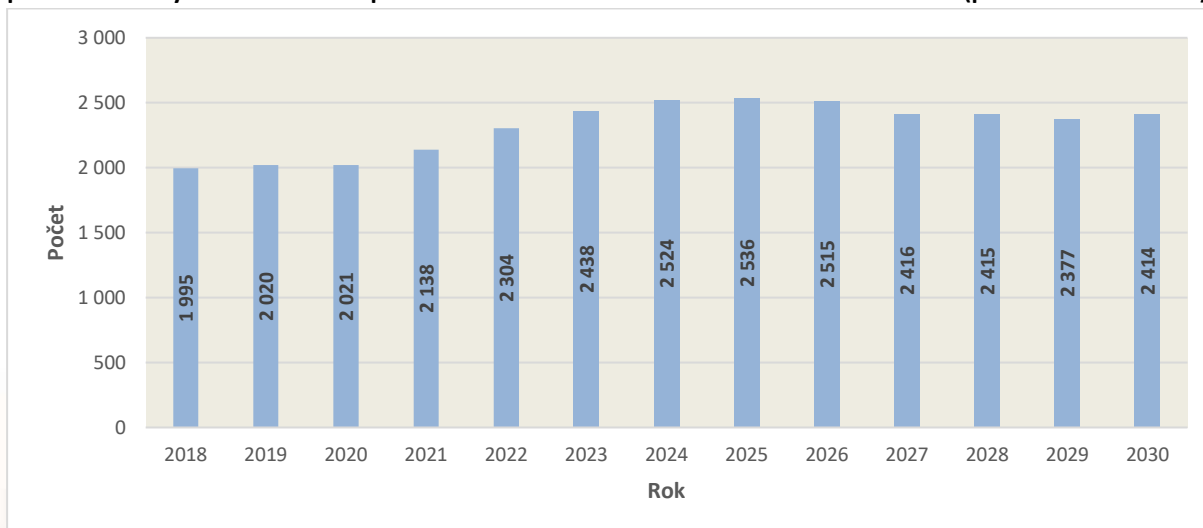
Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Příbram zvyšoval. V letech 2023 až 2025 by se počet mladistvých ve věku 15–18 let měl nadále zvyšovat, následně by měl klesat až do roku 2028 a v letech 2029 a 2030 by měl zůstat na přibližně stejné úrovni.

Okres Rakovník

Graf č. 23: Vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2018 až 2022 a předpokládaný vývoj počtu mladistvých ve věkové skupině 15–18 let v roce 2023 až 2030 v okrese Rakovník (podle stavu k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Údaje za rok 2023 až 2030 vycházejí z reálného počtu obyvatel v roce 2022 posunutím o odpovídající počet let.

Počet mladistvých ve věku 15–18 let se v letech 2019 až 2022 v okrese Rakovník zvyšoval. V letech 2023 až 2025 by se počet mladistvých ve věku 15–18 let měl nadále zvyšovat, v roce 2026 by se měl mírně snížit, k většímu snížení by mělo dojít v roce 2027 a následně by počet mladistvých v této věkové skupině měl až do roku 2030 zůstat na přibližně stejné úrovni.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Počty žáků v posledních ročnících základních škol podle okresů

V další části přílohy jsou uvedeny počty žáků v posledních ročnících základních škol v roce 2024 a predikce počtu žáků v posledních ročnících základních škol v následujících letech podle jednotlivých okresů ve Středočeském kraji. Uvedené údaje vycházejí z počtu žáků základních škol ve školním roce 2023/2024 podle stavu k 30. 9. 2023. Základní školy jsou uvedeny podle sídla ředitelství v rejstříku škol a školských zařízení za všechny zřizovatele mimo MŠMT.

Tabulka č. 43: Základní škola běžná – počet žáků v posledních ročnících v roce 2024 a predikce počtu žáků v posledních ročnících v následujících letech (podle sídla ředitelství v rejstříku škol a školských zařízení)

Rok	Počet žáků celkem											
	Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha-východ	Praha-západ	Příbram	Rakovník
2024	1 110	1 033	1 730	1 088	692	1 185	1 425	1 074	2 120	1 511	1 165	580
2025	1 118	1 074	1 804	1 101	706	1 217	1 478	1 234	2 153	1 641	1 247	586
2026	1 099	995	1 802	1 129	706	1 235	1 459	1 210	2 178	1 746	1 224	578
2027	1 147	1 045	1 734	1 120	718	1 172	1 343	1 111	2 247	1 677	1 182	507
2028	1 082	1 046	1 798	1 100	666	1 099	1 379	1 032	2 385	1 819	1 151	549
2029	1 081	1 087	1 850	1 150	690	1 166	1 438	1 099	2 469	1 914	1 170	595
2030	1 087	1 111	1 768	1 130	693	1 194	1 295	1 077	2 459	1 872	1 211	575
2031	1 162	1 198	1 815	1 163	769	1 247	1 464	1 131	2 551	1 927	1 268	563
2032	1 185	1 178	1 857	1 220	803	1 315	1 417	1 091	2 537	1 980	1 229	585

Zdroj: MŠMT

Pozn.: Žáci v 10letém vzdělávacím programu (pokračující z 9. do 10. ročníku) nejsou odečítáni z celkového počtu žáků v roce 2025 až 2032 a přičítáni k celkovému počtu žáků v roce 2026 až 2032.

V 5. ročníku významná část žáků odchází na 8leté gymnázium. Do tabulky je zahrnut i předpokládaný odchod žáku v 5. ročníku.

V následující tabulce je uveden počet žáků v posledních ročnících v roce 2024 a predikce počtu žáků v posledních ročnících v následujících letech na základních školách speciálních.

Tabulka č. 44: Základní škola speciální – počet žáků v posledních ročnících v roce 2024 a predikce počtu žáků v posledních ročnících v následujících letech (podle sídla ředitelství v rejstříku škol a školských zařízení)

Rok	Počet žáků celkem											
	Benešov	Beroun	Kladno	Kolín	Kutná Hora	Mělník	Mladá Boleslav	Nymburk	Praha-východ	Praha-západ	Příbram	Rakovník
2024	14	25	23	26	26	11	34	30	22	7	42	9
2025	26	35	36	42	26	15	41	43	30	6	39	27
2026	26	28	24	25	23	16	40	31	28	12	35	27
2027	12	34	19	30	30	13	29	19	14	2	25	15
2028	20	30	31	29	20	13	38	17	21	7	22	18
2029	8	30	21	16	31	13	23	21	23	11	25	26
2030	17	40	16	17	16	12	34	29	14	8	28	24
2031	18	33	23	27	26	18	31	17	19	4	20	21
2032	17	42	29	30	30	12	20	18	13	4	29	22

Zdroj: MŠMT

Pozn.: Žáci v 10letém vzdělávacím programu (pokračující z 9. do 10. ročníku) nejsou odečítáni z celkového počtu žáků v roce 2025 až 2032 a přičítáni k celkovému počtu žáků v roce 2026 až 2032.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Příloha č. 4 Vzdělávání ve školách a školských zařízeních, které zřizuje Středočeský kraj**

Středočeský kraj zřizoval k 30. 9. 2023 celkem 174 právnických osob (příspěvkových organizací) vykonávajících činnost škol a školských zařízení. Středočeský kraj zřizoval 12 mateřských škol, 34 základních škol, 111 středních škol, 13 vyšších odborných škol, 13 základních uměleckých škol, 4 jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky, 14 dětských domovů, 1 pedagogicko-psychologickou poradnu, 10 speciálně pedagogických center, 30 školních družin, 5 školních klubů, 11 středisek volného času, 46 domovů mládeže, 4 internáty, 103 zařízení školního stravování. Řada právních subjektů vykonávala více činností, součet uvedeného počtu škol a školských zařízení se tak nerovná celkovému počtu právních subjektů.

K 1. 1. 2024 se počet příspěvkových organizací zřizovaných Středočeským krajem snížil na 172 organizací. S účinností od 1. 1. 2024 dvě právnické osoby vykonávající činnost základní umělecké školy, které původně zřizoval Středočeský kraj, nově zřizují obce.

Předškolní vzdělávání

Ve školním roce 2020/2021 (k 30. 9.) se v mateřských školách zřizovaných Středočeským krajem vzdělávalo 201 dětí, ve školním roce 2021/2022 (k 30. 9.) se v mateřských školách vzdělávalo 207 dětí, ve školním roce 2022/2023 (k 30. 9.) se v mateřských školách vzdělávalo 199 dětí a ve školním roce 2023/2024 (k 30. 9.) se v mateřských školách vzdělávalo 197 dětí.

Základní vzdělávání

Ve školním roce 2020/2021 (k 30. 9.) se na základních školách zřizovaných Středočeským krajem vzdělávalo 1 771 žáků, ve školním roce 2021/2022 (k 30. 9.) se na základních školách vzdělávalo 1 836 žáků, ve školním roce 2022/2023 (k 30. 9.) se na základních školách vzdělávalo 1 872 žáků a ve školním roce 2023/2024 (k 30. 9.) se na základních školách vzdělávalo 1 931 žáků.

Ve školním roce 2020/2021 bylo při 7 základních školách zřizovaných Středočeským krajem zřízeno 10 přípravných tříd, které k 30. 9. 2020 navštěvovalo 101 dětí. Ve školním roce 2021/2022 (k 30. 9.) se vzdělávalo 92 dětí v 9 přípravných třídách zřízených při 6 základních školách, ve školním roce 2022/2023 (k 30. 9.) se vzdělávalo 122 dětí v 11 přípravných třídách zřízených při 8 základních školách a ve školním roce 2023/2024 (k 30. 9.) se vzdělávalo 138 dětí ve 12 přípravných třídách zřízených při 9 základních školách.

Ve školním roce 2020/2021 (k 30. 9.) se vzdělávalo 11 dětí se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s poruchami autistického spektra v přípravném stupni základní školy speciální na 2 základních školách zřizovaných Středočeským krajem. Ve školním roce 2021/2022 (k 30. 9.) se vzdělávalo 8 dětí v přípravném stupni základní školy speciální na 2 základních školách, ve školním roce 2022/2023 (k 30. 9.) se vzdělávalo 13 dětí v přípravném stupni základní školy speciální na 2 základních školách a ve školním roce 2023/2024 (k 30. 9.) se vzdělávalo 17 dětí v přípravném stupni základní školy speciální na 2 základních školách.

Střední vzdělávání

V následující tabulce je uveden počet žáků středních škol zřizovaných Středočeským krajem v denní formě vzdělávání a v ostatních formách vzdělávání podle kategorie vzdělání ve školním roce 2020/2021 až 2023/2024. Počty žáků jsou uvedeny podle stavu k 30. 9. daného školního roku. V datech ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 jsou zahrnuty počty žáků organizace Střední odborná škola, Český Brod - Liblice, Školní 145, kterou do 31. 12. 2021 zřizoval Středočeský kraj a od 1. 1. 2022 zřizuje obec (název organizace byl k tomuto datu změněn na Střední škola managementu a grafiky).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Tabulka č. 45: Počet žáků středních škol zřizovaných Středočeským krajem podle kategorie vzdělání ve školním roce 2020/2021 až 2023/2024 (podle stavu k 30. 9.)

Kategorie vzdělání	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Praktická škola (C)	200	213	228	224
Střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu (J)	27	12	11	0
Nižší střední odborné vzdělání s výučním listem (E)	757	767	797	894
Střední odborné vzdělání s výučním listem (H)	6 964	7 221	7 712	8 616
Úplné střední odborné vzdělání s odborným výcvikem a maturitou (L/0)	1 086	1 140	1 265	1 376
Úplné střední odborné vzdělání s odborným výcvikem a maturitou – nástavbové studium (L/5)	799	878	919	832
Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení) (M)	12 713	13 770	14 830	16 129
Úplné střední všeobecné vzdělání (K)	11 931	12 083	12 245	12 335
Celkem v denní formě vzdělávání	34 477	36 084	38 007	40 406
Střední odborné vzdělání s výučním listem (H)	30	30	30	30
Úplné střední odborné vzdělání s odborným výcvikem a maturitou – nástavbové studium (L/5)	170	269	192	194
Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení) (M)	393	367	291	279
Celkem v ostatních formách vzdělávání	593	666	513	503

Zdroj: MŠMT

Ve školním roce 2020/2021 (k 30. 9.) se na středních školách zřizovaných Středočeským krajem vzdělávalo celkem 35 070 žáků, ve školním roce 2021/2022 (k 30. 9.) navštěvovalo střední školy celkem 36 750 žáků, ve školním roce 2022/2023 (k 30. 9.) navštěvovalo střední školy celkem 38 520 žáků a ve školním roce 2023/2024 (k 30. 9.) se na středních školách vzdělávalo celkem 40 909 žáků.

Vyšší odborné vzdělávání

Ve školním roce 2020/2021 (k 31. 10.) se na vyšších odborných školách zřizovaných Středočeským krajem vzdělávalo celkem 662 studentů (z toho 404 studentů v denní formě vzdělávání), ve školním roce 2021/2022 (k 31. 10.) se na vyšších odborných školách vzdělávalo celkem 747 studentů (z toho 491 studentů v denní formě vzdělávání), ve školním roce 2022/2023 (k 31. 10.) se na vyšších odborných školách vzdělávalo celkem 700 studentů (z toho 446 studentů v denní formě vzdělávání) a ve školním roce 2023/2024 (k 31. 10.) se na vyšších odborných školách vzdělávalo celkem 768 studentů (z toho 474 studentů v denní formě vzdělávání).

Základní umělecké vzdělávání

Podle statistických informací MŠMT se ve školním roce 2020/2021 vzdělávalo na základních uměleckých školách zřizovaných Středočeským krajem celkem 10 032 žáků, ve školním roce 2021/2022 se na základních uměleckých školách vzdělávalo celkem 9 847 žáků, ve školním roce 2022/2023 se na základních uměleckých školách vzdělávalo celkem 9 035 žáků a ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo základní umělecké školy celkem 7 723 žáků. Nápadnější snížení počtu žáků na základních uměleckých školách zřizovaných Středočeským krajem mezi školními roky 2021/2022 a 2022/2023 a školními roky 2022/2023 a 2023/2024 je způsobeno tím, že u několika základních uměleckých škol došlo ke změně zřizovatele. Tyto základní umělecké školy jsou nově zřizované obcemi.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky**

Kurzy v jazykových školách s právem státní jazykové zkoušky zřizovaných Středočeským krajem navštěvovalo ve školním roce 2020/2021 celkem 31 žáků, ve školním roce 2021/2022 kurzy navštěvovalo 57 žáků, ve školním roce 2022/2023 kurzy navštěvovalo 263 žáků a ve školním roce 2023/2024 navštěvovalo kurzy 322 žáků.

Školní družiny a školní kluby

Ve školním roce 2020/2021 (k 31. 10.) bylo ve školních družinách zřizovaných Středočeským krajem zapsáno celkem 795 účastníků, ve školním roce 2021/2022 (k 31. 10.) bylo ve školních družinách zapsáno 821 účastníků, ve školním roce 2022/2023 (k 31. 10.) bylo ve školních družinách zapsáno 866 účastníků a ve školním roce 2023/2024 (k 31. 10.) bylo ve školních družinách zapsáno 896 účastníků.

Ve školních klubech zřizovaných Středočeským krajem bylo ve školním roce 2020/2021 (k 31. 10.) zapsáno celkem 116 účastníků, ve školním roce 2021/2022 (k 31. 10.) bylo ve školních klubech zapsáno 134 účastníků, ve školním roce 2022/2023 (k 31. 10.) bylo ve školních klubech zapsáno 124 účastníků a ve školním roce 2023/2024 (k 31. 10.) bylo ve školních klubech zapsáno 119 účastníků.

Střediska volného času

Ve školním roce 2020/2021 (k 31. 10.) se pravidelné zájmové činnosti středisek volného času zřizovaných Středočeským krajem účastnilo celkem 9 582 osob, ve školním roce 2021/2022 (k 31. 10.) se pravidelné činnosti středisek volného času účastnilo 9 860 osob, ve školním roce 2022/2023 (k 31. 10.) se pravidelné činnosti středisek volného času účastnilo 10 559 osob a ve školním roce 2023/2024 (k 31. 10.) se pravidelné činnosti středisek volného času účastnilo 11 616 osob.

Pedagogicko-psychologická poradna

Ve školním roce 2020/2021 byla Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje poskytnuta péče 16 764 klientům, ve školním roce 2021/2022 byla poradnou poskytnuta péče 17 795 klientům a ve školním roce 2022/2023 byla poradnou poskytnuta péče 17 450 klientům.

Speciálně pedagogická centra

Ve školním roce 2020/2021 byla ve speciálně pedagogických centrech zřizovaných Středočeským krajem poskytnuta péče 3 302 klientům, ve školním roce 2021/2022 byla ve speciálně pedagogických centrech poskytnuta péče 3 802 klientům a ve školním roce 2022/2023 byla ve speciálně pedagogických centrech poskytnuta péče 2 974 klientům.

Dětské domovy

Ve školním roce 2020/2021 (k 31. 10.) bylo v dětských domovech zřizovaných Středočeským krajem celkem 429 dětí, ve školním roce 2021/2022 (k 31. 10.) bylo v dětských domovech 417 dětí, ve školním roce 2022/2023 (k 31. 10.) bylo v dětských domovech 423 dětí a ve školním roce 2023/2024 (k 31. 10.) bylo v dětských domovech 431 dětí.

Domovy mládeže a internáty

Ve školním roce 2020/2021 (k 31. 10.) bylo v domovech mládeže zřizovaných Středočeským krajem ubytováno 2 679 žáků a studentů a 304 jiných osob, ve školním roce 2021/2022 (k 31. 10.) bylo v domovech mládeže ubytováno 2 893 žáků a studentů a 357 jiných osob, ve školním roce 2022/2023 (k 31. 10.) bylo v domovech mládeže ubytováno 3 025 žáků a studentů a 392 jiných osob a ve školním roce 2023/2024 (k 31. 10.) bylo v domovech mládeže ubytováno 3 174 žáků a studentů a 385 jiných osob.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

V internátech zřizovaných Středočeským krajem bylo ve školním roce 2020/2021 (k 31. 10.) ubytováno 108 žáků, ve školním roce 2021/2022 (k 31. 10.) bylo v internátech ubytováno 86 žáků, ve školním roce 2022/2023 (k 31. 10.) bylo v internátech ubytováno 96 žáků a ve školním roce 2023/2024 (k 31. 10.) bylo v internátech ubytováno 87 žáků.

Zařízení školního stravování

Ve školním roce 2020/2021 (k 31. 10.) se v zařízeních školního stravování zřizovaných Středočeským krajem pravidelně stravovalo 28 019 osob (z toho 20 410 dětí, žáků a studentů), ve školním roce 2021/2022 (k 31. 10.) se v zařízeních školního stravování pravidelně stravovalo 28 675 osob (z toho 21 465 dětí, žáků a studentů), ve školním roce 2022/2023 (k 31. 10.) se v zařízeních školního stravování pravidelně stravovalo 30 631 osob (z toho 23 182 dětí, žáků a studentů) a ve školním roce 2023/2024 (k 31. 10.) se v zařízeních školního stravování pravidelně stravovalo 33 066 osob (z toho 24 710 dětí, žáků a studentů).

Školní hospodářství

V rámci Středočeského kraje působí Školní statek Středočeského kraje, příspěvková organizace. Školské účelové zařízení zajišťuje praktické vyučování žáků středních škol v oblasti zemědělství, zahradnictví a lesnictví podle školních vzdělávacích programů příslušných škol. Školní statek Středočeského kraje působí v šesti střediscích: Poděbrady, Lázně Toušeň, Mělník, Rakovník, Benešov a Čáslav. Na všech střediscích probíhá klasická zemědělská výroba s částečnou specializací podle lokálních podmínek a dlouhodobých tendencí.

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Vzdělávací institut Středočeského kraje v rámci dalšího vzdělávání dospělých ve školním roce 2020/2021 uskutečnil celkem 531 akcí s účastí 6 533 osob a 19 kvalifikačních kurzů s účastí 474 osob, ve školním roce 2021/2022 realizoval 611 akcí s účastí 7 862 osob a 19 kvalifikačních kurzů s účastí 420 osob a ve školním roce 2022/2023 uskutečnil 556 akcí s účastí 7 599 osob a 19 kvalifikačních kurzů s účastí 432 osob.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Příloha č. 5 Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji**

Text dokumentu Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji je zde publikován tak, jak byl předložen Národním pedagogickým institutem ČR. Provedeny byly pouze zásahy nezbytné pro zasazení textu této analýzy do dokumentu DZ SK 2024–2028 (např. uvedení zdroje u grafů).

Dokument Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji vznikl jako výstup systémového projektu Podpora krajského akčního plánování (P-KAP), realizovaného v období 1. 3. 2016 až 31. 12. 2021. Projekt P-KAP byl zaměřen na podporu vzdělávání na středních a vyšších odborných školách v souladu se vzdělávací strategií MŠMT. Měl za cíl zajistit metodickou podporu při využívání akčního plánování na úrovni kraje i škol. Jeho realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut ČR. Veškeré informace je nutno chápat v kontextu výstupů projektu P-KAP.

Analýza potřeb na školáchCíle analýzy potřeb na školách a její význam pro krajské akční plánování

Krajský akční plán je zaměřen na intervence směřující ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality ve vzdělávání a začlenění či rozvoj dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol. To je podpořeno vzděláváním vedení škol a zřizovatelů, spoluprací v území. Klíčová témata, tzv. intervence, byla vybrána s ohledem na to, že mohou být svým konkrétním zaměřením územně specifická. Projekt P-KAP pomůže krajskému projektu a školám.

Povinné intervence:

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání)
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
- Rozvoj kariérového poradenství
- Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání
- Inkluzivní vzdělávání
- Infrastruktura SŠ a VOŠ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání)

Nepovinné intervence:

- Rozvoj výuky cizích jazyků
- Oblast ICT včetně potřeb infrastruktury
- Čtenářská a matematická gramotnost
- Vlastní volitelné intervence v oblasti podle potřeb území

Pozadí dotazníkového šetření „analýza potřeb na školách“ a evaluace sběru dat

Priority krajů a škol v krajských akčních plánech a plánech aktivit škol se opírají o podrobné a o sběr relevantních dat opřené analýzy. Pro projekt P-KAP je zpracoval a školám a krajům poskytl projektový tým Národního pedagogického institutu České republiky.

Hlavním cílem šetření, které proběhlo v období listopad 2015 – leden 2016, bylo zmapování aktuální situace škol a jejich potřeb v rámci oblastí vymezených operačním programem Výzkum, vývoj a

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

vzdělávání. Cílem následného šetření, které proběhlo v období říjen – prosinec 2018, bylo jednak zmapování aktuální situace škol a jejich potřeb a dále vyhodnocení posunu, který se na školách udál, od období prvního šetření realizovaného v období listopad 2015 – leden 2016 v rámci oblastí vymezených operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání od období prvního dotazníkového šetření. Cílem závěrečného šetření realizovaného v období březen – květen 2021 bylo opět zmapování situace škol a jejich potřeb a vyhodnocení posunu, který na školách proběhl od období prvního a druhého šetření. Výstupy ze závěrečného dotazníkového šetření budou sloužit jako podklad pro vyhodnocení Krajských akčních plánů v jednotlivých krajích. Dotazníkové šetření jako takové pak pro školy slouží jako podklad pro tvorbu a aktualizaci Školních akčních plánů.

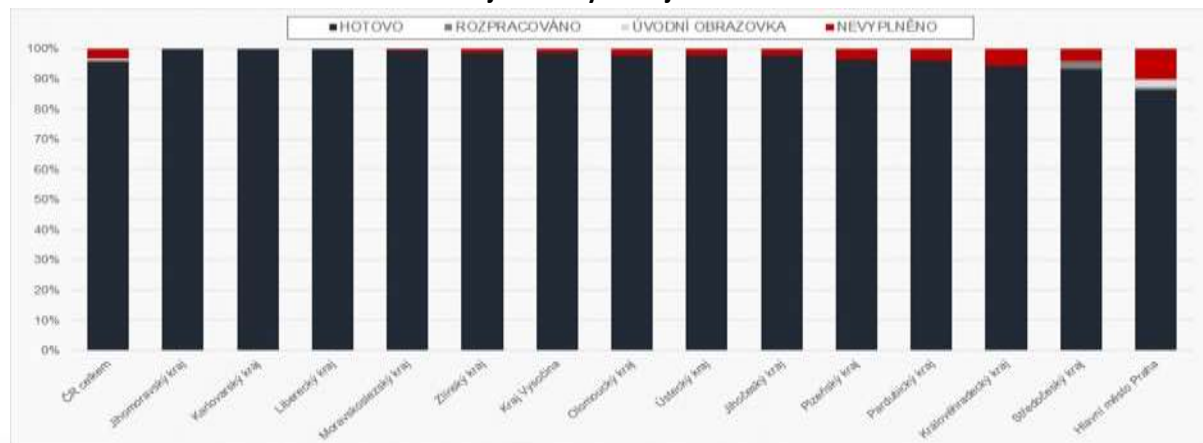
V rámci šetření byla sledována situace v oblastech kariérového poradenství, spolupráce škol a firem, dalšího vzdělávání poskytovaného sítěmi škol v krajích, polytechnického vzdělávání, podpory kompetencí k podnikavosti, společného vzdělávání a infrastruktury školy. Mezi další sledované oblasti byly zařazeny oblast ICT, jazykové vzdělávání a rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti.

Na dotazníkové šetření zareagovalo 97 % škol.

Sběr dat se uskutečnil v rámci šetření formou internetového dotazování. Osloveny byly všechny SŠ a VOŠ v celé ČR, tedy 1 310 škol. Z těchto škol se Národnímu pedagogickému institutu České republiky vrátilo 1 254 kompletně vyplněných dotazníků, návratnost dotazníků se tedy v tomto šetření pohybuje na úrovni 96 %. Takto vysoké návratnosti se podařilo dosáhnout díky spolupráci s odbory školství v jednotlivých krajích, se Sdružením soukromých škol Čech, Moravy a Slezska a krajskými garanty projektu, kteří jsou členy našeho projektového týmu.

Vzhledem k povaze a rozsahu šetření lze konstatovat, že jde o unikátní datový výstup, který, vezmeme-li v úvahu dosaženou úroveň návratnosti dotazníků, pokrývá potřeby téměř všech SŠ a VOŠ v ČR.

Graf č. 24: Přehled návratnosti dotazníků v jednotlivých krajích

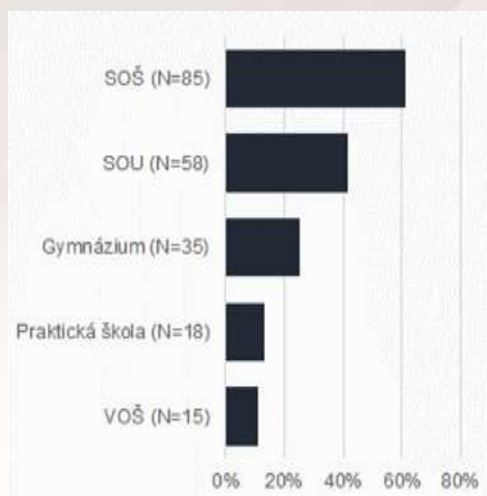
Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Ve struktuře středních a vyšších odborných škol ve Středočeském kraji jsou zastoupeny střední odborná učiliště, střední odborné školy, gymnázia, praktické školy a vyšší odborné školy. Vedle škol, které nabízejí jeden typ vzdělání (obvykle gymnázia), jsou i školy kombinované, které nabízejí více typů vzdělávání (např. SOU a SOŠ nebo SOŠ a VOŠ apod.). Nejvíce jsou zastoupeny školy, které poskytují obory středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (61 %). Následují školy s obory středního vzdělání s výučním listem (42 %), gymnázia (25 %), praktické školy (13 %) a vyšší odborné školy (11 %).

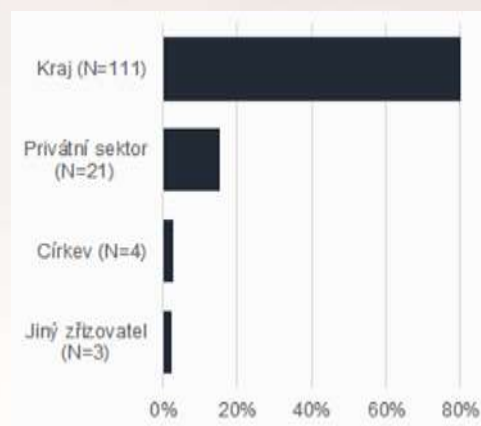
Největší zastoupení škol v datovém souboru podle zřizovatele mají kraje, a to 80 %. Podíl soukromých škol je výrazně nižší (15 %). Podíl škol, kde je jiný zřizovatel, se pohybuje na úrovni 2 % a podíl církevních škol dosahuje 3 %.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 25: Zastoupení škol v datovém souboru

Graf č. 26: Zastoupení škol v datovém souboru podle zřizovatele

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

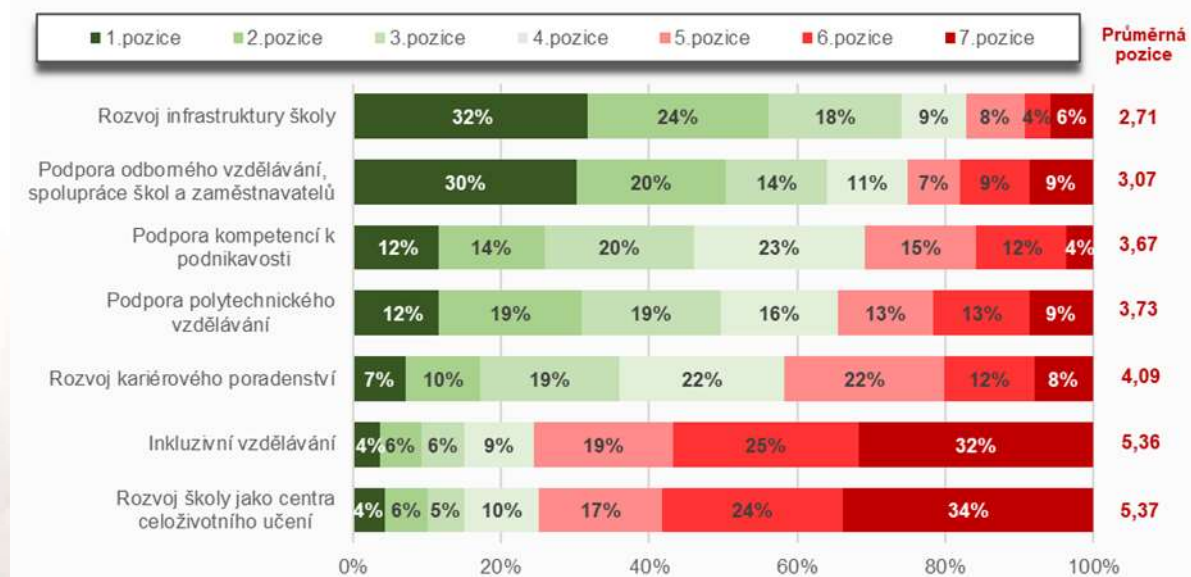
Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Vnímání důležitosti plánovaných povinných oblastí intervencí školami

Střední a vyšší odborné školy ve Středočeském kraji měly možnost hodnotit důležitost 7 povinných a 4 nepovinných oblastí pro Krajský akční plán. Pro střední a vyšší odborné školy ve Středočeském kraji je nejdůležitější oblastí rozvoj infrastruktury školy. Celkem 32 % škol ji vnímá jako nejdůležitější, 24 % škol ji zařadilo na druhou pozici a na třetí místo ji umístilo 18 % škol. Na nižší pozice školy tuto oblast zařazovaly v nižší míře.

Na druhém místě se umístila oblast podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů. Oblasti odborného vzdělávání přisoudilo nejvyšší míru důležitosti 30 % škol, dalších 20 % škol ji zařadilo na druhou pozici a 14 % škol na třetí pozici. Na nižší pozice školy tuto oblast zařazovaly již v menší míře. Tyto dvě oblasti jsou nejdůležitější, ostatní už jsou hodnoceny jako méně podstatné.

Graf č. 27: Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán ve Středočeském kraji

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

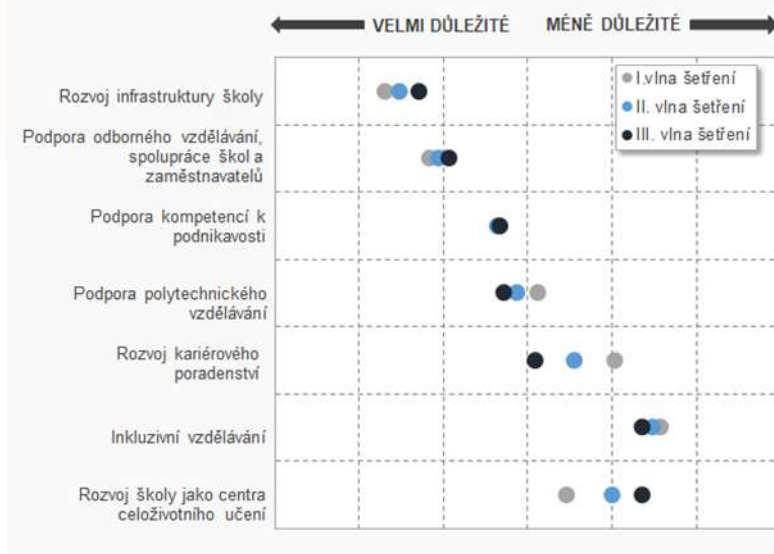
Pozn.: Jednotlivé oblasti jsou seřazeny podle průměrné pozice, která byla školami pro danou oblast přiřazena.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Třetí nejdůležitější oblastí je podpora kompetencí k podnikavosti. Tuto oblast považuje za nejdůležitější 12 % škol, na druhé místo ji řadí 14 % škol a na třetí místo 20 % škol ve Středočeském kraji. Podobně nižší celkovou důležitost připisují školy ve Středočeském kraji podpoře polytechnického vzdělávání. Pouze pro 12 % škol je tato oblast nejdůležitější a 19 % škol ji řadí na druhou pozici a stejný podíl škol ji zařadil na třetí pozici. Menší důležitost přisuzují školy rozvoji kariérového poradenství. Nejdůležitější je tato oblast pouze pro 7 % škol a na druhé místo ji řadí 10 % škol.

Nejmenší důležitost je přisuzována inkluzivnímu vzdělávání a rozvoji školy jako centra celoživotního učení. Za nejméně důležité označilo inkluzivní vzdělávání 32 % škol a rozvoj školy jako centra celoživotního učení zařadilo na nejnižší pozici 34 % škol.

Graf č. 28: Srovnání prioritizace povinných oblastí pro Krajské akční plány v čase – Středočeský kraj

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Oproti minulým vlnám šetření školy častěji akcentují důležitost kariérového poradenství a podpory polytechnického vzdělávání. Vnímání důležitosti podpory kompetencí k podnikavosti zůstává v tomto kraji na stejné úrovni jako v první a druhé vlně.

Oproti první vlně šetření se lehce zvýšila důležitost u inkluzivního vzdělávání, i tak ovšem zůstává na nejméně významné pozici spolu s rozvojem školy jako centra celoživotního učení. U toho se naopak důležitost z pohledu škol se vzhledem k předchozím vlnám snižuje.

Důležitost podpory kompetencí k podnikavosti se pohybuje na stejných hodnotách jako v první a druhé vlně šetření.

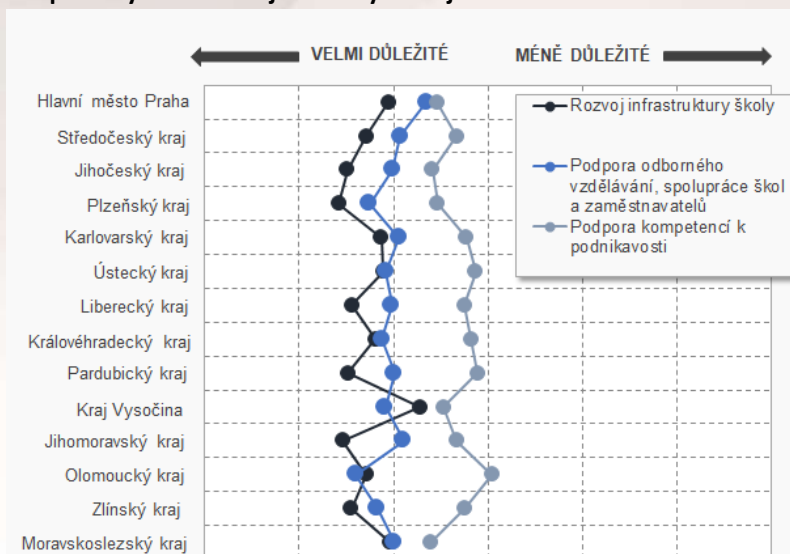
K menšímu poklesu důležitosti pak došlo v hodnocení oblasti rozvoje infrastruktury školy a podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů. Tento posun ale není příliš významný a na pořadí důležitosti nemá vliv, takže tyto oblasti školy stále hodnotí jako nejdůležitější.

Vymezené tři nejdůležitější povinné oblasti rozvoje škol ve Středočeském kraji – rozvoj infrastruktury školy, podpora odborného vzdělávání, včetně spolupráce se zaměstnavateli a podpora kompetencí k podnikavosti – jsou v jednotlivých krajích hodnoceny odlišně.

Rozvoj infrastruktury školy je prioritní oblastí prakticky ve všech krajích, zejména pak pro školy v Plzeňském, Jihomoravském, Jihočeském, Pardubickém, Zlínském a Libereckém kraji. Olomoucký kraj společně s Krajem Vysočina jsou jedinými kraji, ve kterých je rozvoj infrastruktury méně důležitý než odborné vzdělávání

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 29: Prioritizace povinných oblastí v jednotlivých krajích

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

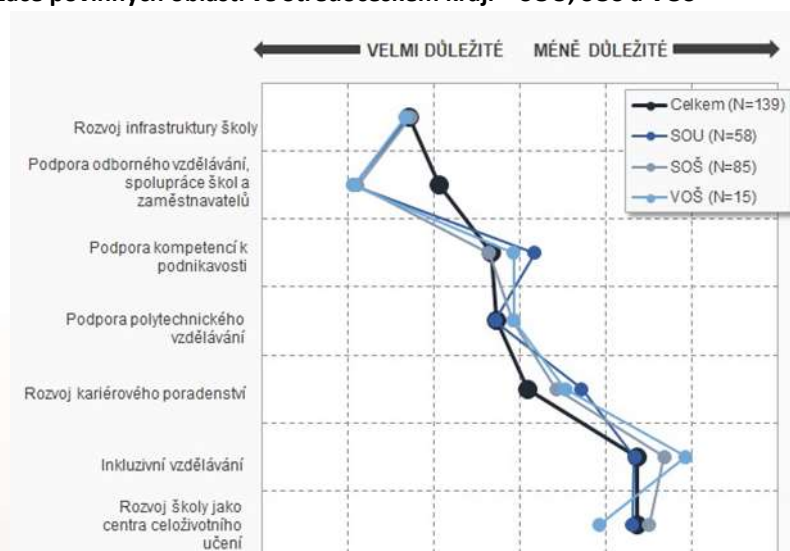
Ve srovnání se všemi kraji v ČR je důležitost podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů, deklarována především v Olomouckém, Plzeňském a Zlínském kraji.

Podpora kompetencí k podnikavosti je považována za důležitou oblast především v Hlavním městě Praha, v Jihočeském a Plzeňském kraji a v Moravskoslezském kraji. Nejméně důležitá je pro Olomoucký kraj.

Rozdíly ve vnímání důležitosti plánovaných povinných oblastí intervencí podle typu školy (III. vlna dotazníkového šetření)

Hodnocení důležitosti povinných oblastí pro Krajské akční plány se ve velké míře liší v závislosti na typu školy.

Graf č. 30: Prioritizace povinných oblastí ve Středočeském kraji – SOU, SOŠ a VOŠ

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

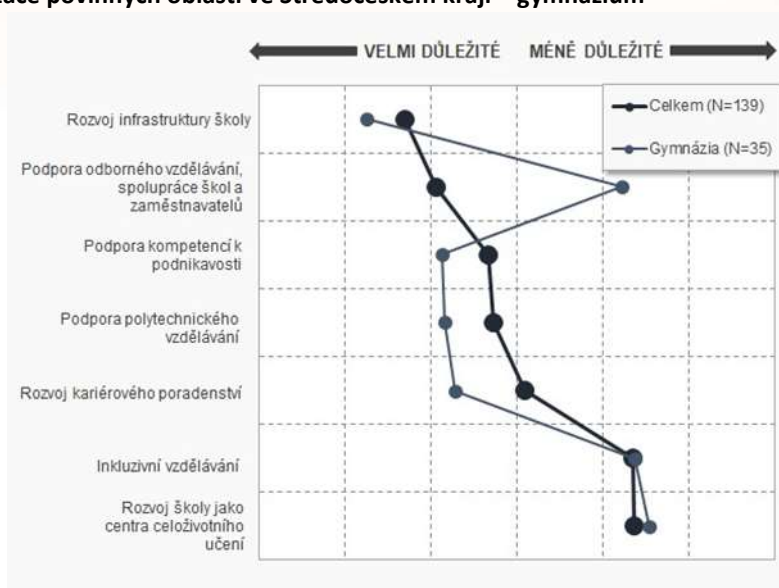
SOU, SOŠ a VOŠ ve Středočeském kraji vyzdvihují především důležitost oblasti podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce se zaměstnavateli. Druhou nejvýznamnější oblastí je rozvoj infrastruktury školy. Důležitou oblastí je také podpora polytechnického vzdělávání.

Pro SOŠ a VOŠ je důležitá také podpora kompetencí k podnikavosti.

Všechny tři typy škol považují za nejméně důležité inkluzivní vzdělávání a rozvoj školy jako centra celoživotního učení.

Ve srovnání s výsledky hodnocení povinných oblastí za celý kraj je shodně pro SOU, SOŠ a VOŠ důležitější podpora odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů a méně důležitý rozvoj kariérového poradenství. Vyšší odborné školy kladou větší důraz na rozvoj školy jako centra celoživotního učení. Inkluzivní vzdělávání vnímají VOŠ a SOŠ za méně důležité než školy v celém kraji.

Graf č. 31: Prioritizace povinných oblastí ve Středočeském kraji – gymnázium

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

V případě gymnázií je kladen důraz zejména na rozvoj infrastruktury školy, dále pak na podporu kompetencí k podnikavosti a podporu polytechnického vzdělávání. Podobně významná je pro gymnázia i podpora rozvoje kariérového poradenství.

Naopak relativně malou důležitost gymnázia přisuzují podpoře odborného vzdělávání, rozvoji školy jako centra celoživotního učení a inkluzivnímu vzdělávání.

Z porovnání důležitosti jednotlivých oblastí s celkovým hodnocením škol ve Středočeském kraji vyplývá, že pro gymnázia jsou více důležité oblasti rozvoje infrastruktury školy, podpory polytechnického vzdělávání, rozvoje kariérového poradenství a podpory kompetencí k podnikavosti. Naopak výrazně menší důležitost gymnázia přisuzují podpoře odborného vzdělávání.

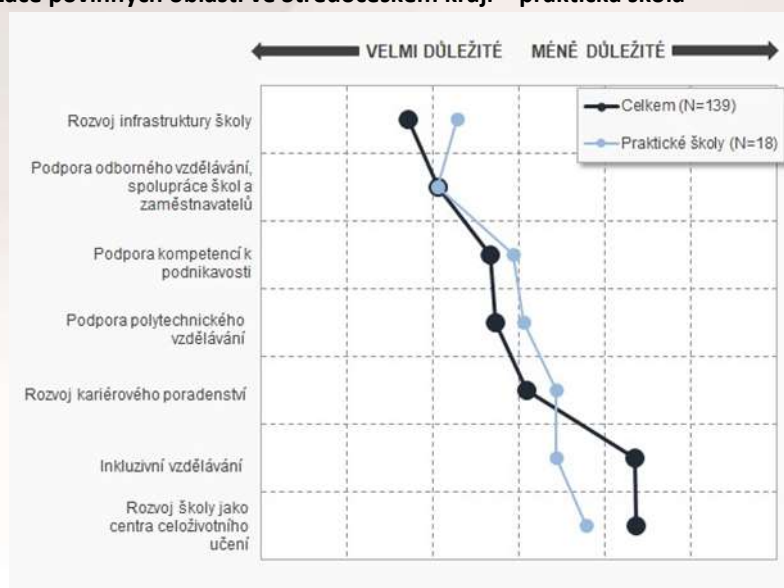
Pro praktické školy jsou prioritami především podpora odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů, rozvoj infrastruktury školy. Méně často pak podpora kompetencí k podnikavosti a podpora polytechnického vzdělávání.

Relativně menší důležitost pak přisuzují praktické školy rozvoji kariérového poradenství, inkluzivnímu vzdělávání a rozvoji školy jako centra celoživotního učení.

Oproti celkovým výsledkům praktické školy více vyzdvihují podporu inkluzivního vzdělávání a rozvoje školy jako centra celoživotního učení. Méně důležitý je pro ně rozvoj infrastruktury školy.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 32: Prioritizace povinných oblastí ve Středočeském kraji – praktická škola

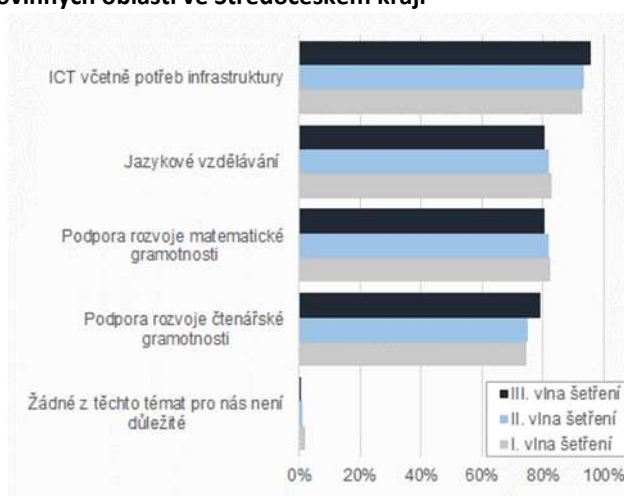

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Vnímání důležitosti plánovaných nepovinných oblastí intervencí školami

Z hlediska nepovinných oblastí školy akcentují především důležitost v oblasti ICT (96 %).

Graf č. 33: Důležitost nepovinných oblastí ve Středočeském kraji

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Celkem 81 % škol označilo jako důležitou oblast podporu rozvoje matematické gramotnosti a jazykového vzdělávání. 79 % škol považuje za důležitou oblast podporu rozvoje čtenářské gramotnosti.

Pouze 1 % škol uvedla, že pro ně není důležitá žádná z nepovinných oblastí.

Oproti minulým vlnám šetření se mírně zvýšil podíl škol, které považují za důležitou oblast ICT včetně potřeb infrastruktury a podporu rozvoje čtenářské gramotnosti. Nepatrně se snížil podíl škol, které vnímají jazykové vzdělávání a podporu rozvoje matematické gramotnosti za důležité oblasti.

Rozvoj kariérového poradenství

Podle definice Evropské sítě politik celoživotního poradenství je kariérové poradenství „Interakcí mezi kariérovým poradcem a jednotlivcem. Individuální nebo skupinový proces poradenství ve vzdělávání, zaměstnání a v rozhodování při přechodech a také při zvládnání reakcí na změny po celou dobu života

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

s důrazem na posilování sebeuvědomění, porozumění a usnadňování směřování k uspokojivému a smysluplnému životu a zaměstnání.“

Tato tematická oblast se soustředí na poradenství ve středním a vyšším odborném školství. Od rozvoje kariérového poradenství ve středním školství si lze slibovat snížení nezaměstnanosti absolventů, snížení počtu předčasných odchodů ze vzdělávání, a naopak vyšší množství žáků, kteří se budou vzdělávat i po úspěšném absolvování aktuálního vzdělávání a kteří se budou schopni snáze adaptovat na změny pracovního trhu v průběhu celé své životní-profesní dráhy.

Kariérové poradenství ve škole by ve své optimální podobě mělo mít svého koordinátora kariérového poradenství (koordinace podpůrných služeb, které škola svým žákům poskytuje). Nemělo by však být vykonáváno jen tímto jediným pracovníkem, ale podílet by se na něm měli všichni pracovníci školy. Posláním školy je připravit mladého člověka na život, a tedy i na jeho kariérovou dráhu. Kariérové poradenství by proto mělo být provázáno s celou vzdělávací a výchovnou činností školy. Vedle obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů, kde by se žáci měli mj. dozvídat, jak konkrétní znalosti, dovednosti, postoje či návyky využijí v pracovním životě, se jedná zejména o rozvoj klíčových kompetencí, které jsou základem pro osobnostní rozvoj žáků, jejich aktivního zapojení do společnosti a uplatnění v životě. Osobnostní rozvoj žáků je nedílnou součástí kariérového poradenství – se znalostí svých silných stránek a schopností reflexe těch slabých se žák může např. daleko snáze rozhodovat o svém profesním zaměření a daleko snáze se bude adaptovat na pracovní trh a změny, které v posledních letech přináší. Některé školy již dnes nenabízí kariérové poradenství pouze svým žákům, ale i širší veřejnosti.

Je zřejmé, že cesta k optimálnímu pojetí kariérového poradenství je v současných podmínkách pro většinu škol dlouhá a náročná. Lze ji však zvládat postupně a dosahovat takové úrovně, která je pro školu v daném časovém období realistická.

Na úrovni středních škol lze odlišit tři oblasti rozvoje kariérového poradenství:

- Kurikulární oblast, kde žáci dostávají užitečné informace či absolvují praktická cvičení v rámci běžné výuky (např. vzdělávací oblast Člověk a svět práce).
- Oblast interních služeb kariérového poradenství, kde žáci školy mohou navštěvovat skupinové či individuální poradenství, pro které byl vyčleněn prostor a které poskytuje adekvátně vzdělaná osoba.
- Oblast externích služeb kariérového poradenství, kde škola organizuje návštěvy jiných poradenských pracovišť (např. pedagogicko-psychologické poradny, informační a poradenská střediska Úřadu práce ČR) nebo si škola platí služby, které by jinak měla problém zajistit (např. sběr a vyhodnocení psychometrických dat).

Obecně lze říct, že kariérové poradenství ve středním školství se realizuje prostřednictvím několika forem, které by v optimálním případě měly být propojené a vzájemně se doplňovat:

- Diagnostika a sebepoznání: Poradce (případně jiný specialista) pomáhá klientovi uvědomit si jeho charakteristiky (zájmy, předpoklady, limity). Využívá přitom různé diagnostické metody a prostředky (rozhovor, zájmové dotazníky, osobnostní testy, výkonové testy, projekční metody aj.).
- Vzdělávání: Klient (žák, student) si osvojuje kompetence vedoucí k jeho osobnostnímu rozvoji – schopnost identifikovat a vyhodnocovat dostupné informační zdroje a poradenské služby, schopnost rozhodovat se, plánovat svou kariérovou dráhu, schopnost komunikovat (nácvik přijímacího pohovoru apod.), schopnost adaptovat se na změny v průběhu své vzdělávací či pracovní dráhy apod.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

- Poskytování informací: Klient (žák, student) dostává nabídku informací. Poradce mu buď podá konkrétní informace na základě jeho dotazu, nebo mu doporučí určité informační zdroje.
- Komplexní poradenství: Poradce poskytuje klientovi komplexní poradenskou podporu v návaznosti na jeho konkrétní situaci a potřeby. Možnosti by mu měly být předkládány tak, aby se na jejich základě dokázal klient sám rozhodovat. Součástí komplexního poradenství přitom jsou i všechny tři výše uvedené formy, v míře a úrovni odpovídající situaci a potřebám klienta.

Hlavní zjištění

- Pokud jde o rozvoj škol v oblasti kariérového poradenství ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně, kdy škola zpracovává komplexní pojetí kariérového poradenství, které obsahuje i prvky prevence předčasných odchodů a pozornost se věnuje žákům se SVP. Ve vysoké míře jsou realizovány také aktivity z nejvyšší úrovně, v nižší míře aktivity z mírně pokročilé úrovně a nejméně často aktivity základní úrovně. Školy předpokládají posun především v rámci nejvyšší úrovně. Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují pokles činností spadajících do základní úrovně. Nejvyšší a pokročilá úroveň zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln šetření.
- V rámci oblasti rozvoje kariérového poradenství střední školy a vyšší odborné školy nejčastěji organizují exkurze, besedy pro kariérovou orientaci a poskytují individuální služby kariérového poradenství pro žáky. Přibližně tři čtvrtiny škol spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách, věnují se podpoře žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním, prevenci a intervenci předčasných odchodů ze školy a využívají a poskytují kariérové informace. Oproti předchozím vlnám vzrostl u většiny realizovaných činností podíl aktivních škol. Střední odborná učiliště z aktivit v oblasti kariérového poradenství nejčastěji realizují odborný výcvik/odborné praxe v reálném pracovním prostředí a dále organizují exkurze, besedy apod. pro kariérovou orientaci žáků. Podobně i střední odborné školy nejčastěji realizují odborný výcvik/odbornou praxi v reálném pracovním prostředí a organizují exkurze, besedy apod. pro kariérovou orientaci žáků. Gymnázia organizují zejména exkurze a besedy pro kariérovou orientaci žáků.
- Přibližně polovina škol ve Středočeském kraji v souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj kariérového poradenství na středních a vyšších odborných školách, se potýká s nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole a malým zájmem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů. Asi třetina škol uvádí mezi překážkami nízkou časovou dotaci poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství, malý zájem ze strany zaměstnavatelů a rovněž si stěžují na absenci pozice samostatného kariérového poradce. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k mírnému poklesu podílu škol, které se s nimi potýkají.
- V oblasti kariérového poradenství by školy ve Středočeském kraji nejvíce ocenily finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed. Kolem dvou třetin škol by potřebovalo možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ. Ve srovnání s předchozími vlnami šetření školy méně často uvádějí mezi potřebnými opatřeními zajištění podpory pro výuku průřezového tématu či vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a utváření profesní identity. Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro podporu rozvoje kariérového poradenství pomohly především finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod. Střední odborné školy by nejvíce ocenily finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed. Gymnázia by v rámci podpory kariérového poradenství nejvíce potřebovala rozvoj spolupráce s VŠ.
- V rámci prevence a intervence v oblasti předčasných odchodů naprostá většina škol pořádá dny otevřených dveří, dále většina škol žákům se špatným prospěchem a nedostatky ve znalostech nabízí individuální doučování a konzultace, využívá systém, kterým rodiče včas informuje o absencích žáka nebo špatném prospěchu, posiluje motivaci žáků ke studiu jejich zapojením do

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

odborných soutěží, exkurzí, zahraničních stáží a podobně. Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti předčasných odchodů nejčastěji pořádají dny otevřených dveří. Gymnázia v rámci prevence předčasných odchodů nejčastěji pořádají dny otevřených dveří, informují žáky a rodiče o oborech, požadavcích a nárocích studia. Střední odborné školy jsou v oblasti předčasných odchodů velmi aktivní. Všechny školy pořádají dny otevřených dveří.

Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti kariérového poradenství ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (56 %), ve které škola zpracovává komplexní pojetí kariérového poradenství i prvky prevence předčasných odchodů. Pozornost se věnuje také žákům se SVP. Ve vysoké míře jsou realizovány také aktivity z nejvyšší úrovně (48 %). V rámci této úrovně škola disponuje interním systémem pro poskytování kariérového poradenství, do kterého jsou zapojeni i externí pracovníci. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity z mírně pokročilé úrovně (40 %), ve které se problematika kariérového poradenství rozvíjí, ale je zaměřena především na žáky, kteří potřebují změnit obor. V nejnižší míře se vykonávají aktivity základní úrovně (22 %), ve které je kariérové poradenství realizováno pouze v základní podobě.

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje kariérového poradenství, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 20 p. b.), čímž deklarují zájem o úplné pojetí kariérového poradenství. Určitý posun lze očekávat také v rámci pokročilé (předpokládaný posun o 13 p. b.) a mírně pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 7 p. b.). V základní úrovni se očekává již jen minimální posun (o 5 p. b.).

Graf č. 34: Současná úroveň rozvoje kariérového poradenství a předpokládaný posun

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Základní úroveň – kariérové poradenství je realizováno pouze ve své základní podobě, škola nemá komplexní pojetí výuky pro realizaci vzdělávací oblasti či průřezového tématu Člověk a svět práce.

Mírně pokročilá úroveň – škola se snaží oblast kariérového poradenství dále rozvíjet a problematiku propojovat s výukou dalších předmětů, kariérové poradenství se omezuje na žáky, kteří potřebují změnit obor.

Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí kariérového poradenství, služby kariérového poradenství obsahují prvky prevence předčasných odchodů, škola v rámci této oblasti příležitostně spolupracuje s externími odborníky a sociálními partnery, kariérové poradenství je využíváno především vyššími ročníky, pozornost je věnována žákům se SVP.

Nejvyšší úroveň – škola má interní systém pro poskytování služeb kariérového poradenství, do kterého jsou zapojeni také externí pracovníci, oblast kariérového poradenství je rozvíjena dalšími činnostmi

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

(pozice kariérového a výchovného poradce jsou oddělené, škola systematicky sleduje předčasné odchody ze vzdělávání a s výsledky cíleně pracuje, nabízí poradenství všem žákům, výuka je zaměřena na utváření pozitivního vztahu k profesi či dalšímu studiu).

Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují pokles činností spadajících do základní úrovně. Činnosti z mírně pokročilé úrovně dosáhly maxima ve druhé vlně šetření. Nejvyšší a pokročilá úroveň zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln šetření.

Graf č. 35: Srovnání současné úrovně kariérového poradenství

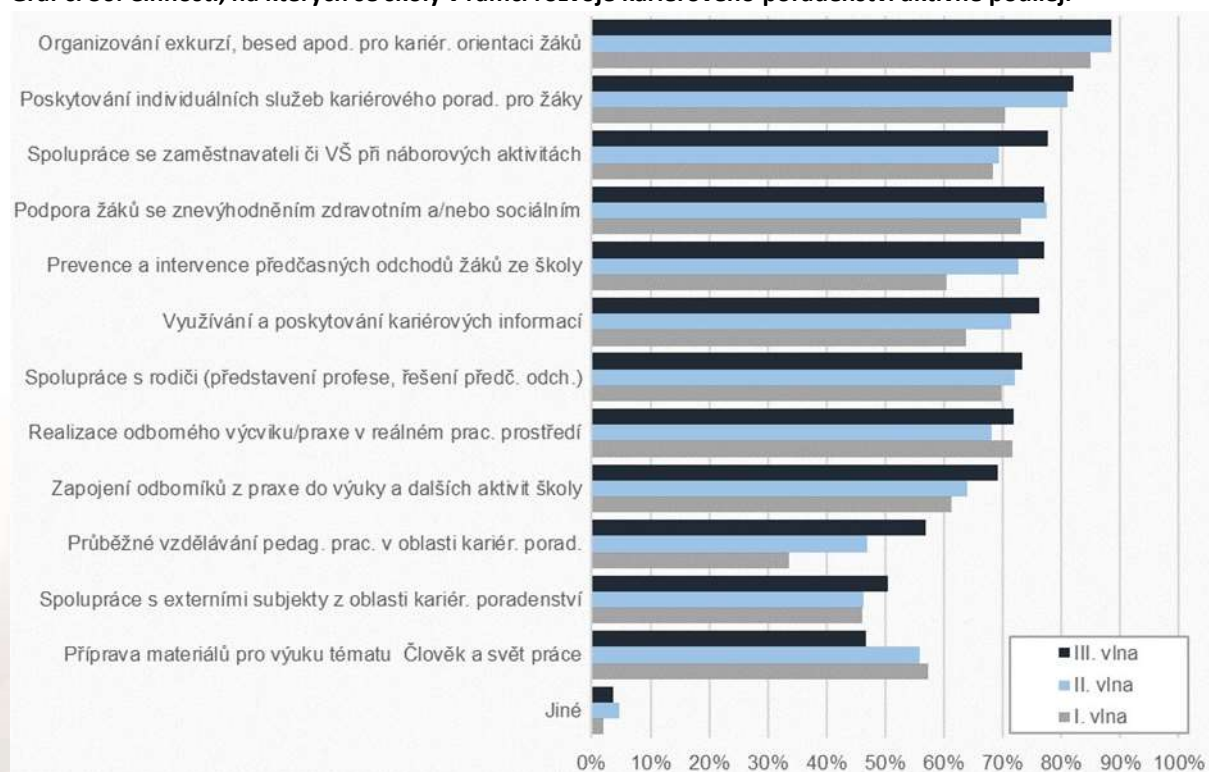

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci oblasti rozvoje kariérového poradenství střední školy a vyšší odborné školy nejčastěji organizují exkurze, besedy pro kariérovou orientaci žáků (88 %) a poskytují individuální služby kariérového poradenství pro žáky (82 %).

Graf č. 36: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje kariérového poradenství aktivně podílejí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Přibližně tři čtvrtiny škol spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (78 %), věnují se podpoře žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním (77 %), prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy (77 %), využívání a poskytování kariérových informací (76 %), spolupracují s rodiči na představení profese, řešení předčasných odchodů (73 %) a realizují odborný výcvik/praxi v reálném pracovním prostředí (72 %).

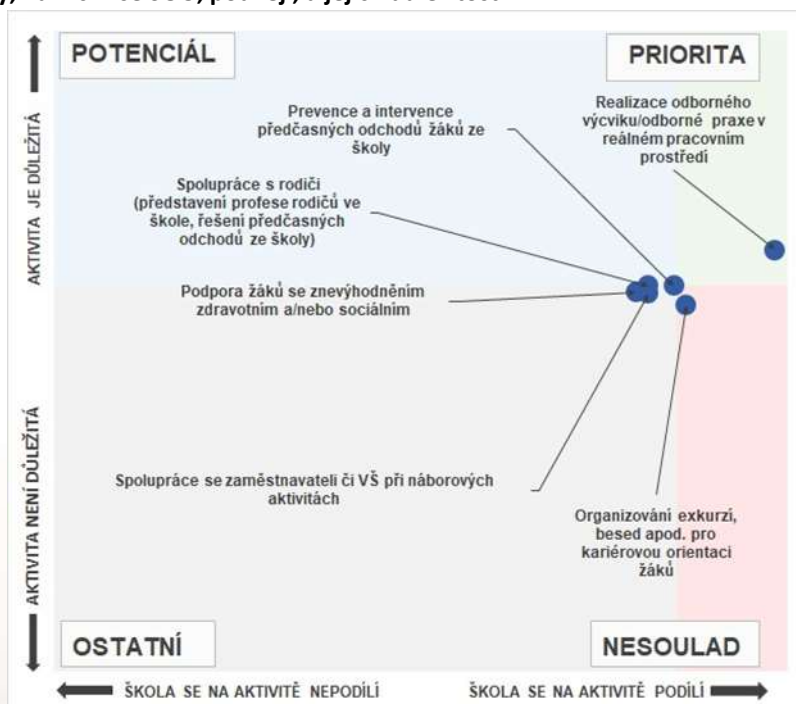
Během druhé a třetí vlny šetření u většiny aktivit postupně narůstal podíl škol, které tyto aktivity realizovaly. K nejvyššímu zvýšení došlo u průběžného vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti kariérového poradenství (nárůst o 23 p. b. oproti I. vlně šetření) a u prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy (nárůst o 16 p. b. oproti I. vlně šetření). Ke snížení došlo u přípravy materiálů pro výuku tématu Člověk a svět práce (pokles o 10 p. b. oproti I. vlně šetření).

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti kariérového poradenství nejčastěji realizují odborný výcvik/odbornou praxi v reálném pracovním prostředí (98 %), exkurze, besedy apod. pro kariérovou orientaci žáků (86 %). Dále se SOU věnují prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy (84 %). Asi čtyři pětiny SOU se věnují spolupráci se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (81 %) a spolupráci s rodiči (představení profese rodičů ve škole, řešení předčasných odchodů ze školy) (81 %) a rovněž podporují žáky se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním (79 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritu pro SOU představuje realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí a částečně také prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy. Tyto aktivity školy hodnotí jako důležité a zároveň jim přisuzují také nadprůměrnou důležitost, resp. alespoň průměrnou důležitost.

Graf č. 37: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Mezi aktivity, které pro školy představují určitý potenciál, můžeme zařadit spolupráci s rodiči (představení profese rodičů ve škole, řešení předčasných odchodů ze školy), podporu žáků se

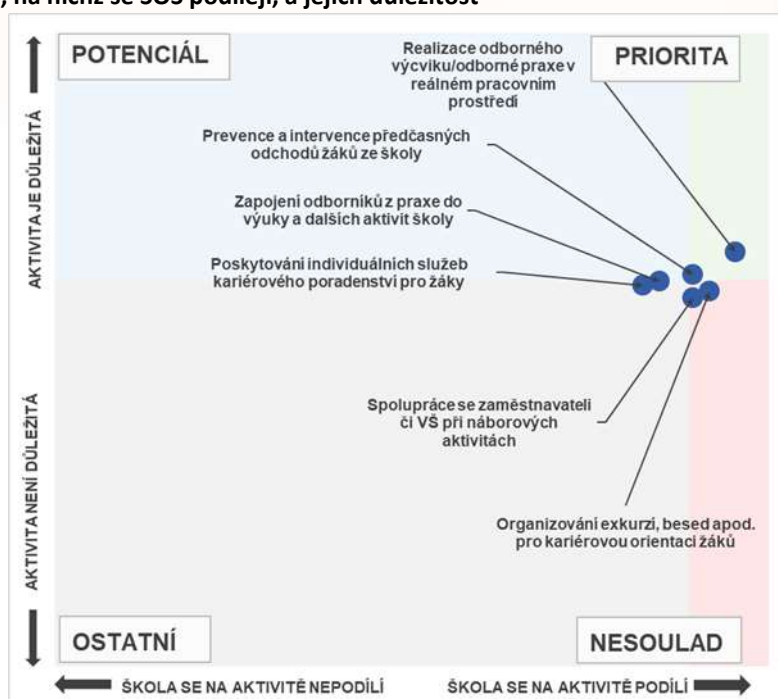
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním a spolupráci se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách. Tyto aktivity školy realizují méně často, ale hodnocení důležitosti je zhruba kolem průměru.

Exkurze, besedy apod. pro kariérovou orientaci žáků realizuje vysoký podíl učilišť. Nicméně této aktivitě přiřkládají mírně podprůměrnou důležitost, a proto představuje určitý nesoulad.

Střední odborné školy jsou v oblasti rozvoje kariérového poradenství velmi aktivní. Nejčastěji realizují odborný výcvik/odbornou praxi v reálném pracovním prostředí (95 %), dále organizují exkurze, besedy apod. pro kariérovou orientaci žáků (92 %), věnují se prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy (89 %), spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (89 %) a rovněž zapojují odborníky z praxe do výuky a dalších aktivit školy (85 %), případně poskytují individuální služby kariérového poradenství pro žáky (82 %).

Graf č. 38: Aktivity, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, pak prioritu pro SOŠ představuje realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí a prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy. Tyto aktivity školy realizují často a zároveň jim přisuzují také nadprůměrnou, resp. alespoň průměrnou důležitost.

Spolupráci se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách a organizování exkurzí, besed realizuje vysoký podíl SOŠ, ale je jim přisuzována nižší důležitost než aktivitám prioritním. Z tohoto důvodu se ocitají v tzv. nesouladu.

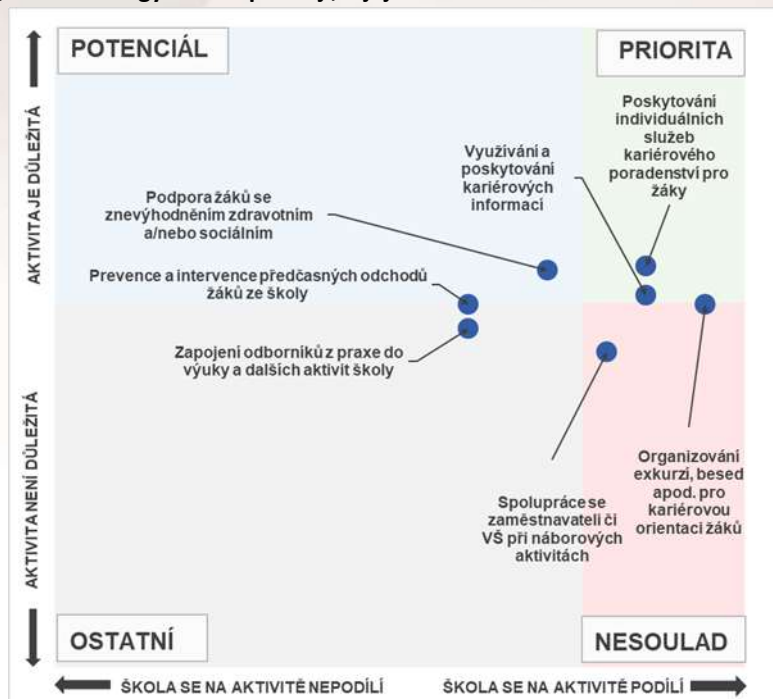
Poskytování individuálních služeb kariérového poradenství pro žáky a zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy mohou představovat pro SOŠ určitý potenciál dalšího rozvoje. SOŠ tyto aktivity realizují méně často, ale jejich důležitost je alespoň průměrná.

Gymnázia v rámci podpory rozvoje kariérového poradenství nejčastěji organizují exkurze a besedy pro kariérovou orientaci žáků (94 %) a poskytují individuální služby kariérového poradenství (86 %). Více než čtyři pětiny gymnázií využívají a poskytují kariérové informace (86 %) nebo spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (80 %). Téměř tři čtvrtiny gymnázií podporují žáky se

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

znevýhodněním (71 %). Kolem 60 % gymnázií se dále věnuje prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy (60 %) nebo zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy (60 %).

Graf č. 39: Aktivity, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, pak prioritu pro gymnázia představuje poskytování individuálních služeb kariérového poradenství pro žáky a využívání a poskytování kariérových informací. Tyto aktivity školy realizují často a zároveň jim přisuzují také vysokou důležitost.

Určitý potenciál pro gymnázia představuje podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním a prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy. Tyto aktivity realizuje méně gymnázií, ale mají nadprůměrnou nebo alespoň průměrnou důležitost.

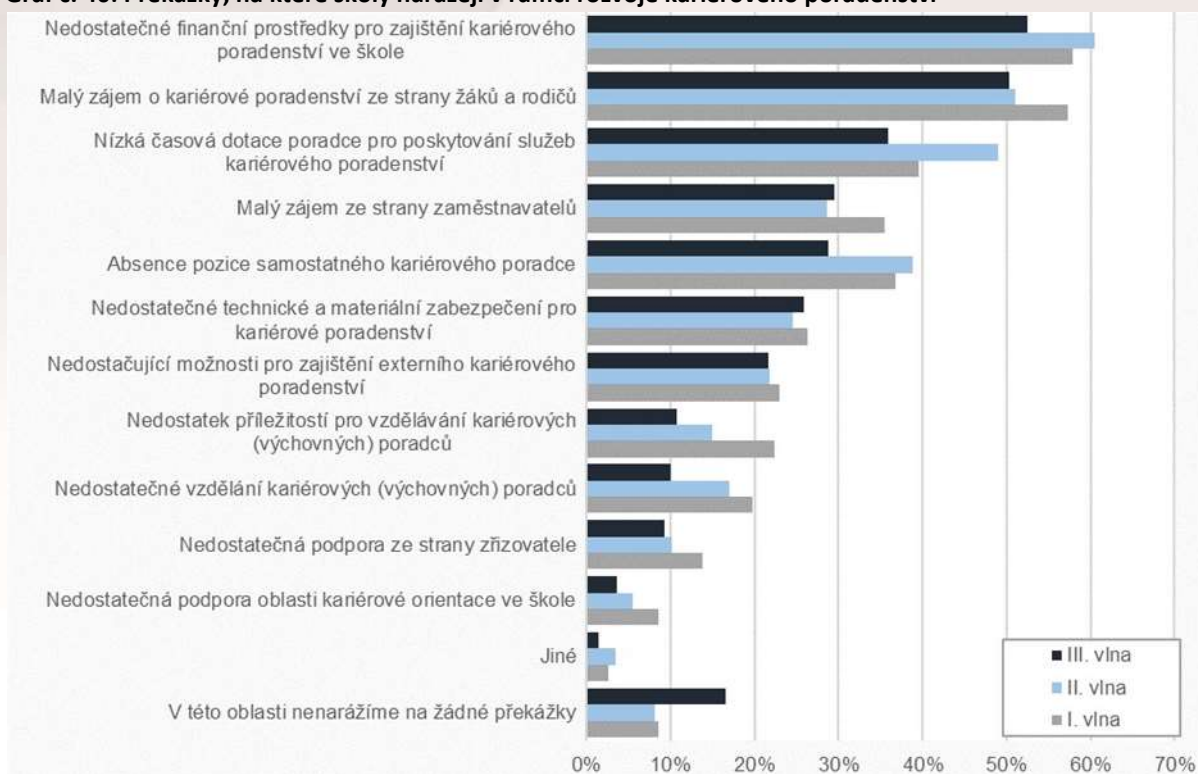
Určitý nesoulad pak najdeme v případě spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách. A částečně v případě organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků. Tyto aktivity realizují gymnázia často, ale přikládají jim nižší důležitost.

Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj kariérového poradenství na středních a vyšších odborných školách ve Středočeském kraji, se školy nejčastěji potýkají s nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole (53 %) a s malým zájmem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů (50 %). Asi třetina škol uvádí mezi překážkami nízkou časovou dotaci poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství (36 %) a malý zájem ze strany zaměstnavatelů (29 %) a rovněž si stěžují na absenci pozice samostatného kariérového poradce (29 %). Méně často uvádějí jako překážku v této oblasti nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro kariérové poradenství (26 %) nebo nedostačující možnosti pro zajištění externího kariérového poradenství (22 %). Naopak kolem 17 % škol nenařadí v této oblasti na žádné překážky.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 40: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje kariérového poradenství

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k mírnému poklesu podílu škol, které se s nimi potýkají. Nejvíce se zlepšila situace u absence pozice samostatného kariérového poradce (pokles o 10 p. b. oproti druhé vlně) a u nízké časové dotace poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství (pokles o 13 p. b. oproti druhé vlně). Oproti první vlně šetření si školy méně často stěžovaly na nedostatek příležitostí pro vzdělávání kariérových poradců (pokles o 12 p. b. oproti první vlně) a na nedostatečné vzdělání kariérových (výchovných) poradců (pokles o 10 p. b. oproti první vlně).

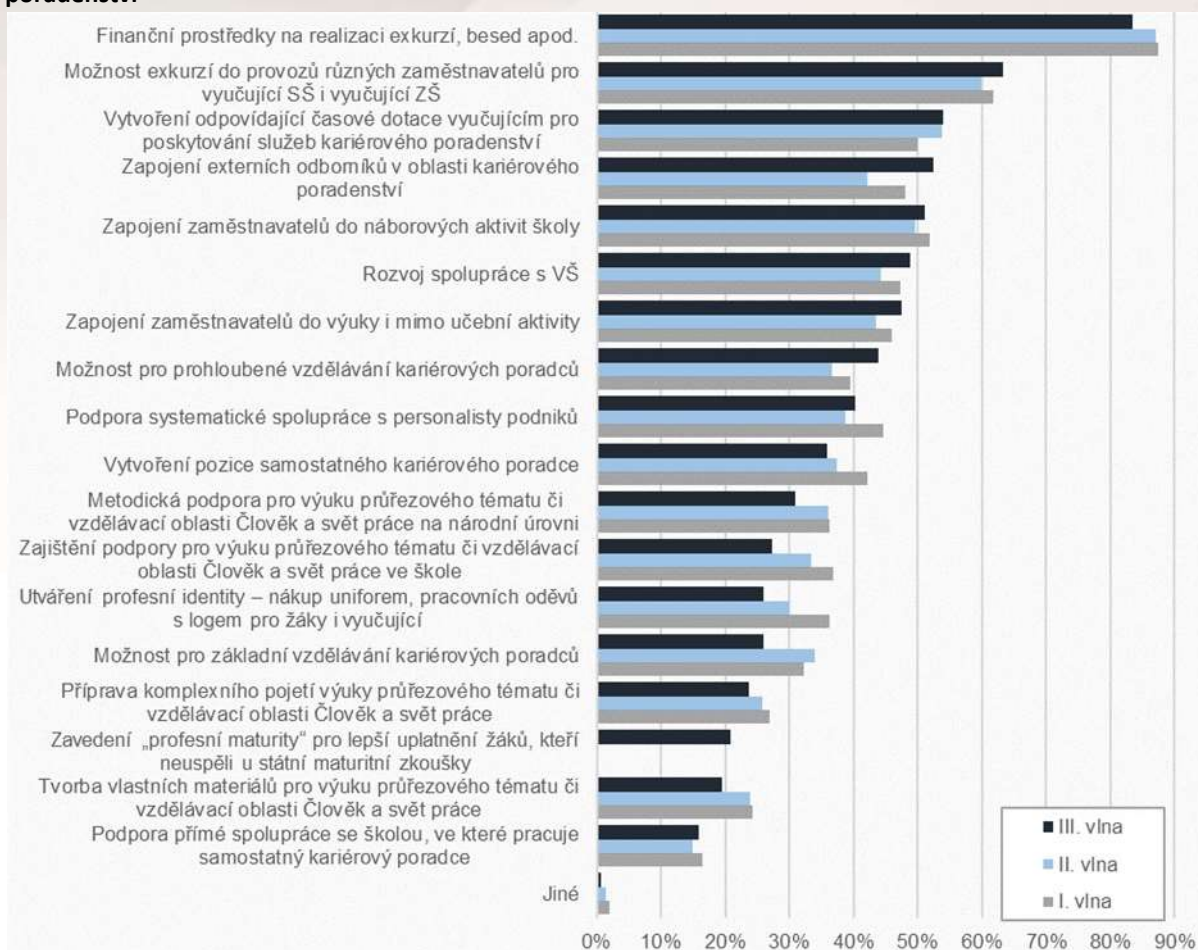
Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti kariérového poradenství by školy ve Středočeském kraji nejvíce ocenily finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed (83 %). Kolem dvou třetin škol uvádí mezi opatřeními možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ (63 %).

Přibližně polovině škol by pomohlo vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství (54 %), zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství (53 %), dále požadují zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy (51 %), rozvoj spolupráce s VŠ (49 %) a také zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učební aktivity (47 %). Méně často uvádějí školy, že potřebují možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců (44 %) a podporu systematické spolupráce s personalisty podniků (40 %). Asi třetina škol potřebuje vytvoření pozice samostatného kariérového poradce (36 %) a metodickou podporu pro výuku průřezového tématu či vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na národní úrovni (31 %).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 41: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje kariérového poradenství

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Ve srovnání s předchozími vlnami šetření školy méně často uvádějí mezi potřebnými opatřeními zajištění podpory pro výuku průřezového tématu či vzdělávací oblasti Člověk a svět práce ve škole (pokles o 6 p. b. oproti druhé vlně a 10 p. b. oproti první vlně), utváření profesní identity – nákup uniforem, pracovních oděvů s logem pro žáky i vyučující (pokles o 4 p. b. oproti druhé vlně a 10 p. b. oproti první vlně) a také potřebu lepších možností pro základní vzdělávání kariérových poradců (pokles o 8 p. b. oproti druhé vlně).

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro podporu rozvoje kariérového poradenství pomohly především finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod. (86 %). Celkem 71 % učilišť by ocenilo zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy a 69 % možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ. Kolem dvou třetin škol by potřebovalo zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství (62 %) a také zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učební aktivity (62 %). Nadpoloviční většina SOU by uvítala podporu systematické spolupráce s personalisty podniků (53 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj kariérového poradenství zohlednili také jejich důležitost, představuje priority středních odborných učilišť získání finančních prostředků na realizaci exkurzí, besed apod. a dále zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy a možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ. Tato opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 42: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Ostatní opatření, jako zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství, zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učební aktivity a podpora systematické spolupráce s personalisty podniků SOU vyžadují méně často a jsou hodnocena jako méně důležitá.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed (89 %). Kolem tří čtvrtin SOŠ by potřebovalo možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ (73 %). Asi dvě třetiny škol uvádí potřebu zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy (68 %) a zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství (60 %). Více než polovina škol by přivítala podporu systematické spolupráce s personalisty podniků (56 %) a zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učební aktivity (55 %).

Graf č. 43: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

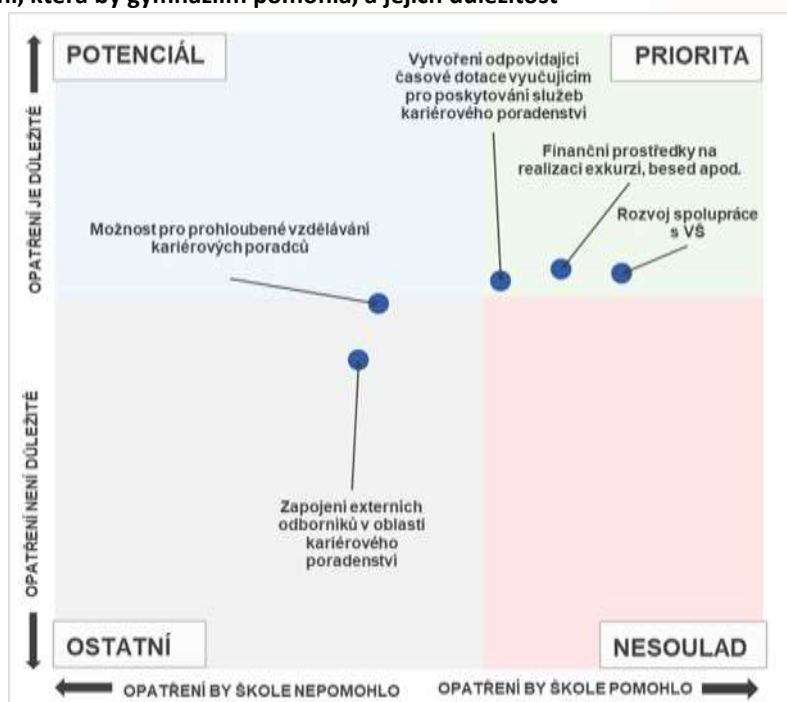
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření rozvoje kariérového poradenství představují největší priority finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod. a možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ a částečně i zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy. Tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako velice nebo alespoň průměrně důležitá.

Ostatní opatření, jako zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství, podpora systematické spolupráce s personalisty podniků a zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učební aktivity hodnotí SOŠ jako méně podstatné.

Gymnázia by v rámci podpory kariérového poradenství nejvíce ocenila rozvoj spolupráce s VŠ (80 %), dále finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod. (71 %). Dvě třetiny gymnázií by potřebovaly vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství (63 %). Méně než polovina gymnázií by v této oblasti potřebovala možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců (46 %) a zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství (43 %).

Graf č. 44: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj kariérového poradenství představují prioritní opatření: finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed, rozvoj spolupráce s VŠ a vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství. Tato opatření jsou gymnáziím zmiňována často a zároveň jsou ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnocena jako velice důležitá.

Určitý potenciál by bylo možné spatřovat v možnosti pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců. Toto opatření školy uvádějí méně často, ale jeho důležitost je zhruba průměrná, není tedy zcela nedůležitá.

Zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství je ve srovnání s předchozími opatřeními hodnoceno jako méně podstatné.

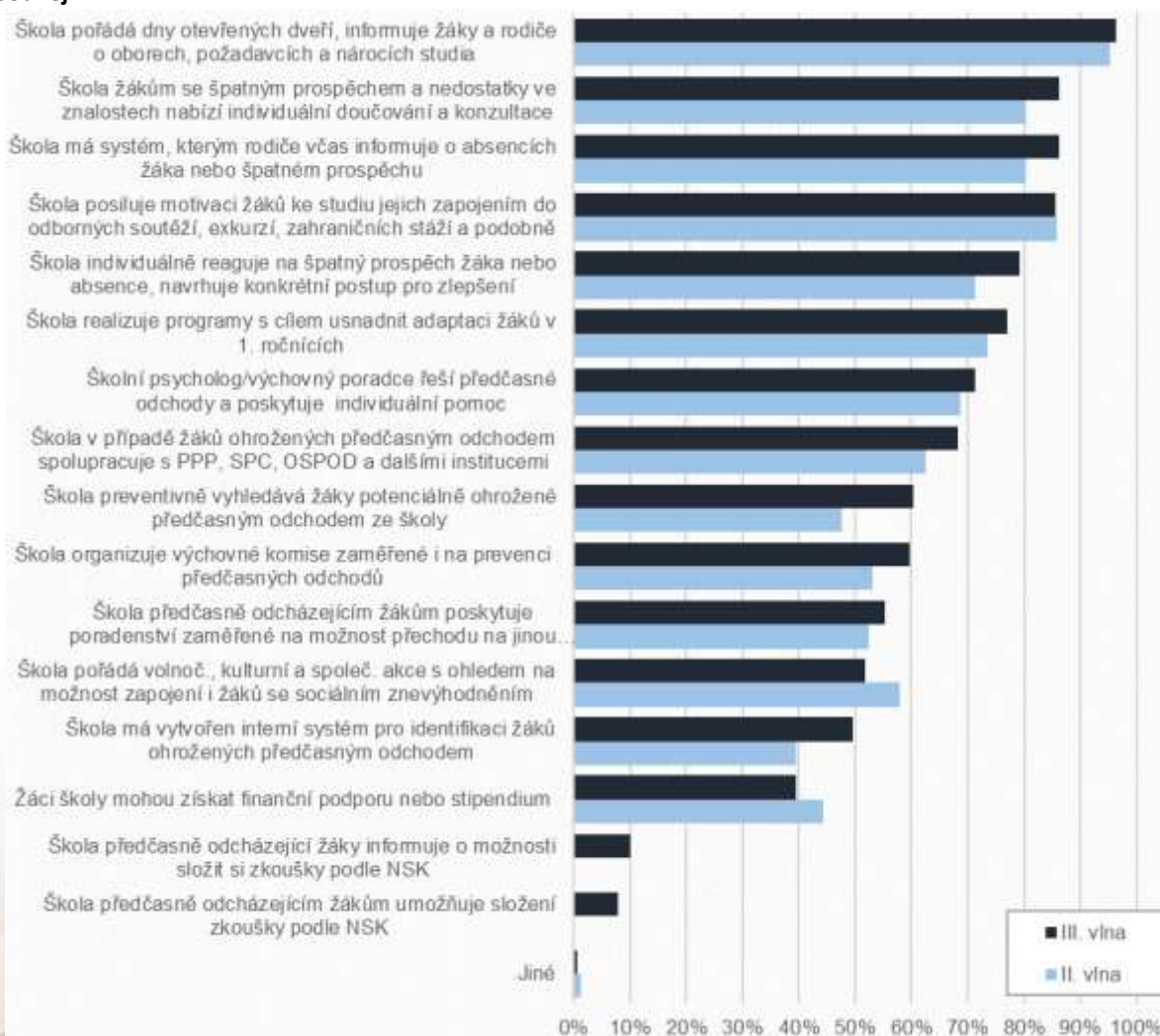
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktivity, na kterých se školy podílí v rámci prevence a intervence v oblasti předčasných odchodů

V rámci prevence a intervence v oblasti předčasných odchodů střední a vyšší odborné školy nejčastěji pořádají dny otevřených dveří (96 %), dále školy žákům se špatným prospěchem a nedostatky ve znalostech nabízí individuální doučování a konzultace (86 %). Většina škol má systém, kterým rodiče včas informují o absencích žáka nebo špatném prospěchu (86 %), posiluje motivaci žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí, zahraničních stáží a podobně (86 %). Zhruba tři čtvrtiny škol individuálně reagují na špatný prospěch žáka nebo absence, navrhnou konkrétní postup pro zlepšení (79 %), realizují programy s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících (77 %) a rovněž mají k dispozici školního psychologa/výchovného poradce, který řeší předčasné odchody a poskytuje individuální pomoc (71 %).

Oproti druhé vlně šetření u většiny realizovaných činností podíl aktivních škol alespoň mírně stoupl. K nejvyššímu zvýšení v oblasti prevence a intervence předčasných odchodů došlo v oblasti preventivního vyhledávání žáků potenciálně ohrožených předčasným odchodem ze školy (nárůst o 13 p. b.) a častěji mají školy vytvořen interní systém pro identifikaci žáků ohrožených předčasným odchodem (nárůst o 10 p. b.). Naopak méně často školy pořádají volnočasové, kulturní a společenské akce s ohledem na možnost zapojení i žáků se sociálním znevýhodněním (pokles o 6 p. b.).

Graf č. 45: Činnosti, na kterých se školy v rámci prevence a intervence v oblasti předčasných odchodů aktivně podílejí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pozn.: Data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

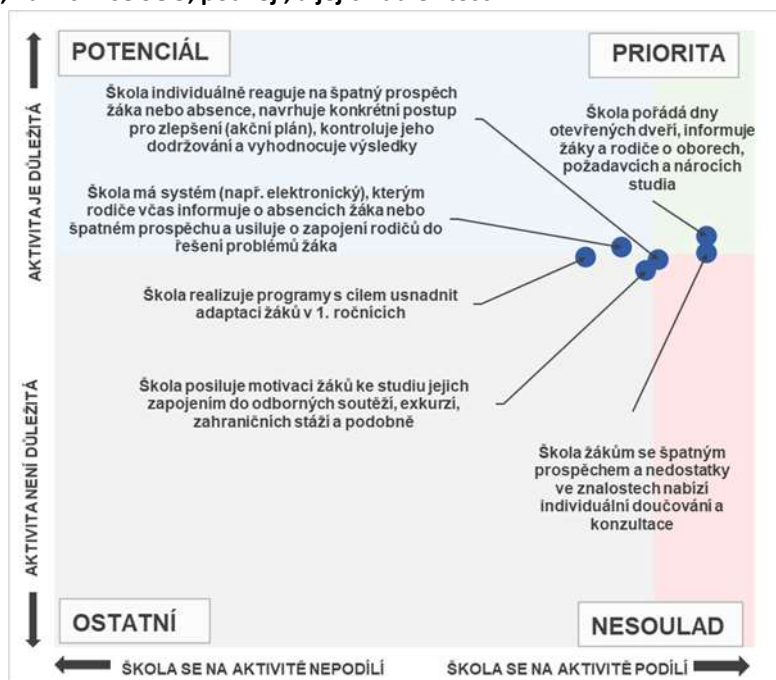
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti předčasných odchodů nejčastěji pořádají dny otevřených dveří (93 %). Většina škol nabízí žákům se špatným prospěchem individuální doučování a konzultace (93 %) nebo individuálně reaguje na špatný prospěch žáka nebo absence, navrhuje konkrétní postup pro zlepšení (akční plán), kontroluje jeho dodržování a vyhodnocuje výsledky (86 %), posiluje motivaci žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí, zahraničních stáží a podobně (84 %). Dále většina škol využívá systém (např. elektronický), kterým rodiče včas informuje o absencích žáka nebo špatném prospěchu a usiluje o zapojení rodičů do řešení problémů žáka (81 %). Asi tři čtvrtiny SOU realizují programy s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících (76 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je pořádání dnů otevřených dveří a částečně patří mezi priority i to, že škola individuálně reaguje na špatný prospěch žáka nebo absence, navrhuje konkrétní postup pro zlepšení (akční plán), kontroluje jeho dodržování a vyhodnocuje výsledky a také, že žákům se špatným prospěchem a nedostatky ve znalostech nabízí individuální doučování a konzultace. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim přisuzuje také nadprůměrnou, resp. alespoň průměrnou důležitost.

Graf č. 46: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

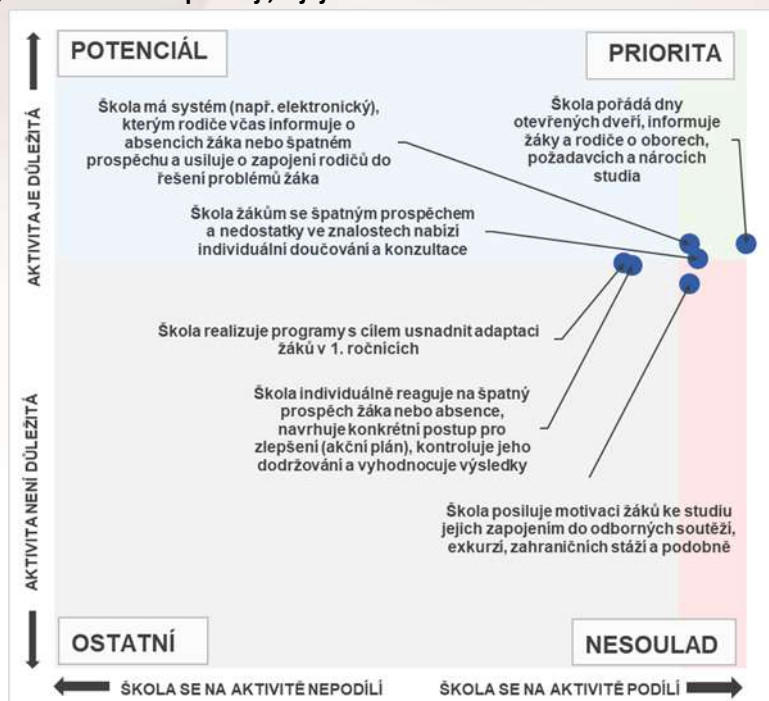
Určitý potenciál pro školy představuje aktivita, kdy školy mají systém (např. elektronický), kterým rodiče včas informují o absencích žáka nebo špatném prospěchu a usilují o zapojení rodičů do řešení problémů žáka. Tuto aktivitu hodnotí jako nadprůměrně důležitou, ale realizuje ji menší počet škol. Mezi aktivity s potenciálem můžeme pak částečně zařadit i realizaci programů s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících.

Střední odborné školy jsou v oblasti předčasných odchodů velmi aktivní. Všechny školy pořádají dny otevřených dveří (100 %). Naprostá většina škol také žákům se špatným prospěchem nabízí individuální doučování a konzultace (93 %), také disponují systémem, kterým rodiče včas informují o absencích nebo špatném prospěchu (92 %) a posilují motivaci žáků ke studiu zapojením do odborných soutěží,

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

exkurzí apod. (92 %). Více než čtyři pětiny škol individuálně reagují na špatný prospěch žáka a absence (84 %) a na 82 % školách jsou realizovány programy s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících.

Graf č. 47: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritami pro SOŠ je pořádání dnů otevřených dveří, nabídka doučování a konzultací žákům se špatným prospěchem a disponování systémem, kterým lze včas informovat rodiče o absencích nebo špatném prospěchu. Tyto aktivity realizuje většina škol a přiřkládají jim nejvyšší důležitost.

Poměrně často školy posilují motivaci žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí, zahraničních stáží a podobně, ovšem tuto aktivitu nepovažují za příliš důležitou, takže zde dochází k určitému nesouladu.

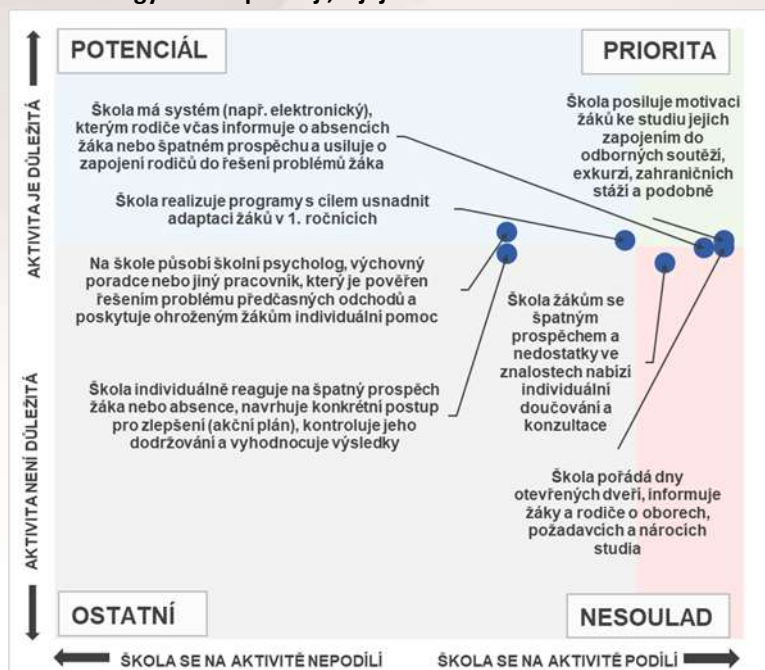
Další aktivity, kdy škola realizuje programy s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících nebo individuálně reaguje na špatný prospěch žáka nebo absence, navrhuje konkrétní postup pro zlepšení (akční plán), kontroluje jeho dodržování a vyhodnocuje výsledky, jsou realizovány méně často a jsou hodnoceny jako průměrně důležité.

Gymnázia v rámci prevence předčasných odchodů nejčastěji pořádají dny otevřených dveří, informují žáky a rodiče o oborech, požadavcích a nárocích studia (97 %), posilují motivaci žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí a zahraničních stáží (97 %) a vytváří systém (např. elektronický), kterým rodiče včas informují o absencích žáka nebo špatném prospěchu a usilují o zapojení rodičů do řešení problémů žáka (94 %).

Většina gymnázií žákům se špatným prospěchem a nedostatky ve znalostech nabízí individuální doučování a konzultace (89 %), dále realizují programy s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících (83 %). Asi dvě třetiny gymnázií individuálně reagují na špatný prospěch žáka nebo absence, navrhuje konkrétní postup pro zlepšení (akční plán), kontrolují jeho dodržování a vyhodnocují výsledky (66 %) nebo na nich působí školní psycholog, výchovný poradce nebo jiný pracovník, který je pověřen řešením problému předčasných odchodů a poskytuje ohroženým žákům individuální pomoc (66 %).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 48: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritami je pro gymnázia pořádání dnů otevřených dveří, posilování motivace žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí, zahraničních stáží a podobně a to, že školy mají systém, kterým rodiče včas informují o absencích žáka nebo špatném prospěchu a usilují o zapojení rodičů do řešení problémů žáka.

Určitý nesoulad můžeme najít v případě aktivity, kdy školy žákům se špatným prospěchem a nedostatky ve znalostech nabízí individuální doučování a konzultace. Tuto aktivitu školy vykonávají často, ale považují ji za relativně méně důležitou.

Určitý potenciál představují adaptační programy v 1. ročnících a působení školního psychologa, výchovného poradce nebo jiného pracovníka, který je pověřen řešením problému předčasných odchodů a poskytuje ohroženým žákům individuální pomoc. Tyto aktivity považují školy za nadprůměrně důležité, ale realizují je méně často.

Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoje kariérového poradenství“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti rozvoje kariérového poradenství na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

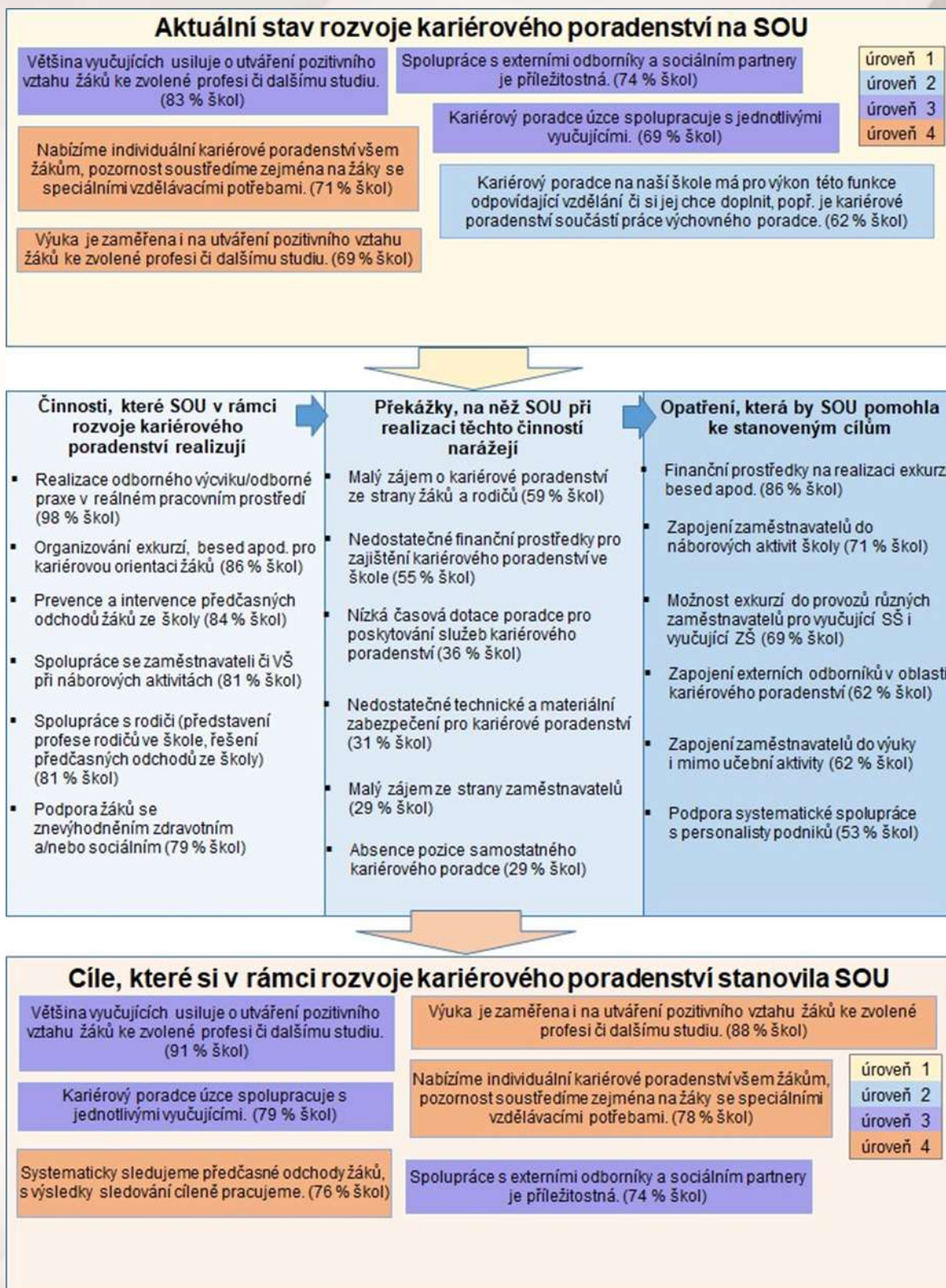
V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje kariérového poradenství. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje kariérového poradenství. V tomto případě však již

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

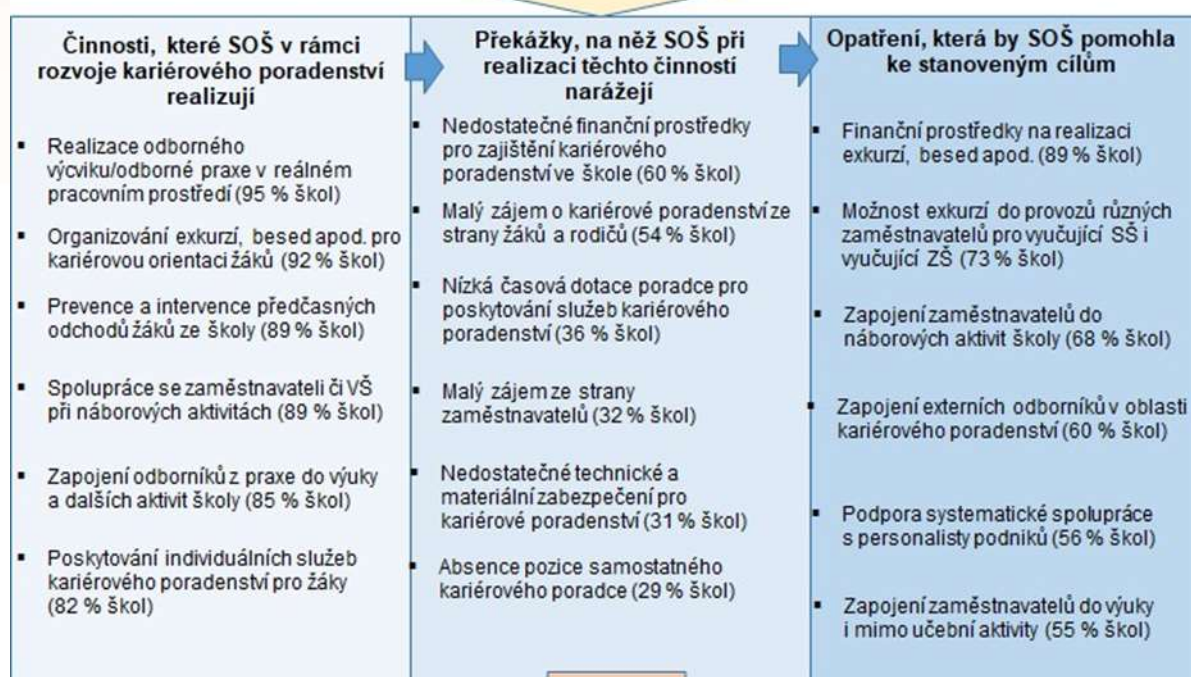
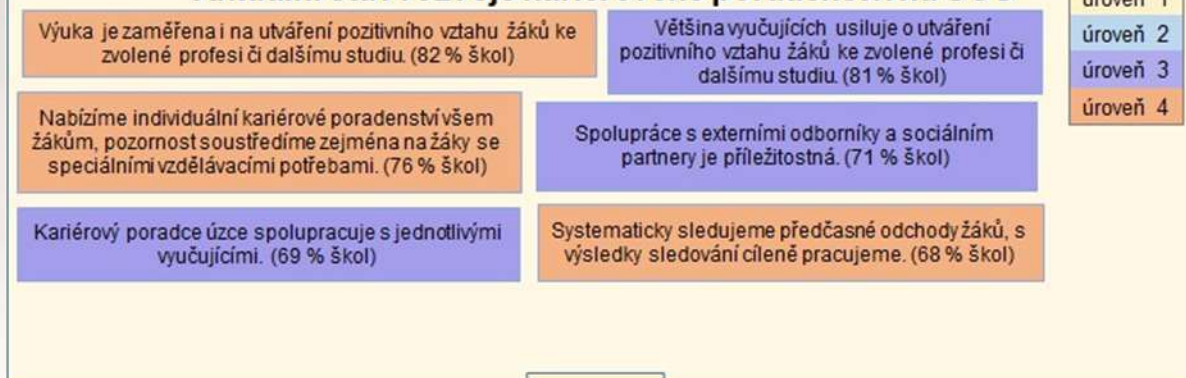
nevyprávějí o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

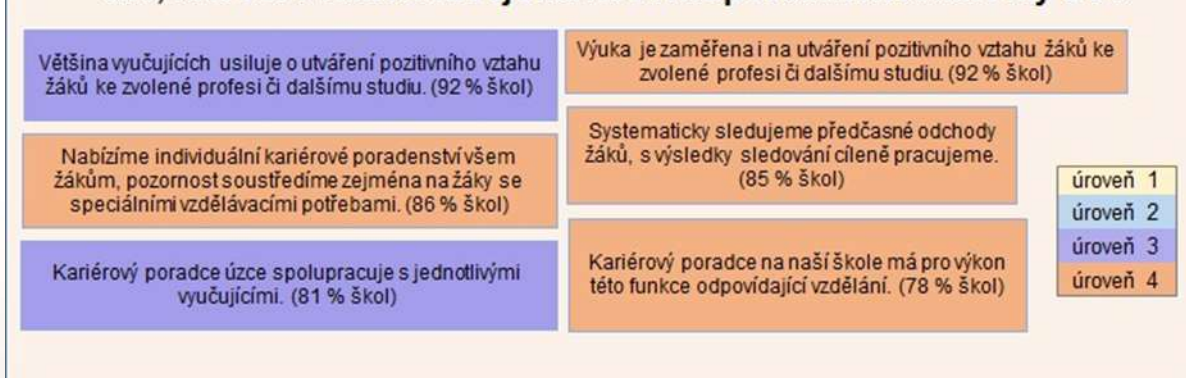
*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje kariérového poradenství na SOŠ

Cíle, které si v rámci rozvoje kariérového poradenství stanovily SOŠ

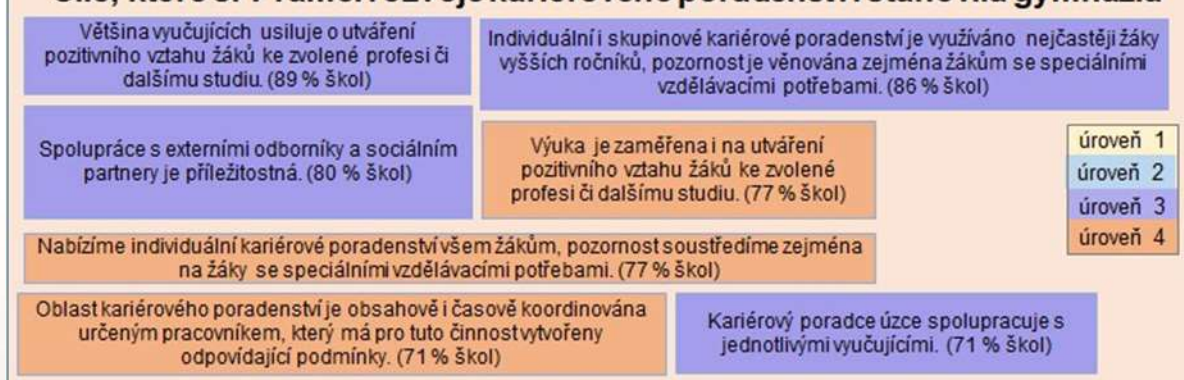
*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje kariérového poradenství na gymnáziích

Cíle, které si v rámci rozvoje kariérového poradenství stanovila gymnázia

*Každé schéma zobrazuje prvních 5-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Podpora polytechnického vzdělávání

Polytechnické vzdělávání je nutno chápat jako vzdělávání integrující přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání a jako komplex vzájemných implikací mezi složkami vzdělávání a jednotlivými předmětovými oblastmi. Jedná se o integraci:

- všeobecné složky vzdělávání x odborné složky vzdělávání;
- společenskovedních a humanitních předmětů x matematiky x polytechnických předmětů x uměleckých předmětů.

Polytechnické vzdělávání je definováno jako vzdělávání poskytující vědomosti o vědeckých principech a odvětvích výroby, znalosti z technických a jiných oborů a všeobecně technické dovednosti. Přispívá nejen k rozšiřování poznatků, ale především k vytváření pracovních dovedností a návyků, které jsou využívány v běžném a později i pracovním životě. To je vázáno na technické myšlení jako aplikaci vědomostí, dovedností a zkušeností v členění na praktické, vizuální, intuitivní a koncepční myšlení.

Cílem polytechnického vzdělávání je rozvíjet znalosti o technickém prostředí a pomáhat vytvářet a fixovat správné pracovní postupy a návyky, rozvoj spolupráce, vzájemnou komunikaci a volní vlastnosti a podporovat touhu tvořit a práci zdárně dokončit. Polytechnické vzdělávání má posilovat zájem nejen o technické obory, ale i o přírodovědné a environmentální obory.

Přírodovědné vzdělávání je definováno jako vzdělávání zaměřené na porozumění základním přírodovědným pojmům a zákonům, na porozumění a užívání metod vědeckého zkoumání přírodních faktů (přírodních objektů, procesů, vlastností, zákonitostí). Cílem v přírodovědném vzdělávání je rozvíjet schopnosti potřebné při využívání přírodovědných vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů, podporovat odpovědné rozhodování v osobním životě člověka, naplňovat osobní potřeby a fungování v občanském a případně budoucím profesním životě.

Technické vzdělávání jako součást technické výchovy se zaměřuje na osvojování potřebných technických vědomostí, dovedností a návyků, vytváření vztahu k technice a rozvoj tvořivého technického myšlení. Osvojení je realizováno na vědeckém základě, uvědoměle a při aktivitách majících vztah k technice, s níž se v životě setká každý jedinec. Cílem technické výchovy je získat správné postoje k technice a k využívání techniky v životě.

Environmentální vzdělávání dělíme na výchovu a osvětu. Environmentální výchovou rozumíme systematické působení na mladou generaci (včetně dětí předškolního věku) za účelem přijetí hodnot a jednání nezbytného pro ochranu a péči o životní prostředí. Oblastmi vzdělávání jsou: výchova o životním prostředí, výchova v životním prostředí, výchova pro životní prostředí. Úkoly osvěty jsou zejména v rovině informativní a jsou zaměřené na dospělou populaci a obecně na veřejnost.

Hlavní zjištění

- Pokud jde o rozvoj škol v oblasti polytechnického vzdělávání ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do základní úrovně, ve které je podpora polytechnického vzdělávání omezena na realizaci v souladu s RVP. Ve vysoké míře se realizují také aktivity z pokročilé úrovně a mírně pokročilé úrovně. Nejméně často probíhají aktivity nejvyšší úrovně. Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory polytechnického vzdělávání, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně, čímž deklarují zájem o zvýšení podpory polytechnického vzdělávání. Oproti předchozím vlnám šetření došlo v základní úrovni jen k nepatrnému poklesu mezi první a druhou vlnou, jinak zůstává podíl škol v této úrovni stabilní. Ostatní úrovně zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln.

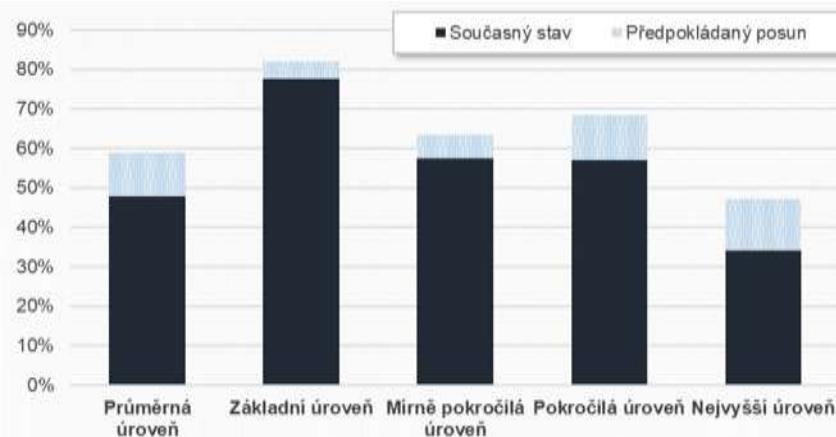
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

- V rámci oblasti podpory polytechnického vzdělávání střední školy a vyšší odborné školy nejčastěji uvádí, že součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. a dále, že zapojují žáky do soutěží a olympiád apod. Během druhé a třetí vlny šetření u většiny aktivit postupně narůstal podíl škol, který tyto aktivity realizoval. Střední odborná učiliště z aktivit v oblasti polytechnického vzdělávání nejčastěji realizují motivační akce pro žáky ZŠ a zapojují žáky do soutěží a olympiád. Střední odborné školy nejčastěji uvádějí, že součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka. Gymnázia se nejvíce soustředí na zapojení žáků do soutěží a olympiád.
- V souvislosti s překážkami, které omezují podporu polytechnického vzdělávání na středních a vyšších odborných školách ve Středočeském kraji, se nadpoloviční většina škol potýká s nedostatečnou znalostí žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání. Přibližně polovina škol naráží na nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání, nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů a na nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k alespoň mírnému poklesu škol, který se s nimi potýká.
- V oblasti polytechnického vzdělávání by školy ve Středočeském kraji nejvíce ocenily zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku. Kolem dvou třetin škol by ocenilo zvýšení počtu a kvality PC, notebooků, tabletů ve škole a zvýšení kvality softwarového vybavení školy. Střední odborná učiliště uvedla, že by jim v podpoře polytechnického vzdělávání pomohlo především zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku. Podobně je to v případě středních odborných škol, které by nejvíce ocenily zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku a dále pak zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole. Gymnázia by nejvíce ocenila zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku a zvýšení kvality softwarového vybavení školy.

Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti polytechnického vzdělávání ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do základní úrovně (78 %), ve které je podpora polytechnického vzdělávání omezena na realizaci v souladu s RVP. Ve vysoké míře se realizují aktivity z pokročilé úrovně (57 %) a mírně pokročilé úrovně (58 %). V nejnižší míře jsou realizovány aktivity nejvyšší úrovně (34 %), ve které je systematická podpora doplněna o dílčí aktivity.

Graf č. 49: Současná úroveň podpory polytechnického vzdělávání a předpokládaný posun

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Základní úroveň – podpora polytechnického vzdělávání je omezena na realizaci pouze v souladu RVP vyučovaných oborů.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Mírně pokročilá úroveň – podpora polytechnického vzdělávání probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (rozvíjení znalostí a dovedností, které jsou součástí polytechnického vzdělávání, motivační akce pro ZŠ, aplikace různých metod ve výuce – skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, praxe atd.).

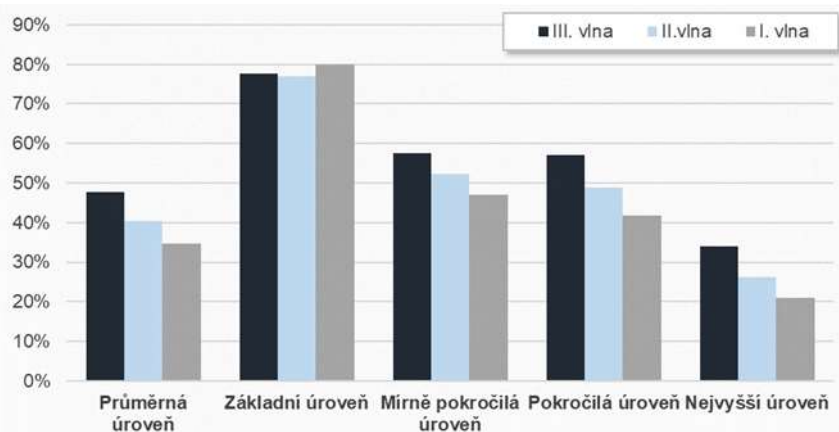
Pokročilá úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání (vzájemné propojení polytechnických předmětů a provázání s výukou matematiky, realizace aktivit nad rámec RVP, zapojování do soutěží, spolupráce se ZŠ v regionu).

Nejvyšší úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání a podpora v rámci dílčích aktivit (zpracované plány výuky polytechnických předmětů a matematiky, které jsou vzájemně provázány, individuální podpora žáků, spolupráce s VŠ v rámci maturitních oborů, podpora samostatné práce žáků – spolupráce se zaměstnavateli, VŠ a výzkumnými institucemi).

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory polytechnického vzdělávání, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 13 p. b.), čímž deklarují zájem o zvýšení podpory polytechnického vzdělávání. Určitý posun lze očekávat také v rámci pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 11 p. b.). Nejnižší předpokládaný posun vykazuje mírně pokročilá úroveň (předpokládaný posun o 6 p. b.) a základní úroveň (předpokládaný posun o 4 p. b.).

Oproti předchozím vlnám šetření došlo v základní úrovni jen k nepatrnému poklesu mezi první a druhou vlnou, jinak zůstává podíl škol v této úrovni stabilní. Ostatní úrovně zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých šetření. Oproti první vlně narostly ve třetí vlně šetření především aktivity pokročilé úrovně (nárůst o 15 p. b.) a nejvyšší úrovně (nárůst o 13 p. b.).

Graf č. 50: Srovnání současné úrovně polytechnického vzdělávání

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

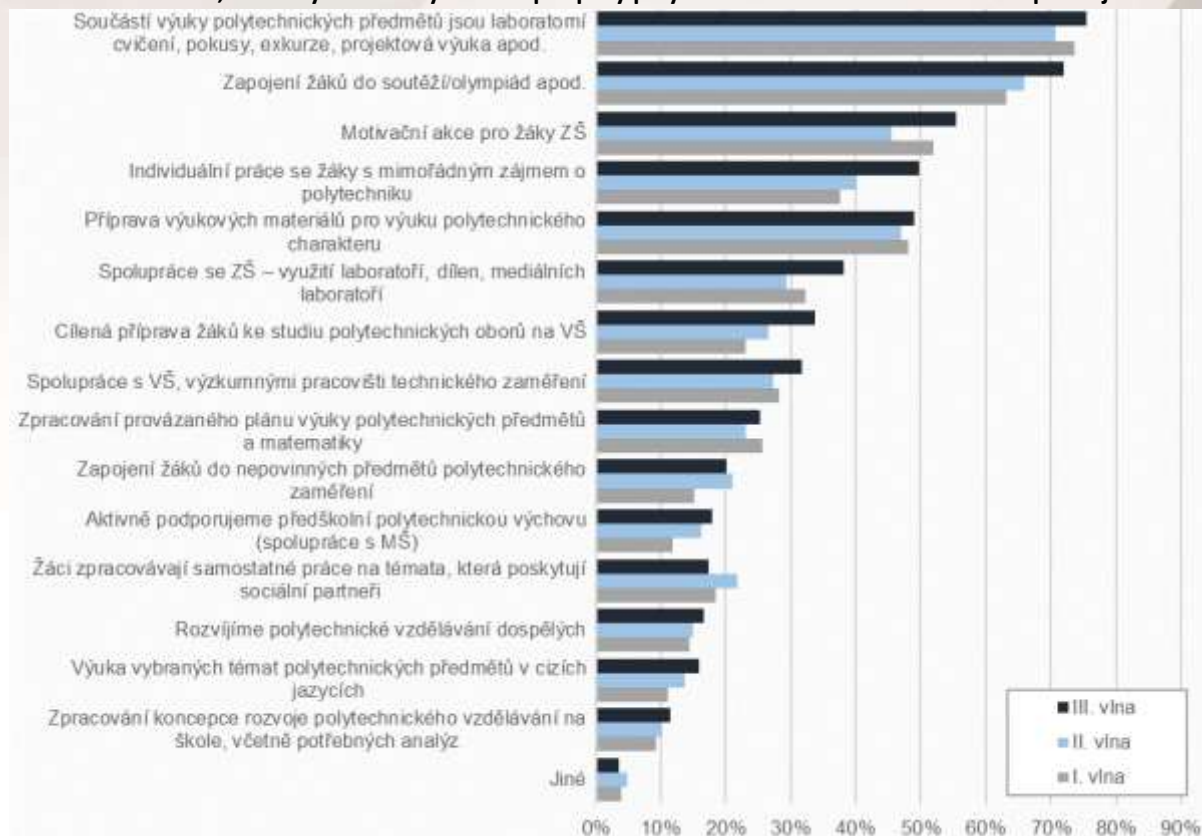
V rámci oblasti podpory polytechnického vzdělávání střední školy a vyšší odborné školy nejčastěji uvádí, že součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. (76 %) a dále, že zapojují žáky do soutěží a olympiád apod. (72 %). Přibližně polovina škol realizuje motivační akce pro žáky ZŠ (55 %), individuálně pracuje se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku (50 %) a rovněž připravuje výukové materiály pro výuku polytechnického charakteru (49 %). Ostatní aktivity realizuje alespoň desetina škol.

Během druhé a třetí vlny šetření u většiny aktivit postupně narůstal podíl škol, který tyto aktivity realizoval. K nejvyššímu zvýšení došlo v oblasti individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku a u motivačních akcí pro žáky ZŠ (shodný nárůst 10 p. b. oproti druhé vlně) a v oblasti cílené přípravy žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ (nárůst 11 p. b. oproti první vlně šetření).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Naopak méně často žáci zpracovávají samostatné práce na témata, která poskytují sociální partneři (pokles o 5 p. b. mezi třetí a druhou vlnou).

Graf č. 51: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory polytechnického vzdělávání aktivně podílejí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti polytechnického vzdělávání nejčastěji realizují motivační akce pro žáky ZŠ (76 %) a zapojují žáky do soutěží a olympiád (74 %). Tři čtvrtiny učilišť uvádějí, že součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. (72 %). Přibližně polovina učilišť se věnuje spolupráci se ZŠ – využití laboratoří, dílen, mediálních laboratoří (50 %) a přípravě výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru (47 %). Třetina SOU se věnuje individuální práci se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku (36 %).

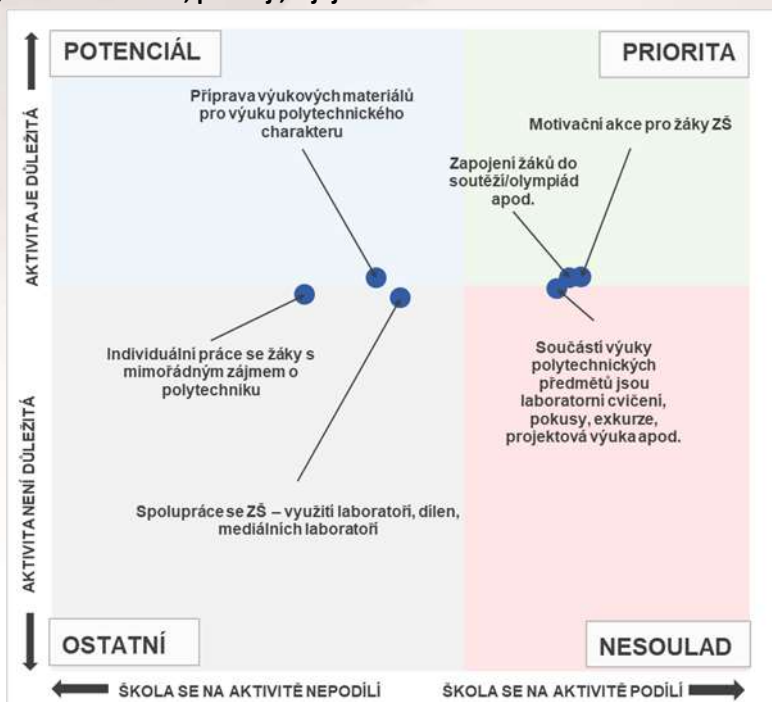
Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritami pro střední odborná učiliště jsou motivační akce pro žáky ZŠ a zapojení žáků do soutěží/olympiád apod. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

SOU často také uvádějí, že součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. Tuto aktivitu realizuje vysoký podíl SOU. Nicméně této aktivitě přiřkládají jen průměrnou důležitost, proto pro učiliště představuje určitý nesoulad.

Potenciál pro rozvoj polytechnického vzdělávání představuje příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru. Tuto aktivitu realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale školy jí přiřkládají lehce nadprůměrně vysokou důležitost.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

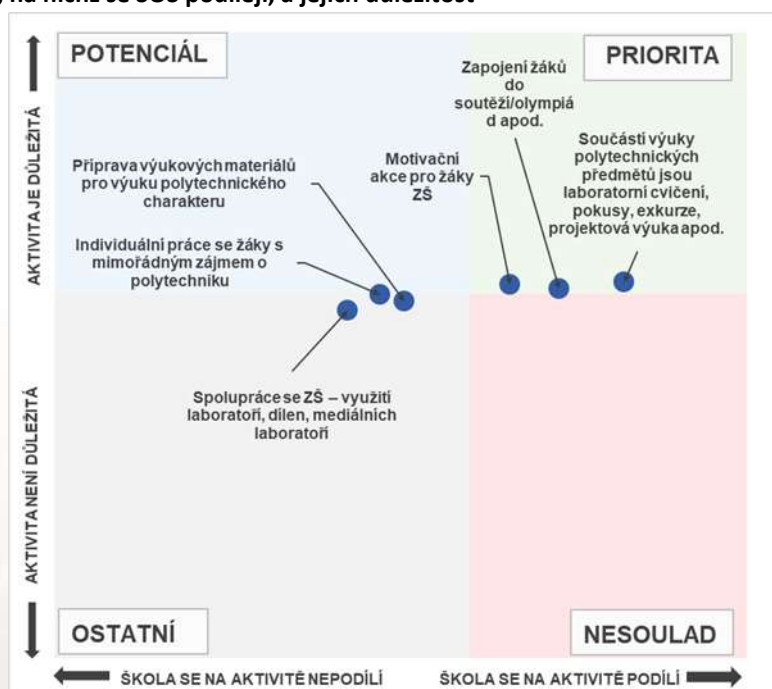
Graf č. 52: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Střední odborné školy jsou v oblasti polytechnického vzdělávání podobně aktivní jako střední odborná učiliště. Nejčastěji uvádějí, že součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. (82 %), a že zapojují žáky do soutěží a olympiád (73 %). Asi dvě třetiny SOŠ pořádají motivační akce pro žáky ZŠ (66 %). Přibližně polovina SOŠ se věnuje přípravě výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru (51 %) a individuální práci se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku (47 %). Méně často SOŠ spolupracují se ZŠ prostřednictvím využití laboratoří, dílen, mediálních laboratoří (42 %).

Graf č. 53: Aktivity, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

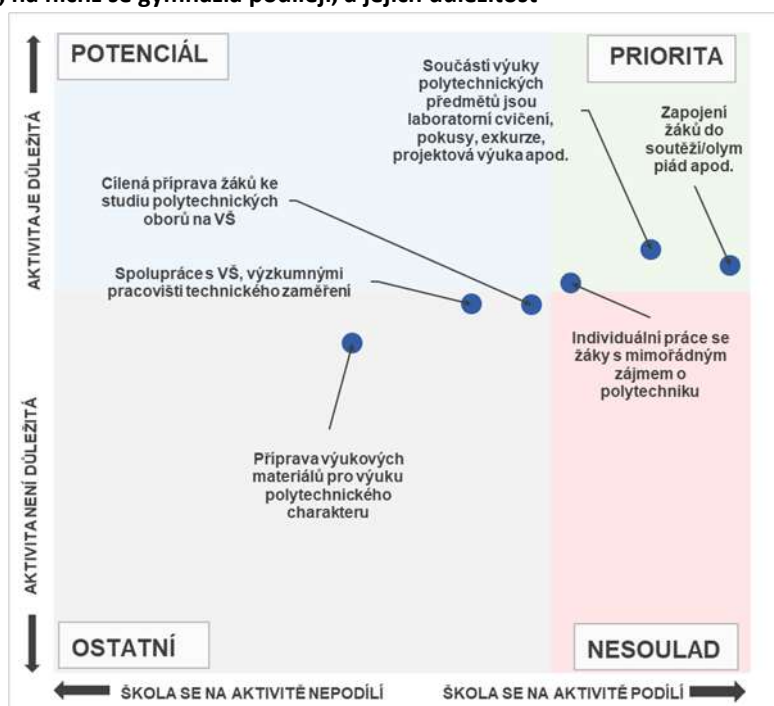
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritami pro SOŠ jsou motivační akce pro žáky ZŠ, zapojení žáků do soutěží/olympiád apod. a také laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. jako součást výuky polytechnických předmětů. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOŠ, který jim přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Aktivitami s potenciálem pro podporu polytechnického vzdělávání jsou příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru a individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku. Tyto aktivity realizuje podprůměrný podíl škol, ale je jim přisuzována alespoň průměrně vysoká důležitost.

Gymnázia v rámci podpory polytechnického vzdělávání nejčastěji zapojují žáky do soutěží a olympiád (97 %). Většina gymnázií uvádí, že součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. (86 %), asi tři čtvrtiny z nich individuálně pracují se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku (74 %). Kolem dvou třetin gymnázií se věnuje cílené přípravě žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ (69 %) a spolupráci s VŠ, výzkumnými pracovišti technického zaměření (60 %). Méně často gymnázia připravují výukové materiály pro výuku polytechnického charakteru (43 %).

Graf č. 54: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritami pro gymnázia jsou aktivity v podobě zapojení žáků do soutěží a olympiád, individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku a zahrnutí laboratorních cvičení, pokusů apod. do výuky polytechnických předmětů.

Určitý potenciál rozvoje je možné spatřovat ve spolupráci s VŠ, výzkumnými pracovišti technického zaměření a v cílené přípravě žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ. Tyto aktivity realizuje méně škol, ale jejich důležitost není hodnocena jako nízká.

Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

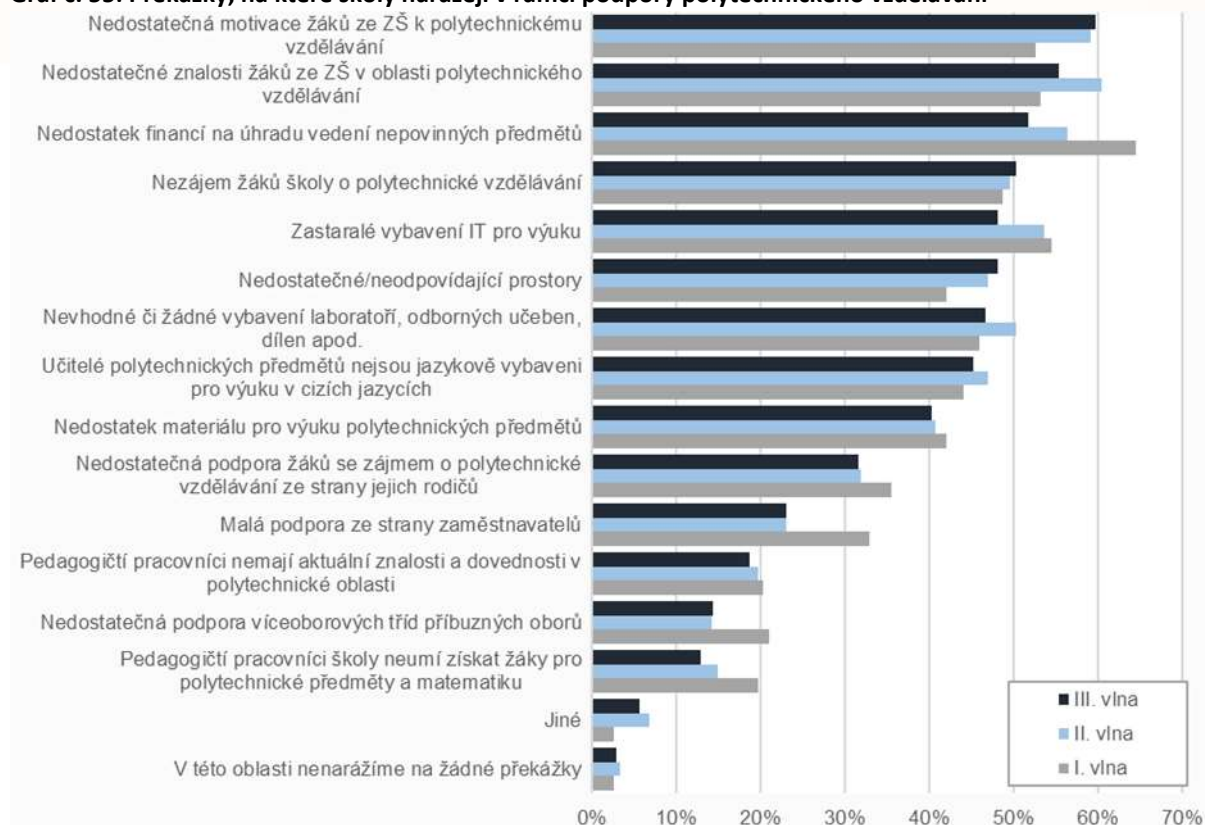
V souvislosti s překážkami, které omezují podporu polytechnického vzdělávání na středních a vyšších odborných školách ve Středočeském kraji, se školy nejčastěji potýkají s nedostatečnou znalostí žáků ze

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (60 %). Přibližně polovina škol naráží na nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (55 %), nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (52 %) a také na nezáměrem žáků školy o polytechnické vzdělávání (50 %). Dále si stěžují na zastaralé vybavení IT pro výuku (48 %) nebo na nedostatečné/neodpovídající prostory (48 %). Obdobné procento se potýká s nevhodným či žádným vybavením laboratoří, odborných učeben, dílen apod. (47 %). Na další překážky naráží alespoň desetina škol. Celkem 3 % škol v této oblasti nenaráží na žádné překážky.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k alespoň mírnému poklesu škol, který se s nimi potýká. Nejvíce se zlepšila situace u nedostatku financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (pokles o 5 p. b. oproti druhé vlně a 13 p. b. oproti první vlně). Méně si stěžují i na malou podporu ze strany zaměstnavatelů (pokles o 10 p. b. vůči první vlně šetření). Oproti první vlně šetření se zvýšil podíl škol, které poukazují na nedostatečnou motivaci žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání (nárůst o 7 p. b. vůči I. vlně šetření).

Graf č. 55: Překážky, na které školy narážejí v rámci podpory polytechnického vzdělávání

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Opatření pro zlepšení realizace intervence

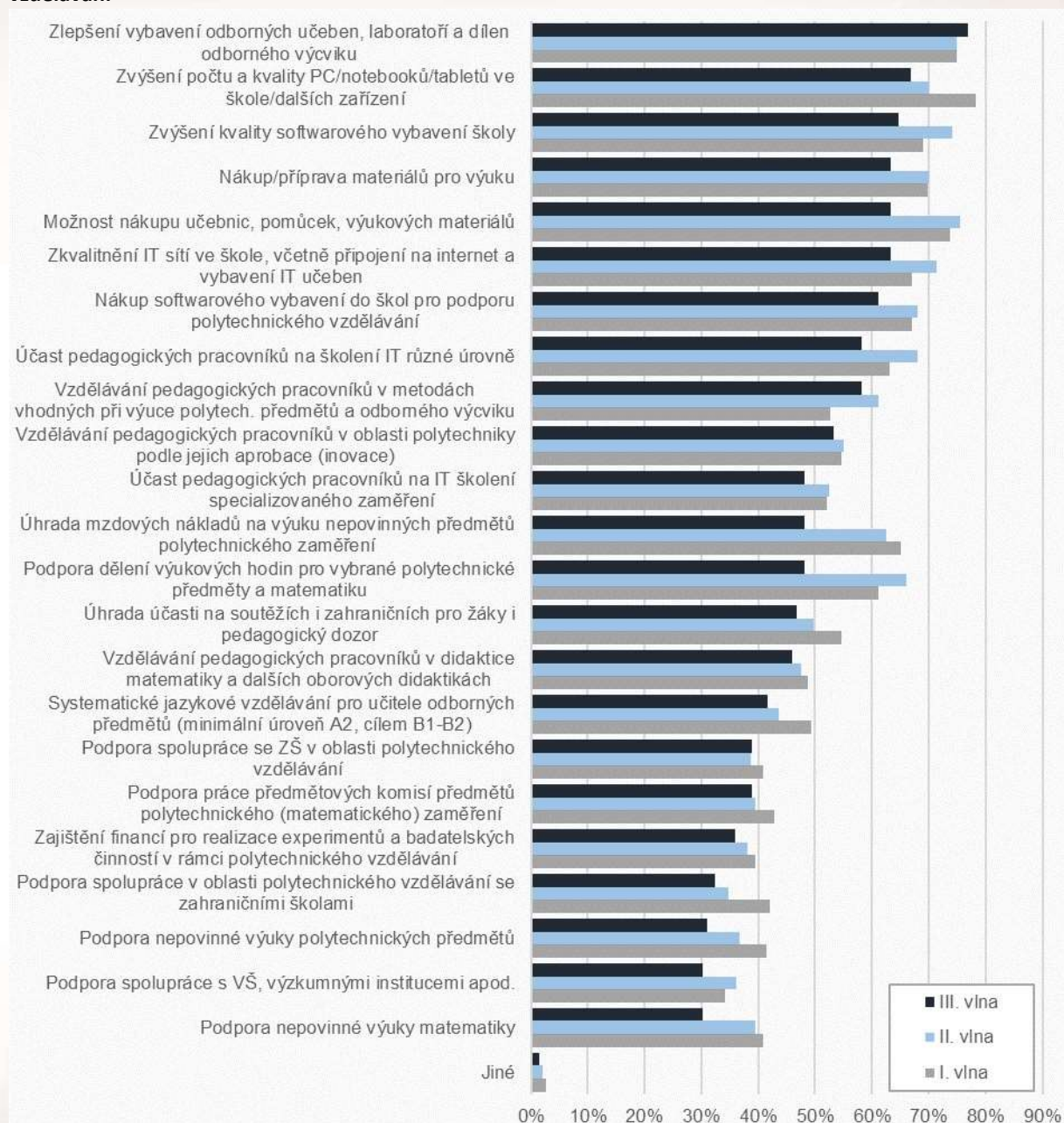
V oblasti polytechnického vzdělávání by školy ve Středočeském kraji nejvíce ocenily zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku (77 %). Kolem dvou třetin škol by ocenilo zvýšení počtu a kvality PC, notebooků, tabletů ve škole a dalších zařízení (67 %), zvýšení kvality softwarového vybavení školy (65 %), dále by uvítaly nákup a přípravu materiálů pro výuku (63 %) nebo možnost nákupu učebnic, pomůcek, výukových materiálů (63 %). Mezi další potřebná opatření školy řadí zkvalitnění IT sítě ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben (63 %) a nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání (61 %). Více než polovina škol mezi potřebná opatření zahrnuje účast pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně (58 %), vzdělávání pedagogických pracovníků v metodách vhodných při výuce polytechnických předmětů a

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

odborného výcviku (58 %) a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechniky podle jejich aprobace (53 %).

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. K nejvyššímu poklesu došlo u potřeby úhrady mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření (pokles o 17 p. b. vůči I. vlně šetření) a u podpory dělení výukových hodin pro vybrané polytechnické předměty a matematiku (pokles o 18 p. b. vůči II. vlně šetření).

Graf č. 56: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory polytechnického vzdělávání

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

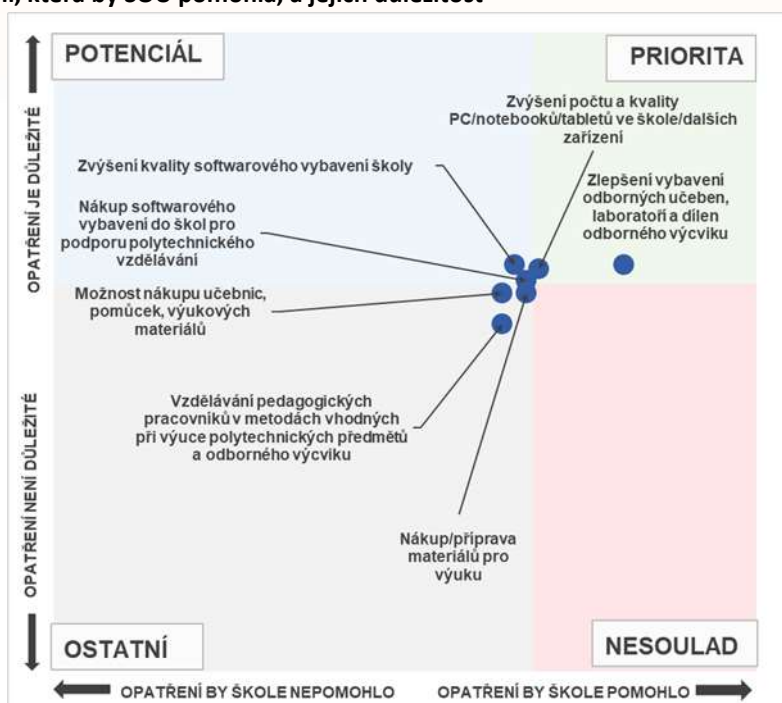
Střední odborná učiliště uvedla, že by jim v podpoře polytechnického vzdělávání pomohlo především zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku (včetně středisek pracovního vyučování, školních provozů a statků, center polytechnického vzdělávání apod.) (81 %).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Asi dvě třetiny SOU považují za důležitá opatření zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole/dalších zařízeních (69 %) a nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání (67 %). Učiliště by také ocenila nákup/přípravu materiálů pro výuku (67 %), zvýšení kvality softwarového vybavení školy (66 %) nebo vzdělávání pedagogických pracovníků v metodách vhodných při výuce polytechnických předmětů a odborného výcviku (64 %) a také možnost nákupu učebnic, pomůcek, výukových materiálů (64 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro podporu polytechnického vzdělávání zohlednili také jejich důležitost, představují priority středních odborných učilišť opatření v podobě zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen a zvýšení počtu a kvality PC, notebooků a tabletů. Tato opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

Graf č. 57: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Zvýšení kvality softwarového vybavení školy a nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání vyžaduje nižší podíl středních odborných učilišť než opatření prioritní, je jim ale přisuzována lehce nadprůměrná důležitost. Z tohoto důvodu představují pro školy potenciál pro polytechnické vzdělávání.

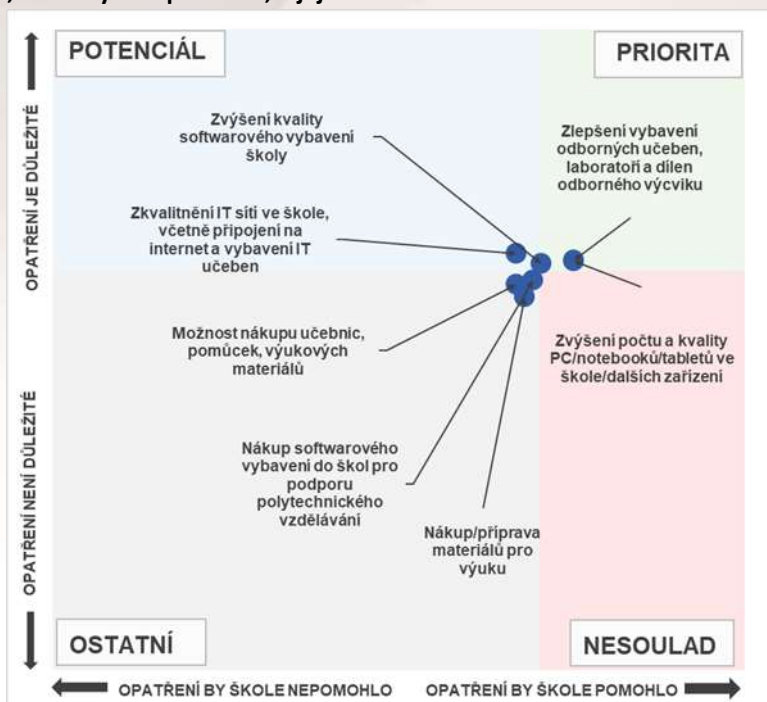
Těsně pod hranicí potenciálních opatření se vyskytuje možnost nákupu učebnic a pomůcek a nákup a příprava materiálů pro výuku.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku (včetně středisek pracovního vyučování, školních provozů a statků, center polytechnického vzdělávání apod.) (75 %) a zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole/dalších zařízeních (75 %).

Dále pak by potřebovaly zvýšení kvality softwarového vybavení školy (71 %). Asi dvě třetiny SOŠ by potřebovaly nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání (69 %), nákup/přípravu materiálů pro výuku (68 %), zkvalitnění IT sítě ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben (67 %) a možnost nákupu učebnic, pomůcek, výukových materiálů (67 %).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 58: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření podpory polytechnického vzdělávání představují priority opatření v podobě zvýšení počtu a kvality PC, notebooků a tabletů, zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku a zvýšení kvality softwarového vybavení školy. Tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako velice důležitá.

Zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben by ocenil nižší podíl škol než opatření prioritní. Střední odborné školy však tomuto opatření přisuzují nadprůměrnou důležitost, proto pro ně představuje potenciál pro rozvoj polytechnického vzdělávání.

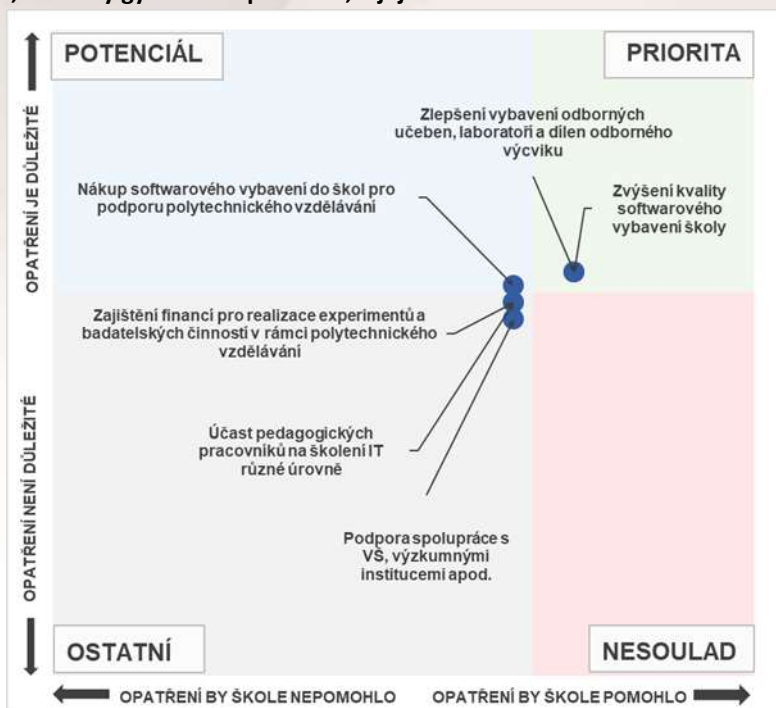
Gymnázia by v rámci podpory polytechnického vzdělávání nejvíce ocenila zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku (74 %) a zvýšení kvality softwarového vybavení školy (74 %). Dále by asi dvě třetiny gymnázií potřebovaly nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání (66 %), účast pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně (66 %), podporu spolupráce s VŠ, výzkumnými institucemi apod. (66 %) a zajištění financí pro realizaci experimentů a badatelských činností v rámci polytechnického vzdělávání (66 %).

Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro podporu polytechnického vzdělávání jsou prioritami opatření v podobě zvýšení kvality softwarového vybavení školy a zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku. Tato opatření jsou gymnáziím zmiňována často a zároveň jsou ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnocena jako velice důležitá.

Nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání představuje pro gymnázia potenciál v oblasti polytechnického vzdělávání. Sice se nejedná o nejčastěji zmiňované opatření, ale je mu přisuzována lehce nadprůměrná důležitost.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 59: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „podpory polytechnického vzdělávání“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti podpory polytechnického vzdělávání na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

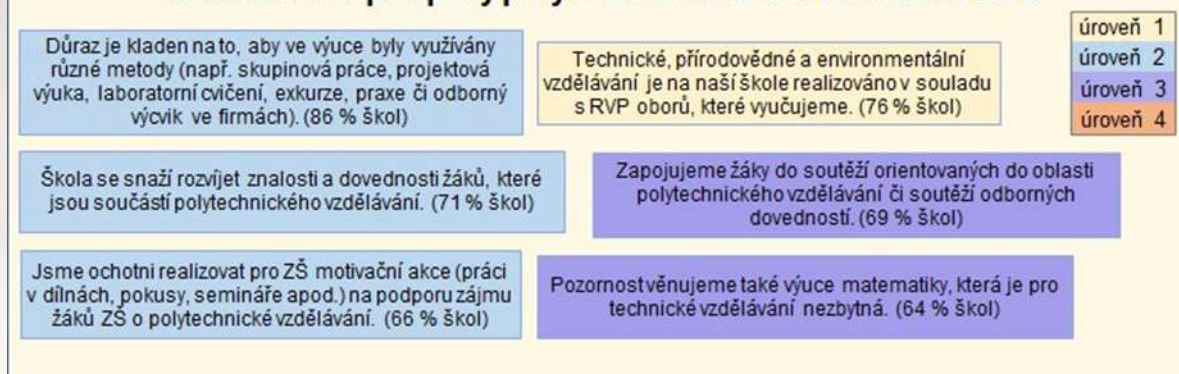
V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti podpory polytechnického vzdělávání. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

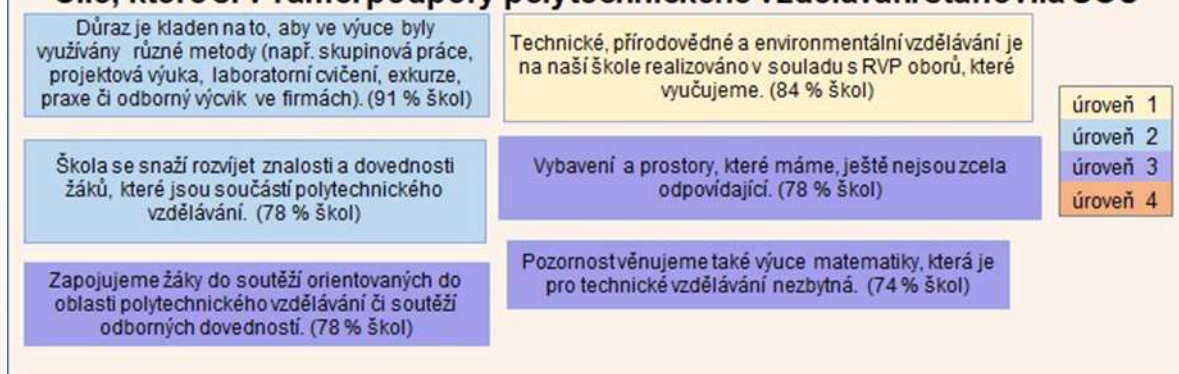
V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti podpory polytechnického vzdělávání. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory polytechnického vzdělávání na SOU

Cíle, které si v rámci podpory polytechnického vzdělávání stanovila SOU

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory polytechnického vzdělávání na SOŠ

Důraz je kladen na to, aby ve výuce byly využívány různé metody (např. skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, exkurze, praxe či odborný výcvik ve firmách). (87 % škol)

Pozornost věnujeme také výuce matematiky, která je pro technické vzdělávání nezbytná. (74 % škol)

Zapojujeme žáky do soutěží orientovaných do oblasti polytechnického vzdělávání či soutěží odborných dovedností. (65 % škol)

Škola se snaží rozvíjet znalosti a dovednosti žáků, které jsou součástí polytechnického vzdělávání. (72 % škol)

Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP oborů, které vyučujeme. (79 % škol)

Vybavení a prostory, které máme, ještě nejsou zcela odpovídající. (61 % škol)

Usilujeme o vzájemné obsahové propojení výuky polytechnických předmětů a funkční provázání této výuky s výukou matematiky. (61 % škol)

úroveň 1

úroveň 2

úroveň 3

úroveň 4

Činnosti, které SOŠ v rámci podpory polytechnického vzdělávání realizují

- Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. (82 % škol)
- Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod. (73 % škol)
- Motivační akce pro žáky ZŠ (66 % škol)
- Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru (51 % škol)
- Individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku (47 % škol)
- Spolupráce se ZŠ – využití laboratoří, dílen, mediálních laboratoří (42 % škol)

Překážky, na něž SOŠ při realizaci těchto činností naráží

- Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání (71 % škol)
- Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (66 % škol)
- Nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání (59 % škol)
- Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (55 % škol)
- Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v cizích jazycích (52 % škol)
- Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod. (46 % škol)

Opatření, která by SOŠ pomohla ke stanoveným cílům

- Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku (75 % škol)
- Zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole/dalších zařízeních (75 % škol)
- Zvýšení kvality softwarového vybavení školy (71 % škol)
- Nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání (69 % škol)
- Nákup/příprava materiálů pro výuku (68 % škol)
- Možnost nákupu učebnic, pomůcek, výukových materiálů (67 % škol)
- Zkvalitnění IT sítě ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben (67 % škol)

Cíle, které si v rámci podpory polytechnického vzdělávání stanovily SOŠ

Důraz je kladen na to, aby ve výuce byly využívány různé metody (např. skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, exkurze, praxe či odborný výcvik ve firmách). (93 % škol)

Škola se snaží rozvíjet znalosti a dovednosti žáků, které jsou součástí polytechnického vzdělávání. (81 % škol)

Usilujeme o vzájemné obsahové propojení výuky polytechnických předmětů a funkční provázání této výuky s výukou matematiky. (76 % škol)

Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP oborů, které vyučujeme. (84 % škol)

Pozornost věnujeme také výuce matematiky, která je pro technické vzdělávání nezbytná. (80 % škol)

Vybavení a prostory, které máme, ještě nejsou zcela odpovídající. (75 % škol)

úroveň 1

úroveň 2

úroveň 3

úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory polytechnického vzdělávání na gymnáziích

Pozornost věnujeme také výuce matematiky, která je pro technické vzdělávání nezbytná. (100 % škol)

Důraz je kladen na to, aby ve výuce byly využívány různé metody (např. skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, exkurze, praxe či odborný výcvik ve firmách). (91 % škol)

úroveň 1

úroveň 2

úroveň 3

úroveň 4

Zapojujeme žáky do soutěží orientovaných do oblasti polytechnického vzdělávání či soutěží odborných dovedností. (91 % škol)

Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP oborů, které vyučujeme. (80 % škol)

Vybavení a prostory, které máme, ještě nejsou zcela odpovídající. (77 % škol)

Škola se snaží rozvíjet znalosti a dovednosti žáků, které jsou součástí polytechnického vzdělávání. (77 % škol)

Činnosti, které gymnázia v rámci podpory polytechnického vzdělávání realizují

- Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod. (97 % škol)
- Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. (86 % škol)
- Individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku (74 % škol)
- Cílená příprava žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ (69 % škol)
- Spolupráce s VŠ, výzkumnými pracovišti technického zaměření (60 % škol)
- Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru (43 % škol)

Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí

- Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (57 % škol)
- Zastaralé vybavení IT pro výuku (51 % škol)
- Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v cizích jazycích (49 % škol)
- Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání (46 % škol)
- Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (46 % škol)
- Nedostatečné/neodpovídající prostory (46 % škol)

Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným cílům

- Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku (74 % škol)
- Zvýšení kvality softwarového vybavení školy (74 % škol)
- Nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání (66 % škol)
- Účast pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně (66 % škol)
- Zajištění financí pro realizace experimentů a badatelských činností v rámci polytechnického vzdělávání (66 % škol)
- Podpora spolupráce s VŠ, výzkumnými institucemi apod. (66 % škol)

Cíle, které si v rámci podpory polytechnického vzdělávání stanovila gymnázia

Pozornost věnujeme také výuce matematiky, která je pro technické vzdělávání nezbytná. (100 % škol)

Zapojujeme žáky do soutěží orientovaných do oblasti polytechnického vzdělávání či soutěží odborných dovedností. (97 % škol)

Důraz je kladen na to, aby ve výuce byly využívány různé metody (např. skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, exkurze, praxe či odborný výcvik ve firmách). (91 % škol)

Usilujeme o vzájemné obsahové propojení výuky polytechnických předmětů a funkční provázání této výuky s výukou matematiky. (91 % škol)

Vzdělávání vnímáme jako nástroj k poznávání světa a k dalšímu učení, proto usilujeme nejen o kvalitní výuku v rámci, který určuje příslušný RVP, ale realizujeme i aktivity nad rámec RVP. (91 % škol)

Vybavení a prostory, které máme, ještě nejsou zcela odpovídající. (86 % škol)

úroveň 1

úroveň 2

úroveň 3

úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě**

V projektu P-KAP je oblast kompetencí k iniciativě, kreativitě a podnikavosti chápána v nejširším slova smyslu, tedy ve smyslu proaktivního přístupu jedince ke svému uplatnění na trhu práce i v rámci občanského života. Správné uchopení těchto kompetencí vede k zajištění potřeby seberealizace (při využití silných stránek jedince) a je také důležitým předpokladem pro tvorbu inovací.

Podpora rozvoje těchto kompetencí se dá shrnout pod pojem výchova k podnikavosti (dále VkP), používaný i odbornou veřejností, která zahrnuje všechny výukové metody, jež směřují k posílení podnikatelských přístupů a postupů, znalostí a dovedností (i mimo sféru podnikání). S VkP je pak také spojen pojem „podnikavý člověk“, kterého lze definovat jako: osobu aktivně hledající příležitosti, jež umí také využít (nikoliv však zneužít).

Podnikavost a související kompetence tedy vycházejí z podnikatelských přístupů, lze je však uplatnit nejen v komerční sféře (v podnikání i v zaměstnání), ale také v neziskovém sektoru a v občanském životě. Z tohoto pohledu je součástí VkP ekonomické vzdělávání se zaměřením na nauku o podnikání (vč. problematiky etiky v podnikání a oblasti společenské odpovědnosti z pohledu firmy, sociálních projektů i z pohledu jednotlivce, tj. ve smyslu dobrovolnictví). VkP také úzce navazuje na kariérové vzdělávání a poradenství.

Zejména se však v rámci VkP jedná o rozvoj určitých kompetencí, které by se daly nazvat „podnikavé“ a jsou rozvíjeny v rámci těchto témat:

- vidění příležitostí – tj. schopnost vyhledávat, kriticky hodnotit příležitosti,
- iniciativa a aktivita – tj. schopnost využívat příležitosti, aktivně přicházet s nápady a realizovat je,
- kreativní myšlení a tvořivost – tj. schopnost rozvíjet nápady,
- strategické řízení – tj. kombinační schopnosti, schopnost zpracovat nápady do podoby záměrů, dlouhodobě plánovat, schopnost předvídat,
- týmová práce – tj. leadership a schopnost práce v týmu,
- flexibilita – tj. schopnost přizpůsobovat se změnám,
- vytrvalost a smysl pro zodpovědnost,
- schopnost přijímat riziko,
- finanční povědomí – tj. schopnost vidět věci i ve finančních souvislostech.

Na Evropské úrovni najdeme tzv. Evropský rámec kompetence k podnikavosti, který popisuje celkem 15 dílčích kompetencí a u každé stanovuje 8 úrovní od základní až po expertní. Tento rámec může sloužit jako dobrý podklad k revizím RVP.

Podle závěrů Evropské komise definovaných ve strategii Evropa 2020 musí získat každý žák během počátečního vzdělávání praktickou zkušenost s VkP. Prováděcím opatřením evropského cíle v ČR by mělo být začlenění VkP plošně do výuky středních a vyšších odborných škol. Právě uchopení podnikavosti jako klíčové kompetence dává dobrý základ pro rozvinutí výchovy k podnikavosti v rámci celé školy a většiny předmětů. Na nejvyšší úrovni pak podnikavost „proroste“ do celé kultury školy, kdy ji většina učitelů vědomě rozvíjí v rámci svých předmětů.

Pro začlenění podnikavosti do výuky je zapotřebí zejména vzdělávání pedagogů a jejich pozitivní motivace k rozšíření praktické a interaktivní výuky, která bude zajímavější a lépe přijatelná ze strany žáků a studentů.

Doporučujeme, aby na každé škole byl ustanoven jeden pracovník, který bude VkP zaštiťovat, bude se seznamovat s aktuálními informacemi a ty předávat dál ostatním učitelům. Tímto pracovníkem nemusí

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

nezbytně být vyučující ekonomických předmětů. Vhodnou osobou je například vyučující, který má osobní zkušenost s podnikáním, či vyučující, který organizuje školní i mimoškolní aktivity. Tato role může být také dána koordinátorovi spolupráce škol a firem či kariérovému poradci, na jehož oblast VKP úzce navazuje. V některých případech může být vhodnou osobou i aktivní rodič.

V rámci volnočasových aktivit nebo dalších aktivit školy souvisejících s odborným vzděláváním by měli mít žáci možnost vyzkoušet si podnikání v praxi. K tomu slouží např. akcelerační a start-up programy či inkubátory, jejichž síť by měla být přístupná také pro středoškoláky. Cílem by v tomto směru mělo být hlavně praktické vzdělávání. Zde je třeba konstatovat, že některé aktivity, které se na většině škol dějí formou vyučovacích předmětů, mohou být zařazeny i jako předmět volitelný či nepovinný (fiktivní firmy, Junior Achievement firmy ad.).

Na národní úrovni je zapotřebí vybudovat metodickou podporu a bázi znalostí, aby měli učitelé z čeho čerpat nové znalosti a dovednosti spojené s rozvojem podnikavosti a mohli kvalitně pracovat s žáky a studenty. Rozvoj podnikavosti by měl být součástí krajských i národních inovačních a dalších strategií.

Hlavní zjištění

- Pro podporu kompetencí k podnikavosti na školách ve Středočeském kraji jsou v nejvyšší míře vykonávány aktivity patřící do základní úrovně a mírně pokročilé úrovně. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity spadající do pokročilé úrovně, ve které se školy snaží o systematický rozvoj kompetencí k podnikavosti. V nejnižší míře školy realizují aktivity nejvyšší úrovně, ve které se podpora kompetencí k podnikavosti stává jednou z priorit školy. Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně a určitý posun lze očekávat také v rámci pokročilé úrovně. Oproti předchozím vlnám šetření se podíl činností spadajících do základní úrovně téměř nemění, mezi jednotlivými úrovněmi dochází jen k nepatrnému snížení. Ostatní úrovně zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln šetření.
- V oblasti podpory kompetencí k podnikavosti střední školy a vyšší odborné školy v největší míře učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení, dále pedagogičtí pracovníci získávají informace ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívají je ve výuce a také vychovávají žáky k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání. Střední odborná učiliště nejčastěji učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení, věnují se výchově k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání. Střední odborné školy se podobně jako SOU nejčastěji snaží, aby žáci mysleli kriticky a hledali inovativní podnikatelská řešení a výchovu k podnikavosti realizují v rámci odborného vzdělávání. Gymnázia v rámci podpory kompetencí k podnikavosti také nejčastěji učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení a dále se věnují výchově k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání.
- V souvislosti s překážkami, které omezují podporu kompetencí k podnikavosti na středních a vyšších odborných školách ve Středočeském kraji, se školy nejčastěji potýkají s nedostatkem finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku a s malým zájmem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty.
- V dalším rozvoji podpory kompetencí k podnikavosti by středním a vyšším odborným školám nejvíce pomohla podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří pro děti z MŠ, žáky ZŠ atd., kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy a také přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pomohly především přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a podpora školních projektů. Střední odborné školy by

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

také nejvíce ocenily přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce, dále pak podporu školních projektových dnů a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy. Gymnázia v rámci podpory kompetencí k podnikavosti nejvíce potřebují přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy a dále také podporu školních projektů.

Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti kompetencí k podnikavosti ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do základní úrovně (49 %), ve které podpora probíhá podle RVP a mírně pokročilá úrovně (44 %), ve které má podpora kompetencí k podnikavosti podobu dílčích aktivit. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity spadající do pokročilé úrovně (37 %), ve které se školy snaží o systematický rozvoj kompetencí k podnikavosti. V nejnižší míře školy realizují aktivity nejvyšší úrovně (34 %), ve které se podpora kompetencí k podnikavosti stává jednou z priorit školy.

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 16 p. b.), čímž deklarují zájem, aby se podpora kompetencí k podnikavosti stala plnohodnotnou součástí školy. Určitý posun lze očekávat také v rámci pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 10 p. b.). V rámci mírně pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 8 p. b.) a základní úrovně (předpokládaný posun o 4 p. b.) jsou plánovány již nižší posuny.

Graf č. 60: Současná úroveň podpory kompetencí i podnikavosti a předpokládaný posun

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Základní úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá na informativní bázi, škola tuto oblast podporuje tak, jak je zadáno v RVP.

Mírně pokročilá úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá pouze v podobě dílčích aktivit, bez celkové strategie (zapojení do projektů ESF, mezinárodních programů Leonardo Da Vinci, využití těchto zkušeností bez celkové koncepce).

Pokročilá úroveň – systematický a aktivní rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti (škola spolupracuje s celorepublikovými iniciativami na podporu podnikavosti – Centrum fiktivních firem, spoluúčast na projektech na celostátní nebo krajské úrovni, pravidelné využívání informací a podnětů k rozvoji oblasti).

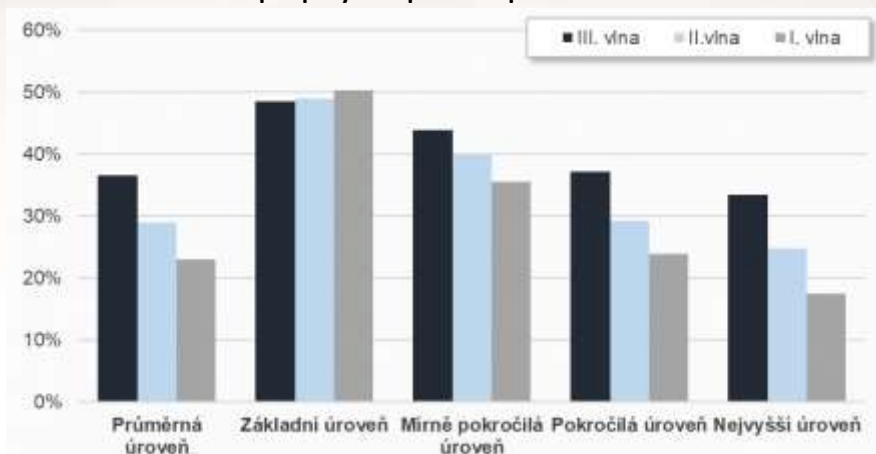
Nejvyšší úroveň – systematický rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti je jednou z priorit školy, pro oblast je vyčleněn pracovník školy, který se o aktivity podporující podnikavost a koordinaci učitelů a je

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

doplňován dalšími dílčími aktivitami (projektové dny, konzultace a exkurze, aktivní zapojení žáků do vedení vyučování, kooperace s podnikateli z okolí).

Oproti předchozím vlnám šetření se podíl činností spadajících do základní úrovně téměř nemění, mezi jednotlivými úrovněmi dochází jen k nepatrnému snížení. Ostatní úrovně zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln šetření. Nejvyšší zvýšení je patrné u nejvyšší úrovně, která oproti první vlně šetření narostla o 16 p. b.

Graf č. 61: Srovnání současné úrovně podpory kompetencí i podnikavosti

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci podpory kompetencí k podnikavosti střední školy a vyšší odborné školy v největší míře učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení (76 %), dále pedagogičtí pracovníci získávají informace ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívají je ve výuce (59 %) a rovněž vychovávají žáky k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání (58 %), realizují projektové vyučování podněcující kreativní uvažování a motivující k novým nápadům (55 %) a vychovávají žáky k podnikavosti i v rámci odborného vzdělávání (52 %). Obdobně často školy začleňují ekonomické aspekty i do výuky v neekonomických předmětech (52 %). Necelá polovina škol realizuje každoročně projektové dny zaměřené i na uplatnění prvků podnikavosti, iniciativy a kreativity (49 %), organizuje návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce (47 %) nebo pořádá konzultace, debaty a exkurze k problematice podnikavosti pro žáky i učitele (40 %). Ostatní aktivity realizuje již jen asi třetina škol a méně.

Během druhé a třetí vlny šetření u většiny aktivit postupně narůstal podíl škol, který tyto aktivity realizoval. Nejpatrnější je rozdíl u aktivity, kdy škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení (nárůst o 12 p. b. mezi třetí a druhou vlnou), dále narostl podíl škol, kde probíhají každoročně projektové dny zaměřené i na uplatnění prvků podnikavosti, iniciativy a kreativity (nárůst o 10 p. b. mezi druhou a třetí vlnou). Výrazně častěji školy uvádějí, že pedagogičtí pracovníci získávají informace ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívají je ve výuce (nárůst o 14 p. b. oproti první vlně šetření). Oproti předchozím vlnám se mírně snížil podíl škol, které realizují výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 62: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory kompetencí k podnikavosti aktivně podílejí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti nejčastěji učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení (78 %), věnují se výchově k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání (72 %) nebo na školách pedagogičtí pracovníci získávají informace i podněty ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívají je ve výuce (67 %). Nadpoloviční většina škol se věnuje začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech (57 %) a pořádá návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce (53 %). Méně často školy realizují výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání (48 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání, dále to, že škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení, a že pedagogičtí pracovníci získávají informace i podněty ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívají je ve výuce. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU a zároveň jim přisuzují nadprůměrnou nebo alespoň průměrnou důležitost.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 63: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech, návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce a výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání jsou školami realizovány méně často a školy jim přisuzují nejvýše průměrnou důležitost.

Střední odborné školy v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti se nejčastěji snaží, aby žáci mysleli kriticky a hledali inovativní podnikatelská řešení (81 %) a realizují výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání (76 %) a rovněž pedagogičtí pracovníci na školách získávají informace i podněty ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívají je ve výuce (73 %). Asi dvě třetiny škol začleňují ekonomické aspekty i do výuky v neekonomických předmětech (65 %). Nadpoloviční většina škol organizuje návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce (59 %) a věnuje se výchově k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání (59 %).

Graf č. 64: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

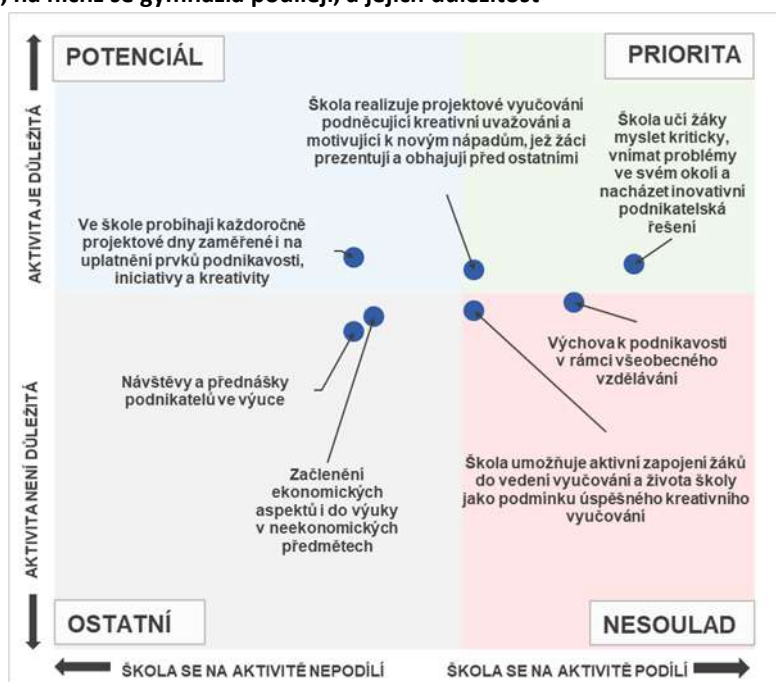
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Prioritami pro SOŠ je naučit žáky myslet kriticky a nacházet podnikatelská řešení a realizovat výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání a částečně i to, aby pedagogičtí pracovníci získávali informace i podněty ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívali je ve výuce. Tyto aktivity realizuje největší podíl škol a zároveň jim přisuzují nadprůměrnou, resp. alespoň průměrnou důležitost.

Ostatní sledované aktivity, jako začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech, návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce a výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání jsou realizovány školami méně často a je jim přikládána nižší důležitost.

Gymnázia v rámci podpory kompetencí k podnikavosti nejčastěji učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení (83 %), věnují se výchově k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání (74 %). Méně často školy realizují projektové vyučování podnětující kreativní uvažování a motivující k novým nápadům, jež žáci prezentují a obhajují před ostatními (60 %) nebo umožňují aktivní zapojení žáků do vedení vyučování a života školy jako podmínku úspěšného kreativního vyučování (60 %). Méně než polovina gymnázií začleňuje ekonomické aspekty i do výuky v neekonomických předmětech (46 %), dále na školách probíhají každoročně projektové dny zaměřené i na uplatnění prvků podnikavosti, iniciativy a kreativity (43 %) nebo školy realizují návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce (43 %).

Graf č. 65: Aktivity, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritami jsou pro gymnázia aktivity v podobě realizace projektového vyučování podnětujícího kreativního uvažování a motivující k novým nápadům, jež žáci prezentují a obhajují před ostatními a také výuka žáků ke kritickému myšlení, vnímání problémů ve svém okolí a nacházení inovativního podnikatelského řešení. Tyto aktivity realizuje větší podíl gymnázií a přikládá jim nadprůměrnou důležitost.

V případě výchovy k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání a aktivního zapojení žáků do vedení vyučování a života školy jako podmínky úspěšného kreativního vyučování se jedná o aktivity, které realizuje vysoký podíl gymnázií, ovšem jsou hodnoceny jako méně důležité, což vytváří určitý nesoulad.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Určitý potenciál dalšího rozvoje v této oblasti představují každoroční projektové dny zaměřené i na uplatnění prvků podnikavosti, iniciativy a kreativity. Tuto aktivitu realizuje zatím méně škol, ale hodnotí ji jako nadprůměrně důležitou.

Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují podporu kompetencí k podnikavosti na středních a vyšších odborných školách ve Středočeském kraji, se školy nejčastěji potýkají s nedostatkem finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku (57 %), malým zájmem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty (47 %). Méně často je problémem nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik (39 %), malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu (37 %), malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti (24 %) a nedostatek příležitosti ke vzdělávání pedagogických pracovníků (24 %). Ostatní uváděné překážky již uvádí méně než desetina škol. Téměř desetina škol nenaráží na žádné překážky (9 %).

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k poklesu podílu škol, které se s nimi setkávají. Nejvíce se zlepšila situace v tom, že tato problematika již není pro školy nová a lépe jí rozumí (zlepšení o 5 p. b. mezi druhou a třetí vlnou a o 15 p. b. mezi první a třetí vlnou). Dále si školy méně často stěžují na nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku (pokles o 8 p. b. mezi druhou a třetí vlnou) a méně často uvádějí, že zřizovatel školy nepovažuje téma za prioritu (pokles o 7 p. b. mezi první a třetí vlnou). Oproti druhé vlně se zvýšil podíl škol, který poukazuje na malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty (pokles o 7 p. b. vůči druhé vlně šetření).

Graf č. 66: Překážky, na které školy narážejí v rámci podpory kompetencí k podnikavosti

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Opatření pro zlepšení realizace intervence

V dalším rozvoji podpory kompetencí k podnikavosti by středním a vyšším odborným školám nejvíce pomohla podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří pro děti z MŠ, žáky ZŠ atd. (70 %), kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (68 %), přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele) ve výuce (67 %). Dále by více než polovina škol potřebovala metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (58 %). Méně často školy uvádějí potřebu rozvoje didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (47 %) a potřebu podpory komunikace a řízení a organizování práce prostřednictvím ICT

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

(42 %). Přibližně třetina škol uvádí potřebu analýzy stávajících a potenciálních partnerů/podnikatelů v regionu pro možné navázání spolupráce (35 %) nebo potřebu podpory školních „firem“ (30 %) a přípravy strategie výuky podnikavosti na škole (30 %).

Graf č. 67: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory kompetencí k podnikavosti

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. Nejvýraznější pokles najdeme v případě většího počtu disponibilních hodin (pokles o 6 p. b. mezi druhou a třetí vlnou a o 10 p. b. mezi první a třetí vlnou), dále u podpory vytváření školních „firem“ (pokles o 3 p. b. mezi třetí a druhou vlnou a o 10 p. b. mezi první a třetí vlnou). Naopak mírně častěji školy potřebují rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (nárůst o 6 p. b. vůči II. vlně šetření).

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

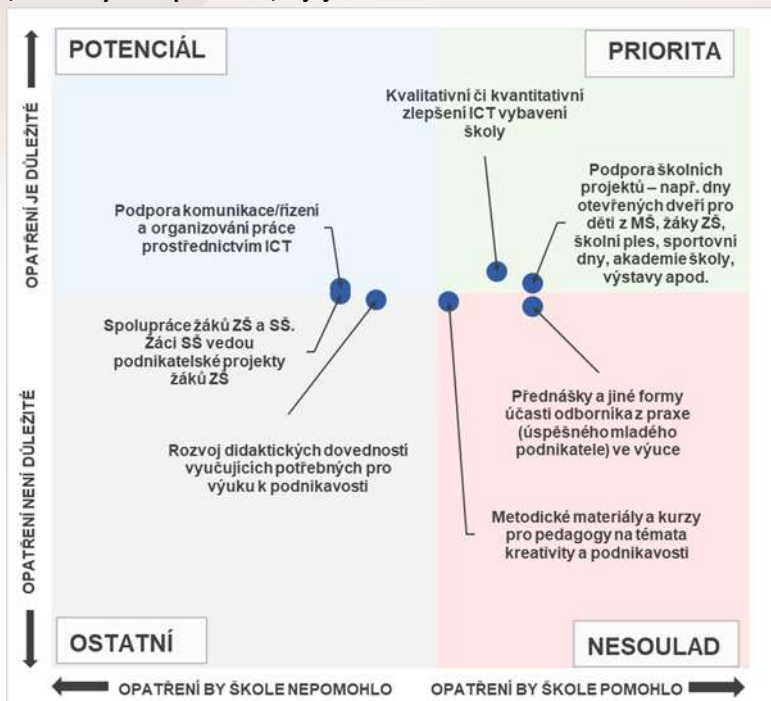
Střední odborná učiliště uvedla, že by jim v rozvoji kompetencí k podnikavosti pomohly přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (69 %). Přibližně dvě třetiny učilišť by ocenily podporu školních projektů – např. dny otevřených dveří pro děti z MŠ, žáky ZŠ, školní ples, sportovní dny, akademie školy, výstavy apod. (69 %) a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (64 %). Nadpoloviční část škol by potřebovala metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (57 %). Méně často by SOU ocenily rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (47 %), podporu komunikace/řízení a organizování práce prostřednictvím ICT (41 %) a spolupráci žáků ZŠ a SŠ (41 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro podporu kompetencí k podnikavosti zohlednili také jejich důležitost, představují priority středních odborných učilišť tato opatření – kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy a podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří pro děti z MŠ, žáky ZŠ, školní ples, sportovní dny, akademie školy, výstavy apod. Tato

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

Graf č. 68: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Určitý nesoulad najdeme u opatření – přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele) ve výuce a metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti. Tato opatření uvádí školy často, ale přiřkládají jim relativně nižší důležitost.

Podpora komunikace/řízení a organizování práce prostřednictvím ICT představuje pro SOU opatření s potenciálem. Školy je požadují méně často než prioritní opatření, ale přisuzují jim vysokou důležitost.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (74 %), podporu školních projektových dnů (72 %) a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (71 %). Přibližně dvě třetiny škol by potřebovaly metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (61 %). Necelá polovina škol by potřebovala podporu v oblasti rozvoje didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (49 %), analýzu stávajících a potenciálních partnerů/podnikatelů v regionu pro možné navázání spolupráce (47 %) a podporu komunikace/řízení a organizování práce prostřednictvím ICT (47 %).

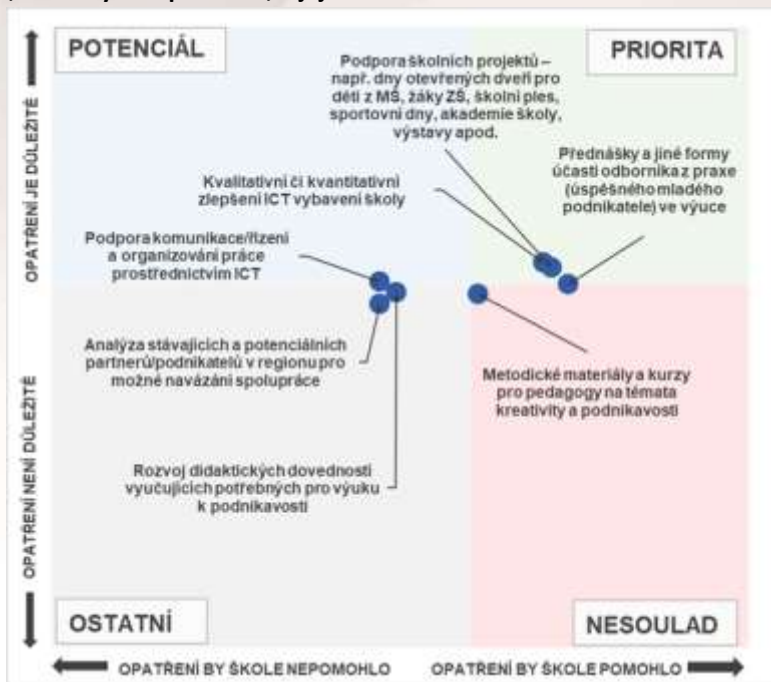
Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření podpory kompetencí k podnikavosti představují největší priority opatření v podobě přednášek a jiných forem účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele) ve výuce, podpoře školních projektů a kvalitativního či kvantitativního zlepšení ICT vybavení školy. Tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako nejvíce důležitá.

Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti jsou často požadovaným opatřením, střední odborné školy mu však přisuzují podprůměrnou důležitost, proto se toto opatření ocitá v oblasti nesouladu.

Určitý potenciál představuje podpora komunikace/řízení a organizování práce prostřednictvím ICT. Toto opatření školy uvádějí méně často, jeho důležitost je alespoň průměrná.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

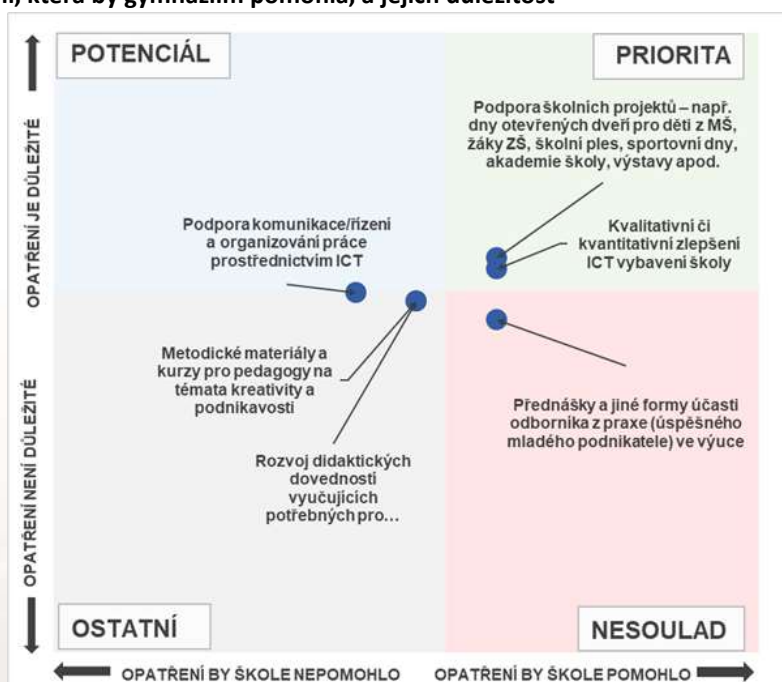
Graf č. 69: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Gymnázia v rámci podpory kompetencí k podnikavosti nejvíce potřebují přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele) ve výuce (63 %) a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (63 %) a dále také podporu školních projektů – např. dny otevřených dveří pro děti z MŠ, žáky ZŠ, školní ples, sportovní dny, akademie školy, výstavy apod. (63 %). Přibližně polovina gymnázií by potřebovala dále metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (51 %) a rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (51 %), méně často podporu komunikace/řízení a organizování práce prostřednictvím ICT (43 %).

Graf č. 70: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj kompetencí k podnikavosti se jako priority jeví podpora školních projektů a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy. Tato opatření jsou gymnázií zmiňována často a zároveň jsou ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnocena jako velice důležitá.

Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce gymnázia realizují poměrně často, ale přisuzují jim podprůměrnou důležitost, proto pro ně představují určitý nesoulad.

Podpora komunikace a organizování práce prostřednictvím ICT pro gymnázia může představovat určitý potenciál. Sice se jedná o méně často zmiňované opatření, ale je považováno za celkem důležité.

Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „podpory kompetencí k podnikavosti“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti podpory kompetencí k podnikavosti na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

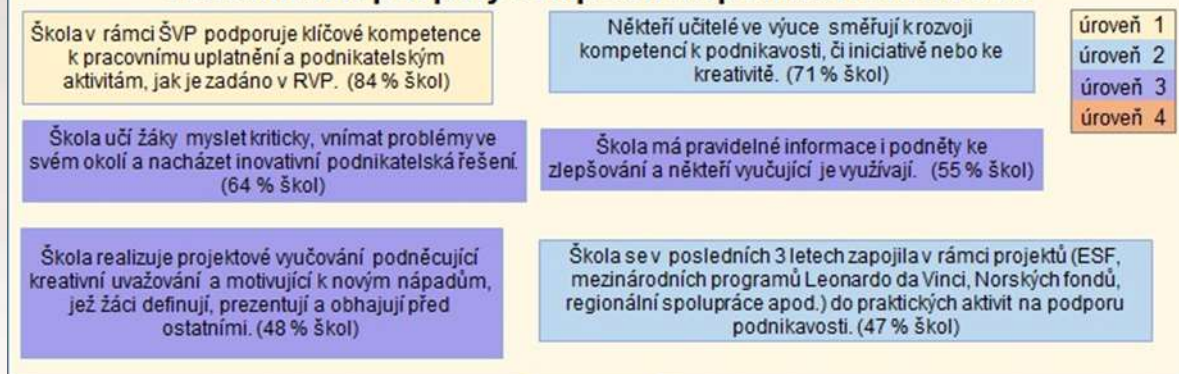
V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti podpory kompetencí k podnikavosti. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

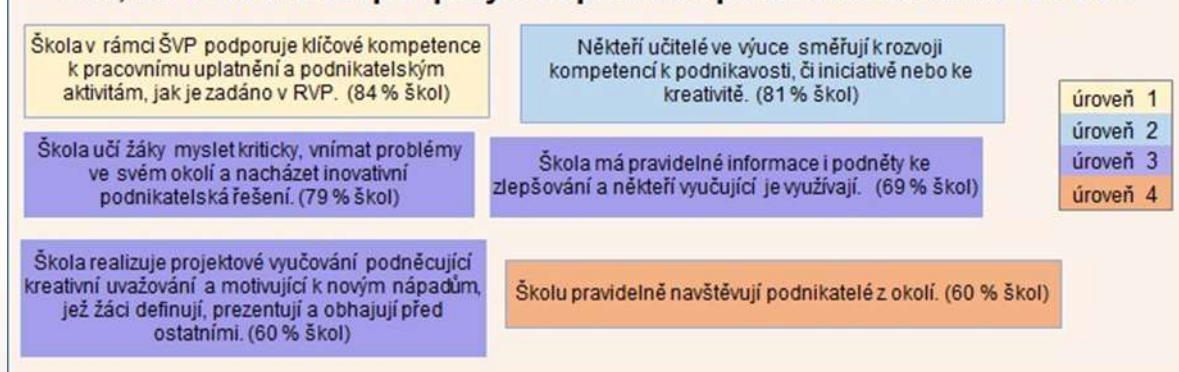
V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti podpory kompetencí k podnikavosti. V tomto případě však již nevyprávějí o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory kompetencí k podnikavosti na SOU

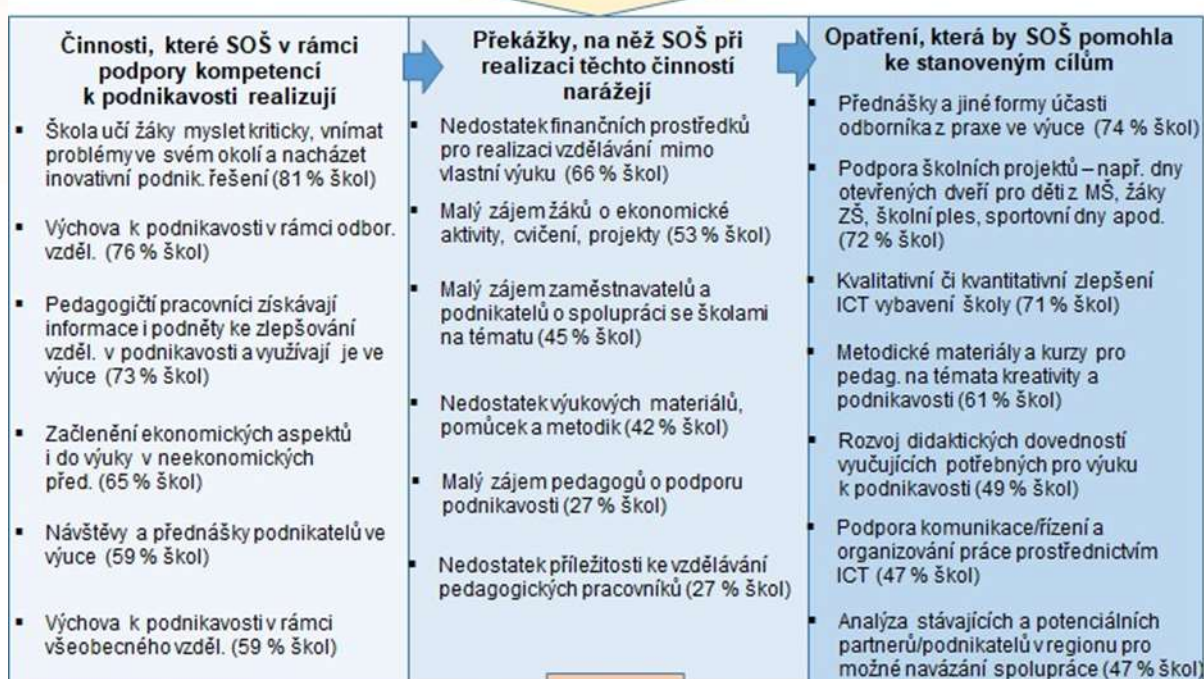
Cíle, které si v rámci podpory kompetencí k podnikavosti stanovila SOU

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory kompetencí k podnikavosti na SOŠ

Cíle, které si v rámci podpory kompetencí k podnikavosti stanovily SOŠ

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory kompetencí k podnikavosti na gymnáziích

Někteří učitelé ve výuce směřují k rozvoji kompet. k podnikavosti, či iniciativě nebo ke kreativitě. (86 % škol)

Škola v rámci ŠVP podporuje klíčové kompetence k prac. uplat. a podnikatelským aktivitám, jak je zadáno v RVP. (74 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnik. řešení. (74 % škol)

Škola realizuje projektové vyuč. podněcující kreativní uvažování a motivující k novým nápadům, jež žáci definují, prezentují a obhajují před ostatními. (60 % škol)

Ve škole probíhají projektové dny zaměřené i na uplatnění prvků podnik., iniciativy a kreativity. (60 % škol)

Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy a nacházet podnik. řešení a umožňuje aplikovat získané dovednosti v rámci škol. i volnočasových aktivit (60 % škol)

Činnosti, které gymnázia v rámci podpory kompetencí k podnikavosti realizují

- Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inov. podnik. řešení (83 % škol)
- Výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzděl. (74 % škol)
- Škola realizuje projekt. vyuč. podněcující kreativní uvažování a motivující k novým nápadům, jež žáci prezentují a obhajují před ostatními. (60 % škol)
- Škola umožňuje aktivní zapojení žáků do vedení vyuč. a života školy jako podmínku úspěšného kreat. vyuč. (60 % škol)
- Začlenění ekonom. aspektů i do výuky v neekonomických předm. (46 % škol)
- Návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce (43 % škol)
- Ve škole probíhají každoročně projektové dny zaměřené i na uplatnění prvků podnikavosti, iniciativy a kreativity. (43 % škol)

Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí

- Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku (46 % škol)
- Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik (34 % škol)
- Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu (29 % škol)
- Malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti (29 % škol)
- Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty (26 % škol)
- Nedostatek příležitosti ke vzdělávání pedagogických pracovníků (23 % škol)

Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným cílům

- Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele) ve výuce (63 % škol)
- Podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří pro děti z MŠ, žáky ZŠ, školní ples, sportovní dny, akademie školy, výstavy apod. (63 % škol)
- Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (63 % škol)
- Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (51 % škol)
- Rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (51 % škol)
- Podpora komunikace/fízení a organizování práce prostřednictvím ICT (43 % škol)

Cíle, které si v rámci podpory kompetencí k podnikavosti stanovila gymnázia

Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení. (86 % škol)

Někteří učitelé ve výuce směřují k rozvoji kompetencí k podnikavosti, či iniciativě nebo ke kreativitě. (86 % škol)

Škola v rámci ŠVP podporuje klíčové kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, jak je zadáno v RVP. (80 % škol)

Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy a nacházet podnikatelská řešení a umožňuje jim aplikovat získané dovednosti v rámci školních i volnočasových aktivit. (77 % škol)

Škola realizuje projektové vyučování podněcující kreativní uvažování a motivující k novým nápadům, jež žáci definují, prezentují a obhajují před ostatními. (71 % škol)

Škola umožňuje aktivní zapojení žáků do vedení vyučování a života školy jako podmínku úspěšného kreativního vyučování. (66 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Rozvoj škol jako center celoživotního učení**

Koncept celoživotního učení je vyjádřen v Memorandu o celoživotním učení (EK, 2001), kdy se pojmem celoživotní učení rozumí „veškeré účelné formalizované i neformální činnosti související s učením, které se průběžně realizují s cílem dosáhnout zdokonalení znalostí, dovedností a odborných předpokladů“. Celoživotní učení v tomto kontextu obsahuje veškeré vzdělávací aktivity jedince, které mají za cíl rozvoj kompetencí umožňující jak jeho osobnostní rozvoj a růst, tak občanské a profesní uplatnění. Těmito aktivitami rovněž dochází k rozvoji sítí středních škol jako Center celoživotního učení. Koncept škol jako center CŽU zahrnuje působení škol, zařazených v systému počátečního vzdělávání i v systému dalšího vzdělávání:

- V rovině systému life-long je umožněna jedinci individuální volba vzdělávací dráhy během života a volba způsobu získání svého vzdělání (rekvalifikace, rozšíření kompetencí, zvýšení kvalifikace),
- v rovině life-wide je poskytováno vzdělání různého charakteru:
  - formální a neformální, jsou vytvářeny příležitosti pro informální učení (učení v praxi) a jsou uznávány výsledky nejen formálního, ale se stejnou platností i výsledky neformálního vzdělávání a informálního učení. Vzdělávání různého charakteru v obou rovinách tvoří celek a je vzájemně propojováno.
- Škola je schopna v rámci profesního vzdělávání poskytovat vzdělávání různého charakteru:
  - formální – výsledkem dosažení stupně vzdělání, kvalifikace;
  - neformální – např. aktualizace, prohloubení znalostí.
- Škola může poskytovat i vzdělávání občanské a zájmové v rámci celé životní dráhy jedince jako dospělého, později seniora (rovina life-long).

V předchozím období byly krajské sítě středních odborných škol zakládány v souladu s celorepublikovým projektem ESF UNIV 2 KRAJE (realizovaným NÚV v roce 2009–2013) a bylo podporováno jejich využití při profesním vzdělávání dospělých. V období realizace projektu P-KAP (realizovaným NÚV, nyní NPI, 2016 – 2021) je kladen důraz na aktivitu krajských sítí v jednotlivých krajích a rozšiřování jejich funkcí vůči zapojeným školám, dalším zájemcům z řad škol i vzdělávacímu prostředí dospělých (poradenství zájemcům o další vzdělávání dospělých z řad veřejnosti, poradenství poskytovatelům dalšího vzdělávání dospělých, sdružování škol s různými obory vzdělávání do společných vzdělávacích projektů, sdílení zkušeností s profesním vzděláváním dospělých, informování o programech vzdělávání dospělých poskytovaných středními školami v krajích ad.) Do sítě se svými vzdělávacími programy určenými dospělým zapojují nově i gymnázia, lycea a konzervatoře. Sítě svou působnost rozšiřují např. o působení v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů odborných předmětů a odborného výcviku programy DVPP a spolupráci s jinými vzdělávacími organizacemi, které se podílejí na celoživotním vzdělávání v kraji.

Funkce Center CŽU ve středních odborných školách:

- Vzdělávací zahrnující poskytování dalšího vzdělávání dospělých (dále DVD) včetně vzdělávání seniorů.
- Informační zahrnující poskytování informací veřejnosti i jednotlivcům o organizaci a podmínkách DVD, včetně Národní soustavy povolání a Národní soustavy kvalifikací.
- Poradenská zahrnující poradenství v oblasti orientace v DVD, individuální kariérové poradenství zaměřené na získání kvalifikace nebo rekvalifikace, provádění procesem uznávání (role průvodce, poradce).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Složky poskytovaného dalšího vzdělávání dospělých (DVD):

- Vzdělávání profesní,
- vzdělávání zájmové,
- vzdělávání občanské,
- vzdělávání seniorů.

Předpokládá se rozšíření počtu středních a vyšších odborných škol, které budou poskytovat DVD profesní, vedoucí ke složení zkoušky podle standardů Národní soustavy kvalifikací (NSK) v systému uznávání neformálních a informálních výsledků učení (předchozích výsledků učení), a zároveň budou působit jako autorizované osoby pro tuto zkoušku podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů.

Školy poskytující tento druh DVD vzdělávají podle programů akreditovaných MŠMT, a pokud chtějí zároveň působit jako zkušební orgán pro určitou profesní kvalifikaci, musí být autorizovány. Školy mají v současnosti volně k dispozici přes 350 vzdělávacích programů z různých oborů, vytvořených a pilotovaných v projektu UNIV 3, právě tak jsou k dispozici i ověřená konkrétní zadání pro zkoušku k získání jednotlivých profesních kvalifikací podle standardů NSK.

Zájemci z řad škol, které dosud nemají s profesním vzděláváním vedoucím k získání profesní kvalifikace zkušenost, mohou absolvovat v rámci intervence P-KAP program vzdělávání k přípravě a vedení zkoušky i k tvorbě vzdělávacího programu a zadání zkoušky podle standardů profesních kvalifikací NSK. Pedagogičtí pracovníci, kteří působí jako lektoři DVD, by měli rozšířit svoji kvalifikaci a získat profesní kvalifikaci Lektor dalšího vzdělávání dospělých.

Zájmové vzdělávání dospělých, ale i dětí, poskytované středními školami, není předmětem zvýšené podpory vzdělávací politiky. Existuje celá, státem podporovaná, oblast zájmového vzdělávání se specializovanými institucemi a pedagogy. Zájmové vzdělávání je ale součástí komplexního pojetí celoživotního učení a školy mají možnost poskytovat vzdělávací programy i tohoto typu. Většinou nabízejí specifické vzdělávací programy, které nejsou součástí běžné vzdělávací nabídky, jsou veřejností žádané a vycházejí z oboru vzdělání, které škola poskytuje (např. programy zhotovování oděvů a konstrukce stříhů; vyřezávání ovoce, míchané nápoje; roubování; aranžování květin atd.). Programy zájmového vzdělávání, pro které školy mohou pravděpodobně získat podporu v rámci projektů, jsou programy určené předškolním dětem v oblasti polytechnického vzdělávání a žákům základních škol ve stejné oblasti.

Další oblastí vzdělávání dospělých, na které se střední školy mají podílet, je vzdělávání občanské a zájmové. Výzvou je rozšířit působení středních škol především v oblasti občanského vzdělávání. Toto vzdělávání nemá stejný cíl a obsah jako školní občanské vzdělávání v počátečním vzdělávání, je určeno občanům proto, aby si aktualizovali své znalosti nebo získávali nové znalosti především ve státem preferovaných oblastech – ve vybraných gramotnostech společných občanům EU:

- digitální, environmentální, finanční, jazyková (cizí jazyky jako prostředek porozumění občanů v rámci Evropy – ne cizojazyčné vzdělávání pro potřeby výkonu profese, jako např. němčina pro tesaře, angličtina pro kosmetičky nebo zájmové, kdy je studium jazyka koníčkem a předmětem osobnostního rozvoje, které školy také poskytují),
- politická (např. systém státní správy a politický systém včetně volebního), právní, také ve vzdělávání zaměřeného oblast zdravotní a bezpečnostní (zdravotní prevence, zdravý životní styl včetně cvičení, první pomoc, sebeobrana, ochrana spotřebitele, ochrana před živelními pohromami),

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

- znalost regionů (historie, osobnosti, příroda, umění), příprava na stáří a stárnutí, vzdělávání rodičů ad.

Školy tak mohou vytvářet vzdělávací programy využívající znalostí učitelů podle oborů vzdělání, které škola poskytuje v počátečním vzdělávání, nebo podle zájmových specializací učitelů.

Poslední oblastí celoživotního vzdělávání je vzdělávání seniorů. Střední školy mají být dalším vzdělávacím prostředím tohoto vzdělávání kromě univerzit třetího věku, knihoven, vzdělávacích agentur a kulturních center. Seniorům tak může být rozšířena dostupnost vzdělávání jak zvýšením dosažitelnosti v blízkosti bydliště, tak nabízenými tématy.

U vzdělávání seniorů ve středních školách je upřednostňováno mezigenerační učení, kdy se na programech podílejí žáci školy jako lektoři, asistenti lektorů či instruktoři. Zároveň ale učitelé ve vzdělávání vytvářejí situace vzájemného učení i opačným směrem, kdy se žáci učí od seniorů.

Školy mohou pro seniory vytvářet programy:

- občanského nebo zájmového vzdělávání podle svých možností i cílů kurikula počátečního vzdělávání (např. obory gastronomické – moderní stravování a příprava pokrmů; sociální péče a zdravotnické – tréninky paměti, rozpomínání, arteterapie;
- technické školy – digitální vzdělávání aj.), žáci účastníci se programů pro seniory si nejen procvičují získané znalosti, ale mohou je prokázat i jinak, než je běžné v rámci zkoušení, tedy tím, že učí druhé, procvičují si tím i specifické profesní dovednosti spojené s komunikací, zároveň, a to je výchovný přínos pro počáteční vzdělávání žáků, společná účast v programech slouží k mezigeneračnímu poznávání a porozumění;
- vztah k seniorům je součástí kultivačního působení školy a promítá se do celé kultury školy.

V rámci intervence projektu P-KAP v této oblasti mohou školy získat podporu pro tvorbu vzdělávacích programů založených na principech mezigeneračního učení a pro vzdělávací postupy modifikované pro seniory.

Hlavní zjištění

- Pokud jde o rozvoj škol v oblasti celoživotního učení ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně, ve které škola další vzdělávání rozvíjí. V již nižší míře se realizují také aktivity mírně pokročilé úrovně. V mírně pokročilé úrovni je další vzdělávání realizováno pouze prostřednictvím dílčích aktivit. Naopak méně často jsou realizovány aktivity na nejvyšší úrovni, kdy je další vzdělávání plnohodnotnou součástí práce školy. V nejnižší míře se rozvíjejí aktivity základní úrovni, kdy se škola dalšímu vzdělávání věnuje pouze okrajově nebo se mu nevěnuje. Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti celoživotního učení, plánují rozvoj činností především v rámci pokročilé úrovně, čímž deklarují zájem rozvíjet další vzdělávání. Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují největší nárůst v rámci pokročilé úrovně. K pozvolnějšimu nárůstu dochází v rámci mírně pokročilé a nejvyšší úrovně. U základní úrovně dochází naopak k pozvolnému poklesu.
- V rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení střední a vyšší odborné školy nejčastěji realizují další vzdělávání pedagogů. Necelá třetina škol organizuje zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy) a odborné vzdělávání pro zaměstnavatele. Oproti předchozím vlnám se u části realizovaných aktivit mírně snížil podíl aktivních škol. Střední odborná učiliště nejčastěji realizují odborné vzdělávání pro zaměstnavatele, rekvalifikace a přípravu na vykonání zkoušky podle NSK a také další vzdělávání pedagogů. Střední odborné školy nejčastěji realizují odborné vzdělávání pro zaměstnavatele a další vzdělávání pedagogů. Gymnázia nejsou v rámci

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

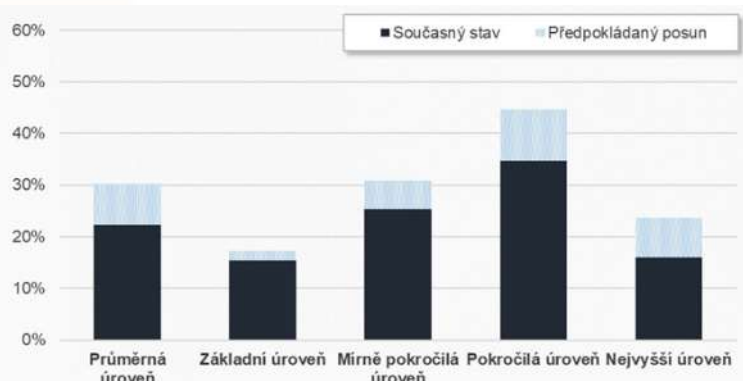
- rozvoje škol jako center celoživotního učení příliš aktivní. Necelá polovina gymnázií realizuje další vzdělávání pedagogů.
- V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj celoživotního učení ve Středočeském kraji, školy nejčastěji narazí na malý zájem dospělých o další vzdělávání a na nedostatek finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole. Přibližně třetina škol uvádí administrativu spojenou se získáním akreditace rekvalifikací, malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání a také malý zájem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k alespoň mírnému poklesu podílu škol, které se s nimi potýkají. Nejvíce se zlepšila situace v souvislosti s nedostačující spoluprací s úřady práce.
  - V oblasti celoživotního učení by školy ve Středočeském kraji nejvíce ocenily zlepšení ICT školy a přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání. Méně často školy mezi potřebná opatření řadí zlepšení vybavení učeben teoretické výuky, zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u řady opatření k poklesu jejich potřebnosti. K nejvyššímu poklesu došlo u potřeby financí na kvalitní materiál. Zaměříme-li se ne jednotlivé typy škol, pak střední odborná učiliště uvedla, že by jim v rozvoji škol jako center celoživotního učení nejvíce pomohlo zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik a zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce. Také Střední odborné školy by nejvíce ocenily zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce. Gymnázia by v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení nejvíce ocenila zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce a přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání.

Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti celoživotního učení ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (35 %), ve které školy další vzdělávání rozvíjí. V již nižší míře se realizují také aktivity mírně pokročilé úrovně (25 %). V mírně pokročilé úrovni je další vzdělávání realizováno pouze prostřednictvím dílčích aktivit. Méně často jsou realizovány aktivity na nejvyšší úrovni (16 %). V této úrovni je další vzdělávání plnohodnotnou součástí práce školy. V nejnižší míře se rozvíjejí aktivity základní úrovně (15 %), kdy se škola dalšímu vzdělávání věnuje pouze okrajově nebo se mu nevěnuje.

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti celoživotního učení, plánují rozvoj činností především v rámci pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 10 p. b.), čímž deklarují zájem rozvíjet další vzdělávání. Již menší posuny lze očekávat také v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 8 p. b.), mírně pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 6 p. b.) a základní úrovně (předpokládaný posun o 2 p. b.).

Graf č. 71: Současná úroveň rozvoje škol jako center celoživotního učení a předpokládaný posun

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Základní úroveň – dalším vzděláváním se škola nezabývá, není součástí vize školy.

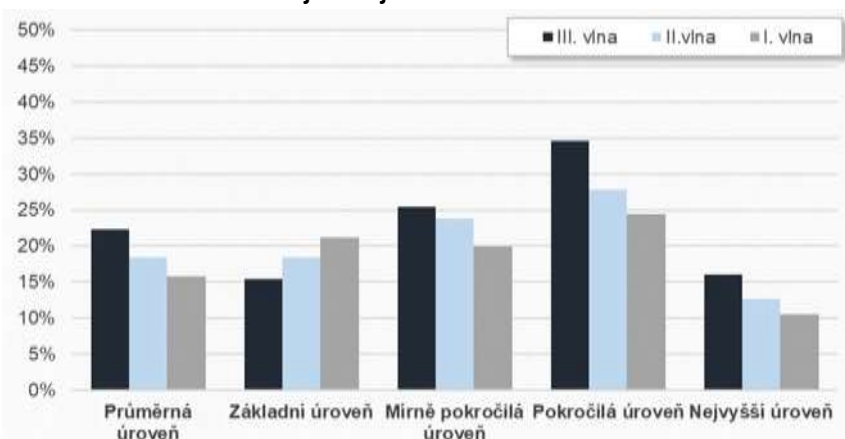
Mírně pokročilá úroveň – další vzdělávání je realizováno pouze okrajově, prostřednictvím dílčích aktivit.

Pokročilá úroveň – škola se snaží další vzdělávání rozvíjet (občasná spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, lektory dalšího vzdělávání jsou pracovníci školy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb.).

Nejvyšší úroveň – další vzdělávání je plnohodnotnou součástí práce školy a je systematicky rozvíjeno (spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, realizace kurzů pro samoplátce, příprava programů dalšího vzdělávání, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb. a realizuje kurzy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, většina lektorů prošla vzděláváním v oblasti lektorských dovedností, realizace zájmového a občanského vzdělávání).

Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují největší nárůst činností v rámci pokročilé úrovně. K pozvolnějšímu nárůstu dochází v rámci mírně pokročilé a nejvyšší úrovně. U základní úrovně dochází naopak k pozvolnému mírnému poklesu.

Graf č. 72: Srovnání současné úrovně rozvoje škol jako center celoživotního učení

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

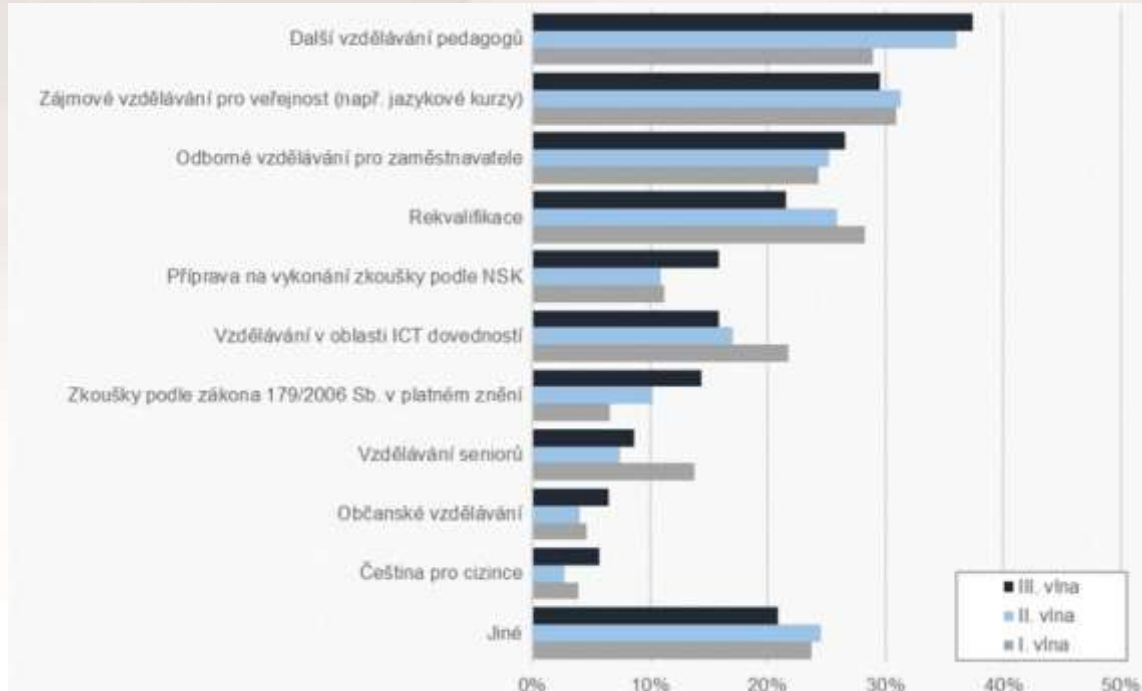
Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení střední a vyšší odborné školy nejčastěji realizují další vzdělávání pedagogů (37 %). Necelá třetina škol organizuje zájmové vzdělávání pro veřejnost (29 %) a odborné vzdělávání pro zaměstnavatele (27 %). Méně často školy poskytují rekvalifikace (22 %), přípravu na vykonání zkoušky podle NSK (16 %) nebo vzdělávání v oblasti ICT dovedností (16 %), případně zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. v platném znění (14 %). Kolem 20 % škol uvedlo odpověď jiné, která zahrnovala především skutečnost, že jako centrum celoživotního učení nefungují.

Oproti předchozím vlnám se nedošlo k příliš výrazným změnám. K nejvyššímu poklesu došlo u rekvalifikací (pokles o 7 p. b. vůči první vlně šetření) a dále v oblasti vzdělávání v oblasti ICT (pokles o 6 p. b. oproti první vlně). Naopak k nejvyššímu nárůstu došlo v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů (o 8 p. b. vůči první vlně šetření).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 73: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení aktivně podílejí

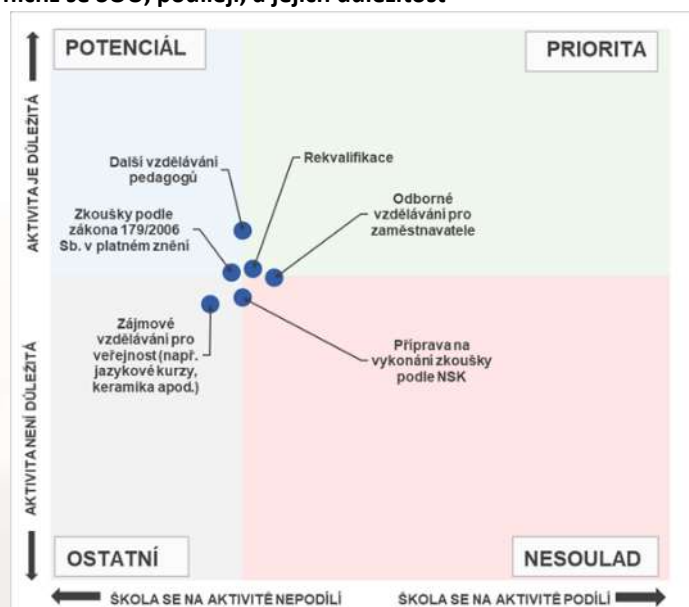
Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti celoživotního učení nejčastěji realizují odborné vzdělávání pro zaměstnavatele (36 %), rekvalifikace (33 %), přípravu na vykonání zkoušky podle NSK (31 %) a dále další vzdělávání pedagogů (31 %). Méně často SOU realizují zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. v platném znění (29 %) a zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy, keramika apod.) (26 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště jsou rekvalifikace a částečně i odborné vzdělávání pro zaměstnavatele. Tyto aktivity školy realizují často a přikládají jim větší důležitost.

Graf č. 74: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

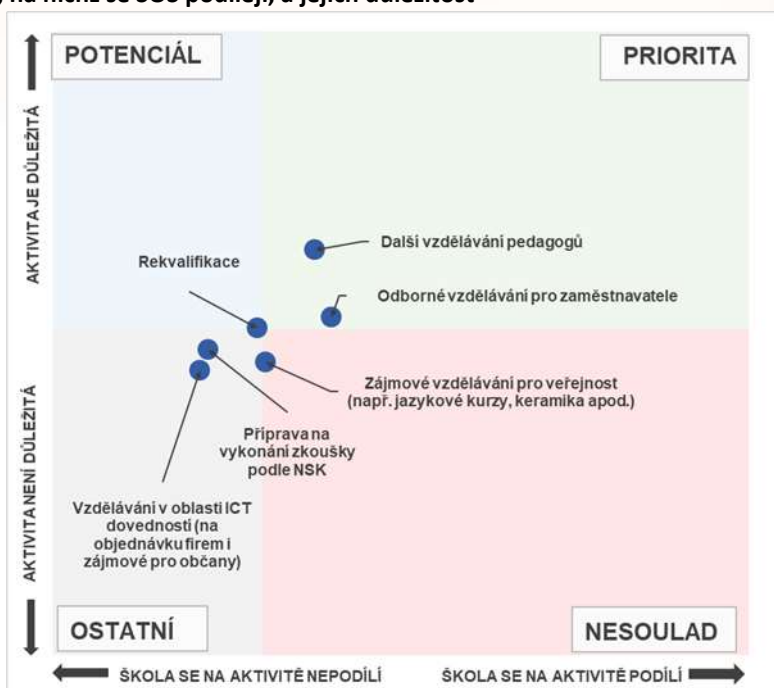
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Přípravu na vykonání zkoušky podle NSK organizuje poměrně vysoký podíl škol, ale přiřkládají jí spíše podprůměrnou důležitost, proto pro učiliště představuje určitý nesoulad.

Potenciál pro rozvoj škol jako center celoživotního učení představují aktivity v podobě dalšího vzdělávání pedagogů a zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. v platném znění. Tyto aktivity realizuje mírně podprůměrný počet škol, ale školy jim přiřkládají nadprůměrně vysokou důležitost.

Střední odborné školy v oblasti celoživotního učení nejčastěji realizují odborné vzdělávání pro zaměstnavatele (40 %), další vzdělávání pedagogů (38 %), dále pak zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy, keramika apod.) (31 %). Méně než třetina SOŠ poskytuje rekvalifikace (29 %), přípravu na vykonání zkoušky podle NSK (22 %) nebo vzdělávání v oblasti ICT dovedností (na objednávku firem i zájmové pro občany) (21 %).

Graf č. 75: Aktivity, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritou v oblasti celoživotního učení je pro SOŠ další vzdělávání pedagogů a odborné vzdělávání pro zaměstnavatele. Tyto aktivity realizuje vysoký podíl škol, který je zároveň považuje za nadprůměrně důležité.

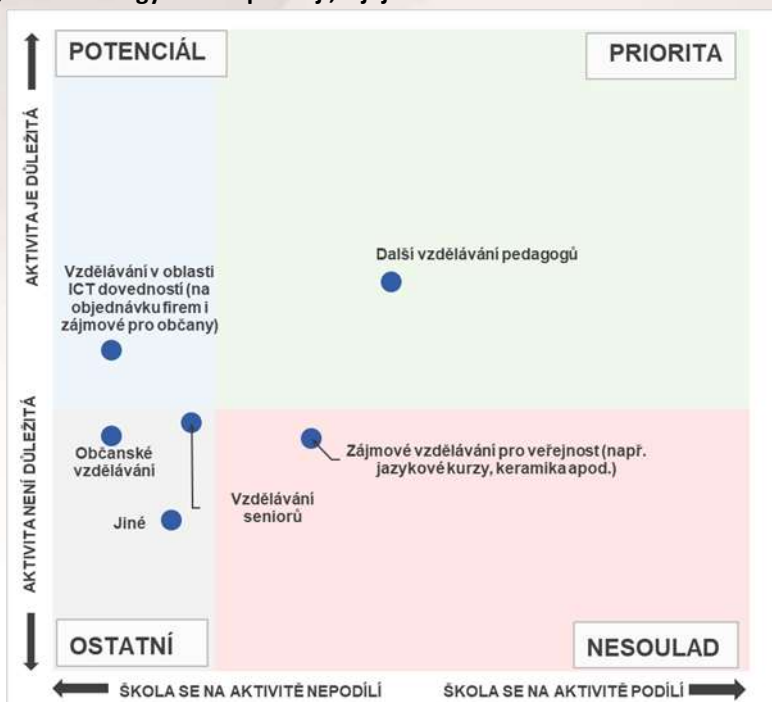
Zájmové vzdělávání pro veřejnost vykonává poměrně vysoký podíl škol, ale je mu přisuzována nižší důležitost. Z tohoto důvodu se ocitá v určitém nesouladu.

Potenciál pro podporu celoživotního učení by mohly představovat rekvalifikace. Tuto aktivitu realizuje lehce podprůměrný podíl škol, ale její důležitost není tak nízká.

Gymnázia nejsou v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení příliš aktivní. Necelá polovina gymnázií realizuje další vzdělávání pedagogů (49 %) a třetina zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy, keramika apod.) (37 %). Ostatní aktivity již gymnázia realizují méně často, jedná se o vzdělávání seniorů (20 %), občanské vzdělávání (9 %) a vzdělávání v oblasti ICT dovedností (na objednávku firem i zájmové pro občany) (9 %). Celkem 17 % gymnázií uvedlo odpověď „jiné“, která nejčastěji zahrnuje odpověď, že škola tuto aktivitu nerealizuje.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 76: Aktivity, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritou je pro gymnázia další vzdělávání pedagogů. Jedná se o jedinou aktivitu, kterou realizuje relativně vysoký podíl gymnázií a zároveň ji považují za důležitou.

Vzdělávání v oblasti ICT dovedností představuje pro gymnázia v oblasti celoživotního učení potenciál. Tuto aktivitu realizuje desetina gymnázií, ale je jí přisouzena nadprůměrně vysoká důležitost.

Zájmové vzdělávání pro veřejnost organizuje poměrně vysoký podíl gymnázií, ale přisuzuje mu relativně nízkou důležitost, což ukazuje na určitý nesoulad.

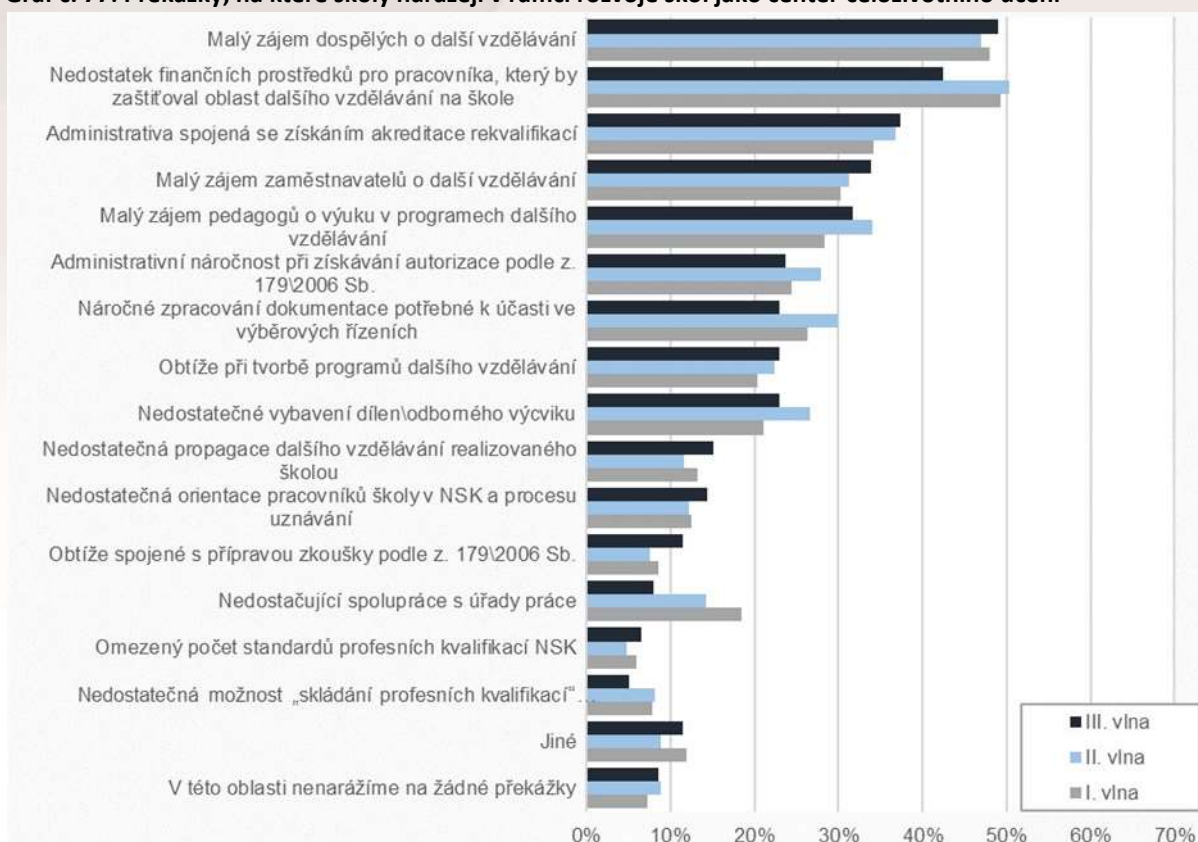
Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj celoživotního učení ve Středočeském kraji, školy nejčastěji naráží na malý zájem dospělých o další vzdělávání (49 %) a na nedostatek finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole (42 %). Přibližně třetina škol uvádí jako překážky v rámci této intervence administrativu spojenou se získáním akreditace rekvalifikací (37 %), dále si stěžují na malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání (34 %) a rovněž na nízký zájem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání (32 %). Kolem čtvrtiny škol se potýká s administrativní náročností při získávání autorizace podle z. 179/2006 Sb. (24 %), s náročným zpracováním dokumentace potřebné k účasti ve výběrových řízeních (23 %), s obtížemi při tvorbě programů dalšího vzdělávání (23 %) nebo mají nedostatečně vybavené dílny odborného výcviku (23 %). Ostatní překážky už školy uvádějí méně často. Desetina škol se s žádnými překážkami nepotýká.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k alespoň mírnému poklesu podílu škol, které se s nimi potýkají. Nejvíce se zlepšila situace v souvislosti s nedostačující spoluprací s úřady práce (pokles o 11 p. b. vůči I. vlně šetření) a nedostatku finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole (pokles o 8 p. b. vůči druhé vlně šetření).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 77: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

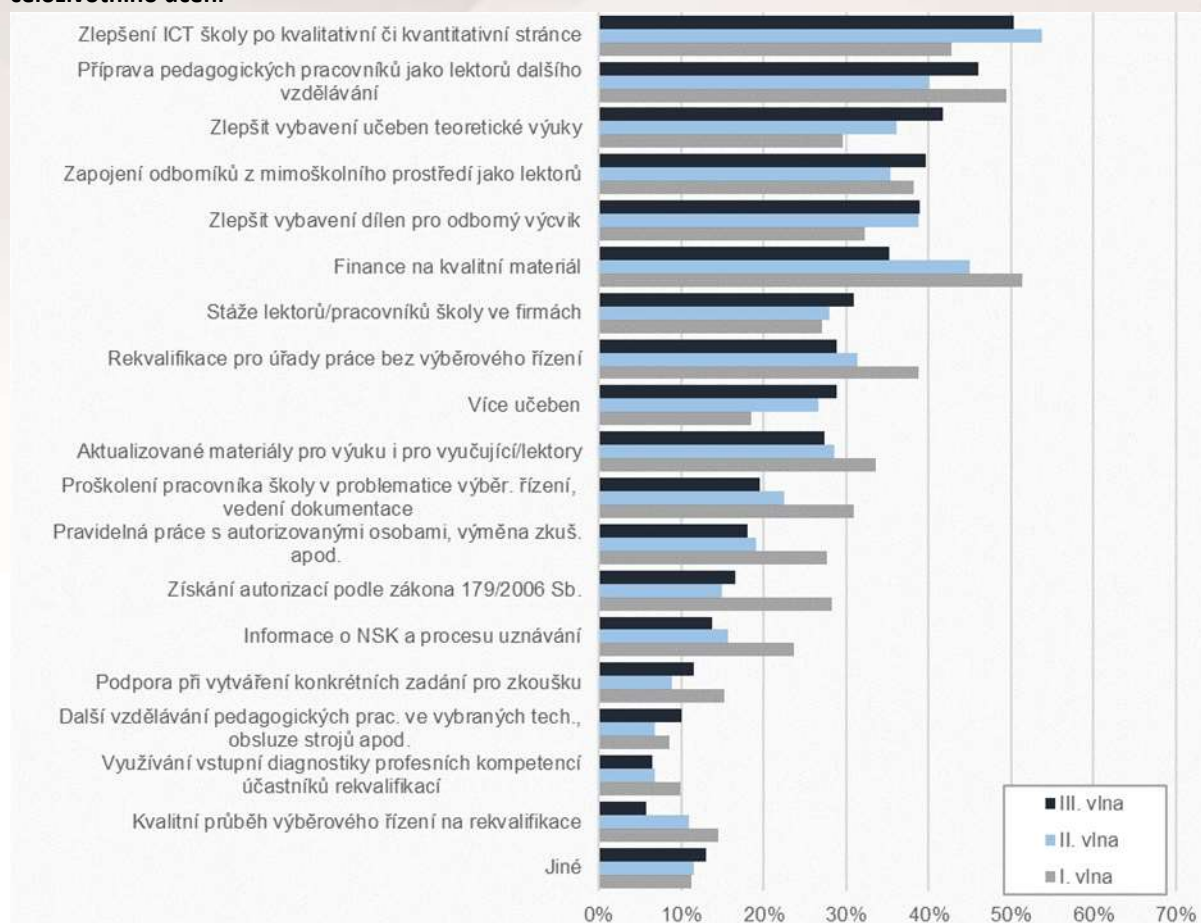
Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti celoživotního učení by školy ve Středočeském kraji nejvíce ocenily zlepšení ICT školy (50 %) a přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (46 %). Méně často školy mezi potřebná opatření řadí zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (42 %), zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů (40 %) nebo zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik (39 %). Přibližně třetina škol by ocenila finance na kvalitní materiál (35 %), stáže lektorů/pracovníků školy ve firmách (31 %), rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (29 %) nebo více učeben (29 %). Více než čtvrtina škol by uvítala aktualizované materiály pro výuku i pro vyučující/lektory (27 %). Ostatní opatření uvádí méně než pětina škol.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u řady opatření k poklesu jejich potřeby. K nejvyššímu poklesu došlo u potřeby financí na kvalitní materiál (pokles o 16 p. b. oproti první vlně a o 10 p. b. oproti druhé vlně). Naopak se zvýšila potřeba zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (nárůst o 12 p. b. vůči první vlně šetření a o 6 p. b. vůči druhé vlně šetření).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 78: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim v rozvoji škol jako center celoživotního učení nejvíce pomohlo zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik (60 %) a zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce (57 %). Nadpoloviční většina SOU by potřebovala finance na kvalitní materiál (53 %), větší zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů (53 %) a přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (53 %). Méně často by SOU uvítala zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (48 %) a rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (48 %).

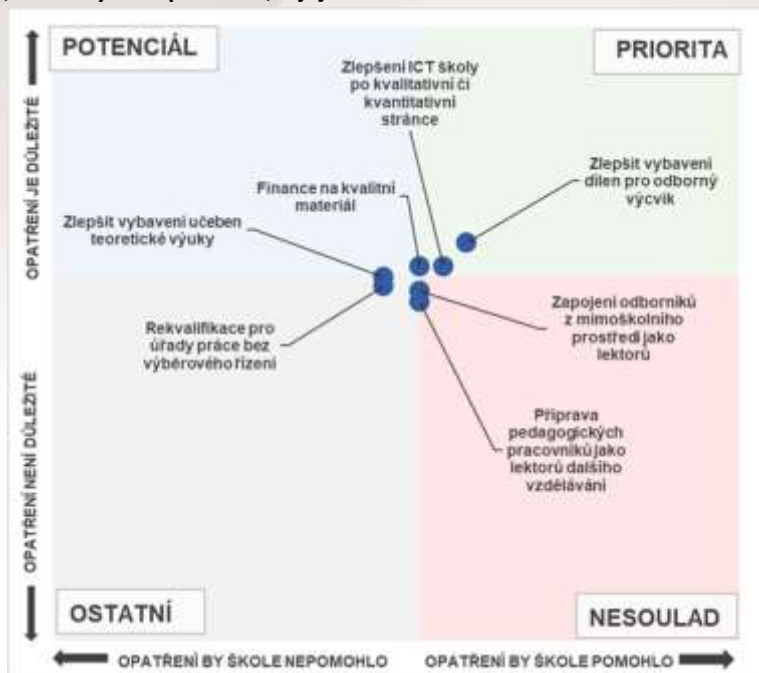
Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj dalšího vzdělávání zohlednili také jejich důležitost, představuje prioritu středních odborných učilišť zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik a zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce. Toto opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

Finance na kvalitní materiál a zlepšení vybavení učeben teoretické výuky uvádí učiliště jako potřebné méně často, ale hodnotí tato opatření jako lehce nadprůměrně důležitá, takže představují určitý potenciál rozvoje. Částečně lze do opatření s potenciálem zahrnout také rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení.

Zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů a příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání realizují školy poměrně často, ale hodnotí je jako méně důležité.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 79: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Střední odborné školy by nejvíce ocenily zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce (60 %), přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (53 %), zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik (48 %), zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů (48 %). Dále by také potřebovaly zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (47 %) a rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (45 %).

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření rozvoje škol jako center celoživotního učení představují největší prioritu zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce. Toto opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň jej ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako velice důležité.

Graf č. 80: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Přípravu pedagogických pracovníků dalšího vzdělávání by ocenil také vysoký podíl škol, ale přisouzená důležitost je podprůměrná. Z tohoto hlediska zde lze sledovat určitý nesoulad.

Zlepšení vybavení dílen by potřeboval nižší podíl škol než opatření prioritní. Střední odborné školy však tomuto opatření přisuzují nadprůměrnou důležitost, proto pro ně představuje potenciál pro rozvoj škol jako center celoživotního učení.

Ostatní vybraná opatření, jako je zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik, rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení a zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů, zmiňoval již menší podíl škol, který jim přisuzoval mírně nižší důležitost.

Gymnázia by v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení nejvíce ocenila zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce (43 %), přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (40 %). Asi třetina škol by potřebovala zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů (31 %), zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (31 %). Čtvrtina gymnázií se vyslovila pro více učeben (23 %).

Graf č. 81: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj škol jako center celoživotního učení je prioritou zlepšení ICT školy. Toto opatření je gymnázii zmiňováno často a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnoceno jako velice důležité.

Přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání by ocenil poměrně vysoký podíl gymnázií, jako prioritní opatření, ale přisouzená důležitost je podprůměrná. Z tohoto hlediska je toto opatření v určitém nesouladu.

Zlepšení vybavení učeben teoretické výuky a navýšení počtu učeben představují pro gymnázia potenciál v oblasti celoživotního učení. Sice se nejedná o nejčastěji zmiňovaná opatření, ale je jim přisuzována vysoká důležitost.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoj škol jako center celoživotního učení“
na SOŠ, SOU a na gymnáziích

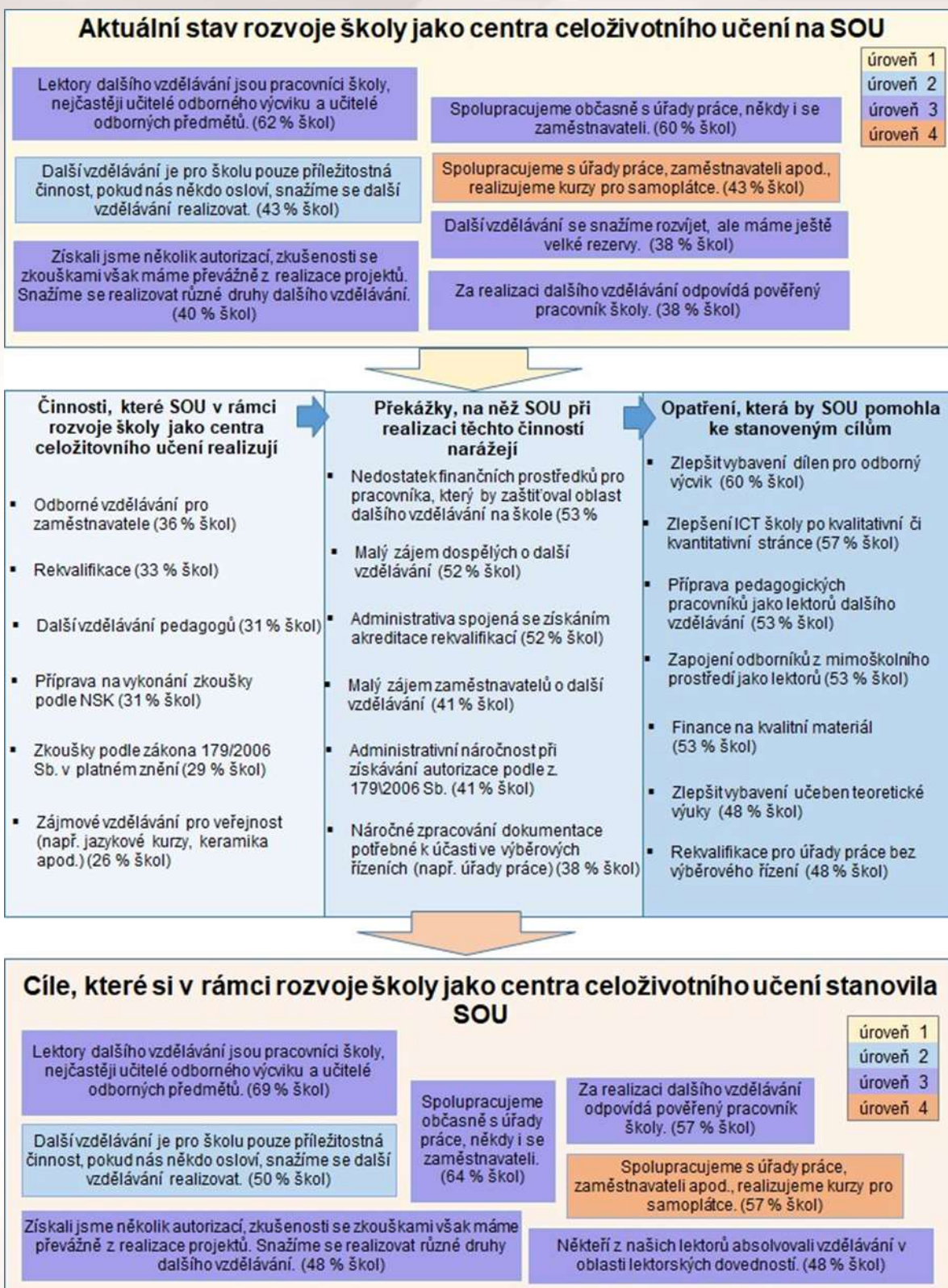
Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti rozvoje škol jako center celoživotního učení na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje škol jako center celoživotního učení. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje škol jako center celoživotního učení. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje školy jako centra celoživotního učení na SOŠ

Lektory dalšího vzdělávání jsou pracovníci školy, nejčastěji učitelé odborného výcviku a učitelé odborných předmětů. (67 % škol)

Spolupracujeme občasně s úřady práce, někdy i se zaměstnavateli. (59 % škol)

úroveň 1

Další vzdělávání je pro školu pouze příležitostná činnost, pokud nás někdo osloví, snažíme se další vzdělávání realizovat. (48 % škol)

Další vzdělávání se snažíme rozvíjet, ale máme ještě velké rezervy. (42 % škol)

úroveň 2

Někteří z našich lektorů absolvovali vzdělávání v oblasti lektorských dovedností. (39 % škol)

Spolupracujeme s úřady práce, zaměstnavateli apod., realizujeme kurzy pro samoplátce. (36 % škol)

úroveň 3

úroveň 4

Činnosti, které SOŠ v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení realizují

- Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele (40 % škol)
- Další vzdělávání pedagogů (38 % škol)
- Zájmové vzdělávání pro veřejnost (např. jazykové kurzy, keramika apod.) (31 % škol)
- Rekvalifikace (29 % škol)
- Příprava na vykonání zkoušky podle NSK (22 % škol)
- Vzdělávání v oblasti ICT dovedností (na objednávku firem i zájmové pro občany) (21 % škol)

Překážky, na něž SOŠ při realizaci těchto činností narážejí

- Malý zájem dospělých o další vzdělávání (56 % škol)
- Nedostatek finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiloval oblast dalšího vzdělávání na škole (49 % škol)
- Administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací (47 % škol)
- Malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání (44 % škol)
- Malý zájem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání (35 % škol)
- Náročné zpracování dokumentace potřebné k účasti ve výběrových řízeních (např. úřady práce) (33 % škol)

Opatření, která by SOŠ pomohla ke stanoveným cílům

- Zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce (60 % škol)
- Příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (53 % škol)
- Zlepšit vybavení dílen pro odborný výcvik (48 % škol)
- Zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů (48 % škol)
- Zlepšit vybavení učeben teoretické výuky (47 % škol)
- Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (45 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení stanovily SOŠ

Lektory dalšího vzdělávání jsou pracovníci školy, nejčastěji učitelé odborného výcviku a učitelé odborných předmětů. (78 % škol)

Spolupracujeme občasně s úřady práce, někdy i se zaměstnavateli. (68 % škol)

Za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy. (58 % škol)

Další vzdělávání je pro školu pouze příležitostná činnost, pokud nás někdo osloví, snažíme se další vzdělávání realizovat. (56 % škol)

úroveň 1

úroveň 2

úroveň 3

úroveň 4

Spolupracujeme s úřady práce, zaměstnavateli apod., realizujeme kurzy pro samoplátce. (55 % škol)

Další vzdělávání se snažíme rozvíjet, ale máme ještě velké rezervy. (54 % škol)

*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje školy jako centra celoživotního učení na gymnáziích

Další vzděl. se snažíme rozvíjet, ale máme ještě velké rezervy. (49 % škol)

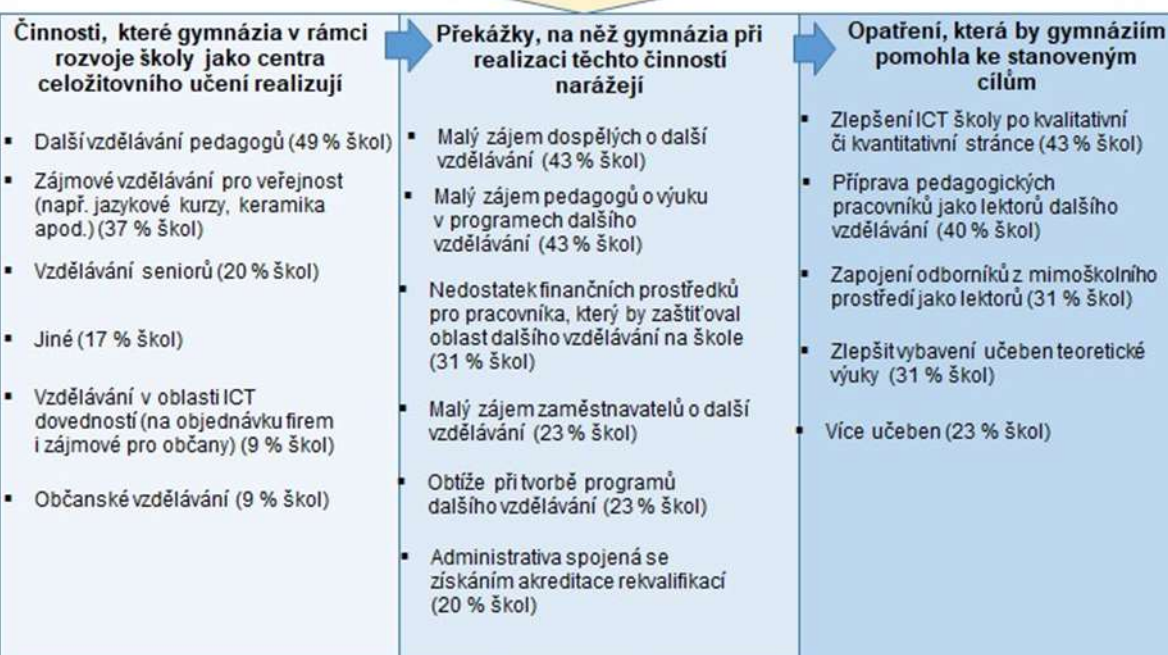
Další vzděl. je pro školu pouze příležit. činnost, pokud nás někdo osloví, snažíme se další vzdělávání realizovat. (46 % škol)

Příprava na realizaci dalšího vzděl. je časově náročná – nemáme připravené prog. dalšího vzdělávání. (37 % škol)

Dalším vzděl. se škola nezabývá. (34 % škol)

O autorizaci podle zákona 179/2006 Sb. v NSK neuvažujeme, nevyplátí se nám. (31 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Cíle, které si v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení stanovila gymnázia

Další vzdělávání je pro školu pouze příležitostná činnost, pokud nás někdo osloví, snažíme se další vzdělávání realizovat. (63 % škol)

Další vzdělávání se snažíme rozvíjet, ale máme ještě velké rezervy. (57 % škol)

Příprava na realizaci dalšího vzdělávání je časově náročná – nemáme připravené programy dalšího vzdělávání. (46 % škol)

Lektory dalšího vzdělávání jsou pracovníci školy, nejčastěji učitelé odborného výcviku a učitelé odborných předmětů. (34 % škol)

O autorizaci podle zákona 179/2006 Sb. v NSK příliš neuvažujeme, nevyplátí se nám. (31 % škol)

Dalším vzděláváním se škola nezabývá. (34 % škol)

Někteří z našich lektorů absolvovali vzdělávání v oblasti lektorských dovedností. (31 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 5-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli**

Počáteční odborné vzdělávání směřuje k získání znalostí, dovedností a kompetencí, které odpovídají určité kvalifikaci a je možné je přímo uplatnit na trhu práce při výkonu povolání na určité pracovní pozici – na rozdíl od vzdělávání všeobecného, které směřuje k osvojení klíčových kompetencí, vědomostí, dovedností a návyků pro další vzdělávání a život, včetně budoucí profesní specializace a občanského života.

Podpora oblasti odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli je v projektu P-KAP zaměřena na počáteční vzdělávání na všech středních školách a na vyšších odborných školách. Také gymnázia mohou spolupracovat se zaměstnavateli a přes svůj všeobecně-vzdělávací charakter dílčím způsobem rozvíjet i odborné kompetence využitelné v dalším studiu i při následném uplatnění absolventů na trhu práce.

Jedním z pilířů odborného vzdělávání je spolupráce škol a zaměstnavatelů. Objevuje se ve strategických dokumentech jako jeden ze základních předpokladů zajištění kvality odborného vzdělávání, a to zejména s ohledem na uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Žákům a studentům umožňuje osvojit si odborné dovednosti v reálném pracovním prostředí, tedy v reálném tempu, čase, se skutečnými nároky, a především v souladu s aktuálními potřebami trhu práce, který rychleji reflektuje nové trendy a dynamiku změn v odvětvích. Role zaměstnavatelů je nezastupitelná také při rozvíjení sociálních dovedností, které zaměstnavatelé od absolventů očekávají a škola sama je nemůže v plné míře zajistit. Mezi ně patří běžné pracovní návyky, jako např. dochvilnost, schopnost převzít zodpovědnost, pracovat v týmu nebo přijímat kritiku. Významná je také možnost poznat firemní procesy a zvyky, které se ve školním prostředí nasimulovat nedají. Tyto dovednosti usnadňují absolventům přechod ze školy do praxe, pomáhají jim lépe se identifikovat s oborem a orientovat se v reálném pracovním prostředí.

Vzájemná dobře fungující spolupráce s poměrně dlouhou tradicí byla v 90. letech 20. století přerušena a důsledkem bylo odtržení praktického vyučování od skutečných potřeb zaměstnavatelů. Po roce 2000 se ze stran zaměstnavatelů začaly ozývat hlasy volající po nápravě, kterou někteří zaměstnavatelé spatřovali v zavedení duálního systému vzdělávání. O možnosti zavedení duálního systému se v České republice v posledních letech stále živě diskutuje. Pro jeho legislativní zavedení se všemi konsekvencemi ovšem chybí některé základní předpoklady. Překážkou zavedení duálního systému je např. nutnost zavedení dvojího statusu žáka (ve škole žák, ve firmě zaměstnanec) i velký podíl všeobecně vzdělávací složky v kurikulu odborného vzdělávání. Tím spíše je žádoucí rozvíjet spolupráci škol a zaměstnavatelů ve stávajícím systému a posilovat v něm tzv. prvky duálního vzdělávání. To v praxi znamená aktivní zapojení zaměstnavatelů do vzdělávacího procesu žáka na základě dobrovolnosti, které se děje na základě smlouvy zaměstnavatele se školou.

Platná legislativa ukládá škole povinnost uzavírat smlouvu se všemi zaměstnavateli, u nichž její žáci vykonávají praktické vyučování. Školský zákon umožňuje použití části finančních prostředků, které škola získává formou normativu ze státního rozpočtu, na úhradu nákladů, které v souvislosti se vzděláváním vznikají spolupracujícím zaměstnavatelům. S účinností od září 2017 je ve školském zákoně explicitně stanovena povinnost škol „vyvinout úsilí spolupracovat se zaměstnavateli při vytváření předpokladů pro výkon povolání nebo pracovní činnosti, je-li to s ohledem na obor vzdělání vhodné a možné“ a zákon i demonstrativně zmiňuje obvyklé formy spolupráce.

Určitým náznakem koordinace sociálních partnerů je uzavření dohody mezi MŠMT, Hospodářskou komorou ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR, Agrární komorou ČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR o rozdělení odpovědnosti za jednotlivé skupiny oborů vzdělání a s cílem koordinace praktické výuky žáků na pracovištích zaměstnavatelů v říjnu 2016. Na celostátní úrovni se před koncem roku 2017 zastoupení signatářů dohody promítlo v tzv. oborových skupinách externích

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

odborníků, kteří se s podporou MŠMT zapojují do vývoje RVP středoškolského odborného vzdělávání. S posílením činností této dohody počítá také návrh Strategie 2030+.

Účinná koordinace s přímým dopadem na konkrétní školy, žáky a firmy ovšem stále probíhá spíš lokálně, tj. přímo mezi jednotlivými školami a zaměstnavateli, někdy s podporou regionálních aktérů (kraj, cechy).

Očekávání obou stran se občas liší, avšak to, co školy a zaměstnavatele spojuje, je zájem o kvalitního absolventa, připraveného v souladu s aktuálními i budoucími s potřebami trhu práce.

Hlavní zjištění

- Pokud jde o rozvoj škol v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně, ve které probíhá systematická spolupráce se zaměstnavateli. Ve vysoké míře jsou realizovány také aktivity z nejvyšší úrovně, kdy je systematická spolupráce se zaměstnavateli doplněna dílčími aktivitami. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity na mírně pokročilé a základní úrovni. Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně, čímž deklarují zájem o systematickou spolupráci se zaměstnavateli. Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují velmi mírný pokles činností spadajících do základní úrovně. Ostatní úrovně naopak zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln šetření.
- V rámci oblasti podpory odborného vzdělávání včetně spolupráce se zaměstnavateli střední školy a vyšší odborné školy v největší míře pořádají přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a také realizují odborný výcvik nebo praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů. Během druhé a třetí vlny šetření u většiny aktivit postupně narůstal podíl škol, který tyto aktivity realizoval. Nejvýraznější je rozdíl u stáží pro pedagogy na pracovištích a v moderních provozech. Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejčastěji organizují odborný výcvik a praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů a zajišťují účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách. Střední odborné školy rovněž nejčastěji realizují odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů a většina SOŠ také realizuje přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce. Gymnázia v rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejsou příliš aktivní. Nejčastěji pořádají přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce.
- V oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli se neobjevila žádná překážka, se kterou by se setkala alespoň polovina škol. Přibližně třetina škol naráží na firmy, které se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků a na to, že žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném pracovním prostředí. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k mírnému poklesu podílu škol, který se s nimi potýká.
- V oblasti odborného vzdělávání a spolupráce škol a zaměstnavatelů by školy ve Středočeském kraji nejvíce ocenily stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních a přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či odborného výcviku. Zaměříme-li se podrobněji na jednotlivé typy škol, pak střední odborná učiliště uvedla, že by jim pomohly především stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik/odborné předměty a přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce. Střední odborné školy by nejvíce ocenily přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce, stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, dále by přivítaly možnosti odborného výcviku nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů. Gymnázia se v rámci podpory odborného vzdělávání pro

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

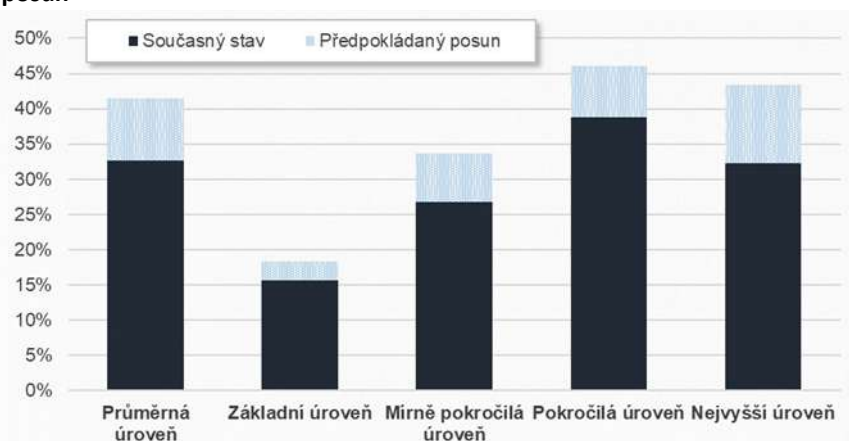
jednotlivá opatření příliš nevyslovovala. Nejvyšší podíl gymnázií by ocenil stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních.

Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (39 %), ve které probíhá systematická spolupráce se zaměstnavateli. Ve vysoké míře jsou realizovány také aktivity z nejvyšší úrovně (32 %), kde je systematická spolupráce se zaměstnavateli doplněna dílčími aktivitami. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity z mírně pokročilé (27 %) a základní úrovně (16 %).

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 11 p. b.), čímž deklarují zájem o systematickou spolupráci se zaměstnavateli. Určitý posun lze očekávat také v rámci pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 7 p. b.) a mírně pokročilé úrovně (předpokládaný posun také o 7 p. b.).

Graf č. 82: Současná úroveň podpory odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli a předpokládaný posun

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Základní úroveň – podpora odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli probíhá pouze v omezené (základní) podobě.

Mírně pokročilá úroveň – spolupráce se zaměstnavateli není systematická, probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (stáže pro učitele, zapojení odborníků z praxe, zapojení žáků do praktických aktivit).

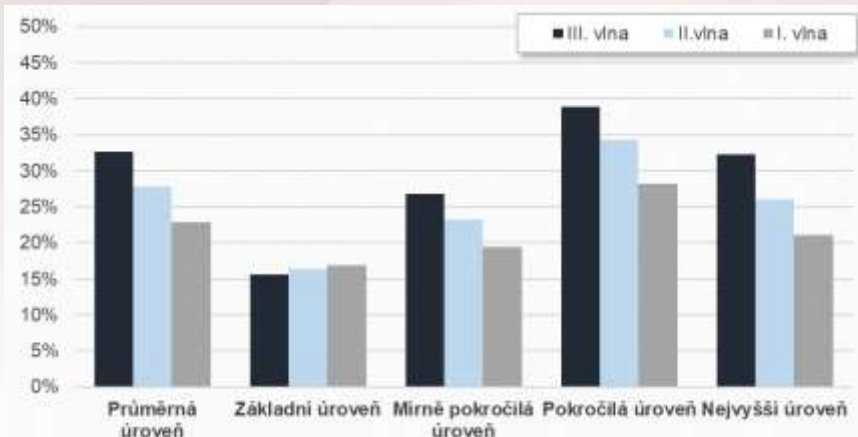
Pokročilá úroveň – systematická spolupráce se zaměstnavateli (smlouva o spolupráci, účast zaměstnavatelů u zkoušek, odborný výcvik v modelovém pracovním prostředí).

Nejvyšší úroveň – systematická spolupráce se zaměstnavateli doplněna o další aktivity (škola vyjednává se zaměstnavateli obsah odborného výcviku a praxe, zaměstnavatelé se aktivně podílejí na náborových aktivitách školy a finančně školu/vybrané žáky podporují).

Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují velmi mírný pokles činností spadajících do základní úrovně. Ostatní úrovně naopak zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln šetření. Nejvyšší zvýšení je patrné u nejvyšší úrovně a pokročilé úrovně, kde oproti první vlně došlo shodně k nárůstu o 11 p. b.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 83: Srovnání současné úrovně podpory odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

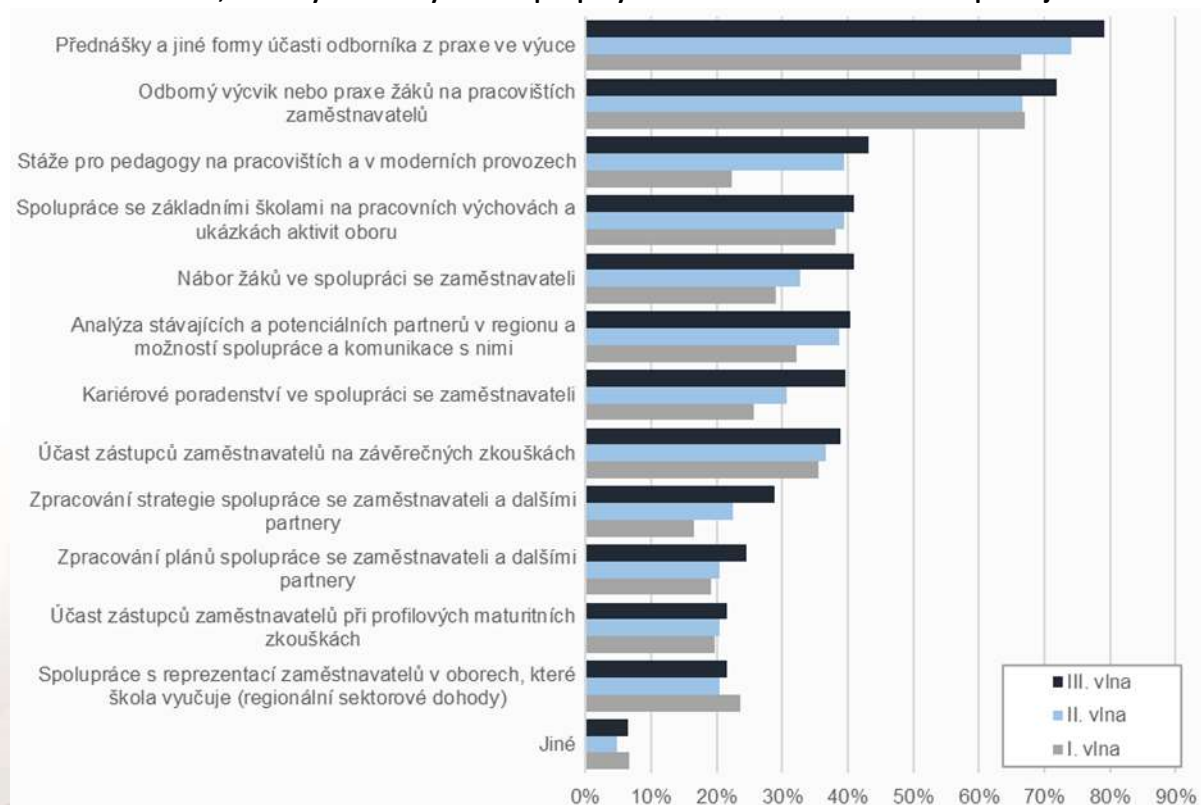

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci oblasti podpory odborného vzdělávání včetně spolupráce se zaměstnavateli střední školy a vyšší odborné školy v největší míře pořádají přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (79 %) a dále realizují odborný výcvik nebo praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů (72 %). Necelá polovina škol organizuje stáže pro pedagogy na pracovištích a v moderních provozech (43 %). Méně často školy realizují spolupráci se základními školami na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru (41 %), pořádají nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli (41 %), vytvářejí analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu a možností spolupráce a komunikace s nimi (40 %) a také rozvíjejí kariérové poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli (40 %), případně se zástupci zaměstnavatelů se účastní na závěrečných zkouškách ve škole (39 %).

Graf č. 84: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory odborného vzdělávání aktivně podílejí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

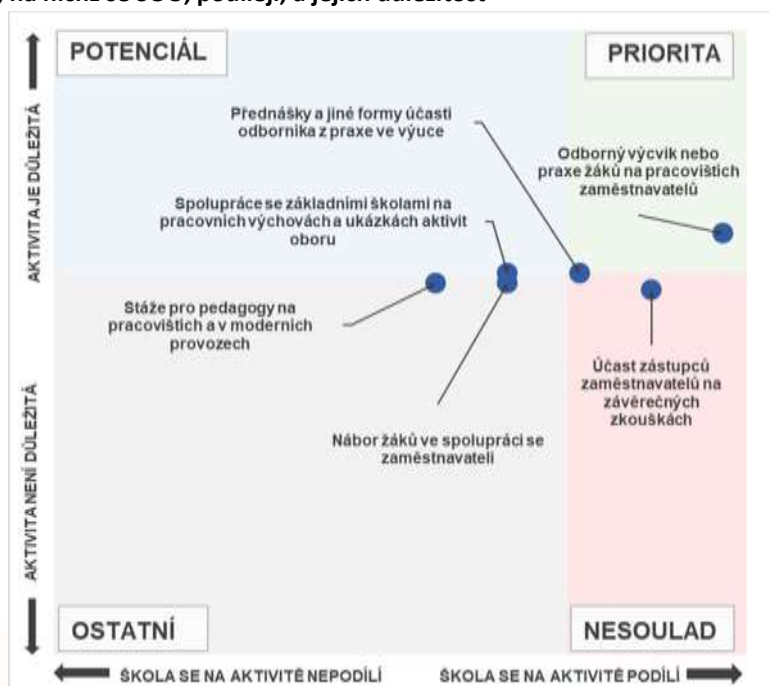
Během druhé a třetí vlny šetření u většiny aktivit postupně narůstal podíl škol, který tyto aktivity realizoval. Nejpatrnější je rozdíl u stáží pro pedagogy na pracovištích a v moderních provozech (o 21 p. b. oproti první vlně a o 4 p. b. oproti druhé vlně). Dále narostl podíl škol, které realizují kariérové poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli (o 14 p. b. oproti první vlně a o 9 p. b. vůči druhé vlně šetření). Rovněž se zvýšil podíl škol, které pořádají přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (nárůst o 13 p. b. oproti první vlně šetření).

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejčastěji organizují odborný výcvik a praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů (97 %) a zajišťují účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách (86 %). Tři čtvrtiny učilišť realizují přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (76 %). Dvě třetiny škol spolupracují se základními školami na pracovních výchovách (66 %) a stejný podíl škol také provádí nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli (66 %). Více než polovina SOU realizuje stáže pro pedagogy na pracovištích a v moderních provozech (55 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů a částečně i přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce. Tyto aktivity realizuje vysoký podíl SOU a přisuzuje jim také nadprůměrnou nebo alespoň průměrnou důležitost.

Graf č. 85: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách realizuje nadprůměrně vysoký podíl učilišť. Nicméně této aktivitě přiřkládají mírně podprůměrnou důležitost, a proto pro učiliště představují určitý nesoulad.

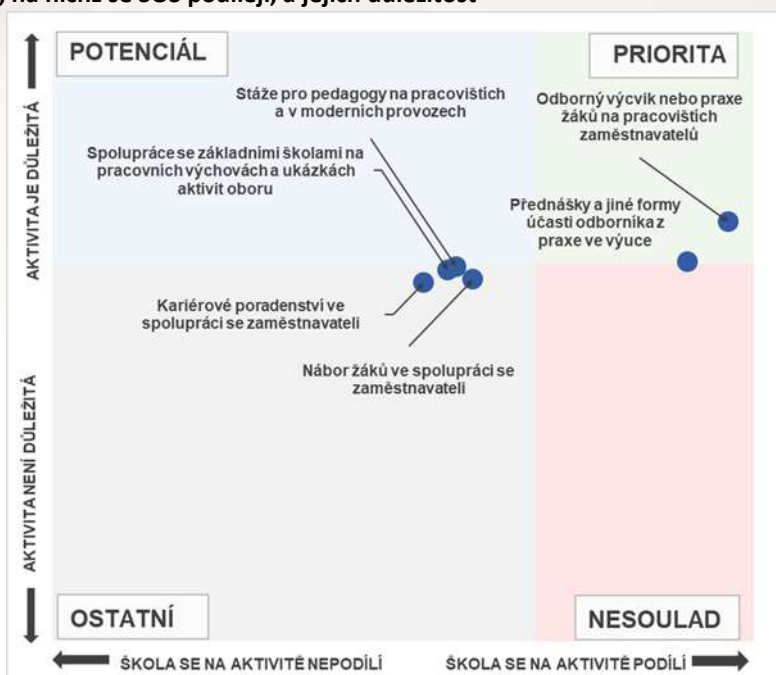
Potenciál pro podporu odborného vzdělávání včetně spolupráce se zaměstnavateli představuje pro SOU spolupráce se základními školami na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru. Tuto aktivitu realizuje podprůměrný podíl škol, ale učiliště jí přiřkládají alespoň průměrnou důležitost.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Těsně pod oblastí s potenciálem se vyskytují stáže pro pedagogy a nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli.

Střední odborné školy v oblasti podpory odborného vzdělávání nejčastěji realizují odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů (96 %) přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (91 %).

Graf č. 86: Aktivity, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Více než polovina SOŠ pak dále realizuje nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli (60 %), stáže pro pedagogy na pracovištích (58 %), věnuje se spolupráci se základními školami na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru (56 %) a také realizuje kariérové poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli (53 %).

Prioritami pro SOŠ je odborný výcvik a praxe žáků u zaměstnavatelů a přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce. Tyto aktivity realizuje vysoký podíl škol a školy jim také přiřkládají nejvyšší důležitost.

Potenciál pro podporu odborného vzdělávání představují spolupráce se ZŠ a stáže pro pedagogy na pracovištích a v moderních provozech. Tyto aktivity školy realizují méně často, ale považují je za relativně (na úrovni průměru) důležité.

Gymnázia v rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejsou příliš aktivní. Nejčastěji pořádají přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (77 %). Ostatní aktivity už realizují podstatně méně často. Asi čtvrtina gymnázií zpracovává analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu a možností spolupráce a komunikace s nimi (26 %). Méně často organizují odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů (20 %) nebo se věnují kariérovému poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli (20 %).

Potenciál pro gymnázia představují tyto aktivity: kariérové poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli, odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů a analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu a možností spolupráce a komunikace s nimi. Tyto aktivity gymnázia realizují méně často, ale hodnotí je jako nadprůměrně důležité.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 87: Aktivity, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce realizují gymnázia nejčastěji, ale nehodnotí je jako příliš důležité, takže zde dochází k určitému nesouladu.

Překážky, na které školy narážejí v rámci této intervence

V oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli se neobjevila žádná překážka, se kterou by se setkala alespoň polovina škol. Přibližně třetina škol narážejí na firmy, které se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků (34 %).

Graf č. 88: Překážky, na které školy narážejí v rámci podpory odborného vzdělávání

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Celkem 30 % škol uvedlo, že žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném pracovním prostředí. Méně často školy mezi překážkami uvádí nutnost zdravotních prohlídek a

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

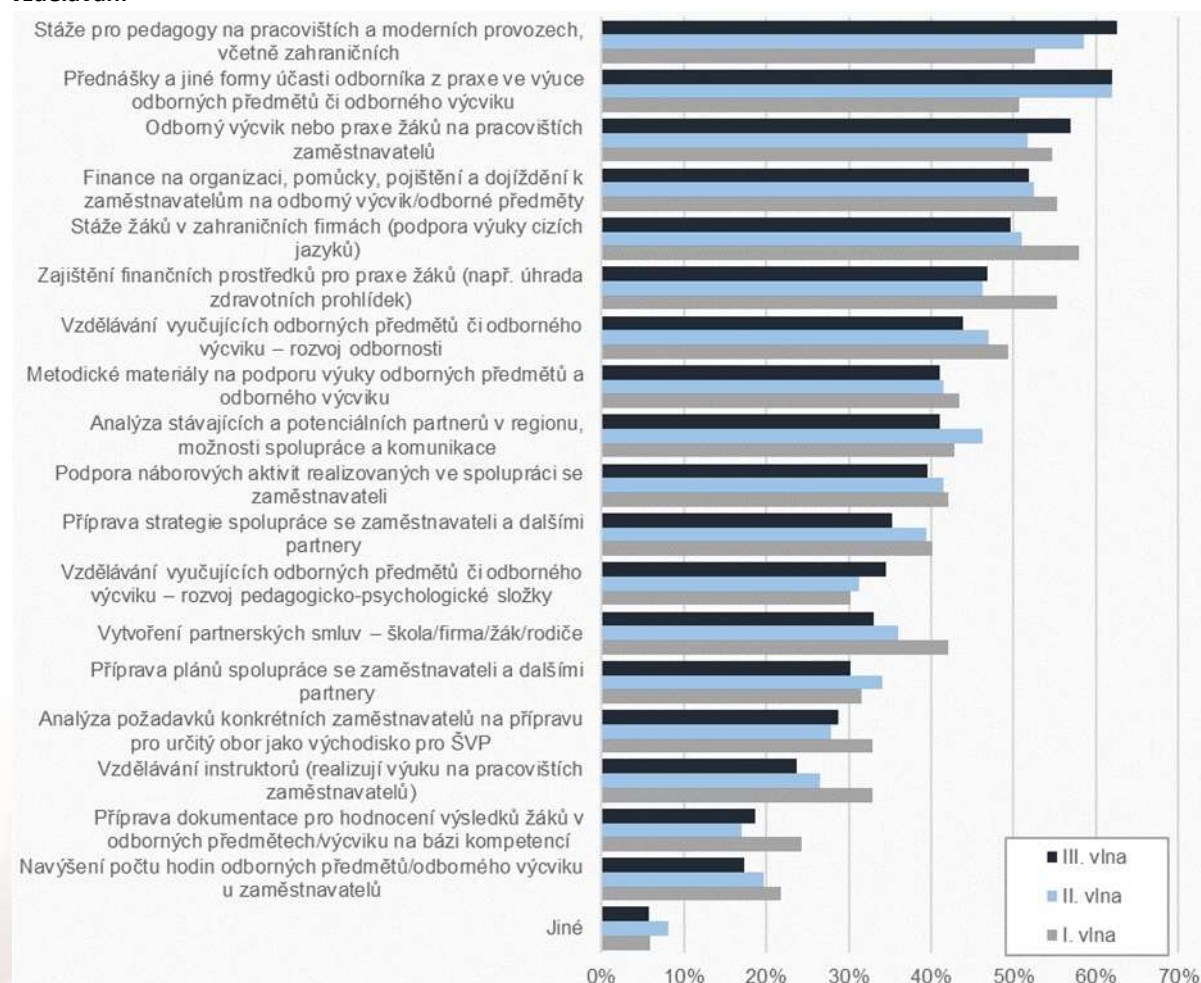
pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště zaměstnavatele – finanční náročnost (28 %) a malou dostupnost firem vhodných pro daný obor a zaměření (28 %). Dále si část škol stěžuje na nezáměr firem o spolupráci se školami (27 %). Asi čtvrtina škol uvádí, že firmy mají zájem, ale nemohou spolupráci ve svých podmínkách zorganizovat (23 %). Ostatní překážky uvádí méně než pětina škol. Více než pětina škol v této oblasti na žádné překážky nenarází.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k mírnému poklesu podílu škol, které se s nimi potýkají. Oproti I. vlně šetření se nejvíce zlepšila situace z hlediska nezáměru firem o spolupráci se školami (snížení o 10 p. b. oproti první vlně). Dále se snížil také podíl škol, které uvádějí, že spolupráce je pro školu příliš finančně nákladná (pokles o 6 p. b. oproti první vlně).

Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti odborného vzdělávání a spolupráce škol a zaměstnavatelů by školy ve Středočeském kraji nejvíce ocenily stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních (63 %) a přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či odborného výcviku (62 %). Více než polovina škol se vyslovila pro potřebu odborného výcviku nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů (57 %).

Graf č. 89: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory odborného vzdělávání

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Kolem poloviny škol potřebuje finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik/odborné předměty (52 %), stáže žáků v zahraničních firmách

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

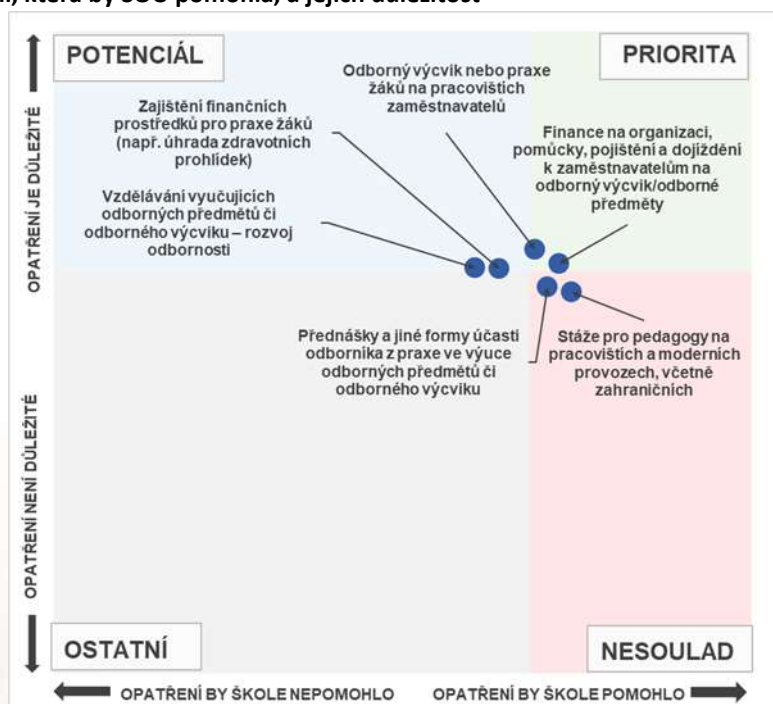
(podpora výuky cizích jazyků) (50 %), zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhradu zdravotních prohlídek) (47 %). Méně často školy mezi potřebná opatření řadí vzdělávání vyučujících odborných předmětů či odborného výcviku – rozvoj odbornosti (44 %), potřebu metodických materiálů na podporu výuky odborných předmětů a odborného výcviku (41 %), analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu a možnosti spolupráce a komunikace (41 %) nebo podporu náborových aktivit realizovaných ve spolupráci se zaměstnavateli (40 %).

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. Oproti I. vlně šetření došlo k největšímu poklesu potřeby stáží žáků v zahraničních firmách (pokles o 8 p. b.), poklesu potřeby zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek) (pokles o 9 p. b.), potřeby vytváření partnerských smluv – škola/firma/žák/rodič (pokles o 9 p. b.) a dále také školy méně často potřebují vzdělávání instruktorů (pokles rovněž o 9. p. b.). Naopak došlo ke zvýšení potřeby stáží pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních (zvýšení o 10 p. b. oproti první vlně) a přednášek a jiných forem účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či odborného výcviku (zvýšení o 11 p. b. oproti první vlně).

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro podporu odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli pomohly především stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních (74 %), finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik/odborné předměty (72 %) a přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či odborného výcviku (71 %). Kolem dvou třetin SOU by pro rozvoj v této oblasti potřebovalo odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů (69 %), zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek) (64 %) a vzdělávání vyučujících odborných předmětů či odborného výcviku – rozvoj odbornosti (60 %).

Graf č. 90: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro podporu odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli zohlednili také jejich důležitost, představují prioritu středních odborných

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

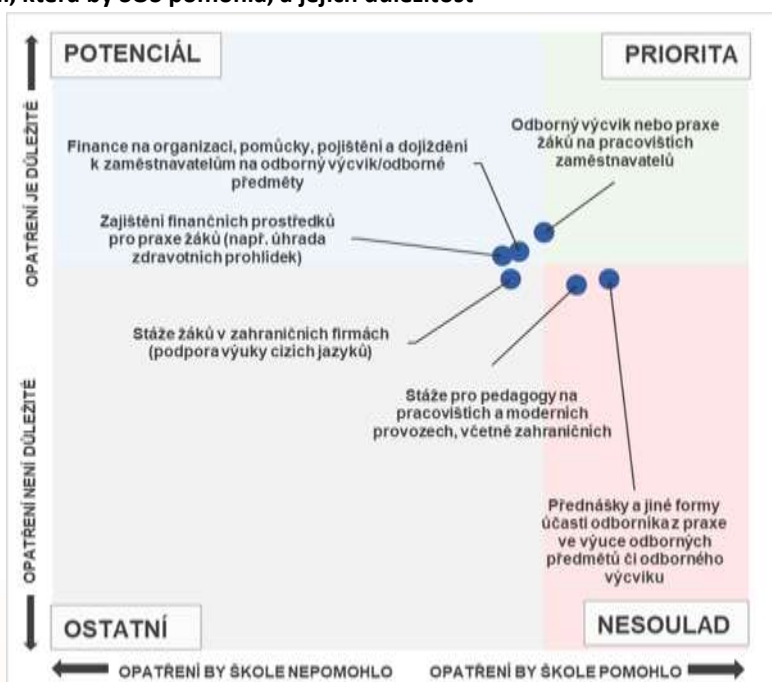
učilišť odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů a finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik/odborné předměty. Tato opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

Stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních a přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či odborného výcviku by potřeboval vysoký podíl škol. Zároveň ovšem školy přisuzují těmto opatřením podprůměrnou důležitost. Z tohoto důvodu pro školy představují určitý nesoulad.

Zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek) a vzdělávání vyučujících odborných předmětů či odborného výcviku v rozvoji odbornosti vyžaduje nižší podíl škol, zároveň je ale těmto opatřením přisuzována vysoká důležitost. Z tohoto důvodu pro školy představují opatření s potenciálem pro oblast odborného vzdělávání.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či odborného výcviku (80 %), stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních (75 %) a odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů (71 %). Asi dvě třetiny SOU by potřebovaly finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik/odborné předměty (67 %), stáže žáků v zahraničních firmách (podpora výuky cizích jazyků) (66 %) a zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek) (65 %).

Graf č. 91: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření podpory odborného vzdělávání představují největší priority opatření v podobě odborného výcviku nebo praxe žáků. Toto opatření školy zmiňovaly velmi často a zároveň jej ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako velice důležité.

Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a stáže pro pedagogy jsou školami žádané často, ale není jim přisuzována tak vysoká důležitost jako opatřením prioritním. Z tohoto důvodu se ocitají v tzv. nesouladu.

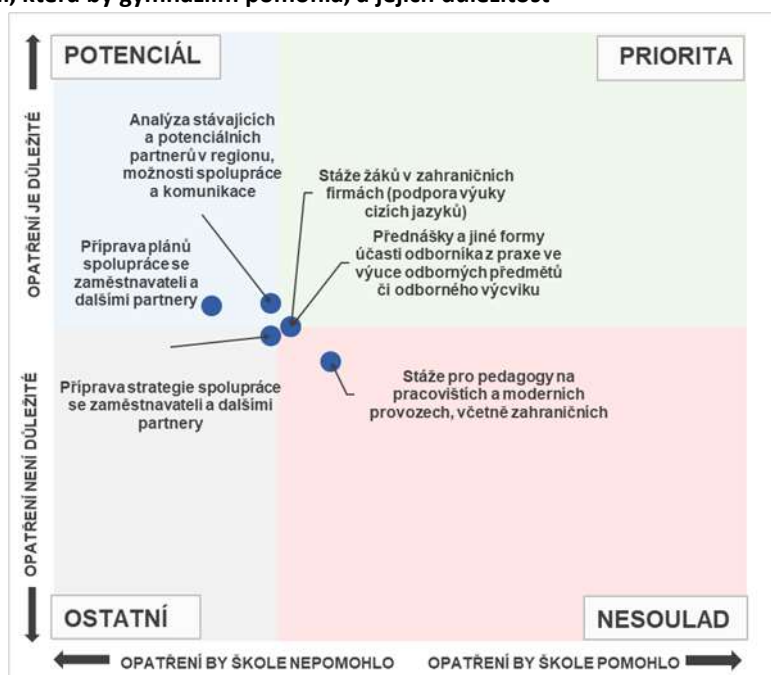
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům a zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek) by ocenil nižší podíl škol než opatření prioritní. Střední odborné školy však těmto opatření přisuzují lehce nadprůměrnou důležitost, proto pro ně představuje potenciál v podpoře odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli.

Gymnázia se v rámci podpory odborného vzdělání pro jednotlivá opatření příliš nevyslovovala. Nejvyšší podíl gymnázií by ocenil stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech (40 %). Dále asi třetina gymnázií by ocenila přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či odborného výcviku (34 %), stáže žáků v zahraničních firmách (podpora výuky cizích jazyků) (34 %), analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu, možnosti spolupráce a komunikace (31 %) a přípravu strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery (31 %). Asi čtvrtina gymnázií by přivítala přípravu plánů spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery (23 %).

Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro podporu odborného vzdělávání představují priority přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a stáže pro pedagogy na pracovištích. Tato opatření jsou gymnáziím zmiňována relativně často a zároveň jsou ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnocena jako celkem důležitá.

Graf č. 92: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu a příprava plánů spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery představují pro gymnázia určitý potenciál. Sice se nejedná o nejčastěji zmiňovaná opatření, ale je jim přisuzována vysoká důležitost.

Stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních vyžaduje vysoký podíl škol, jsou ale hodnocena jako méně důležitá, takže zde dochází k určitému nesouladu.

Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli na třech nejčastěji zastoupených typech škol

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

(SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

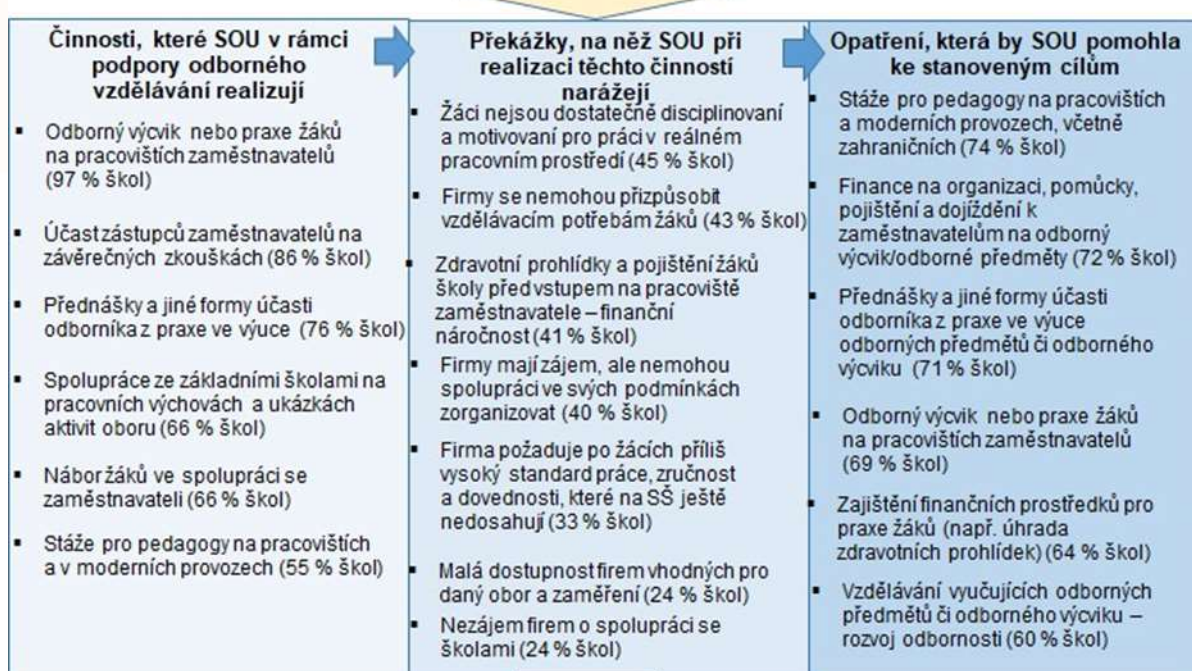
V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory odborného vzdělávání na SOU

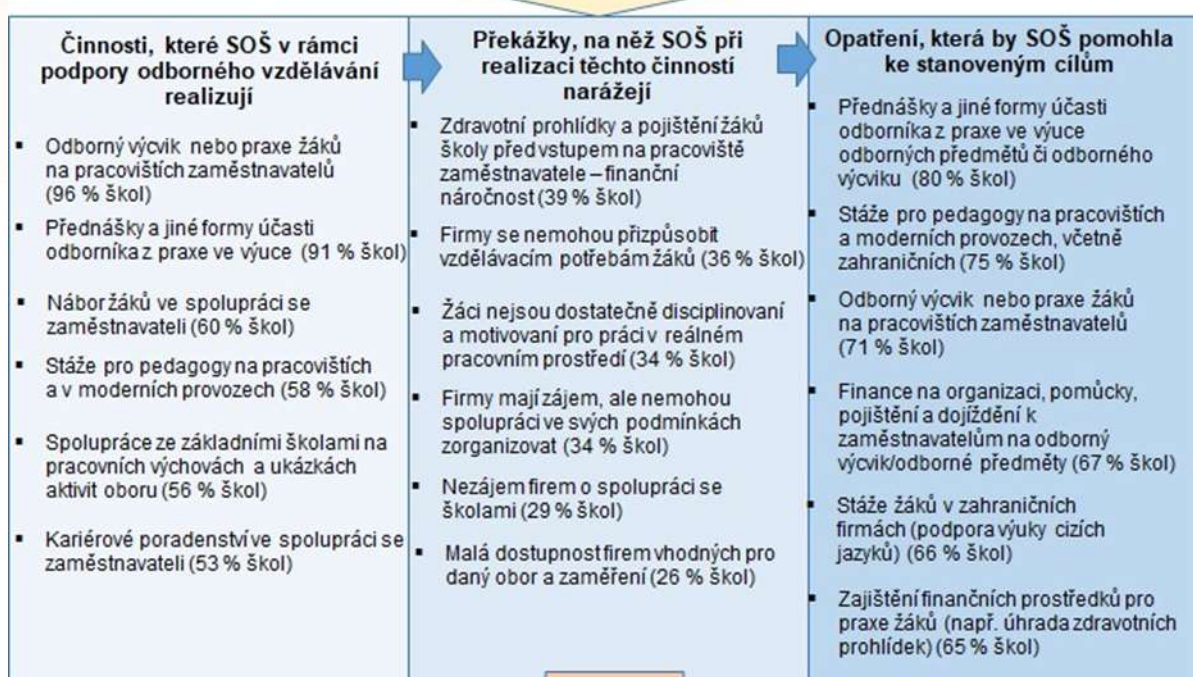
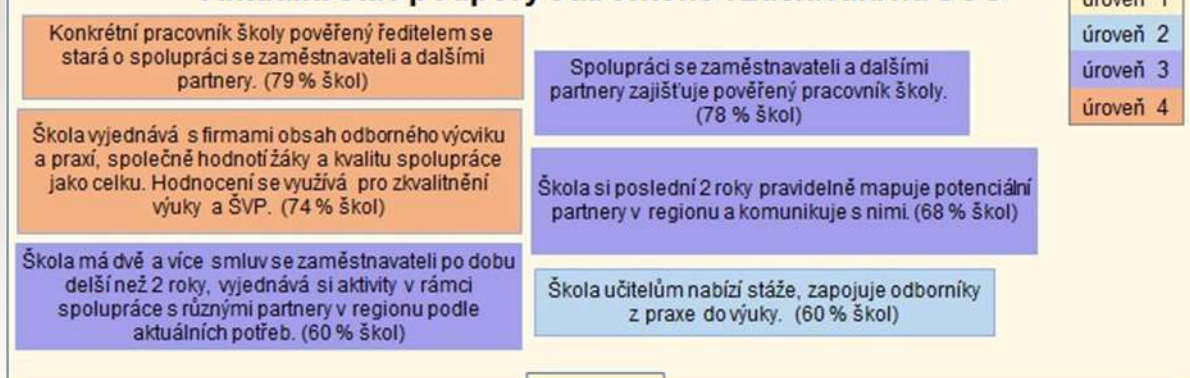
Cíle, které si v rámci podpory odborného vzdělávání stanovila SOU

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory odborného vzdělávání na SOŠ

Cíle, které si v rámci podpory odborného vzdělávání stanovily SOŠ

*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory odborného vzdělávání na gymnáziích

Škola učitelům nabízí stáže, zapojuje odborníky z praxe do výuky. (43 % škol)

Škola v posledních 3 letech neměla soustavnější spolupráci se zaměstnavateli a dalšími partnery v regionu. Nicméně se o takové partnery zajímá a dělá analýzu pro ŠVP a jeho aktualizaci. (31 % škol)

Škola nevytváří pravidelně regionální analýzu a přehled vhodných potenciálních partnerů pro spolupráci a podporu školy. (29 % škol)

Při vlastní iniciativě firem spolupráce nastane, ale není dlouhodobá a neovlivňuje jiné obory na škole ani celkovou strategii školy. (31 % škol)

Škola si poslední 2 roky pravidelně mapuje potenciální partnery v regionu a komunikuje s nimi. (29 % škol)

Spolupráce školy se zaměstnavateli je omezena na rámec přípravy ŠVP. (26 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Činnosti, které gymnázia v rámci podpory odborného vzdělávání realizují

- Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (77 % škol)
- Analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu a možnosti spolupráce a komunikace s nimi (26 % škol)
- Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměst. (20 % škol)
- Kariérové porad. ve spolupráci se zaměstnavateli (20 % škol)

Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí

- V této oblasti nenarážíme na žádné překážky (40 % škol)
- Malá dostupnost firem vhodných pro daný obor a zaměření (29 % škol)
- Nezájem firem o spolupráci se školami (26 % škol)
- Firmy se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků (20 % škol)
- Jiné (14 % škol)
- Zaměstnavatelé nemají zájem o účast svých zástupců na závěrečných zkouškách (maturitách) (11 % škol)

Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným cílům

- Stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních (40 % škol)
- Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či odborného výcviku (34 % škol)
- Stáže žáků v zahraničních firmách (podpora výuky cizích jazyků) (34 % škol)
- Analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu, možnosti spolupráce a komunikace (31 % škol)
- Příprava strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery (31 % škol)
- Příprava plánů spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery (23 % škol)

Cíle, které si v rámci podpory odborného vzdělávání stanovila gymnázia

Škola učitelům nabízí stáže, zapojuje odborníky z praxe do výuky. (57 % škol)

Škola si poslední 2 roky pravidelně mapuje potenciální partnery v regionu a komunikuje s nimi. (34 % škol)

Spolupráce školy se zaměstnavateli je omezena na rámec přípravy ŠVP. (34 % škol)

Při vlastní iniciativě firem spolupráce nastane, ale není dlouhodobá a neovlivňuje jiné obory na škole ani celkovou strategii školy. (34 % škol)

Škola v posledních 3 letech neměla soustavnější spolupráci se zaměstnavateli a dalšími partnery v regionu. Nicméně se o takové partnery zajímá a dělá analýzu pro ŠVP a jeho aktualizaci. (34 % škol)

Získané zkušenosti jsou jednotlivé bez celkové strategie spolupráce s konkrétními cíli nebo smlouvou na další rok. (31 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Podpora inkluzivního vzdělávání

Inkluzivní vzdělávání, označované také pojmem společné vzdělávání, vychází z požadavku přizpůsobení edukačního prostředí žákům. V takovém prostředí lze pracovat s heterogenní skupinou žáků a akceptovat tak různorodost pohlaví, etnicity, kultury, jazyka, sociálního prostředí, popř. věku; lze také pracovat s různou úrovní předpokladů, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či mimořádným nadáním. Inkluzivní vzdělávání dává možnost vytvoření „školy pro všechny“.

Zároveň je potřeba chápat, že pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je zásadní volba vhodného oboru, který odpovídá jejich osobním možnostem i omezením. Důležité je tedy racionální pochopení reálných hranic inkluze tak, aby byla skutečně přínosem pro všechny, neboť stanovení nereálných studijních cílů nepovede, ani při maximálním využití odpovídajících podpůrných opatření, k jejich naplnění, a v konečném důsledku povede naopak ke ztížení pracovního, a pravděpodobně i společenského uplatnění handicapovaného žáka v budoucnu. Zde je potřeba vyzdvihnout také význam motivace takových žáků ke správnému postoji, kde prioritní není dosažení nějaké formy úlevy, ale spíše využití podpory k rozvoji takového žáka.

Je důležité neopomenout ani význam podpory žáků s nadáním a mimořádným nadáním a vytváření (inkluzivního) prostředí, ve kterém budou mít možnost efektivně své nadání rozvíjet. V této souvislosti je potřeba nepodceňovat význam včasné identifikace, nebo i diagnostiky nadání a význam dostatečné metodické podpory dotčených pedagogů v této oblasti.

V této souvislosti chceme zmínit z důvodu vymezení nadání Renzulliho model¹⁷ (1986), dle kterého mají lidé uznání za své výrazné výkony poměrně dobře definovatelnou sadu tří vzájemně se prolínajících shluků:

- nadprůměrná schopnost,
- angažovanost v úkolu,
- tvořivost.

Je důležité upozornit, že žádná z těchto komponent samostatně nadání netvoří. Jedná se totiž o interakci mezi zmíněnými třemi shluky.

Vývoj v této oblasti intervence se dá v podstatě popsat jako posun od integrace k inkluzi. Proto je důležité také vzájemné vymezení pojmů inkluze versus integrace. Dle Tomáše Houšky¹⁸ na rozdíl od integrace, kdy se pomůže jednotlivci v začlenění do třídy a přizpůsobení se třídě, znamená inkluze vytvoření diferencovaných podmínek různým žákům tak, že všichni – ač se svými schopnostmi mohou lišit – získají prostředí, které je optimálně rozvíjí, a přitom mohou pracovat ve společné, výkonově heterogenní sociální skupině.

Definice oblasti této intervence je dána naplněním těchto základních znaků inkluzivního vzdělávání:

- ke vzdělávání mají přístup všichni bez rozdílu,
- vzdělávání je snadno a bezpečně fyzicky přístupné,
- vzdělávání si mohou dovolit všichni, je ekonomicky dostupné,
- vzdělávání je poskytováno v odpovídající kvalitě, reaguje na potřeby měnící se společnosti, včetně odborného náhledu na potřeby zdravotně postižených i komunit z odlišného kulturního a sociálního prostředí.

¹⁷ www.nadanedeti.cz/pro-odborniky-modely-nadani

¹⁸ HOUŠKA, T. Inkluzivní škola, Osmileté gymnázium Buďanka o.p.s. Praha: Česká pedagogická komora, 2007.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Základním a logickým východiskem je především školský zákon č. 561/2004 Sb., v platném znění, respektive vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (č.27/2016 Sb. v aktuálním znění). Těmito právními normami je zaváděn systém pěti stupňů podpurných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Příslušná vyhláška popisuje podpurná opatření prvního stupně jako opatření, která představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Podpurná opatření prvního stupně nemají normovanou finanční náročnost a jsou financována v režii školy. Podpurná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Financování těchto stupňů nárokuje škola ze státního rozpočtu.

Hlavní zjištění

- Pokud jde o podporu inkluzivního vzdělávání na školách ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do základní a mírně pokročilé úrovně. V těchto úrovních je inkluzivní vzdělávání rozvíjeno převážně v podobě dílčích aktivit, v mírně pokročilé úrovni má škola již zpracovanou strategii a plán pedagogické podpory. V nižší míře jsou vykonávány aktivity z pokročilé úrovně, ve které škola zpracovává komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání. V nejnižší míře se realizují aktivity nejvyšší úrovně, kdy je inkluzivní vzdělávání součástí školy a je dále rozšiřováno. Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně. Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují nárůst ve všech úrovních, včetně základní úrovně, přičemž k největšímu nárůstu mezi I. a III. vlnou došlo u pokročilé a nejvyšší úrovně.
- V oblasti podpory inkluzivního vzdělávání střední školy a vyšší odborné školy v nejvyšší míře evidují žáky se SVP a na většině škol vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se SVP žáků. Převážná většina škol při péči o žáky se SVP také spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány. Střední odborná učiliště z aktivit v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání nejčastěji volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků a evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Podobně to platí i pro SOŠ, které rovněž nejčastěji evidují žáky se SVP. Gymnázia jsou v rámci podpory inkluzivního vzdělání aktivní a všechna evidují žáky se SVP. Naprostá většina gymnázií dále volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků a také volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků.
- V souvislosti s překážkami, které omezují podporu inkluzivního vzdělávání na středních a vyšších odborných školách ve Středočeském kraji, se neobjevila žádná překážka, se kterou by se setkala alespoň polovina škol. Nejčastěji školy v tomto kraji narážejí na nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání na škole. Problémem pro zhruba třetinu škol je nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání, dále skutečnost, že na škole nepůsobí školní poradenské pracoviště v rozšířené podobě a také příliš velký počet žáků ve třídě. Z hlediska vývoje se školy zejména méně často potýkají s nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole a s nedostačující možností pro zajištění asistentů pedagogů, a i u většiny ostatních překážek se situace zlepšila.
- V oblasti podpory inkluzivního vzdělávání by nadpoloviční většina škol ve Středočeském kraji potřebovala vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti forem hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení a i v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání. Více než dvě pětiny škol by potřebovaly vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání. Oproti

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

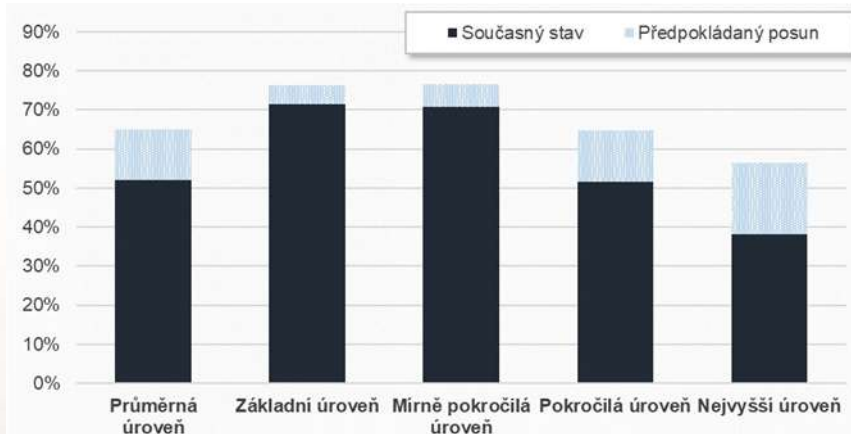
předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřeby. K nejvyššímu poklesu došlo u zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání. Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro podporu inkluzivního vzdělávání nejvíce pomohlo vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání. Podobně i střední odborné školy by nejvíce ocenily vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání. Gymnázia by pro podporu inkluzivního vzdělávání nejvíce ocenila další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující – různé formy hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení.

- Z hlediska aktivit zaměřených na podporu nadaných a mimořádně nadaných žáků na středních a vyšších odborných školách ve Středočeském kraji nejčastěji pedagogičtí pracovníci komunikují o konkrétní formě podpory pro nadané a mimořádně nadané žáky. Dále vyučující při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků využívají různé formy práce, školy při péči o nadané a mimořádně nadané žáky spolupracují s jejich zákonnými zástupci a umožňují žákům účast v soutěžích pro nadané a mimořádně nadané žáky. Oproti druhé vlně šetření se aktivity škol ve většině oblastí souvisejících s péčí o nadané zvýšila. Nejvíce se zvýšil se podíl škol, kde vyučující při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků využívají různé formy práce. Na SOU nejčastěji pedagogičtí pracovníci vzájemně komunikují o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům. Na středních odborných školách také nejčastěji pedagogičtí pracovníci vzájemně komunikují o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům. Gymnázia také v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků nejčastěji uvádějí, že pedagogičtí pracovníci vzájemně komunikují o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům, dále že škola při péči o nadané a mimořádně nadané žáky spolupracuje s jejich zákonnými zástupci.

Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pro rozvoj škol v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání ve Středočeském kraji jsou v nejvyšší míře vykonávány aktivity patřící do základní (72 %) a mírně pokročilé (71 %) úrovně. V těchto úrovních je inkluzivní vzdělávání rozvíjeno převážně v podobě dílčích aktivit, v mírně pokročilé úrovni má škola již zpracovanou strategii a plán pedagogické podpory. V nižší míře jsou vykonávány aktivity z pokročilé úrovně (52 %), ve které má škola zpracované komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání. V nejnižší míře se realizují aktivity nejvyšší úrovně (38 %). V této úrovni je inkluzivní vzdělávání součástí školy a je dále rozšiřováno.

Graf č. 93: Současná úroveň podpory inkluzivního vzdělávání a předpokládaný posun

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Základní úroveň – inkluzivní vzdělávání je rozvíjeno pouze v podobě dílčích aktivit (škola přijímá žáky se SVP, vyučující se jim věnují podle svých možností ve vazbě na platnou legislativu, vedení umožňuje

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

pedagog. sboru vzdělávání s problematikou inkluzivního vzdělávání, na škole působí poradenské pracoviště).

Mírně pokročilá úroveň – škola má v rámci inkluzivního vzdělávání zpracovanou strategii a plán pedagogické podpory (práce s integrovanými žáky, vytváření vhodných podmínek pro integraci, součástí plánu vzdělávání pedagog. pracovníků je také vzdělávání v oblasti inkluze, škola zohledňuje charakter obtíží v průběhu zkoušek, vyučující jsou obeznámeni se SVP žáků a využívají formativního hodnocení, prostory školy jsou částečně dostupné všem žákům).

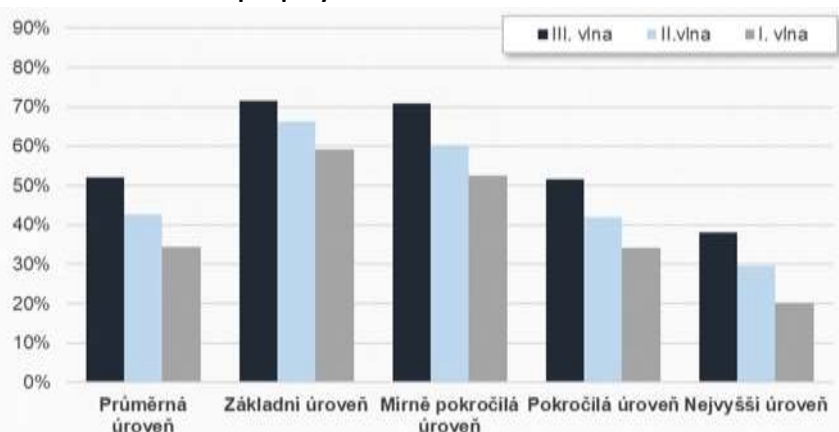
Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání (u žáků se SVP škola pracuje s individuálními vzdělávacími a výchovnými plány, vyučující v plné šíři využívají pedagogickou diagnostiku, škola spolupracuje se zaměstnavateli a umožňuje žákům se SVP realizovat odborný výcvik a praxi, s některými žáky se SVP spolupracuje asistent pedagoga, na škole je rozšířené poradenské pracoviště, prostory školy jsou dostupné všem žákům).

Nejvyšší úroveň – komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání je školou dále rozšiřováno (tvorba plánů inkluzivního rozvoje školy, realizace plánů je metodicky řízena a koordinována, zaměstnavatelé vytvářejí žákům se SVP vhodné podmínky, škola spolupracuje při péči o žáky se SVP s dalšími institucemi a specialisty, prostředí školy je přizpůsobeno všem žákům).

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 18 p. b.), čímž deklarují zájem o inkluzivní vzdělávání. Již menší posuny lze očekávat také v rámci pokročilé (předpokládaný posun o 13 p. b.), mírně pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 6 p. b.) a základní úrovně (předpokládaný posun o 5 p. b.).

Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují nárůst ve všech úrovních. Oproti první vlně šetření došlo k následujícím nárůstům: základní úroveň (nárůst o 13 p. b.), mírně pokročilá úroveň (nárůst o 18 p. b.), pokročilá úroveň (nárůst o 17 p. b.) a nejvyšší úroveň (nárůst o 18 p. b.).

Graf č. 94: Srovnání současné úrovně podpory inkluzivního vzdělávání

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

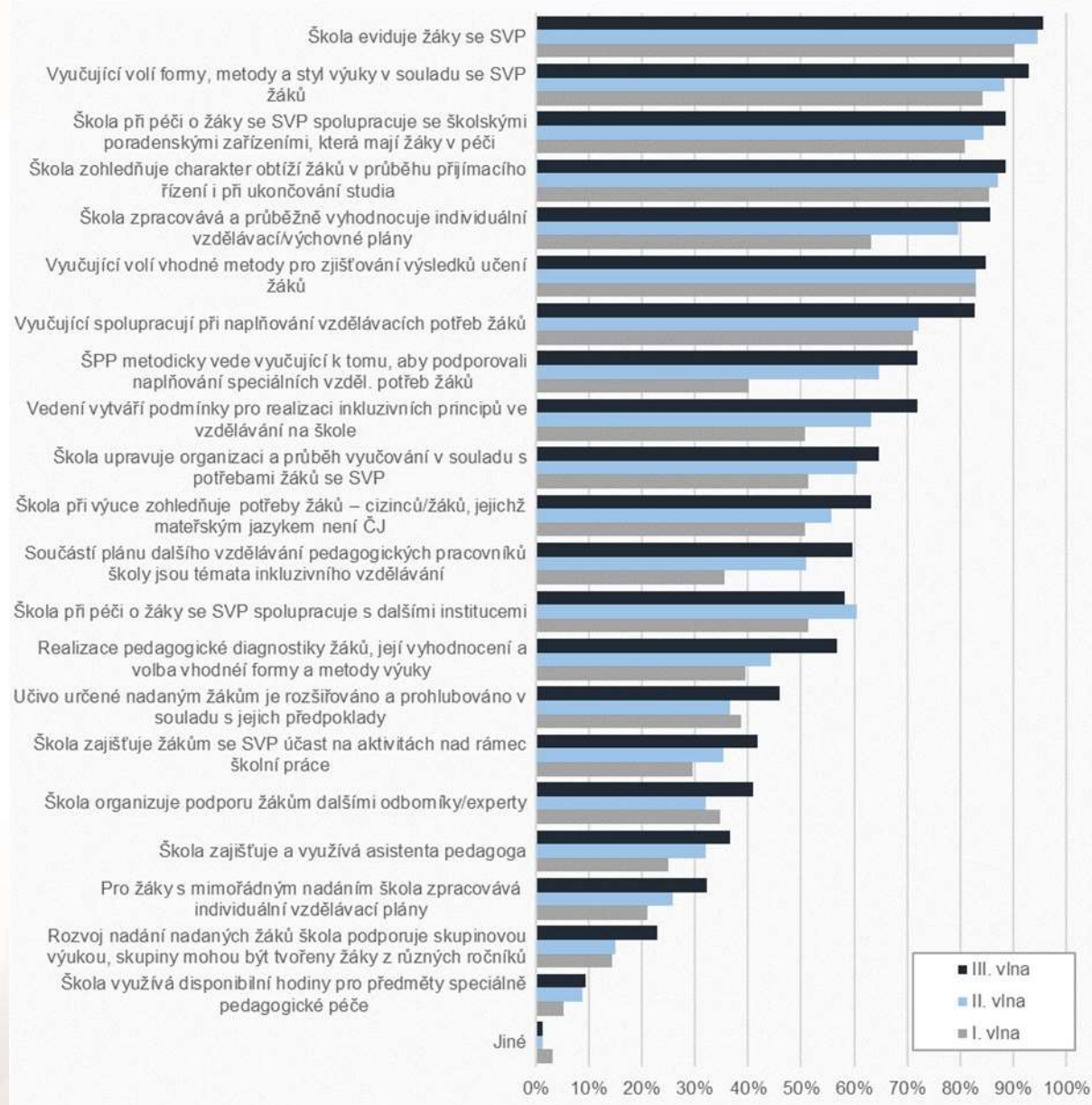
V rámci podpory inkluzivního vzdělávání střední a vyšší odborné školy nejčastěji evidují žáky se SVP (96 %) a vyučující na školách volí formy, metody a styl výuky v souladu se SVP žáků (93 %). Většina škol při péči o žáky se SVP spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (shodně 88 %) a zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány (86 %). Na většině škol dále vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků (85 %) a vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

potřeb žáků (83 %). Přibližně tři čtvrtiny škol uvedly, že ŠPP metodicky vede vyučující k tomu, aby podporovali naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků (72 %) a vedení vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (72 %). Ostatní aktivity v této oblasti realizuje více než desetina škol.

U většiny aktivit došlo ke zvýšení podílu škol, který tyto aktivity realizoval, jak mezi první a druhou vlnou, tak i mezi druhou a třetí vlnou. Nejčastěji školy zvýšily svoji aktivitu v tom, že ŠPP metodicky vede vyučující k tomu, aby podporovali naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků (nárůst o 32 p. b. mezi první a třetí vlnou). Dále školy častěji uváděly, že součástí plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy jsou témata inkluzivního vzdělávání (nárůst o 24 p. b. mezi první a třetí vlnou). Školy také více zpracovávaly a průběžně vyhodnocovaly individuální vzdělávací a výchovné plány (nárůst o 22 p. b. oproti první vlně).

Graf č. 95: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory inkluzivního vzdělávání aktivně podílejí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

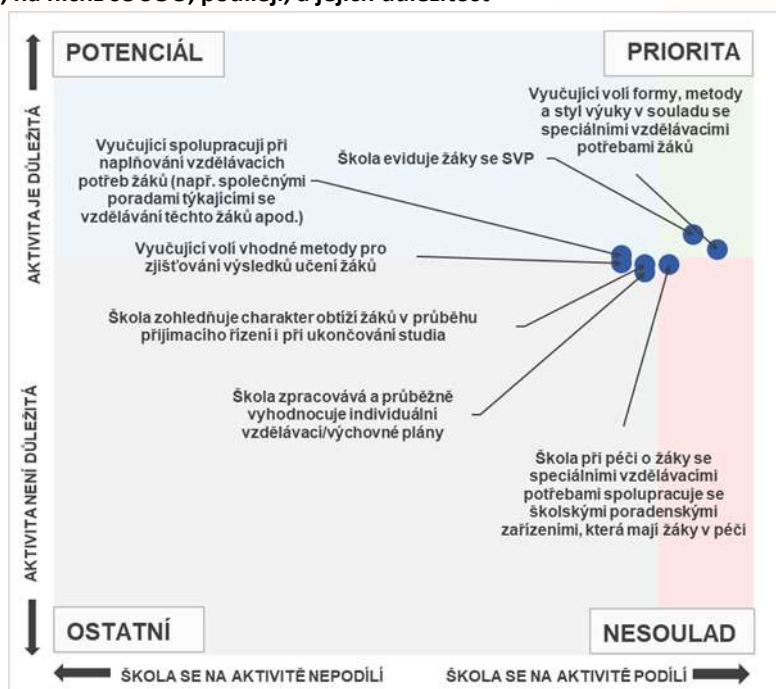
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání nejčastěji volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (95 %) a evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (91 %). Dále většina škol spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, která mají žáky v péči (88 %), zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány (84 %) a zohledňují charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (84 %). Asi čtyři pětiny SOU uvádí, že vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání těchto žáků apod.) (81 %) a volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků (81 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritami pro SOU jsou evidence žáků se SVP a volba vhodných metod a forem výuky v souladu se SVP žáků. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Graf č. 96: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Vysoký podíl SOU při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, která mají žáky v péči, nicméně této aktivitě přiřkládají učiliště pouze mírně podprůměrnou důležitost, a proto pro ně představuje určitý nesoulad.

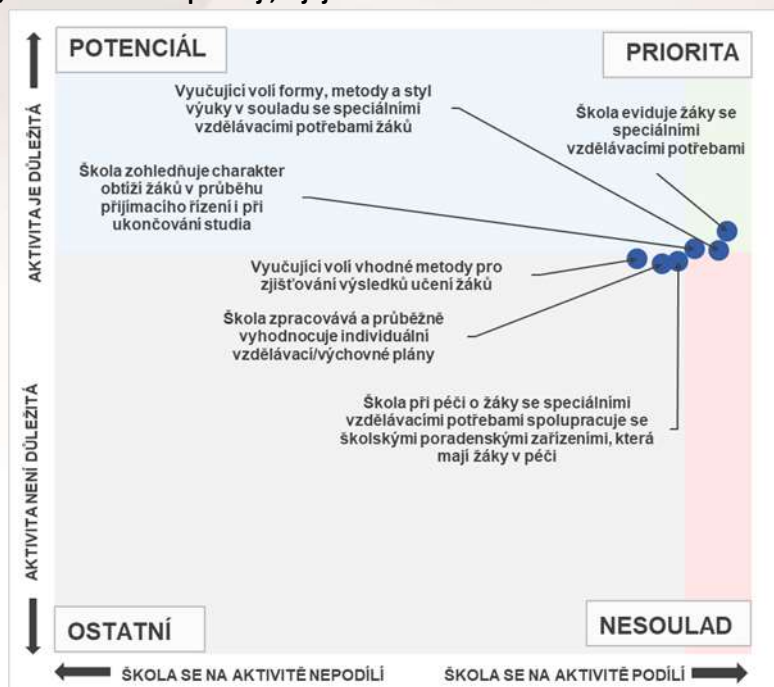
Potenciál pro podporu inkluzivního vzdělávání vykazují opatření, jako je volba vhodných metod pro zjišťování výsledků učení žáků, spolupráce vyučujících při naplňování vzdělávacích potřeb žáků a zohlednění charakteru obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia. Tato opatření uvádí nižší podíl škol, ale jsou hodnocena jako průměrná nebo lehce nadprůměrná, takže představují určitý potenciál pro SOU.

Střední odborné školy pro podporu inkluzivního vzdělávání nejčastěji evidují žáky se SVP (96 %). Naprostá většina SOŠ dále volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (95 %), zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (92 %). SOU rovněž při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, která mají žáky v péči (89 %) a zpracovávají a průběžně

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány (87 %). Obdobně často vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků (84 %).

Graf č. 97: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Z hlediska důležitosti představují priority následující aktivity: evidence žáků se SVP, volba forem, metod a stylu výuky v souladu se SVP žáků a zohlednění charakteru obtíží žáků při průběhu přijímacího řízení a při ukončování studia. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl škol a jsou považovány za nejdůležitější.

Za méně důležité jsou považovány následující aktivity: volba vhodných metod pro zjišťování výsledků žáků, zpracování a průběžné vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními. Mezi těmito aktivitami a aktivitami prioritními nastávají však pouze malé rozdíly, což lze poznat z toho, že se ocitají těsně pod hranicí prioritních aktivit nebo aktivit s potenciálem.

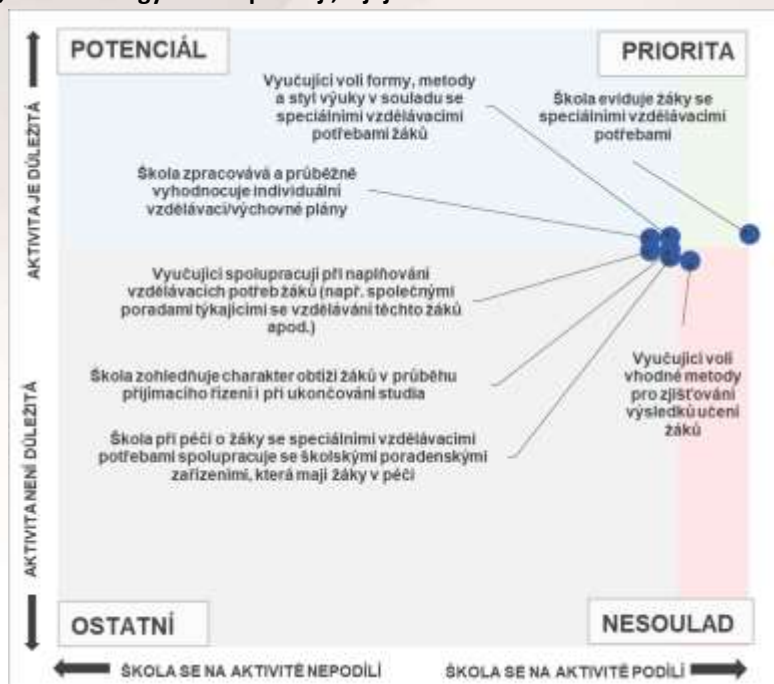
Gymnázia jsou v rámci podpory inkluzivního vzdělání aktivní. Všechna gymnázia evidují žáky se SVP. Naprostá většina gymnázií volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků (91 %) a také formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (89 %). Rovněž při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, která mají žáky v péči (89 %), zohledňují charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (89 %) a zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány (86 %). Kromě toho vyučující také spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (86 %).

Zhodnotíme-li důležitost těchto aktivit, pak prioritou je pro gymnázia evidence žáků se SVP. Tuto aktivitu realizují nejčastěji a přikládají jí největší důležitost.

Těsně na hranici prioritních aktivit a aktivit s potenciálem se umístily volba forem, metod a stylu výuky v souladu se SVP žáků, zohlednění charakteru obtíží v průběhu přijímacího řízení a při ukončování studia, spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při péči o žáky se SVP, průběžné zpracování a vyhodnocení individuálních vzdělávacích plánů a spolupráce vyučujících při naplňování vzdělávacích potřeb žáků.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 98: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Aktivita v podobě vyučujících, kteří volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků, vytváří nesoulad. Jedná se o často realizovanou aktivitu, ale z uvedených položek je považována za nejméně důležitou.

Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

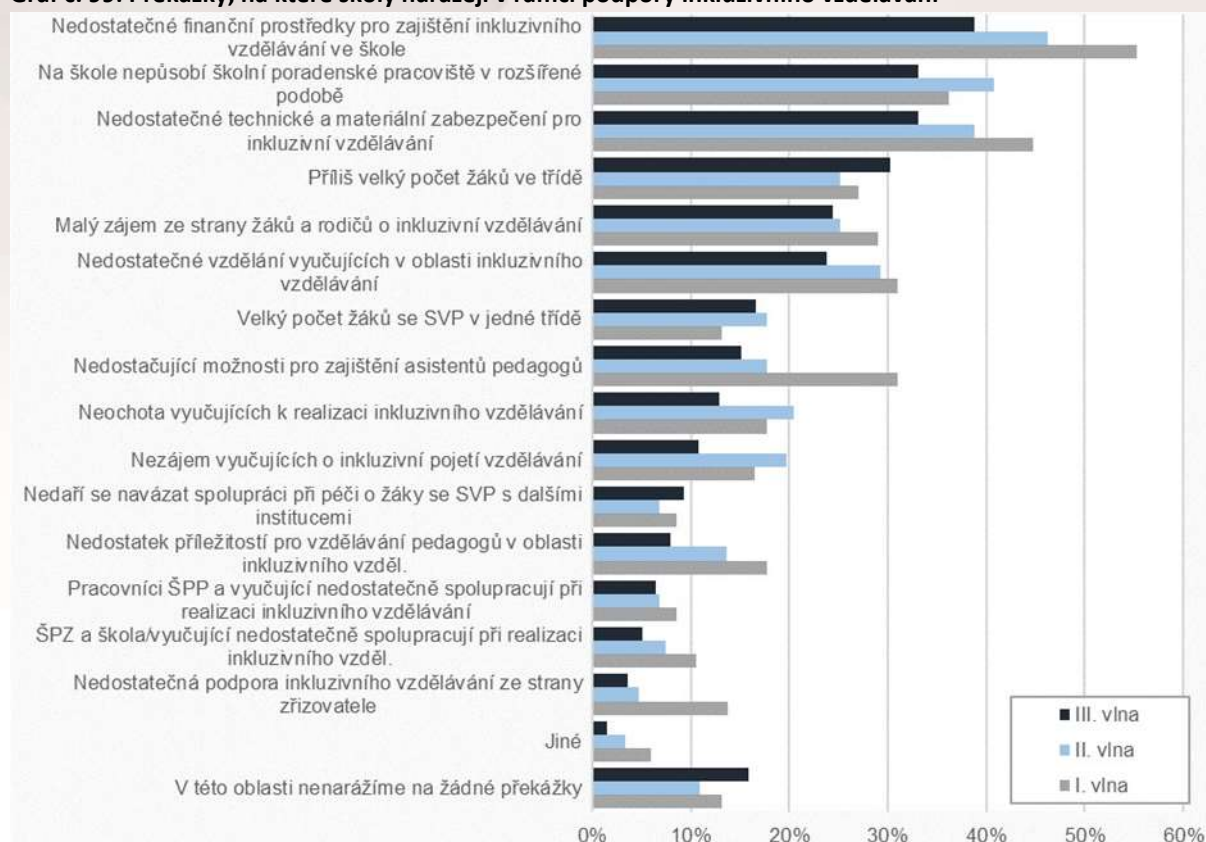
V souvislosti s překážkami, které omezují podporu inkluzivního vzdělávání na středních a vyšších odborných školách, se neobjevila žádná překážka, se kterou by se setkala alespoň polovina škol. Nejčastěji školy ve Středočeském kraji naráží na nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání na škole (39 %). Problémem pro zhruba třetinu škol je nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání (33 %), skutečnost, že na škole nepůsobí školní poradenské pracoviště v rozšířené podobě (33 %) nebo příliš velký počet žáků ve třídě (30 %).

Přibližně čtvrtina škol se potýká s malým zájmem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání (24 %), s nedostatečným vzděláním vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (24 %), dále s velkým počtem žáků se SVP v jedné třídě (17 %), nedostačující možností pro zajištění asistentů pedagogů (15 %). Téměř pětina škol se neseťká s žádnými překážkami (16 %).

Z hlediska vývoje se školy méně často potýkají zejména s nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole (pokles o 16 p. b. oproti I. vlně) a s nedostačující možností pro zajištění asistentů pedagogů (rovněž pokles o 16 p. b. oproti I. vlně). U většiny ostatních překážek se situace rovněž zlepšila.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 99: Překážky, na které školy narážejí v rámci podpory inkluzivního vzdělávání

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

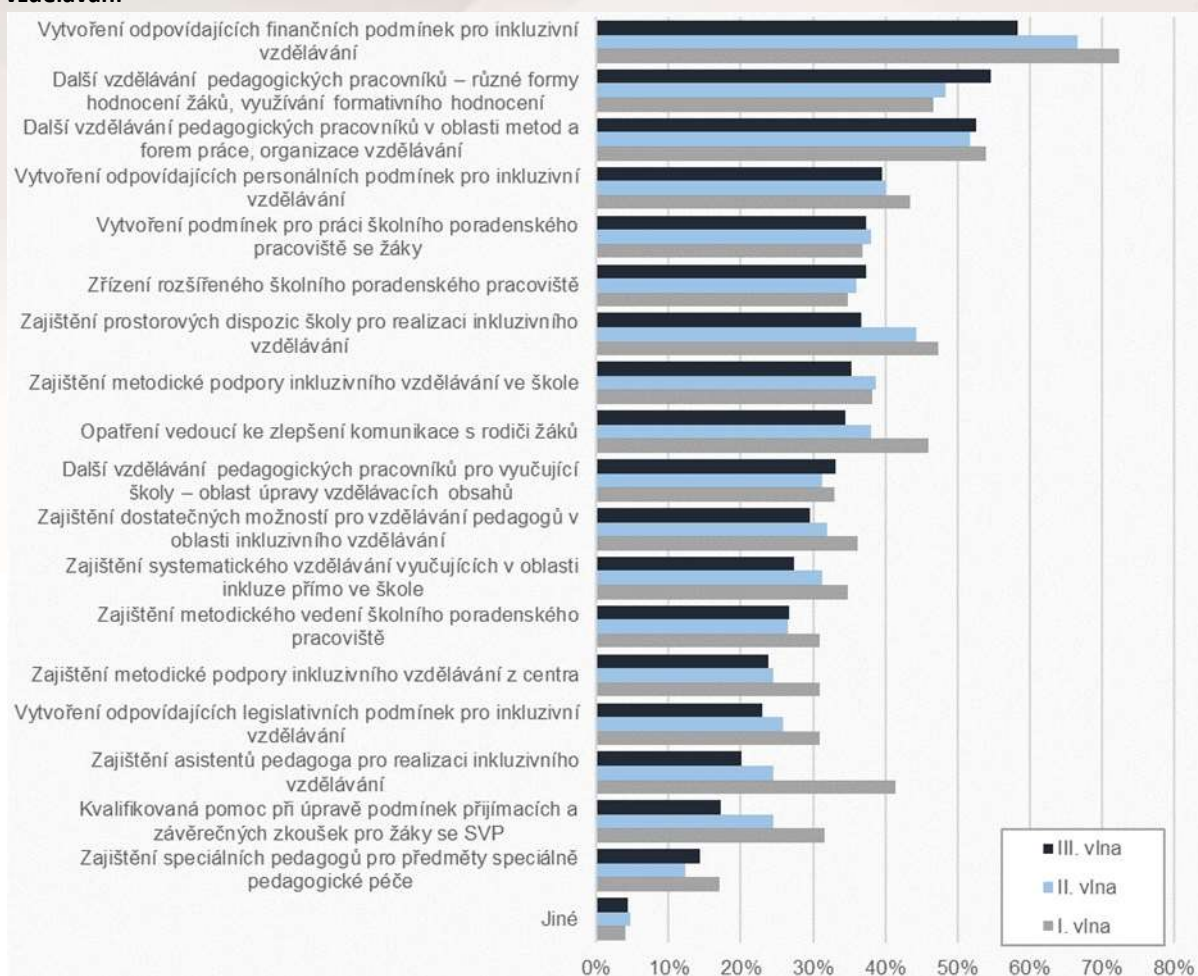
Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti podpory inkluzivního vzdělávání by nadpoloviční většina škol ve Středočeském kraji potřebovala vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (58 %), další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti forem hodnocení žáků a využívání formativního hodnocení (55 %) i v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání (53 %). Více než dvě pětiny škol by potřebovaly vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (40 %). Asi třetina škol uváděla potřebu vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky (37 %), zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště (37 %), zajištění prostorových dispozic školy pro realizaci inkluzivního vzdělávání (37 %), zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole (35 %). Obdobně často by školy potřebovaly zavést opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků (35 %) a další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující školy – oblast úpravy vzdělávacích obsahů (33 %). Ostatní opatření zmiňuje již méně než třetina škol.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. K nejvyššímu poklesu došlo u zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání (21 p. b. oproti první vlně), dále poklesla potřeba kvalifikované pomoci při úpravě podmínek přijímacích a závěrečných zkoušek pro žáky se SVP (pokles o 14 p. b. oproti 1. vlně). Snížily se požadavky na vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (pokles o 14 p. b. oproti 1. vlně), opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků (pokles o 12 p. b. oproti 1. vlně). Naopak se mírně zvýšila potřeba dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti různých forem hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení (nárůst o 8 p. b. oproti 1. vlně a o 6 p. b. vůči 2. vlně šetření).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 100: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory inkluzivního vzdělávání

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

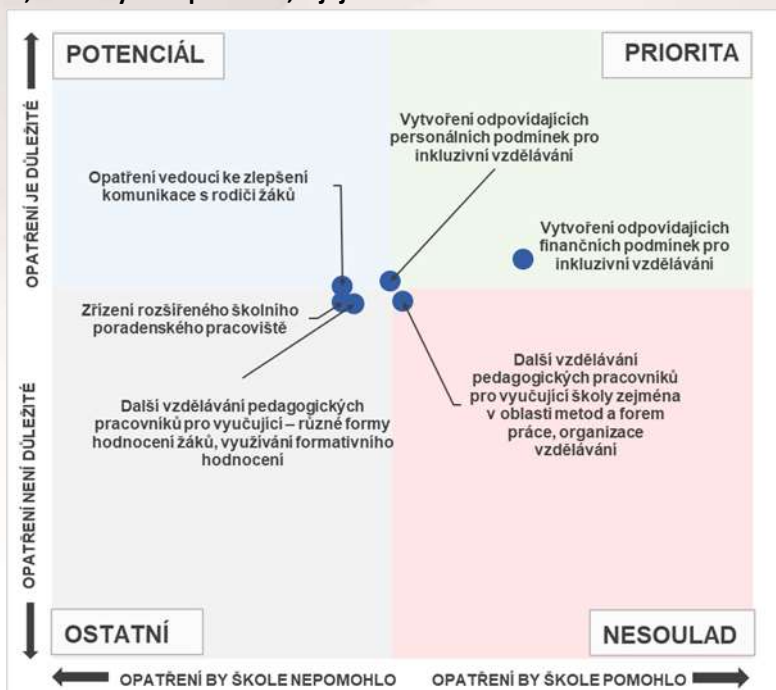
Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro podporu inkluzivního vzdělávání nejvíce pomohlo vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (67 %). Přibližně polovina SOU uvádí, že by potřebovala další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující školy zejména v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání (50 %) a vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (48 %). Méně často SOU uvádějí potřebu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující – různé formy hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení (43 %), zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště (41 %) a dále také opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků (41 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro podporu inkluzivního vzdělávání zohlednili také jejich důležitost, představují priority středních odborných učilišť vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání a vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání. Tato opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nadprůměrně nebo alespoň průměrně důležitá.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků zejména v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání požaduje relativně vyšší podíl škol, je ale hodnoceno jako méně důležité a představuje tak určitý nesoulad.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 101: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků uvádí nižší podíl středních odborných učilišť než opatření prioritní, tomuto opatření je však přisuzována vyšší důležitost. Z tohoto důvodu pro školy představuje potenciál.

Opatření v podobě zřízení školního poradenského pracoviště a další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti hodnocení žáků jsou považována za méně důležitá opatření.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (66 %). Více než polovina SOŠ by potřebovala další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující – různé formy hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení (59 %) a také další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání (55 %). Méně často SOŠ požadují zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole (42 %), vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (42 %) a zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště (42 %).

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření podpory inkluzivního vzdělávání představuje největší prioritu vytvoření odpovídajících finančních podmínek. Toto opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň jej ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako velice důležité.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující – různé formy hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení a v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání potřebuje poměrně vysoké procento SOŠ, ovšem důležitost těchto opatření je pod průměrem. Z tohoto důvodu představují tato opatření nesoulad.

Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání představuje pro SOŠ určitý potenciál. Toto opatření uvádí méně škol, ale hodnotí jej jako celkem důležité.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

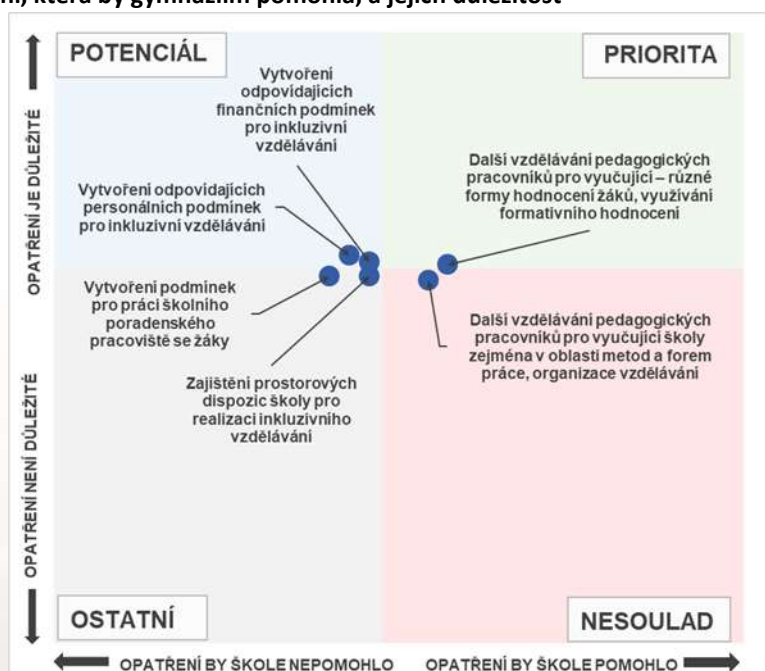
Graf č. 102: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Gymnázia by pro podporu inkluzivního vzdělávání nejvíce ocenila další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující – různé formy hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení (57 %) a také další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující školy zejména v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání (54 %). Méně než polovina gymnázií uvádí potřebu zajištění prostorových dispozic školy pro realizaci inkluzivního vzdělávání (46 %), vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (46 %), dále pak vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (43 %) a rovněž vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky (40 %).

Graf č. 103: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

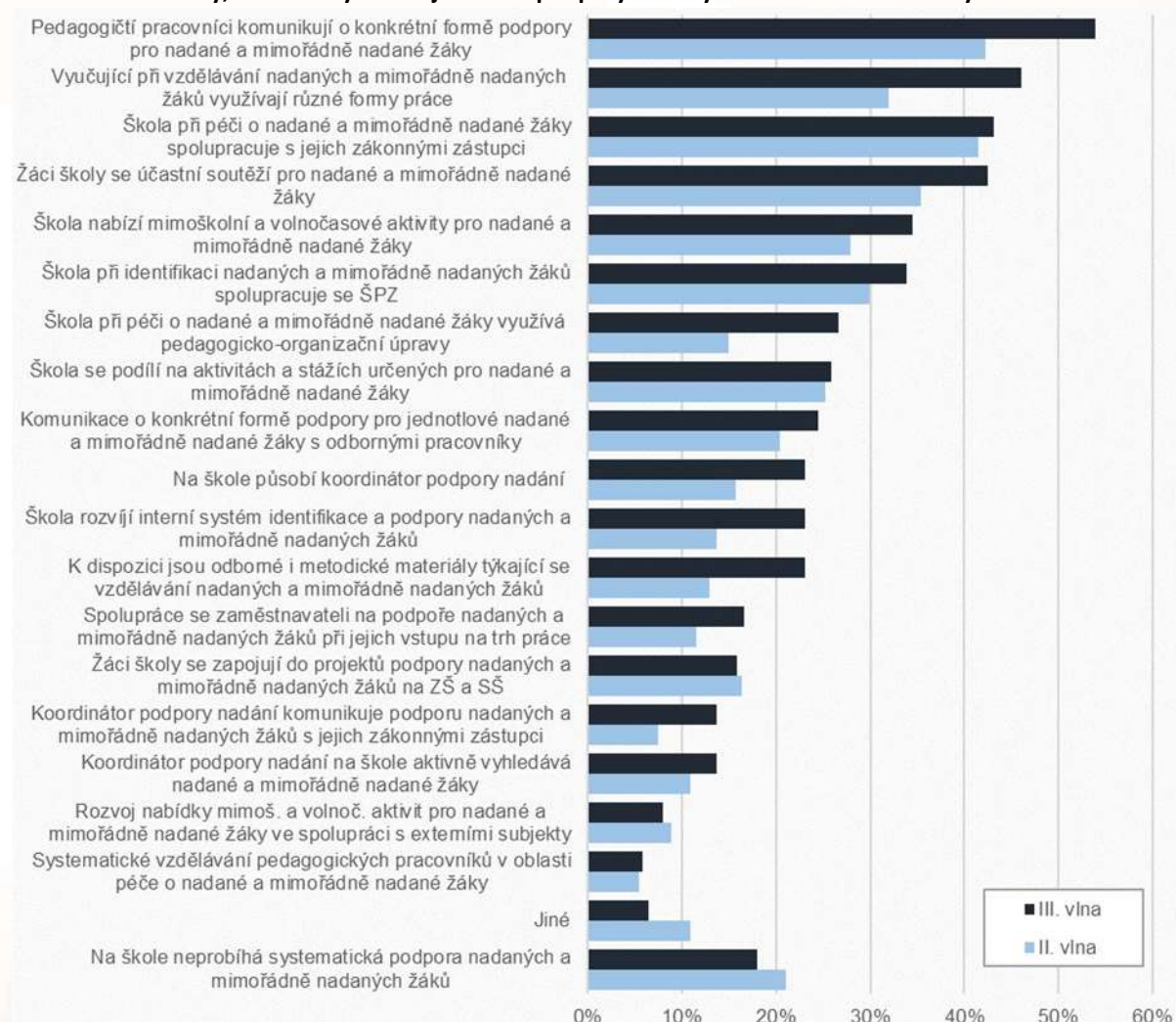
Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro podporu inkluzivního vzdělávání je pro gymnázia prioritou další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující – různé formy hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení. Toto opatření uvádí nejvíce gymnázií a hodnotí je i jako nadprůměrně důležité.

Těsně pod hranicí prioritních opatření se umístilo další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metod a forem práce a forem hodnocení žáků. Tato opatření vyžaduje vysoký podíl škol, ale přisouzená důležitost je lehce nižší.

Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání a vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání představují určitý potenciál, uvádí je nižší podíl gymnázií, která je ale hodnotí lehce nadprůměrně.

Aktivity, které školy realizují v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků

Graf č. 104: Aktivity, které školy realizují v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pozn.: Data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

Z hlediska aktivit zaměřených na podporu nadaných a mimořádně nadaných žáků se na středních a vyšších odborných školách ve Středočeském kraji nejčastěji pedagogičtí pracovníci komunikují o konkrétní formě podpory pro nadané a mimořádně nadané žáky (54 % škol). Dále vyučující při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků využívají různé formy práce (46 %), školy spolupracují s jejich zákonnými zástupci (43 %) a umožňují žákům účast v soutěžích pro nadané a

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

mimořádně nadané žáky (42 %). Přibližně třetina škol nabízí mimoškolní a volnočasové aktivity pro nadané a mimořádně nadané žáky (35 %) a při identifikaci nadaných a mimořádně nadaných žáků spolupracují se ŠPZ (34 %).

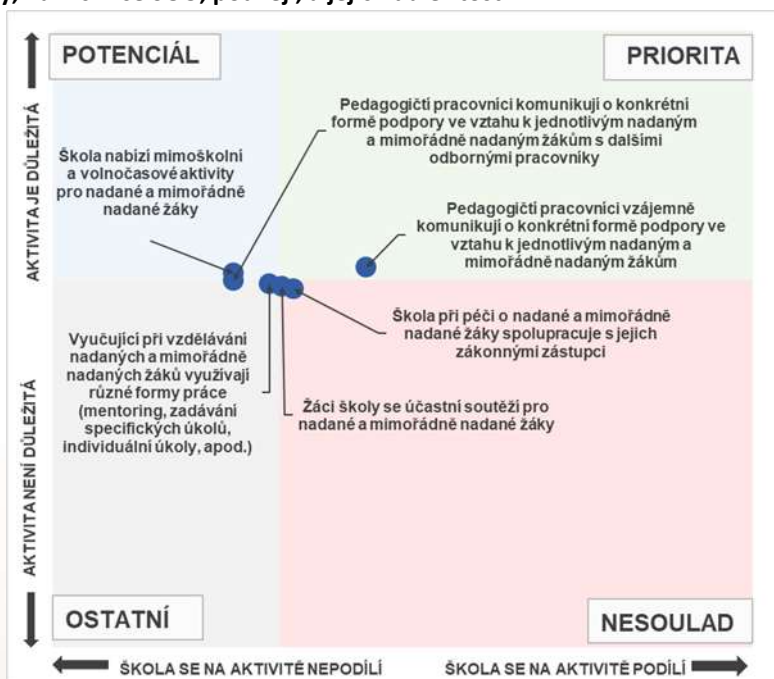
Oproti druhé vlně šetření se aktivita škol ve většině oblastí souvisejících s péčí o nadané zvýšila. Zvýšil se podíl škol, kde vyučující při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků využívají různé formy práce (nárůst o 14 p. b.) a častěji také pedagogičtí pracovníci na školách komunikují o konkrétní formě podpory pro nadané a mimořádně nadané žáky (nárůst o 12 p. b.). Dále školy při péči o nadané a mimořádně nadané žáky častěji využívají pedagogicko-organizační úpravy (nárůst o 12 p. b.).

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v rámci nadaných a mimořádně nadaných žáků nejčastěji uvádí, že pedagogičtí pracovníci vzájemně komunikují o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům (45 %). Přibližně třetina SOU při péči o nadané a mimořádně nadané žáky spolupracuje s jejich zákonnými zástupci (34 %), žáci školy se účastní soutěží pro nadané a mimořádně nadané žáky (33 %), dále vyučující při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků využívají různé formy práce (mentoring, zadávání specifických úkolů, individuální úkoly apod.) (31 %). Asi na čtvrtině SOU pedagogičtí pracovníci školy komunikují o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům s dalšími odbornými pracovníky (26 %) a také nabízí mimoškolní a volnočasové aktivity pro nadané a mimořádně nadané žáky (26 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je, že pedagogičtí pracovníci vzájemně komunikují o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům. Tuto aktivitu realizuje nejvyšší podíl SOU, který jí přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Graf č. 105: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Aktivitami s potenciálem pro podporu nadaných a mimořádně nadaných žáků spočívají v tom, že pedagogičtí pracovníci komunikují o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům s dalšími odbornými pracovníky a také, že škola nabízí mimoškolní a

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

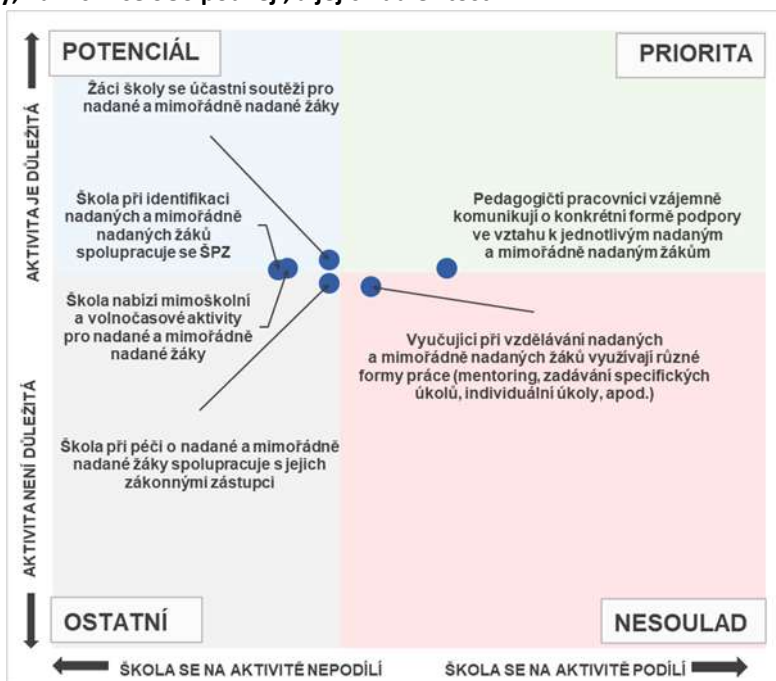
volnočasové aktivity pro nadané a mimořádně nadané žáky. Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale školy jim přiřkládají nadprůměrně vysokou důležitost.

Značné procento škol uvádí, že žáci školy se účastní soutěží pro nadané a mimořádně nadané žáky a rovněž, že škola při péči o nadané a mimořádně nadané žáky spolupracuje s jejich zákonnými zástupci. Nicméně těmto aktivitám přiřkládají mírně podprůměrnou důležitost, a proto pro učiliště představují určitý nesoulad.

Za nejméně důležitou aktivitu jsou považováni vyučující, kteří využívají různé formy práce.

Na středních odborných školách v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků nejčastěji pedagogičtí pracovníci vzájemně komunikují o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům (55 %) a rovněž při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků využívají různé formy práce (45 %). Přibližně kolem třetiny SOŠ spolupracuje se zákonnými zástupci nadaných žáků (39 %), dále se žáci školy účastní soutěží pro nadané a mimořádně nadané žáky (39 %). Třetina SOŠ rovněž nabízí mimoškolní a volnočasové aktivity pro nadané a mimořádně nadané žáky (33 %) a při identifikaci nadaných a mimořádně nadaných žáků spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (32 %).

Graf č. 106: Aktivity, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritu pro SOŠ představuje vzájemná komunikace pedagogických pracovníků o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům. Tuto aktivitu realizuje největší podíl škol a přiřkládá jim vyšší důležitost.

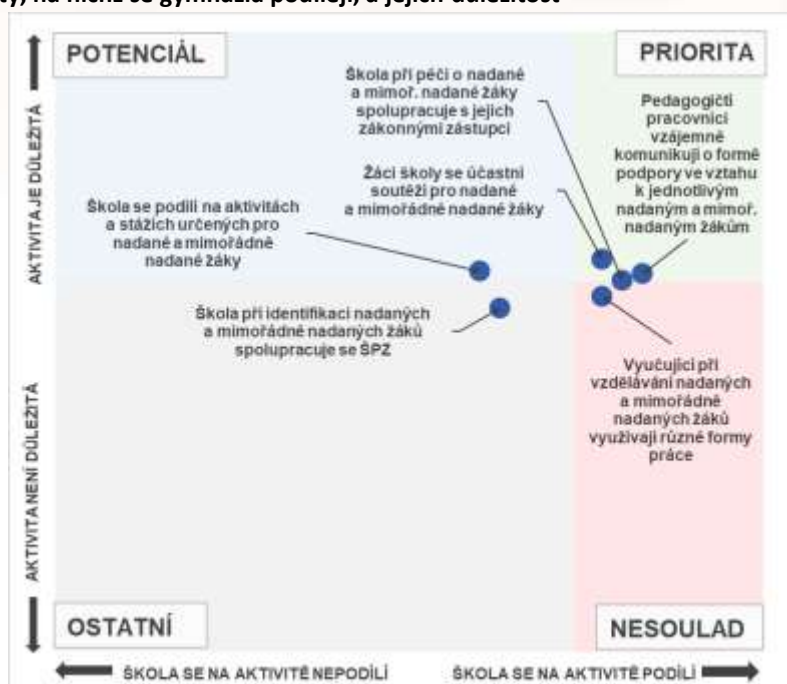
Určitý nesoulad najdeme u aktivity, kdy vyučující při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků využívají různé formy práce. Tuto aktivitu realizuje vyšší procento škol, ale přiřkládají jí podprůměrnou důležitost.

Určitý potenciál lze spatřovat v podobě aktivit, žáků školy, kteří se účastní soutěží pro nadané a mimořádně nadané žáky, v nabídce mimoškolních a volnočasových aktivit pro nadané a mimořádně nadané žáky a ve spolupráci se ŠPZ při identifikaci nadaných a mimořádně nadaných žáků. Tyto aktivity realizují školy méně často, ale hodnotí je jako nadprůměrně důležité.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Gymnázia v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků nejčastěji uvádějí, že pedagogičtí pracovníci vzájemně komunikují o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům (83 %), dále že škola při péči o nadané a mimořádně nadané žáky spolupracuje s jejich zákonnými zástupci (80 %). Asi na třech čtvrtinách gymnázií vyučující při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků využívají různé formy práce (mentoring, zadávání specifických úkolů, individuální úkoly apod.) (77 %) a dále se žáci školy účastní soutěží pro nadané a mimořádně nadané žáky (77 %). Asi dvě třetiny gymnázií při identifikaci nadaných a mimořádně nadaných žáků spolupracují se školskými poradenskými zařízeními (63 %) nebo se se podílí na aktivitách a stážích určených pro nadané a mimořádně nadané žáky (60 %).

Graf č. 107: Aktivity, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritami jsou pro gymnázia účast žáků na soutěžích pro nadané, spolupráce se zákonnými zástupci nadaných a mimořádně nadaných žáků a vzájemná komunikace pedagogických pracovníků o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým nadaným a mimořádně nadaným žákům. Tyto aktivity realizují gymnázia nejčastěji a také je hodnotí jako nadprůměrně důležité.

Využívání různých forem spolupráce při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků realizují školy často, ale hodnotí tuto aktivitu jen jako podprůměrně důležitou, čímž je v určitém nesouladu.

Určitý potenciál můžeme vidět v aktivitě, kdy se škola podílí na aktivitách a stážích určených pro nadané a mimořádně nadané žáky. Tuto aktivitu realizuje relativně méně škol, ale hodnotí ji jako nadprůměrně důležitou.

Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „podpory inkluzivního vzdělávání“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti podpory inkluzivního vzdělávání na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti podpory inkluzivního vzdělávání. Tento

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

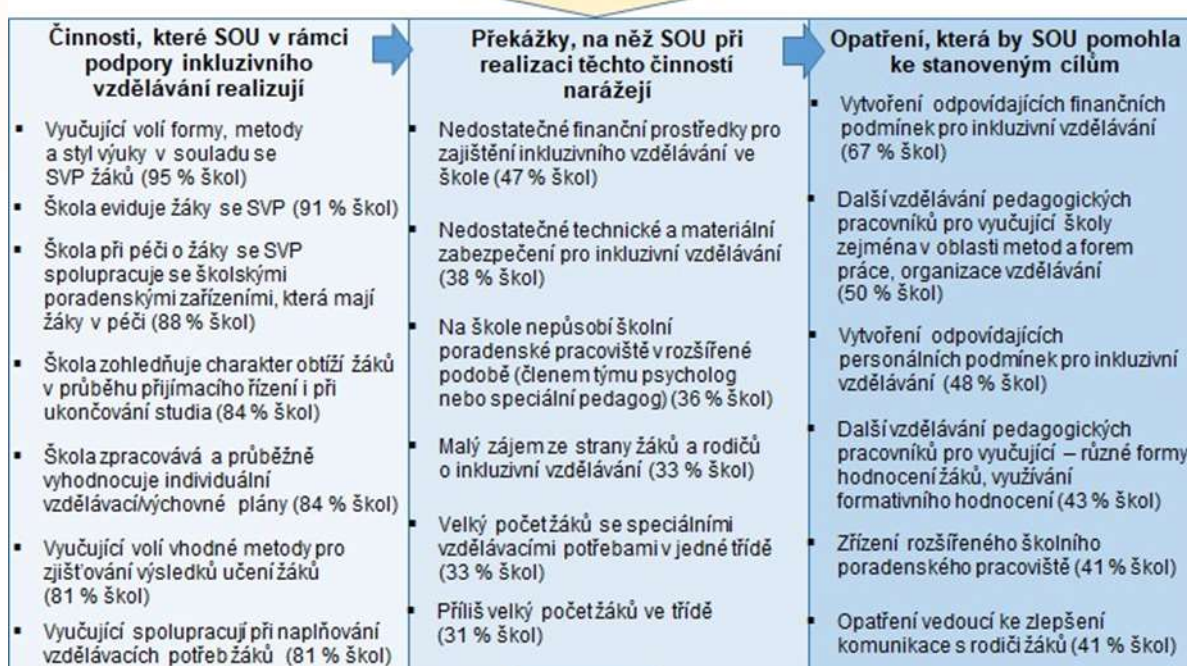
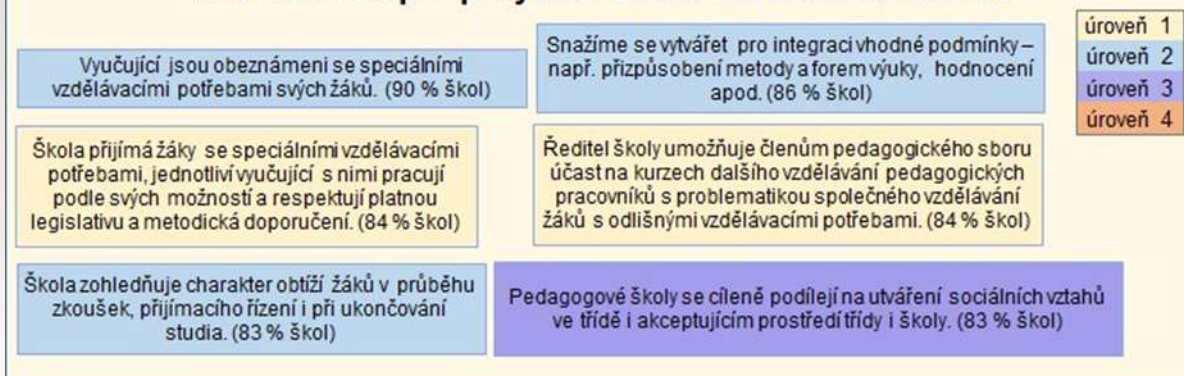
box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

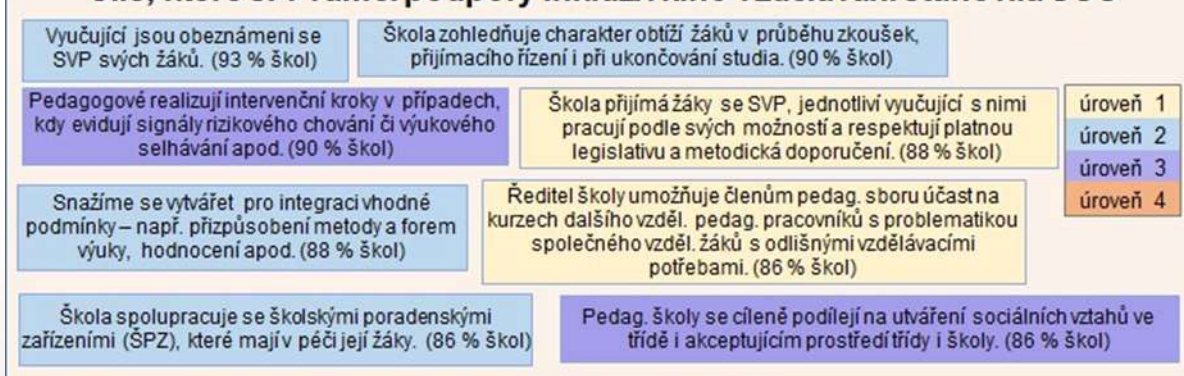
V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti podpory inkluzivního vzdělávání. V tomto případě však již nevyovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory inkluzivního vzdělávání na SOU

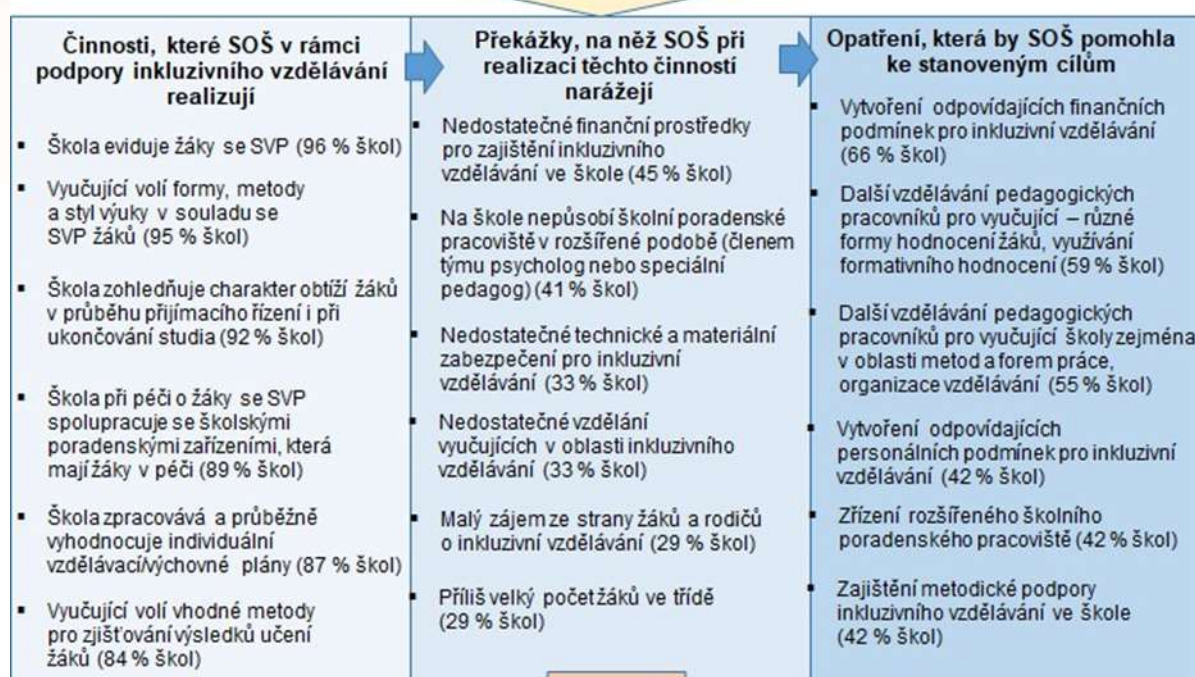
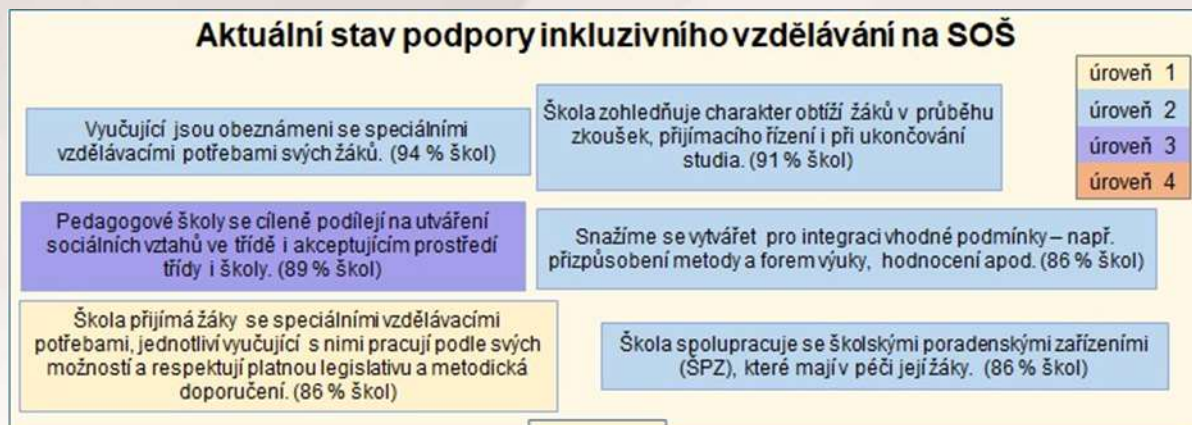
Cíle, které si v rámci podpory inkluzivního vzdělávání stanovila SOU

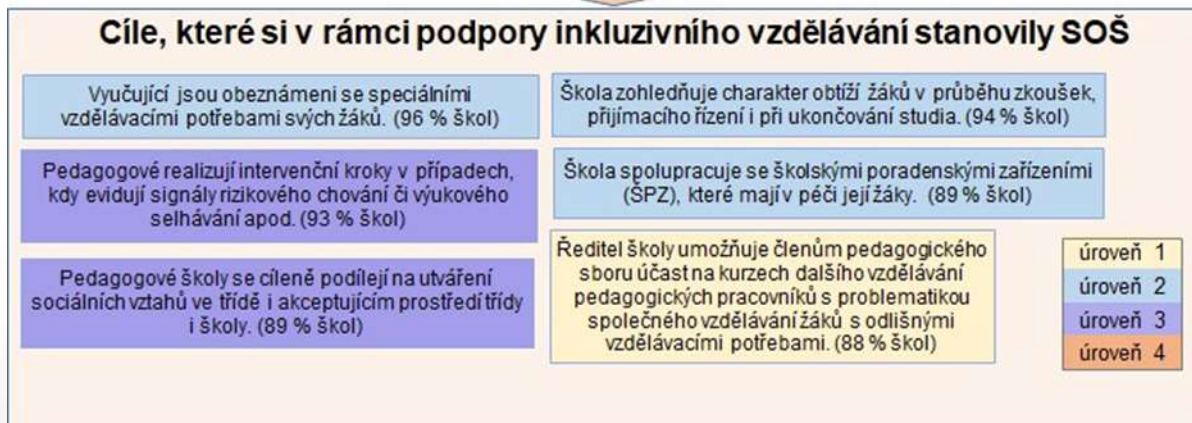
*Každé schéma zobrazuje prvních 6-8 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory inkluzivního vzdělávání na SOŠ

Cíle, které si v rámci podpory inkluzivního vzdělávání stanovily SOŠ

*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav podpory inkluzivního vzdělávání na gymnáziích

Vyučující jsou obeznámeni se SVP svých žáků. (94 % škol)

Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu zkoušek, přijím. řízení i při ukončování studia. (89 % škol)

Školní porad. pracoviště spolupracuje s třídními učiteli. (83 % škol)

Škola přijímá žáky se SVP, vyučující s nimi pracují podle svých možností a respektují legislativu a metodická doporučení. (80 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Činnosti, které gymnázia v rámci podpory inkluzivního vzdělávání realizují	Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí	Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným cílům
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Škola eviduje žáky se SVP (100 % škol) ▪ Vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků (91 % škol) ▪ Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se SVP žáků (89 % škol) ▪ Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (89 % škol) ▪ Škola při péči o žáky se SVP spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, která mají žáky v péči (89 % škol) ▪ Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány (86 % škol) ▪ Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (86 % škol) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Příliš velký počet žáků ve třídě (49 % škol) ▪ Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole (29 % škol) ▪ Na škole nepůsobí školní poradenské pracoviště v rozšířené podobě (členem týmu psycholog nebo speciální pedagog) (29 % škol) ▪ Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání (26 % škol) ▪ V této oblasti nenarážíme na žádné překážky (23 % škol) ▪ Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (17 % škol) ▪ Malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání (17 % škol) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující – různé formy hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení (57 % škol) ▪ Další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující školy zejména v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání (54 % škol) ▪ Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (46 % škol) ▪ Zajištění prostorových dispozic školy pro realizaci inkluzivního vzdělávání (46 % škol) ▪ Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (43 % škol) ▪ Vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky (40 % škol)

Cíle, které si v rámci podpory inkluzivního vzdělávání stanovila gymnázia

Vyučující jsou obeznámeni se SVP svých žáků. (94 % škol)

Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu zkoušek, přijímacího řízení i při ukonč. studia. (91 % škol)

Pro žáky se SVP je zpracováván a průběžně vyhodnocován IVP, popř. IVyP (86 % škol)

Škola přijímá žáky se SVP, vyučující s nimi pracují podle svých možností a respektují legislativu a metodická doporučení. (86 % škol)

Školní poradenské pracoviště spolupracuje s třídními učiteli. (86 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Rozvoj cizích jazyků**

Jazykové vzdělávání dlouhodobě reflektuje současnou nezbytnost aktivní znalosti cizích jazyků, neboť přispívá k účinnější komunikaci v mezinárodním měřítku i k naplnění osobních potřeb žáků, kterým usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům. Znalost cizího jazyka zvyšuje mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci. V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat o běžných tématech, mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se chápat a respektovat kultury a zvyky jiných lidí.

Mobilita pracovních sil pak přináší zvýšené nároky na znalost všeobecného i odborného jazyka a schopnost jeho využití v praxi. Současně jde o to připravit budoucí pracovníky na neustálý proces změny, aby se dokázali flexibilně přizpůsobit novým výzvám, potřebám, ale i příležitostem, které se nabízí. V souvislosti s cizími jazyky jde tedy o vytvoření sady pracovních strategií a nástrojů, které umožňují efektivní uchopování nových potřebných poznatků v rámci pracovního procesu.

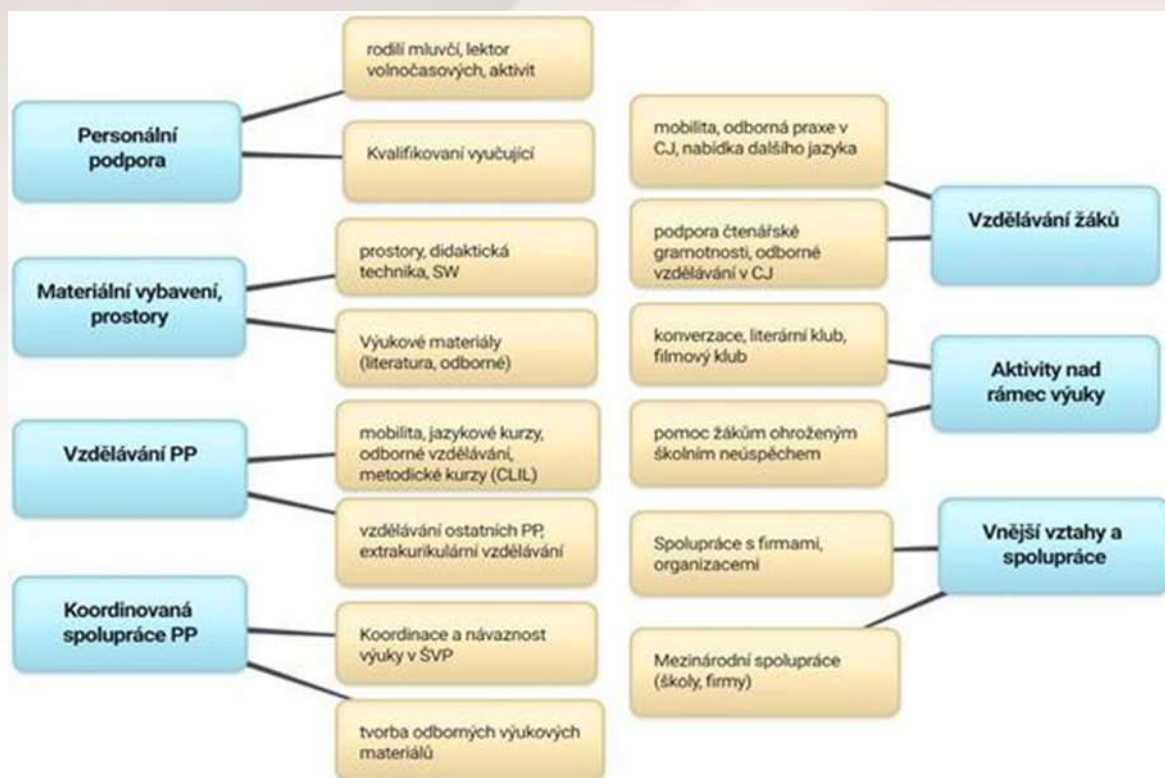
Pro komplexní osvojování a evaluaci jazykových znalostí je nutné systematicky využívat širokou škálu nástrojů, strategicky je propojovat a vzájemně doplňovat. Většina moderních přístupů pak klade důraz na funkčně obsahovou stránku jazyka (komunikativní strategie, koherenci a kohezi textu, plynulost promluvy), zatímco strukturální složka jazyka (gramatika, výslovnost, intonace) je částečně upozaděna, pokud nebrání v porozumění.

Cílem oblasti intervence Rozvoj výuky cizích jazyků je celkový rozvoj výuky, nikoli pouze zvýšení jazykových kompetencí, což by měl být samozřejmě cíl zastřešující. K dosažení tohoto hlavního cíle je třeba strategicky plánovat v následujících oblastech:

- obsah výuky zaměřený na rozvoj aktivních komunikativních dovedností (s důrazem na interakci a mediaci) a vícejazyčnosti s plným přijetím digitálního věku;
- personální podpora s důrazem na systematické kontinuální vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupráce v rámci předmětových týmů, zvýšení povědomí a informovanosti o existujících zdrojích, možnostech a úskalích jejich používání;
- materiální podpora zahrnující vybavení školy odpovídající současným potřebám jazykového vzdělávání a s výrazným akcentem na aktivní tvorbu vlastních výukových materiálů a využití již existujících prověřených zdrojů.

Pojetí oblasti intervence vychází ze Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020, jedním z jejích tří cílů je otevřít vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií. V definování pojmu blended learning převažuje pojetí, kde dominantní roli hraje spojení digitálních technologií a tradiční výuky ve třídě. Harvi Singh a Chris Ree definují blended learning jako učení zaměřující se na optimální dosažení učebních cílů za pomoci vhodných technologií, které odpovídají učebním stylům učícího se jedince, aby tak došlo k získání adekvátních dovedností správné osoby ve správný čas.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Hlavní zjištění

- Pro rozvoj cizích jazyků ve Středočeském jsou v nejvyšší míře vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně, v této úrovni spolu jazykové předmětové týmy spolupracují v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků a využívají se moderní výukové metody. V nižší míře jsou realizovány aktivity mírně pokročilé úrovně, ve které škola využívá tradiční i moderní výukové metody. Méně často jsou vykonávány aktivity nejvyšší úrovně a podstatně méně školy realizují aktivity základní úrovně. Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje cizích jazyků, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně.
- V rámci rozvoje cizích jazyků střední a vyšší odborné školy nejčastěji podporují žáky ohrožené školním neúspěchem. Zhruba tři čtvrtiny škol realizují tvorbu vlastních výukových materiálů (včetně materiálů zaměřených na odborný cizí jazyk), podporují nadané žáky (jazykové soutěže, olympiády), věnují se dalšímu vzdělávání vyučujících cizího jazyka – rozvoj jazykových znalostí, využívají autentické materiály ve výuce nebo uplatňují diferenciaci výuky podle úrovně znalostí žáků. Střední odborná učiliště nejčastěji podporují žáky ohrožené školním neúspěchem. Také střední odborné školy pro rozvoj cizích jazyků nejčastěji podporují žáky ohrožené školním neúspěchem. Téměř všechna gymnázia v rámci podpory rozvoje cizích jazyků podporují nadané žáky. Většina gymnázií také nabízí výuku dalšího cizího jazyka.
- V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj cizích jazyků na středních a vyšších odborných školách, školy ve Středočeském kraji narážejí na nízkou vstupní úroveň jazykových znalostí žáků a vysokou míru diferenciaci jazykové úrovně žáků v rámci třídy. Více než polovina škol se setkává s nedostatkem finančních zdrojů na nákup techniky a výukových materiálů a s nedostatečným technickým a materiálním vybavením třídy. Stejně procento škol uvádí jako problém, že na škole nepůsobí rodilí mluvčí. Oproti II. vlně šetření u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává. Méně často se školy potýkají s nedostatkem finančních zdrojů na vzdělávání vyučujících.
- V oblasti rozvoje cizích jazyků by školy ve Středočeském kraji nejčastěji potřebovaly mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence, digitální podporu výuky cizích

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

jazyků a dále prostředky na zajištění mobilit žáků. Přibližně dvě třetiny škol uvádí mezi potřebnými opatřeními prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným. Střední odborná učiliště by nejvíce ocenila, aby se vyučující cizího jazyka orientovali v oboru, pro který se jejich žáci připravují a výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením. Střední odborné školy by nejvíce ocenily mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence, výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením a prostředky na zajištění mobilit žáků. Gymnázia by pro rozvoj cizích jazyků nejvíce ocenila digitální podporu výuky cizích jazyků. Asi tři čtvrtiny gymnázií by potřebovaly prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným a prostředky na zajištění mobilit žáků a dále i mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence.

Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti výuky cizích jazyků, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (45 %). V této úrovni spolu jazykové předmětové týmy spolupracují v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků a využívají se moderní výukové metody. V nižší míře jsou realizovány aktivity mírně pokročilé úrovně (30 %), ve které škola využívá tradiční i moderní výukové metody. Méně často jsou vykonávány aktivity nejvyšší úrovně (24 %). Podstatně méně školy realizují aktivity základní úrovně (12 %).

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje cizích jazyků, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 22 p. b.) a pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 17 p. b.). Tím deklarují zájem o moderní výukové metody a o spolupráci předmětových týmů nejen cizích jazyků. Naopak minimální posuny lze očekávat v rámci mírně pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 5 p. b.) a základní úrovně (předpokládaný posun o 2 p. b.).

Graf č. 108: Současná úroveň rozvoje cizích jazyků a předpokládaný posun

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Základní úroveň – jazykové vzdělávání je na škole realizováno v souladu s RVP oborů, které se na škole vyučují, není zde však prakticky aplikována žádná ucelená koncepce podpory jejich výuky. Škola využívá tradiční výukové metody, efektivita výuky není na škole ověřována.

Mírně pokročilá úroveň – škola využívá tradiční i moderní (aktivizační) výukové metody a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. Škola se nesystematicky účastní projektů mezinárodní mobility (např. Erasmus, eTwinning). DVPP probíhá nepravidelně a bez jasných výstupů (pracovní listy, plány hodin, dovednostní certifikáty) a přesahu do výuky.

Pokročilá úroveň – jazykové předmětové týmy cizích jazyků se snaží spolupracovat v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s důrazem na konkrétní výstupy žáků. Efektivita výuky je

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

pravidelně ověřována observacemi a testováním. Autoevaluace a vzájemné hodnocení mezi kolegy však není využíváno. Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní (aktivizační) výukové metody. Učitelé spolupracují při pravidelném zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP.

Nejvyšší úroveň – předmětové týmy cizích jazyků plně spolupracují v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků (týmová výuka). Spolupráce probíhá i s dalšími předmětovými týmy (tandemová výuka, tvorba materiálů atd.). Nové metody výuky jsou nejen systematicky využívány, ale i sdíleny v rámci jednotlivých předmětových týmů i mezi nimi. Škola má kromě účasti na projektech vytvořeny vlastní sítě na podporu mezinárodní mobility žáků.

Oproti II. vlně šetření (v I. vlně šetření se úroveň jazykového vzdělání neměřila) školy vykazují navýšení činností v rámci pokročilé úrovně (nárůst o 9 p. b.) a nejvyšší úrovně (nárůst o 7 p. b.). Naopak k malému snížení realizace činností došlo u mírně pokročilé (pokles o 1 p. b.) a základní úrovně (pokles o 3 p. b.).

Graf č. 109: Srovnání současné úrovně rozvoje cizích jazyků

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

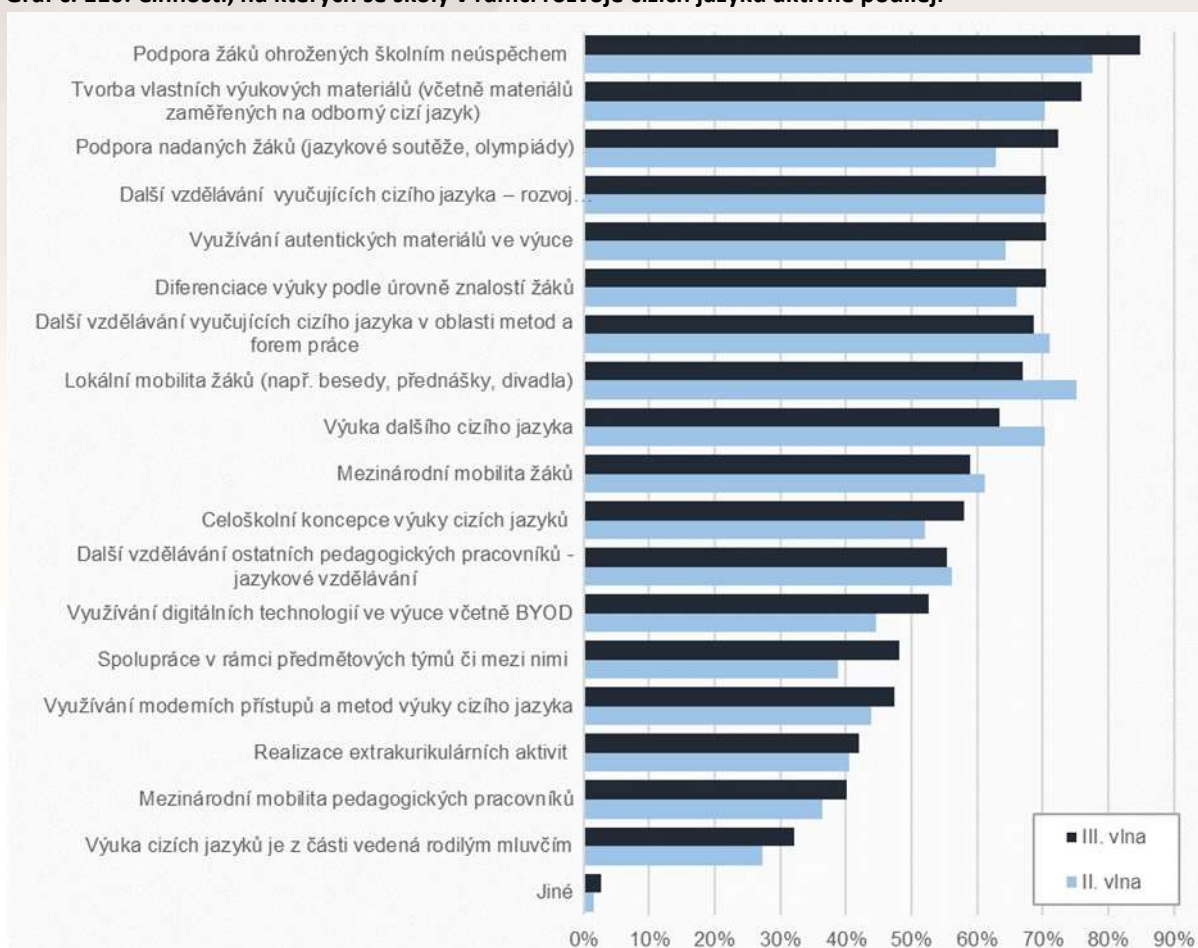
Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci rozvoje cizích jazyků střední a vyšší odborné školy nejčastěji podporují žáky ohrožené školním neúspěchem (85 %). Zhruba tři čtvrtiny škol realizují tvorbu vlastních výukových materiálů (včetně materiálů zaměřených na odborný cizí jazyk) (76 %), podporují nadané žáky (jazykové soutěže, olympiády) (72 %), věnují se dalšímu vzdělávání vyučujících cizího jazyka – rozvoj jazykových znalostí (71 %), využívají autentické materiály ve výuce (71 %) nebo uplatňují diferenciaci výuky podle úrovně znalostí žáků (71 %). Kolem dvou třetin škol se věnuje dalšímu vzdělávání vyučujících cizího jazyka v oblasti metod a forem práce (69 %), podporují lokální mobilitu žáků (např. besedy, přednášky, divadla) (67 %) a také nabízí výuku dalšího cizího jazyka (63 %). Ostatní aktivity realizuje alespoň třetina škol.

Oproti II. vlně šetření došlo u většiny realizovaných aktivit k navýšení podílu škol, které tyto aktivity realizovaly. Školy se častěji věnují podpoře nadaných žáků (nárůst o 10 p. b.), více spolupracují v rámci předmětových týmů či mezi nimi (nárůst o 9 p. b.). Častěji také využívají digitální technologie ve výuce včetně BYOD (nárůst o 8 p. b.). Naopak ve srovnání s druhou vlnou školy méně podporují lokální mobilitu žáků, např. besedy, přednášky, divadla (pokles o 8 p. b.) a výuku dalšího cizího jazyka (pokles o 7 p. b.).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 110: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje cizích jazyků aktivně podílejí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pozn.: Data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti rozvoje cizích jazyků nejčastěji podporují žáky ohrožené školním neúspěchem (93 %). Přibližně tři čtvrtiny učilišť realizují další vzdělávání vyučujících cizího jazyka – rozvoj jazykových znalostí (77 %), věnují se tvorbě vlastních výukových materiálů (včetně materiálů zaměřených na odborný cizí jazyk) (74 %) a také diferencují výuku podle úrovně znalostí žáků (70 %). Asi dvě třetiny učilišť využívají autentických materiálů ve výuce (65 %) a podporují lokální mobilitu žáků (např. besedy, přednášky, divadla) (60 %).

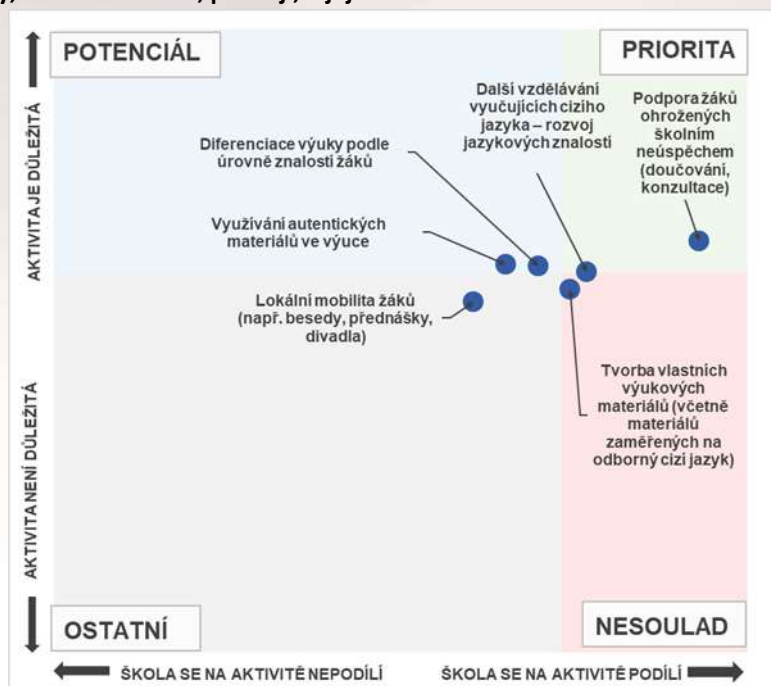
Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je podpora žáků ohrožených školním neúspěchem a další vzdělávání vyučujících cizího jazyka – rozvoj jazykových znalostí. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Tvorbu vlastních výukových materiálů realizuje vysoký podíl učilišť. Nicméně této aktivitě přiřkládají učiliště lehce podprůměrnou důležitost, a proto pro učiliště představuje určitý nesoulad.

Potenciál pro rozvoj cizích jazyků vykazuje využívání autentických materiálů ve výuce a diferenciaci výuky dle úrovně žáků. Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale školy jim přiřkládají nadprůměrně vysokou důležitost.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

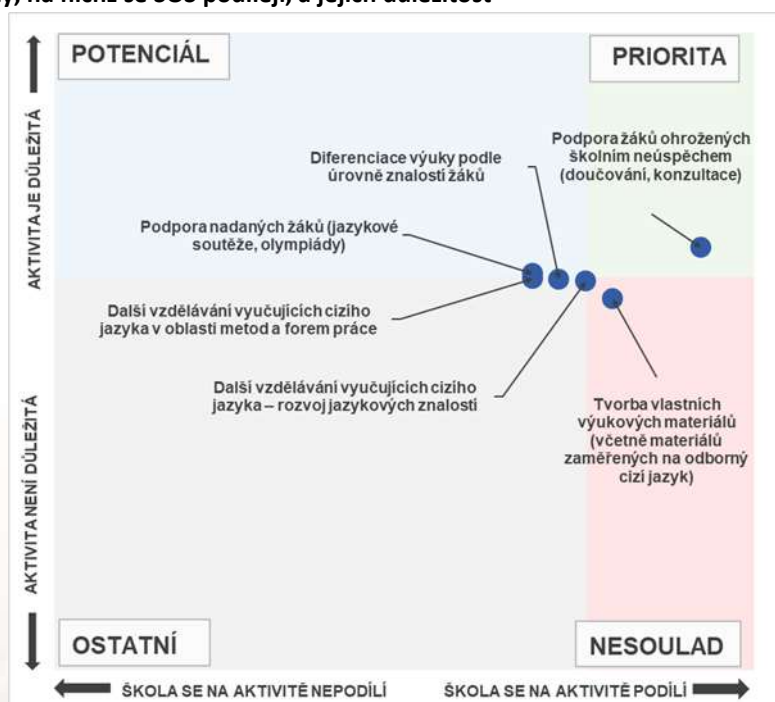
Graf č. 111: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Střední odborné školy pro rozvoj cizích jazyků nejčastěji podporují žáky ohrožené školním neúspěchem (92 %). Čtyři pětiny škol tvoří vlastní výukové materiály (80 %). Více než tři čtvrtiny škol realizují další vzdělávání vyučujících cizího jazyka – rozvoj jazykových znalostí (76 %) a diferenciaci výuky podle úrovně znalostí žáků (72 %). Dvě třetiny SOŠ poskytují další vzdělávání vyučujícím cizího jazyka v oblasti metod a forem práce (68 %) a podporu nadaným žákům (jazykové soutěže, olympiády) (68 %).

Graf č. 112: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritou v oblasti rozvoje cizích jazyků je podpora žáků ohrožených školním neúspěchem. Tuto aktivitu realizuje vysoký podíl SOŠ, který ji považuje zároveň za nadprůměrně důležitou.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

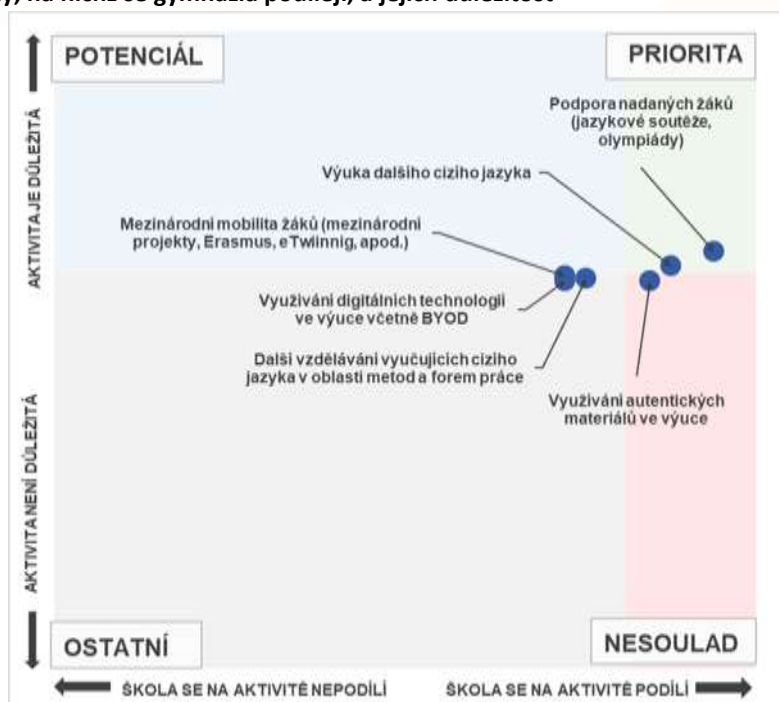
Vysoký podíl škol tvoří vlastní výukové materiály, ale této aktivitě je přisuzována mírně nižší důležitost než aktivitě prioritní. Z tohoto důvodu se ocitá v tzv. nesouladu.

Potenciál pro rozvoj cizích jazyků představuje diferenciaci výuky podle úrovně znalostí žáků a podpora nadaných žáků (jazykové soutěže, olympiády). Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale jsou relativně (na úrovni průměru) důležité.

Aktivity v podobě dalšího vzdělávání vyučujících cizího jazyka v rozvoji jazykových znalostí a v oblasti metod a forem práce jsou považovány za nejméně důležité. Nicméně se ocitají těsně pod hranicí oblasti s potenciálem.

Téměř všechna gymnázia v rámci podpory rozvoje cizích jazyků podporují nadané žáky (94 %). Většina gymnázií také nabízí výuku dalšího cizího jazyka (88 %) a využívá autentické materiály ve výuce (85 %). Asi tři čtvrtiny gymnázií realizují další vzdělávání vyučujících cizího jazyka v oblasti metod a forem práce (76 %), mezinárodní mobilitu žáků (73 %) a rovněž využívají digitální technologie ve výuce (73 %).

Graf č. 113: Aktivity, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritami je pro gymnázia podpora nadaných žáků a výuka dalšího cizího jazyka. Tyto aktivity realizují gymnázia často a přikládají jim nadprůměrnou důležitost.

Využívání autentických materiálů ve výuce realizuje vysoký podíl gymnázií. Oproti prioritním aktivitám této aktivitě však přisuzují mírně nižší důležitost (z grafu je však patrné, že se jedná pouze o menší rozdíl), a proto pro gymnázia představuje tzv. nesoulad.

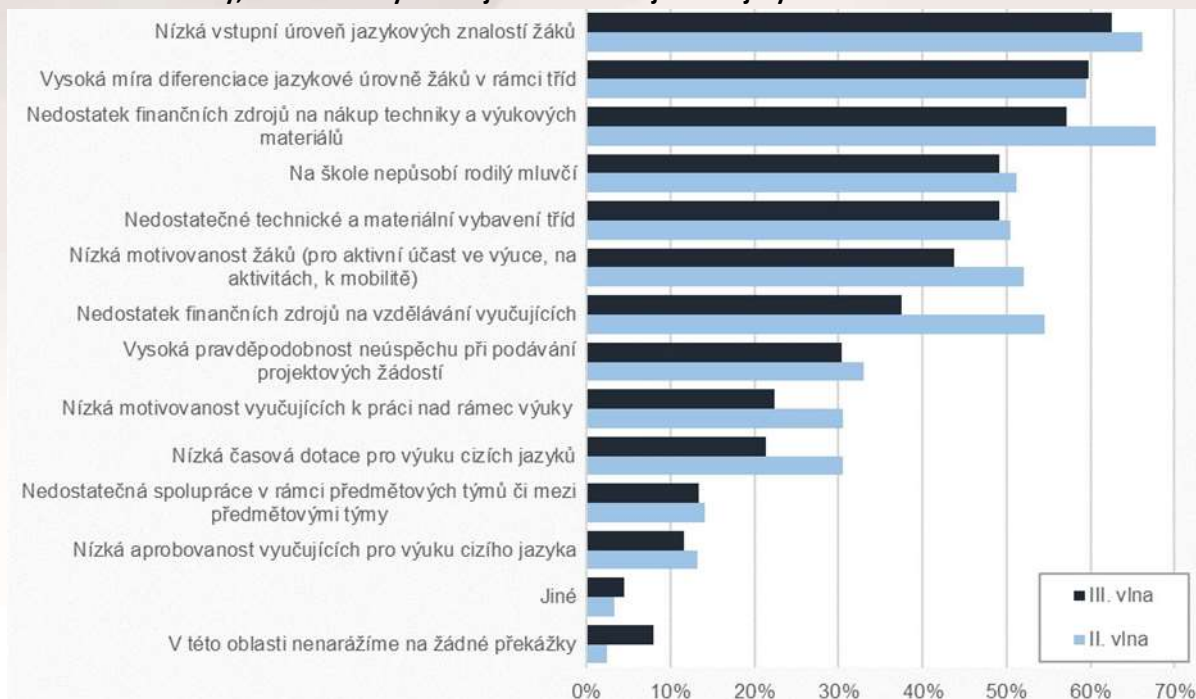
Mezinárodní mobilita žáků (mezinárodní projekty, Erasmus, eTwinning, apod.) představuje pro gymnázia potenciál. Tuto aktivitu realizuje nižší podíl gymnázií než aktivity zmíněné výše, ale je jí přisouzena alespoň průměrně vysoká důležitost.

Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj cizích jazyků na středních a vyšších odborných školách, školy ve Středočeském kraji naráží na nízkou vstupní úroveň jazykových znalostí žáků (63 %).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 114: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje cizích jazyků

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pozn.: Data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

Tři pětiny škol se setkávají s vysokou mírou diferenciacce jazykové úrovně žáků v rámci třídy (60 %). Více než polovina škol se setkává s nedostatkem finančních zdrojů na nákup techniky a výukových materiálů (57 %) a s nedostatečným technickým a materiálním vybavením třídy (49 %). Stejně procento škol uvádí jako problém, že na škole nepůsobí rodilý mluvčí (49 %). Méně často si školy stěžují na nízkou motivovanost žáků (pro aktivní účast ve výuce, na aktivitách, k mobilitě) (44 %). Téměř desetina škol se nepotýká s žádnými překážkami (8 %).

Oproti II. vlně šetření u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává. Nejvýraznější pokles nastal u škol, které se potýkají s nedostatkem finančních zdrojů na vzdělávání vyučujících (pokles o 17 p. b.) a s nedostatkem finančních zdrojů na nákup techniky a výukových materiálů (pokles o 11 p. b.).

Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti rozvoje cizích jazyků by školy ve Středočeském kraji nejčastěji potřebovaly mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (73 %), digitální podporu výuky cizích jazyků (71 %) a dále prostředky na zajištění mobilit žáků (70 %). Přibližně dvě třetiny škol uvádí mezi potřebnými opatřeními prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným (63 %).

Více než polovina škol by potřebovala vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (59 %), výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením (56 %), podporu rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků (56 %). Polovina škol by potřebovala, aby se vyučující cizího jazyka orientovali v oboru, pro který se jejich žáci připravují (50 %).

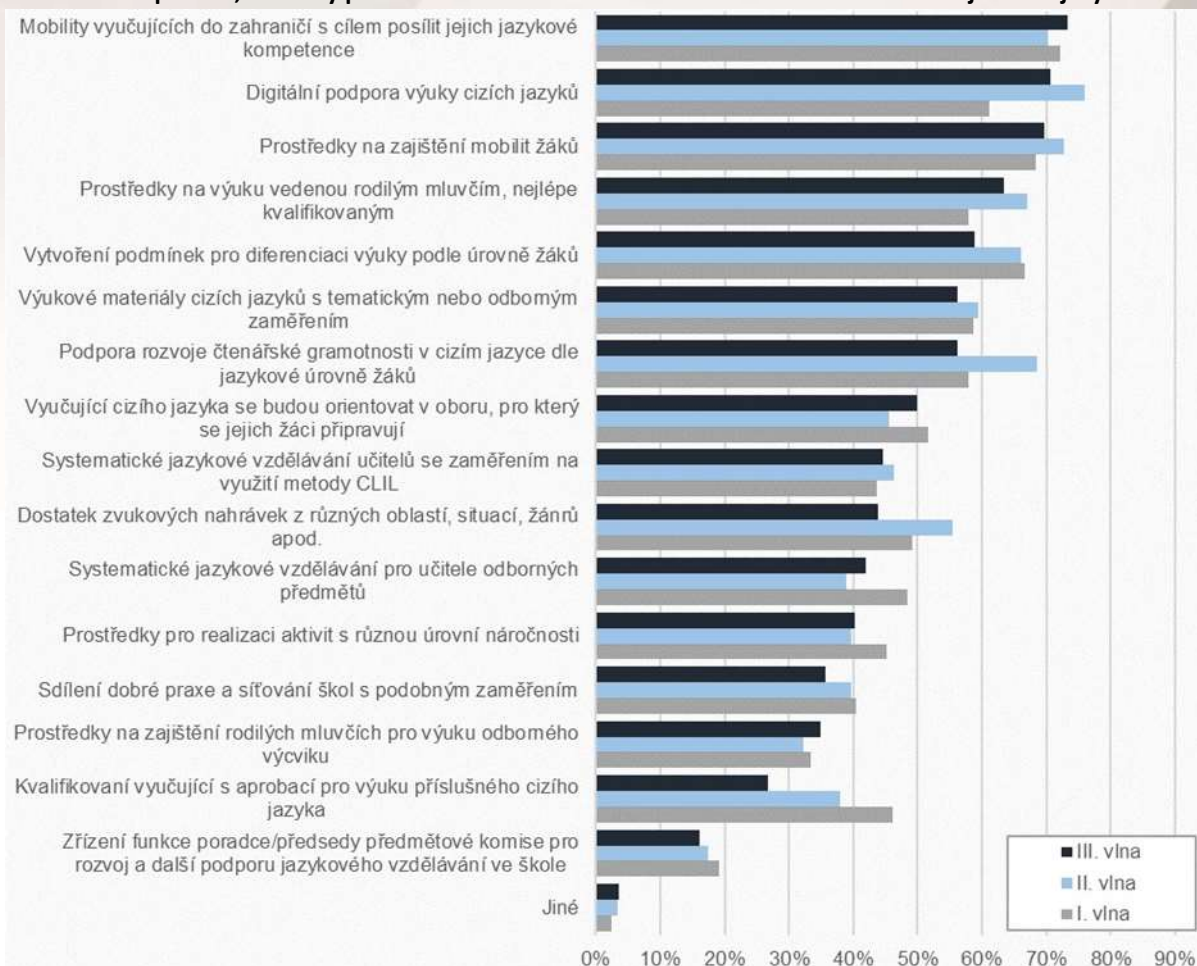
Oproti předchozím vlnám šetření není u řady opatření jednoznačný vývoj směrem k jejich větší nebo menší míře důležitosti. Výrazně méně často je uváděna potřeba kvalifikovaných vyučujících s aprobační pro výuku příslušného cizího jazyka (pokles o 19 p. b. oproti první vlně a o 11 p. b. oproti druhé vlně).

K poklesu došlo i u dostatku zvukových nahrávek z různých oblastí, situací, žánrů apod. (pokles vůči první vlně o 5 p. b. a vůči druhé vlně 12 p. b.). Dále poklesla potřeba podpory rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků (pokles o 12 p. b. oproti druhé vlně šetření). Oproti

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

první vlně šetření se zvýšil podíl škol, které vyžadují digitální podporu výuky cizích jazyků, nicméně oproti druhé vlně šetření, došlo k mírnému poklesu.

Graf č. 115: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje cizích jazyků

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

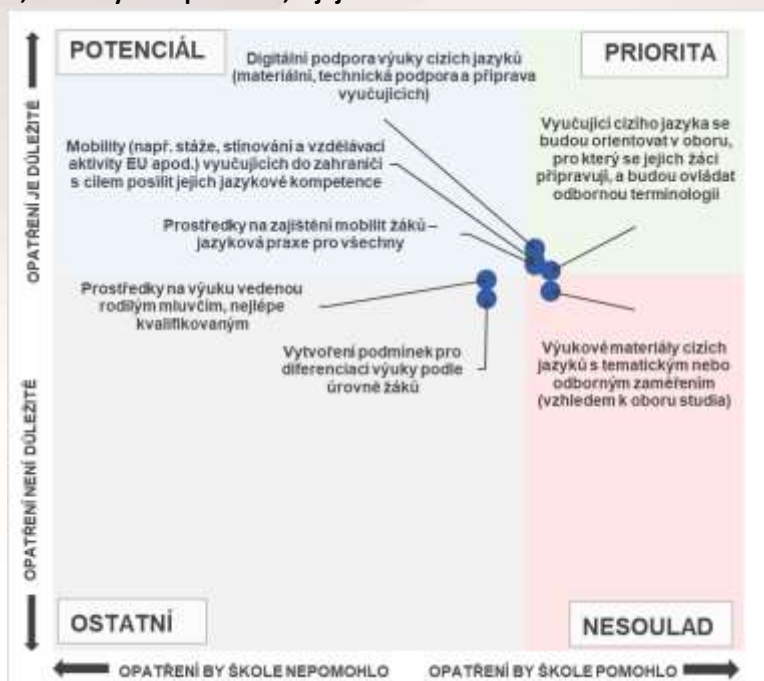
- Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro rozvoj cizích jazyků nejvíce pomohlo, aby se vyučující cizího jazyka orientovali v oboru, pro který se jejich žáci připravují, a aby ovládali odbornou terminologii (72 %). Dále potřebují výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením (72 %). Necelé tři čtvrtiny SOU by uvítaly prostředky na zajištění mobilit žáků (70 %), mobility (např. stáže, stínování a vzdělávací aktivity EU apod.) vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (70 %) a digitální podporu výuky cizích jazyků (materiální, technická podpora a příprava vyučujících) (70 %). Asi dvě třetiny SOU by potřebovaly vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (63 %) a prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným (63 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj cizích jazyků zohlednili také jejich důležitost, představují priority středních odborných učilišť vyučující cizího jazyka, kteří se budou orientovat v oboru, pro který se jejich žáci připravují, dále pak digitální podpora výuky cizích jazyků (materiální, technická podpora a příprava vyučujících), mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence a také prostředky na zajištění mobilit žáků. Tato opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 116: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Opatření v podobě výukových materiálů cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením (vzhledem k oboru studia) by pomohlo vyššímu podílu škol, ale školy je považují za mírně podprůměrně důležitá opatření.

Opatření spočívající ve vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků a prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným jsou zmiňována méně často a jsou považována za relativně méně důležitá.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily mobility (např. stáže, stínování a vzdělávací aktivity EU apod.) vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (73 %), výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením (72 %) a prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny (71 %). Kolem dvou třetin škol by ocenily digitální podpora výuky cizích jazyků (materiální, technická podpora a příprava vyučujících) (68 %) a potřebují také, aby se vyučující cizího jazyka se orientovali v oboru, pro který se jejich žáci připravují (65 %). Ocenily by také vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (63 %).

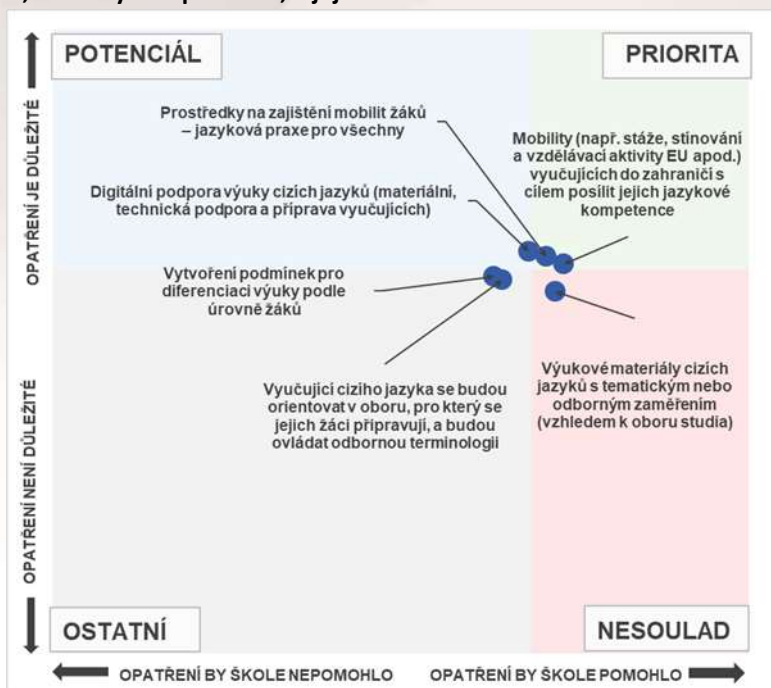
Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj cizích jazyků představují největší priority mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence, dále prostředky na zajištění mobilit žáků a digitální podpora výuky cizích jazyků. Tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily za velice důležitá.

Výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením by ocenil také vysoký podíl škol, ale přisouzená důležitost nabývá podprůměrných hodnot, čímž zde dochází k určitému nesouladu.

Opatření spočívající ve vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků a v lepší orientaci vyučujících cizího jazyka v oboru, pro který se jejich žáci připravují, jsou ve srovnání s předchozími opatřeními zmiňována školami méně často a jsou hodnocena jako méně podstatná.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

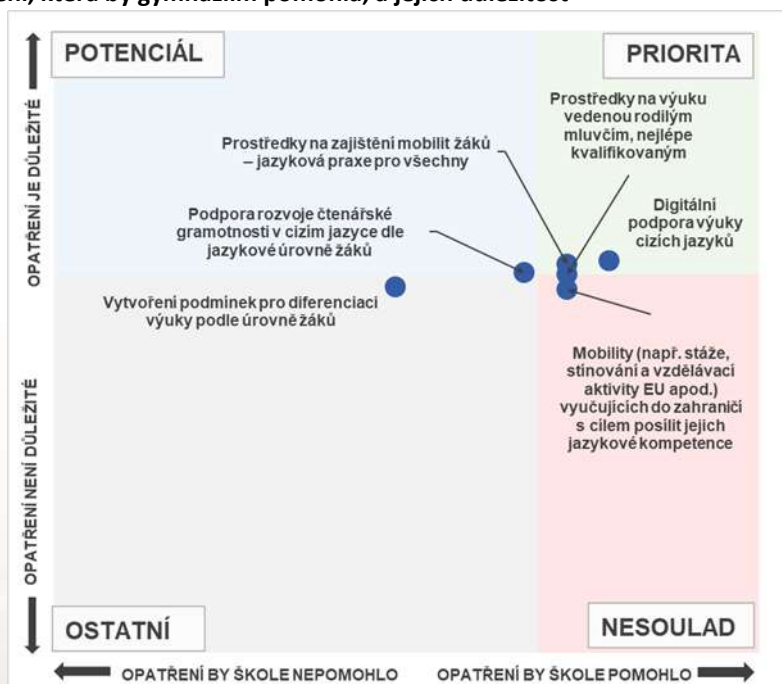
Graf č. 117: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Gymnázia by pro rozvoj cizích jazyků nejvíce ocenila digitální podporu výuky cizích jazyků (materiální, technická podpora a příprava vyučujících) (79 %). Asi tři čtvrtiny gymnázií by potřebovaly prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným (73 %) a prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny (73 %) a dále i mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (73 %). Dvě třetiny gymnázií potřebují podporu rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků (67 %). Méně než polovina gymnázií by potřebovala vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (48 %).

Graf č. 118: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

Prioritami pro rozvoj jazykového vzdělávání jsou pro gymnázia digitální podpora výuky cizích jazyků (materiální, technická podpora a příprava vyučujících), dále prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným a také prostředky na zajištění mobility žáků a rovněž podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků. Tato opatření patří k nejčastěji uváděným a zároveň jsou tato opatření lehce nadprůměrně důležitá.

Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence jsou uváděny často, ale jejich důležitost je mírně podprůměrná.

Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoje cizích jazyků“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti rozvoje cizích jazyků na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje cizích jazyků. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje cizích jazyků. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje cizích jazyků na SOU

Škola využívá tradiční i moderní (aktivizační) výukové metody a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. (65 % škol)

Digitální technologie jsou pevnou součástí výuky cizích jazyků (elektronické učebnice, online testování, e-booky, prezentace). Jsou pravidelně využívány žáky i učiteli. (63 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní (aktivizační) výukové metody. Učitelé spolupracují při pravidelném zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP. (56 % škol)

Ve výuce cizích jazyků jsou používány digitální technologie zejména vyučujícími (např. jako zdroj autentických materiálů – poslech, videa). Žáci využívají technologie pouze příležitostně. (51 % škol)

Škola stabilně nabízí extrakurikulární jazykové aktivity (doučování, kluby, příprava na jazykové zkoušky atd.) dle aktuálních možností vyučujících a zájmu žáků. (42 % škol)

Jazykové vzdělávání je na škole realizováno v souladu s RVP oborů, které se na škole vyučují, není zde však prakticky aplikována žádná ucelená koncepce podpory jejich výuky. (40 % škol)

Činnosti, které SOU v rámci rozvoje cizích jazyků realizují

- Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem (doučování, konzultace) (93 % škol)
- Další vzdělávání vyučujících cizího jazyka – rozvoj jazykových znalostí (77 % škol)
- Tvorba vlastních výukových materiálů (včetně materiálů zaměřených na odborný cizí jazyk) (74 % škol)
- Diferenciaci výuky podle úrovně znalostí žáků (70 % škol)
- Využívání autentických materiálů ve výuce (65 % škol)
- Lokální mobilita žáků (např. besedy, přednášky, divadla) (60 % škol)

Překážky, na něž SOU při realizaci těchto činností narážejí

- Nízká vstupní úroveň jazykových znalostí žáků (77 % škol)
- Vysoká míra diferenciaci jazykové úrovně žáků v rámci tříd (72 % škol)
- Nedostatek finančních zdrojů na nákup techniky a výukových materiálů (58 % škol)
- Nedostatečné technické a materiální vybavení tříd (pro výuku v souladu s plným přijetím digitálního věku) (58 % škol)
- Nízká motivovanost žáků (pro aktivní účast ve výuce, na aktivitách, k mobilitě) (58 % škol)
- Na škole nepůsobí rodilí mluvčí (53 % škol)

Opatření, která by SOU pomohla ke stanoveným cílům

- Výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením. (72 % škol)
- Vyučující cizího jazyka se budou orientovat v oboru, pro který se jejich žáci připravují, a budou ovládat odbornou terminologii (72 % škol)
- Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (70 % škol)
- Digitální podpora výuky cizích jazyků. (70 % škol)
- Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny (70 % škol)
- Prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným (63 % škol)
- Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (63 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje cizích jazyků stanovila SOU

Digitální technologie jsou pevnou součástí výuky cizích jazyků (elektronické učebnice, online testování, e-booky, prezentace). Jsou pravidelně využívány žáky i učiteli. (81 % škol)

Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní (aktivizační) výukové metody. Učitelé spolupracují při pravidelném zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP. (79 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Škola využívá tradiční i moderní (aktivizační) výukové metody a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. (70 % škol)

DVPP probíhá systematicky a s jasnými výstupy (pracovní listy, plány hodin, dovednostní certifikáty) a přesahy do výuky. (63 % škol)

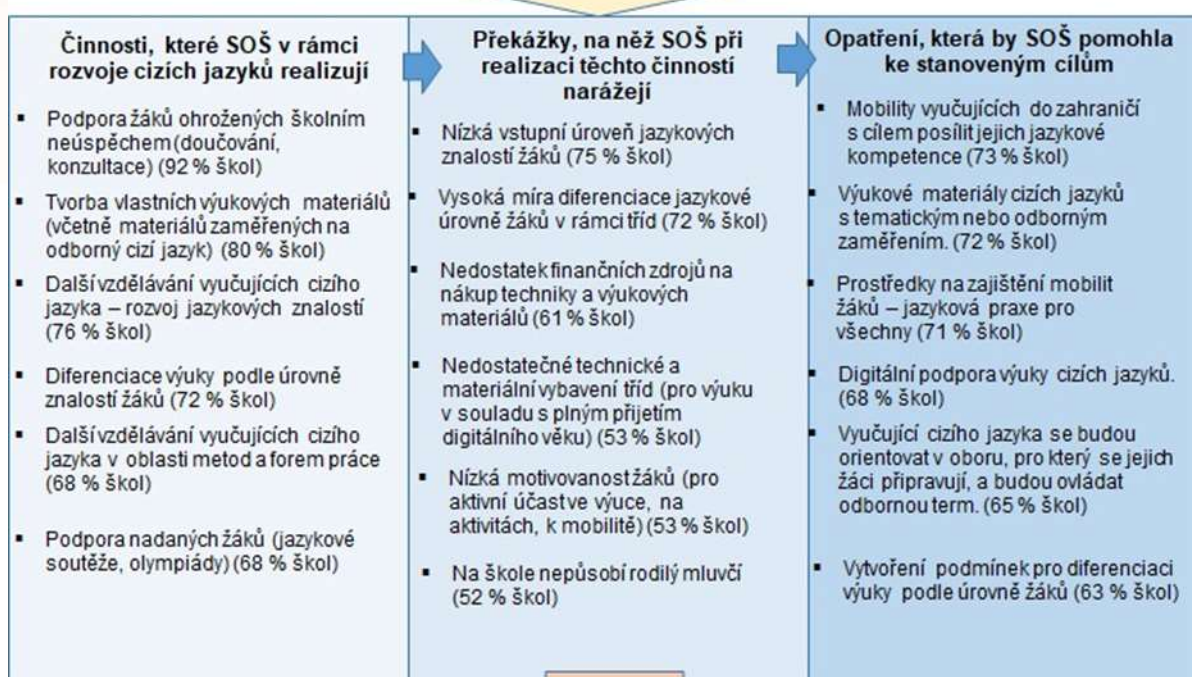
Škola stabilně nabízí extrakurikulární jazykové aktivity (doučování, kluby, příprava na jazykové zkoušky atd.) dle aktuálních možností vyučujících a zájmu žáků. (63 % škol)

Ve výuce cizích jazyků jsou používány digitální technologie zejména vyučujícími (např. jako zdroj autentických materiálů – poslech, videa). Žáci využívají technologie pouze příležitostně. (58 % škol)

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje cizích jazyků na SOŠ

Cíle, které si v rámci rozvoje cizích jazyků stanovily SOŠ

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje cizích jazyků na gymnáziích

Digitální technologie jsou pevnou součástí výuky cizích jazyků. Jsou pravidelně využívány žáky i učiteli. (70 % škol)	Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní výuk. metody. Učitelé spolupracují při zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP. (67 % škol)	úroveň 1 úroveň 2 úroveň 3 úroveň 4
Jazykové předmětové týmy cizích jazyků se snaží spolupracovat v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s důrazem na výstupy žáků. (58 % škol)	Škola využívá tradiční i moderní výukové met. a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. (45 % škol)	
Škola stabilně nabízí extrakurikulární jazykové aktivity dle aktuálních možností vyučujících a zájmu žáků. (45 % škol)	Efektivita výuky je pravidelně ověřována observacemi a testováním. Autoevaluační a vzájemné hodnocení mezi kolegy však není využíváno. (45 % škol)	
Škola ve výuce cizích jazyků plně přijímá zásady digitálního věku. (45 % škol)		

Činnosti, které gymnázia v rámci rozvoje cizích jazyků realizují	Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí	Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným cílům
<ul style="list-style-type: none"> Podpora nadaných žáků (jazykové soutěže, olympiády) (94 % škol) Výuka dalšího cizího jazyka (88 % škol) Využívání autentických materiálů ve výuce (85 % škol) Další vzdělávání vyučujících cizího jazyka v oblasti metod a forem práce (76 % škol) Mezinárodní mobilita žáků (mezinárodní projekty, Erasmus, eTwiinnig, apod.) (73 % škol) Využívání digitálních technologií ve výuce včetně BYOD (73 % škol) 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek finančních zdrojů na nákup techniky a výuk. materiálů (45 % škol) Nedostatečné technické a materiální vybavení tříd. (45 % škol) Na škole nepůsobí rodilý mluvčí (39 % škol) Vysoká míra diferenciacce jazykové úrovně žáků v rámci tříd (33 % škol) Nízká vstupní úroveň jazyk. znalostí žáků (30 % škol) Nedostatek finančních zdrojů na vzdělávání vyuč. (30 % škol) 	<ul style="list-style-type: none"> Digitální podpora výuky cizích jazyků (79 % škol) Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (73 % škol) Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny (73 % škol) Prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným (73 % škol) Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků (67 % škol) Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (48 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje cizích jazyků stanovila gymnázia

Digitální technologie jsou pevnou součástí výuky cizích jazyků. Jsou pravidelně využívány žáky i učiteli. (85 % škol)	Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní výukové metody. Učitelé spolupracují při zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP. (79 % škol)	úroveň 1 úroveň 2 úroveň 3 úroveň 4
Škola ve výuce cizích jazyků plně přijímá zásady digitálního věku. (73 % škol)	Jazykové předmětové týmy cizích jazyků se snaží spolupracovat v rámci koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s důrazem na výstupy žáků. (70 % škol)	
Efektivita výuky je pravidelně ověřována nejen observacemi, ale i autoevaluační a vzájemným hodnocením/observacemi mezi kolegy. (70 % škol)	Škola se dlouhodobě a systematicky účastní projektů mezinárodní mobility s jasnými přesahy do výuky a výstupy žáků. (67 % škol)	

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Digitální kompetence a rozvoj ICT infrastruktury

V dnešní době se setkáváme s digitálními technologiemi téměř na každém kroku a dá se předpokládat, že digitální kompetence budou v různé míře potřeba jak k práci, učení i k běžnému životu. Tato oblast je specifická svojí rychlostí změn a pokroku, a tedy i seznam jednotlivých kompetencí je často obměňován.

Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné rozvíjet u dětí a žáků plnohodnotně další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů. Z toho plyne i jejich proměnlivost v čase v závislosti na tom, jak se mění způsob a šíře využívání digitálních technologií ve společnosti a v životě člověka.

S touto oblastí se ještě úzce pojí pojem Informatické myšlení, které je zjednodušeně řečeno schopností myslet jako informatik při řešení problémů. V mnoha oblastech se žáci učí použít hotové postupy řešení, v informatice se soustředí na samotnou schopnost hledání vlastního řešení a také na jeho efektivitu. Informaticky myslící člověk ve svém životě odhaluje rutinní postupy a snaží se je optimalizovat, aby mu nezabíraly tolik času, a automatizovat je tak, aby se místo nich mohl věnovat třeba rodině nebo koníčkům.

Jedním z hlavních východisek je národní dokument Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020, který definuje základní směry v této oblasti:

- nediskriminační přístup k digitálním vzdělávacím zdrojům,
- podmínky pro rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení žáků,
- podmínky pro rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení učitelů,
- budování a obnova digitální vzdělávací infrastruktury,
- inovační postupy, sledování, hodnocení a šíření jejich výsledků,
- systém podporující rozvoj škol v oblasti integrace digitálních technologií do výuky a do života školy,
- porozumění veřejnosti cílům a procesům integrace digitálních technologií do vzdělávání.

Na tento dokument navazuje Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, která se také bude zaměřovat na implementaci digitálních technologií do výuky, posilování digitálních kompetencí u pedagogů a snižování nerovností a prevenci vzniku digitální propasti.

Když mluvíme o implementaci digitálních technologií do výuky a zvyšování digitálních kompetencí, máme tím na mysli vše výše zmíněné, a to průřezově napříč celým vzdělávacím procesem. Je nutné si uvědomovat, že digitální technologie nestačí pouze používat, ale bude potřeba je chápat. Ve školách musíme vychovat nastupující generaci, která nebude pouze uživatelem, ale také tvůrcem našeho digitálního světa a bude se velice dobře orientovat v oblasti robotizace, programování a informatického myšlení. V dnešní digitální době je potřeba vědět, že digitální technologie transformují vlastně všechny obory, a proto je plánována modernizace rámcových vzdělávacích programů (RVP), která s velkou pravděpodobností rozšíří požadavky na informační myšlení a digitální gramotnost. Do výuky informatiky by se tak měli dostat například základy programování, algoritmizace nebo i základy počítačových sítí. Klasická výuka tabulkových a textových procesorů tak bude muset ustoupit do jiných předmětů, kde tyto aplikace budou použity jako prostředek pro dosažení výukového cíle. Kromě jiného by inovace měla spočívat také v použití moderních výukových metod, individualizace, týmové spolupráce a podobně, což vede ke zvýšení nároků na pedagogy a celý manažerský proces vedení a řízení výchovně vzdělávacího procesu v každé škole.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

Hlavní zjištění

- Pokud jde o rozvoj škol v oblasti digitální kompetence ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně. V této úrovni většina učitelů plánuje způsoby integrace digitálních technologií do připravovaných vzdělávacích aktivit. V nižší míře jsou realizovány aktivity nejvyšší úrovně, kdy je digitální výuka ve výuce využívána zcela běžně. A dále jsou poměrně často realizovány aktivity mírně pokročilé úrovně, ve které škola usiluje o využívání digitálních technologií ve výuce i jiných předmětů. Aktivity základní úrovně jsou realizovány jen okrajově. Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje digitálních kompetencí, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně. Oproti II. vlně šetření školy vykazují navýšení činností v rámci pokročilé úrovně a nejvyšší úrovně. Ke snížení realizace činností došlo naopak u základní úrovně.
- V rámci rozvoje digitálních kompetencí střední a vyšší odborné školy nejčastěji využívají ICT i v jiných předmětech než informatických. Většina škol motivuje žáky i pedagogy k účelnému používání ICT, dále na školách pedagogové získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky a sdílejí mezi sebou znalosti a zkušenosti v oblasti ICT. Často školy podporují pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT a rovněž pedagogové na školách plánují výuku s použitím ICT a nových výukových metod. Střední odborná učiliště z aktivit v oblasti rozvoje digitálních kompetencí nejčastěji uvádějí, že pedagogové mezi sebou sdílejí znalosti a zkušenosti v oblasti ICT a dále většina SOU motivuje žáky i pedagogy k účelnému používání ICT. Střední odborné školy pro rozvoj digitálních kompetencí nejčastěji uvádějí, že pedagogové získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky a využívají ICT i v jiných předmětech, než jsou informatické předměty. Téměř všechna gymnázia v rámci rozvoje digitálních kompetencí využívají ICT i v jiných předmětech než v informatických předmětech.
- V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj digitálních kompetencí na středních a vyšších odborných školách, se školy ve Středočeském kraji nejčastěji potýkají s nedostatečným SW vybavením školy, nedostatečnými či neodpovídajícími prostory či vybavením školy a nedostatečnými financemi či prostory pro organizování a vedení nepovinných předmětů. Oproti II. vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává. K nejvyššímu snížení došlo u nedostatečného vzdělání pedagogů na škole v oblasti ICT.
- V oblasti rozvoje digitálních kompetencí ve Středočeském kraji by školy nejčastěji potřebovaly aplikace – pořizování licencí a aktualizace, technickou podporu – správu sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audity a vysokorychlostní připojení školy k internetu. Středním odborným učilištím by nejvíce pomohly aplikace – pořizování licencí, aktualizace. Také Střední odborné školy by nejvíce ocenily aplikace a navíc technickou podporu. Gymnázia by nejvíce ocenila rovněž licence a aktualizaci aplikací a vybavení specializovaných učeben, pracoven, laboratoří a dílen digitálními technologiemi, multimediální technikou.

Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti digitální kompetence ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (45 %). V této úrovni většina učitelů plánuje způsoby integrace digitálních technologií do připravovaných vzdělávacích aktivit. V nižší míře jsou realizovány aktivity nejvyšší úrovně (39 %), kdy je digitální technologie ve výuce využívána zcela běžně. A dále jsou poměrně často realizovány aktivity mírně pokročilé úrovně (32 %), ve které škola usiluje o využívání digitálních technologií ve výuce i jiných předmětů. Okrajově jsou vykonávány aktivity ze základní úrovně (6 %).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje digitálních kompetencí, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 28 p. b.), čímž deklarují zájem o celkové využití digitální technologie ve výuce všech předmětů. Nižší posun lze předpokládat v pokročilé úrovni (předpokládaný posun o 14 p. b.). V mírně pokročilé úrovni (předpokládaný posun o 5 p. b.) a v základní úrovni (předpokládaný posun o 1 p. b.) se očekává již pouze minimální navýšení.

Graf č. 119: Současná úroveň rozvoje digitálních kompetencí a předpokládaný posun

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Základní úroveň – digitální technologie jsou ve výuce používány sporadicky a většinou s nimi pracuje pouze učitel. Žáci využívají digitální technologie pouze ve výuce informatických předmětů. Učitelé mají k dispozici pouze limitované digitální zdroje. Škola vlastní výukové materiály netvoří.

Mírně pokročilá úroveň – škola usiluje o využívání digitálních technologií ve výuce i jiných předmětů, než je informatika. Žáci využívají digitální technologie v jiných předmětech, než je informatika, pouze sporadicky. Na škole působí ICT metodik a koordinátor, který vytváří plán nákupu a začlenění digitálních technologií do výuky.

Pokročilá úroveň – většina učitelů detailně plánuje způsoby integrace digitálních technologií do připravovaných vzdělávacích aktivit. Žáci jsou podporováni ve využívání digitálních technologií i v jiných předmětech, než je informatika. Ve výuce i mimo ni se využívají komunikační nástroje, které jsou používány pro řešení problémů, spolupráci a tvorbu společných výstupů.

Nejvyšší úroveň – digitální technologie jsou ve výuce využívány zcela běžně všemi účastníky dle stanovených pravidel, která reagují na aktuální potřeby školy a výuky. Na škole je zavedena banka digitálních učebních materiálů, které jsou sdílené mezi pedagogy napříč všemi předměty i mezi pedagogy a žáky. Učební materiály jsou průběžně obměňovány a doplňovány.

Graf č. 120: Srovnání současné úrovně rozvoje digitálních kompetencí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Oproti II. vlně šetření (v I. vlně šetření se úroveň digitálních kompetencí neměřila) školy vykazují navýšení činností v rámci pokročilé úrovně (nárůst o 14 p. b.) a nejvyšší úrovně (nárůst o 17 p. b.). Ke snížení realizace činností došlo u základní úrovně (pokles o 7 p. b.). U mírně pokročilé úrovně nedošlo k žádnému posunu.

Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci rozvoje digitálních kompetencí střední a vyšší odborné školy nejčastěji využívají ICT i v jiných předmětech než infromatických (92 %). Většina škol motivuje žáky i pedagogy k účelnému používání ICT (88 %). Pedagogové na 87 % školách získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky a dále mezi sebou sdílejí znalosti a zkušenosti v oblasti ICT (86 %). Většina škol podporuje pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT (82 %). Pedagogové na školách také plánují výuku s použitím ICT a nových výukových metod (81 %). Zhruba tři čtvrtiny škol nastavují pravidla použití ICT prostřednictvím školního řádku (74 %) a neustále hledají nové možnosti zdokonalení stávajících postupů v oblasti výuky ICT (70 %). Ostatní aktivity realizuje více než pětina škol.

Graf č. 121: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje digitálních kompetencí aktivně podílejí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pozn.: Data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

Oproti II. vlně šetření došlo u většiny realizovaných aktivit k navýšení podílu škol, které tyto aktivity realizovaly. Pedagogové na školách mezi sebou častěji sdílejí znalosti a zkušenosti v oblasti ICT (nárůst

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

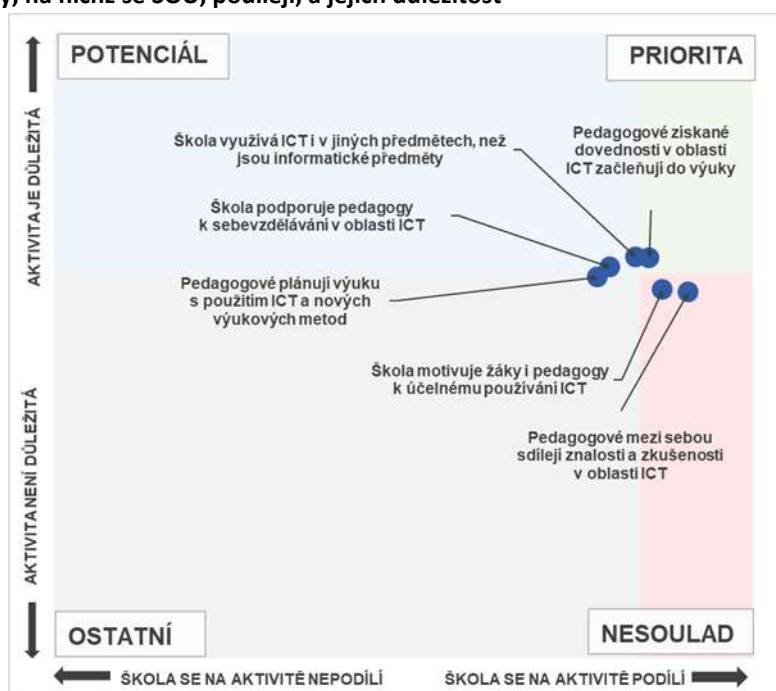
o 26 p. b.), školy častěji hledají nové možnosti zdokonalení stávajících postupů v oblasti výuky ICT (nárůst o 22 p. b.). Dále na školách pedagogové častěji plánují výuku s použitím ICT a nových výukových materiálů (nárůst o 19 p. b.) a rozvíjí ICT kompetence u svých zaměstnanců pomocí průběžného vzdělávání (nárůst o 15 p. b.).

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti rozvoje digitálních kompetencí nejčastěji uvádějí, že pedagogové mezi sebou sdílejí znalosti a zkušenosti v oblasti ICT (91 %) a dále většina SOU motivuje žáky i pedagogy k účelnému používání ICT (87 %). Pedagogové na SOU rovněž získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky (85 %). Školy dále využívají ICT i v jiných předmětech, než jsou infromatické předměty (83 %), podporují pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT (80 %) a plánují výuku s použitím ICT a nových výukových metod (78 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je začleňování získaných dovedností v oblasti ICT do výuky a využívání ICT v jiných předmětech než infromatických, tyto aktivity realizuje vysoký podíl SOU a také jim přisuzuje nadprůměrnou důležitost.

Graf č. 122: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Aktivity související s tím, že škola motivuje žáky i pedagogy k účelnému používání ICT a dále sdílení znalostí a zkušeností v oblasti ICT pedagogy mezi sebou, realizuje vysoký podíl učilišť. Nicméně těmto aktivitám přiřadují učiliště lehce podprůměrnou důležitost, a proto pro ně představují určitý nesoulad.

Potenciál pro rozvoj digitálních kompetencí vykazuje podpora pedagogů k sebevzdělávání v oblasti ICT. Tuto aktivitu realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale školy jí přiřadují lehce nadprůměrnou důležitost.

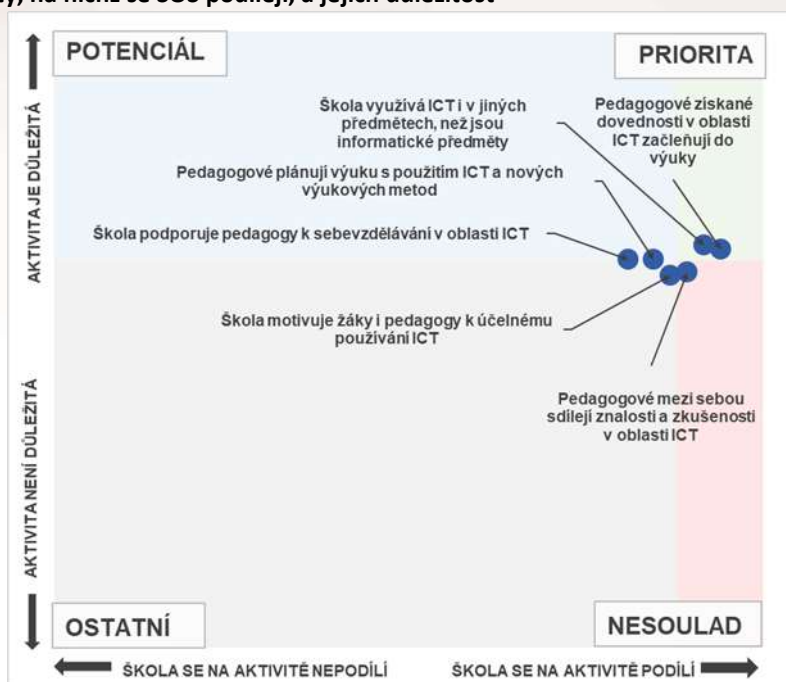
Střední odborné školy pro rozvoj digitálních kompetencí nejčastěji uvádějí, že pedagogové získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky (94 %), využívají ICT i v jiných předmětech, než jsou infromatické předměty (92 %) a pedagogové mezi sebou sdílejí znalosti a zkušenosti v oblasti ICT (89 %). Většina SOŠ motivuje žáky i pedagogy k účelnému používání ICT (87 %), pedagogové plánují

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

výuku s použitím ICT a nových výukových metod (85 %) a školy podporují pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT (81 %).

Prioritami v oblasti digitálních kompetencí je využívání ICT i v jiných předmětech než infromatických a to, že pedagogové získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky. Tyto aktivitu realizuje vysoký podíl škol a zároveň je hodnotí jako důležité.

Graf č. 123: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Aktivitu spočívající v tom, že pedagogové mezi sebou sdílejí znalosti a zkušenosti v oblasti ICT, realizuje vysoký podíl škol, ale této aktivitě je přisuzována mírně nižší důležitost než aktivitě prioritní. Z tohoto důvodu se ocitá v tzv. nesouladu. Těsně vedle ní se umístila motivace žáků i pedagogů k účelnému používání ICT.

Potenciál pro rozvoj digitálních kompetencí představují pedagogové, kteří plánují výuku s použitím ICT a nových výukových metod a podpora pedagogů k sebevzdělávání v oblasti ICT. Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale jsou považovány za důležité.

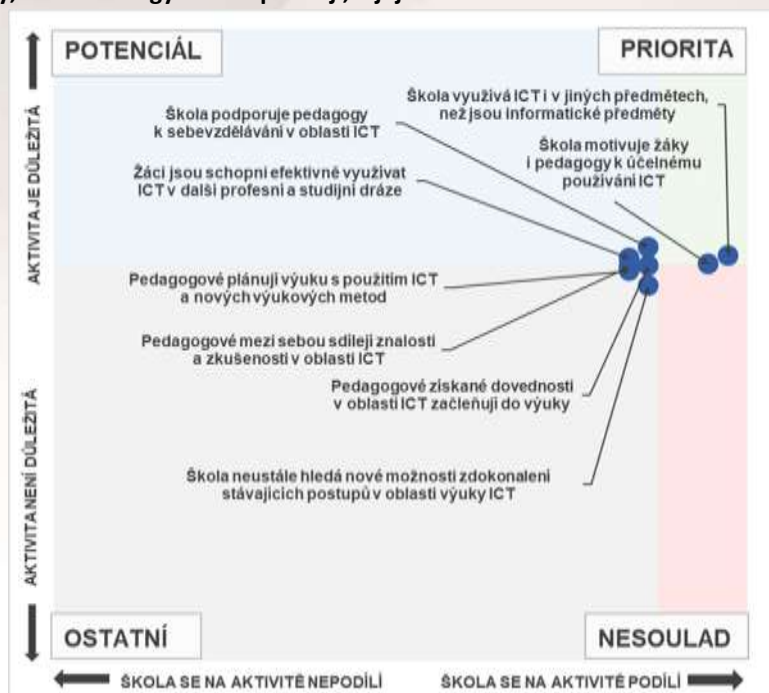
Téměř všechna gymnázia v rámci rozvoje digitálních kompetencí využívají ICT i v jiných předmětech než v infromatických předmětech (97 %). Většina gymnázií motivuje žáky i pedagogy k účelnému používání ICT (94 %), dále školy neustále hledají nové možnosti zdokonalení stávajících postupů v oblasti výuky ICT (86 %), pedagogové získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky (86 %), školy podporují pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT (86 %). Většina gymnázií uvádí, že pedagogové plánují výuku s použitím ICT a nových výukových metod (83 %), a že pedagogové mezi sebou sdílejí znalosti a zkušenosti v oblasti ICT (83 %), žáci jsou schopni efektivně využívat ICT v další profesní a studijní dráze (83 %).

Prioritami je pro gymnázia využívání ICT i v jiných předmětech, než jsou infromatické předměty a motivování žáků i pedagogů k účelnému používání ICT.

Podpora pedagogů k sebe-vzdělávání v oblasti ICT a schopnost žáků efektivně využívat ICT v další profesní a studijní dráze představují pro gymnázia určitý potenciál. Tyto aktivity realizuje nižší podíl gymnázií než aktivity zmíněné výše, ale je jim přisouzena mírně nadprůměrná důležitost.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 124: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Aktivita v podobě pedagogů, kteří mezi sebou sdílejí znalosti a zkušenosti v oblasti ICT, pedagogů, kteří plánují výuku s použitím ICT a nových výukových metod či pedagogů, kteří získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky, se ocitají těsně pod hranicí aktivit s potenciálem.

Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj digitálních kompetencí na středních a vyšších odborných školách, se školy ve Středočeském kraji nejčastěji potýkají s nedostatečným SW vybavením školy (47 %), nedostatečnými či neodpovídajícími prostory či vybavením školy (44 %) a nedostatečnými financemi či prostory pro organizování a vedení nepovinných předmětů (42 %).

Graf č. 125: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje digitálních kompetencí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pozn.: Data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

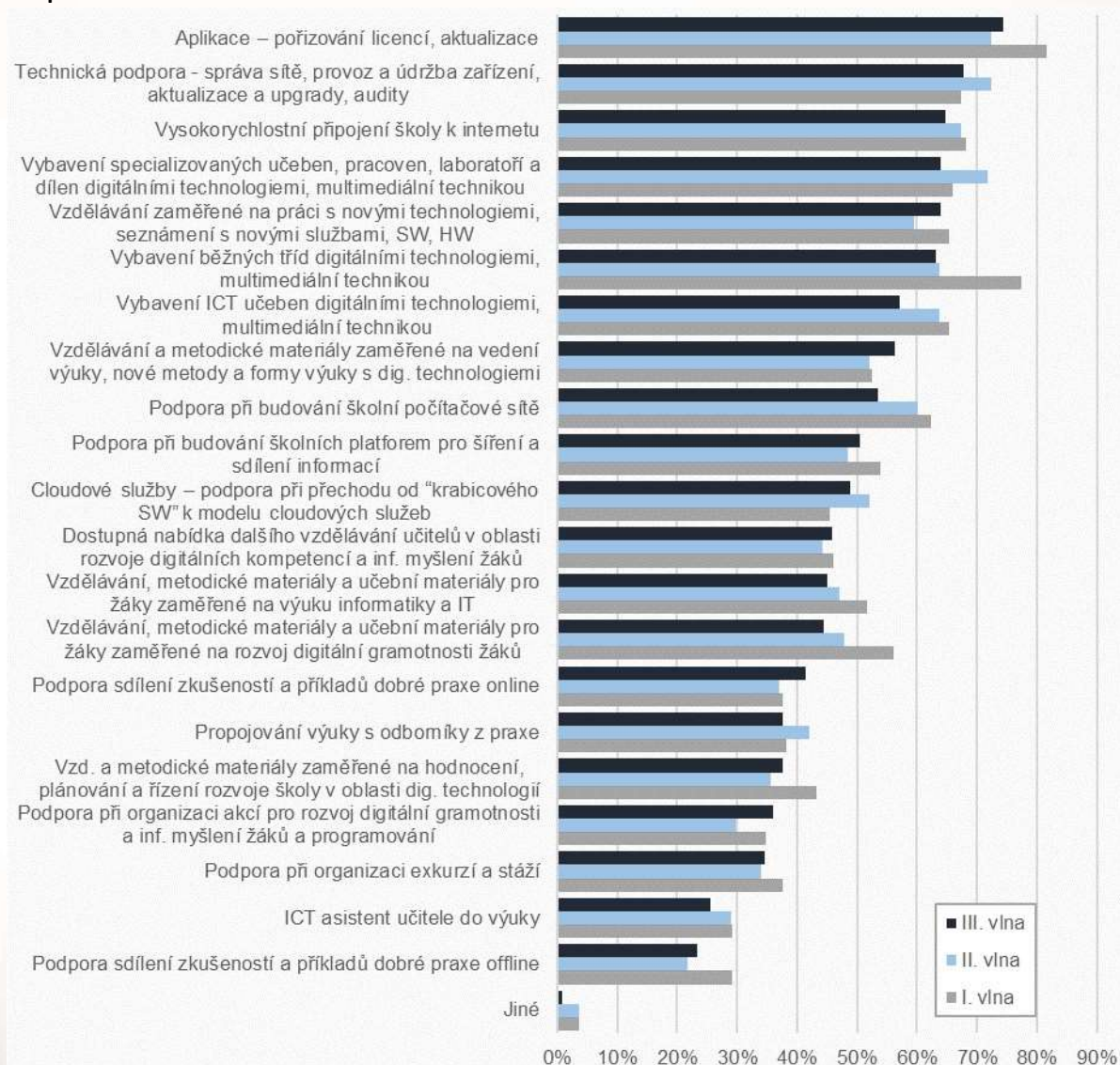
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Více než třetina škol řadí mezi překážky v této oblasti skutečnost, že studenti nemají vlastní zařízení vhodná pro využití ve výuce (39 %) a také nedostatečné vzdělání pedagogů na škole v oblasti ICT (35 %). Více než čtvrtina škol se pak potýká s nízkou časovou dotací či absencí ICT koordinátora (29 %) a s tím, že vyučující nejsou schopni vyřešit problémy s ICT bez výrazného omezení chodu výuky (26 %) a také s nedostatečnou motivací pedagogů k dalšímu vzdělávání v oblasti ICT (26 %). Desetina škol se neseťká s žádnými překážkami (11 %).

Oproti II. vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, které se s nimi setkávají. K nejvyššímu snížení došlo u nedostatečného vzdělání pedagogů na škole v oblasti ICT (pokles o 14 p. b.) a u nedostatečné motivace pedagogů k dalšímu vzdělávání v oblasti ICT (pokles o 12 p. b.).

Opatření pro zlepšení realizace intervence

Graf č. 126: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje digitálních kompetencí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

V oblasti rozvoje digitálních kompetencí ve Středočeském kraji by školy nejčastěji potřebovaly aplikace – pořizování licencí a aktualizace (74 %), technickou podporu – správu sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audits (68 %) a vysokorychlostní připojení školy k internetu (65 %). Dále by potřebovaly vybavení specializovaných učeben, pracoven, laboratoří a dílen digitálními technologiemi,

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

multimediální technikou (64 %), vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi, seznámení s novými službami, SW, HW (64 %) a vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou (63 %).

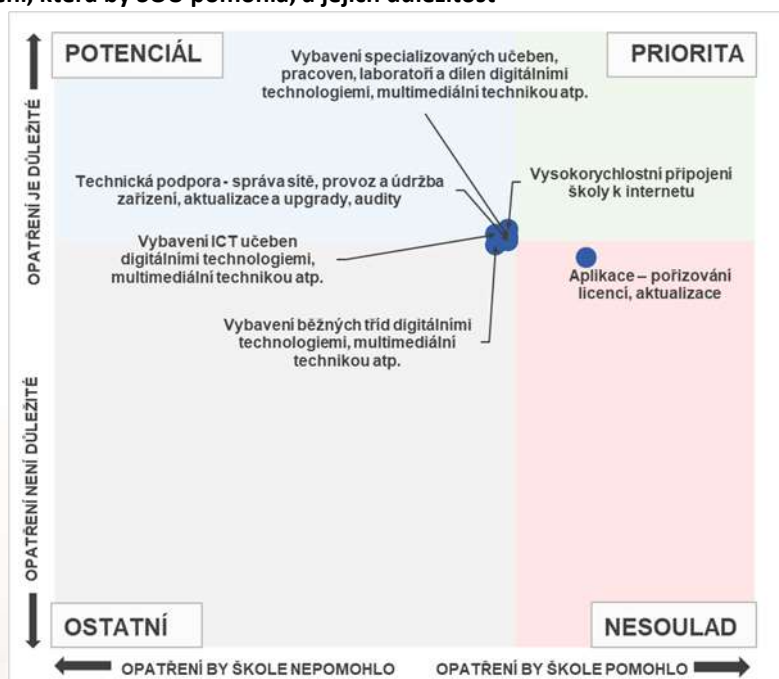
Přibližně polovina škol mezi potřebná opatření řadí vybavení ICT učeben digitálními technologiemi, multimediální technikou (57 %), vzdělávání a metodické materiály zaměřené na vedení výuky, nové metody a formy výuky s digitálními technologiemi (56 %), podporu při budování školní počítačové sítě (53 %) a dále také podporu při budování školních platforem pro šíření a sdílení informací (50 %). Ostatní opatření uvádí již méně než polovina škol.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. Oproti I. vlně šetření jsou méně potřebná především následující opatření: vybavení běžných tříd digitálními technologiemi (pokles o 14 p. b., a oproti druhé vlně již jen o 1 p. b.), vzdělávání, metodické materiály a učební materiály pro žáky zaměřené na rozvoj digitální gramotnosti žáků (kde došlo k výraznému poklesu o 12 p. b. oproti první vlně a o 3 p. b. oproti druhé vlně). Naopak se zvýšila potřeba podpory při organizaci akcí pro rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení žáků a programování (nárůst o 6 p. b. vůči druhé vlně šetření).

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro rozvoj digitálních kompetencí nejvíce pomohly aplikace – pořizování licencí, aktualizace (76 %). Kolem dvou třetin SOU by potřebovalo vysokorychlostní připojení školy k internetu (65 %) a vybavení specializovaných učeben, pracoven, laboratoří a dílen digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. (65 %) a dále také technickou podporu – správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audity (65 %). Dále SOU potřebují vybavení ICT učeben digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. (63 %) a také vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. (63 %).

Graf č. 127: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

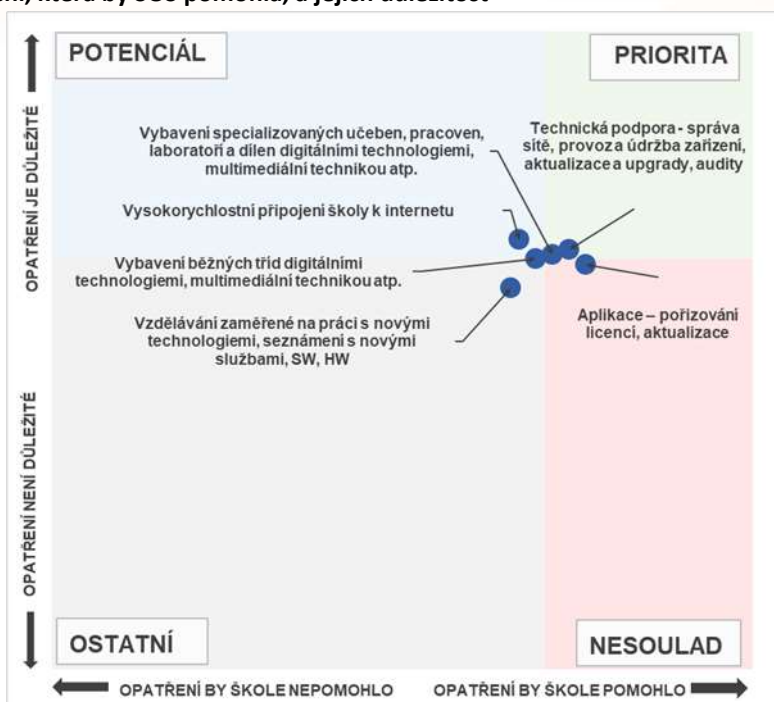
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj digitálních kompetencí zohlednili také jejich důležitost, pak většina zmíněných opatření je uprostřed grafu, což znamená, že četnost i důležitost jsou na úrovni průměru.

Opatření v podobě aplikace – pořizování licencí, aktualizace uvádí nejvíce škol, ale školy je považují za mírně podprůměrně důležitá opatření, čímž vytváří určitý nesoulad.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily aplikace – pořizování licencí, aktualizace (76 %) a technickou podporu – správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audity (SW, HW, bezpečnost včetně kybernetické) (74 %) a rovněž vybavení specializovaných učeben, pracoven, laboratoří a dílen digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. (71 %). Kolem dvou třetin SOŠ by dále potřebovalo vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. (69 %), vysokorychlostní připojení školy k internetu (67 %) a vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi, seznámení s novými službami, SW, HW (65 %).

Graf č. 128: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření rozvoje digitálních kompetencí představují největší priority vybavení specializovaných učeben, pracoven, laboratoří a dílen digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. a technická podpora – správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audity. Tato opatření školy zmiňovaly častěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako alespoň průměrně důležitá.

Vysokorychlostní připojení školy k internetu a vybavení běžných tříd digitálními technologiemi by potřeboval nižší podíl škol než opatření prioritní. SOŠ však tomuto opatření přisuzují nadprůměrnou důležitost, proto pro ně představuje potenciál pro rozvoj digitálních kompetencí.

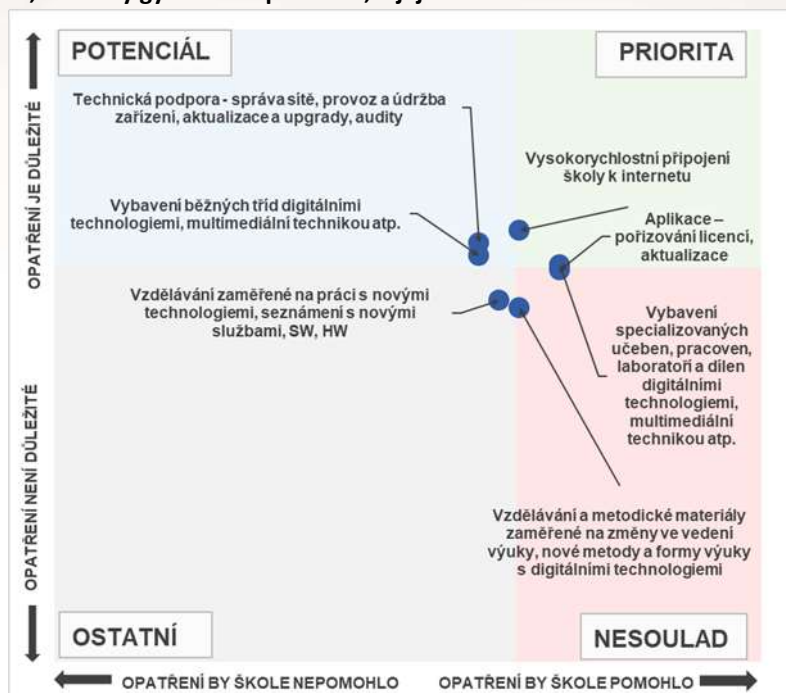
Opatření spočívající v aplikaci – pořizování licencí, aktualizace uvádělo nejvíce škol, ovšem důležitost tohoto opatření je mírně podprůměrná, což vytváří určitý nesoulad.

Gymnázia by pro rozvoj digitálních kompetencí nejvíce ocenila vybavení specializovaných učeben, pracoven, laboratoří a dílen digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. (71 %) a aplikace

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

– pořizování licencí, aktualizace (71 %). Dvě třetiny gymnázií by přivítaly vysokorychlostní připojení školy k internetu (66 %), dále by chtěly vzdělávání a metodické materiály zaměřené na změny ve vedení výuky, nové metody a formy výuky s digitálními technologiemi (66 %) a vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi, seznámení s novými službami, SW, HW (63 %). Rovněž by gymnázia uvítala vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. (60 %) a technickou podporu – správu sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audity (SW, HW, bezpečnost včetně kybernetické) (60 %).

Graf č. 129: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Zaměříme-li se na důležitost jednotlivých opatření, priority pro gymnázia představují aplikace – pořizování licencí, aktualizace, vysokorychlostní připojení školy k internetu a vybavení specializovaných učeben digitálními technologiemi. Tato opatření patří k nejčastěji uváděným a zároveň jim školy přisuzují nadprůměrnou nebo alespoň průměrnou důležitost.

Potenciál pro gymnázia představuje vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou a technická podpora – správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audity. Tato opatření školy zmiňují méně často, ale přisuzují jim nadprůměrnou důležitost.

Vzdělávání a metodické materiály zaměřené na změny ve vedení výuky, nové metody a formy výuky s digitálními technologiemi je v určitém nesouladu. Toto opatření uvádí poměrně vysoký podíl škol, je ale hodnoceno jako podprůměrně důležité.

Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoje digitálních kompetencí“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti rozvoje digitálních kompetencí na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje digitálních kompetencí. Tento

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

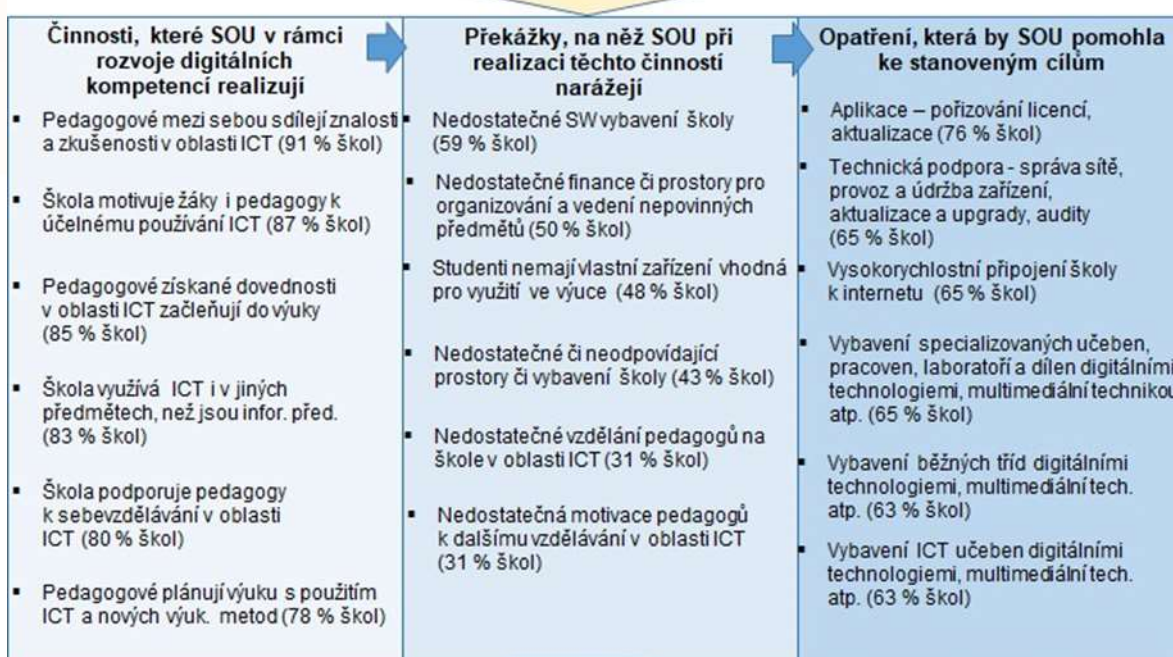
box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

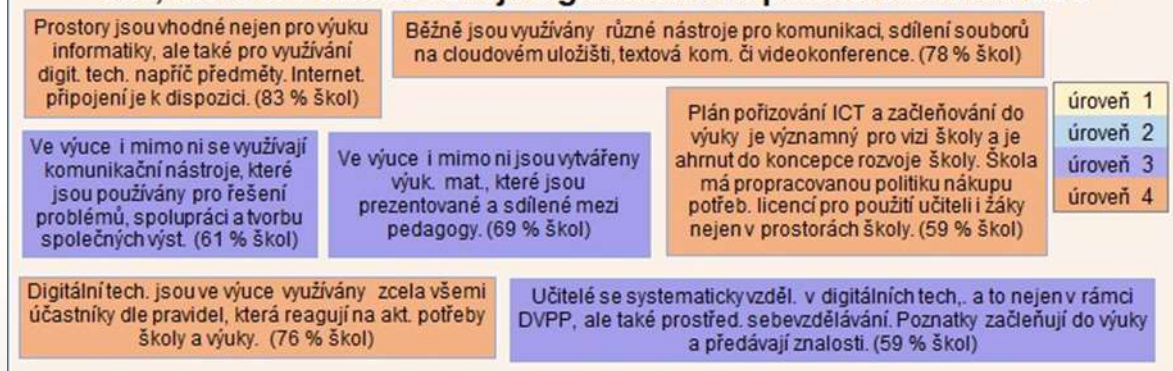
V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje digitálních kompetencí. V tomto případě však již nevyovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje digitálních kompetencí na SOU

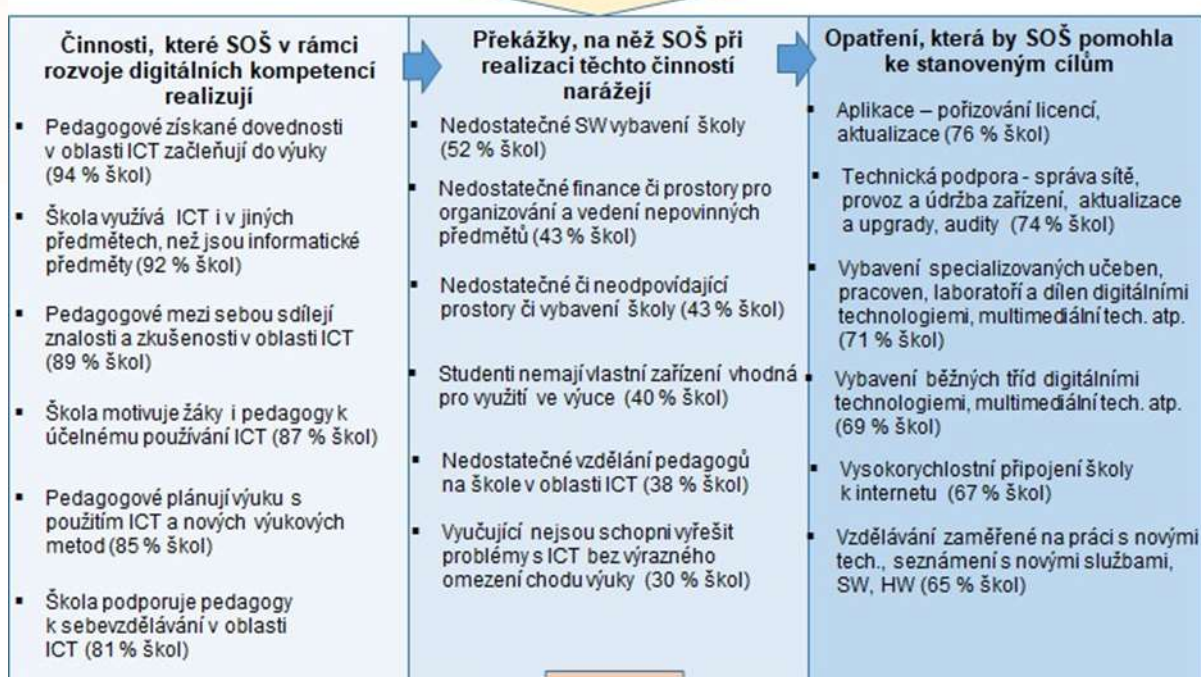
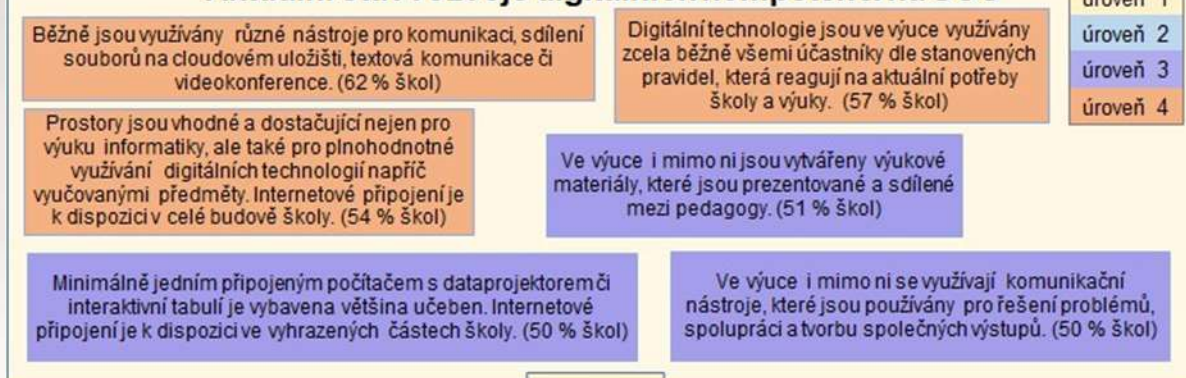
Cíle, které si v rámci rozvoje digitálních kompetencí stanovila SOU

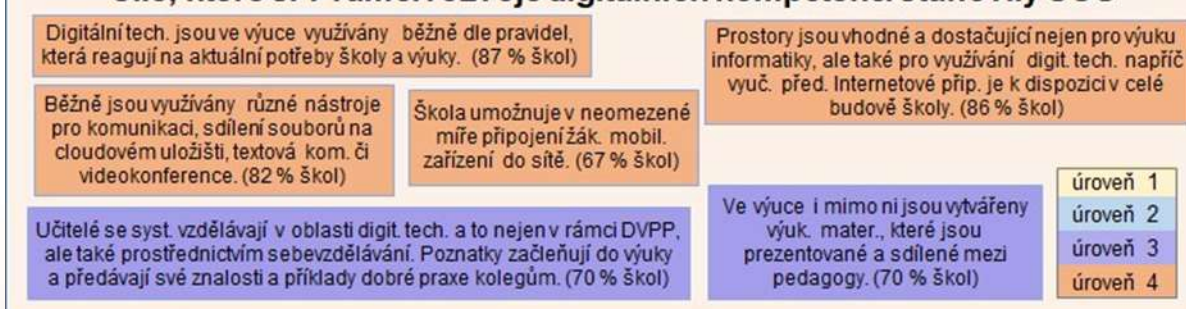
*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje digitálních kompetencí na SOŠ

Cíle, které si v rámci rozvoje digitálních kompetencí stanovily SOŠ

*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje digitálních kompetencí na gymnáziích

Běžně jsou využívány různé nástroje pro komunikaci, sdílení souborů na cloudovém úložišti, textová komunikace či videokonference. (80 % škol)	Škola umožňuje v neomezené míře připojení žákovských mobilních zařízení do sítě. (66 % škol)	úroveň 1 úroveň 2 úroveň 3 úroveň 4
Prostory jsou vhodné a dostačující nejen pro výuku informatiky, ale také pro plnohodnotné využívání digitálních technologií napříč vyučovými předměty. Internetové připojení je k dispozici v celé budově školy. (60 % škol)	Digitální technologie jsou ve výuce využívány zcela běžně všemi účastníky dle stanovených pravidel, která reagují na aktuální potřeby školy a výuky. (57 % škol)	
Ve výuce i mimo ni jsou vytvářeny výukové materiály, které jsou prezentované a sdílené mezi pedagogy. (54 % škol)	Většina učitelů detailně plánuje způsoby integrace digitálních technologií do připravovaných vzdělávacích aktivit. Žáci jsou podporováni ve využívání digitálních technologií i v jiných předmětech, než je informatika. (54 % škol)	
Plán nákupu ICT je vytvářen specializovaným týmem. Zapojení ICT do výuky hraje významnou roli ve vizi školy. (54 % škol)		

Činnosti, které gymnázia v rámci rozvoje digitálních kompetencí realizují	Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí	Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným cílům
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Škola využívá ICT i v jiných předmětech, než jsou infor. před. (97 % škol) ▪ Škola motivuje žáky i pedag. k účelnému používání ICT (94 % škol) ▪ Pedag. získané doved. v oblasti ICT začleňují do výuky (86 % škol) ▪ Škola podporuje pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT (86 % škol) ▪ Škola neustále hledá nové možnosti zdokonalení stávajících postupů v oblasti výuky ICT (86 % škol) ▪ Pedagogové mezi sebou sdílejí znalosti a zkuš. v oblasti ICT (83 % škol) ▪ Pedag. plánují výuku s použitím ICT a nových výuk. metod (83 % škol) ▪ Žáci jsou schopni efektivně využívat ICT v další profesní a studijní dráze (83 % škol) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečné finance či prostory pro organizování a vedení nepovinných předmětů (49 % škol) ▪ Nedostatečné či neodpovídající prostory či vybavení školy (49 % škol) ▪ Nedostatečné SW vybavení školy (43 % škol) ▪ Nedostatečné vzdělání pedagogů na škole v oblasti ICT (40 % škol) ▪ Studenti nemají vlastní zařízení vhodná pro využití ve výuce (26 % škol) ▪ Nízká časová dotace či absence ICT koordinátora (26 % škol) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplikace – pořizování licencí, aktualizace (71 % škol) ▪ Vybavení specializovaných učeben, pracoven, laboratoří a dílen digitálními technologiemi, multimediální tech. atp. (71 % škol) ▪ Vysokorychlostní připojení školy k internetu (66 % škol) ▪ Vzdělávání a metodické materiály zaměřené na změny ve vedení výuky, nové metody a formy výuky s digitálními tech. (66 % škol) ▪ Vzdělávání zaměřené na práci s novými tech., seznámení s novými službami, SW, HW (63 % škol) ▪ Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audity (60 % škol) ▪ Vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální tech. atp. (60 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje digitálních kompetencí stanovila gymnázia

Běžně jsou využívány různé nástroje pro komunikaci, sdílení souborů na cloudovém úložišti, textová komunikace či videokonference. (91 % škol)	Prostory jsou vhodné a dostačující nejen pro výuku informatiky, ale také pro plnohodnotné využívání digitálních technologií napříč vyučovými předměty. Internetové připojení je k dispozici v celé budově školy. (86 % škol)	úroveň 1 úroveň 2 úroveň 3 úroveň 4
Škola umožňuje v neomezené míře připojení žákovských mobilních zařízení do sítě. (83 % škol)	Digitální technologie jsou ve výuce využívány zcela běžně všemi účastníky dle stanovených pravidel, která reagují na aktuální potřeby školy a výuky. (80 % škol)	
Plán pořizování ICT a začleňování do výuky je významný pro vizi školy a je plně zahrnut do koncepce rozvoje školy. Škola má propracovanou politiku nákupu potřebných licencí pro použití učitelů i žáků nejen v prostorách školy. (77 % škol)	Ve výuce i mimo ni jsou vytvářeny výukové materiály, které jsou prezentované a sdílené mezi pedagogy. (69 % škol)	

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-8 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Rozvoj čtenářské gramotnosti

Rada Evropské unie v Doporučení z května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení doporučuje zaměřit vzdělávání na rozvoj kompetencí, a to jak žáků, tak učitelů. Gramotnosti jsou podmínkou pro získání klíčových kompetencí i pro dosažení důležitých cílů vzdělávání a odborné přípravy. Rozvoj gramotností je základem pro další učení i pro uplatnění na měnícím se pracovním trhu a je potřebné rozvíjet je průřezově napříč vzdělávacími obory.

Jedním z cílů Strategického rámce evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020) je šířit osvědčené postupy týkající se schopnosti žáků porozumět psanému textu a vypracovat závěry, jak zlepšit gramotnost v celé EU, zlepšit znalosti z matematiky a přírodních věd na vyšších stupních vzdělávání a odborné přípravy. A rovněž více zohledňovat klíčové průřezové kompetence ve vzdělávacích oblastech, hodnocení a kvalifikacích.

Koncept gramotností má ústřední místo také v šetření PISA, které se užívá i v českém prostředí. Důležitým charakteristickým rysem projektu PISA je pravidelné zjišťování nabytých dovedností a vědomostí, o nichž se předpokládá, že budou nezbytné pro úspěšné zapojení žáků do reálného konkurenčního prostředí a budou pro ně výhodou v dalším vzdělávání i na trhu práce. Záměrem není zkoumat, jak žáci dovedou reprodukovat získané vědomosti, ale jak dokážou v úlohách vytvořených na základě rozmanitých situací běžného života využít své schopnosti a osvojené dovednosti.

V návaznosti na výše uvedené je tak cílem oblasti intervence Čtenářská a matematická gramotnost podporovat systematický rozvoj gramotnosti ve školách a tím přispívat k lepšímu uplatnění žáků v dalším vzdělávání a na pracovním trhu. Díky funkční schopnosti pracovat s texty a dokumenty, porozumět jim, zužitkovat získané informace, aplikovat získaný matematický aparát na úlohy z běžného života, přemýšlet v souvislostech a návaznostech, zaujmout postoj a sdílet a formulovat vlastní myšlenky mohou žáci zažít úspěch nejen ve škole, ale samozřejmě v práci a osobním i veřejném životě.

Čtenářská gramotnost ve smyslu schopnosti praktického uplatnění znalostí v rozmanitých životních situacích umožňuje porozumět psanému textu, který využívá jazyk ve své grafické podobě (včetně vizuálních útvarů jako např. diagramy, mapy, tabulky grafy), nakládat s informacemi v kontextu, vyvozovat a usuzovat v souladu s vlastními rostoucími zkušenostmi, posuzovat věrohodnost textů a číst z většího počtu zdrojů, často multimodálního charakteru. Psanými texty jsou myšleny vedle klasických, tzv. statických textů také tzv. dynamické texty, které jsou charakteristické pro digitální média.

Nezbytnou podmínkou pro získání čtenářské gramotnosti je osvojení si čtenářských strategií. Těžiště jejich rozvoje je v základním vzdělávání, na středních školách by měly být dále rozvíjeny a prohlubovány. Cílem je, aby se žáci naučili pracovat se strategiemi vědomě, aby věděli, kdy mají které použít, a hlavně aby přemýšleli, proč a jak by je měli použít. Strategie jsou prostředkem k dosažení toho, že žáci budou schopni přemýšlet o tom, co a jak čtou, a naučí se, jak porozumět obsahu textu, záměru autora apod. Pro úspěšný rozvoj čtenářské gramotnosti jsou základním předpokladem také vhodné materiální a organizační podmínky ve škole.

Zjištění šetření PISA ve výsledcích českých žáků dlouhodobě ukazují na potřebu věnovat pozornost významným rozdílům ve výsledcích žáků jednotlivých druhů škol. Rozdíl mezi výsledkem žáků víceletých gymnázií a středních odborných škol bez maturity je větší než dvě gramotnostní úrovně. Rozdílných výsledků je dosahováno také dívkami a chlapci, je proto třeba rovněž v rozvoji čtenářské gramotnosti pracovat s hlediskem genderových specifíků.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Hlavní zjištění

- Pokud jde o rozvoj škol v oblasti čtenářské gramotnosti ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně, to znamená, že na škole probíhá snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Ve vysoké míře jsou vykonávány aktivity mírně pokročilé úrovně, kdy na škole působí koordinátor pro čtenářskou gramotnost a rozvoj čtenářské gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit a také na základní úrovni, kdy na škole ještě není komplexní pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. V nejnižší míře se rozvíjejí aktivity nejvyšší úrovně, kdy je již zpracovaná ucelená koncepce rozvoje čtenářské gramotnosti. Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti, plánují rozvoj činností především v rámci pokročilé a nejvyšší úrovně. Oproti II. vlně školy vykazují navýšení činností v rámci pokročilé úrovně, naopak v základní úrovni dochází k poklesu.
- V rámci rozvoje čtenářské gramotnosti většina škol ve Středočeském kraji pracuje s odbornými texty ve výuce nebo zvyšuje motivaci žáků ke čtení. Asi tři čtvrtiny škol se věnují práci s různou podobou textu – grafy, tabulky, mapy, diagramy ve výuce, práci s texty napříč předměty a také práci s beletristickými texty ve výuce. Střední odborná učiliště nejčastěji pracují s odbornými texty ve výuce a s různou podobou textu. Střední odborné školy také nejčastěji pracují s odbornými texty nebo s různou podobou textu ve výuce. Většina gymnázií ve Středočeském kraji pracuje s odbornými texty ve výuce a dále i s beletristickými texty ve výuce.
- V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj čtenářské gramotnosti na středních a vyšších odborných školách, se školy ve Středočeském kraji nejčastěji setkávají nedostatečnou motivací žáků k rozvoji čtenářské gramotnosti (neochota číst), nedostatečnou úrovní čtenářské gramotnosti žáků ze ZŠ. Dále se zhruba polovina škol potýká s nedostatkem finančních prostředků na materiální zajištění rozvoje čtenářské gramotnosti. Oproti předchozí vlně šetření u většiny překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává.
- V oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti ve Středočeském kraji by školy nejčastěji potřebovaly podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty, systematickou práci žáků s odbornými texty a větší využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti. Dále školy uvádějí potřebu podpory projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti a dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu. Střední odborná učiliště by nejvíce ocenila systematickou práci žáků s odbornými. Střední odborné školy by nejvíce ocenily podporu čtenářské gramotnosti napříč a systematickou práci žáků s odbornými texty. Gymnázia by pro rozvoj čtenářské gramotnosti nejvíce ocenila podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty.

Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti čtenářské gramotnosti ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (38 %), to znamená, že na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Ve vysoké míře jsou také realizovány aktivity mírně pokročilé úrovně (36 %), kdy na škole působí koordinátor pro čtenářskou gramotnost a rozvoj čtenářské gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit. Dále školy realizují aktivity na základní úrovni (34 %), kdy na škole ještě není komplexní pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. V nejnižší míře se rozvíjejí aktivity nejvyšší úrovně (19 %), v té je zpracovaná ucelená koncepce rozvoje čtenářské gramotnosti.

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti, plánují rozvoj činností především v rámci pokročilé (předpokládaný posun o 24 p. b.) a nejvyšší úrovně

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

(předpokládaný posun o 22 p. b.), čímž deklarují zájem začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Nižší posun lze předpokládat v mírně pokročilé úrovni (předpokládaný posun o 11 p. b.) a nejnižší posun v základní úrovni (předpokládaný posun o 2 p. b.).

Graf č. 130: Současná úroveň rozvoje čtenářské gramotnosti a předpokládaný posun

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Základní úroveň – na škole nepůsobí koordinátor pro čtenářskou gramotnost. Na škole není komplexní pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Rozvoj čtenářské gramotnosti je na škole realizován v rámci výuky českého jazyka a literatury.

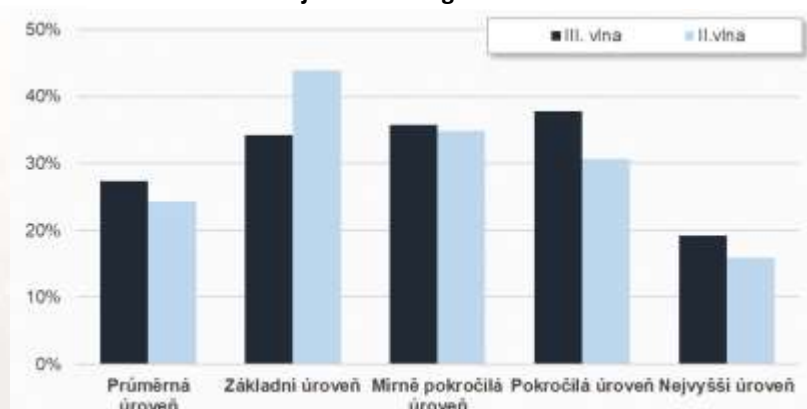
Mírně pokročilá úroveň – na škole působí koordinátor pro čtenářskou gramotnost. Rozvoj čtenářské gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit. Někteří učitelé zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti.

Pokročilá úroveň – koordinátor čtenářské gramotnosti spolupracuje s jednotlivými učiteli. Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti.

Nejvyšší úroveň – čtenářská gramotnost je obsahově i časově koordinována pracovníkem, který k tomu má vytvořeny odpovídající podmínky. Škola má zpracovanou ucelenou koncepci rozvoje čtenářské gramotnosti. Pravidelně dochází ke sdílení poznatků, reflexi učitelů napříč předměty o zkušenostech ze zařazování prvků rozvoje čtenářské gramotnosti do jejich předmětů. Spolupráce s externími partnery (např. místní knihovna, známé osobnosti, nakladatelství apod.) je pravidelnou součástí výuky.

Oproti II. vlně šetření (v I. vlně šetření se úroveň čtenářské gramotnosti neměřila) školy vykazují navýšení činností v rámci pokročilé úrovně (nárůst o 7 p. b.), nejvyšší úrovně (nárůst o 3 p. b.) a u mírně pokročilé úrovně (nárůst o 1 p. b.). Naopak u základní úrovně došlo k poklesu (o 10 p. b.).

Graf č. 131: Srovnání současné úrovně rozvoje čtenářské gramotnosti

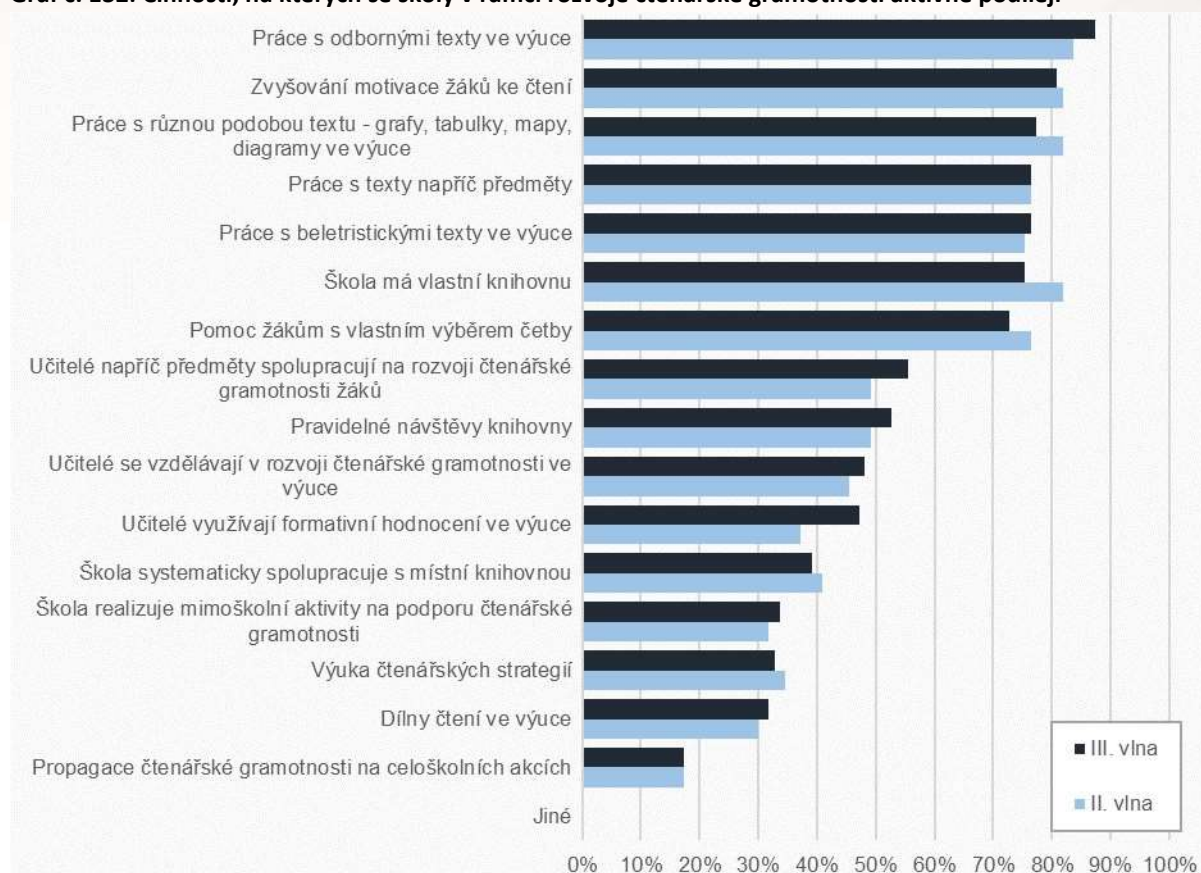
Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci rozvoje čtenářské gramotnosti většina škol ve Středočeském kraji pracuje s odbornými texty ve výuce (87 %) nebo zvyšuje motivaci žáků ke čtení (81 %). Asi tři čtvrtiny škol se věnují práci s různou podobou textu – grafy, tabulky, mapy, diagramy ve výuce (77 %), práci s texty napříč předměty (76 %) i práci s beletristickými texty ve výuce (76 %). Dále mají tři čtvrtiny škol vlastní knihovnu (75 %) a pomáhají žákům s vlastním výběrem četby (73 %). Nadpoloviční většina škol uvádí, že učitelé napříč předměty spolupracují na rozvoji čtenářské gramotnosti žáků (55 %) a také realizují pravidelné návštěvy knihovny (53 %). Ostatní aktivity realizuje v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti méně než polovina škol.

Graf č. 132: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti aktivně podílejí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pozn.: Data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

Oproti druhé vlně šetření došlo jak ke zvýšení některých aktivit, tak i ke snížení, většina posunů je ovšem spíše menší. K nejvyššímu navýšení došlo v případě aktivity, kdy učitelé využívají formativní hodnocení ve výuce (zvýšení o 10 p. b.) a dále častěji učitelé napříč předměty spolupracují na rozvoji čtenářské gramotnosti žáků (zvýšení o 6 p. b.). Naopak poklesl podíl škol, které mají vlastní knihovnu (pokles o 6 p. b.).

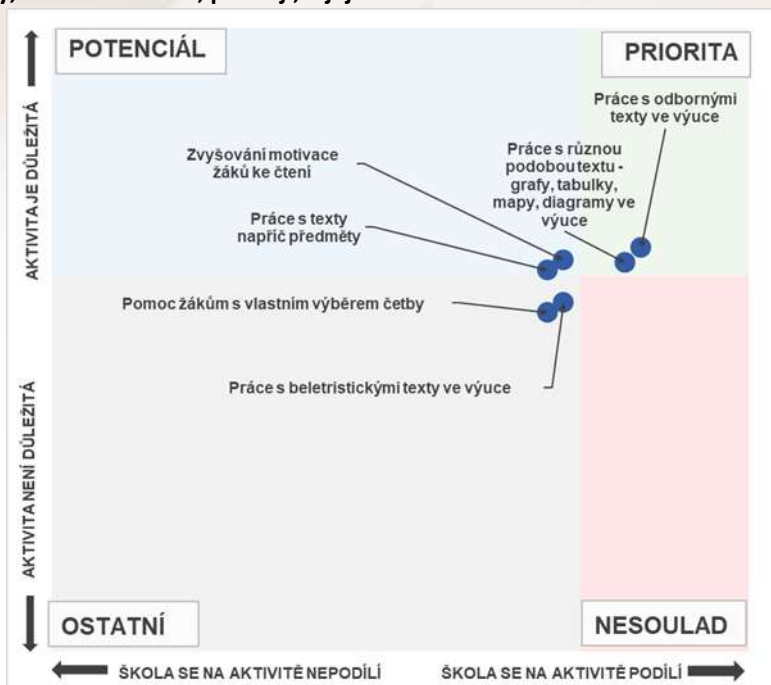
- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti čtenářské gramotnosti nejčastěji pracují s odbornými texty ve výuce (84 %). Více než čtyři pětiny učilišť také pracují s různou podobou textu – grafy, tabulky, mapy, diagramy ve výuce (82 %). Asi tři čtvrtiny SOU využívají i beletristické texty ve výuce (73 %), zvyšují motivaci žáků ke čtení (73 %), pracují s texty napříč předměty (71 %) a pomáhají žákům s vlastním výběrem četby (71 %).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritami pro střední odborná učiliště jsou práce s odbornými texty ve výuce a práce s různou podobou textu ve výuce. Tyto aktivity realizuje vysoký podíl SOU, který jim přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Graf č. 133: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Potenciál pro rozvoj čtenářské gramotnosti vykazují aktivity typu zvyšování motivace žáků ke čtení a práce s texty napříč předměty. Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale školy jim přikládají nadprůměrně vysokou důležitost.

Pomoc žákům s vlastním výběrem četby a práce s beletristickými texty ve výuce jsou považovány za méně důležité aktivity.

Střední odborné školy pro rozvoj čtenářské gramotnosti nejčastěji pracují s odbornými texty ve výuce (96 %) a pracují s různou podobou textu – grafy, tabulky, mapy, diagramy ve výuce (85 %). Dále se většina SOŠ věnuje práci s beletristickými texty ve výuce (84 %), zvyšují motivaci žáků ke čtení (81 %) a obdobný podíl SOŠ má vlastní knihovnu (81 %). Celkem 79 % škola pracuje s texty napříč předměty.

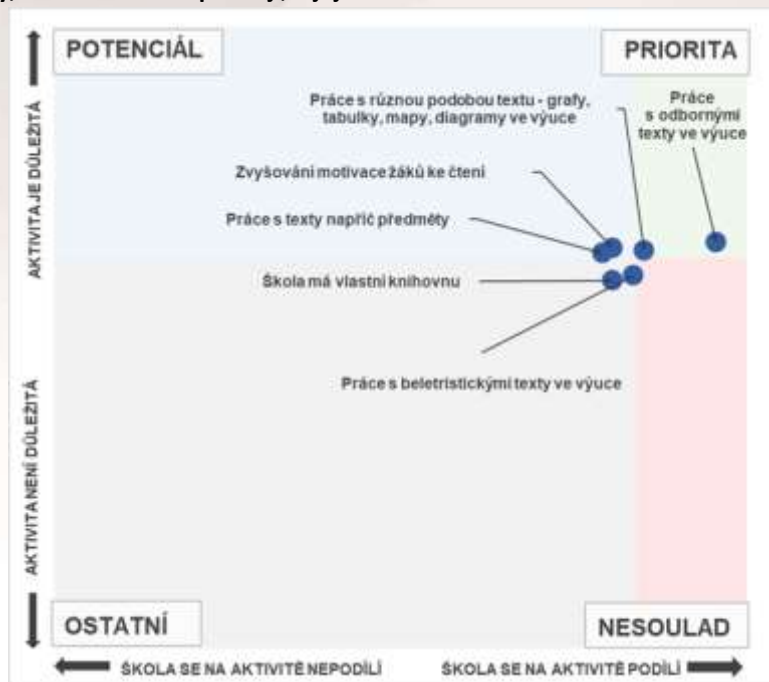
Prioritami v oblasti čtenářské gramotnosti jsou práce s odbornými texty ve výuce a práce s různou podobou textu, jako jsou grafy, tabulky, mapy, diagramy, ve výuce. Tyto aktivity realizuje vysoký podíl škol a zároveň je považuje za lehce nadprůměrně důležité.

Potenciál pro rozvoj čtenářské gramotnosti představuje zvyšování motivace žáků ke čtení a práce s texty napříč předměty. Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale jsou považovány za důležité.

Práce s beletristickými texty ve výuce a vlastní knihovna jsou považovány za nejméně důležité aktivity.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

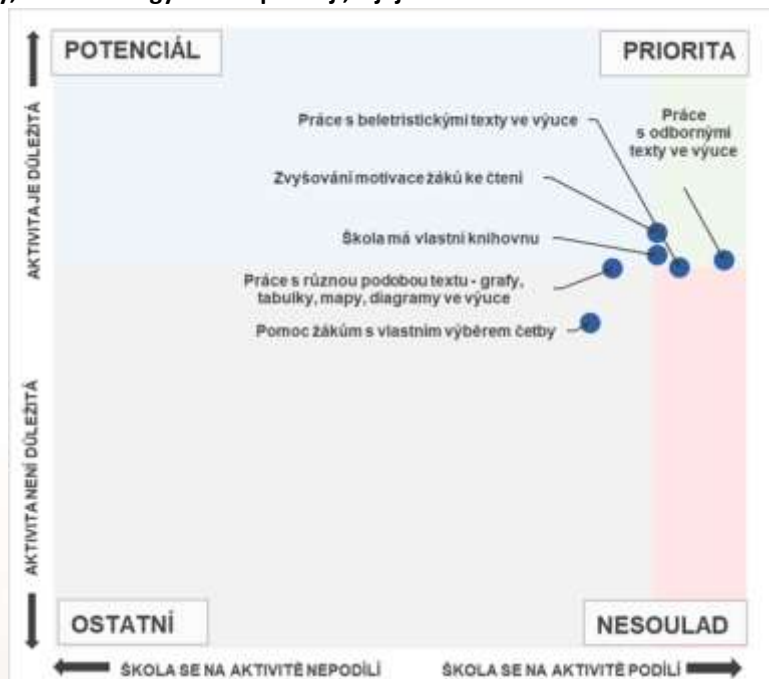
Graf č. 134: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Většina gymnázií ve Středočeském kraji pracuje s odbornými texty ve výuce (97 %) nebo s beletristickými texty ve výuce (90 %). Dále pracují na zvyšování motivace žáků ke čtení (87 %), mají vlastní knihovnu (87 %) a také pracují s různou podobou textu – grafy, tabulky, mapy, diagramy ve výuce (81 %). Přibližně tři čtvrtiny gymnázií pomáhají žákům s vlastním výběrem četby (77 %).

Graf č. 135: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Prioritou v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti jsou pro gymnázia práce s odbornými texty ve výuce a také částečně práce s beletristickými texty ve výuce. Tyto aktivity realizuje nejvíce škol a jsou hodnoceny jako lehce nadprůměrně důležité.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Další aktivity, jako jsou zvyšování motivace žáků ke čtení a to, že školy mají vlastní knihovnu, uvádí jen průměrný počet škol, ale školy je hodnotí jako nadprůměrně důležité. Z tohoto hlediska představují jak prioritu, tak i možný potenciál.

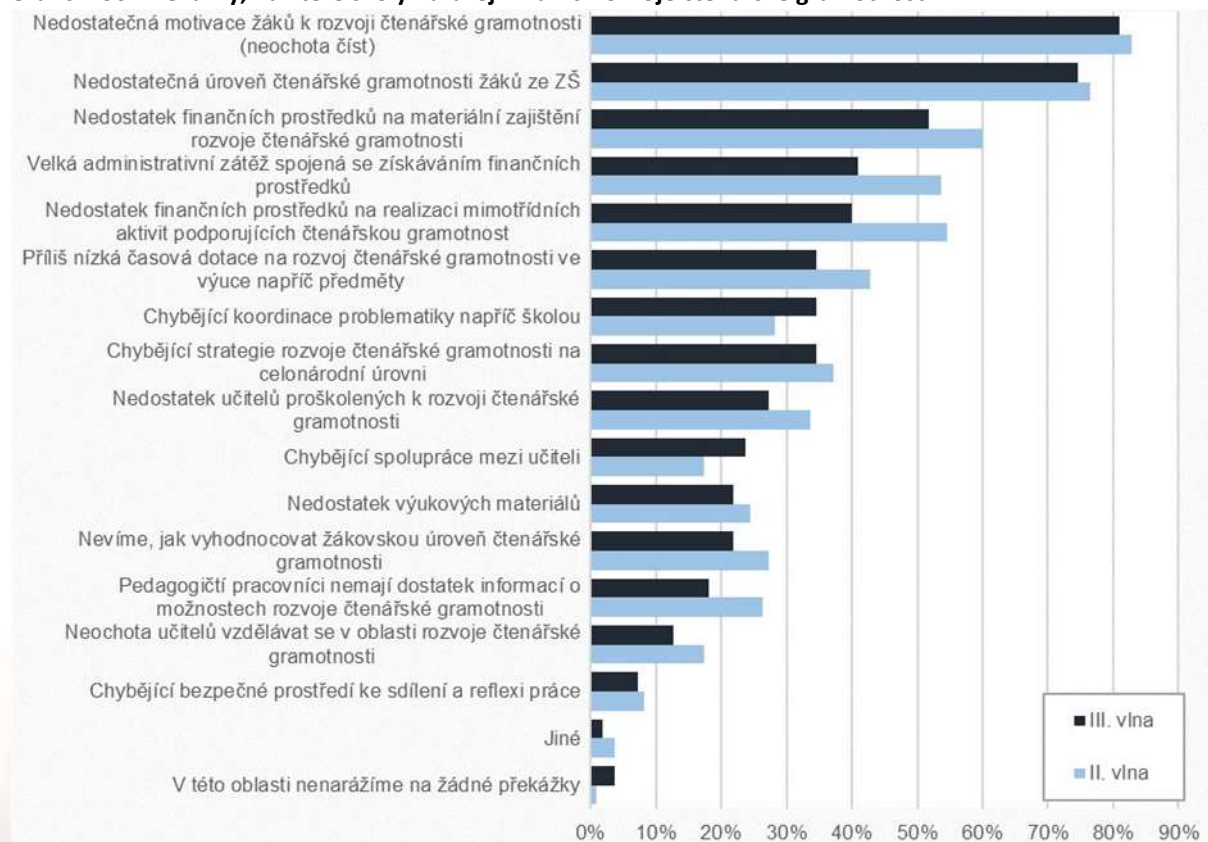
Práce s různou podobou textu a pomoc žákům s vlastním výběrem četby jsou považovány za nejméně důležité aktivity.

Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj čtenářské gramotnosti na středních a vyšších odborných školách, se školy ve Středočeském kraji nejčastěji setkávají nedostatečnou motivací žáků k rozvoji čtenářské gramotnosti (neochota číst) (81 %), nedostatečnou úroveň čtenářské gramotnosti žáků ze ZŠ (75 %). Dále se zhruba polovina škol potýká s nedostatkem finančních prostředků na materiální zajištění rozvoje čtenářské gramotnosti (52 %).

Méně často školy uvádějí jako překážku rozvoje čtenářské gramotnosti velkou administrativní zátěž spojenou se získáváním finančních prostředků (41 %) a nedostatek finančních prostředků na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost (40 %). Asi třetina škol vnímá jako problém příliš nízkou časovou dotaci na rozvoj čtenářské gramotnosti ve výuce napříč předměty (35 %), chybějící koordinaci problematiky napříč školou (35 %) a chybějící strategie rozvoje čtenářské gramotnosti na celonárodní úrovni (35 %). Celkem 4 % škol se nepotýká s žádnými překážkami.

Graf č. 136: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pozn.: Data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

Oproti II. vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, které se s nimi setkávají. K nejvyššímu snížení došlo u nedostatku finančních prostředků na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost (pokles o 15 p. b.) a u velké administrativní zátěže spojené se získáváním

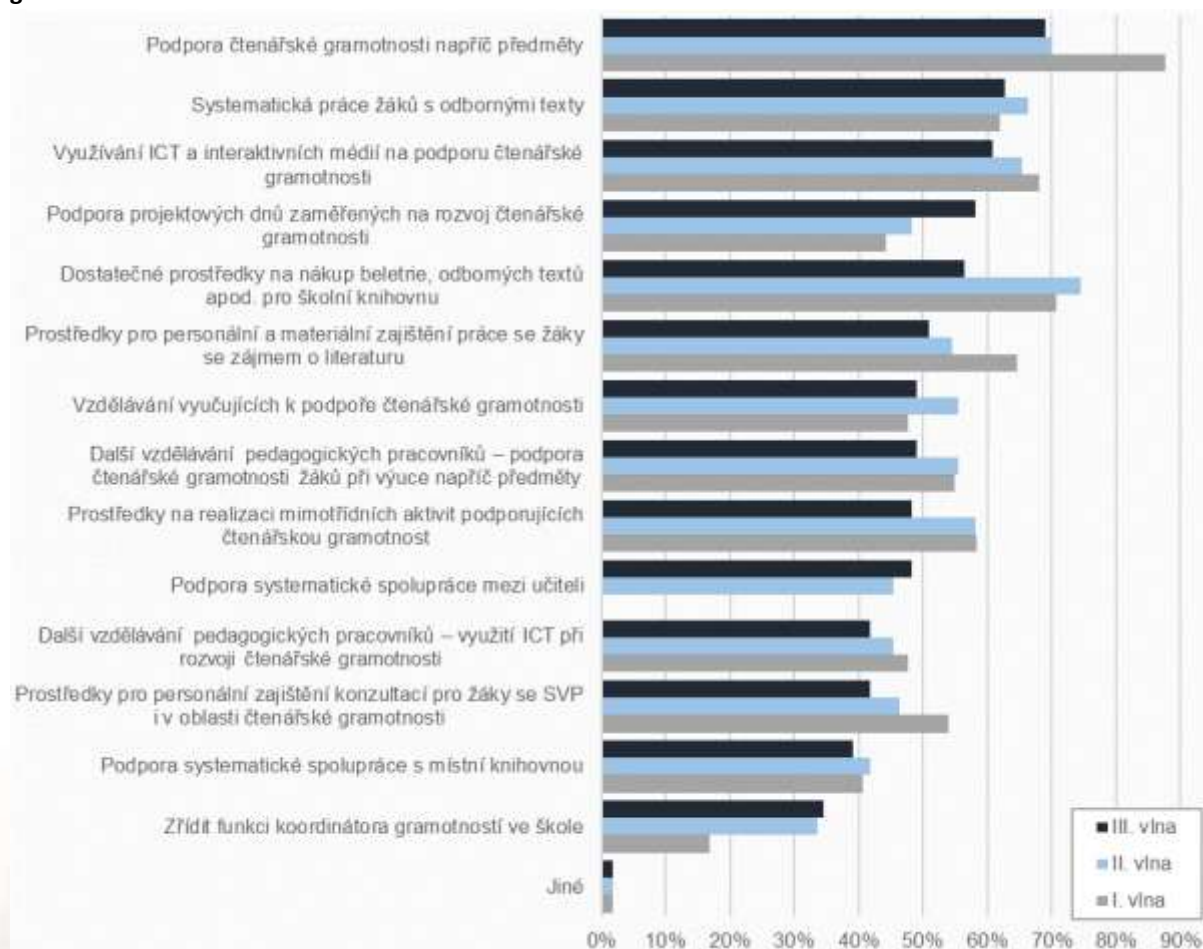
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

finančních prostředků (pokles o 13 p. b.). Naopak se zvýšil podíl škol, které si stěžují na chybějící koordinaci problematiky napříč školou a chybějící spolupráce mezi učiteli (shodně nárůst o 6 p. b.).

Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti ve Středočeském kraji by školy nejčastěji potřebovaly podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty (69 %), systematickou práci žáků s odbornými texty (63 %) a větší využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti (61 %). Dále školy uvádějí potřebu podpory projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti (58 %) a dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu (56 %). Přibližně polovina škol by potřebovala prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu (51 %), vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti (49 %), dále také další vzdělávání pedagogických pracovníků – podpora čtenářské gramotnosti žáků při výuce napříč předměty (49 %). Školy by také potřebovaly získat prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost (48 %) a podporu systematické spolupráce mezi učiteli (48 %). Pro ostatní opatření se vyslovila alespoň třetina škol.

Graf č. 137: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. U některých opatření byl výraznější pokles potřebnosti již mezi první a druhou vlnou, např. u podpory čtenářské gramotnosti napříč předměty (pokles o 19 p. b. oproti první vlně a jen o 1 p. b. mezi druhou a třetí vlnou). Významný pokles nastal u potřeby dostatečných prostředků na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu (pokles o 14 p. b. oproti první vlně se ještě zvýšil na 18 p. b. oproti druhé

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

vně). Dále se snížila potřeba prostředků pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu (pokles o 14 p. b. oproti první vlně a o 4 p. b. oproti druhé vlně). Naopak se zvýšila potřeba zřízení funkce koordinátora gramotností ve škole (nárůst o 18 p. b. vůči první vlně šetření a o 1 p. b. vůči druhé vlně šetření). Vyšší podíl škol uváděl, že potřebuje podporu projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti (nárůst o 10 p. b. vůči druhé vlně a o 14 p. b. vůči první vlně šetření).

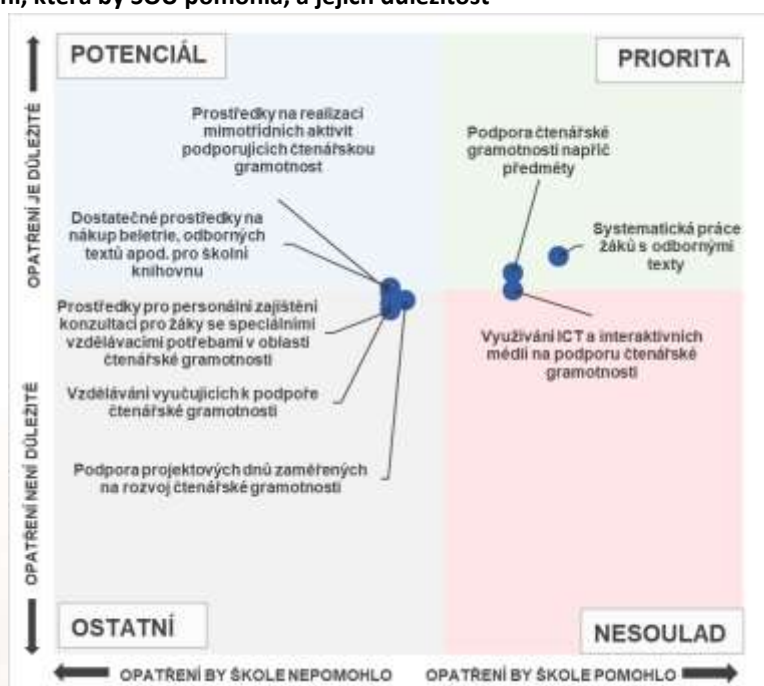
- Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro rozvoj čtenářské gramotnosti nejvíce pomohla systematická práce žáků s odbornými (73 %). Asi dvě třetiny SOU by ocenily podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty – práce s texty je součástí výuky většiny předmětů (67 %) a využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti (67 %). Přibližně polovina SOU by potřebovala podporu projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti (51 %), dále prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost, jako jsou kroužky čtenářské, recitační nebo žákovské divadlo (49 %), vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti (49 %), dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu (49 %) a také prostředky pro personální zajištění konzultací pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v oblasti čtenářské gramotnosti (49 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj čtenářské gramotnosti zohlednili také jejich důležitost, představují priority tato opatření: podpora projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti a systematická práce žáků s odbornými texty (např. pracovní manuály apod.). Tato opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

Využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti uvádí řada škol, ale hodnocení důležitosti je podprůměrné, takže zde dochází k určitému nesouladu.

Graf č. 138: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Mezi opatření s potenciálem pro SOU můžeme zařadit tato opatření: prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost (kroužky čtenářské, recitační, žákovské

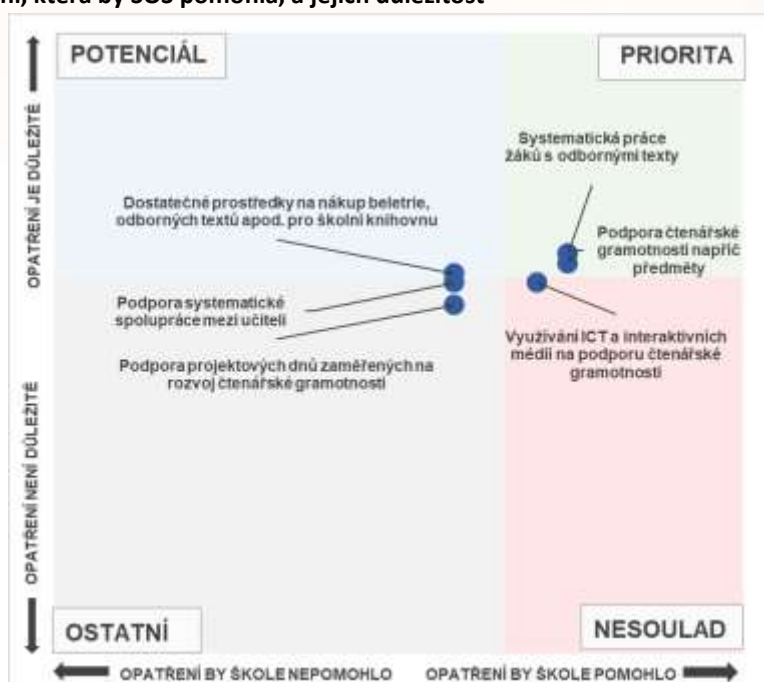
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

divadlo apod.) a dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu. Tato opatření uvádějí školy méně často, ale přisuzují jim alespoň průměrnou důležitost.

Ostatní opatření školy zmiňují méně a jejich důležitost je mírně nižší.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty – práce s texty je součástí výuky většiny předmětů (75 %), systematickou práci žáků s odbornými texty (např. pracovní manuály apod.) (75 %) a využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti (70 %). Nadpoloviční většina SOŠ by potřebovala dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu (58 %), podporu projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti (58 %) a také podporu systematické spolupráce mezi učiteli (58 %).

Graf č. 139: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj čtenářské gramotnosti představují priority systematická práce žáků s odbornými texty a podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty. Tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako velice důležité.

Využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti by ocenil také vysoký podíl škol, ale přisouzená důležitost nabývá lehce podprůměrné hodnoty.

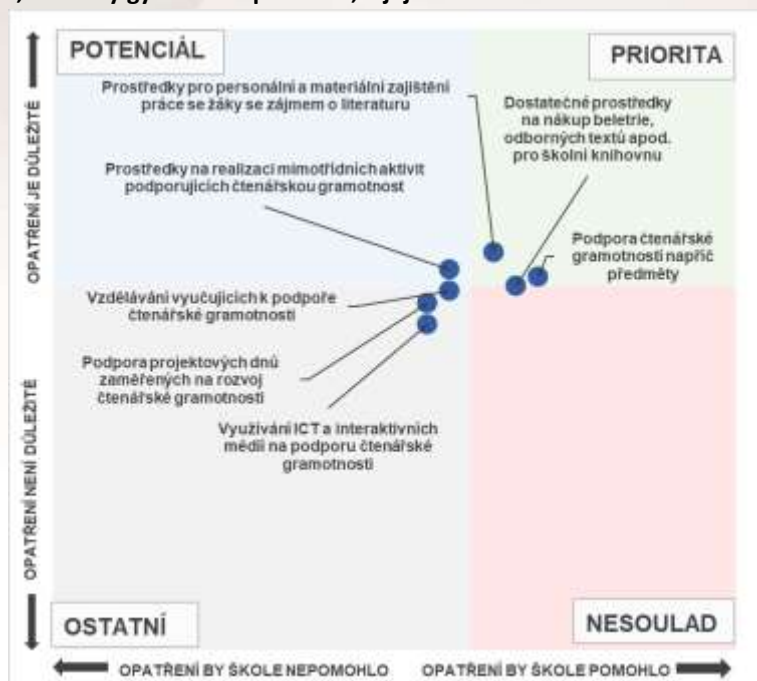
Opatření v podobě dostatečných prostředků na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu představuje určitý potenciál dalšího rozvoje, školy ho zmiňují méně často, ale hodnotí ho jako nadprůměrně důležité.

Gymnázia by pro rozvoj čtenářské gramotnosti nejvíce ocenila podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty – práce s texty je součástí výuky většiny předmětů (71 %). Dále by asi dvě třetiny gymnázií potřebovaly dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu (68 %) a prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu, např. tvůrčí psaní, tvorba školního časopisu (65 %). Více než polovina gymnázií by ocenila prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost (kroužky čtenářské, recitační, žákovské divadlo apod.) (58 %), vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti (58 %),

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti (55 %) a dále podporu projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti (55 %).

Graf č. 140: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Z hlediska důležitosti nejčastěji potřebných opatření pro rozvoj čtenářské gramotnosti představují priority opatření v podobě dostatečných prostředků na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu, podpory čtenářské gramotnosti napříč předměty a prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu. Tato opatření uvádí nejvíce škol a zároveň je hodnotí jako alespoň průměrně důležitá.

Prostředky na realizaci mimořádných aktivit podporujících čtenářskou gramotnost jsou pro gymnázia určitým potenciálem pro další rozvoj, protože toto opatření uvádí relativně méně škol, ale je hodnoceno jako nadprůměrně důležité.

Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoje čtenářské gramotnosti“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

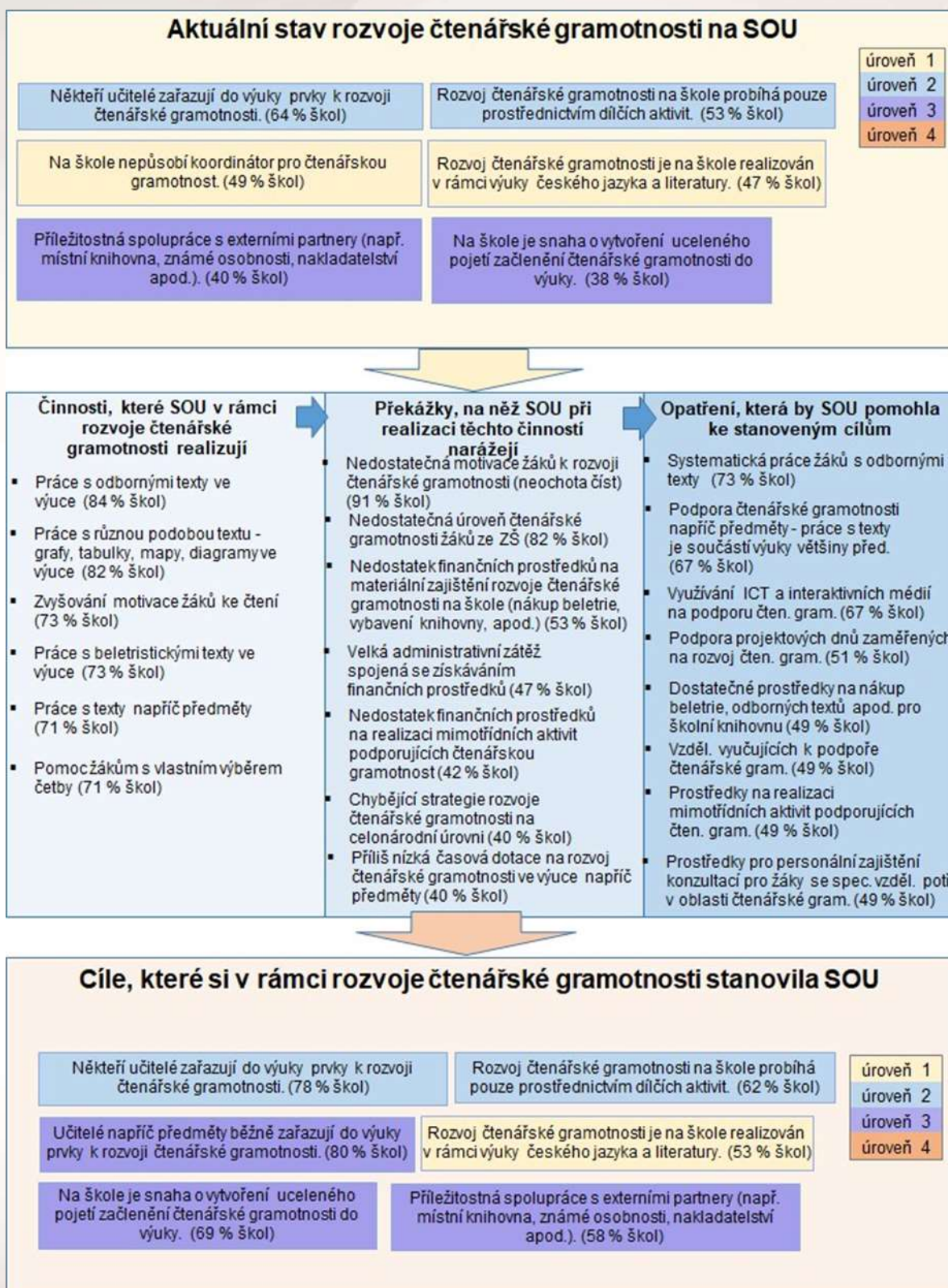
V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti. V tomto případě však již nevyprávějí o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po

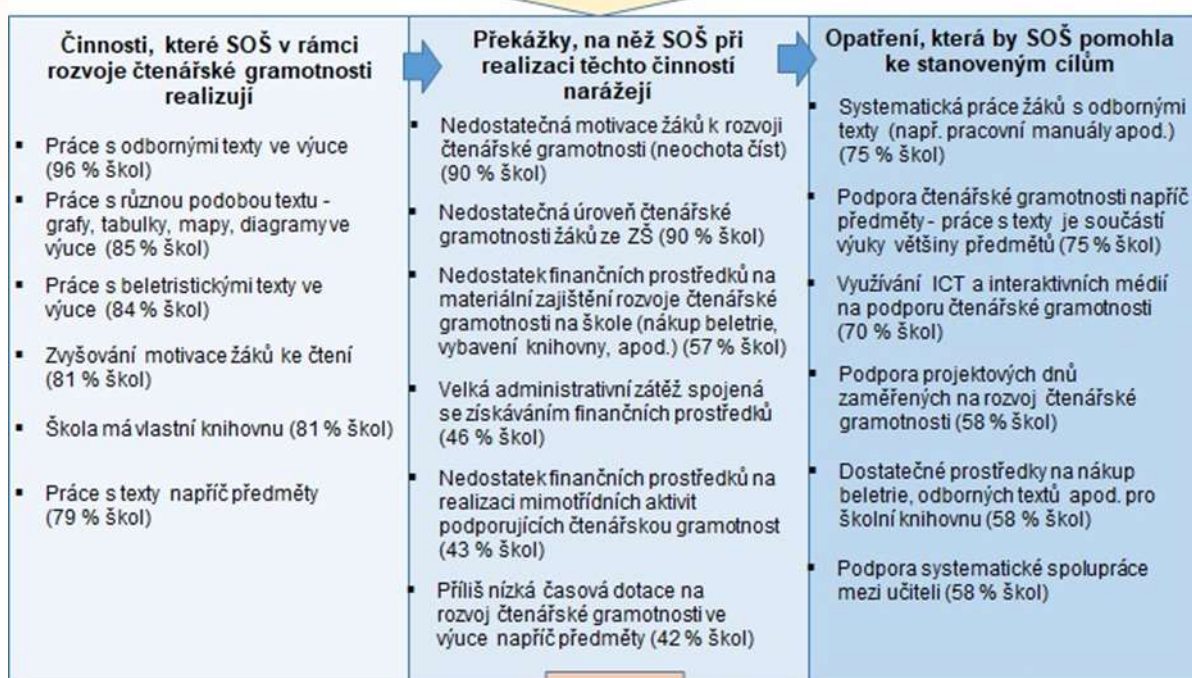
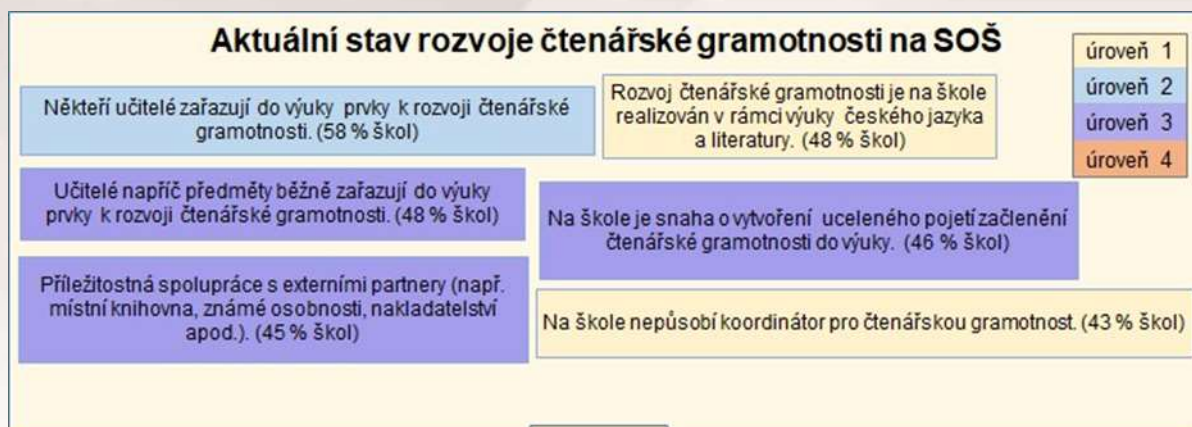
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje čtenářské gramotnosti na SOŠ

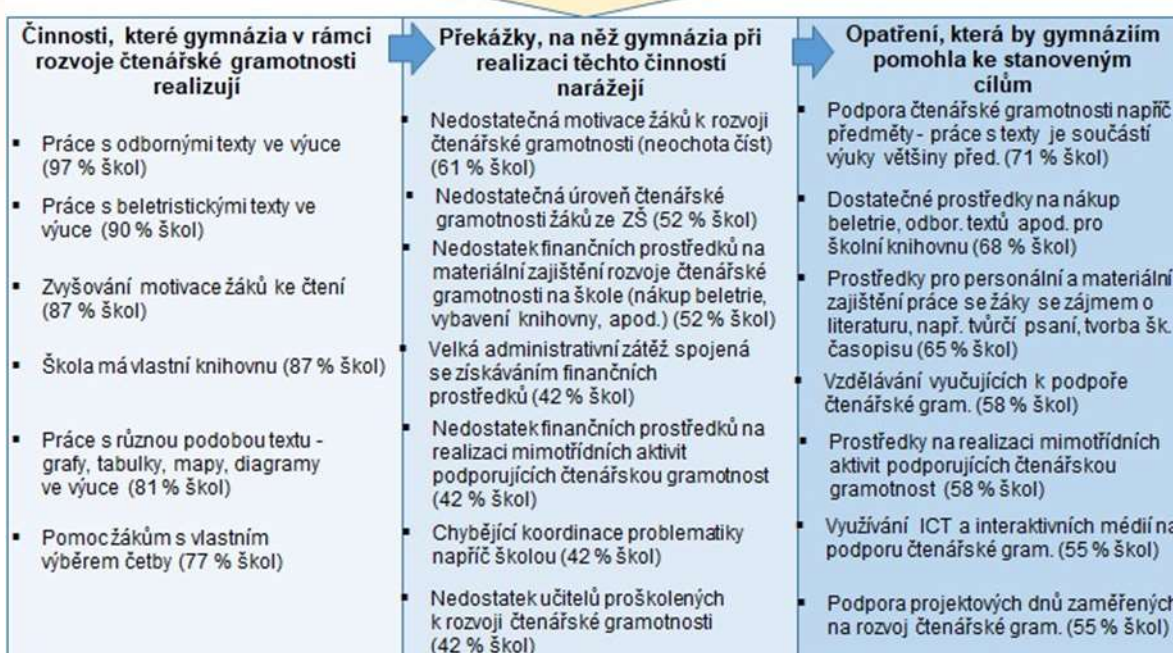
Cíle, které si v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti stanovily SOŠ

*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje čtenářské gramotnosti na gymnáziích

Cíle, které si v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti stanovila gymnázia

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Rozvoj matematické gramotnosti**

Rada Evropské unie v Doporučení z května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení doporučuje zaměřit vzdělávání na rozvoj kompetencí, a to jak žáků, tak učitelů. Gramotnosti jsou podmínkou pro získání klíčových kompetencí i pro dosažení důležitých cílů vzdělávání a odborné přípravy. Rozvoj gramotností je základem pro další učení i pro uplatnění na měnícím se pracovním trhu a je potřebné rozvíjet je průřezově napříč vzdělávacími obory.

Jedním z cílů Strategického rámce evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020) je šířit osvědčené postupy týkající se schopnosti žáků porozumět psanému textu a vypracovat závěry, jak zlepšit gramotnost v celé EU, zlepšit znalosti z matematiky a přírodních věd na vyšších stupních vzdělávání a odborné přípravy. A rovněž více zohledňovat klíčové průřezové kompetence ve vzdělávacích oblastech, hodnocení a kvalifikacích.

Koncept gramotností má ústřední místo také v šetření PISA, které se užívá i v českém prostředí. Důležitým charakteristickým rysem projektu PISA je pravidelné zjišťování nabytých dovedností a vědomostí, o nichž se předpokládá, že budou nezbytné pro úspěšné zapojení žáků do reálného konkurenčního prostředí a budou pro ně výhodou v dalším vzdělávání i na trhu práce. Záměrem není zkoumat, jak žáci dovedou reprodukovat získané vědomosti, ale jak dokážou v úlohách vytvořených na základě rozmanitých situací běžného života využít své schopnosti a osvojené dovednosti.

V návaznosti na výše uvedené je tak cílem oblasti intervence Čtenářská a matematická gramotnost podporovat systematický rozvoj gramotnosti ve školách a tím přispívat k lepšímu uplatnění žáků v dalším vzdělávání a na pracovním trhu. Díky funkční schopnosti pracovat s texty a dokumenty, porozumět jim, zužitkovat získané informace, aplikovat získaný matematický aparát na úlohy z běžného života, přemýšlet v souvislostech a návaznostech, zaujmout postoj a sdílet a formulovat vlastní myšlenky mohou žáci zažít úspěch nejen ve škole, ale samozřejmě v práci a osobním i veřejném životě.

Matematická gramotnost ve smyslu schopnosti praktického uplatnění znalostí v rozmanitých životních situacích umožňuje používat a interpretovat matematiku v různých kontextech a pomáhá uvědomit si, jako roli matematika v životě jedince a celé společnosti hraje.

Matematická gramotnost spočívá v (1) potřebě jedince opakovaně zažívat radost z úspěšně vyřešené úlohy, pochopení nového pojmu, vztahu, argumentu nebo situace a v důvěře ve vlastní schopnosti, (2) porozumění různým typům matematického textu, (3) schopnosti získávat a třídit zkušenosti pomocí vlastní manipulativní a badatelské činnosti, (4) zobecňování získaných zkušeností a objevování zákonitostí, (5) tvoření modelů a protipříkladů a dovednosti vhodně argumentovat, (6) schopnosti účinně pracovat s chybou jako podnětem k hlubšímu pochopení zkoumané problematiky, (7) individuálně i v diskuzi analyzovat procesy, pojmy, vztahy a situace v oblasti matematiky, (8) vytvářet systém v pojmech a souvislostech mezi nimi a (9) pohotově používat početní dovednosti. V neposlední řadě je matematická gramotnost také dovedností užívat různé pomůcky a nástroje (včetně digitálních), které mohou při matematické činnosti pomoci, a to s vědomím hranic jejich možností.

Podstatnou podmínkou rozvoje matematické gramotnosti žáků je překročit hranice hodin matematiky a rozvíjet ji napříč předměty a tím i efektivněji posilovat jejich kompetence nezbytné pro samostatné řešení problémů a správné usuzování a rozhodování.

Hlavní zjištění

- Pokud jde o rozvoj škol v oblasti matematické gramotnosti ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do mírně pokročilé úrovně, kdy rozvoj matematické gramotnosti

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit a dále do základní úrovně. Na této úrovni na školách není komplexní pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky a rozvoj matematické gramotnosti je na škole realizován především v rámci výuky matematiky. V nižší míře se vykonávají aktivity na pokročilé úrovni, kdy na škole probíhá snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Nejméně často se vykonávají aktivity na nejvyšší úrovni, kdy školy usilují o zpracování ucelené koncepce rozvoje matematické gramotnosti. Oproti II. vlně šetření školy vykazují navýšení činností v rámci nejvyšší úrovně. Při hodnocení předpokládaného posunu v oblasti rozvoje matematické gramotnosti, plánují školy rozvoj činností především v rámci pokročilé úrovně, čímž deklarují zájem o ucelené pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky.

- V rámci rozvoje matematické gramotnosti na většině škol vyučující žákům předkládají úlohy, které vychází ze situací reálného života a jejich řešení se žáky rozebírají a hodnotí. Asi tři čtvrtiny škol pořádají konzultace pro žáky, motivují žáky k rozvoji matematické gramotnosti, využívají ICT při rozvoji matematické gramotnosti a také vedou žáky k tomu, aby pracovali s chybou jako prostředkem učení. Střední odborná učiliště nejčastěji žákům předkládají úlohy, které vychází z reálného. Střední odborné školy pro rozvoj matematické gramotnosti nejčastěji realizují aktivitu v podobě vyučujících, kteří žákům předkládají úlohy, které vychází ze situací reálného života. Gymnázia ve Středočeském kraji především zapojují žáky do soutěží či olympiád a využívají ICT při rozvoji matematické gramotnosti.
- V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj matematické gramotnosti na středních a vyšších odborných školách, se školy ve Středočeském kraji nejčastěji setkávají s nedostatečnou znalostí matematiky žáků ze ZŠ a s nedostatečnou motivací žáků k rozvoji matematické gramotnosti. Méně než polovina škol mezi podstatné překážky řadí příliš nízkou časovou dotaci na rozvoj matematické gramotnosti ve výuce napříč předměty a nastavení maturitní zkoušky z matematiky nesměřující k rozvoji matematické gramotnosti.
- V oblasti rozvoje matematické gramotnosti ve Středočeském kraji by školy nejčastěji potřebovaly finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky, podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty a také výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí. Střední odborná učiliště by nejvíce ocenila finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky. Střední odborné školy by také nejvíce ocenily finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky. Gymnázia by pro rozvoj matematické gramotnosti nejvíce ocenila finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky a podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty.

Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti matematické gramotnosti ve Středočeském kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do mírně pokročilé úrovně (38 %), kdy rozvoj matematické gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit a dále do základní úrovně (37 %). Na této úrovni na školách není komplexní pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky a rozvoj matematické gramotnosti je na škole realizován především v rámci výuky matematiky. V nižší míře se vykonávají aktivity na pokročilé úrovni (28 %), kdy na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Nejméně často se vykonávají aktivity na nejvyšší úrovni (17 %), kdy školy usilují o zpracování ucelené koncepce rozvoje matematické gramotnosti.

Při hodnocení předpokládaného posunu v oblasti rozvoje matematické gramotnosti, plánují školy rozvoj činností především v rámci pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 27 p. b.), čímž deklarují zájem o ucelené pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Nižší posuny lze očekávat v nejvyšší úrovni (předpokládaný posun o 18 p. b.) a mírně pokročilé úrovni (předpokládaný posun o

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

13 p. b.). V základní úrovni se předpokládá nejnižší posun rozvoje činností (předpokládaný posun o 2 p. b.).

Graf č. 141: Současná úroveň rozvoje matematické gramotnosti a předpokládaný posun

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Základní úroveň – na škole nepůsobí koordinátor pro matematickou gramotnost. Na škole není komplexní pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Rozvoj matematické gramotnosti je na škole realizován především v rámci výuky matematiky.

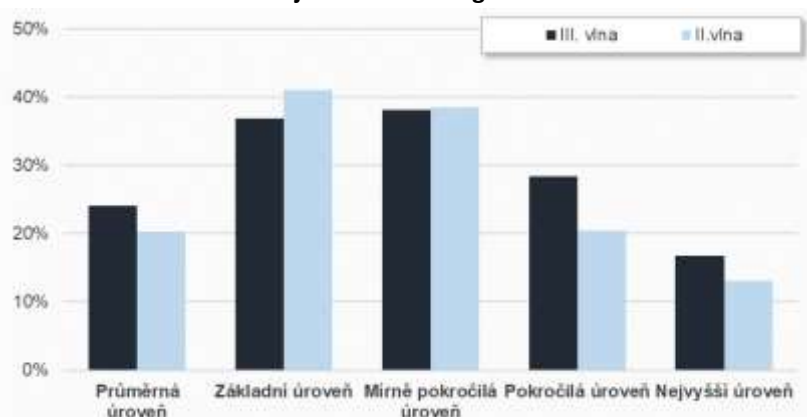
Mírně pokročilá úroveň – na škole působí koordinátor pro matematickou gramotnost. Rozvoj matematické gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit.

Pokročilá úroveň – koordinátor matematické gramotnosti spolupracuje s jednotlivými učiteli. Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti.

Nejvyšší úroveň – matematická gramotnost je obsahově i časově koordinována pracovníkem, který k tomu má vytvořeny odpovídající podmínky. Škola má zpracovanou ucelenou koncepci rozvoje matematické gramotnosti. Pravidelně dochází ke sdílení poznatků, reflexi učitelů napříč předměty o zkušenostech ze zařazování prvků rozvoje matematické gramotnosti do jejich předmětů. Spolupráce s externími partnery (osobnosti, VŠ, výzkumné organizace apod.) je pravidelnou součástí výuky.

Oproti II. vlně šetření (v I. vlně šetření se úroveň matematické gramotnosti neměřila) školy vykazují navýšení činností v rámci nejvyšší úrovně (nárůst o 4 p. b.) a pokročilé úrovně (nárůst o 8 p. b.). Ke snížení realizace činností došlo u mírně pokročilé (pokles o 1 p. b.) a základní úrovně (pokles o 4 p. b.).

Graf č. 142: Srovnání současné úrovně rozvoje matematické gramotnosti

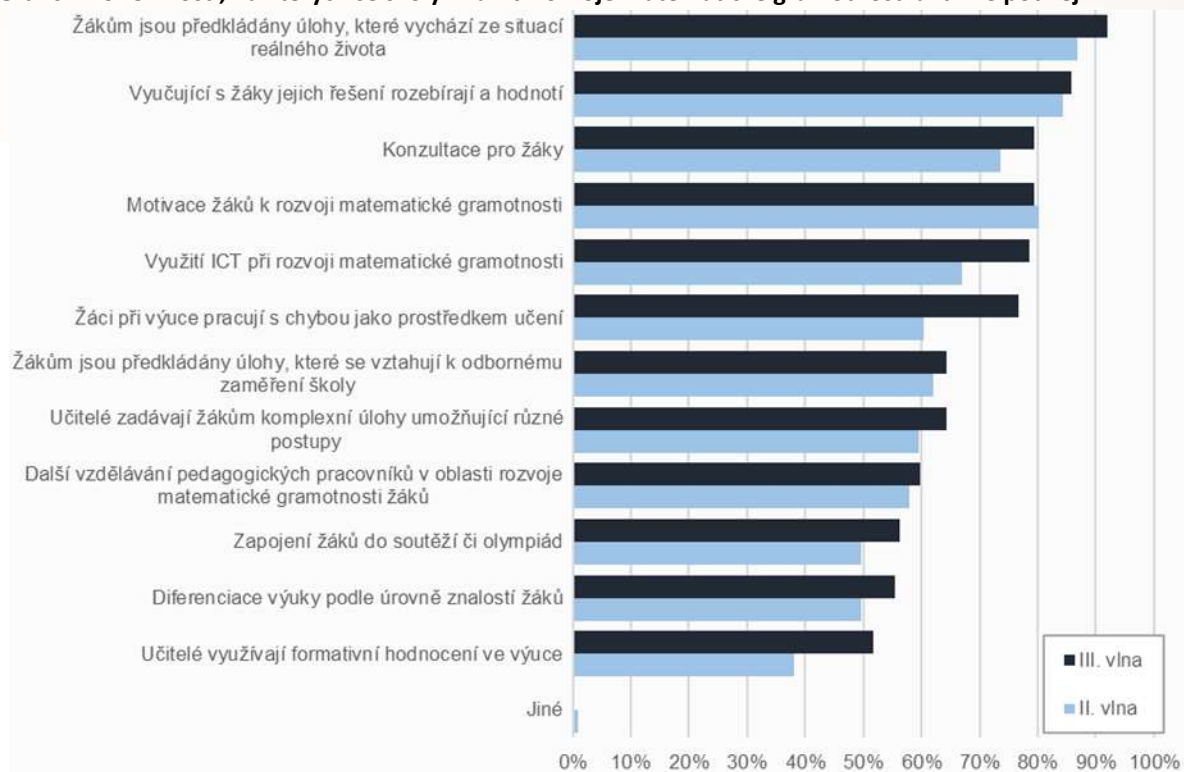
Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci rozvoje matematické gramotnosti na většině škol vyučující žákům předkládají úlohy, které vychází ze situací reálného života (92 %) a jejich řešení se žáky rozebírají a hodnotí (86 %). Asi tři čtvrtiny škol pořádají konzultace pro žáky (79 %), motivují žáky k rozvoji matematické gramotnosti (79 %), využívají ICT při rozvoji matematické gramotnosti (79 %) a také vedou žáky k tomu, aby pracovali s chybou jako prostředkem učení (77 %). Asi dvě třetiny škol uvádějí, že žákům jsou předkládány úlohy, které se vztahují k odbornému zaměření školy (64 %), dále že učitelé zadávají žákům komplexní úlohy umožňující různé postupy (64 %) a rovněž realizují další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje matematické gramotnosti žáků (60 %). Více než polovina škol zapojuje žáky do soutěží či olympiád (56 %), diferencuje výuku podle úrovně znalostí žáků (55 %) a také učitelé využívají formativní hodnocení ve výuce (52 %).

Graf č. 143: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje matematické gramotnosti aktivně podílejí

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pozn.: Data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

Oproti II. vlně šetření došlo u většiny realizovaných aktivit k navýšení podílu škol, které tyto aktivity realizují. Častěji školy uvádějí, že žáci při výuce pracují s chybou jako prostředkem učení (nárůst o 16 p. b.), že učitelé využívají formativní hodnocení ve výuce (nárůst o 14 p. b.) a zvýšil se také podíl škol, které využívají ICT při rozvoji matematické gramotnosti (nárůst o 12 p. b.).

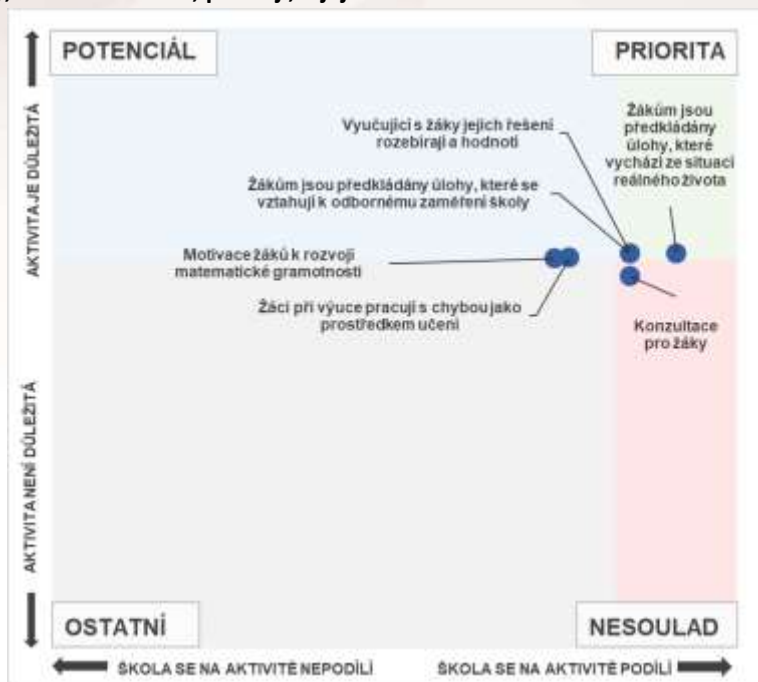
- Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti rozvoje matematické gramotnosti nejčastěji žákům předkládají úlohy, které vychází z reálného života (91 %). Celkem 84 % učilišť uvádí, že vyučující s žáky jejich řešení rozebírají a hodnotí a také, že žákům jsou předkládány úlohy, které se vztahují k odbornému zaměření školy (84 %). Stejný podíl SOU realizuje konzultace pro žáky (84 %). Přibližně tři čtvrtiny SOU při výuce pracují s chybou jako prostředkem učení (76 %) a také motivují žáky k rozvoji matematické gramotnosti (73 %).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritami pro střední odborná učiliště jsou vyučující, kteří s žáky rozebírají jejich řešení, předkládání úloh žákům, které se vztahují k odbornému zaměření školy a úloh, které vychází z reálného života. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU a zároveň je hodnotí jako nadprůměrně nebo alespoň průměrně důležité.

Graf č. 144: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Konzultace pro žáky realizuje poměrně vysoký podíl učilišť. Nicméně této aktivitě přiřkládají učiliště lehce podprůměrnou důležitost, a proto pro ně představuje určitý nesoulad.

Další aktivity, kdy žáci při výuce pracují s chybou jako prostředkem učení a motivace žáků k rozvoji matematické gramotnosti, představují určitý potenciál, realizuje je podprůměrný podíl škol, ale jejich důležitost je průměrná.

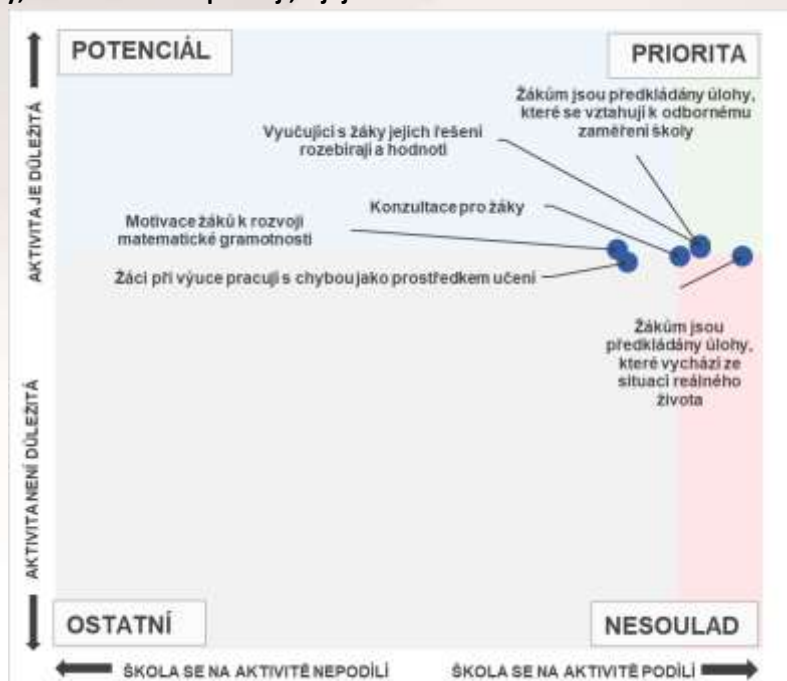
Střední odborné školy pro rozvoj matematické gramotnosti nejčastěji žákům předkládají úlohy, které vychází ze situací reálného života (97 %), dále vyučující s žáky jejich řešení rozebírají a hodnotí (91 %) a většina SOŠ žákům předkládá také úlohy, které se vztahují k odbornému zaměření školy (91 %). Převážná většina SOŠ poskytuje konzultace pro žáky (88 %), žáci na školách při výuce pracují s chybou jako prostředkem učení (81 %) a školy motivují žáky k rozvoji matematické gramotnosti (79 %).

Prioritami v oblasti rozvoje matematické gramotnosti jsou aktivity, kdy vyučující předkládají žákům úlohy, které vychází z reálného života, rovněž jim předkládají úlohy, které se vztahují k odbornému zaměření školy a dále se žáky jejich řešení rozebírají a hodnotí. Tyto aktivity realizuje vysoký podíl škol a zároveň je považují za lehce nadprůměrně nebo alespoň průměrně důležité.

Potenciál pro rozvoj matematické gramotnosti představují motivace žáků k rozvoji matematické gramotnosti a konzultace pro žáky. Tyto aktivitu realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale jsou považovány za celkem důležité.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

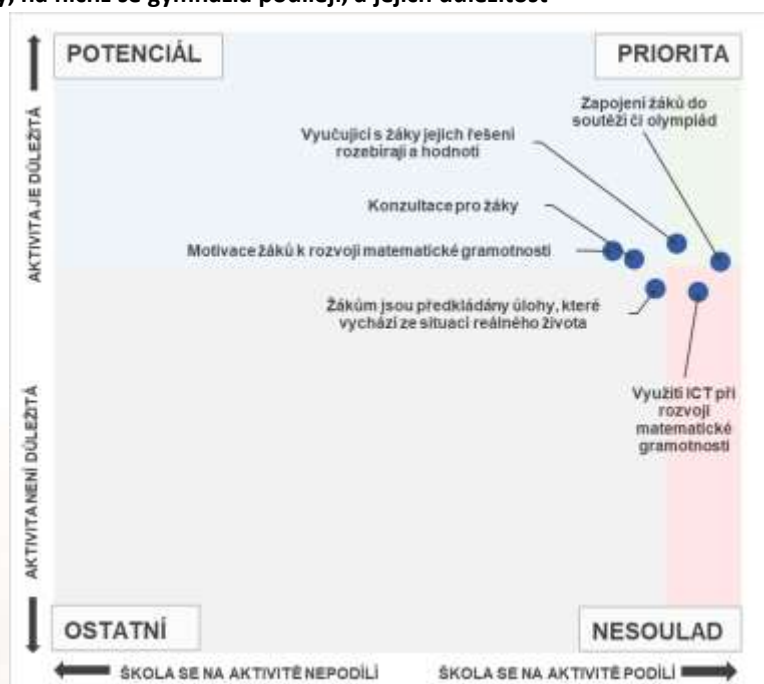
Graf č. 145: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Gymnázia ve Středočeském kraji především zapojují žáky do soutěží či olympiád (97 %), využívají ICT při rozvoji matematické gramotnosti (94 %) a se žáky jejich řešení rozebírají a hodnotí (91 %). Na většině gymnázií jsou žákům předkládány úlohy, které vycházejí ze situací reálného života (88 %), pořádají se konzultace pro žáky (84 %) a věnuje se motivaci žáků k rozvoji matematické gramotnosti (81 %).

Graf č. 146: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Prioritami pro gymnázia jsou aktivity spočívající v zapojení žáků do soutěží či olympiád a vyučující, kteří se žáky jejich řešení rozebírají a hodnotí. Tyto aktivity realizuje vysoké procento škol a zároveň je hodnotí jako nadprůměrně důležité.

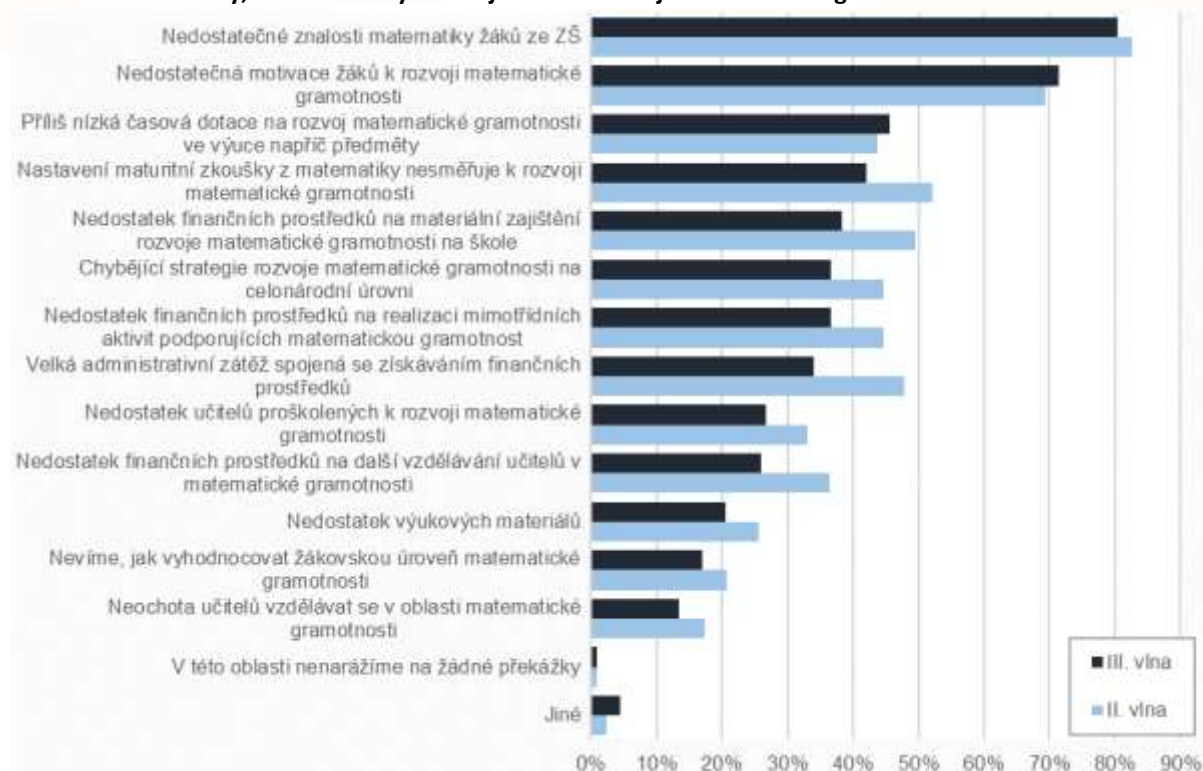
ICT při rozvoji matematické gramotnosti využívá vysoký podíl gymnázií, ale je mu přisouzena nižší důležitost. Z tohoto důvodu pro gymnázia představuje tzv. nesoulad.

Potenciál pro rozvoj matematické gramotnosti představují konzultace pro žáky a motivace žáků k rozvoji matematické gramotnosti. Tyto aktivity realizují školy zatím méně často, ale přisuzují jim lehce nadprůměrnou důležitost.

Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj matematické gramotnosti na středních a vyšších odborných školách, se školy ve Středočeském kraji nejčastěji setkávají s nedostatečnou znalostí matematiky žáků ze ZŠ (80 %).

Graf č. 147: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje matematické gramotnosti

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Pozn.: Data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

Často se setkávají také s nedostatečnou motivací žáků k rozvoji matematické gramotnosti (71 %). Méně, než polovina škol mezi podstatné překážky řadí příliš nízkou časovou dotaci na rozvoj matematické gramotnosti ve výuce napříč předměty (46 %) a to, že nastavení maturitní zkoušky z matematiky nesměruje k rozvoji matematické gramotnosti (42 %). Asi třetina škol se potýká s nedostatkem finančních prostředků na materiální zajištění rozvoje matematické gramotnosti na škole (38 %), s chybějící strategií rozvoje matematické gramotnosti na celonárodní úrovni (37 %), s nedostatkem finančních prostředků na realizaci mimořádných aktivit podporujících matematickou gramotnost (37 %). Dále se také potýkají s velkou administrativní zátěží spojenou se získáváním finančních prostředků (34 %). Pouze 1 % škol uvedlo, že se neseťká s žádnou překážkou.

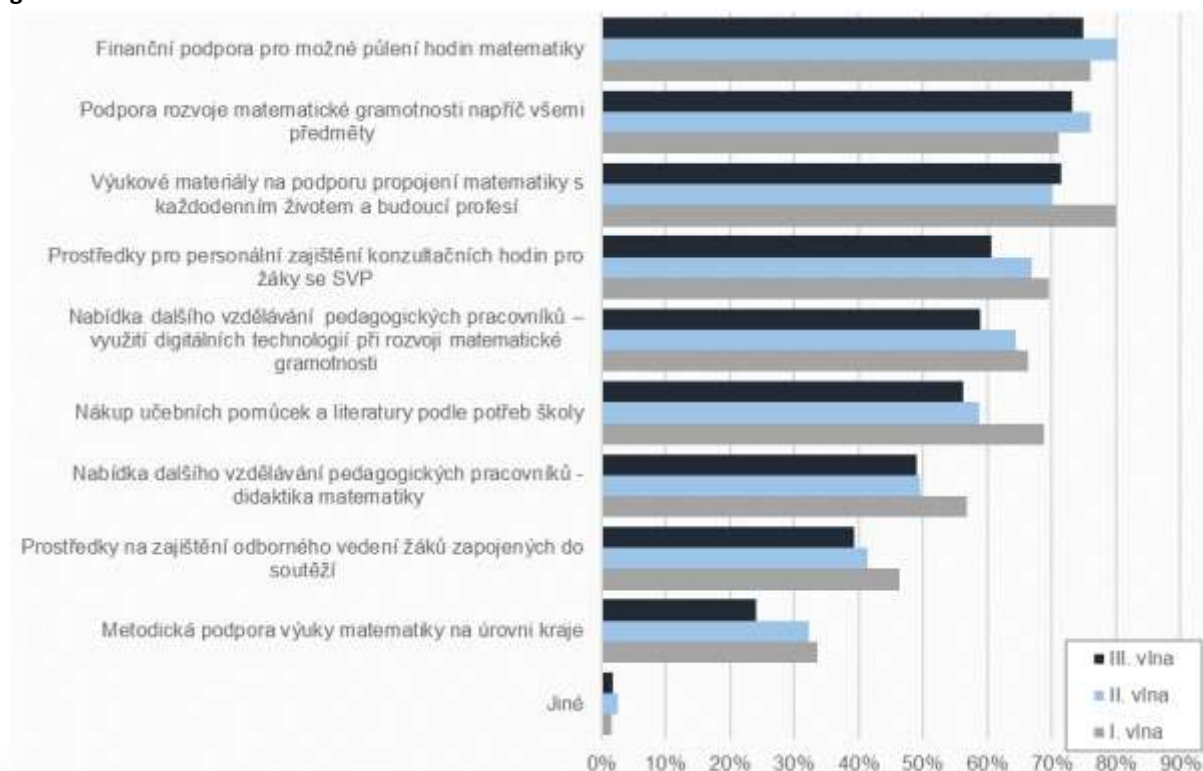
DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Oproti II. vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává. K nejvyššímu snížení došlo u velké administrativní zátěže spojené se získáváním finančních prostředků (pokles o 14 p. b.) a u nedostatku finančních prostředků na materiální zajištění rozvoje matematické gramotnosti na škole (pokles o 11 p. b.). Školy si také méně často stěžují na to, že nastavení maturitní zkoušky z matematiky nesměruje k rozvoji matematické gramotnosti (pokles o 10 p. b.) a také na nedostatek finančních prostředků na další vzdělávání učitelů v matematické gramotnosti (pokles o 10 p. b.).

Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti rozvoje matematické gramotnosti ve Středočeském kraji by školy nejčastěji potřebovaly finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky (75 %), podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (73 %) a také výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí (71 %). Více než polovina škol mezi potřebná opatření řadí prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP (61 %), nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti (59 %), potřebu nákupu učebních pomůcek a literatury podle potřeb školy (56 %).

Graf č. 148: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje matematické gramotnosti

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

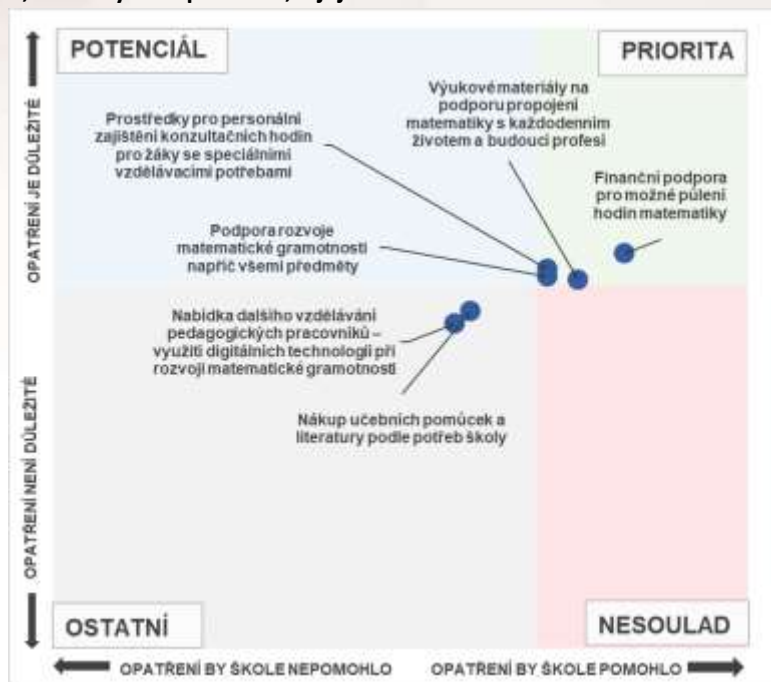
Oproti předchozím vlnám šetření došlo téměř u všech opatření k poklesu jejich potřebnosti. Nejvýrazněji se snížila potřeba nákupu učebních pomůcek a literatury podle potřeb školy (pokles o 13 p. b. oproti první vlně a o 2 p. b. oproti druhé vlně). Oproti první vlně šetření došlo také ke snížení o 9 p. b. u výukových materiálů na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí, prostředků pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP a u metodické podpory výuky matematiky na úrovni kraje.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

- Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro rozvoj matematické gramotnosti nejvíce pomohla finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky (82 %) a výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí (76 %).

Graf č. 149: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Celkem 71 % učilišť by ocenilo prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty. Tři pětiny učilišť by potřebovaly nákup učebních pomůcek a literatury podle potřeb školy (60 %) a nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti (58 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj matematické gramotnosti zohlednili také jejich důležitost, pak prioritami jsou finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky, výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí, dále prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a také podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty. Tato opatření jsou školami uváděna často a jejich důležitost je průměrná až lehce nadprůměrná.

Ostatní opatření jsou považována za méně důležitá.

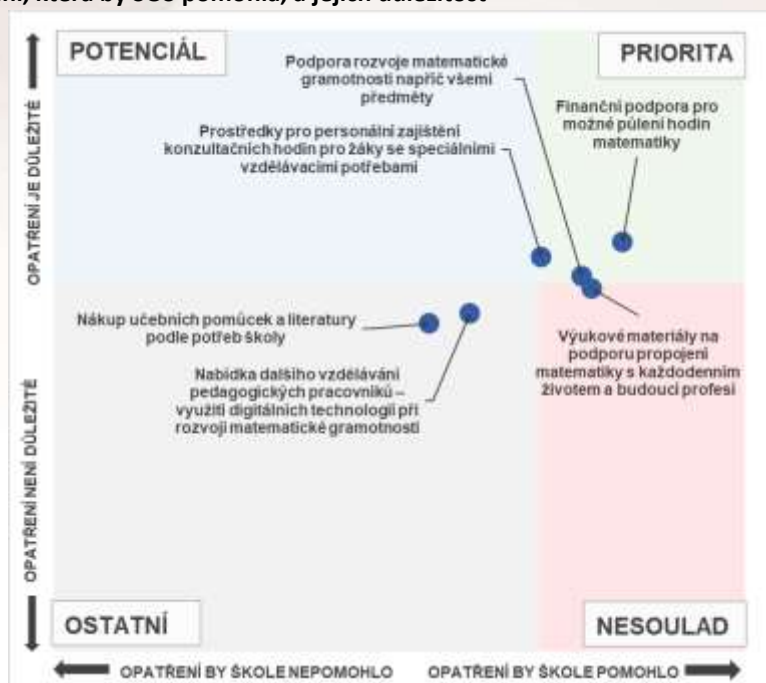
Střední odborné školy by nejvíce ocenily finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky (82 %). Zhruba tři čtvrtiny škol by potřebovaly výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí (78 %), podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (76 %) a také prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (71 %). Více než polovina SOU by potřebovala nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti (60 %) a nákup učebních pomůcek a literatury podle potřeb školy (54 %).

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj matematické gramotnosti představují priority prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP, finanční podpora pro možné

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

půlení hodin matematiky a podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty. Tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako nadprůměrně důležitá.

Graf č. 150: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Určitý nesoulad najdeme v případě výukových materiálů na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí. Toto opatření uvádí vysoký podíl škol, zároveň jej ale hodnotí jako podprůměrně důležité.

Gymnázia by pro rozvoj matematické gramotnosti nejvíce ocenila finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky (75 %) a podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (75 %). Asi dvě třetiny škol by potřebovaly výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí (66 %), nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti (63 %). Nadpoloviční podíl gymnázií by potřeboval nákup učebních pomůcek a literatury podle potřeb školy (59 %) a také prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží (56 %).

Priority pro rozvoj matematické gramotnosti představují opatření v podobě finanční podpory pro možné půlení hodin matematiky a podpory rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty. Tato opatření uvádí vysoký podíl škol a zároveň je hodnotí jako nadprůměrně důležitý.

Prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží představují pro gymnázia potenciál v oblasti rozvoje matematické gramotnosti.

Těsně pod hranicí oblasti s potenciálem se umístil nákup učebních pomůcek a literatury podle potřeb školy a výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí. Tato opatření jsou považována za lehce podprůměrně důležitá.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Graf č. 151: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Zdroj: NPI (Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, 2021)

Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoje matematické gramotnosti“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti rozvoje matematické gramotnosti na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

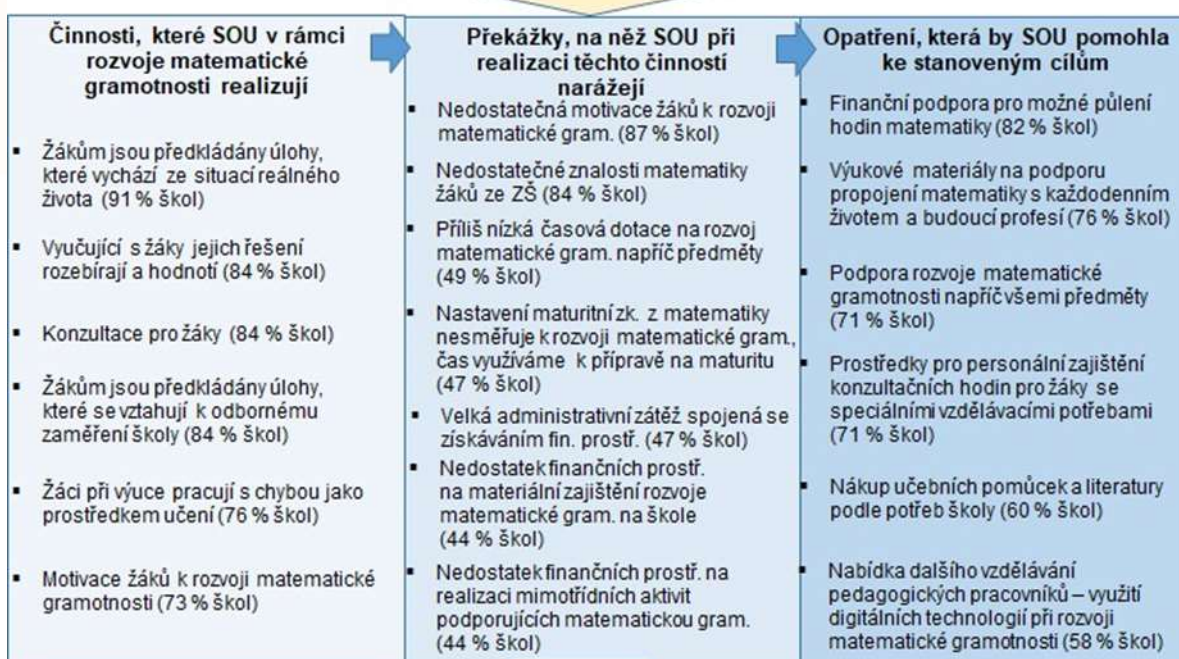
V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje matematické gramotnosti. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti rozvoje matematické gramotnosti. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje matematické gramotnosti na SOU

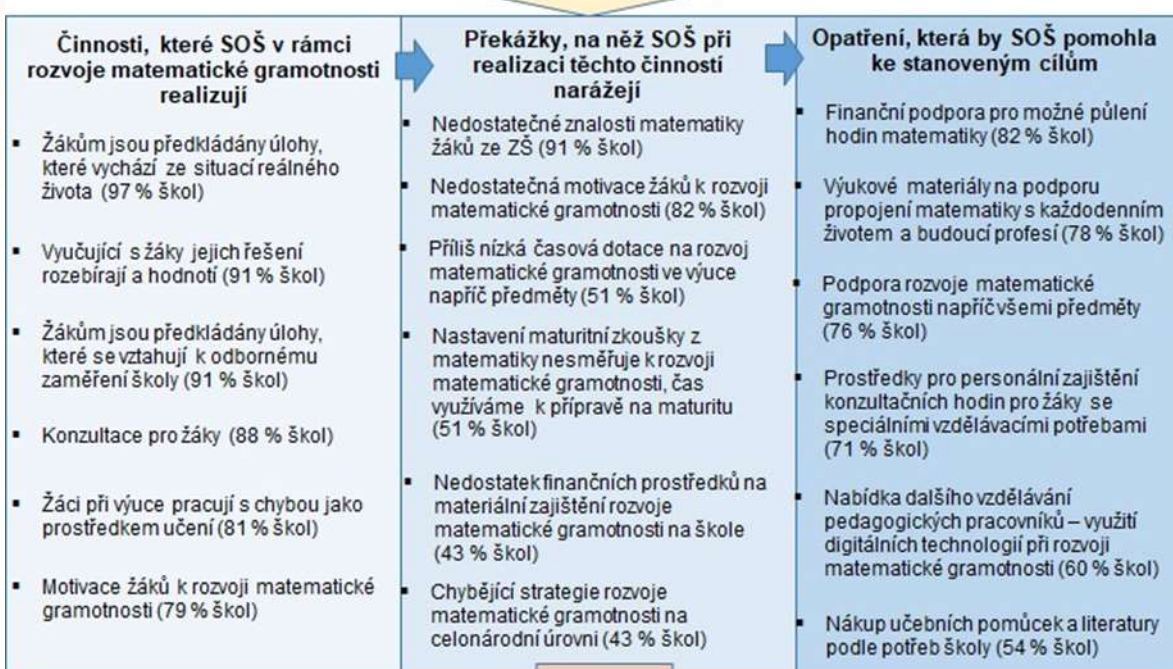
Cíle, které si v rámci rozvoje matematické gramotnosti stanovila SOU

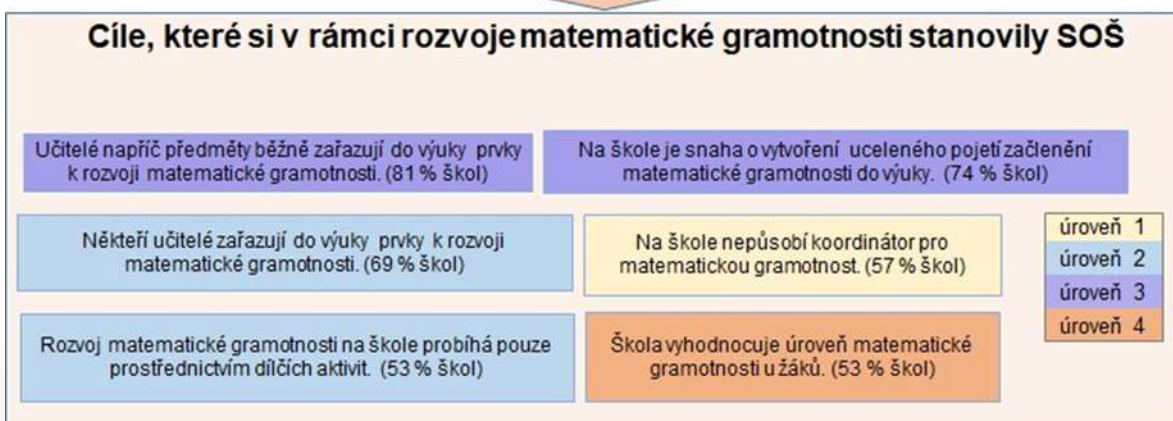
*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Aktuální stav rozvoje matematické gramotnosti na SOŠ

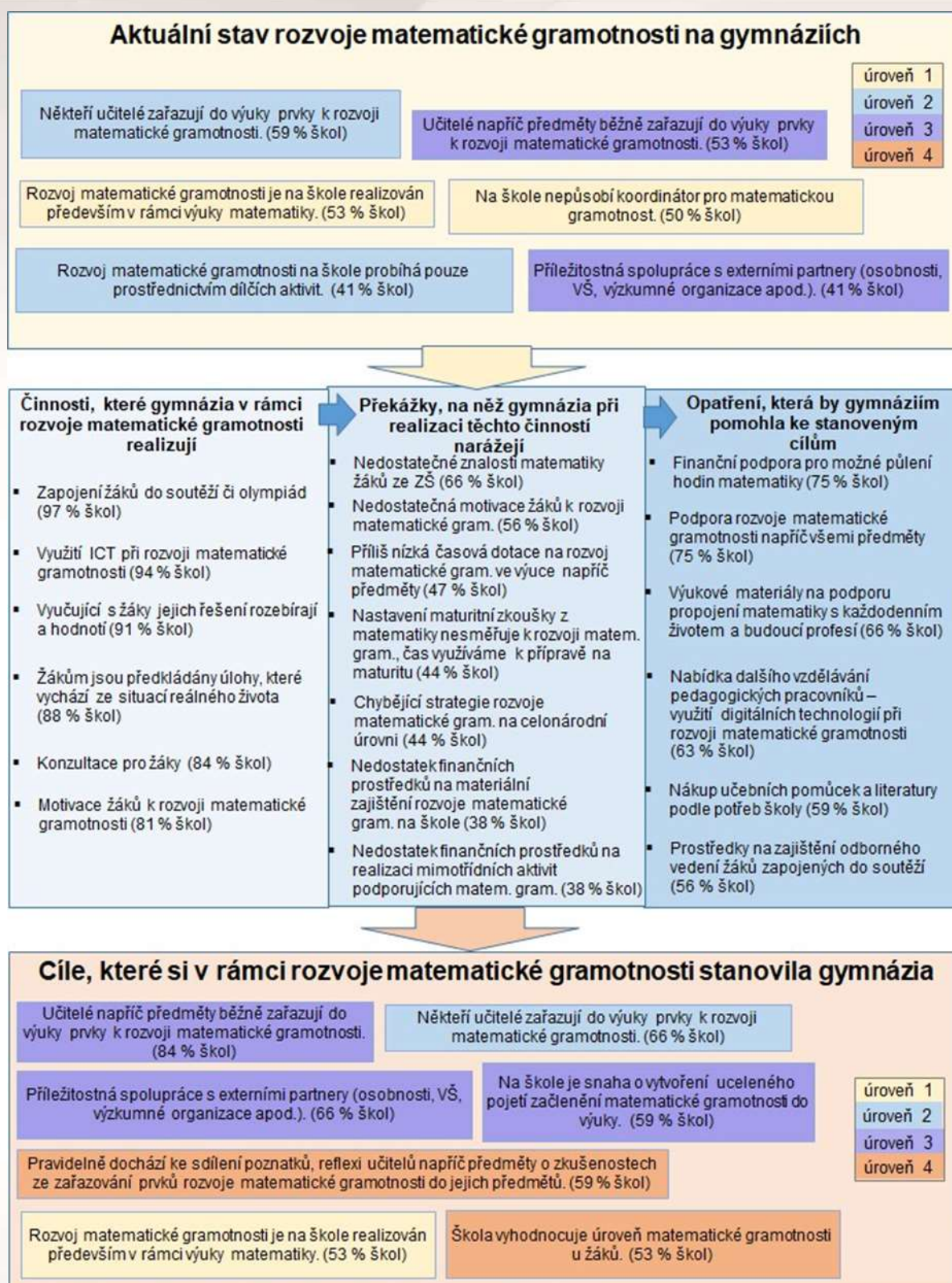

Cíle, které si v rámci rozvoje matematické gramotnosti stanovily SOŠ

*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028****Seznam použité literatury**

- Analýza potřeb na školách ve Středočeském kraji, NPI, 2021
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027, MŠMT, Praha 2023
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2020–2024
- Koncepce deinstitucionalizace a transformace dětských domovů zřizovaných Středočeským krajem
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Středočeského kraje - aktualizace pro roky 2021-2026
- Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Středočeského kraje III
- Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním 2019, NÚV, Praha 2019
- Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2020, NPI, Praha 2020
- Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2021, NPI, Praha 2021
- Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2022, NPI, Praha 2022
- Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2023, NPI, Praha 2023
- Plán podpory pohybu dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních a státní politiky školního a vysokoškolského sportu pro období 2024–2028, MŠMT, Praha 2024
- Plán rozvoje sportu ve Středočeském kraji - Koncepce sportovní politiky Středočeského kraje 2018 – 2025
- Skrytá poptávka žáků a rodičů po SŠ? – Zjištění z výzkumu mapujícího přijímací řízení 2022/2023 v Praze a ve Středočeském kraji, UK, Pedagogická fakulta, Praha 2023
- Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury, ČVUT, Fakulta architektury, Praha 2016
- Statistická ročenka Středočeského kraje 2023, ČSÚ, Praha 2023
- Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském kraji na období 2022-2027
- Strategie rozvoje sítě škol a školských zařízení zřizovaných Středočeským krajem a jejich vzdělávací nabídky do roku 2030+
- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+, MŠMT, Praha 2020
- Středočeský kraj: Analytický podklad pro tvorbu dlouhodobého záměru v kraji, MŠMT, 2023
- Vyhláška č. 15/2005, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů
- Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji za školní rok 2020/2021
- Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji za školní rok 2021/2022
- Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji za školní rok 2022/2023
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

Dále byly jako zdroj informací použity některé internetové stránky (např. Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, Českého statistického úřadu, Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky).

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

Seznam zkratk

AI	Artificial Intelligence (umělá inteligence)
BYOD	Bring Your Own Device (přines si svoje vlastní zařízení)
CLIL	Content and Language Integrated Learning (obsahově a jazykově integrované vyučování)
CTM	Centrum pro talentovanou mládež
CŽU	celoživotní učení
ČJ	český jazyk
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČVUT	České vysoké učení technické v Praze
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DofE	Mezinárodní cena vévody z Edinburghu
DVD	další vzdělávání dospělých
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DVSS	další vzdělávání pracovníků v sociálních službách
DVVS	další vzdělávání pracovníků ve veřejné správě
DZ ČR 2023–2027	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027
DZ SK 2024–2028	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2024–2028
DZS	Dům zahraniční spolupráce
EK	Evropská komise
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
HW	hardware (technické vybavení počítače)
ICT	informační a komunikační technologie
IDZ	Implementace dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy kraje
IKAP II	Implementace Krajského akčního plánu II Středočeského kraje
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISŠT	integrovaná střední škola technická
IT	informační technologie

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028

ITI	Integrované územní investice
IVP	individuální vzdělávací plán
IVyP	individuální výchovný program
KHK	Krajská hospodářská komora Střední Čechy
MAP	místní akční plán
MF	Ministerstvo financí České republiky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NNO	nestátní nezisková organizace
NPI	Národní pedagogický institut České republiky (vznikl sloučením Národního ústavu pro vzdělávání a Národního institutu pro další vzdělávání)
NPO	Národní plán obnovy
NSK	Národní soustava kvalifikací
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP	Operační program
ORP	obec s rozšířenou působností
OSPOD	orgán sociálně-právní ochrany dětí
PAS	porucha autistického spektra
PC	personal computer (osobní počítač)
PISA	Programme for International Student Assessment (Program pro mezinárodní hodnocení žáků)
P-KAP	Podpora krajského akčního plánování
PP	pedagogický pracovník
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje
RVP	rámcový vzdělávací program
SK	Středočeský kraj
SOŠ	střední odborná škola

**DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY
VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 2024–2028**

SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SPŠ	střední průmyslová škola
SPŠS	střední průmyslová škola stavební
SR	státní rozpočet
SŠ	střední škola
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SW	software (programové vybavení počítače)
SZŠ	střední zdravotnická škola
ŠKS	Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje
ŠPP	školní poradenské pracoviště
ŠPZ	školské poradenské zařízení
ŠVP	školní vzdělávací program
UK	Univerzita Karlova
ÚVRV	Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání
VISK	Vzdělávací institut Středočeského kraje – Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
VkP	výchova k podnikavosti
VOŠ	vyšší odborná škola
VOŠZ	vyšší odborná škola zdravotnická
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola